ദശമം

കേരളഭാഷാഗാനം

പാറയന്നൂര് ഭാസ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്

ദശമം

കേരളഭാഷാഗാനം

പാറയനൂര് ഭാസ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്

ശ്രീമഹാഭാഗവതം

ദശമം

കേരളഭാഷാഗാനം.

പരിഭാഷകൻ

ബ്രഹ്മശ്രീ പൊറയന്നൂര് മനയ്ക്കൽ ഭാസ്കരൻ

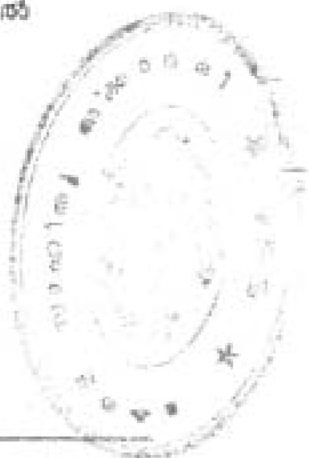
നമ്പൂതിരിപ്പാടവർകൾ.

ഭാരതവിലാസം അച്ചുക്കൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ:

1102.

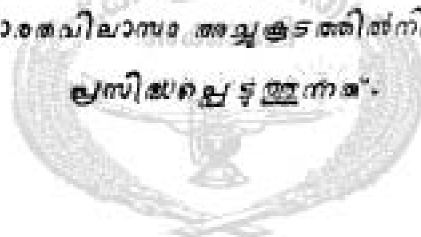

Price 1 Rupee. വില ഉറുപ്പിക ൧.

അവകാശവാദി

ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽനിന്ന്

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

മുഖവുര.

എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലംമുതല്ക്കു മലയാളികൾക്കു പുരാണപരിശീലനത്തിന്നു സുഗമമായ മാൎഗ്ഗം സിദ്ധിച്ചു എങ്കിലും അന്തൎജ്ജനങ്ങൾക്കും അവരെ സമാഗമിച്ചുനില്ക്കുന്ന മാരാജാതി സ്ത്രീകൾക്കും മറ്റും പ്രകൃതപുസ്തകത്തിന്റെ ആവിൎഭാവംമുതല്ക്കു ആ ഭാഗ്യം അനുഭവയോഗ്യമായിത്തീൎന്നിട്ടുള്ളു എന്നുള്ളതു സുപ്രസിദ്ധമാകുന്നു. ഇതിന്നുള്ള കാരണം സൂക്ഷ്മത്തിൽ മഹാ നിസ്സാരമാണെന്നു പരിഷ്കാരികൾ പറയുമെങ്കിലും കാൎയ്യസ്ഥിതിയെ അന്യഥാ മാറ്റുവാൻ അവരാലും സാദ്ധ്യമാകാത്ത വിധമാണല്ലൊ അന്തൎജ്ജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ഇന്നും. ഞാൻ അച്ചുകൂടങ്ങളിൽ പരിശ്രമിച്ചുതുടങ്ങിയ കാലംമുതല്ക്കുതന്നെ "ഈ ഗ്രന്ഥം (ഭാഗവതം കിളിപ്പാട്ടു്) ഒന്നച്ചടിച്ചു കിട്ടിയാൽ കൊള്ളാം" എന്നു മേൽപറഞ്ഞവൎക്കാവശ്യമുള്ളതായി വീണ്ടുംവീണ്ടും എനിക്കറിവാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും ഈ വക മനോരഥങ്ങൾക്കു പരിണാമകാലം 'ഭാരതവിലാസ'സ്ഥാപനംമുതല്ക്കു എനിക്കാരംഭിച്ചിട്ടുള്ളു എന്നുള്ള സംഗതിയാൽ ആയതു് ഇത്ര കാലവും നീണ്ടു കിടന്നതാണു്.

എഴുത്തുകാരുടെ പിശകുനിമിത്തം പഴയ കയ്യെഴുത്തുഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കിടക്കുന്ന പിഴയെ കഴിയുന്നതും പരിഷ്കരിച്ചു ശരിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ പലപ്പോഴും എനിക്കു സഹായിച്ചിരുന്ന ബ്ര. എ. കൃഷ്ണനമ്പ്യാതിരി അവൎകൾക്കും, ഒരുവിധം പിഴ കുറഞ്ഞ കയ്യെഴുത്തുഗ്രന്ഥം തന്ന മെസേൎസ് ടി. സി. അച്യുതമേനോനും, പാതിരിശ്ശേരി നാരായണൻമൂസ്സതിന്നും, എന്റെ പ്രയത്നത്തെ കൂലംകഷമായി പരിശോധിച്ചു് ഒരു അവതാരിക എഴുതിത്തന്ന കെ. എം. അവൎകൾക്കും, വി

ഭാഗ്യാൽ ഈ പുസ്തകം അച്ചുക്കൂടം വകയായി അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധം ചെയ്വാൻ പകൎപ്പു പകരാം തന്ന പുറയന്നൂർ മനക്കൽ ബ്രഹ്മശ്രീ പരമേശ്വരൻനമ്പൂതിരിപ്പാടവർകൾക്കു ഞങ്ങൾ എന്നും കൃതജ്ഞതയുള്ളവരാണെന്നു വിനയപൂൎവ്വം ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഇതിൽ, സൎവ്വോപനിഷൽസാരമായ ശ്രുതിഗീതയെപ്പററി ടി. ഗ്രന്ഥകൎത്താവ് അവർകൾ മൂലത്തിലെ അൎത്ഥത്തെ എല്ലാംകൂടി സംക്ഷേപീകരിച്ചു പറഞ്ഞതല്ലാതെ സവിസ്തരം പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ടി. ശ്രുതിഗീത വരവൂർ ശാമുമേനോനവർകളെക്കൊണ്ടു ഭാഷാഗാനമായി തൎജ്ജമ ചെയ്യിച്ചിട്ടുള്ളതും ഇതിലൊടുവിൽ ചേൎത്തിട്ടുണ്ട്.

അടുത്തകാലത്ത് എനിക്കു വന്ന അത്യാപത്തുകൾ നിമിത്തം അച്ചടിയിൽ എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കു തൃപ്തിപ്പെടത്തക്കവിധം പരിഷ്കാരങ്ങൾ ചെയ്വാനും ഈ പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തെ രചിച്ച ബ്രഹ്മശ്രീ പെരുമനത്തൂർ മനയ്ക്കൽ ഭാസ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ജീവചരിത്രവുംകൂടി ചേൎപ്പാനും തല്ക്കാലം സാധിക്കാതെ വന്ന വീഴ്ചയെ രണ്ടാംപതിപ്പുവരെ മഹാജനങ്ങൾ ക്ഷമിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

വ്യാ. മകരം ൯-ാംനു — തൃശ്ശിവപേരൂർ

പുന്നശ്ശേരി ശ്രീ നീലകണ്ഠശൎമ്മാ അവർകളുടെ
ശിഷ്യനാം ഭാരതവിലാസപ്രസാധകനായ
ടി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സത്.

അവതാരിക.

പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങളെയെല്ലാം നിൎമ്മിച്ചിട്ടും ശ്രീവ്യാസമഹൎഷിക്കു തൃപ്തി വന്നില്ല എന്നും, തത്സമയത്തു പരമഭാഗവതനായ ശ്രീനാരദമഹൎഷി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ എഴുന്നെള്ളീട്ടു ഭാഗവതപുരാണത്തെ ഉണ്ടാക്കുവാനുപദേശിച്ചുവെന്നും മററുമുള്ള കഥ പ്രസിദ്ധമാണല്ലൊ. ഇതിന്റെ താല്പൎയ്യമെന്താണെന്നറിയുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങൾ നമ്മെ എന്തൊന്നാണ് പഠിപ്പിക്കുന്നതെന്നു നിരൂപിക്കുക. സകല ജാതി മനുഷ്യരേയും—വിദ്വാന്മാരേയും മൂഢന്മാരേയും, ബുദ്ധിമാന്മാരേയും മന്ദബുദ്ധികളേയും, സ്ത്രീകളേയും പുരുഷന്മാരേയും—ഒന്നുപോലെ ഉദ്ധരിപ്പിക്കണം എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയാണ് വ്യാസമഹൎഷി പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങളെ നിൎമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം ആ വക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിവിധവൎണ്ണധൎമ്മങ്ങളേയും ആശ്രമധൎമ്മങ്ങളേയും പ്രതിപാദിക്കുന്നു. മനുഷ്യൎക്കു ലോകവ്യവഹാരങ്ങളെ യഥാവിധി നിൎവ്വഹിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ട അറിവിനെ കൊടുക്കുന്ന വിവിധശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. എല്ലാവരും അവരവൎക്കു ഉചിതമായിരിക്കുന്ന ധൎമ്മങ്ങളെ വേണ്ടപോലെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതായാൽ അതുകൊണ്ടു അവരവൎക്കുണ്ടാകുന്ന ശ്രേയസ്സിനെയും, അധൎമ്മതല്പരന്മാരായാൽ തന്നിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ദോഷത്തേയും, ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. നിത്യകാലക്ഷേപത്തിൽ പ്രാണികൾക്കനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന നാനാവിധദുഃഖങ്ങളുടെ നിവൃത്തിയേയും ഓരോ കഥാരൂപേണ ഉപദേശിക്കുന്നു. സത്യത്തെ ശ്ലാഘിക്കുന്നു. അസത്യത്തെ നിന്ദിക്കുന്നു. എന്തു ക്ലേശമനുഭവിച്ചാലും സത്യനിഷ്ഠയിൽനിന്നു പിൻവലിക്കരുത് എന്നു പല ഘട്ടങ്ങളിലും പല ജാതി കഥകളെക്കൊണ്ടു നിഷ്കൎഷിക്കുന്നു. പിന്നെ പല ഘട്ടങ്ങളിലും മോക്ഷോപായമായ ആത്മവിഷയമായിട്ടുള്ള സംഗതികളേയും യോഗമാൎഗ്ഗത്തേയുമുപദേശിക്കുന്നു. പക്ഷേ ആ വക ഉപായങ്ങൾ

അപൂൎവ്വം ചിലൎക്കു ദുൎബ്ബോധസാദ്ധ്യവും അധികം പേൎക്കു തീരെ അസാദ്ധ്യവുമാകയാൽ അവ പരക്കെ സംബോധികന്നതല്ല. ചുരുക്കത്തിൽ പറയുന്നതായാൽ വ്യാസമഹൎഷി പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു്. ഒരുവന്ന ലോകരീതിയിൽ ഉത്തമപുരുഷനായിത്തീരുന്നതിന്നു് ഏററവുമുൽകൃഷ്ടമായ പരമപുരുഷാൎത്ഥത്തിന്റെ സിദ്ധിക്കുള്ള വഴിയും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ മന്ദബുദ്ധികളായവൎക്കുംകൂടി സുഖമായി നടന്നുകൊണ്ടു് ആ അവധിയിലെത്തത്തക്കവണ്ണം ആ വഴിയെ വെട്ടിത്തെളിയിച്ചിട്ടില്ല. ഇവിടെയാണു് വ്യാസമഹൎഷിയുടെ അതൃപ്തിക്കുള്ള കാരണം. സൎവ്വപ്രാണികൾക്കും സൎവ്വപ്രകാരേണ അനുഗ്രഹം ചെയ്യുന്നതാണല്ലോ മഹാന്മാരുടെ ലക്ഷണം. ആ ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി ആരംഭിച്ചിട്ടു് അവസാനം അതു പൂൎത്തിയായി നിറവേറുന്നതിന്നു സാധിക്കാതെ വന്നാൽ അതൃപ്തി തോന്നുന്നതു സ്വാഭാവികമാണല്ലോ. എന്നാൽ ഭാഗവതപുരാണനിൎമ്മാണത്തോടുകൂടി ആ ന്യൂനത തീൎന്നുവെന്നും പറവാൻ ഭാവമുണ്ടു്. അതെങ്ങിനെയെന്നു നിരൂപിക്കുക:—

സൎവ്വപ്രാണികളുടെയും ജീവിതംകൊണ്ടുള്ള പരമപ്രയോജനം പരമപുരുഷാൎത്ഥസിദ്ധി, അതായതു മോക്ഷപ്രാപ്തി, ആകുന്നുവെന്നാണു് നമ്മുടെ പൂൎവ്വാചാൎയ്യന്മാരുടെ സിദ്ധാന്തം. ലൌകികമായിട്ടുള്ള ധൎമ്മാചരണമെല്ലാം ആ അവധിയിലേക്കടുക്കുവാനായിട്ടുള്ള ഗതി മാത്രമാകുന്നു—തത്സിദ്ധിക്കുള്ള സാധനം മാത്രമാകുന്നു. തൽപ്രാപ്ത്യുപായമായിട്ടു ഋഷിമാർ അനേകം മാൎഗ്ഗങ്ങളെ ലോകാനുഗ്രഹാൎത്ഥമായി ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ പ്രധാനമായവ ജ്ഞാനമാൎഗ്ഗം, യോഗമാൎഗ്ഗം, കൎമ്മമാൎഗ്ഗം, ഭക്തിമാൎഗ്ഗം എന്നിവയാകുന്നു. ഇവയിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്നു മാൎഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടി സഞ്ചരിച്ചു മോക്ഷം പ്രാപിപ്പാൻ പരിശ്രമിക്കുന്നവരുടെ ക്ലേശം വളരെ അധികമാകുന്നു. മഹത്തായ ബുദ്ധിശക്തി, ബുദ്ധിക്കു് അസാമാന്യമായ സ്ഥൈൎയ്യം, ധീരത, അതിയായ കായബലം, ശാസ്ത്രജ്ഞാനം, തപോനിഷ്ഠ എന്നിവ കൂടാതെ ആ മാൎഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടി മോക്ഷമാകുന്ന പരമാവധിയിലെത്തുവാൻ

സാധിക്കുന്നതല്ല. അതിനാൽ ആ മാൎഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടി സഞ്ചരിക്കുക എന്നുള്ളതു ലോകത്തിൽ അപൂൎവ്വം ചിലൎക്കു മാത്രമേ സാധിക്കയുള്ളൂ എന്നുള്ളതു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ ഭക്തിമാൎഗ്ഗമാകുന്ന മോക്ഷപ്രാപ്ത്യുപായത്തിന്നു ആ വക വൈഷമ്യങ്ങൾ യാതൊന്നുമില്ല. എല്ലാ മനുഷ്യൎക്കും — വിദ്വാന്മാൎക്കും മൂഢന്മാൎക്കും, സ്ഥിരബുദ്ധികളായിട്ടുള്ളവൎക്കും അസ്ഥിരബുദ്ധികൾക്കും, ബലവാന്മാൎക്കും ബലഹീനന്മാൎക്കും, ബാലന്മാൎക്കും വൃദ്ധന്മാൎക്കും, പുരുഷന്മാൎക്കും സ്ത്രീകൾക്കും, രോഗികൾക്കും ദൃഢഗാത്രന്മാൎക്കും — ഇങ്ങിനെ എല്ലാവൎക്കും ഒരു പോലെ സുഖമായി ആ മാൎഗ്ഗത്തിൽകൂടി സഞ്ചരിക്കാവുന്നതാണു്. അതിന്നും പുറമെ, ഇതരമോക്ഷമാൎഗ്ഗങ്ങളെക്കാൾ ഭക്തിക്കു് ഒരു മെച്ചവുംകൂടി ഉണ്ടു്. ആ വക മാൎഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നവൎക്കു പരമാവധിയിലെത്തുന്നതുവരെ അതിയായ ക്ലേശമനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നു. എന്നാൽ പരമാവധിയെ ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടു ഭക്തിമാൎഗ്ഗത്തിൽകൂടി സഞ്ചരിക്കുവാൻ ഒരുവൻ എപ്പോൾ തുനിയുന്നുവോ അന്നുമുതൽ അവൻ രസമനുഭവിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു. പരമാവധിയെ സമീപിക്കുന്തോറും അവന്നുള്ള രസം വൎദ്ധിച്ചുവരുന്നു. ഒടുക്കം തൽപ്രാപ്തിയിൽ അവൻ പരമരസത്തെയുമനുഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ സൎവ്വപ്രാണികൾക്കും യോജിക്കുന്നതായ മോക്ഷമാൎഗ്ഗം ഭക്തിയാണെന്നുള്ളതു സുവ്യക്തമാകുന്നുണ്ടു്. സൎവ്വാവസ്ഥകളിലുമിരിക്കുന്ന മനുഷ്യരെക്കൊണ്ടു പുരുഷാൎത്ഥചതുഷ്ടയത്തെയും പ്രാപിപ്പിക്കണം എന്ന അത്യുൽകൃഷ്ടമായ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണു് വ്യാസമഹൎഷി ശ്രുതികളിലും സ്മൃതികളിലും വിവിധശാസ്ത്രങ്ങളിലും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തത്വങ്ങളെ പുരാണഗ്രന്ഥരൂപേണ വെളിപ്പെടുത്തിക്കാട്ടിട്ടുള്ളതു്. എന്നാൽ ആദ്യത്തെ മൂന്നു പുരുഷാൎത്ഥങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം സഫലമായിരുന്നെങ്കിലും ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായ നാലാമത്തെ പുരുഷാൎത്ഥമാകുന്ന മോക്ഷപ്രാപ്തിയെ സംബന്ധിച്ച തന്റെ പ്രവൃത്തി പല ജാതി മനുഷ്യരിൽ ചിലൎക്കു മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുന്നുള്ളുവെന്നു കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു അതൃപ്തി സ്വഭാവേന ഉണ്ടാകുന്നതാണല്ലോ. പരമപുരുഷാൎത്ഥസി

ക്ഷിക്ക സകല ജനങ്ങൾക്കും ഒന്നുപോലെ ഉപയോഗപ്പെട്ടുന്നതായ ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തെ പുരാണങ്ങളിൽ സ്ഫുടമായി താൻ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടില്ല എന്നു കാണുകയാലാണ് സർവ്വപ്രകാരേണ ലോകാനുഗ്രഹത്തെ ചെയ്യണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി പുറപ്പെട്ട വ്യാസമഹർഷിക്ക് അവസാനം തൃപ്തി തോന്നാഞ്ഞത്. ഈ തത്വത്തെ മനസ്സിലാക്കീട്ടു വ്യാസമഹർഷിയുടെ ഉദ്ദേശത്തെ പൂർത്തീകരിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ സന്തുഷ്ടചിത്തനാക്കിത്തീർക്കണമെന്ന കരുണാബുദ്ധിയോടുകൂടിയാണ് ശ്രീനാരദമഹർഷി അദ്ദേഹത്തോടു ഭാഗവതപുരാണത്തെ നിർമ്മിക്കുവാനുപദേശിച്ചത്.

ഭഗവത്തത്വങ്ങളേയും, ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തേയും, ഭക്തന്മാരുടെ ലക്ഷണങ്ങളേയും, മുഖ്യമായി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥമാണ് ഭാഗവതം. അതിൽ പരമപുരുഷാർത്ഥമായ മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കു സാധനമായിട്ടു ഭക്തിയെയാണ് പ്രധാനമാക്കി വെച്ചിട്ടുള്ളത്.

"ഭക്തി എന്നത് ഈശ്വരങ്കൽ പരമായിരിക്കുന്ന അനുരക്തിയാകുന്നുവെന്നു ശാണ്ഡില്യമഹർഷി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിമീമാംസ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു. ഇവിടെ 'അനുരക്തി' എന്ന പദത്തെ സ്വപ്നേശ്വരൻ എന്നാൾ ഇങ്ങിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു:—അനു=പിന്നാലെ, രക്തി=സ്നേഹം: ഈശ്വരമാഹാത്മ്യത്തെ അറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം അദ്ദേഹത്തിലുണ്ടാകുന്ന അതിസ്നേഹത്തിനാണ് ഭക്തി എന്ന പേര്. ഇപ്രകാരമല്ലെങ്കിൽ ഭാര്യയിലൊ പുത്രനിലൊ ഉള്ള പ്രാകൃതസ്നേഹത്തിന്നും ഭക്തി എന്നു പറയേണ്ടിവരും. അതുകൊണ്ടു ഭക്തി എന്നത് ആദ്യം പൂജാദികളെക്കൊണ്ട് ഈശ്വരഭജനം ചെയ്തു പിന്നെ ക്രമേണ അദ്ദേഹത്തിൽ അതിപ്രേമമായി അവസാനിക്കുന്ന ഒരു അന്തഃകരണവൃത്തിവിശേഷമാകുന്നുവെന്നു നാം സ്പഷ്ടമായി കാണുന്നു".

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഈശ്വരതത്വത്തെപ്പറ്റി കുറച്ചെന്നു നിരൂപിക്കുന്നതാവശ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്. വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഭക്തിയോഗം' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ * ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

"ഈശ്വരൻ ആരാകുന്നു? 'ജന്മാദ്യസ്യ യതഃ'=യാതൊരാൾ വഴിൽനിന്നാണ് ജഗത്തിന്റെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത്? അദ്ദേഹമാണ് ഈശ്വരൻ—'സനാതനൻ' നിൎമ്മലൻ, നിത്യമുക്തൻ, സൎവ്വശക്തൻ, സൎവ്വജ്ഞൻ, ദയാസിന്ധു, സകല ഗുരുക്കന്മാൎക്കും ഗുരുവായവൻ'. ഇവ എല്ലാററിന്നുംപുറമെ, 'ഈശ്വരഃ അനിൎവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപഃ'= ഈശ്വരൻ വാക്കുകൊണ്ടു പറയുവാൻ പാടില്ലാത്തവിധമുള്ള പ്രേമസ്വരൂപനാകുന്നു.

"ഈ പറഞ്ഞവയെല്ലാം സ്വരൂപത്തോടുകൂടിയ (മൂൎത്തിമത്തായ) ഒരു ഈശ്വരന്റെ വിശേഷണങ്ങളാണല്ലൊ. അപ്പോൾ ഈശ്വരൻ രണ്ടുണ്ടോ? 'നേതി, നേതി' എന്ന വേദാന്തിയുടെ സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപനായ ഈശ്വരൻ ഒന്നു വേറെ, ഭക്തന്റെ പ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരൻ ഒന്നു വേറെ, ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പേരോ? ഒരിക്കലുമല്ല; സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപൻതന്നെ പ്രേമസ്വരൂപനായിരിക്കുന്നു. സോപാധികൻതന്നെയാണ് നിരുപാധികനുമായിരിക്കുന്നത്. സാകാരനായും പ്രേമസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ഭക്തന്റെ ഈശ്വരൻ, നിരാകാരമായും നിൎഗ്ഗുണമായുമിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മത്തിൽനിന്നു ഭിന്നമല്ല എന്നു സദാ ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. സൎവ്വം അദ്വിതീയമായ ബ്രഹ്മം തന്നെ; എന്നാൽ അദ്വിതീയമായും നിൎഗ്ഗുണമായുമിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മത്തെ ഭക്തിയോടുകൂടി ഉപാസിക്കുവാൻ അതിപ്രയാസമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഭക്തൻ ബ്രഹ്മത്തിന്റെ മറെറാരവസ്ഥയായും സകലജഗത്തിന്നും നിയന്താവായുമിരിക്കുന്ന ഈശ്വരനെ തനിക്ക് ഉപാസ്യവസ്തുവായി സ്വീകരിക്കുന്നത്. ... ...

"ഈശ്വരൻ എന്നു വെച്ചാൽ അവ്യക്തമായും അനിൎദ്ദേശ്യമായും അക്ഷരമായും ഇരിക്കുന്ന പരമാത്മതത്വത്തിന്റെ—പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ—എററവും ഉൽകൃഷ്ടമായ വ്യക്തിയാകുന്നു. ബ്രഹ്മത്തിന്റെ അതിലും സൂക്ഷ്മമായ സ്വരൂപം നമ്മുടെ അന്തഃകരണത്തിന്നു ഗോചരമാകുന്നതല്ല. നിൎഗ്ഗു-

---

* കെ. എം. പരിഭാഷപ്പെടുത്തീട്ടുള്ള ഭക്തിയോഗം എന്ന പുസ്തകത്തിൽ [illegible]-ാം പേജുമുതൽ നോക്കുക.

ണബ്രഹ്മത്തിന്റെ സഗുണാവസ്ഥയാണ് ഈശ്വരൻ. ഈശ്വരനെ നമുക്ക് ഉപാസിക്കുവാൻ കഴിയും. എന്നാൽ അതിലും സൂക്ഷ്മമായിട്ടുള്ളതു നമ്മുടെ മനസ്സിന്നു വിഷയമാകുന്നില്ല. ... ...

“അതിനാൽ ബ്രഹ്മത്തിന്റെ സാകാരമായ അവസ്ഥയിൽമാത്രമേ നമുക്കു ഭക്തി സാദ്ധ്യമാവുകയുള്ളുവെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. അവ്യക്താ ഹി ഗതിർദുഃഖം ദേഹവദ്ഭിരവാപ്യതേ= ദേഹാഭിമാനികളായവൎക്കു നിൎഗ്ഗുണബ്രഹ്മോപാസന വളരെ പ്രയാസമാകുന്നു” (ഭ ഗീ. അ. ൧൨. ശ്ലോ. ൫.) നമുക്കു ചുറ്റും കാണപ്പെടുന്ന സകല പദാൎത്ഥങ്ങളിലും ഈശ്വരഭാവത്തെ കാണുന്നതാണ് ഭക്തി. സഗുണാവസ്ഥയിലല്ലാതെ നിൎഗ്ഗുണാവസ്ഥയിൽ നമുക്കു ബ്രഹ്മത്തെ ധ്യാനിക്കുവാൻ കഴികയില്ല ശരിതന്നെ. എന്നാൽ നമ്മുടെ ജ്ഞാനത്തിന്നു വിഷയമായിട്ടുള്ള സകല പദാൎത്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ഈ കാൎയ്യം അപ്രകാരംതന്നെയല്ലേ? അങ്ങിനെയല്ലാതെ പദാൎത്ഥങ്ങളെപ്പറ്റി നമുക്കു യാതൊരു ജ്ഞാനവുമുണ്ടാകുന്നതല്ല. അധ്യാത്മശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽവെച്ചു് അഗ്രഗണ്യനായ കപിലമഹൎഷി വളരെ മുമ്പുതന്നെ ഈ സംഗതിയെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ അന്തഃകരണത്തിന്നുള്ള ജ്ഞാനശക്തിയോടുകൂടി ബാഹ്യവിഷയങ്ങൾക്കു സംബന്ധമുണ്ടാകുമ്പോൾ യാതൊരുപലബ്ധിയാണുണ്ടാകുന്നത് അതാണ് ‘സത്യമായിട്ടുള്ളത്’ എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. നമ്മുടെ ദേഹംമുതൽ ഈശ്വരൻവരെയുള്ള സകല ജ്ഞേയവസ്തുക്കളുടേയും ഉപലബ്ധി നമുക്കുണ്ടാകുന്നത് ഇപ്രകാരംതന്നെയാകുന്നു; നമ്മുടെ ബോധശക്തിയോടുകൂടി ബാഹ്യമായ എന്തോ ഒരു വസ്തുവിന്റെ സംബന്ധമുണ്ടാകുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥ തന്നെ. ഈ അപരിഹാൎയ്യമായ (ബാഹ്യമായും ആന്തരമായുമുള്ള) സംയോഗത്തെയാണ് നാം ‘സത്യം’ എന്നു പറയുന്നത്. ഇപ്രകാരമല്ലാതെ പദാൎത്ഥങ്ങളെപ്പറ്റി യാതൊരു ജ്ഞാനവും നമുക്കുണ്ടാകുന്നതല്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ, ഈശ്വരന് ആകാരത്തെ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈശ്വരൻ അസത്യമാകുന്നുവെന്നു പറയുന്നതു തീരെ അസംബന്ധമാകുന്നു. ലോകത്തിൽ സത്യമായി വ്യവഹരിക്ക

പ്പെടുന്ന സകല പദാൎത്ഥങ്ങളും ഈശ്വരങ്കൽ തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ലോകത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന പദാൎത്ഥങ്ങൾ ഏതു പ്രകാരം സത്യമായിരിക്കുന്നുവോ അപ്രകാരംതന്നെ ഈശ്വരനും സത്യമായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ, നാസ്തികന്മാർ ഏതു പദാൎത്ഥത്തെയെങ്കിലും സത്യമായി വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഈശ്വരസത്തയേയും അവർ അതോടുകൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇപ്രകാരമാകുന്നു അദ്ധ്യാത്മശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ"... ... ...

ഈശ്വരാവതാരം *—"...ഈശ്വരൻതന്നെ സ്വമായയെ വശീകരിച്ചു പലവിധത്തിൽ അവതാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. അപ്രകാരമുള്ള അവതാരമൂൎത്തികൾ മററുള്ളവരെക്കാൾ ഉൽകൃഷ്ടന്മാരായ ഗുരുക്കന്മാരാകുന്നു. ഇച്ഛാമാത്രംകൊണ്ടു അവർ ഒരു ചണ്ഡാളനെപ്പോലെ മഹാനീചനായിട്ടുള്ള ഒരുവനെ മഹാജ്ഞാനിയാക്കുന്നു. അവർ ഗുരുക്കന്മാൎക്കും ഗുരുക്കന്മാരാകുന്നു; അവർ മനുഷ്യരൂപേണ ഈശ്വരതത്വത്തെ മൂൎത്തിയായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു; അവർ മുഖാന്തരമല്ലാതെ നമുക്കീശ്വരനെ കാണുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടു അവരെ നമുക്കു പൂജിക്കാതെ കഴികയില്ല. എന്നതുമാത്രമല്ല ഈ അവതാരമൂൎത്തികൾ മാത്രമേ നമുക്കു ഭജനത്തിന്നു യോഗ്യന്മാരായിട്ടുള്ളു. അവതാരങ്ങളെയല്ലാതെ ആരും ഈശ്വരനെ കാണുകയില്ല. അപ്രകാരമല്ലാതെ അന്യവിധത്തിൽ ഈശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷീകരിപ്പാനുത്സാഹിച്ചാൽ അബദ്ധത്തിൽ ചാടുവാനെളുപ്പമാകുന്നു. ഇതിന്നൊരുദാഹരണം പറയാം.—ഒരുവനോടു ഗണപതിയുടെ ഒരു പ്രതിമയെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. പലരെ ദിവസം കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടു ഒടുക്കം ഗണപതിയെ ഒരു കുരങ്ങിന്റെ ആകൃതിയിൽ ഉണ്ടാക്കുവാനേ അവന്നു സാധിച്ചുള്ളൂ * ". അതിനാൽ യഥാൎത്ഥമായ ഈശ്വരസ്വരൂപത്തെ ആദ്യം ധ്യാനിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചാൽ പല മാതിരി അപകടത്തിലും അകപ്പെടുവാനിടയുണ്ടു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ

* ഭക്തിയോഗം ൩൭-ാം പേജുമുതൽ നോക്കുക.

നാം എത്രവരെയും മനുഷ്യത്വാഭിമാനത്തോടു കൂടിയിരിക്കുന്നുവോ അത്രവരെ നമുക്ക മനുഷ്യനെക്കാൾ ഉൽകൃഷ്ടമായ ഒരാകൃതിയെ സങ്കല്പിക്കുവാൻ ശക്തിയുണ്ടാകയില്ല. ഒരു കാലത്തു നാം മനുഷ്യബുദ്ധിയെ വിട്ട് അതിലും ഉന്നതമായ അവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുമ്പോൾ ഈശ്വരന്റെ യഥാർത്ഥസ്വരൂപത്തെ നമുക്കറിയാറാകുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ നാം മനുഷ്യത്വബുദ്ധിയോടുകൂടിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ മനുഷ്യാകൃതിയിൽ അവതരിച്ചിട്ടുള്ള ഈശ്വരനെത്തന്നെയാണ് നാം ഭജിക്കേണ്ടത്. ആര് എന്തുതന്നെ പറയട്ടെ; ശ്രമിക്കട്ടെ; മനുഷ്യാകൃതിയിലല്ലാതെ നമുക്കിപ്പോൾ ഈശ്വരനെ സ്മരിപ്പാൻ കഴിയുന്നതല്ല... ... ...

“നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയിൽ ഈശ്വരനെ മനുഷ്യാകാരമായിത്തന്നെ വിചാരിപ്പാനേ നമുക്കു ശക്തിയുള്ളൂ. ഒരു പോത്ത് ഈശ്വരനെ ധ്യാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ സ്വഭാവേന അത് ഈശ്വരനെ ഒരു വലിയ പോത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ തന്നെ വിചാരിക്കുന്നു. ഒരു മത്സ്യം ഈശ്വരനെ മത്സ്യാകൃതിയിലും ധ്യാനിക്കുന്നു. അതുപോലെ മനുഷ്യനും സ്വന്ത ആകൃതിയിൽത്തന്നെ ഈശ്വരനെ വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു കേവലം അസംബന്ധമായ ഒരു മനോരാജ്യം മാത്രമാണെന്നു വിചാരിപ്പാൻ പാടില്ല. എന്തെന്നാൽ മനുഷ്യനും, പോത്തും, മത്സ്യവും, ഓരോ ജാതി പാത്രങ്ങളായി വിചാരിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു. ഇവയെല്ലാം ഈശ്വരനാകുന്ന സമുദ്രത്തിൽ കൊണ്ടുമുക്കുമ്പോൾ ഈശ്വരൻ അതാതാകാരങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. എല്ലാജീവികൾക്കും ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയ ജ്ഞാനമുണ്ടാകുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അതതു ജീവികൾക്കു തത്തദന്തഃകരണവൃത്തിയെ അനുസരിച്ചാണ് ഈശ്വരവിചാരമുണ്ടാകുന്നത്. അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് ഈശ്വരനെ മനുഷ്യാകൃതിയിൽ അല്ലാതെ കാണുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അതിനാൽ നാം ഈശ്വരനെ മനുഷ്യാകൃതിയിൽത്തന്നെ ഭജിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു; അല്ലാതെ വേറെ ഒരു മാർഗ്ഗവുമില്ല.

ല. * വിനായകം പ്രകുർവ്വാണോ രചയാമാസ വാനരം.

"ജ്ഞാനികൾ ഈശ്വരനെ മനുഷ്യാകൃതിയിൽ ധ്യാനിക്കുന്നില്ല—എന്നു ഈശ്വരനെപ്പററി യാതൊരു ചിന്തയുമില്ലാത്ത മനുഷ്യപ്പുഴു, മറേറതു്, മനുഷ്യചാപല്യങ്ങളെല്ലാം വിട്ടു മനുഷ്യത്വാഭിമാനത്തിൽനിന്നു കയറി അതീതാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ച പരമഹംസർ. അങ്ങിനെയുള്ള മഹാൻ സകല ജഗത്തിനെയും സ്വാത്മതുല്യമായി കാണുന്നു. ഈശ്വരന്റെ പരമാർത്ഥസ്വരൂപത്തെ അറിഞ്ഞനുഭവിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിനു മാത്രമേ കഴികയുള്ളൂ. ഇവിടെ അങ്ങേ അററവും, ഇങ്ങേ അററവും, ഒരുപോലെയായി. എന്തെന്നാൽ, ഇവിടെ മഹാമൂഢതയും പരമപാണ്ഡിത്യവും ഒന്നുപോലെ തോന്നപ്പെടുന്നു. പശുതുല്യനായവൻ മഹാമൂഢത നിമിത്തം ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യുന്നില്ല. ജീവന്മുക്തന്മാർ തങ്ങളിൽത്തന്നെ ഈശ്വരസാക്ഷാൽക്കാരം സിദ്ധിച്ചതുകൊണ്ടു് (അന്യന്മാരെപ്പോലെ പുറമെ) ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈ രണ്ടവസ്ഥകളുടേയും മദ്ധ്യത്തിലിരിക്കുന്ന ഒരുവൻ അവതാരമൂർത്തികളെ ഉപാസിക്കുന്നതു തെററാകുന്നുവെന്നു പറയുകയോ, അപ്രകാരം ചെയ്യരുതെന്നു് അന്യന്മാരെ ഉപദേശിക്കുകയോ, ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ അവനെ സൂക്ഷിക്കണം; അവന്റെ വാക്കിനെ വിശ്വസിക്കരുതു്, അവന്റെ മതത്തെ സ്വീകരിക്കുകയുമരുതു്. മനുഷ്യനുള്ള ന്യൂനതകളെ അറിഞ്ഞു് ഈശ്വരൻ മനുഷ്യനായി അവതാരംചെയ്തു മനുഷ്യരെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

യദാ യദാ ഹി ധർമ്മസ്യ ഗ്ലാനിർഭവതി ഭാരത
അഭ്യുത്ഥാനമധർമ്മസ്യ തദാത്മാനം സൃജാമ്യഹം.
പരിത്രാണായ സാധൂനാം വിനാശായ ച ദുഷ്കൃതാം
ധർമ്മസംസ്ഥാപനാർത്ഥായ സംഭവാമി യുഗേ യുഗേ.

(ഭ. ഗീ. അ ൪. ശ്ലോ ൭—൮)

അർത്ഥം: 'അല്ലയോ ഭാരത! എതെല്ലാ കാലത്തിൽ (വർണ്ണാശ്രമ) ധർമ്മത്തിനു ക്ഷയവും അധർമ്മത്തിനു അഭിവൃദ്ധിയുമുണ്ടാകുന്നുവോ, അപ്പോഴെല്ലാം ഞാൻ തന്നെത്താൻ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. സാധുക്കളുടെ രക്ഷയ്ക്കും, ദുഷ്ടന്മാരുടെ നാശത്തിനും,

ധൎമ്മത്തെ നിലനിറുത്തുന്നതിന്നും, വേണ്ടി ഞാൻ യുഗംതോറും അവതാരംചെയ്യുന്നു'.

അവജാനന്തി മാം മൂഢാ മാനുഷീം തനുമാശ്രിതം
പരം ഭാവമജാനന്തോ മമ ഭൂതമഹേശ്വരം.

(ഭ. ഗീ. അ. ൯. ശ്ലോ. ൧൧)

അൎത്ഥം: 'എന്റെ പരമതത്വത്തെ അറിയാത്ത മൂഢന്മാരായവർ സകലഭൂതങ്ങൾക്കും മഹേശ്വരനായ എന്നെ മനുഷ്യദേഹത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നവനായി വിചാരിച്ചു തിരസ്കരിക്കുന്നു'. ഇപ്രകാരമാണ് അവതാരങ്ങളെപ്പറ്റി ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ ഗീതയിൽ ഉപദേശിക്കുന്നത്. ഭഗവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു:— 'സമുദ്രത്തിൽനിന്നു വലിയ ഒരു ഏറ്റം വരുമ്പോൾ ചെറിയ പുഴകളും, കുഴികളും മുതലായവ, അവയിൽ യാതൊരു പ്രയത്നവും കൂടാതെതന്നെ, നിറഞ്ഞു വശാവുന്നു; അതുപോലെ ഈശ്വരന്റെ അവതാരമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഭഗവൽകടാക്ഷമാകുന്ന ഒരു വലിയ ഏറ്റം വന്നുതള്ളി ലോകം മുഴുവൻ വ്യാപിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം സകലജനങ്ങളും ആത്മജ്ഞാനപരിപൂൎണ്ണതയെ പ്രാപിക്കുകയും പരമാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.''

മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഈശ്വരതത്വത്തെയും ഈശ്വരന്റെ അവതാരമഹിമയെയും അറിഞ്ഞതിന്റെശേഷം ഹൃദയത്തിലുണ്ടാകുന്ന അതിസ്നേഹത്തിന്നാണ് ഭക്തി എന്നുപറയുക എന്നു മുമ്പിൽ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ലൌകികന്മാരായ നമുക്കു ഭക്തിയുടെ യഥാൎത്ഥമായ സ്വരൂപജ്ഞാനമുണ്ടാകുവാൻ വളരെ പ്രയാസമാകുന്നു. എങ്കിലും പല അവസ്ഥകളിലും നിന്നു പരിശോധിച്ചുകൊണ്ട് അതിന്റെ ഏകദേശജ്ഞാനമെങ്കിലും നമുക്കുണ്ടാകുവാൻ ശ്രമിക്കുക. ആദ്യം തന്നെ അന്തഃകരണവൃത്തികളെ പററി പ്രതിപാദിക്കുന്ന അദ്ധ്യാത്മശാസ്ത്രപ്രകാരം ഭക്തിഎന്നു വെച്ചാലെന്താകുന്നു എന്നു നിരൂപിക്കാം. പിന്നെ സംഗീതശാസ്ത്രദൃഷ്ടിയിൽ ഭക്തിയെപ്പററി പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കാം. അപ്രകാരം തന്നെ നാട്യവിദ്യയെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഭരതശാസ്ത്ര

ഭാഷയിലും ഭക്തിയെപ്പററികാണുമെന്നു പറയാം. പിന്നെ, ഭക്തിയെന്നവിഷയത്തെ ശാസ്ത്രരീതിയിൽ എഴുതീട്ടുള്ള ശാണ്ഡില്യമഹൎഷി എന്താണ് പറയുന്നത് എന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനുത്സാഹിക്കാം. ഇങ്ങിനെ പലപ്രകാരേണ പറയുവാൻ പോകുന്ന ഭക്തിലക്ഷണങ്ങൾ ഭാഗവതപുരാണത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളിലായി പലവിധത്തിലും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ലക്ഷണങ്ങളോടു യോജിക്കുന്നോണ്ടാ എന്നും ഒട്ടുക്കും നോക്കാം:—

നമ്മുടെ അന്തഃകരണത്തിലുള്ള ഓരോ അംശങ്ങളുടെ ഓരോ ധൎമ്മങ്ങളെ അനുസരിച്ച് അദ്ധ്യാത്മശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അതിനെ സാമാന്യേന മനസ്സ്, ബുദ്ധി, ചിത്തം, അഹംകാരം എന്നിങ്ങിനെ നാലംശമായി വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. മനസ്സു ബാഹ്യമായിട്ടുള്ള വിവിധവിഷയങ്ങളെയും ഇന്ദ്രിയദ്വാരേണ ഗ്രഹിക്കുന്നു. അഹംകാരവും, ബുദ്ധിയും അവയെ ക്രമപ്പെടുത്തിവെച്ച് വേണ്ടപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ചിത്തവൃത്തികൾ അനേകമാകുന്നു—രാഗം, ദ്വേഷം, ഈൎഷ്യ, അസൂയ, മദം, മാത്സൎയ്യം, ക്രോധം, ഭയം, ലജ്ജ, ദയ, ദാക്ഷിണ്യം, ഹൎഷം, വിഷാദം എന്നിങ്ങിനെ അവ അസംഖ്യങ്ങളായിരിക്കുന്നു. മേൽപറഞ്ഞവയെല്ലാംകൂടി ചേൎന്നു നിൽക്കുന്നതിനു സാമാന്യമായിട്ടുള്ള ഒരു പേരാണ് അന്തഃകരണം. അല്ലെങ്കിൽ അന്തഃകരണമെന്നതു നമ്മുടെ ബോധശക്തിയുടെ ആകത്തുകയാകുന്നു. മേൽപറഞ്ഞ ചിത്തവൃത്തികൾ സ്വഭാവേന നീചങ്ങളായും ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായുമിരിക്കുന്നു. അവയിൽ നീചങ്ങളായിട്ടുള്ളവയെ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളാക്കിത്തീൎക്കയും, സ്വഭാവേന ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായവയെ പരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപിപ്പിക്കുകയും, ചെയ്യത്തക്കവണ്ണം അവയെ സംസ്കരിച്ചാൽ മാത്രമേ ഒരുവൻ പൂൎണ്ണാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുകയുള്ളു. എന്നാൽ മാത്രമേ സ്വഭാവേന പരിശുദ്ധമായും ഈശ്വരാംശമായും വ്യവഹാരദശയിൽ ജീവനെന്നു പറയപ്പെടുന്നതായുമിരിക്കുന്ന ആത്മചൈതന്യം യഥാൎത്ഥമായ സ്വരൂപത്തോടുകൂടി പ്രകാശിക്കുകയുള്ളു. അപ്രകാരമുള്ള ആത്മപ്രകാശം ഏവനിൽ പൂൎണ്ണമായിട്ടുണ്ടാകുന്നുവോ അവനാണ് പണ്ഡിതൻ. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ സാധാരണയായി ശാ

സ്ത്രീമുതലായ വിഷയങ്ങളുടെ ജ്ഞാനംകൊണ്ടുമാത്രം ഒരുവനെ പണ്ഡിതനെന്നു പറയാറുണ്ട്. അതു ശരിയല്ല. എന്തെന്നാൽ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പ്രധാനമായി ബുദ്ധിക്കു വിഷയമായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. ശാസ്ത്രങ്ങൾ ബുദ്ധിയെയാണു് മുഖ്യമായി സംസ്കരിക്കുന്നതു്. ബുദ്ധിസംസ്കാരംകൊണ്ടു് അന്തഃകരണത്തിന്റെ ചെറിയതായ ഒരംശം മാത്രമേ സംസ്കരിക്കപ്പെടുന്നുള്ളു. ശേഷം അധികഭാഗവും പിന്നെയും അസംസ്കൃതമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നതേയുള്ളു. എന്നാൽ സാധാരണ മനുഷ്യർ ഈ സംഗതിയിൽ അത്ര ശ്രദ്ധവെക്കാതെ ബുദ്ധിസംസ്കാരംമാത്രംകൊണ്ടു് ഒരുവൻ പൂർണ്ണാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ളവനെ പണ്ഡിതനെന്നും പറയുന്നു.

ആത്മവിഷയമായിട്ടുള്ള ജ്ഞാനമാണു് പാണ്ഡിത്യം. അന്തഃകരണവൃത്തികൾ എല്ലാം ഒരുപോലെ സംസ്കരിക്കപ്പെട്ടാലെ ഒരുവനു് ആത്മജ്ഞാനമുണ്ടാവുകയുള്ളു—ആത്മാ സാക്ഷാൽക്കരിക്കപ്പെടുകയുള്ളു. ബുദ്ധിസംസ്കാരംകൊണ്ടുമാത്രം ആ പ്രകാരമുള്ള ആത്മപ്രകാശം—ആത്മാനുഭവം—ഒരുവനു ലഭിക്കുന്നതല്ല. ബുദ്ധിസംസ്കാരംകൊണ്ടു് ഒരുവൻ അന്യനു് ആശ്ചര്യത്തെ ജനിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ശക്തിയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ ശേഷിയുള്ളവനായിഭവിക്കുന്നതാണു്. എന്നാലും അവൻ മഹാനീചനായിത്തന്നെയിരുന്നേക്കാം. ഒരു കഴുവിനെപ്പോലെ അവൻ അത്യുന്നതാവസ്ഥയിലിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും നീചങ്ങളായ വിഷയങ്ങളിലേക്കായിരിക്കും അവന്റെ ദൃഷ്ടി. ബുദ്ധിസംസ്കാരത്തോടുകൂടി ഇതര അന്തഃകരണവൃത്തികളെ യഥാവിധി സംസ്കരിച്ചാൽമാത്രമെ ഒരുവൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉൽകൃഷ്ടനായി ഭവിക്കുകയുള്ളു—പൂർണ്ണാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുകയുള്ളു.

വാഗ്രൂപമായിരിക്കുന്ന ഭാഷയും വിഷയമായതും, അനുമേയമായിട്ടു യുക്തികൾക്കും ന്യായത്തിനും ഗോചരമായതുമായ ശാസ്ത്രാദികളെക്കൊണ്ടു സംസ്കരിക്കപ്പെടാവുന്നതായ ബുദ്ധിവൃത്തിയെ അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്ന ശേഷമുള്ള അന്തഃകരണവൃത്തികളെ വേണ്ടപോലെ സംസ്കരിക്കുന്നതിന്നു് എളുപ്പമ

യിട്ടുള്ള ഒരു ഉപായമാണ്—ഒരു വിദ്യാഭ്യാസമാണ്—ഭക്തിമാർഗ്ഗം.

ഭക്തി എന്നത് ഈശ്വരങ്കൽ അതിസ്നേഹമാകുന്നു. ഈശ്വരൻ അനിർവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപനാകുന്നു. ഈശ്വരൻ സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഭക്തി എന്നതു സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രേമവിശേഷമാകുന്നു—പരിപൂർണ്ണസ്നേഹമാകുന്നു. ഭക്തനായവന്റെ അകത്തും പുറത്തും സ്നേഹം നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു. ഭക്തനു സർവ്വപ്രപഞ്ചവും ഈശ്വരമയമായിട്ടു തോന്നുന്നു. ഈശ്വരൻ അനിർവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപനാകുന്നു. അപ്പോൾ ഭക്തനു പ്രപഞ്ചമാസകലം അനിർവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപമായിട്ടുതന്നെ തോന്നുന്നു. ആ അവസ്ഥയിൽ ഭക്തന്റെ അന്തഃകരണത്തിൽ ഇതര ചിത്തവൃത്തികൾക്കു സ്ഥലമില്ലാതെയായിത്തീരുന്നു: ദ്വേഷമാകട്ടെ, ഭയമാകട്ടെ, ലജ്ജയാകട്ടെ, ക്രോധമാകട്ടെ, മദമാകട്ടെ, മാത്സര്യമാകട്ടെ, അസൂയയാകട്ടെ യാതൊന്നിന്നും ഭക്തന്റെ ഉള്ളിൽ സ്ഥലമില്ലാതെയായിത്തീരുന്നു. അവയെല്ലാം സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന പരിപൂർണ്ണസ്നേഹസമുദ്രത്തിൽ അലിഞ്ഞു പോകുന്നു. ഭക്തൻ പരിപൂർണ്ണാവസ്ഥയെയും പ്രാപിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ ആ അവസ്ഥയിൽ അവന്നു സിദ്ധിക്കേണ്ടതായിട്ടു യാതൊന്നുമില്ല. അവന്നു കളയേണ്ടതായിട്ടും യാതൊന്നുമില്ല.

ഭക്തന്നു ജ്ഞാനികളെക്കാളും യോഗികളെക്കാളും കർമ്മികളെക്കാളും ഒരു വലിയ മെച്ചമുണ്ട്. അവർ അന്തഃകരണവൃത്തികളെയെല്ലാം നിരോധിച്ചിട്ടാണ് അന്തഃകരണശുദ്ധി വരുത്തുന്നത്. ചിത്തവൃത്തികളെ നിരോധിക്കുന്നതാണ് യോഗമെന്നു യോഗദർശനകർത്താവായ പതഞ്ജലിമഹർഷി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അപ്രകാരം മഹാക്ലേശത്തോടുകൂടി അന്തഃകരണശുദ്ധി വരുത്തീട്ടുവേണം അവൎക്കു തങ്ങളുടെ കാര്യം സാധിക്കുവാൻ. എന്നാൽ ഭക്തന് ആവക ഭാരങ്ങൾ യാതൊന്നുമില്ല. ഭക്തൻ തന്റെ ചിത്തവൃത്തികളെ ഓരോന്നായി പരിപൂർണ്ണസ്നേഹസ്വരൂപനായ ഈശ്വരങ്കലേയ്ക്കു പ്രയോഗിക്കുന്നു. അവ ഓരോന്നും പ്രേമമാകുന്ന സമുദ്രത്തിൽ ലയത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. അവ ഓരോന്നും ലയിക്കുന്തോറും അവ

ന്റെ അന്തഃകരണത്തിൽ ആസ്ഥാനത്തോളം പ്രേമമാകുന്ന സമുദ്രം തള്ളിക്കയറുന്നു. ഒടുക്കം അവന്റെ അന്തഃകരണം പ്രേമമയമായിത്തീരുന്നു—ആനന്ദമയമെന്നനുഭവിക്കുന്നു. അപ്പോഴാണ് ഭക്തനു സകല പ്രപഞ്ചവും പ്രേമമയമായി തോന്നുന്നത്. അതിലും മേലെയായിട്ടൊരന്തഃകരണസംസ്കാരമുണ്ടോ? അതിലും മേലെ ഒരന്തഃകരണശുദ്ധിയുണ്ടോ? അതിലുപരിയായിട്ടൊരവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടോ?

അനിർവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപനായ ഭക്തന്റെ ഈശ്വരൻ സംഗീതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ഭാഷയിൽ നാദബ്രഹ്മമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. പരിപൂർണ്ണസ്നേഹസ്വരൂപനായും, അത്ര മഹത്ത്വമായിട്ടുതന്നെ പരിപൂർണ്ണാനന്ദസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ഈശ്വരൻ തന്നെയാണ് നാദസ്വരൂപനായിരിക്കുന്നത്. ഇതിനു പ്രമാണമായി നമുക്കു സംഗീതരത്നാകരം എന്ന സംഗീതശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തെ എടുക്കുക. ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ആദ്യത്തെ സ്വരാദ്ധ്യായത്തിൽ മൂന്നാം പ്രകരണാരംഭത്തിൽ മംഗളാചരണമായി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

'ചൈതന്യം സർവ്വഭൂതാനാം വിവൃതം ജഗദാത്മനാ
നാദബ്രഹ്മ തദാനന്ദമദ്വിതീയമുപാസ്മഹേ'

പിന്നെ, നാദോപാസനകൊണ്ടു ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാർ ഉപാസിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും, എന്തെന്നാൽ അവർ നാദാത്മകന്മാരാകുന്നുവെന്നും, അതിന്റെ ശേഷം പറയുന്നുണ്ട്. നിർഗ്ഗുണബ്രഹ്മോപാസന മഹാദുഃഖസാദ്ധ്യമാകയാൽ മുനിമാർ ഉപദേശിച്ചമാർഗ്ഗത്തെ അനുസരിച്ചു നാദോപാസനയെ ചെയ്യുന്നുവെന്നും അതിൽ വേറൊരേടിക്കിൽ പറയുന്നു. നാദം രണ്ടുവകയായി വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്ന് അനാഹതം—നാദത്തിന്റെ അതിസൂക്ഷ്മമായ അവസ്ഥ. മറ്റേത് ആഹതം—അതിന്റെ സ്ഥൂലാവസ്ഥ. മുനിമാർ അനാഹതമായിരിക്കുന്ന നാദത്തെയാണ് ഉപാസിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അനാഹതമായ നാദോപാസന 'രക്തിവിഹീന'മാകയാൽ ജനങ്ങൾക്കു മനോരഞ്ജകമായി ഭവിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ജനചിത്തരഞ്ജനയെ ഉണ്ടാക്കുന്ന വിധം ആഹതമായിരിക്കുന്ന നാദത്തെ ശ്രുത്യാ

ദിഷ്ടമായ ഗാനം ചെയ്യത്തക്കവിധമാക്കിത്തീർത്തിട്ടുള്ളതാണ് സംഗീതവിദ്യ. * സംഗീതം സകല പ്രാണികളുടേയും ചിത്തത്തെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതാവുന്നു, സകല പ്രാണികൾക്കും ഐഹികമായ സകല സുഖങ്ങളെ കൊടുക്കുകയും, അവരുടെ സംസാരത്തെ നശിപ്പിക്കുകയും, അവരെക്കൊണ്ടു മോക്ഷത്തെ പ്രാപിപ്പിക്കുകയും, ചെയ്യുന്നുവെന്നും, സംഗീതരത്നാകരക്കാരൻ പറയുന്നു. ഈ വിഷയാരംഭത്തിലെ ആദ്യത്തെ വാചകത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളെ പ്രമാണമായി ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് ഇനി നാദബ്രഹ്മത്തെപ്പററി വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിയോഗഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതെന്താണെന്നു നോക്കുക. അതിൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു.—

“ജഗത്തു സകലവും നാമരൂപങ്ങളോടുകൂടിയാണ് പ്രകാശിക്കുന്നത്. വ്യഷ്ടിരൂപമായ മനുഷ്യശരീരത്തിലുള്ള അന്തഃകരണത്തിൽ നാമരൂപാവച്ഛിന്നമല്ലാതെ യാതൊരു ചിത്തവൃത്തിയുമുണ്ടാകുന്നതല്ല. സൃഷ്ടികൎമ്മത്തിൽ ഒരു നിയമം തന്നെ പ്രകൃതിയിൽ എല്ലാ ദിക്കിലും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു ശരിയാണെങ്കിൽ ഇപ്രകാരമുള്ള നാമരൂപാവച്ഛേദത്തെ അനുസരിച്ചായിരിക്കണം സകല ജഗത്തും സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നത്. ‘യഥാ ഏകേന മൃൽപിണ്ഡേന വിജ്ഞാതേന സൎവ്വം വിജ്ഞാതം ഭവതി=എപ്രകാരമാണ് ഒരു മണ്ണുരുളയുടെ സ്വഭാവം മനസ്സിലായാൽ പിന്നെ എല്ലാ മണ്ണിന്റെയും സ്വഭാവം മനസ്സിലാകുന്നത്’ അതുപോലെ വ്യഷ്ടിശരീരജ്ഞാനം കൊണ്ടു സമഷ്ടിശരീരജ്ഞാനമവശ്യമുണ്ടാകുന്നു. രൂപം എന്നത് (ഒരു പദാൎത്ഥത്തിന്റെ) പുറമെയുള്ള തൊണ്ടുപോലെയും, നാമം (അതിന്റെ) ഉള്ളിലുള്ള രസം അല്ലെങ്കിൽ കഴമ്പുപോലെയും ഇരിക്കുന്നു. സ്ഥൂലശ

---

*ഗീതം, വാദ്യം, നൃത്യം ഇവ മൂന്നും കൂടിയതിനാണ് സംഗീതം എന്ന പേർ. ചില ദിക്കിൽ ഗീതമാത്രത്തിനും സംഗീതശബ്ദം പ്രയോഗിക്കാറുണ്ട്, അത് അവയവത്തിൽ അവയവ്യുപചാരംകൊണ്ടാകുന്നു. ഗ്രന്ഥപാടത്തിൽ പര്യായവാചകം പോലെ.

ശരീരം രൂപമായും, അന്തഃകരണം അല്ലെങ്കിൽ സൂക്ഷ്മശരീരം നാമമായുമിരിക്കുന്നു. ശബ്ദപ്രതീകങ്ങൾ നാമത്തോടു സർവ്വദാ സംബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യനിൽ സകല ചിത്തവൃത്തികളും അന്തഃകരണത്തിൽ (അല്ലെങ്കിൽ അവച്ഛിന്നമഹത്തത്വത്തിൽ) പ്രാദുർഭവിച്ച് ആദ്യം പദങ്ങളായും പിന്നെ സ്ഥൂലാകാരങ്ങളായും (രൂപങ്ങളായും) പ്രകാശിക്കുന്നു.

"പ്രപഞ്ചത്തിൽ ബ്രഹ്മാ, അല്ലെങ്കിൽ ഹിരണ്യഗർഭൻ, അല്ലെങ്കിൽ മഹത്തത്വം, ആദ്യം നാമമായും പിന്നെ രൂപമായും—ഈ ജഗദാകാരമായും—താനെ താൻ പ്രകാശിച്ചു വ്യക്തമായി ഇന്ദ്രിയഗോചരമായിരിക്കുന്ന (സ്ഥൂലാകാരമായിരിക്കുന്ന) ഈ ജഗത്തു രൂപമായിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ പിൻഭാഗത്തായി (അതിൽ ആന്തരമായി) നിത്യമായും അവ്യക്തമായുമിരിക്കുന്ന സ്ഫോടം—പ്രകാശകൻ—സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. എല്ലാ നാമങ്ങൾക്കും, അല്ലെങ്കിൽ എല്ലാ ചിത്തവൃത്തികൾക്കും, കാരണഭൂതമായും നിത്യമായുമിരിക്കുന്ന ഈ സ്ഫോടം എന്ന ശക്തിദ്വാരേണയാകുന്നു ജഗദീശ്വരൻ ജഗത്തിനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ഈശ്വരൻതന്നെ ആദ്യം സ്ഫോടമായും പിന്നെ ക്രമേണ ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ സ്ഥൂലപ്രപഞ്ചമായും പരിണമിക്കുന്നു. ഈ സ്ഫോടത്തിനു സംജ്ഞയാകത്തക്കവണ്ണം ഒരു പദം മാത്രമേയുള്ളു. അതു 'ഓം' കാരമാകുന്നു. നമുക്കു ഒരു വിധത്തിലും പദത്തെയും പദാർത്ഥത്തെയും ഭിന്നിപ്പിപ്പാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ 'ഓം' കാരവും നിത്യമായ സ്ഫോടവും അഭിന്നമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു; അതുകൊണ്ടാണ് പരമപവിത്രതമമായും എല്ലാ നാമരൂപങ്ങൾക്കും ബീജമായും നിത്യമായുമിരിക്കുന്ന ഈ 'ഓം' കാരത്തിൽനിന്നു സകല പ്രപഞ്ചവും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു പറയാവുന്നത്. 'പദപദാർത്ഥങ്ങൾ അഭിന്നമായിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും ഒരു പദാർത്ഥത്തെ കാണിക്കുവാൻ പല പദങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതിനാൽ ഈ പ്രത്യേക 'ഓം' കാരപദം പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിക്കു കാരണഭൂതമായ വസ്തുവിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പദംതന്നെ ആയിരിക്കണമെന്നില്ല' എന്നൊരു ചോദ്യ

പക്ഷം ജനിയ്ക്കും. അതിന്നു സമാധാനം—സകലവുമടങ്ങിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ശക്തി 'ഓം'കാരത്തിന്നു മാത്രമെ ഉള്ളു അതുപോലെ വേറെ ഒന്നിന്നുമില്ല. സ്ഫോടം എന്നു സകല പദങ്ങൾക്കും ഉപാദാനകാരണമായിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും അതു പൂൎണ്ണാകൃതിയെ പ്രാപിച്ച ഒരു നിയതപദമല്ലതാനും—എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഒരു പദത്തിൽനിന്നു മറ്റൊരു പദത്തെ തിരിച്ചറിവാനുള്ള സകല പ്രത്യേകചിഹ്നങ്ങളെയും നീക്കിയാൽ പിന്നെ എന്തു ശേഷിക്കുന്നുവോ അതു സ്ഫോടമാകുന്നു; അതു ഹേതുവായിട്ടു ഈ സ്ഫോടം നാദബ്രഹ്മമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. എല്ലാ പദങ്ങളും അനിർവ്വാച്യമായ സ്ഫോടത്തെത്തന്നെയാണു സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. പക്ഷെ അവ സ്ഫോടത്തിന്റെ ഏകദേശാർത്ഥത്തെ മാത്രം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതേയുള്ളു. എന്തെന്നാൽ അതാതുപദം മറ്റുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു പ്രത്യേകപദാർത്ഥത്തെ മാത്രമേ കാണിക്കുന്നുള്ളു. അതുപ്രകാരം അതിനെ സ്ഫോടമെന്നു പറവാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ സകല വിശേഷപദാർത്ഥങ്ങളേയുമൊതുക്കിയിരിക്കുന്ന സ്ഫോടത്തിന്റെ (ഏററവും സാമാന്യമായ) അർത്ഥത്തെ ചുരുക്കാതെ അതിന്റെ പൂൎണ്ണസ്വഭാവത്തെ സൂചിപ്പിപ്പാൻ (കാണിപ്പാൻ) ഏതുപദത്തിന്നു ശക്തിയുണ്ടോ ആ പദമായിരിക്കണം അതിന്റെ ശരിയായ സംജ്ഞ. അങ്ങിനെയുള്ള പദമാകുന്നു 'ഓം'കാരം. എന്തെന്നാൽ, അ—ഉ—മ്. എന്നുള്ള അക്ഷരങ്ങളൊന്നിച്ചു ചേർന്നിരിക്കുന്ന 'ഓം'കാരം സകല ശബ്ദങ്ങളുടേയും സാമാന്യമായ ഒരു സംജ്ഞയാകുന്നു. 'അ' എന്നക്ഷരം എല്ലാ ശബ്ദങ്ങളിൽവെച്ചു് ഏററവും കുറച്ചുമാത്രം (മൂലശബ്ദത്തിൽനിന്നു) വ്യത്യാസത്തെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദമാകുന്നു. (മൂലശബ്ദത്തോടു് ഏററവുമടുത്തിരിക്കുന്നതു് 'അ' എന്നക്ഷരമാകുന്നു). അതിനാൽ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ ഗീതയിൽ 'അക്ഷരാണാം അകാരോസ്മി' (അക്ഷരങ്ങളിൽവെച്ചു ഞാൻ 'അ' കാരമാകുന്നു) എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വ്യക്തമായി ഉച്ചരിക്കത്തക്ക സകല ശബ്ദങ്ങളും കണ്ഠം മുതൽ അധരംവരെയുള്ള ഓരോ സ്ഥാനത്തുനിന്നു

ണമാകുന്നത്. കണ്ഠം മുതൽ അധരംവരെയുള്ള സകല ശബ്ദപരിണാമങ്ങളേയും സൂചിപ്പിപ്പാനുള്ള സംജ്ഞ 'ഉ' കാരമാകുന്നു; 'അ' കാരം ആദ്യാക്ഷരവും, 'മ്'കാരം (അനുസ്വാരം) അധരത്തിൽ കലാശിക്കുന്ന അന്ത്യാക്ഷരവുമാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഈ 'ഓം' കാരം ശരിയായി ഉച്ചരിക്കപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ള സകല പദാർത്ഥങ്ങളേയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന സകല ശബ്ദസംജ്ഞകളും ഇതിൽ അന്തർഭവിക്കുന്നതാണ്. അന്യപദത്തിന് ഈ ശക്തിയില്ല. അതിനാൽ 'ഓം'കാരമാകുന്നു സ്ഫോടത്തിന് ഏറ്റവും യോഗ്യമായ സംജ്ഞ. 'ഓം'കാരപദത്തിന്റെ അർത്ഥവും അതു (സ്ഫോടം) തന്നെയാകുന്നു. പദപദാർത്ഥങ്ങൾ അഭിന്നമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നതിനാൽ 'ഓം'കാരവും സ്ഫോടവും ഒന്നുതന്നെയാകുന്നു. സ്ഫോടം സകല സ്ഥൂലപ്രപഞ്ചത്തിന്റെയും മൂലമായുള്ളതുകൊണ്ടും, അത് അതിസൂക്ഷ്മമാകയാൽ ഈശ്വരനോട് അധികം സമീപിച്ചിരിക്കുന്നതുമാകകൊണ്ടും, വാസ്തവത്തിൽ അത് ഈശ്വരന്റെ പ്രഥമപരിണാമമാകകൊണ്ടും, ഈ 'ഓം'കാരംതന്നെ ഈശ്വരന്റെ ശരിയായ സംജ്ഞയായിരിക്കുന്നു".

നമ്മുടെ സകല സങ്കല്പങ്ങളും—സകല അന്തഃകരണവൃത്തികളും—ഈശ്വരന്റെ സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന സങ്കല്പശക്തിയുടെ അംശങ്ങളാണ് എന്നും മേൽപറഞ്ഞതിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. സകല ചിത്തവൃത്തികൾക്കും കാരണഭൂതമായും നിത്യമായുമിരിക്കുന്ന സ്ഫോടം എന്ന ശക്തിദ്വാരാണ ജഗദീശ്വരൻ ഇപ്രകാരമാണ് ഈ ജഗത്തിനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് അപ്രകാരംതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അംശങ്ങളായ നാം നമ്മുടെ സങ്കല്പശക്തിദ്വാരാതന്നെയാണ് വിവിധപദാർത്ഥങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുന്നത്. ആദ്യം നാം സങ്കല്പിക്കുന്നു. പിന്നെ ആ വക സങ്കല്പങ്ങളെ സ്ഥൂലാകാരമായി പരിണമിപ്പിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സങ്കല്പങ്ങൾ നാമങ്ങളായും, അവയുടെ സ്ഥൂലമായ ആകാരങ്ങൾ രൂപങ്ങളായുമിരിക്കുന്നു. ഇവ രണ്ടിന്റെയും മദ്ധ്യത്തിലായി ശബ്ദസംജ്ഞകളിരിക്കുന്നു. അതാതു സങ്കല്പങ്ങൾക്കനുരൂപമായിട്ടു

ള്ള ശബ്ദസംജ്ഞകളാണ് ആ വക സങ്കല്പങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ സങ്കല്പങ്ങളും അവയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ശബ്ദസംജ്ഞകളും അഭിന്നമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ അന്തഃകരണവൃത്തികളെ പ്രായേണ രണ്ടുതരമായി വിഭാഗിക്കാം. അതിനെ അനുസരിച്ചു ശബ്ദസംജ്ഞകളും രണ്ടുതരമായിരിക്കുന്നു. ൧. അക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടു കുറിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വാഗ്രൂപമായ ശബ്ദസംജ്ഞകളെക്കൊണ്ടു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന അന്തഃകരണവൃത്തികൾ. ൨. വാഗ്രൂപമായ ശബ്ദസംജ്ഞകൾക്കു ഗോചരമാകാത്തതും, സംജ്ഞകളുടെ രൂപങ്ങളെ കുറിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചിത്രങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള രൂപങ്ങളാകുന്ന ശബ്ദസംജ്ഞകൾക്കു ഗോചരമായതുമായ അന്തഃകരണവൃത്തികൾ. നമ്മുടെ സകല അന്തഃകരണവൃത്തികളും സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഈശ്വരസങ്കല്പത്തിന്റെ അംശങ്ങളാകയാൽ രണ്ടുജാതി ശബ്ദസംജ്ഞകളെക്കൊണ്ടും ഈശ്വരന്റെ മഹത്തായിരിക്കുന്ന സങ്കല്പശക്തിയെത്തന്നെയാണ് പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്—അവയും സമഷ്ടിയായിരിക്കുന്ന ഈശ്വരസങ്കല്പത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്—എന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്.

വാഗ്രൂപമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദസംജ്ഞകൾ, സമഷ്ടിയായിട്ടല്ലെങ്കിലും, ഈശ്വരനാകുന്ന അർത്ഥത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ ഗാനരൂപമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദസംജ്ഞകളും ആ അർത്ഥത്തെത്തന്നെ കുറെക്കൂടി സൂക്ഷ്മമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു.

വാഗ്രൂപമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദസംജ്ഞകളെക്കൊണ്ടു നമ്മുടെ ഏതേതു ചില ചിത്തവൃത്തികളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത് ഏതുപ്രകാരമാകുന്നു എന്നത് എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്ന സംഗതിയാണ്. ഈ പ്രകൃതത്തിൽ അതാവശ്യവുമില്ല. ഗാനരൂപമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദസംജ്ഞകൾ വാക്കിനു ഗോചരമല്ലാത്ത ചിത്തവൃത്തികളെ എങ്ങിനെയാണ് പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്—എങ്ങിനെയാണ് അവ ആ വക ചിത്തവൃത്തികളുടെ ഭാഷയായിട്ടു നില്ക്കുന്നത്—എന്നും, ഗാന

എങ്ങിനെയാണ് ഉന്നതിസാധനമായിരിക്കുന്നതെന്നും, ര സികതയ്ക്കും അതിനും ഏതുവിധം സംബന്ധമാണുള്ളത് എന്നും, ആണ് ഇനി നിരൂപിക്കുവാനുള്ളത്.

നമ്മുടെ അന്തഃകരണവൃത്തികൾ അനേകങ്ങളാകുന്നു. അവയിൽ ചിലത് അതിസൂക്ഷ്മങ്ങളുമാകുന്നു. സമ്മിശ്രമായിട്ടല്ലാതെ കേവലം ഒരു ചിത്തവൃത്തിതന്നെ നമ്മളിൽ പ്രകാശിക്കുന്നതല്ല. സാധാരണയായിട്ട് ഒന്നു പ്രധാനമായും വേറെ അനേകം വൃത്തികൾ അപ്രധാനമായിട്ടു ഒന്നിച്ചു ചേർന്നുമാണ് പ്രകാശിക്കുന്നത്. ഇതിനൊരു ഉദാഹരണം പറയാം. ശൃംഗാരപ്രധാനമായിട്ട് ഒരു ചിത്തവൃത്തി നമ്മളിൽ ഉദിക്കുമ്പോൾ അതു കേവലം ശൃംഗാരം മാത്രമായിരിക്കയില്ല. അതോടുകൂടി ക്രോധം, ഭയം, ലജ്ജ മുതലായവയും, അതിസൂക്ഷ്മങ്ങളായ അനേകം വേറെ ചില വൃത്തികളും കൂടിച്ചേർന്നിട്ടാണ് അതു പ്രകാശിക്കുന്നത്. അതിൽതന്നെ പിന്നെയും വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടാകും. ശൃംഗാരത്തോടുചേർന്നിരിക്കുന്ന വിവിധസഞ്ചാരിഭാവങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യത്തിന്റെ താരതമ്യംപോലെ ആ ശൃംഗാരംതന്നെ ഇടയിൽ വ്യത്യാസത്തോടുകൂടിയാണ് പ്രകാശിക്കുന്നത്. ഇങ്ങിനെ എല്ലാം ചിത്തവൃത്തികളെ സംബന്ധിച്ചുമറിയേണ്ടതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഇതര ചിത്തവൃത്തികളോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന സ്ഥായിയായ ഒരു ചിത്തവൃത്തിയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി സ്വരവിന്യാസംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള ഓരോ രാഗങ്ങൾക്കുമുണ്ട്. ഒരു രാഗം അപ്രധാനങ്ങളായ അനേകം ചിത്തവൃത്തികൾ കൂട്ടിപ്പിണഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യേക പ്രധാനചിത്തവൃത്തിയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. ആ രാഗം അതിന്റെ ഭാഷയായിട്ടു നില്ക്കുന്നു. സംഗീതരത്നാകരംതന്നെ ഇതിനു പ്രമാണമാകുന്നു. രത്നാകരകാരൻ സ്വരങ്ങളെ ബ്രാഹ്മണാദി നാലു ജാതികളായി വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വരങ്ങളിൽ ഓരോന്നിലുമുള്ള സത്വാദിജന്യമോ ഗുണങ്ങളുടെ താരതമ്യംപോലെ അവയെ നാലാക്കി വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നതായതിനു അതിനർത്ഥം കല്പിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. നമ്മുടെ ചിത്തവൃത്തികൾ ഓരോന്നും അപ്രകാരംത

ന്നു സമപ്രധാനമായിട്ടും, അപ്രധാനമായിട്ടും, അതി പ്രധാനമായിട്ടും ഇരിക്കും. അതിനാൽ പുരാതന ഋഷി സ്വരങ്ങൾക്കും ബ്രാഹ്മണാദികളായ ജാതിഭേദങ്ങളുണ്ടെന്നു തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ വക സ്വരങ്ങളുടെ വിന്യാസം കൊണ്ടാണല്ലോ രാഗങ്ങൾ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. അപ്പോൾ ഓരോ രാഗത്തിലും ചില സ്വരങ്ങൾ അധികപ്രധാനമായിരിക്കുന്നതാണ്. അവയെ വാദിസ്വരങ്ങൾ എന്നും അംശസ്വരങ്ങൾ എന്നും പറയുന്നു. ഇതരസ്വരങ്ങൾ അവയ്ക്കു സഹായമായി ചേർന്നിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു രാഗത്തിൽ ചില പ്രത്യേക രസങ്ങളോടുകൂടിയ ചില സ്വരങ്ങൾ പ്രധാനമായിട്ടും, ഇതര രസങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള മറ്റുള്ള സ്വരങ്ങൾ അപ്രധാനമായിട്ടുമാണല്ലോ ഇരിക്കുക. നമ്മുടെ ചിത്തവൃത്തികളുടെ നിലയും അപ്രകാരം തന്നെയാണെന്നു മുമ്പിൽ പറഞ്ഞുവല്ലോ. അതിനാൽ ആ വക ചിത്തവൃത്തികളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഭാഷയാണ് രാഗങ്ങൾ എന്നു പറഞ്ഞത്, ഇപ്പോൾ വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

സ്വതഏവ ശ്രോതാവിന്റെ ചിത്തത്തെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നവയെന്നതുകൊണ്ടാണ് സ്വരങ്ങൾ എന്നു പറയുന്നത്. അപ്രകാരംതന്നെ സ്വരവർണ്ണവിശിഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന യാതൊരു ധ്വനിവിശേഷങ്ങളാണ് ജനചിത്തരഞ്ജകങ്ങളായിരിക്കുന്നത് അവ രാഗങ്ങളാകുന്നു. ഓരോ രാഗവും ഏതേതു രസങ്ങളെയാണ് പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത് അതാതിനു യോജിക്കുന്ന അർത്ഥത്തിൽ ഗാനങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ആ വക ഗാനങ്ങൾ അത്യാനന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവയായി ഭവിക്കുന്നു.

വിവിധചിത്തവൃത്തികളുടെ ഭാഷയായിട്ടു നിൽക്കുന്ന രാഗങ്ങൾ, സ്വഭാവേന ചിത്തരഞ്ജകങ്ങളാകയാൽ, അവയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നവയെന്നു മാത്രമല്ല അവയെ ആസകലമൊന്നു മാർദ്ദവപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു—രൂക്ഷമായിട്ടുള്ളവയുടെ രൂക്ഷതയെ കളയുന്നു, ക്ഷോഭിച്ചുവശായിട്ടുള്ളവയെ ശാന്തമാക്കിത്തീർക്കുന്നു, അതിമന്ദമായി ജഡതുല്യമായിരിക്ക

ന്നവയും പ്രകാശത്തെ കൊടുക്കുന്നു, സ്വത ശാന്തമായിട്ടുള്ളവയും വിശേഷമായ കാന്തിയെക്കൊടുത്തു ശോഭിപ്പിക്കുന്നു; ചുരുക്കത്തിൽ പറയുന്നതായാൽ, എല്ലാ ചിത്തവൃത്തികളെയും ഒരുപോലെ സംസ്കരിക്കുന്നു. അതാതിനുള്ള മാലിന്യത്തെ ഉരച്ചുകളഞ്ഞ് എല്ലാററിനേയും ഒന്നുപോലെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു—ഐക്യരൂപ്യം വരുത്തുന്നു—ആനന്ദമയമാക്കിത്തീക്കുന്നു. ഈ രീതിയിൽ ഒരുവന്റെ ചിത്തവൃത്തി നാദബ്രഹ്മാകാരമായി തീരുന്നു—പരിപൂർണ്ണാനന്ദസ്വരൂപനും അനിർവ്വചനീയ പ്രേമസ്വരൂപനുമായിരിക്കുന്ന സാക്ഷാൽ ജഗദീശ്വരാകാരമായി ഭവിക്കുന്നു. സദാത്മകനും ചിദാത്മകനും ആനന്ദാത്മകനുമായിരിക്കുന്ന പരബ്രഹ്മം തന്നെയാണ് നാദബ്രഹ്മാകാരമായിരിക്കുന്നത്. അനിർവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനായുമിരിക്കുന്നത്. നാദബ്രഹ്മോപാസനകൊണ്ട് ഒരുവൻ നാദബ്രഹ്മാകാരതയെ പ്രാപിച്ച് പരമാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. ഭക്തിയോഗംകൊണ്ട് ഒരുവൻ പ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനെ പ്രാപിച്ച് പരമാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ നാദോപാസനയുടേയും ഭക്തിയോഗത്തിന്റേയും ധർമ്മം ഒന്നുതന്നെയാകുന്നുവെന്നു പറയാം. രണ്ടും ഒരു അവധിയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നു. രണ്ടും ഒരേ ഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നു. ഇതു ഹേതുവായിട്ടാണ് മുനിമാർ ഉരുപദിഷ്ടമാക്കിണ നാദോപാസനയെചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ ശാസ്ത്രരൂപേണയുള്ള നാദോപാസനയാണ് ഏറ്റവും സുഖമായിട്ടുള്ളത്. ഇതു ഹേതുവായിട്ടാണ് സംഗീതശാസ്ത്രതത്വജ്ഞന്മാരായിട്ടുള്ളവർ—സ്വരവർണ്ണവിശിഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ധ്വനിവിശേഷങ്ങളും, ശേഷം സ്ഥൂലമായും സൂക്ഷ്മമായുമുള്ള പലവിധ ധ്വനികളും, ഭാവരൂപം പ്രകാശിക്കുന്നതായ സകല സങ്കല്പങ്ങളും (ചിത്തവൃത്തികളും) ആനന്ദമയമായിരിക്കുന്ന നാദബ്രഹ്മത്തിന്റെ—അനിർവ്വചനീയ പ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരന്റെ സ്തുതിവിശേഷങ്ങളാണ് എന്നും, ആ വക സൂക്ഷ്മതത്വങ്ങളെ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ഗാനം ചെയ്യുക എന്നത് ആനന്ദമയമായ നാദബ്രഹ്മത്തിന്റെ സാക്ഷാത്കാരത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്ക

കയറുകന്നുവെന്നും, അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവൻ ക്രമേണ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ച് ഒടുക്കം തദാകാരതയെ പ്രാപിച്ച് മുക്തനായി ഭവിക്കുന്നുവെന്നും, അറിയുന്ന മഹാന്മാർ—ഗാനരൂപേണ നാദോപാസനയെ ചെയ്തു മോക്ഷത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു.

സംഗീതംകൊണ്ടുള്ള ഈശ്വരഭജനത്തിന് ഒരു വിശേഷം കൂടിയുണ്ട്. നാദബ്രഹ്മം പരിപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്ന ആനന്ദസമുദ്രമാകുന്നു. ഗാനരൂപേണയുള്ള നാദോപാസന ഒരാനന്ദപ്രവാഹം. അത് ആനന്ദസമുദ്രത്തിൽത്തന്നെ ചെന്നു ചേരുന്നു. ജീവികളായ നാമെല്ലാവരും ഓരോ ആനന്ദത്തുള്ളികളാകുന്നു. ആനന്ദത്തുള്ളികളായ നാം അതിഗംഭീരമായും ഭയങ്കരമായുമുള്ള പ്രപഞ്ചപർവ്വതത്തിൽ അവിടവിടെയായി കിടക്കുന്നു. അതിന്റെ ഇടയിൽ കൂടി ഒഴുകിക്കൊണ്ടാണ് മേൽപറഞ്ഞ ആനന്ദപ്പുഴ ആനന്ദസമുദ്രത്തിൽ ചെന്നു ചേരുന്നത്. എന്നാൽ തുള്ളികളായ നാം സംസാരക്കൊടുംതീയിൽ എരിഞ്ഞ് ആവിയായിപ്പോയി കാലാന്തരത്തിൽ പിന്നെയും തുള്ളികളായി അവിടെത്തന്നെ വന്നുവീഴുന്നതിനു പകരം പൂർവ്വപുണ്യവശാൽ മേൽപറഞ്ഞ പുഴയിൽചാടി വീഴുവാൻ തരമായിയെങ്കിൽ നമ്മെ ഉടനെ ഒഴുക്കിൽപ്പെടുത്തി ആനന്ദസമുദ്രത്തിൽ കൊണ്ടു തള്ളുന്നു. നമുക്ക യാതൊരു ഭാരവുമില്ല ബഹുസുഖം. കേവലം ഭക്തിമാർഗ്ഗംതന്നെ ഇത്ര എളുപ്പമല്ല. ഈ തത്വത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടാണ് ഭക്തന്മാർ ഗാനരൂപേണ ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യുന്നത്. രണ്ടുംകൂടി ചേരുമ്പോൾ മഹാ എളുപ്പമായി ഭവിക്കുന്നു. ആരംഭത്തിൽതന്നെ ആനന്ദപ്രവാഹത്തിൽ മുങ്ങി നീന്തിക്കൊണ്ടാണ് അങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ ആനന്ദസമുദ്രത്തിലേക്കുള്ള ഗതി. ഈശ്വര നാരദൻ, കാശ്യപൻ മുതലായ ഉത്തമഭക്തന്മാർ ഈ തത്വത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. ഈ കാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ത്യാഗരാജയ്യർ, പുരന്ദരദാസർ, കനകദാസർ, തുക്കാറാം, മുതലായ അനേകം ഭക്തന്മാരും ഗാനരൂപേണയാണ് ഈശ്വരഭജനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ സംഗീതത്തെ പ്രയോഗിക്കുന്നവരെല്ലാവരും ഈ സൂക്ഷ്മതത്വത്തെ അറിഞ്ഞിരി

കുന്നവരാകുന്നാമെന്നില്ല. അവർ ഭക്തന്മാരാകണമെന്നുമില്ല. നേരെ മറിച്ച് ഇപ്പോൾ ഭാഗവതന്മാർ എന്നഭിമാനിച്ചു നടക്കുന്ന മിക്ക സംഗീതക്കാരും മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള തത്വങ്ങളെപ്പററി ലേശംപോലും ധരിക്കാത്തവരാകുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും ചിലർ കർണ്ണാനന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്ന വിധത്തിൽ പാടുന്നുണ്ട് എന്നതു സമ്മതിക്കേണ്ടതുമാണല്ലോ. മററു ചിലർ പാടുമ്പോൾ എണീററുപോവാൻ തോന്നുന്നതും അപൂർവ്വമല്ല. അതെങ്ങിനെയെന്നാൽ, ചിലർ, പൂർവ്വജന്മവാസനാബലംകൊണ്ട്, ഒരു രാഗമാലാപിക്കുകയോ, കീർത്തനം പാടുകയോ, ചെയ്യുമ്പോൾ അവൎക്ക് അതാതിൽ സ്വഭാവമായിട്ടുള്ള ഭാവം അനായാസേന പുറപ്പെടുന്നു. അത് അവരറിഞ്ഞിട്ടുകൂടിയായിരിക്കയില്ല. മററവൎക്ക് അപ്രകാരമുള്ള വാസനയുമില്ല, അതാതിലുള്ള സ്വഭാവം എവിടെക്കാണേണ്ടതാകുന്നതെന്ന ബോധവുമില്ല. ഇതിൻെറ പരമാർത്ഥമെങ്ങിനെയെന്നാൽ— ഒരു രാഗം, സ്ഥായിയായ ഒരു രസത്തെയും അതിൻെറ സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളായി അതോടുകൂടി ചേൎന്നു നില്ക്കുന്ന ഇതരരസങ്ങളെയും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതായ ഒരു ചിത്തവൃത്തിവിശേഷത്തിൻെറ ഭാഷയായിട്ടാണ് നില്ക്കുന്നത് എന്നു മുമ്പിൽ പറഞ്ഞുവല്ലോ. അപ്പോൾ ആ വക പ്രത്യേകരസങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന സ്വരങ്ങളായിരിക്കണം ആ രാഗത്തിലെ ജീവസ്വരങ്ങൾ (വാദിസ്വരങ്ങൾ). ആ രാഗാലാപത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന ഇതരസ്വരങ്ങളിൽ ചിലത് ആ വക ജീവസ്വരങ്ങൾക്കു സഹായമായും (അനുവാദിസ്വരങ്ങളായും), ചിലത് ആ രണ്ടുജാതിസ്വരങ്ങൾക്കു മനുകൂലമായും (സംവാദിസ്വരങ്ങളായും), മററു ചിലതു വിരോധികളായും (വിവാദിസ്വരങ്ങളായും), ആയിട്ടാണ് നില്ക്കുന്നത്. ഈ തത്വം മനസ്സിലാക്കാതെ മുമ്പറഞ്ഞ ഭാഗവതന്മാർ അതാതു രാഗങ്ങളിലുള്ള ജീവസ്വരങ്ങളെ വിട്ട് അതിലെ ഉദാസീനങ്ങളായും (ചിലപ്പോൾ) വിരോധികളായുമുള്ള സ്വരങ്ങളെ പിടിക്കുന്നു. ആ വക സ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു രാഗവിസ്താരം ചെയ്യുന്നു. അവിടെ നിന്നുകൊണ്ട് ആശ്ചര്യകരമായ വേലകളെല്ലാം ചെയ്യുന്നു. ശ്രോതാക്കന്മാർ ബാലിശമേ് എ

ന്നു മുറയ്ക്കുടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പഴയ പാട്ടിൽ ഒരു കൂട്ടം മാത്രം കണ്ടുകാണുകയില്ല — കണ്ണുനീരു. അതൊഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ളതെല്ലാം ധാരാളം. ജന്മാന്തരവാസനാബലംകൊണ്ടു സുഖമായിട്ടു പാടുന്ന ഭാഗവതന്മാരും ഇതിന്റെ സൂക്ഷ്മം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുകയില്ല. ഇങ്ങിനെ നാദത്തിന്റെ സ്വരൂപജ്ഞാനം കൂടാതെ പ്രയോഗിക്കുന്നവരാകയാൽ ഭാഗവതന്മാർ പ്രായേണ ഗർവ്വിഷ്ഠന്മാരായി ഭവിക്കുന്നതിനെ വ്യസനപൂർവ്വം പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ വാസ്തവമാലോചിക്കുന്നതായാൽ അതവരുടെ കുറ്റമായിട്ടു ഗണിക്കുവാൻ പാടില്ല. എന്തെന്നാൽ അവർ പ്രയോഗിക്കുന്ന വിദ്യയുടെ മാഹാത്മ്യം അവരറിയുന്നില്ല. ഒരുവിധത്തിലും ബുദ്ധിയെ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് അവരിൽ മിക്കപേർക്കും തരവും കിട്ടീട്ടുണ്ടാവുകയില്ല. നാദത്തിന്റെ സ്വരൂപം മനസ്സിലാക്കി ഗാനരൂപേണ നാദോപാസനയെ ചെയ്യുന്നവനു മദമാത്സര്യങ്ങൾ ഒരിക്കലുമുണ്ടാവുകയില്ല. എന്തെന്നാൽ അവരുടെ അന്തഃകരണത്തിൽ ആനന്ദസമുദ്രത്തിലെ ഏറ്റം വന്നുനിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ പിന്നെ ഇതരചിത്തവൃത്തികൾക്കവിടെയാണ് സ്ഥലം?

മേൽപറഞ്ഞതിന്നുദാഹരണമായിട്ട് അദ്ഭുതരാമായണം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്ന ഒരു കഥയുടെ സംക്ഷേപം ഇവിടെ ചേർക്കാം * ഒരിക്കൽ ശ്രീനാരദമഹർഷിക്കു സംഗീതവിഷയത്തിൽ തുംബുരുവായിട്ട് ഒരു മത്സരം തോന്നുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ അധികം ഉത്തമൻ തുംബുരുവായിരുന്നതിനാൽ താന്റെ ഭക്തനായ നാരദന്റെ ഏതദ്വിഷയമായ അഭിമാനത്തെക്കളയണമെന്നു ഭഗവാൻ ശ്രീനാരായണൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഒരു ദിവസം ശ്രീലക്ഷ്മീദേവി സഹിതം ആസ്ഥാനത്തിൽ ഭഗവാന്റെ മുമ്പിൽവെച്ചു തുംബുരുവിനെക്കൊണ്ട് ഒരു സംഗീതം നടത്തിച്ചു. സംഗീതം കഴിഞ്ഞിട്ടു തുംബുരുവിനു വളരെ സമ്മാനങ്ങ

* സി. വി. രാമുമേനോൻ ഭാഷാന്തരം ചെയ്തിട്ടുള്ള അദ്ഭുതരാമായണപുസ്തകത്തിൽ ൫൭ മുതൽ ൬൭ വരെയുള്ള ഭാഗങ്ങളെ നോക്കുക.

-ല്ലാം കൊടുത്തു മാനിച്ചയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സമയം ദേവി നാരദമഹർഷിയെ ഗണിക്കുകയുണ്ടായില്ല എന്നുമാത്രമല്ല അദ്ദേഹം സ്വയമേവ അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ ദ്വാരപാലകന്മാർ ദേവിയുടെ കല്പനകൂടാതെ കടക്കുവാൻ പാടില്ല എന്നു പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തെ കുറെ അപമാനിച്ചു തിരിയെ അയച്ചു. നാരദമഹർഷിക്ക് അസൂയ വളരെ കലശലായി ക്രോധത്തോടും വ്യസനത്തോടുംകൂടി ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു പല ആവലാതികളും പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭഗവാൻ നാരദമഹർഷിയെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കി. നാരദനു തുംബുരുവോളം കോപ്പില്ല എന്നും, അതിനാൽ ഇനി അനേകകാലം പലരുടെയും അടുക്കൽ പോയി സംഗീതമഭ്യസിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഒടുക്കം താൻ ശ്രീകൃഷ്ണനായി ഭൂമിയിൽ അവതരിക്കുന്ന കാലത്തു തന്റെ അടുക്കൽ വന്നാൽ അന്നു വേണ്ട ഉപദേശങ്ങളെല്ലാം തന്നു തുംബുരുവിനോടു തുല്യനാക്കിത്തീർക്കാമെന്നും, മററും സമാധാനവാക്കുകളെല്ലാം പറഞ്ഞു മേൽ അഭ്യാസത്തിനു വേണ്ടുന്ന വഴികളെ എല്ലാം ഉപദേശിച്ചു കൊടുത്തു. നാരദമഹർഷി ഭക്തിപുരസ്സരം ഭഗവാന്റെ ഉപദേശത്തെ വാങ്ങി അനേകകാലം പലരുടെയും അടുക്കൽ ചെന്നു സംഗീതമഭ്യസിച്ചു. അതിനിടയ്ക്ക് ഒരിക്കൽ താനിപ്പോൾ തുംബുരുവിനോടു തുല്യനായി എന്നു വിചാരിച്ചു മത്സരിക്കുവാനായി തുംബുരുവിന്റെ അടുക്കലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭവനത്തിന്റെ പടിക്കൽ ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ അനേകം പേർ അംഗഭംഗം വന്നു കിടക്കുന്നതു കണ്ടു. നാരദമഹർഷി അവരോടു വർത്തമാനം ചോദിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ രാഗങ്ങളും രാഗിണികളുമാണെന്നും, നാരദന്റെ വീണാപ്രയോഗം കൊണ്ടാണ് ഞങ്ങളുടെ അംഗങ്ങൾക്കു ഭംഗം വന്നിട്ടുള്ളതെന്നും, എന്നാൽ ഞങ്ങളിനി സംഭവിക്കുന്ന ഘട്ടങ്ങളിൽ തുംബുരുവിന്റെ അടുക്കൽ വന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീണാപ്രയോഗം കൊണ്ട് എല്ലാം നേരെയാവുക പതിവാണെന്നുമാണ് അവർ മറുപടി പറഞ്ഞത്. നാരദമഹർഷി വളരെ ലജ്ജിതനോടുകൂടി മടങ്ങിപ്പോന്നു പിന്നെയും അനേകകാലം അഭ്യാസംചെയ്തു. പിന്നെ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണനായി അവത

രിച്ചു ദ്വാരകയിൽ പത്നിമാരോടുകൂടി സുഖമായിരിക്കുന്നു. കാലത്തു നാരദമഹർഷി അവിടെ ചെന്നു പണ്ടു ഭഗവാനരുളിച്ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനെ ഓൎമ്മപ്പെടുത്തി. എന്തിനധികം വിസ്തരിക്കുന്നു. പിന്നീടും അനവധികാലം ഭഗവാൻ തന്റെ ഭാൎയ്യമാരെക്കൊണ്ടും മഹർഷിയെ വേണ്ടപോലെ സംഗീതമഭ്യസിപ്പിച്ചു. ഇത്രകാലം അഭ്യസിച്ചിട്ടും സ്വരജ്ഞാനം നല്ലപോലെ വന്നിട്ടില്ല എന്നു കണ്ടിട്ടു രുക്മിണീദേവി ആ കാൎയ്യത്തിൽ വളരെ നിഷ്കൎഷിച്ചു. എല്ലാം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ഭഗവാൻതന്നെ നേരിട്ടുപദേശിച്ചു. ഭഗവാന്റെ ഉപദേശം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ നാരദമഹർഷിക്കു തത്വം വെളിപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ അസൂയാദിദുർഗ്ഗുണങ്ങളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു പറപറന്നു. തുംബുരുവിന്റെ നേരെയുള്ള മത്സരബുദ്ധിയും പോയി. നാരദമഹർഷി പരമാനന്ദത്തിൽ മുങ്ങുകയുംചെയ്തു. അതിന്റെശേഷം നാരദമഹർഷി ഭഗവൽസ്തോത്രങ്ങളെ പാടുകയും വീണയിന്മേൽ വായിക്കുകയുംചെയ്തുകൊണ്ടു നാനാലോകങ്ങളിലും യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിച്ചു.

ഈ കഥയുടെ സാരാൎത്ഥം നിരൂപിക്കുക. ശ്രീനാരദമഹർഷി മഹാ ജ്ഞാനിയും തപസ്വിയും പരമഭക്തനുമാണ്. പണ്ടുതന്നെ അദ്ദേഹം നല്ല പാട്ടുകാരനും വീണാവാദനക്കാരനുമായിരുന്നുവെന്നതും പ്രസിദ്ധമാണ്. പക്ഷേ അദ്ദേഹം നാദത്തിന്റെ പരമരഹസ്യം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നും, അതിനാൽ ഉൽകൃഷ്ടഭക്തിയോടുകൂടി താൻ ആരെയാണുപാസിച്ചിരുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്നെ മറ്റൊരവസ്ഥയാണ് സാക്ഷാൽ നാദബ്രഹ്മം എന്ന തത്വത്തെ മനസ്സിലാക്കീട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നും, ആണ് മേൽ പറഞ്ഞ കഥയിൽ നിന്നു നമുക്കു ഗ്രഹിക്കുവാനുള്ളത്. അതു ഹേതുവായിട്ടാണ് സംഗീതവിഷയമായിട്ടുള്ള മത്സരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ തോന്നുവാനിടയായത്. ഗാനത്തിന്റെ സഹായം കൂടാതെ കേവലം ഭക്തികൊണ്ടുമാത്രം ഒരുവന്റെ അന്തഃകരണം, പ്രേമസ്വരൂപനായും ആനന്ദസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ജഗദീശ്വരന്റെ എഴുന്നെള്ളുള്ള വാസത്തിനു യോഗ്യമാകുംവണ്ണം പരിശുദ്ധമായി ഭ

ധിക്കുന്നതു പ്രയാസമാകുന്നുവെന്നുകൂടി അതിൽനിന്നുഅറി ക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മേലുദ്ധരണത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞപോലെ വിസ്തരിക്കുന്നഭാഗം വായിക്കുമ്പോൾ അതു സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്. അനവധികാലം അഭ്യസിച്ചിട്ടും നാരദമഹർഷിക്കു സ്വരജ്ഞാനം വന്നിട്ടില്ല എന്നുപറഞ്ഞത് ഇപ്പോൾ സംഗീതക്കാർ ധരിക്കുന്ന സ്വരജ്ഞാനമാണ് എന്നു ധരിക്കുവാൻ പാടില്ല. പ്രേമസ്വരൂപനായ ജഗദീശ്വരന്റെ മാറാത്ത ലീലയായ നാദബ്രഹ്മംതന്നെ സ്ഥൂലമായിട്ടുള്ള വിവിധശബ്ദങ്ങളായി പ്രകാശിക്കുന്നുവെന്നും, സർവ്വശബ്ദങ്ങളിലും അനുസ്യൂതമായി നില്ക്കുന്ന ആനന്ദസ്വരൂപമായ നാദബ്രഹ്മം സ്വരങ്ങൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ധ്വനിവിശേഷങ്ങളിൽ—അവ സ്വത ഏവ ആനന്ദജനകങ്ങളായിരിക്കുന്നതിനാൽ—അധികം പ്രകാശിക്കുന്നുവെന്നും, ഓരോ സ്വരങ്ങളിൽതന്നെ ഈഷൽ വ്യത്യാസത്തോടുകൂടിയാണ് പ്രകാശിക്കുന്നതെന്നും, ആ വക സ്വരങ്ങൾക്കു ഭിന്നരസങ്ങളുണ്ടുള്ളതെന്നും, ഇന്നിന്ന ചിത്തവൃത്തികളെയാണ് അവ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതെന്നും, അതിനാൽ ഇന്നിന്നവിധമാണ് അവ ആനന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നും, അങ്ങിനെയുള്ള സ്വരങ്ങളുടെ വിന്യാസം കൊണ്ടു രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള രാഗങ്ങൾക്കു പ്രധാനമായിട്ടിന്നിന്ന രസങ്ങളാണെന്നും, ഇന്നിന്ന ചിത്തവൃത്തികളെയാണ് അവ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതെന്നും, ഇന്നപ്രകാരമാണ് അവ വിവിധചിത്തവൃത്തികളെ സംസ്കരിച്ചു മാർദ്ദവപ്പെടുത്തി ആനന്ദാകാരങ്ങളാക്കിത്തീർക്കുന്നതെന്നും, അപ്രകാരമുള്ള രാഗങ്ങളിൽ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഗാനങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഇന്നപ്രകാരമാണ് നാദോപാസനയെ ചെയ്തു നാദബ്രഹ്മാകാരതയെ—പരിപൂർണ്ണാനന്ദത്തെ—പ്രാപിക്കുന്നതെന്നും, മററുമുള്ള സൂക്ഷ്മതത്വങ്ങളാണ് നാരദമഹർഷി ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നു മാത്രമേ വാക്യത്തിൽനിന്നു ധരിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെ സ്വരങ്ങളുടേയും രാഗങ്ങളുടേയുംസൂക്ഷ്മം ഗ്രഹിക്കാതെ അവയെ പ്രയോഗിച്ചപ്പോൾ അവയ്ക്ക് അംഗഭംഗം വന്നുവെന്നു പറഞ്ഞതും അപ്പോൾ യുക്തം തന്നെയായി

രിക്കുന്നു. അതറിയുകയാലാണ് കരുണാനിധിയായിരിക്കുന്ന ഭഗവാൻ ശ്രീനാരായണൻ തന്റെ ഭക്തന്റെ അഭിഷ്ടമായ അജ്ഞാനത്തെകളഞ്ഞു പരമാനന്ദത്തെ അനുഭവിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ദയ തോന്നിയത്. എന്നാൽ ആ സമയം നാരദമഹർഷി അതിന്നധികാരിയല്ലായിരുന്നതിനാൽ പിന്നെയും അനേകകാലം സംഗീതമഭ്യസിപ്പാനായി ഭഗവദനുഗ്രഹത്തോടെ അതഭ്യസിച്ചു ഒടുക്കം അതിന്നധികാരിയായി എന്നു കണ്ടപ്പോൾ ഭഗവാൻതന്നെ പരമാർത്ഥത്തെ ഉപദേശിച്ചു. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ നാരദമഹർഷിയുടെ മത്സരബുദ്ധി നശിച്ചു. അദ്ദേഹം പൂർണ്ണാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. *

ഈ വിഷയത്തെ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഒരു സംഗതി കൂടി പറവാനുണ്ട്. 'ഓരോ രാഗങ്ങളും ശൃംഗാരാദി രസങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിന്നു ഭാഷയായിട്ടിരിക്കെ ആ വക രാഗങ്ങളിൽതന്നെ ഭക്തന്മാർ കീർത്തനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യുന്നതെല്ലാം അസംബന്ധമല്ലേ?' എന്നൊരു പൂർവ്വപക്ഷം കൊണ്ടുവരുവാനിടയുണ്ട്. ഇതിന്നു സമാധാനം പറയുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഒരു സംഗതി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ലോകത്തിൽ സ്നേഹംതന്നെ പലവിധമായി പ്രകാശിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള അനുരാഗം, പുത്രവാത്സല്യം, സഹോദരീസഹോദരന്മാർ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹം, സഖ്യം, ഗുരുഭക്തി, ദാസ്യം, എന്നിങ്ങിനെ ലൌകികമായിട്ടുള്ള സ്നേഹംതന്നെ പലവിധമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഒരുത്തമഭക്തൻ, ആ വക സ്നേഹങ്ങളെല്ലാം സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന പരിപൂർണ്ണസ്നേഹത്തിന്റെ പലവിധസ്ഫൂർത്തികളായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. അതിനാൽ ഈ ഉൽകൃഷ്ടനായ ഭക്തൻ ആ വക സ്നേഹങ്ങളെത്തന്നെ സ്വീകരിച്ച് അതാതവസ്ഥകളിൽ നിന്ന് ഈശ്വരഭജനത്തെ ചെയ്യുന്നു. അ

* ഗാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുള്ള മാഹാത്മ്യത്തെപ്പറ്റി അത്ഭുതരാമായണത്തിൽ നാലു മുതൽ ഏഴു വരെയുള്ള സർഗ്ഗങ്ങളിൽ വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്.

പ്പോഠം അവ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. വിഷയികളായനമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ശൃംഗാരരസമായിട്ടുതോന്നുന്നതു ഭക്തന് ഈശ്വരാനന്ദത്തിൻെറ ഒരു സ്ഫൂർത്തിവിശേഷമായിട്ടാണ് തോന്നുക. സങ്കല്പഭേദത്തെ അനുസരിച്ച് ഒന്നുതന്നെ ഉൽകൃഷ്ടമായും നീചമായും ഭവിക്കുന്നു. നാം സ്വാൎത്ഥമായിട്ടാണ് ഭാൎയ്യയെ സ്നേഹിക്കുന്നത്; സ്വാൎത്ഥമായിട്ടാണ് പുത്രനെ സ്നേഹിക്കുന്നത്. സ്വാൎത്ഥമായിട്ടുള്ളതെല്ലാം ഫലത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചായിരിക്കും. അപ്പോഠം അതു സ്നേഹവുമാകയില്ല. പരമാൎത്ഥസ്നേഹത്തിൽ ഫലോദ്ദേശ്യം യാതൊന്നം പാടില്ല. സ്വാൎത്ഥമായിട്ടു സ്നേഹിക്കുക എന്നതു നീചമാകുന്നു. എന്നാൽ ഭക്തൻ സ്വാൎത്ഥമായി യാതൊരു ഫലത്തെയുമുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ഭക്തൻ സ്നേഹാൎത്ഥം മാത്രമാണ് ഈശ്വരനെ സ്നേഹിക്കുന്നത്. ഈശ്വരസ്നേഹത്തിൻെറ സ്ഫൂൎത്തിവിശേഷമായിട്ടാണ് ഭക്തൻ മേൽപറഞ്ഞ വിവിധസ്നേഹങ്ങളേയും സ്വീകരിക്കുന്നത്. അപ്പോഠം അവ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു. ക്രോധം മുതലായ ഇതരരസങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ഇപ്രകാരംതന്നെ ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. സ്വാൎത്ഥമായിട്ട് എന്തെങ്കിലും ഫലത്തെ ഉദ്ദേശിച്ച് ക്രോധാദിചിത്തവൃത്തികളെ ഇതരജീവികളിൽ പ്രയോഗിച്ചാൽ അവ അനൎത്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. എന്നാൽ ഭക്തൻ അവയെ എല്ലാം പ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനെ ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രയോഗിക്കുന്നു. അവയെ എല്ലാം പ്രേമസമുദ്രത്തിൽ കൊണ്ടു മുക്കുന്നു. അപ്പോഠം അവയിലുള്ള നീചതമെല്ലാം പോകുന്നു. അവ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു—പ്രേമാകാരം തന്നെയായി ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ ലൌകികന്മാരായ നമുക്ക ശൃംഗാരാദിരസങ്ങളെ പ്രദൎശിപ്പിക്കുന്നവയെന്നു തോന്നുന്നതായ രാഗങ്ങളിൽ ഭക്തന്മാർ കീൎത്തനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യുന്നതിൽ യാതൊരു യുക്തിഭംഗവുമില്ല. ഇനിയത്തെ ഭാഗംകൊണ്ട് ഈ സംഗതി കുറേക്കൂടി സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്.

ഇനി നാട്യവിദ്യയെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഭരതശാസ്ത്രത്തിന്നും ഭക്തിക്കും എന്തൊരു സംബന്ധമാണുള്ളത്, എ

ണും നാട്യവിദ്യയുടെ സൂക്ഷ്മജ്ഞാനം എപ്രകാരമാണ് മുക്തിസാധനമായി ഭവിക്കുന്നതെന്നുള്ള വിഷയത്തെ നിരൂപിക്കുക.

നാട്യവിദ്യ സംഗീതത്തോടു വളരെ അടുത്തിരിക്കുന്നതാകുന്നു. രണ്ടിന്റെയും ധർമ്മം ഒന്നുതന്നെയാകുന്നു. രണ്ടും, കൂട്ടിപ്പിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന അതിസൂക്ഷ്മങ്ങളായ ചിത്തവൃത്തികളുടെ ഭാഷയാകുന്നു. നാട്യശാസ്ത്രകാരൻ അന്തഃകരണവൃത്തികളെ എല്ലാം പരിശോധിച്ച് അവയിൽനിന്നു നമുക്കുണ്ടാകുന്ന അനുഭവങ്ങളെ അനുസരിച്ച് അവയിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളവയെ സാമാന്യേന ശൃംഗാരാദി നവരസങ്ങളായി വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ശേഷമുള്ളവയെ മുപ്പത്തിമൂന്നു സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളായും വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളിൽത്തന്നെ അവാന്തരമായി അനേകം മഹാസൂക്ഷ്മങ്ങളായ ചിത്തവൃത്തികൾ ഉണ്ടെങ്കിലും സൌകര്യത്തിനുവേണ്ടി ഇത്രമാത്രമേ എടുത്തിട്ടുള്ളൂ. നവരസങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനു സ്ഥായിയായിട്ടു നില്പാനുള്ള സാമർത്ഥ്യമുള്ളതുകൊണ്ടാണ് അവയെ പ്രധാനമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതരരസങ്ങൾ സ്ഥായിയായിട്ടു നിൽക്കാതെ മാറിമാറി സ്ഫുരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് അവയ്ക്കു സഞ്ചാരിഭാവങ്ങൾ എന്നും പേരിട്ടിരിക്കുന്നു. നവരസങ്ങളിൽത്തന്നെ ഒന്നു സ്ഥായിയായിട്ടു നിൽക്കുമ്പോൾ ഇതരരസങ്ങൾ അതിന്റെ സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളായിട്ടു നിൽക്കുന്നു. അതോടുകൂടി മുപ്പത്തിമൂന്നിൽപ്പെട്ടവയിൽ ചിലതും ചേൎന്നു നിൽക്കുന്നതാണ്. നാട്യശാസ്ത്രത്തിലെ രസങ്ങളുടെ സ്ഥാനമായിട്ടാണ് സംഗീതശാസ്ത്രത്തിലെ രാഗങ്ങളിരിക്കുന്നത്. അവ രണ്ടും ഒരു കാൎയ്യത്തെത്തന്നെ നിൎവ്വഹിക്കുന്നു. വിവിധ സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളോടുകൂടിച്ചേൎന്നു നിൽക്കുന്ന ഒരു സ്ഥായിരസം ഏതൊരു ചിത്തവൃത്തിവിശേഷത്തെയാണ് പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത് അതിനെത്തന്നെ ഒരു രാഗവും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. നവരസങ്ങളിൽ ഒന്നായ ലജ്ജ എന്ന രസം സ്ഥായിയായിട്ടും, ക്രോധാദികളും മററും സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളായിട്ടും, നിൽക്കുമ്പോൾ ഏതൊരനുഭവമാണ് ഒരു പാമരനുണ്ടാകുന്നത്,

ത്തു അനുഭവം തന്നെ അതിന്നനുരൂപമായ ഒരു രാഗാലാപംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നു. ഒന്നു ചക്ഷുരിന്ദ്രിയദ്വാരണയാണ്, മറേറതു ശ്രോത്രേന്ദ്രിയദ്വാരണയാണ്, എന്ന വ്യത്യാസം മാത്രമേയുള്ളു.

രസശബ്ദത്തിന്ന് ആനന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നത് എന്നർത്ഥമാകുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ജനങ്ങളുടെ ചിത്തത്തെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നവെന്നതുകൊണ്ടാണ് രാഗം എന്ന പേര്. എന്നാൽ ക്രോധം മുതലായ ചില രസങ്ങൾ എങ്ങിനെയാണ് ആനന്ദജനകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നത്. എന്നൊരു ശങ്ക ജനിക്കുന്നുണ്ട്. അനുകരണംകൊണ്ടാണ് അവ ആനന്ദജനകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നത് എന്നാണ് നാട്യശാസ്ത്രകാരൻെറ അതിന്നുള്ള സമാധാനം. ക്രോധം, ഭയം, മുതലായ ഭാവങ്ങളെ ഒരുവൻ തന്നിൽനിന്നോ മറെറാരുവനിൽനിന്നോ അനുഭവിക്കുമ്പോൾ അവന്ന് അവയിൽ രസമുണ്ടാകുന്നതല്ല. എന്നാൽ അവയെ അനുഭവിച്ചപോലെ മറെറാരുവൻ നടിക്കുമ്പോൾ അവ രസമായി ഭവിക്കുന്നു. ഒരുവൻ നമ്മുടെ നേരെ ക്രോധത്തെ വാസ്തവമായി കാണിക്കുന്നവെങ്കിൽ നമുക്ക് അതുകൊണ്ടു രസമുണ്ടാകുന്നില്ല. എന്നാൽ അവൻ അതു നടിക്കുകയാണ് എന്ന് ആദ്യം അറിഞ്ഞിട്ട് അവൻെറ നാട്യത്തിൽ മനസ്സിരുത്തുമ്പോൾ അതു വാസ്തവമെന്നപോലെ തോന്നുമെങ്കിലും രസമായിത്തന്നെ തോന്നുന്നു. അതിനാൽ നവരസങ്ങൾക്കും ആനന്ദജനകത്വം അനുകരണംകൊണ്ടാണ് എന്നതു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. രസങ്ങളെപ്പററി ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് ഇനി നാട്യശാസ്ത്രകാരൻെറ ഭാഷയിൽ ഭക്തി എന്നത് എന്താണെന്നു നിരൂപിക്കുക. ഭക്തി എന്നത് അനിർവ്വചനീയപ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനിലുള്ള പരയായിരിക്കുന്ന അനുരക്തികൊണ്ട് ഉൽകൃഷ്ടമായ ആനന്ദത്തെ—പരമാനന്ദത്തെ—ഉണ്ടാക്കുന്നതായ ഒരു രസവിശേഷമാകുന്നു. അതു നവരസങ്ങളെയും അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു രസമാകുന്നു. ഭക്തൻെറ പ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരൻതന്നെ രസസ്വരൂപനായിരിക്കുന്നു—ആനന്ദസ്വരൂപനായിരിക്കുന്നു. അദ്ദേ

ഹംതന്നെയാണ് സൎവ്വത്ര വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടു പരിപൂൎണ്ണരസമായിട്ടിരിക്കുന്നത്. അപ്രകാരം പരിപൂൎണ്ണമായിട്ടിരിക്കുന്ന രസമാണ് യഥാൎത്ഥമായിട്ടുള്ള രസം. അതു വിഭാഗയോഗ്യവുമല്ല. ക്രോധാദിനവരസങ്ങളും സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളായിട്ടുള്ളവയും പരിപൂൎണ്ണരസസമുദ്രത്തിലെ തിരമാലകൾ എന്നപോലെയാണിരിക്കുന്നത്. ക്രോധാദി ഉപാധികളിൽ പരമാൎത്ഥമായ രസം അനുസ്യൂതമായിരിക്കുന്നതിനാലാണ് അവയും ആനന്ദജനകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നത്. അവയിൽ സത്യബുദ്ധിയില്ലാതാകുമ്പോഴും അവയിൽ അനുസ്യൂതമായിട്ടിരിക്കുന്ന പരമാൎത്ഥരസം സ്വരൂപേണ പ്രകാശിക്കുന്നു. അപ്പോഴാണ് അവ ആനന്ദജനകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഭക്തൻ നവരസങ്ങളെ ഓരോന്നിനേയും പ്രേമസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനെ—രസസമുദ്രത്തെ—ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രയോഗിക്കുന്നു. അവ ഓരോന്നായി അതിൽ ലയത്തെ പ്രാപിച്ച് ഒടുക്കം ഭക്തന്റെ അന്തഃകരണം രസമയമായിത്തീരുന്നു. ആ അവസ്ഥയിൽ ഭക്തൻ പ്രപഞ്ചമാസകലം രസമയമായിക്കാണുന്നു—ആനന്ദമയമായിക്കാണുന്നു. അപ്പോൾ സാക്ഷേപമായിട്ടുള്ള ക്രോധാദികളും ഭക്തന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ ആനന്ദജനകങ്ങളായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ലൌകികന്മാൎക്ക് ഐന്ദ്രവിദ്യ എന്നപോലെയാണ് ഭക്തനു പ്രപഞ്ചമാസകലവും തോന്നുന്നത്. ഭക്തനു പ്രപഞ്ചത്തിൽ സത്യബുദ്ധിയില്ല. ലൌകികന്മാൎക്ക് യഥാൎത്ഥമല്ലാത്ത ക്രോധാദികളിൽ രസം തോന്നുന്നു. ഭക്തൻ പ്രപഞ്ചമാസകലത്തെയും അസത്യമായി കാണുകയാൽ ലൌകികന്മാൎക്ക് യഥാൎത്ഥമായി തോന്നുന്ന ക്രോധാദികളിലുംകൂടി ഭക്തനു് ആനന്ദം തോന്നുന്നു. അതിനാൽ ഭക്തിയാണ് പരമാൎത്ഥമായ രസമെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. ലോകവ്യവഹാരത്തിൽ പറയപ്പെടുന്ന സകല രസങ്ങളും ഭക്തിസാധകങ്ങളായിട്ടാണ് ഭക്തൻ ഗണിക്കുന്നത്. യഥാൎത്ഥത്തിൽ അവ രസങ്ങളല്ല. എന്നാൽ ഭക്തി എന്ന യഥാൎത്ഥമായ പരമരസത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതിന് അവയെ സാധനങ്ങളായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതിനാൽ ഗൌണവൃത്തികൊണ്ട് അവയ്ക്കും രസശബ്ദം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നേ ഉള്ളൂ.

നാട്യവിദ്യ അഭ്യസിച്ചിട്ടുള്ള മിക്കപേരും ഈ തത്വത്തെ മനസ്സിലാക്കാത്തതിനാൽ അവൎക്ക് അതു മുക്തിസാധനമായി ഭവിക്കുന്നില്ല. അതു ഹേതുവായിട്ട് അവരും സംഗീതവിദ്വാന്മാരെപ്പോലെ മദമാത്സൎയ്യാദികളോടുകൂടി സംസാരസാഗരത്തിൽത്തന്നെ കിടന്നു മുങ്ങുന്നു.

സംഗീതംകൊണ്ടും നാട്യവിദ്യകൊണ്ടും യാതൊന്നിനെയാണ് സാധിക്കുന്നത് അതിനെത്തന്നെ ചിത്രമെഴുത്ത് എന്ന വിദ്യകൊണ്ടും സാധിക്കാവുന്നതാണ്. അതിന്റെ യഥാൎത്ഥജ്ഞാനവും മുക്തിസാധനമായിത്തന്നെ ഭവിക്കുന്നു. പക്ഷെ ചിത്രമെഴുത്തിന്റെ ഗുണദോഷജ്ഞാനം നമ്മുടെ ഇടയിലുള്ളവൎക്കു കുറെ കുറവാകയാൽ അതെങ്ങിനെയാണ് മുക്തിസാധനമായി ഭവിക്കുക എന്നതിനെപ്പറ്റി കുറെ അധികം വിവരിക്കേണ്ടിവരുന്നതാണ്. വിസ്തരഭയത്താൽ അതിനിപ്പോൾ ഇറങ്ങുന്നില്ല.

ഇനി ഭക്തിയെ ശാസ്ത്രരീതിയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ശാണ്ഡില്യമഹൎഷി ഭക്തിയെപ്പറ്റി എന്താണ് പറയുന്നത് എന്നു സംക്ഷേപമായി മനസ്സിലാക്കുവാനുത്സാഹിക്കുക:— അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിമീമാംസ എന്ന സൂത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ ആദ്യംതന്നെ 'അഥാതോ ഭക്തിജിജ്ഞാസാ' എന്നൊരു സൂത്രം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ 'അഥ'ശബ്ദത്തിനു വ്യാസമഹൎഷിയുടെ വേദാന്തസൂത്രഗ്രന്ഥത്തിലെ ആദ്യത്തെ സൂത്രത്തിലുള്ള 'അഥ'ശബ്ദത്തിന്റെ അൎത്ഥമല്ല. മഹാമൂഢനും, മഹാപാപിയും, കഠിനനും, മൂഢനും, സ്ത്രീയും, പുരുഷനും, എല്ലാവരും ഭക്തിമാൎഗ്ഗമായി മോക്ഷത്തിന്നധികാരികളാകുന്നു എന്നുള്ള അൎത്ഥത്തെയാണ് ഇവിടെ 'അഥ'ശബ്ദംകൊണ്ടു സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. 'അതഃ'ശബ്ദം കാരണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ സൂത്രത്തിന്റെ ആകപ്പാടെയുള്ള അൎത്ഥമെന്തെന്നാൽ, ഭക്തിമാൎഗ്ഗേണ മോക്ഷപ്രാപ്തിക്ക് എല്ലാവരും അധികാരികളാണെങ്കിലും വളരെ പേർ ഈ കാൎയ്യത്തിൽ സംശയഗ്രസ്തന്മാരായിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി നിരൂപിക്കുന്നത് ആവശ്യമായിരിക്കുന്നുവെന്നാ

കുന്നു. ഭക്തി എന്നുവെച്ചാൽ ഈശ്വരങ്കൽ പരയായിരിക്കുന്ന അനുരക്തിയാകുന്നു. ഈശ്വരങ്കൽ പരാനുരക്തിയോടുകൂടി തദേകശരണനായിട്ടുള്ളവന്നുള്ള ഫലം മോക്ഷവുമാകുന്നു. 'തസ്യാമൃതത്വം ഫലമുപദിശ്യതേ' (ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത്ത്) എന്ന ശ്രുതിവാക്യവും, 'തന്നിഷ്ഠസ്യ മോക്ഷോപദേശാത്' എന്ന വേദാന്തസൂത്രവും, അതിന്നു പ്രമാണമാകുന്നു. ഭക്തി എന്നത് ജ്ഞാനമാകുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ ദ്വേഷിക്കുന്നവന്റെ ജ്ഞാനത്തിൽ ഭക്തി കാണപ്പെടുന്നില്ല. ഭക്തി ദ്വേഷത്തിന്റെ വിപരീതമാകുന്നു. ജ്ഞാനം ദ്വേഷത്തിന്റെ വിപരീതമല്ലതാനും. അതിന്നുപുറമെ, ഭക്തി എന്നതു രസമാകുന്നുവെന്നു പറയുന്നു. 'രസം ഹ്യേവായം ലബ്ധ്വാനന്ദീ ഭവതി' (തൈത്തിരീയോപനിഷത്ത്) എന്ന ശ്രുതിവാക്യംതന്നെ ഇതിന്നു പ്രമാണം. അല്ലാതെ ജ്ഞാനം എന്നർത്ഥത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദമല്ല ഭക്തിക്ക പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഭക്തി എന്നതു ജ്ഞാനമല്ല എന്നു തെളിയുന്നുണ്ട്. ഭക്തി ഒരുവനെ ഈശ്വരങ്കലേക്ക് അനായാസേന ആകർഷിക്കുന്നു. അവന്നു യാതൊരു പ്രയത്നവും വേണ്ട. എന്നാൽ ജ്ഞാനമങ്ങിനെയല്ല. പുരുഷപ്രയത്നംകൊണ്ടേ ജ്ഞാനം വർദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. സ്നേഹത്തിന്ന് ഇത്രത്തോളമാണ് ഭക്തി എന്ന് അർത്ഥം പറഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. അതനിർവ്വചനീയമാകുന്നു. ലൗകികമായ വസ്തുക്കളെ ഒരുവൻ സ്നേഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ വക വസ്തുക്കൾതന്നെ അവസാനത്തോടുകൂടിയവയാകയാൽ അവന്റെ സ്നേഹവും അവസാനത്തോടുകൂടിയതായി ഭവിക്കുന്നു. എന്നാൽ അനന്തമഹിമാവും സർവ്വവ്യാപിയായുമിരിക്കുന്ന ഈശ്വരനിലാണ് ഒരുവൻ സ്നേഹത്തെ ഉറപ്പിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവന്റെ സ്നേഹവും അവസാനമില്ലാത്തതായി ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഭക്തിയുടെ ഫലവും അവസാനമില്ലാത്തതാകുന്നു. പിന്നെ, ജ്ഞാനം ഭക്തിയെ ഉണ്ടാക്കുമായിരിക്കാമെന്നല്ലാതെ ജ്ഞാനം ഭക്തിയാവുകയില്ല. ജ്ഞാനം കൂടാതെയും ഭക്തി കാണപ്പെടുന്നതിനാൽ ജ്ഞാനത്തിന്നും ഭക്തിക്കും കാര്യകാരണസംബന്ധവുമില്ല. ഭ

ക്തി ഇതരസാധനങ്ങളെക്കാൾ അധികം ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ അവയെല്ലാം ഭക്തി ആവശ്യമാകുന്നു. ശ്രുതിപ്രമാണംകൊണ്ടും ഭക്തി ജ്ഞാനത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നുവെന്നു തെളിയുന്നുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ, 'സ വാ ഏഷ ഏവം പശ്യന്നേവം മന്വാന ഏവം വിജാനന്നാത്മരതിരാത്മക്രീഡ ആത്മമിഥുന ആത്മാനന്ദഃ സ സ്വരാഡ് ഭവതി—ഏവൻ ആത്മാവിനെ ഇപ്രകാരം കാണുകയും, വിചാരിക്കുകയും, അറിയുകയും, ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ ആത്മരതനായി ഭവിക്കുന്നു; ആത്മക്രീഡനായി ഭവിക്കുന്നു; ആത്മമിഥുനനായും, ആത്മാനന്ദനായും, സ്വരാട്ടായും—സ്വയമേവ പ്രകാശിക്കുന്നവനായും—ഭവിക്കുന്നു.' (ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത്) എന്ന ശ്രുതിയിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന 'രതി'ശബ്ദം ഭക്തിയാകുന്നു. കാണുക, ധ്യാനിക്കുക, അറിയുക, എന്നിവ കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് രതിശബ്ദം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആത്മദർശനം, ആത്മമനനം, ആത്മജ്ഞാനം, ആത്മരതി ഇങ്ങിനെ മേല്ക്കുമേൽ അധികമധികം ശ്രേഷ്ഠമായ ഓരോ പദത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടാണ് ഒടുക്കം സ്വരാട്ടായി ഭവിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ജ്ഞാനത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ് രതി, അല്ലെങ്കിൽ ഭക്തി, എന്നു ശ്രുതികൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ജ്ഞാനം അവശ്യം ഭക്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നുവെന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ ജ്ഞാനം ഭേദത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായിട്ടും കാണുന്നുണ്ട്. അപ്രകാരംതന്നെ ജ്ഞാനം കൂടാതെയും ഭക്തി കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. നിത്യനായും ശുദ്ധസ്വരൂപനായും ആനന്ദസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ഈശ്വരൻ ഒരുവനിൽ പൂർണ്ണമായി പ്രകാശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആദ്യംതന്നെ അവന്റെ അന്തഃകരണം പരിശുദ്ധമായി ഭവിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അതിനാൽ ഭക്തിക്കു മുമ്പായിട്ടു വേണ്ടത് ജ്ഞാനമല്ല, അന്തഃകരണശുദ്ധിയാകുന്നുവെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. ഭഗവൽഗീതയിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു.

"തദ്ബുദ്ധയസ്തദാത്മാനസ്തന്നിഷ്ഠാസ്തൽപരായണാഃ
ഗച്ഛന്ത്യപുനരാവൃത്തിം ജ്ഞാനനിർദ്ധൂതകല്മഷാഃ."

(അ. ൫. ശ്ലോ. ൧൭)

ഗോപികൾ ജ്ഞാനരഹിതകളായിരുന്നുവെങ്കിലും അവർ പരമഭക്തകളായിരുന്നു. ബുദ്ധി എത്രതന്നെ സംസ്കരിക്കപ്പെട്ടാലും ഈവക അന്തഃകരണവൃത്തികളിലുള്ള മാലിന്യങ്ങളെല്ലാം പോയി അതു പരിശുദ്ധമായി ഭവിക്കാനുള്ള ശക്തി ഉണ്ടാകുന്നതല്ല." ഈശ്വരൻ പിതാവിന്റെ നിലയിലും, പുത്രന്റെ നിലയിലും, സഖാവിന്റെ നിലയിലും, യജമാനന്റെ നിലയിലും, ഭർത്താവിന്റെ നിലയിലും, ഇങ്ങിനെ പലവിധത്തിലും സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്നു. ഭഗവൽഗീതയെത്തന്നെ ഇതിന്നും പ്രമാണമായിട്ടെടുക്കാം. അതിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

"പിതേവ പുത്രസ്യ സഖേവ സഖ്യുഃ പ്രിയഃ പ്രിയായാർഹസി ദേവ സോഢും"

എന്നാൽ, ഭക്ത്യാ മാമഭിജാനാതി യാവാൻ യശ്ചാസ്മി തത്ത്വതഃ
തതോ മാം തത്ത്വതോ ജ്ഞാത്വാ വിശതേ തദനന്തരം.

(അ. ൧൮. ശ്ലോ. ൫൫)

അർത്ഥം. "ഭക്തികൊണ്ട് ഒരുവൻ, ഞാനാരാണെന്നും, എന്റെ തത്വമെന്താണെന്നും, പിന്നെയും പൂർണ്ണമായി അറിയുന്നു. ഇങ്ങിനെ എന്റെ തത്വത്തെ അറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം അവൻ എന്നെ പ്രാപിക്കുന്നു". ഈ ശ്ലോകത്തിൽ ഭക്തികൊണ്ട് എന്നെ അറിയുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ ഭക്തി ജ്ഞാനസാധനമാണ് എന്നു ശങ്കിച്ചേക്കാം. അതിന്നവകാശമില്ല. എന്തെന്നാൽ 'അഭിജാനാതി' എന്ന പദത്തിലെ 'അഭി' എന്ന ഉപസർഗ്ഗം കൊണ്ട് ആ ദോഷം നീങ്ങുന്നു. എന്നെ ആദ്യം അറിഞ്ഞതിന്റെശേഷം ഭക്തികൊണ്ടു പിന്നെയും പൂർണ്ണമായി അറിയുന്നുവെന്നാണ് അതിന്റെ അർത്ഥം. ആദ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു വസ്തുവിനെ പിന്നെയും പൂർത്തിയായിട്ടറിയുന്നതാണ് അഭിജ്ഞാനം. നെല്ലുകുത്തി ഉമിപോയാലും അരി സകലമാലിന്യങ്ങളും തീർന്ന് ധവളമായിത്തീരണമെങ്കിൽ അതിനെ പിന്നെയും പലപ്രാവശ്യം കുത്തേണമല്ലൊ. ഈ പ്രകാരം പലപ്രാവശ്യം കുത്തുക എന്നതാണ് ഭക്തി. ജ്ഞാ

ധതികൊണ്ട് ഒരു വസ്തുവിനെപ്പററി അറിയുകമാത്രമേ ഉള്ളു- ന്ന ജ്ഞാനത്തെ പൂൎത്തീകരിക്കുന്നതു ഭക്തിയാകുന്നു. അറിയുന്നവനേയും അറിയപ്പെടുന്ന വസ്തുവിനേയും—സ്നേഹിക്കുന്നവനേയും സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്ന വസ്തുവിനേയും—ഒന്നാക്കിത്തീൎക്കുന്നതു ഭക്തിയാകുന്നു. അതിനാൽ ഗീതയിൽ ഉള്ള മേൽകാണിച്ച ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഭക്തി ജ്ഞാനസാധനമല്ല എന്നു സിദ്ധമാകുന്നുണ്ട്. ഗീതയിൽത്തന്നെ 'ബ്രഹ്മഭൂതഃ പ്രസന്നാത്മാ ന ശോചതി ന കാംക്ഷതി, സമഃ സൎവ്വേഷു ഭൂതേഷു മല്ഭക്തിം ലഭതേ പരാം' എന്നു മേല്പറഞ്ഞ ശ്ലോകത്തിന്റെ മുമ്പിലായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഈ സംഗതി സുവ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്.

അതിനാൽ ഭക്തിയാണ് മുക്തിക്കു സാക്ഷാൽ സാധനമായിരിക്കുന്നത് എന്നും, ജ്ഞാനത്തിന് അവാന്തരവ്യാപാരത്വം മാത്രമെ ഉള്ളു—ജ്ഞാനം ഭക്തിസിദ്ധിക്കു സാധനം മാത്രമായിട്ടു നില്ക്കുന്നേ ഉള്ളു—എന്നും ഇപ്പോൾ സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങിനെ ഭക്തിയേയും ജ്ഞാനത്തേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള വികല്പം മേല്പറഞ്ഞ സംഗതികളെക്കൊണ്ടു തീൎന്നുവെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ദേവന്മാരിലുള്ള ഭക്തി, മാതാപിതാക്കന്മാരിലുള്ള ഭക്തി, ഗുരുഭക്തി, എന്നിവയൊന്നും പ്രകൃതവിഷയമായിരിക്കുന്ന ഈശ്വരഭക്തിയോടു തുല്യമാകുന്നില്ല. അവയെല്ലാം വളരെ താഴെയാകുന്നു.

യോഗം ജ്ഞാനത്തിനും ഭക്തിക്കും സഹായമായി ഭവിക്കുന്നു. യോഗമെന്നതു ചിത്തൈകാഗ്ര്യമാകുന്നു. സമാധിയും ഭക്തിയെക്കാൾ താഴെയാകുന്നു. എന്നാൽ 'ഈശ്വരപ്രണിധാനം'കൊണ്ടാണ് സമാധി സിദ്ധിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നു പറയുന്നുണ്ട്. ശരിതന്നെ. പക്ഷെ 'പ്രണിധാനം' ശബ്ദത്തിനു സാക്ഷാലായിരിക്കുന്ന ഭക്തി എന്നൎത്ഥമെടുക്കുവാൻ പാടില്ല. 'ഓം' കാരമന്ത്രത്തെ ജപിക്കുകയും, തദൎത്ഥചിന്തനം ചെയ്യുകയുമാണ് പ്രണിധാനം. അതുകൊണ്ടു സമാധി സിദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെയുള്ള സമാധിതന്നെ ഭക്തിസിദ്ധിക്കു സഹായമായിരിക്കുന്നതിനാൽ അതു തത്സാധനം മാത്രമായിരിക്കുന്നതേയുള്ളു.

രാഗത്വം ഹേതുവായിട്ടു ഭക്തി ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ട
താണ് എന്നൊരു പൂർവ്വപക്ഷം കൊണ്ടുവരുന്നു. ഇതിനു പ്ര
മാണമായി 'അവിദ്യാസ്മിതാ രാഗദ്വേഷാഭിനിവേശാഃ ക്ലേ
ശാഃ' എന്ന പതഞ്ജലീസൂത്രത്തെയുമെടുത്തു കാണിക്കുന്നു.
അതു ശരിയല്ല, എന്തെന്നാൽ ഭക്തി എന്നത് ഈശ്വര
ങ്കൽ— പരിശുദ്ധമായിരിക്കുന്ന സകലത്തിന്നുമുല്പത്തിസ്ഥാ
നവും പ്രേമാസ്പദവുമായ ഈശ്വരങ്കൽ—പരമായിരിക്കുന്ന
അനുരക്തിയാകുന്നു. ഒരു പദാർത്ഥം സ്വയമേവ നല്ലതോ
ചീത്തയോ ആയിരിക്കുന്നില്ല. ഇതരപദാർത്ഥസംബന്ധംകൊ
ണ്ട് ഒന്നുതന്നെ നല്ലതും ചീത്തയുമായി ഭവിക്കുന്നു. സഖ്യം
ചീത്തയാകുന്നില്ല. എന്നാൽ ദുർജ്ജനങ്ങളുമായിട്ടുള്ള സഖ്യം
ചീത്തതന്നെ. നേരെ മറിച്ചു സജ്ജനങ്ങളുമായിട്ടുള്ള സഖ്യം
സ്പൃഹണീയവുമാകുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ പാല് ഇതരപദാ
ർത്ഥസംബന്ധത്തെ അനുസരിച്ചു വിഷമായും അമൃതമായും
ഭവിക്കുന്നു. ലൌകികമായ വിഷയങ്ങളിലുള്ള അനുരക്തി
യെയാണ് യോഗസൂത്രകാരൻ നിഷേധിക്കുന്നത്; ഈശ്വര
ങ്കലുള്ള അനുരക്തിയെയല്ല. അതിനാൽ രാഗത്വം ഹേതുവാ
യിട്ടുമാത്രം ഭക്തി ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ് എന്നു പറയു
ന്നത് അസംബന്ധമാകുന്നു.

ഭക്തി കർമ്മത്തിനേക്കാളും, ജ്ഞാനത്തിനേക്കാളും, യോ
ഗത്തിനേക്കാളും, ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു.

തപസ്വിഭ്യോധികോ യോഗീ ജ്ഞാനിഭ്യോപി മതോധികഃ
കർമ്മിഭ്യശ്ചാധികോ യോഗീ തസ്മാദ്യോഗീ ഭവാർജ്ജുന.
യോഗിനാമപി സർവ്വേഷാം മദ്ഗതേനാന്തരാത്മനാ
ശ്രദ്ധാവാൻ ഭജതേ യോ മാം സ മേ യുക്തതമോ മതഃ.

എന്നു ഭഗവൽഗീതയിൽ പറയുന്നു. കർമ്മവും ജ്ഞാന
വും യോഗവും പരമാവധിവരെ മാത്രമേ കൊണ്ടുപോകുന്നു
ള്ളൂ. തൽപ്രാപ്തിക്കു ഭക്തികൂടാതെ കഴിയുന്നതല്ല. ഭക്തിക്കു
ള്ള ഈ ശ്രേഷ്ഠതമത്വം ഗീത ൧൨-മദ്ധ്യായത്തിൽ ശ്രീകൃ
ഷ്ണഭഗവാനും അർജ്ജുനനും തമ്മിലുള്ള സംവാദംകൊണ്ടു സ്പ
ഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്.

ഭക്തി എന്നതു ശ്രദ്ധയല്ല. എന്തെന്നാൽ ശ്രദ്ധ സാധാരണമാകുന്നു. ശ്രദ്ധ ഭക്തിക്കു സഹായമായിരിക്കുന്നതല്ലാതെ അതു ഭക്തിയാവുകയില്ല. 'ശ്രദ്ധാവാൻ ഭജതേ യോ മാം സ മേ യുക്തതമോ മതഃ' (ഭ. ഗീ) എന്ന ദിക്കിൽ ശ്രദ്ധ ഭക്തിസാധനമായിട്ടാണ് പറയപ്പെടുന്നത്.

ബ്രഹ്മപ്രതിപാദകമായ വേദാന്തസൂത്രങ്ങളും ഭക്തിമീമാംസതന്നെയാകുന്നു. 'അഥാതോ ബ്രഹ്മജിജ്ഞാസാ' എന്ന സൂത്രംകൊണ്ടു സച്ചിദാനന്ദബ്രഹ്മത്തിന്റെ സ്വരൂപജ്ഞാനം മാത്രമുണ്ടാകണമെന്നല്ല സൂത്രകാരന്റെ ഉദ്ദേശം. എന്തെന്നാൽ ആത്മാ സ്വതഏവ സിദ്ധമാകുന്നു. അതല്ലെങ്കിൽ 'ഞാനില്ല' എന്നായിരിക്കും എല്ലാവരുടേയും ബോധം. അതിനുപകരം 'ഞാനുണ്ട്' എന്നതന്നെയാണ് എല്ലാവൎക്കും തോന്നുന്നത്. ആത്മാ ഉണ്ട് എന്ന ജ്ഞാനത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ബ്രഹ്മസത്തയും സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ ബ്രഹ്മമീമാംസ എന്നതു ഭക്തിമീമാംസതന്നെയാകുന്നു. രണ്ടും കൎമ്മകാണ്ഡാൽ പരമാണ് പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്നത്.

ഈശ്വരനെപ്പററിയുള്ള ശ്രവണം, തൽസ്മരണം, നിദിദ്ധ്യാസനം, എന്നിവയെ നിരന്തരമായി ശീലിച്ചാൽ മാത്രമേ ഈശ്വരങ്കൽ പരാനുരക്തിരൂപമായ ഭക്തി സിദ്ധിക്കപ്പെടുകയുള്ളു. നെല്ലു കുത്തി ഉമിമാത്രം പോയാൽ പോരാ. പിന്നേയും പലപ്രാവശ്യം കുത്തിയാലെ അരി വെളുത്തുവശാവുകയുള്ളു. അതിനാൽ പരഭക്തി സിദ്ധിക്കണമെങ്കിൽ മനസ്സിനെ സൎവ്വദാ ഈശ്വരങ്കൽത്തന്നെ ഉറപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

പരഭക്തിയെ സിദ്ധിക്കുന്നതിന് അനേകം സഹായങ്ങൾ ആവശ്യമാകുന്നു. ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ഗുരുവിങ്കലും വിശ്വാസം വേണം; സദാചാരങ്ങളെ ശീലിക്കണം; പുണ്യകൎമ്മങ്ങളെ ചെയ്യണം; പാപകൎമ്മങ്ങളിൽനിന്നു വിരമിക്കണം; ദേഹത്തേയും മനസ്സിനേയും സ്വാധീനമാക്കുകയും വേണം.

സംസാരബന്ധത്തിൽനിന്നു നിവൃത്തിക്കുന്നതിന് ഈ

പാരമാർത്ഥ്യത്തിൽ മനസ്സിനെ സ്വയം ഉല്പാദകമായതാകുന്നുവെന്നു കാശ്യപമഹർഷി പറയുന്നു. ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും ഒന്നാകയാൽ മനസ്സിനെ ആത്മാവിൽ ഉല്പാദകമെന്നതാകുന്നുവെന്നു വ്യാസമഹർഷിയും പറയുന്നു. എന്നാൽ ശ്രുതിയുക്തികളെക്കൊണ്ടു നോക്കുമ്പോൾ അവ രണ്ടുമസത്യമാകുന്നുവെന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നതാണ്.

ലൗകികമായിട്ടുള്ള സ്നേഹവിശേഷങ്ങൾക്ക് എന്തെല്ലാം ലക്ഷണങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നുവോ അവയിൽനിന്ന് ഉത്തമഭക്തിയുടെ ലക്ഷണങ്ങളും ഊഹിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. ഉത്തമഭക്തിയുടെ ചില ലക്ഷണങ്ങൾ—സമ്മാനം, ബഹുമാനം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ എപ്പോഴുമിരിക്കുവാൻ പ്രീതി, തദ്വിയോഗത്തിൽ വിരഹം, ഇതരവസ്തുക്കളിൽ ഉദാസീനഭാവം (വിചികിത്സ), ഈശ്വരമഹിമയെ വർണ്ണിക്കുന്നതിൽ സന്തോഷം, അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടിയാണ് തന്റെ ജീവിതം എന്ന ഭാവം (തദർത്ഥപ്രാണസ്ഥാനം), എല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണ് എന്ന വിചാരം (തദീയത), എല്ലാം ഈശ്വരമയമാണ് എന്ന ഭാവന (സർവ്വതദ്ഭാവം), അപ്രാതികൂല്യം, എന്നിവയാകുന്നു.

ഈശ്വരന്റെ അവതാരങ്ങളിൽ ഭക്തി ചെയ്യുന്നതും പരമാർത്ഥഭക്തിയായി ഗണിക്കപ്പെടുന്നു. ഈശ്വരന്റെ അവതാരങ്ങളുടെ തത്ത്വത്തെയും, പ്രയോജനത്തെയും, അറിയുന്നവൻ ജനനമരണരൂപമായ സംസാരത്തെ പ്രാപിക്കുന്നില്ല. 'ജന്മ കർമ്മ ച മേ ദിവ്യമേവം യോ വേത്തി തത്ത്വതഃ, ത്യക്ത്വാ ദേഹം പുനർജന്മ നൈതി മാമേതി പാണ്ഡവ' എന്നു ഗീതയിൽ ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ജീവികളെപ്പോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവതാരം കർമ്മാധീനമായിരിക്കുന്നില്ല. ദുഃഖിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ജീവികളിൽ കാരുണ്യം ഹേതുവായിട്ട് അവരെ അനുഗ്രഹിക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ് ഭഗവാൻ സ്വമായാശക്തിയെ വശീകരിച്ച് അവതാരം ചെയ്യുന്നത്.

ഭക്തിയെ എപ്രകാരമാണ് ശീലിക്കേണ്ടത് എന്നു ഭഗവൽഗീത ൯-മദ്ധ്യായത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളിലായി പറ

യുന്നതു്. ഇവയെല്ലാം പരഭക്തിക്കുള്ള സാധനങ്ങളാകുന്നു. ഇവയുടെ പരിശീലനംകൊണ്ടു് അന്തഃകരണശുദ്ധി വരുന്നു. അതിന്റെ ശേഷം പരഭക്തിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സർവ്വവും ഈശ്വരങ്കൽ അർപ്പിക്കുന്നതു ബന്ധനിവൃത്തിക്കുള്ള ആദ്യത്തെ കല്പടയാകുന്നു. ഭക്തിയെ ശീലിക്കുന്ന കാലങ്ങളിൽ ധ്യാനത്തെ നിയമിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഇതരവിഷയങ്ങളിൽ മനസ്സിനെ വിടാതെ സർവ്വദാ ഈശ്വരങ്കൽത്തന്നെ ഉറപ്പിക്കുന്നതിനാകുന്നു.

ഭക്തിക്കു വേറൊരു വിശേഷം കൂടിയുണ്ടു്. ഈശ്വരനെത്തന്നെ സദാ ധ്യാനം ചെയ്യുന്നവനു പാപനിവൃത്തിക്കാകട്ടെ വേറെ വല്ലതിനുമാകട്ടെ തപസ്സുകളെയും, വ്രതങ്ങളെയും, വിവിധ കർമ്മങ്ങളെയും ചെയ്തിട്ടാവശ്യമില്ല. അവന്റെ അന്തഃകരണത്തിൽ വേറെ ഒന്നിനും സ്ഥലമില്ലാതായി ഭവിക്കുന്നു.

സർവ്വധർമ്മാൻ പരിത്യജ്യ മാമേകം ശരണം വ്രജ
അഹം ത്വാ സർവ്വപാപേഭ്യോ മോക്ഷയിഷ്യാമി മാ ശുചഃ.

എന്നു ഭഗവദ്വാക്യം തന്നെയുണ്ടു്.

മഹാ നീചന്മാർക്കുകൂടി ഭക്തിയെ ശീലിക്കാവുന്നതാണു്. ഭക്തിയെ ശീലിക്കുന്നവനു് ഈ ജന്മത്തിൽ പരഭക്തിയെ പ്രാപിപ്പാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും അവൻ പിന്നെ ജന്മത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. മരണാനന്തരം ഈശ്വരസന്നിധാനത്തിൽവെച്ചു് അവന്റെ ഭക്തി പൂർണ്ണതയെ പ്രാപിക്കുന്നതാണു്. മഹാനീചന്മാരെന്നപോലെ മഹാ പാപികളും, സ്ത്രീശൂദ്രാദികളും, ഭക്ത്യധികാരികളാണെന്നതിനു ഭഗവദ്വാക്യംതന്നെ പ്രമാണമായിട്ടെടുക്കാവുന്നതാണു്. ഉത്തമഭക്തി ഏകാന്തഭാവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു എന്നു 'സർവ്വധർമ്മാൻ പരിത്യജ്യ മാമേകം ശരണം വ്രജ' എന്ന ഗീതാർത്ഥംകൊണ്ടുതന്നെ വ്യക്തമാകുന്നു. പരഭക്തികൊണ്ടു് എല്ലാവരും മുക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. 'ഭക്തിം മയി പരാം കൃത്വാ മാ

മാമേവൈഷ്യസ്യസംശയഃ" എന്നു ഭഗവാൻ ഗീതയിൽ പറയുന്നു *

ഇങ്ങിനെ പലസ്ഥാനങ്ങളിലും നിന്നു ഭക്തിയെ പരിശോധിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഇനി നാരദോപദേശപ്രകാരം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതും, വ്യാസമഹർഷിക്കു പരമതൃപ്തിയെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തിട്ടുള്ളതുമായ ശ്രീമൽഭാഗവതപുരാണത്തിലേക്കു കടക്കുക.

ഭാഗവതത്തിൽ മുക്തിസാധനമായിട്ടു ഭക്തിമാർഗ്ഗമാണു് പ്രധാനമായി പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്നതു്. അതിൽ ഭക്തിയുടെ ലക്ഷണം വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നു. പിന്നെ പലവിധത്തിലുള്ള പൂജാവിധികളും, ഉപാസനാക്രമങ്ങളും, സജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം എന്നിവയേയും, ഭഗവൽകഥാശ്രവണം, നിരന്തരമായിട്ടുള്ള ഭഗവൽസ്മരണം, അഹിംസാദി ഉത്തമധർമ്മങ്ങളുടെ ആചരണം ഇത്യാദി അവശ്യം ശീലിക്കേണ്ടതാണെന്ന സംഗതിയേയും, ഭക്തിസംബന്ധമായി അനേകം വേറെ വിഷയങ്ങളേയും, അതിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. പിന്നെ ഉത്തമന്മാരായ ഭക്തന്മാരുടെ കഥകളെ പറയുന്നു. ധ്രുവൻ, പ്രഹ്ലാദൻ മുതലായ ബാലന്മാരും, വൃന്ദാവനത്തിലുള്ള ഗോപീജനങ്ങളും, ദുർവൃത്തന്മാരായ അജാമിളൻ മുതലായവരും, കുബ്ജ എന്ന ഒരു കൂനിയും, ദ്രവ്യത്തിൽ അതിതൃഷ്ണയോടുകൂടിയിരുന്ന ഒരു പുംശ്ചലിയും, പിന്നെയും അനേകംവിധത്തിലുള്ള അസംഖ്യം ജനങ്ങളും എപ്രകാരമാണു് പരമഭാഗവതന്മാരായി മുക്തിയെ പ്രാപിച്ചതു് എന്ന കഥകളേയും വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നുണ്ടു്. ധ്രുവൻ,

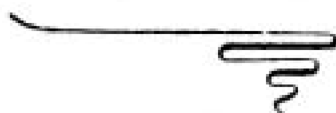
* മദ്രാസിലെയുള്ള ശ്രീ. ഏ. ബി. എൻ., എന്ന ഒരു വിദ്വാൻ ശാണ്ഡില്യസൂത്രങ്ങളെ ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു തർജ്ജമ ചെയ്തു ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ആ പുസ്തകം ശാണ്ഡില്യാഭിപ്രായത്തെ മേൽ വിവരിച്ചപ്രകാരം എഴുതുന്നതിനു് എനിക്കു വളരെ സഹായമായി തീർന്നിട്ടുണ്ടു്.

പ്രഹ്ലാദൻ മുതലായവർ പ്രപന്നഭാവത്തോടും, ഗോപിമാർ ഭഗവാൻ തങ്ങളുടെ ഭർത്താവാണ് എന്ന ഭാവനയോടും, നന്ദഗോപർ വസുദേവർ മുതലായവർ പുത്രവാത്സല്യഭാവത്തോടും, അക്രൂരൻ ഉദ്ധവർ മുതലായവർ ദാസ്യഭാവത്തോടും, പരമഭക്തന്മാരും ജ്ഞാനികളുമായ നാരദപ്രഭൃതികൾ ശാന്തരൂപേണയും, അർജ്ജുനൻ സഖ്യഭാവത്തോടും, കംസൻ മുതലായവർ ഭയമെന്ന ചിത്തവൃത്തിയേയും ശിശുപാലപ്രഭൃതികൾ ക്രോധമെന്ന ചിത്തവൃത്തിയേയും പ്രേമാസ്പദനും രസസ്വരൂപനുമായ ഈശ്വരനെ ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രയോഗിച്ചിട്ടും, ഖട്വാംഗൻ മുതലായവർ സർവ്വധർമ്മങ്ങളേയുമുപേക്ഷിച്ച് അദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ചിട്ടും — ഇങ്ങിനെ പലവിധത്തിലുള്ള ജനങ്ങൾ പലവിധ അവസ്ഥകളിലിരുന്നുകൊണ്ടു പലവിധ ഉപായങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് പരമകാരുണികനായ ഭഗവാങ്കൽ ഭക്തിയെ ഉറപ്പിച്ച മോക്ഷത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. ക്രോധം, ഭയം മുതലായ ചിത്തവൃത്തികളെ ഈശ്വരങ്കൽ പ്രയോഗിച്ചാൽ ഒരുവൻ എങ്ങിനെയാണ് പരമഗതിയെ പ്രാപിക്കുന്നത് എന്ന് ഇനിയും ചിലർക്കു ശങ്ക ജനിച്ചേക്കാം. അതിന്നു വേദാന്തവിധത്തിൽ സമാധാനം പറയുന്നു. ഭഗവാന്റെ നേരെ ക്രോധമുള്ളവൻ അദ്ദേഹത്തെ സർവ്വദാ സ്മരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അചിന്ത്യമഹിമയേയും അനന്തഗുണങ്ങളേയും അവന്നു സദാ സ്മരിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഇങ്ങിനെ അവന്റെ അന്തഃകരണം നിരന്തരമായ ഭഗവൽസ്മരണെകൊണ്ടു പരിപക്വമായി ഭവിക്കുമ്പോൾ ലഘുവായ ഒരു കാരണത്താൽ അവന്റെ ഭാവന ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു ഭേദപ്പെട്ടുവരാവുന്നു. അപ്പോൾ കരുണാസമുദ്രമായ ജഗദീശ്വരൻ അവനിൽ സ്വസ്വരൂപേണ പ്രകാശിക്കുന്നു — പ്രേമസ്വരൂപനായി പ്രകാശിക്കുന്നു; ശത്രുദമനനായി പ്രകാശിക്കുന്നു. അതിനാൽ അതിൽ യാതൊരു യുക്തിഭംഗവുമില്ല.

ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ ഭക്തിയെ ഇവിടെ എത്രയെല്ലാം വിധത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചുവോ അതിനെല്ലാം ഉദാഹരണമായിട്ടുള്ള ഭക്തന്മാരുടെ കഥകൾ ഭാഗവതത്തിൽനിന്നെടുത്തു കാണിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ആവക മിക്ക കഥകളും നമ്മുടെ ഇടയിൽ അധികംപേർക്കും പ്രസിദ്ധമാകയാലും അവയെ പ്രത്യേകം എടുത്തു കാണിക്കുന്നതായാൽ ഈ അവതാരിക അസാമാന്യമായി ദീർഘിക്കുമെന്ന ഭയത്താലും, അതിന്നായി ഉദ്യമം ഒരുങ്ങുന്നില്ല.

ദ്വാദശസ്കന്ധങ്ങളോടുകൂടിയ ഭാഗവതഗ്രന്ഥത്തിലെ ദശമസ്കന്ധത്തിൽ ഭഗവൽകഥകളല്ലാതെ വേറെ യാതൊന്നുമില്ല. അതിൽ ഭഗവാന്റെ ശ്രീകൃഷ്ണാവതാരംകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനാംശത്തെയും, അവതാരമഹിമയെയും, ശ്രീകൃഷ്ണനായി അവതരിച്ചതിന്റെ ശേഷമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവിധ ലീലകളെയും, ലോകാനുഗ്രഹാർത്ഥമായി അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള വിവിധകർമ്മങ്ങളെയും, ഏറ്റവും വിസ്താരമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നു. അതിനാൽ ദശമത്തിന്നാണ് എല്ലാറ്റിലും അധികം പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ആനന്ദാശ്രമം }   കെ. എം.

ശ്രീമഹാഭാഗവതം

ദശമം.

കേരളഭാഷാഗാനം.

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയേ നമഃ

അവിഘ്നമസ്തു.

ശാരികകുലമണിമൗലിയിൽവിളങ്ങുന്ന ചാരുതരമേകിളിപ്പൈതലേവരികനീ * സാരമായുള്ളമധുപഞ്ചസാരയുംപാലും പാരമായുണ്ടു[illegible]ണ്ടങ്ങും * പാരാതെയൊഴിച്ചുനിന്നാലസ്യംകളഞ്ഞുനീ സാരമായുള്ളകഥചൊല്ലുകമടിയാതെ * ആദിനായകൻജഗന്നായകൻപരമാത്മാ വേദവേദാന്തവേദ്യനാകിയനാരായണൻ * യാദവാന്വയത്തിങ്കൽകൃഷ്ണനായവതരിച്ചാദരപൂർവ്വമോരോലീലകൾചെയ്തതെല്ലാം * വ്യക്തമായ്തെളിഞ്ഞോട്ടുചൊല്ലെന്നാമതുകേട്ടാൽ മുക്തിയുംലഭിച്ചീടുമെന്നല്ലോശാസ്ത്രങ്ങളും * ഭക്തന്മാരുടെവാക്യമിങ്ങിനെകേട്ടനേരം പൈങ്കിളിപ്പൈതൽതാനുമിവരോടരുൾചെയ്താൾ * കൃഷ്ണലീലകൾകേൾപ്പാൻനിങ്ങൾക്കുമനതാരിൽ തൃഷ്ണയുണ്ടായതോർത്താൽഭാഗ്യമെന്നതേയുള്ളൂ * ഐഹികസുഖങ്ങളുംമോക്ഷവുംവന്നീടുവാൻ ദേഹികൾക്കിതുപോലെമറ്റൊന്നില്ലറിഞ്ഞാലും * ഇന്നിതുവിസ്തരിച്ചുചൊല്ലുവാനോർത്തുകണ്ടാൽ പന്നഗാധീശൻപോലുമെളുതല്ലെന്നുനൂനം * എങ്കിലുംചുരുക്കിഞാൻചൊല്ലുവൻകേട്ടപോലെ പങ്കജമിഴിമാരേകേട്ടുകൊള്ളുവിൻനിങ്ങൾ * വാരണവദനനാംവാണിയുംവിരിഞ്ചനും മാരാരാതിതാനുമിന്ദ്രാദിദേവന്മാരും * നാരദനാദിമുനിശ്രേഷ്ഠരുംദ്വിജന്മാരും പാരാതെയനുഗ്രഹംനൽകേണംനമുക്കിപ്പോൾ * സാരസേക്ഷണജയമാധവജയജയ ദേവദേവേശമധുസൂദനവാസുദേവജയ * ഭക്തന്മാരുടെചിത്ത[illegible] ഭക്തവത്സലപാഹിസന്തതംവന്ദേ

ങ്ങുമന്നൻ * നിന്തിരുവടി തന്റെ ലീലകൾ ചൊല്ലീടുവാ നന്ത
ർമ്മോഹനാഥുടങ്ങീടുന്നോരടിയനെ * വാക്കിനു വേണ്ടുംഗുണ
മൊക്കവെ വരുത്തുവാൻ പാർക്കടൽ വർണ്ണൻ കനിവോടനുഗ്ര
ഹിക്കണം * എങ്കിലൊ വർണ്ണിപ്പതലവകേട്ടുകൊള്ളുവിൻ നി
ങ്ങൾ പങ്കജനേത്രൻതന്റെ ലീലകൾ ചൊല്ലീടുന്നേൻ * ശ്രീ
ശുകമഹാമുനി ശ്രീപരീക്ഷിത്തിനോടു കേശവചരിതങ്ങളെ
ല്ലാമന്നു ചൊന്നാശേഷം * ആശയംതെളിഞ്ഞുടൻ ഭൂപതി പ്ര
വരനും പേശലവാചാമുനിശ്രേഷ്ഠനോടുരചെയ്താൻ * നി
ന്തിരുവടിയരുൾചെയ്യുന്ന കഥകൾകേട്ടന്തരംഗത്തിൽ നമു
ക്കുള്ള താപമെല്ലാം തീർന്നു * ചിരപുരുഷന്റെ കഥകേൾപ്പതി
ന്നാഗ്രഹം മുറ്റുമ്പോൾ വിൽവെളിക്കയോ മൊ ഞാൻ ചോദിക്കു
ന്നേൻ * സോമവംശവും സൂര്യവംശവും വിസ്തരിച്ചു സാദരം
ഭവാനരുൾചെയ്തതൊക്കെ കേട്ടുവല്ലോ * പുണ്യവാനായുള്ള യ
ദുതന്റെ വംശംതന്നിൽ പൂർണ്ണതീ കരുണയാലവതരിച്ചു ഭഗ
വാനവൻ * വന്നവതരിച്ചോരു ലീലകൾ ചെയ്തതെല്ലാം മി
ന്നരുൾ ചെയ്യേണമെന്നോടു ദയയോടെ * യാദവന്മാരാ
ൽ തന്റെ കാരുണ്യംകൊണ്ടല്ലേ താതൻ തന്റെ താതന്മാരാം പാണ്ഡു
ജാതന്മാരും * വിക്രമമേറെയുള്ള ഭീഷ്മദ്രോണാദികളാ
കുന്നക്രൂരനക്രമായ കൌരവസാഗരത്തെ * ഗോഷ്പദപ്രാ
യമായി ചാടിനകടന്നുടൻ പ്രാപ്തരാജ്യന്മാരായി സുഖിച്ചു
വസിച്ചതും * ദ്രോണിതന്നസ്ത്രാഗ്നിയാലെ ശോഭയോടെ
ക്ഷീണനായി നൃപതിപാലിച്ചു പൂരുവംശം * സന്തതിനാ
ശംവന്നു പോകാതെ പാലിച്ചതും ഹന്ത ചിന്തിക്കിൽ കൃഷ്ണൻ
തന്റെ കൃപയല്ലോ * നാഥനായുള്ള രാമൻതന്റെ ക
ഥകേട്ടാ ലെങ്ങിനെ തൃപ്തിവരുത്തീടുന്നതഹോ * തപന്
ഖം സൌഖ്യമൃതമായ വകലൊക്കും മരണത്തിനംപാനം
ചെയ്യുന്നതും * ലീലാമൃതപാനമാത്രവുമില്ലെങ്കിലുമി
ല്ലാതപേക്ഷികരാമെന്നറിഞ്ഞാലും * ഇത്തരം നൃപ
ൻതന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടനേരം ചിത്തമോദേന മുനിശ്രേഷ്ഠ
നരുൾചെയ്തു * ഉത്തമപുരുഷന്റെ ലീലകൾ കേൾ
പ്പാൻവെച്ചിത്തത്തിലഭിലാഷം വളർന്നു വരികയാൽ * ഉ
ത്തമന്മാരിലൊരുത്തമനല്ലോ ഭവാൻ മുക്തിയുമലഭിച്ചീടുമി

ല്ലസംരക്ഷണവും * നല്ലോരു ഹരിപാദകമലങ്ങളെന്നാക്കുന്നതും
കൾ ചൊല്ലുന്നജനങ്ങൾക്കുചൊല്ലുവാൻ ചൊല്ലുന്നോർക്കും *
കല്യാണങ്ങളുംവരുംമേല്പുഴിച്ചീടും ചൊല്ലുവനിതുകൊ
ണ്ടുകേട്ടുകൊണ്ടാലും മാധവൻ * ദേവദേവനുമേവ മരിഷ്ഠാ
ണ്യന്മാർ കേവലം മനുഷ്യരായിട്ടുപിറക്കയാൽ * ഭാ
രത്തെസഹിയാതെഭൂമിയുമൊരുദിനം സുരാസുരന്മാരോടു
സങ്കടമുണർത്തിച്ചാൾ * അന്നേരംവിധിയുംചന്ദ്രശേഖ
രൻതാനും മിന്ദ്രാദിദേവകളും മാമുനിജനങ്ങളും * ഒന്നിച്ചുനി
റിപ്പിചുഴിദ്ദേവനോടറിയിച്ചു ചൊന്നതറിഞ്ഞിട്ടു ബുദ്ധിതന്നാ
ലെതിരൊപ്പം * അതുനേരമുള്ളിലെയാട്ടം പൂർണ്ണസമ്പൂർണ്ണമാകാ
ണ്ടു കേശവൻതന്നെസ്തുതിചെയ്തുണർത്തിച്ചു നാം * സാമ
മന്ത്രങ്ങൾ വാക്കുപ്രതിജനസ്മരണത്തുകേട്ടു പാവനതയത്തുമറവുള്ളവ
രോടുരചെയ്താൻ * ദേവദേവൻ വാക്യംകേൾപ്പിനിതെല്ലാ
വരും കേവലം ഭൂമിയിൽ വന്നവതരിപ്പതെന്നരുൾചെയ്തു * ധന്യനാം
വസുദേവനാകിയ യാദവൻ നന്ദനനായിട്ടവതരിക്കും നാ
രായണൻ * തന്നുടെ പൂർവ്വജനായ് ശേഷനും ജനിച്ചീടും കൃ
ഷ്ണനെന്നപേരോടുമായയും പിറന്നീടും * ദേവകളെല്ലാവ
രും മാനവാദിഷ്ടത്തിങ്കൽ ദേവദേവനെപ്പൂജിച്ചീടുവാൻ ജനി
ക്കണം * മാനമാനിനിമാരായ് ജനിച്ചപ്സരസ്ത്രീകൾ ദേനവ
വൈരിതന്നുടെ ശുശ്രൂഷചെയ്തീടേണം * എന്നെല്ലാം നിയോ
ഗിച്ചുപത്മജൻ ഭൂമിദേവി തന്നെയുമാശ്വസിപ്പിച്ചു തന്റെ ലോക
മുൾപുക്കാൻ * വന്നു സന്തോഷത്തോടുമാറല്ലജനങ്ങളും നാ
ടിച്ചുചൊന്നു നിജമന്ദിരം പൂകീടിനാർ * ശൂരസേനനാം മാഥുരി
തൻതീരത്തുയദുവംശ്യൻ ഭൂപാലനായ് വാണിതു ഭംഗിയിൽ * പുരുകാ
ലം * യാദവവൃഷ്ണി പ്രമുഖ ഭോജാദികളെയെല്ലാം മോദേനമുഴു
വൻപാലിച്ചവാഴുംകാലം ദേവകന്നുടയ മകൾ ദേവകിത
ന്നെ വസു ദേവനും ചേർന്നെഴുന്നള്ളുവൻ വേട്ടീടിനാൻ *
പൊന്നണിഞ്ഞതാനകുതിരപ്പടങ്ങളും സുന്ദരിമാരും
ദേവിവ്യൂഢവും രഥങ്ങളും * എന്നിവയെനവധിനൽകിനാൻ
ദേവകനും കന്യകതന്നിലുള്ള വാത്സല്യം പെരുകയാൽ * ദേ
വകിയോടുമകുടിവസുനാഥൻ കേവലം ഭദ്രനാകും
നന്ദനൻ * നല്ലതേരതിൽ സോദരി സഹോദര

രെ ചെല്ലാവകരഃമാറിക്കൊണ്ടുടൻപുറപ്പെട്ടു * ദേവകീ
സ്നേഹംകൊണ്ടുതാൻതന്നെത്താനെതള്ളി ദുഃഖേനവാണുകൊ
ണ്ടാശ്രയുംതുടങ്ങിനാൻ * കേൾക്കായിതശരീരിവാക്യവുമ
ന്നേരം ദുഷ്ടനായൊരുകംസൻകേൾക്കവേവഴിപോലെ * ദേ
വകീതന്നിലുണ്ടാകും പുത്രന്മാരഞ്ചാമതിൽ കേവലമെട്ടാമവൻനി
ന്നെയുംവധിച്ചീടും * എന്നതുകേട്ടനേരമേത്രയുംഭയത്തോ
ടും വന്നൊരുകോപത്തോടുംകംസനാമെഴുന്നേറ്റു * നല്ലൊരു
വാളെടുത്തുവേഗേനതൻസോദരിയെക്കൊല്ലുവാനായിപ്പിടിപെ
ട്ടിതുകേശത്തിന്മേൽ * ഹാഹാകാരങ്ങളെപ്പരിപൂർണ്ണമായിജഗ
ത്തെല്ലാം മോഹിച്ചുദേവകിയുംഭൂമിയിൽവീണീടിനാൾ * എ
ന്നതുകണ്ടുചെറ്റുചിന്തിച്ചുവസുദേവൻ മന്ദഹാസവുംചെ
യ്തു കംസനോടുരചെയ്താൻ * ഭോജവംശത്തിങ്കലേകീർത്തിമാൻഭവാ
നെന്നതേ പൂജിതഗുണനിധേ കേൾക്കമദ്വാക്യം ഭവാൻ *
സാഹസമരുതരുതാർക്കുമെന്നറിഞ്ഞാലും മഹത്തുക്കൾധർമ്മാധർമ്മ
ങ്ങൾക്കുംമറന്നില്ലാ * കന്യകാഹത്യയോടുതുല്യമായൊരുപാ
പം മന്നിലില്ലെന്നുചൊല്ലുന്നല്ലോശാസ്ത്രങ്ങളും * എന്ന
തിൽവിശേഷിച്ചുസോദരിയല്ലോയിവ ളൊന്നുമില്ലപരാധമി
വൾക്കെന്നോർത്തുപിന്നെ * കന്യകാവധംകൊണ്ടുനിന്നുടെകീ
ർത്തിക്കിന്നു വന്നീടുംകളങ്കവുമെന്നതുധരിച്ചാലും * വീരരായു
ള്ളവർക്കുകീർത്തിയന്നതിൽ പരമതെമറ്റില്ലെന്നതുമറി
ഞ്ഞാലും* അപകീർത്തിസഹിക്കുന്നതുമേവർക്കും ദുസ്സഹമാണ ദു
ഷ്കീർത്തിയുണ്ടാകുവാനിന്നിതുചെയ്കയല്ലേ * എന്നിയെദേവ
വാക്യംസത്യമെന്നിരിക്കിലൊരുനാൾമരിക്കേണ്ടുമതല്ലല്ലോ
പാർത്താൽ * മർത്ത്യന്മാർജനിക്കുമ്പോൾകൂടവേജനിച്ചീടും മൃ
ത്യുവുമൊരുമിച്ചുനിത്യവുംവസിച്ചീടും * കാലവുംവന്നെന്നാൽ
മൃത്യുവുംഗ്രഹിച്ചീടും കാലകാലനെമറ്റുനീക്കുവാൻപണിയ
ത്രെ * ഇന്നിവൾതന്നാലെക്കാന്നാൽനിനക്കുഭയമെന്നാൽ തെ
ന്നുമില്ലന്നതുമൊന്നിന്നുടനെനാകേൾക്കനിൽ * ഇത്തരമോരോ
തരംവിസ്തരിച്ചുരചെയ്തു ചിത്തങ്ങളിലുറച്ചോർത്തുകൊണ്ടുവ
സുദേവൻ * പിന്നെയുംവിചാരിച്ചുചൊല്ലിനാനെങ്കിൽ
കേൾനീ യിന്നിവൾതങ്കൽനിന്നുമൃത്യുവില്ലല്ലോതവ * പുത്ര
ന്മാരിവൾപെറ്റിട്ടുണ്ടാകുന്നവരെയെല്ലാം മത്രയുംവേഗമതെ

ഞാൻനിനക്കതന്നീടുവൻ * വിശേഷകസാക്ഷിമാകുമതി
ത്യൻതന്നാണെന്നു വിശ്വസിച്ചാലുംമമസാക്ഷിതംസത്യമത്രെ *
എന്നതുകേട്ടനേരംകംസനുംവസുദേവൻ തന്നുടെസത്യമോ
ർത്തിട്ടങ്ങിനെതന്നെചൊന്നാൻ * സോദരിതന്നെപ്പുറത്തെ
യച്ചുപുരിപുക്കു മോദേനവസിച്ചിതുശൌരിയുംഗൃഹംപുക്കാ
ൻ * കാലംകഴിഞ്ഞപ്പോൾദേവകിപെറ്റീടിനാൾ ചാരുപുത
ജമെയനാംനല്ലൊരുകുമാരനെ * സഹിച്ചുകൂടാതൊരുദുഃഖ
മുണ്ടെന്നാകിലും മഹത്വമുണ്ടാകയാലെസത്യഭയത്തിനാൽ *
ഉത്തമൻവസുദേവൻപുത്രനെയെടുത്തുടൻ ചെന്നുടൻകംസൻ
തൻകരത്തിൽനൽകീടിനാൻ * ഉത്തമനായശൌരിതന്നു
ടെസത്യംകണ്ടുചിത്തമോദേനകംസനിത്തരംചൊല്ലീടിനാൻ
ഉത്തമൻഭവാനത്രെയിന്നിവൻപോകനിന്നു മൃത്യുവിനിവ
നിനിക്കില്ലല്ലൊമഹാമതെ * എട്ടാമതുണ്ടാകുംപുത്രനാൽത
ന്നാൽഭയം ശോകവുംകളഞ്ഞിനിവാഴ്കനീപുത്രനോടും *
എന്നുരചെയ്തുപുത്രൻതന്നെയുംനൽകീടിനാൻ വന്ദിച്ചുവാ
ങ്ങിക്കൊണ്ടുശൌരിയുംഗൃഹംപുക്കാൻ * ദുഷ്ടനാമവനുടെചി
ത്തചഞ്ചലമോർക്കകൊണ്ടു തുഷ്ടിയുംവസുദേവനൊട്ടുമെവന്നീ
ലല്ലൊ * ബ്രഹ്മനന്ദനനാകുംനാരദമുനിയപ്പോൾ ദുർമ്മതിയാമു
ള്ളൊരുകംസനോടിതുചൊല്ലി * നന്ദഗോപാദികളായുള്ള
ഗോപന്മാരും നന്ദപത്നിയശോദാദിഗോപികാജനങ്ങളും * പി
ന്നെയുംവസുദേവനാദിയാംയദുക്കളും സുന്ദരീദേവകിയാദി
കിയനാരിമാരും * എന്നിവരെല്ലാംദേവകളെന്നറിഞ്ഞാലും
ല്ല മിന്നനീകാലനേമിയായതൊരുവനല്ലൊ * നിന്നുടെപി
വന്മാരാകിയദേവാദികളെ മന്നിൽവന്നവതരിച്ചു [illegible]
ല്ലൊ * ആദിതൈത്യന്മാരെപ്പോക്കിക്കയാൽനാരായണൻ [illegible]
സ്വപുത്രിയായ ദേവകീതനയനായ് * വന്നവതരിച്ചുടൻ [illegible]
ന്നെയുംവധിച്ചീടും [illegible]
ൻ * എന്നതുചൊല്ലിയപ്പോൾനാരദൻ [illegible] കംസൻ [illegible]
[illegible] * ദേവകിക്കു
ണ്ടായപുത്രനെക്കൊന്നീടുവാൻ [illegible]
ന്നതുമല്ലൊ * [illegible] പുത്രന്മാരെ
യ് [illegible] ദേവകിക്കുവന്നതെല്ലാം * [illegible]

ന്നൊകംസൻ താനങ്ങു വധിച്ചിതു പിന്നതപൂണ്ട വസുദേവ
നും വാണീടിനാൻ * പിന്നെത്തൻ ഭഗിനിയാം ദേവകീദേവി
യേയും പിന്നാ വസുദേവൻതന്നെയും മഹാശഠൻ * തന്നുടെ
താതനാം ഉഗ്രസേനനാം യദുപതി തന്നെയും ബന്ധിച്ചിതു ചങ്ങല
കൊണ്ടുതന്നെ * രാജഭോഗങ്ങളനുഭവിച്ചു ദുഷ്ടന്മാരാൽ പൂ
ജിതനാം കംസൻ വാണിതു സുഖത്തോടും * അദ്ധ്യായമൊന്നു
പറഞ്ഞീടിനേനിവിടെ കഥ്യാശേഷമെന്നാകിൽ ചൊ
ല്ലുവൻ കേട്ടുകൊൾകവിൻ:—

—*—

അക്കാലം കംസൻതന്റെ ഭൃത്യനാം ബകൻതാനും ചാണൂ
രൻ പ്രലംബനും ശകടനാം തൃണാവർത്തൻ * മുഷ്ടികനരിഷ്ട
നും ധേനുകൻ മഹാശഠൻ ദുഷ്ടനാം വിവിദനും പൂതനാപി
ശാചിയും * എന്നിവരെല്ലാവരുമൊന്നിച്ചു കംസൻതാനും മ
ന്ത്രവരന്മാരാം ജരാസന്ധസാല്വാദികളും * ഒന്നിച്ചു യദുക്കളെ
ദ്വേഷിച്ചു തുടങ്ങിനാർ പിന്നതപൂണ്ടു വാണിപ്പോന്നിതു യദു
ക്കളും * കേകയ കുരു വിദർഭാദിയാം രാജ്യങ്ങളിൽ ശോകേന വ
സിച്ചിതു നിത്യവും ഭയത്തോടും * അക്കാലം ദേവകിക്കു സ
പ്തമമാം ഗർഭം വ്യക്തമായ്വന്നു ശേഷതേജസാ സമന്വിതം *
അന്നേരം നാരായണൻ മായയോടരുൾചെയ്തു നന്ദിച്ചു യദുകു
ലം തന്നിൽ നീ ചെന്നീടേണം * ദേവകീഗർഭത്തിങ്കലുള്ളൊ
രശേഷം തേജസ്സു വാങ്ങി ദേവകീഉദരത്തിന്നൊട്ടുടനേ നീ
രോഹിണിയുടെ ഗർഭം തന്നിലങ്ങാക്കീടേണം മോഹനാംഗിയാം
വസുദേവൻ പത്നിയവൾ * അമ്പാടിതന്നിലവൾ വാഴു
ന്നാനന്ദഗേഹേ വൻപനാം കംസൻ താനൊപ്പിടിച്ചു ദുഃഖ
ഭയത്തോടും * ഗർഭത്തിൽ നിന്നു നീയുമാകർഷിക്കമൂലം മകൻ
തനിക്കു സങ്കർഷണനെന്നു പേരാം * ആമോദമെല്ലാവർക്കു
ണ്ടാക്കിടുമവനാൽ രാമനെന്നൊരു നാമം കൂടെയുണ്ടാകുമ
ല്ലോ * ഇപ്പോഴില്ലാതെയുമുണ്ടായിവരികയാൽ ചൊല്ലീടും ബ
ലഭദ്രനെന്നൊരു പേരും പിന്നെ * പിന്നെ നീ യശോദതൻ
പുത്രിയായ്പ്പിറന്നാലും മന്നിടം തന്നിൽ നിന്നെപ്പൂജിക്കുമെല്ലാ
വരും * വൈഷ്ണവീ കാർത്ത്യായനീ ചണ്ഡികയെന്നും പിന്നെ കൃ
ഷ്ണാപരാജിതയെന്നുമംബികാദേവിയെന്നും * നാമങ്ങളോരോന്നിനെ
ചൊല്ലുന്നീടും ഭക്തന്മാർക്കു ദുഃഖമൊക്കെയും തീർത്തു ഭൂതലവാസി

ച്ചാലും * മായയുമതുകേട്ടുതൽക്ഷണംതന്നിൽ ഗമിച്ചു മായയാനന്ദ
ഷൻറിയോഗിച്ചതുപോലെചെയ്യാൻ * ദേവകിയുടെഗർഭം
പോയതുകൊണ്ടുപരി ദേവനംചെയ്യുവസുദേവനും ബന്ധു
ക്കളും * ഭൂമിഭാരംതീർത്തിപ്പാനക്കാലംനാരായണൻ സന്തോ
ഷംവസുദേവർതന്നുടെമാനസ്സിങ്കൽ * സന്താപംപ്രവേശി
ച്ചാൻമായയാനിജാംശത്താൽ ചൈതന്യംതന്നുടെമായനായിതുവ
സുദേവൻ * ഗർഭമുണ്ടായതുദേവകിക്കതുകാലം തേജസാ
ത്രിഭുവനംപ്രകാശിച്ചിതുപാരം * ലോകങ്ങളൊക്കെയുമുള്ളതാരുടെ
കാന്തിമൂലം മൂഢന്മാരായിരിക്കുന്ന കംസനുംഭയത്താലെ *
ദേവകിയുടെഗർഭംതന്നിലുള്ളതാരാകാർ ദേവദേവനാരായ
ണനെന്നതുനിർണ്ണയിച്ചാൻ * ഇന്നിവൻതന്നെക്കൊന്നീ
ടുന്നാകിലതു നന്നല്ലാകീർത്തിയും പാപവുമുണ്ടാമല്ലോ * ഇ
ത്തരം ചിന്തിച്ചവനെല്ലാനേരവുംനിജ ശത്രുവാംവിഷ്ണുത
ന്നെ ച്ചിന്തിച്ചവസിക്കയാൽ * ലോകമെല്ലാംവിഷ്ണുമയമായ്മന
ക്കണ്ടാനവ നാകവേതൃപ്തിപോലെപ്പെടിച്ചുമരുവിനാൻ * അ
ക്കാലംബ്രഹ്മാദികളായദേവകളെല്ലാം കണ്ണൻതാനവതരിച്ചു
ന്നവതരമിച്ചു * ഘോരമാർഗ്ഗത്തിൽ ദേവകീഗർഭസ്ഥനാം
ലോകേശൻതന്നെസ്തുതിചെയ്തിതുപലതരം * ദേവകിയോടു
പിന്നെച്ചൊല്ലിനാരവർകളും ദേവദേവൻതവനന്ദനനാ
യമൂലം * ഏത്രയുംഭാഗ്യംനിനക്കെന്തൊരുപറയാവു പുത്രനാൽ
കംസൻവധിച്ചീടുകയില്ലാനൂനം * ഇത്തരമുരചെയ്തുപോയാ
രവർകളുമുത്തമമായവരെന്നമദ്ധ്യായമുരചെയ്യൂൻ *

അക്കാലംദേവകിക്കുമുണ്ണായിതുഗർഭം പൂർണ്ണമായിരി
പ്പോരമഴിഞ്ഞമാസവുംവന്നു * അഷ്ടമിരോഹിണിനാളർദ്ധരാ
ത്രിക്കുതന്നെ പുഷ്പമായിത്താടവതാരവും ചെയ്തുഭഗവാൻ *
അപ്പോഴുപുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തിതുദേവകൾ ഉർവ്വശിസ്ത്രീകളെ
ല്ലാംനൃത്തവുംതുടങ്ങിനാർ * പരമാനന്ദംപൂണ്ടുഗന്ധർവ്വസമൂ
ഹവും നാരദൻതാനുംപലപാട്ടുകൾ പാടീടിനാൻ * ദിക്കുക
ളുജ്ജ്വലിച്ചുവഹ്നിയുംപ്രകാശിച്ചു തസ്കരന്മാരെല്ലാമൊക്കവെപ്പുക്കിതു
വനാന്തരേ * മന്ദമായ്ചവനനുംവീശിനാൻഘനങ്ങളും നന്നാ

യിതത്തിളിഃഞ്ഞൊരംവർദ്ധിച്ചുചമഞ്ഞുതേ * നക്ഷത്രഗ്രഹാദി
കളെല്ലാമുംപ്രകാശിച്ചു തൽക്ഷണേമന്ദംമന്ദംശബ്ദിച്ചുമേഘ
ങ്ങളും * ശിഷ്ടന്മാരുടെചിത്തമേറവുംതെളിഞ്ഞുതേ ദുഷ്ട
ന്മാരാംകംസാദികളോപേടിച്ചുഞെട്ടിനാർ * ഇത്തരമെത്രനേരു
ളൊരുമംഗലഘോഷമെല്ലാം വിസ്തരിച്ചുരചെയ്യാനാവതല്ലനന്തരം*
സൂതികാഗൃഹമേററംജ്വലിച്ചതുകണ്ടു കൌതുകത്തോടുംവ
സുദേവൻതാൻനോക്കുന്നേരം * കണ്ടാനങ്ങൊരുബാലൻ
തന്നുടെപുത്രരൂപം പണ്ടാരുമിതുപോലെകണ്ടതില്ലെന്നവ
ണ്ണം * പൊന്മയകിരീടവുംഭുജനാഭരണവും നന്മയേറീടുംമക
രാകൃതികുണ്ഡലവും * മന്ദഹാസവുംചന്ദ്രതുല്യമാംവദനവും
സുന്ദരഗളത്തിലെകൌസ്തുഭത്തോടും*ശ്രീവത്സാങ്കവുംവനമാ
ലയുംപൊന്മാലയുംദിവ്യരത്നങ്ങളാംഹാരങ്ങൾപതക്കങ്ങൾ
എന്നിവകൊണ്ടുശോഭിച്ചീടുന്നവക്ഷസ്ഥലം തന്നിലുള്ളൊരു
തുളസീമാലസൌരഭ്യവും * കങ്കണാദികളുള്ളനാലുകരങ്ങ
ളിൽ ശംഖചക്രാംബുജഗദാധരിച്ചുശോഭയോടും* അഞ്ചിതപീ
താംബരശോഭിതകടിതടേ കാഞ്ചനകാഞ്ചീഗുണമഞ്ചിതശോ
ഭയോടും * പങ്കജത്തെത്തന്നെനിന്ദിക്കുംപദങ്ങളിൽ തങ്കത്തി
ങ്കാലുനിറമേറുന്നമഞ്ജീരവും * കയ്യിനുപൊന്നണിഞ്ഞീടിന
നിരയോടും മായാബാലകൻതന്നെക്കണ്ടോരുവസുദേവൻ*
നേത്രങ്ങളുന്മീലിതനോക്കിനിന്നൊരുക്ഷണം ചിത്തകൌതുക
ത്തോടുംചിത്തത്തിൽവിചാരിച്ചാൻമാമുനിമാരുംശാസ്ത്ര
ജ്ഞന്മാരുംവന്നു സന്മോദംപോക്കുന്നോൻകേട്ടതുപോലെതാ
ന്നെ * മുനിമാർചൊല്ലുന്നതുകേട്ടതുപോലെ മിന്നിതുനാ
രായണനെന്നുറച്ചുതാൻ * ദുഷ്ടനാകിയകംസൻതന്നെ
ക്കൊന്നുവഴിയിൽ ശിഷ്ടരായുള്ളവരെപ്പാലിച്ചുകൊണ്ടീടു
വാൻ * എന്നതിനായിട്ടാണവതരിച്ചിതു പന്നഗശയ
നനാംമാധവനെന്നുതാൻ * ഇത്തരമോർത്തവൻബാലകൻ
പാദങ്ങളിൽ ഭക്തിയോടുകൂടെവീണുനമസ്കാരവുംചെയ്തു *
പിന്നെയങ്ങെഴുന്നീറ്റുകൈകളുംകൂപ്പിനിന്നു ഉണ്ണിയാംമഹാവി
ഷ്ണുവാംദേവനെസ്തുതിചെയ്താൻ* ദേവദേവശരണ്യമാധവജയ
ജയ കേശവാനന്ദജയലോകനായകജയ * നിന്നുടെമായത
ന്നിൽമുഴുകിക്കിടക്കുന്നോ രെന്നെയുംപരിപാലിച്ചീടേണംദേ

യാനിധേ * എന്നാദിജന്മമരണാദികളില്ലാത്തനീ യെന്നുടെ
സുതനായിവന്നവതരിച്ചതും * എന്നുടെഭാഗ്യമെന്നതന്നെ
ഞാൻകരുതുന്നേ നെന്നതിൻകാരണങ്ങളെന്തറിയാവുന്നഥ
കംസനാൽക്ലിഷ്ടന്മാരാകുമെങ്ങളെകൃപയാലെ സംസാരവിനാ
ശനരക്ഷിച്ചുകൊള്ളണമേ* ഇന്നിനിന്നവതാരംകേൾക്കിലോ
കംസൻതാനും വന്നീടുമുപായമെന്തതിനുദയാനിധേ * ഇ
ത്ഥംസ്തുതിച്ചവനായുതപ്പെട്ടുകരളെ ചിത്തമോദേനധ്യാനം
ചെയ്തിതു മനസ്സിനാൽ * ദേവകീദേവിതന്നെമറ്റവുംസ്തുതി
ച്ചുടൻ ദേവദേവൻതന്നോടിവണ്ണമുരചെയ്താൾ* നിന്തി
രുവടിമമനന്ദനനായിവന്ന തൊന്തമഭാഗ്യമിന്നുമറ്റാർക്കി
ന്നറിയാവൂ * ലോകനായകദേവരൂപത്തെമറച്ചിനിലൌകിക
മായബാലരൂപത്തെധരിക്കേണം * ദുഷ്ടനാംകംസനെന്തു
ചെയ്യുന്നിതറിഞ്ഞീല ദുഷ്ടനാൽനമ്പരിപാലിച്ചുകൊള്ളണ
മേ * ദേവകിയുടെവാക്യംകേട്ടുസന്തോഷത്തോടു ദേവദേവ
ൻമന്ദഹാസത്തോടരുൾചെയ്തു * പണ്ടുനീസ്വായംഭുവമാകി
യമനുപത്നി വണ്ടാർപൂങ്കുഴലാളുംപൃശ്നിയായതുമല്ലോ * സു
തപസ്സെന്നുകീർത്തിമേവീടുംപ്രജാപതിസുതനോതപമത്രെ
വെന്നിവനറിഞ്ഞാലും * ഇത്രയുംതപംചെയ്തുനിങ്ങളന്ന
ന്നെമാനം പുത്രനായ്പ്പിറന്നതുപൃശ്നിഗർഭാഖ്യയോടും * പി
ന്നെയങ്ങദിതിയായ്ത്തീർന്നപ്പോളന്നതും നിന്നുടെഭർത്താവിവന
ൻകാശ്യപനല്ലോ * വാമനനെന്നുപേരായന്നൊനിൻതനയനാ
യ്പ്പാരിലെച്ചെറുതെന്നുംവന്നവതാരംചെയ്തേൻ* ഇന്നിനിൻത
നയനായ്ക്കൃഷ്ണനെന്നാഖ്യയോടും വന്നവതാരംചെയ്തേനെന്ന
തുധരിച്ചാലും * പ്രാഗ്ജന്മസ്മരണത്തിനായ്ക്കൊണ്ടുമത്രൂപ
മുജ്ജ്വലംനിങ്ങൾക്കിന്നുകാട്ടിയതറിഞ്ഞാലും * ഈശ്വരഭാവ
ത്തോടുംനന്ദനഭാവത്തോടും സ്നേഹത്തെയെന്നെ നിങ്ങൾ ചി
ന്തിക്കെനിത്യമായിട്ട് * അന്ത്യകാലേമുക്തിമമസായുജ്യംപെറും
നിങ്ങൾ ക്കെന്തിനിദ്ദുഃഖിക്കുന്നു ബന്ധുവായുണ്ടല്ലോഞാൻ *
ഉത്തമകർമ്മങ്ങൾക്കുമഭിയുംനൽകീടുംഞാൻ നാശ്യമല്ലവർക്കോ
ഭയമെന്നറിഞ്ഞാലും * എന്നരുൾചെയ്തുവസുദേവനെനോ
ക്കിപ്പിന്നെ മന്ദഹാസംചെയ്തുമന്ദമായരുൾചെയ്തു * സു
തികാഗോകുലേനന്ദൻറെപത്നിയാകുന്നൊരു നന്ദിനിയുണ്ടല്ലോയിന്നു

ഞാൻപിറന്നോരനന്തരം * എന്നെയുംതത്രകൊണ്ടുചെന്നാഗി
ശയിപ്പിച്ചു കന്യകതന്നെക്കൊണ്ടുപോരികെടിയാതെ * ഉ
ണ്ടുകൊണ്ടുകാൎയ്യംപാൎത്തതിലൊന്നുംപിഴ്ക്ക ഉണ്ടാകയില്ലെന
വന്നല്ലോയുവരെയാകിൽ * എന്നതാംചെയ്തുവസുദേവനുംക
ൃഷ്ണൻ പിന്നെവന്നൊരുതന്ത്ര്യവാലിനാൾക്കിടന്നപ്പോൾ *
എത്രയുംവേഗത്തോടുദേവകിചൊന്നാൾനിജ പുത്രനെയെടുത്ത
ടൻവൃവാഴുംനാൾകിടന്നാൾ * ശൗരിയാം വസുദേവൻപുത്രനെ
യെടുത്തതിലാനന്ദയോടുമ്പൊപ്പെട്ടുതന്നേരംതന്നെ * ബ
ന്ധിച്ചകിടന്നോരചങ്ങലകളുംപൊട്ടി ബന്ധമെന്നിയേയക
വാടങ്ങളുംതുറന്നപ്പോൾ * പുറത്തങ്ങിറങ്ങിയാരൎത്തുമഴയു
മുണ്ടായിപ്പാതയുംമുള്ളകൂരിരുട്ടുമുണ്ട് * അനന്തനാകുന്നതാം
വാരണത്ഫണംകൊണ്ട പിന്നിലായ്മാനിനകുടയുംപിടി
ച്ചുതേ * മിന്നുന്നഫണരത്നങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ ധന്യ
നാംശൗരികണ്ടുമാൎഗ്ഗവുംകണ്ടാനപ്പോൾ * തീരദേശവും
കവിഞ്ഞൊഴുകുംകാളിന്ദിയിൽ ശൗരിയെക്കണ്ടു വെള്ളമാ
ണ്ടുനിന്നപ്പോൾ * മുട്ടോളമായിവകണ്ടാൻവസുദേവ
നീരവ്രവിഘ്നങ്ങൾക്കൊന്നുമില്ലാതെയുള്ളു * നന്ദഗേഹത്തി
ലെചെന്നശൗരിയുംയശോദയാം സുന്ദരീസമീപത്തുകിടത്തികു
മാരനെക്കന്യകതന്നെത്തന്നെയുംകൊണ്ടിങ്ങുപോന്നനിജ തല്പം
ശയ്യമേൽകുട്ടിനെക്കിടത്തോടും * മുന്നമെന്നതുപോലെ
ബന്ധിച്ചനിജപാദ മന്നവൻകപാടങ്ങളടഞ്ഞുതാനുതന്നെ *
ദേവകിതന്നാംസവ്യദേവനംനിജചുറ്റി ദേവദേവൻതന്നെ
ധ്യാനിച്ചുമരുവിനാർ * ഇങ്ങിനെകൃഷ്ണാദ്ധ്യായംചൊല്ലിനേനി
നിയുംഞാൻ സംശയമേതുകഥചൊല്ലുവൻകേട്ടുകൊൾവിൻ *

കന്യകാരോദനത്തെക്കേട്ടുതൽക്ഷണം ചെന്നാശുവേ
ഗത്തോടുംകംസനോടറിയിച്ചാർ * എത്രയുംഭീതിപൂണ്ടുകംസ
നാംവേഗത്തോടും ശസ്ത്രവുംപിടിച്ചുതിടീനനായോടിവന്നു *
കന്യകതന്നെപ്പിടിച്ചീടിനാനുടനവൻ തന്നുള്ളിൽഭയത്തോ
ടുംദേവകിതാനുംചൊന്നാൾ * ഭ്രാതാവേമഹാമതേസാഹസ
മെന്തിങ്ങേവം ചെയ്യുന്നിനിസോദരിയല്ലോഞാനും *
സുന്ദരന്മാരാമെന്റെപുത്രരെവധിച്ചുനീ കന്യകതന്നെമമനൽക

കശ്ശപെയദാദ * കന്ന്യകാവധത്തിനു പാപവുമില്ലപാൎത്താൽ
പിറന്നായിന്നിവൾ ഹരിയെന്നു കൊല്ലുവാനുറ്റകാമൻ * ഇത്തര
മോരോതരം പറഞ്ഞു കരയുന്നോ തത്തമസ്ത്രീരത്നത്തെ ശാസിച്ചു
മഹാഖലൻ * കന്ന്യകതന്റെപാദം പിടിച്ചങ്ങുയൎത്തിക്കൊ
ണ്ടുന്നതാശിലാതന്മേലടിപ്പാൻ തുടൎന്നപ്പോൾ * കന്ന്യകതാനും
കയ്യിൽനിന്നുടനുല്പതിച്ചു തന്നുടെ രൂപത്തോടുമംബരെ വിള
ങ്ങിനാൾ * എട്ടുതൃക്കൈകളിലുമായുധങ്ങളോടു മെട്ടി
ക്കിലും നിറഞ്ഞുള്ളൊരാഭരണങ്ങളോടും * സൎവ്വാംഗശോഭവഹിച്ചു
ള്ളോരലങ്കാരത്തോടും സപൎയ്യജനത്തോടും ദേവതാവൃന്ദത്തോ
ടും * ഇങ്ങിനെ കണ്ടു കംസൻ ഭയപ്പെട്ടു തിങ്ങിന കോ
പത്തോടും ദേവിയുമരുൾചെയ്തു * നിൎമ്മൎയ്യാദത്തിനുമ്പ
രാകിയ കംസ ദുൎമ്മതെ ജളപ്രഭോ കേൾക്കെന്നീമവാക്യം *
കൊല്ലുവതെന്നാകിലും കാൽപിടിച്ചതുമൂലം കൊല്ലുകയില്ല
നിന്നെഞാനിന്നു പേടിക്കേണ്ടാ * നിന്നുടെ കാലനിന്നു ഭൂമിയിലു
ളവായി സന്നാഹമുണ്ടെന്നാകിൽ തിരഞ്ഞുകൊണ്ടാലുംനീ *
എന്നരുൾചെയ്തു ശേഷം ദേവിയും മറഞ്ഞിതു വന്നസന്താപ
മെന്നു ചൊല്ലുന്നു കംസനപ്പോൾ * ദേവകീവസുദേവന്മാരെ ത
ളയഴിച്ചുടൻ കേവലം ഭീതിയോടും നമസ്കാരവും ചെയ്തു * വന്ദി
ച്ചുചൊന്നാൻ മഹാപാപിയാമെന്നാലിന്നു നിന്ദ്യകൎമ്മങ്ങളാകൊ
ല്ലാ കോപവുമതിനാലും * ആരുടെ ദോഷംകൊണ്ടുവന്നതല്ലി
വരെന്നു ഓൎത്താലും നിങ്ങളെന്തെ വികല്പിതമോൎത്താൽ * പൂ
ൎവ്വജന്മത്തിൽ ചെയ്ത പുണ്യപാപങ്ങളല്ലൊ സൎവ്വവുമിജ്ജന്മത്തി
ലെല്ലാൎക്കുമനുഭവം * സന്തതിനാശത്തിനു പൂൎവ്വജന്മത്തിൽ നി
ങ്ങൾ എന്തൊരു കൎമ്മം ചെയ്തതെന്നറിഞ്ഞീല * കൎമ്മബ
ന്ധത്താലവ്വണ്ണം വന്നിതിന്നൊരുത്തരും നിൎമ്മലന്മാരെ കോപമു
ണ്ടാകാതിരിക്കേണം * ഞാനിക്കാലമതിനാലിന്നു ശോകവും കള
ഞ്ഞിനി ദീനനാമിനിക്കിന്നു നൽകേണം അനുഗ്രഹം * എന്നി
വപലതരം പറഞ്ഞങ്ങവരെയും വന്ദിച്ചു പാദയുഗ്മം പിടിച്ചവ
രെയുമൊട്ടും * ജ്ഞാനികളാകയാലും കോപവും ക്ഷമിച്ചവർ മന്നി
ച്ചുകംസന്തന്നപരാധമെന്നായച്ചുതെ * യാത്രയുംചൊല്ലി
പ്പോകുന്നോരു കംസൻ നിശി ചിത്തത്തിൽ പലതരം ചിന്തി
ച്ചുടങ്ങിനാൻ * കേവല മാനുഷന്മാരെന്നു ദുഃപാപമതെന്ന

ദൈവവുമസത്യമെന്നതെപ്പോഴുമല്ലവെന്നതുംവന്നു * ഇന്നതെന്ന
ശരീരിപാർക്കിന്നവിചാരിച്ചു കൊണ്ടിതുഭഗിനിതൻനന്ദന
ന്മാരെവ്വിധം * ദേവകളുടെപതിതന്നെമല്ലില്ലിവനു ദേവനും
മുന്നേതന്നെചൊന്നാനപ്പോളത്രീലെന്താൻ * എന്നുടെജീവ
നത്തെരക്ഷിപ്പാനിവരെചെയ്യുൻ വന്നതിനൊന്നുഫലംപാപ
മെന്നിയേപാർത്താൽ * ഇത്തരംപലതരംചിന്തിച്ചുകംസൻ
താനും രാത്രിയുംകഴിച്ചുടൻപിറ്റന്നാളുഷസ്സിങ്കൽ * സേവക
ന്മാരെംപ്രധാനന്മാരാദികളോടും ദേവകീനന്ദനംചെയ്യവൃ
ത്താന്തംചൊല്ലീടിനാൻ * അന്നേരമവർകളുംചൊല്ലിനാരി
തുകൊണ്ടു മന്നവമനമഴന്നുഖേദിപ്പാനില്ലൊട്ടും * ഇന്നുള്ള
ബാലന്മാരെയൊക്കവെകൊന്നീടുവാൻ കല്പിക്കേവേണംപൃഥ്വി
പൃഥനാശമിക്കണം * ദേവപക്ഷികന്മാരെയൊക്കയുംവധി
ക്കണം ദേവകർമ്മങ്ങളെന്നതുചെയ്യുന്നദ്വിജലന്മാർ * രാജ
സമീപംകാട്ടിനടക്കുംദേവേന്ദ്രനോ തേജോബലാദിധനിനെന്ന
ക്കാണേണംപോലൊട്ടുമല്ലോ * സാധുവാംജനങ്ങളെവ്യാജേനവധി
ക്കന്ന മാധവൻതന്നെവധിച്ചീടുവാൻമയ്യെന്നാലെ * കാട്ടി
തിൽകിടക്കുന്നശകരെ നന്നുചെയ്യും യാഗനാശ്യപരചെയ്യും
നാശുവരന്നുചെയ്യും * എങ്കിലുമിന്നദേവഭൂപതന്നെക്കൂടി
ക്കേണം ശങ്കയില്ലവരുടെമൂലവുംവിഷ്ണുവല്ലോ * മൂലമില്ലാത്ത
വൃക്ഷശാഖകളെന്നപോലെ ചാലവേപിന്നെനാശംവന്നീടും
ദേവകൾക്കു * ഗോക്കളുംദ്വിജന്മാരുംതാപസന്മാരുമിവ പാ
ർക്കിലൊഹരിക്കുള്ളാംഗങ്ങളെന്നുകേൾപ്പൂ * ആകയാലവ
യെല്ലാമിന്നനാശമാക്കണം വൈകാതെകല്പിക്കണംഞങ്ങ
ളെയതിനിപ്പോൾ * അംഗങ്ങൾനശിക്കുമ്പോളംഗിയുംനശി
ച്ചീടും മംഗലംവന്നുകൂടുമന്നേരംനൃപക്കെല്ലാം * ദുർമ്മതിജന
ത്തിൻറവാക്കുകേട്ടുവംശകട്ടു ദുർമ്മതിയായകംസരാജാവും
സന്തോഷിച്ചാൻ * സമ്മാനിച്ചവർകളെകല്പിച്ചയച്ചുട
നമ്മഹാപാപിതാനുംതന്നുടെഗൃഹംപുക്കാൻ * പാപികളായ
ശകടാസുരാദികളെല്ലാം താപസദ്വിജാദികളാകിയസാധു
ക്കളെ * നിത്യവുമുപദ്രവംതുടങ്ങീടാരോരോതര മിത്തരംനാല
ദ്ധ്യായംചൊല്ലിനാൻശുകനായ് *

അമ്പാടിതന്നിലന്നു നന്ദഗോപനുമൊരു ദേവതിജന
ങ്ങളും രോഹിണീദേവിതാനും * പെറ്റിതു യശോദയെന്നാരു
മേയറിഞ്ഞീല കാറൊളിവർണ്ണനെ പെറ്റിഞ്ഞതുമുള്ളു *
പിറന്നാൾ പുലർകാലെ ബാലകരഞ്ഞും കേട്ടു തെറ്റെന്നു നന്ദ
ഗോപൻ ചെന്നങ്ങു നോക്കുന്നേരം കോമളനായിട്ടൊരു പുത്ര
നെക്കണ്ടുള്ള മോദമുണ്ടായതുമെന്തു ഞാൻ പറയുന്നു * ന
ന്ദനമുഖം കണ്ടു നന്ദനം സ്നാനം ചെയ്തു നന്ദിച്ചു വിപ്രന്മാർക്കു ദാ
നവും തുടങ്ങിനാൻ * ശില്പമായലംകരിച്ചുള്ളോരു പശുക്കളെ
വിപ്രന്മാർക്കിരുപതു സഹസ്രം നൽകീടിനാൻ * പിന്നെയുമെ
ള്ളിലെപ്പർവ്വതദാനം ചെയ്തു പൊന്നുകൾ പൊന്നങ്ങളും പട്ടുകൾ വ
സ്ത്രങ്ങളും * എന്നിവ തൃപ്തിവരുവോളവും നൽകീടിനാൻ ന
ന്ദനനാശീർവ്വാദം ചെയ്തിതു വിപ്രന്മാരും * ജാതകർമ്മാദി നാമക
ർമ്മവും ചെയ്യിപ്പിച്ചു കൌതുകത്തോടും വന്നോർ കേട്ടവരെല്ലാ
വരും * ഗോപന്മാരലംകരിച്ചോരോരോ കാഴ്ചയും കൊണ്ടു ബാ
ലവൃന്ദം തന്റെ ബാലനെ കണ്ടീടിനാർ * ഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളു
മെത്രയും മോദത്തോടു ഉപാദചൂഡമലങ്കരിച്ചു പുറപ്പെട്ടു *
ചെന്നുടൻ ബാലൻതന്നെ കണ്ടു കൌതുകത്തോടു നന്ദിച്ചു
കൊണ്ടു താരാട്ടുകൾ പാടീടിനാർ * ഗോപന്മാർ ദധികൊ
ണ്ടു തമ്മിൽ പരസ്പരം ഗോപബാലകന്മാരും വെണ്ണകൊണ്ടെറി
യുന്നു * നന്ദഗോപകന്മാരുമെല്ലാം ഒന്നിച്ചു നി
ജനിജകൃത്യങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നു * മന്ദിരങ്ങളുമെല്ലാം ചിത്ര
മലംകരിച്ചു നന്ദനം ദീപപങ്ക്തികൾ വെച്ചീടിനാർ * എ
ന്നിവ ഘോഷമെല്ലാം മെച്ചിലകപ്പോയന്നു നന്ദനമൈവനക്കെല്ലാം
വേണ്ടതു നൽകീടിനാർ * നന്ദഗോപന്റെ പുത്രനന്നു കന്നാതി
ൻമൂന്നു സുന്ദരീ രോഹിണിയും പെറ്റിതു കുമാരനെ * ത
ന്റെ പുത്രനോടു തുല്യ ഭംഗിപോലെ നന്ദനം ലാളിച്ചിതു രോ
ഹിണീപുത്രനേയും * ഇന്ദിരാപതി വന്നു ഗോകുലേ വസിക്കയാ
ലന്നുതൊട്ടു വിരുതായൊന്നു ലക്ഷ്മീവാസം * അന്നുതൊട്ടി
നംനന്ദഗോപനും ഗോപന്മാരെ നന്ദനൻതന്നെ പ്പാലിച്ചീട്ടു
വാനാക്കിക്കൊണ്ടു * കപ്പം ഉള്ളതു കംസനു നൽകീടുവാൻ
തൽപുരം പ്രാപിച്ചുകൊടുത്തു പോന്നു പിന്നെ * ചെന്നിതു
വസുദേവൻ തന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ നന്ദിച്ചു വസുദേവനോടു

ഷ്ടംചെയ്തീടിനാൻ * വന്നകാരണമിങ്ങുംകംസപ്രശ്നങ്ങളും ധന്യനാംവസുദേവൻചൊല്ലിക്കൊണ്ടനന്തരം * വൃത്താന്തമെല്ലാമുരചെയ്തിട്ടുനന്ദൻ തന്റെ മിത്രവുംകേട്ടുമാത്രത്തിൽനിന്നുടൻപുത്രന്മാരെ * കൊന്നിതുകംസനെന്നതുകേട്ടിട്ടുസന്താപത്തോടും ധന്യനാംഗോപനിതുവണ്ണമുരചെയ്തുമെല്ലെ * ദൈവകല്പിതമെന്നു ചൊല്ലുവാനുള്ളുപാർത്താൽ ദൈവത്തിൻനിയമങ്ങളാർക്കുമറിഞ്ഞീടാ * എന്നുള്ളനന്ദവാക്യംകേട്ടുശൗരിയുംചൊന്നാൻ നിന്നെപ്പോൽഭാഗ്യശാലിയാരുള്ളതെന്നാം * വൃദ്ധനായുള്ളനാളിൽപുത്രനുണ്ടായി നിന്റെ വൃദ്ധിയുംകുലത്തിന്നുവന്നിതുവിധിവശാൽ * തവപുത്രൻമമപുത്രനെന്നതുധരിച്ചാലും മൽപ്രാണൻതാനുംഭവൽപ്രാണനെന്നതോർക്കയാ * ധന്യനാകിയനിന്നാൽതാനന്ദനെനോക്കീടേണം തന്നുടെതനയനെപ്പോലെ പാലിക്കവേണം * അല്പവുംമടിയാതെതാമസിക്കാതെയിപ്പോൾ ഉൾപ്പൂവിലുണ്ടുഗോകുലകമൊക്കെ * തമ്മിലന്യോന്യം പറഞ്ഞേവമസിപ്പോന്നു കണ്ടില്ലതുനടക്കുവാനാകും പോയാലും വന്നീടേണം * എന്നിവപലതരംതങ്ങളിലുരചെയ്തു നന്ദഗോപനും യാത്രപറഞ്ഞുപോയീടിനാൻ * തദ്യോദ്ഭവമായ്പറഞ്ഞീടിനാനിനിയെതാൻ ഗോകുലമാചരിക്കണമെന്നുചൊല്ലുവാൻകേട്ടുകൊണ്ടീടിൻ *

നന്ദഗോപനും പതിഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ ധന്യനാംവസുദേവൻചൊല്ലിയപ്രകാരമല്ലോ * എന്നുവാൻമമപുത്രനെപ്പെറ്റുവന്നിതു ഹന്തദൈവമെന്നോർത്തുകൊണ്ടുകന്ന * എന്നെല്ലാം നിരൂപിച്ചുപന്നഗശയനനെ തന്നുള്ളിലുറപ്പിച്ചുവേഗേനനടകൊണ്ടാൻ * അക്കാലംപിതാചൊല്ലിയപ്രകാരം കൂർത്തമാനസന്മാരെ പെരികവേ കൊന്നീടുവാൻകംസന്റെനിയോഗത്താൽ * രാത്രികാലങ്ങളിൽ ചെന്നുകണ്ടബാലകന്മാരെപ്പോലെതിരക്കാനായിപ്പോയാൾ പൂതനാഭിധാനമുള്ളോൾ * സുന്ദരീവേഷംപൂണ്ടുമന്ദമായ്നടന്നവൾ നന്ദഗോപന്റെ പുരം പുക്കിതുയശോദയായ് * സുന്ദരിയുടെരൂപം കണ്ടൊരുഗോപസ്ത്രീകളെല്ലാവരുമെല്ലാമായ്നിന്നുപോയി * മന്ദഹാസവുംകലർന്നവർ നന്ദനന്ദനനെയെടുത്തങ്കത്തിൽ

കിടത്തിനാൾ * തന്നുടെ കാലിൻതന്നുനാദിച്ചുമടിയിൽവെ
ച്ചുണ്ണിതന്നുനാങ്ങളുംകൊടുത്താൾക്രൂരഭാരി * പാപയാമിവ
ളെ ഞാൻകൊല്ലുവനെന്നുറച്ചു കോപാകുലൻ കൃഷ്ണനമ്മിഞ്ഞയുംകു
ടിച്ചുതേ * ഒരേകാലവാസിച്ചൊരനന്തരം വേദ
നസഹിയാഞ്ഞു ബാലഭാവംതരവെച്ചാൾ * അയ്യയ്യോ കൈവര
കനിയെന്നുചൂതിച്ചിതാ ചെയ്യല്ലാവിടുകുന്നായൊരു പെ
റ്റകൾ * കൂഞ്ഞുഞ്ഞുകളൊക്കയും പാലയവിലോചനാ പഞ്ചതാം
വന്നവാറുംകോലവും മരിച്ചു * ഇത്തരം പറഞ്ഞിട്ടുംവിട്ടീല കു
മാരകൻ സത്വരംബാലൻതന്നെ അടിച്ചു കൊന്നതന്നെ
തെ * ഘനസ്ഥലേങ്ങളിൽ ചുരന്നു ബാലന്റെ കൊണ്ടാലെത്തും ചിത്ര
മെന്നൊന്ന് പള്ളുംവാവിട്ടങ്ങലറിനാൾ * പൂതനാതന്നുടെ കരച്ചി
ലൊട്ടകൂടത്തന്നെ ഭൂതലങ്ങളെപ്പറ്റി ആകാശംതാഴുന്ന
ണാൻ * തന്നുടെ രൂപംതാനും തന്നുടെത്രപൂഴങ്ങ നിന്നട
ൊന്നെറിച്ചു ഞങ്ങൾ വീണീടിനാൾ * എന്തൊരു ഭൂതങ്ങ
ചിന്തിച്ചു ജനങ്ങളും മനസ്സാലേതാനെതിൽവയ്ക്കത്ത
ട്ടും * ഘോരയാം പിശാചിതൻ ദേഹവുമെല്ലാനോർ നേരേയുളള പ
തിപത്തു നാഴികയുണ്ടെന്നീടും * വണ്ണവും നീളവുമന്നാഴിക
യല്ലോ വണ്ണവും കാളമേഘം തന്നോടുതുല്യമത്രെ * ഘോരരാം
വളരെ ദേഹംവീണനേരം അതിലുള്ള പാറകളും വൃക്ഷങ്ങളുമൊക്ക
വെ പൊടിഞ്ഞുപോയി * പൂതനാദേഹത്തിന്മേൽ ക്രീഡിച്ചുകി
ടക്കുന്ന കൈതവബാലൻതന്നെ കണ്ടഥ ഗോപിമാരും * മ
ണ്ടിച്ചെന്നെടുത്തു കൊണ്ടങ്ങുപോന്നിതു മോദാൽ കണ്ട വരെ
ല്ലാവരുമന്നിച്ചു തഴുകിനാർ * ഗോമൂത്രംകൊണ്ടു കുളിപ്പി
ച്ചിതു കുമാരനെ ഗോമയചൂർണ്ണംകൊണ്ടു ധൂളനമതും ചെയ്തു *
ഗോപുച്ഛംകൊണ്ടുതന്നെ ഉഴിഞ്ഞിതു ദീപവുമുഴി
ഞ്ഞിതു വെളുത്ത പൊട്ടും തൊട്ടു * രക്ഷയും ചെയ്തു പിന്നെ വിഷ്ണു
നാമങ്ങൾകൊണ്ടു തൽക്ഷണേ യശോദതൻ മുലയും നൽകീടി
നാൾ * അനന്തരം നന്ദഗോപൻ മഥുരയിൽനിന്നു വന്നു
ള്ളിൽനിനച്ചിതു ശൗരിതന്നുടെ വാക്യം * പിന്നെയും നിരൂ
പിച്ചു തന്നുടെ സുതനിവൻ ധന്യനാം ദേവകൾക്കും വന്ദ്യ
നാമവൻ * അല്ലായ്കിലിവൻ തന്നെക്കൊന്നാളല്ലോ ഇവൾ വ
ല്ലതെന്നാലും പരിപാലിക്കേണമെന്നുറച്ചാൻ * ഇത്തരം വിചാ

ദിപ്പൂതനയുടെദേഹം ശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടുഖണ്ഡിച്ചത്ര യുംചെറുതാക്കി * വഹ്നിയിൽദഹിപ്പിച്ചൊരനന്തരംനല്ലോര കിൽ തന്നുടെഗന്ധംപോലെധൂമഗന്ധവുംവന്നു * കൊല്ലു വാനൊന്നാകിലുംമെല്ലവെമടിയിൽവെച്ചുല്ലാസമോടമുലകൊ ടുത്താൾമിത്രമായ് * ദുഷ്ടയാംപിശാചിയായുള്ളൊരുപൂതന ക്കു പെട്ടന്നലഭിച്ചിതുസൽഗതിയറിഞ്ഞാലും * സ്നേഹേന മുലകൊടുത്തീടിനഗോപിമാൎക്ക മാഹാത്മ്യദേവകിക്കുമെന്തു ചൊൽവതുപിന്നെ * പൂതനാമോക്ഷമിതുപാടുന്നജനങ്ങൾ ക്കും പ്രീതിയോടിതുകേട്ടീടുന്നജനങ്ങൾക്കും * ചേതസി വിഷ്ണുഭക്തിവൎദ്ധിച്ചുവരുമല്ലൊ പൂതനമോക്ഷമാറാമദ്ധ്യായമുര ചെയ്തേൻ *

ഇങ്ങിനെനന്ദഗോപന്റെഗൃഹംതന്നിൽ മംഗ ലംവൎദ്ധിച്ചീടുന്നഗോപാൎന്നന്ദനൻ * ബാലകവേഷംപൂ ണ്ടുവന്നോരുകാലത്തിങ്കൽ മാലോകൎക്കെല്ലാമുള്ളിലാനന്ദം വളൎന്നതെ * ഗോകുലത്തിങ്കൽപശുവൃന്ദവുംവൃക്ഷങ്ങളും പാ കയുമില്ലനാളിൽനാളിലങ്ങുവളൎന്നിട്ടും * ക്ഷീരവുമോരോഗോ ക്കൾക്കോരോരോകുടമുണ്ട് പാൽകറന്നുനേരംനിത്യവുംകറ ന്നീടും * ദുൎഭിക്ഷദുൎമ്മരണമെന്നിവകൾപ്പാറില്ല ദുൎഗ്ഗമായത്തു പലതുംമേകാണാറില്ല * താങ്കൾവാതിൽപുറപ്പാടുള്ളകഴി പ്പാനാ യശോദയുമൊരുമിക്കനന്ദനെശോഭയും * വാതി ലുംപുറപ്പെട്ടുഗേഹാങ്ങളുംചെയ്യു പ്രീതിയോടകത്തങ്ങുവ ന്നപ്പോൾയശോദയും * കല്ലാൻമെത്തതന്മേൽകിടത്തിയു മാരനെ മെല്ലവമുലകൊടുത്തുറക്കിപ്പോന്നപിന്നെ * വന്നൊ രുജനങ്ങളെസൽക്കരിപ്പതിനായി സന്തോഷത്തോടുമോരോ മരപ്പ്കൾകൂട്ടുന്നേരം * ദുഷ്ടനായുള്ളശകടാസുരൻകംസൻ ചൊല്ലാൽ പെട്ടന്നങ്ങൊരുചാടായ്വന്നിതുകാമത്താലെ * ബാലകന്നടമ്പിതവന്നങ്ങുനിന്നീടിനാൻ കാലുകൊൽകട ത്തെന്നാകരഞ്ഞുകുമാരനും * ബാലകൻകരഞ്ഞതുകേട്ടിയ ശോദയും നാലഞ്ചുബാലകന്മാരന്നതുചൊന്നാർ * പാ ർക്കവന്നങ്ങോളംബാലൻപാദംതട്ടി ചാടതാതമഞ്ഞുവന്നിതംന ഞ്ഞിപ്പൊടിഞ്ഞുവീ * ദുഷ്ടനാമസുരനുസത്ഗതിയുംവന്നുകേ

ട്ടിതങ്ങൾക്കൊക്കെ ഭയം ഘോരമായെല്ലാവരും * എന്തിതെന്നാ
ശ്ചര്യംപൂണ്ടിടനെല്ലാവരും മന്ദരായ്ക്കുമാരന്റെ സന്നിധൌ
ചെന്നാരവരും * ഛിന്നമായ്ക്കിടക്കുന്ന ശകടമതും കണ്ടു മന്ദഹാ
സവും പൂണ്ടു ബാലകനേയും കണ്ടാർ * എന്തൊരത്ഭുതമിതെ
ന്നെല്ലാരും പറഞ്ഞപ്പോൾ ബന്ധുക്കളായതെല്ലാം ബാലന്മാ
രതു ചൊല്ലാർ * ചൊല്ലുമില്ലിതു പാർത്താലെന്നാരെല്ലാവരു
മീശപരന്നറിഞ്ഞീടാതെ മന്നാങ്ങുപോയീടിനാർ * ബാലകനെ ച്ചെ
ന്നവ്യഗ്രാലെടുത്തു യശോദയും കാലുകളും തലോടിത്തൻമുല
യുംനൽകീടിനാൾ * രക്ഷിക്കണാരായണനെന്നുരചെയ്തുപല
രക്ഷകൾ ചെയ്യിപ്പിച്ചു വിപ്രന്മാരെക്കൊണ്ടും * അങ്ങിനെ
ചെറുകാലം കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം മങ്ങാതെ നന്ദപത്നി
യാം യശോദയും * തന്നുടെ ശ്യാമളതനയനെ ലാളിക്കുമാറെന്നെ ത
ന്നുടെമടിതന്നിൽകിടത്തിമുലനൽകി * ചന്ദ്രബിംബാഭിരാമ
മാകിയവദനവും മന്ദഹാസവും കണ്ടാനന്ദിച്ചിരിക്കുമ്പോ
ൾ * ബാലകൻ തന്റെ ഭാരം സഹിച്ചുകൂടായ്കയാൽ ബാല
യാമവൾ തത്ര കിടത്തിപ്പുറത്തുവെ * തൃണാവർത്ത
നാകിയ മഹാസുരൻ വന്നിതു ചക്രവാതരൂപമായ്ക്കംസൻ
ചൊല്ലാൽ * വൃക്ഷങ്ങളും ശിലകളും ശൃംഗങ്ങളും ഗൃഹങ്ങളും തൽ
ക്ഷണേ പൊടിച്ചുടൻ നാശമാക്കുന്നു * അന്ധകാരവും വന്നു
നിറഞ്ഞു ജനങ്ങളു മന്ധരായുന്നു ചരങ്ങൾ കല്ലുകൾ വർഷിക്കുന്നു *
മായകൊണ്ടിവയെല്ലാമുണ്ടാക്കി മഹാസുരൻ മായാബാലക
നെയുമെടുത്തു വേഗത്തോടെ * ആകാശത്തേ പോകുന്നേരം ബാ
ലനംഗളം തന്നിൽ കൈകൊണ്ടു പിടിച്ചിതു പേടിച്ചിട്ടെന്ന
പോലെ * നീലമാമലകളിലെടുക്കുമസുരനു ബാലകൻ ത
ന്റെ ഭാരം സഹിച്ചുകൂടായ്കയാൽ കണ്ഠനാളമതു തന്നെ മടിപ്പാൻ
തുടങ്ങുമ്പോൾ കണ്ഠത്തിൽ പിടിച്ചിതു ബാലകൻ വിടായ്ക
യാൽ * വീർപ്പുകൾ മുട്ടിക്കണ്ണു തുറിച്ചവനും കടു വായുള്ളൊരങ്ങ
മറിഞ്ഞങ്ങു പരം വീണീടിനാൻ * നല്ലോരു പാറതന്മേൽ
വീണവൻ തകർന്നപോ യെല്ലുകളൊക്കെ പൊടിഞ്ഞൊതീ
ല * ചത്തു വീണൊരു ദൈത്യൻ തന്നുടെ മാറിടത്തിൽ സ്വ
സ്ഥനായ്ക്കിടക്കുന്ന ബാലനെക്കണ്ടുടനെ * വല്ലവിമാരും ചെ
ന്നങ്ങെടുത്തു വേഗത്തോടെ മെല്ലവേ യശോദതൻ കരത്തിൽ

നൽകീടിനാർ * ദ്രവ്യംകൊണ്ടുത്തമന്മാരാം നന്ദഗോപന്മാരാൽ കി പലതുമാശീൎവ്വാദം ചെയ്യിച്ചു നന്ദൻ തദാ * എന്നതാത സുകൃതം ഞങ്ങൾ ചെയ്തതെന്നറിഞ്ഞീല * വസുദേവാത്മജനാക മെന്നുടെപുത്രനിപ്പോൾ * എന്നതെല്ലാമോൎത്തു ഗോപന്മാരാനന്ദി ന്നവരെല്ലാമൊന്നൊഴിയാതെ കൊണ്ടാടീടിനാരതില * മായമെന്നിയെ സേവിച്ചീടുന്നോരെല്ലാം മായാമോഹനൻ പരിപാലിക്കുന്നോനെന്നാൻ * എന്നരുൾചെയ്തു നന്ദനൻ വസുദേവൻ തന്നെക്കൊണ്ടാടി ചൊല്ലിനാൻ * പിന്നെയുമവൻ തിരുമുൻപാകെ നിന്നു ചൊന്നതെല്ലാ ങ്ങളും കേട്ടുണ്ടുള്ള ഭാവമായും * നന്ദനും പരിപാലിച്ചിതു ത്രിലോകവാസികൾ മന്ദരാഗിയുതിന്നാനന്ദം ഭജിച്ചുകുമാരനും * ദേവ ദിവാകരന്മാരുണ്ടോ തരുതരമോദിയും മന്ദരോടെപതിന്നാലു ലോകവും കണ്ടീടിനാൻ * ദേവഗന്ധൎവ്വയക്ഷകിന്നരാദികളേ യും ദേവപത്നീമാരെത്തുമപ്സരസ്ത്രീകളേയും * ഇന്ദ്രാദിലോക പാലന്മാരെയും കണ്ടാൻ പിന്നെ ചന്ദ്രസൂൎയ്യന്മാരെയും വൃത്തി കഠിന്മാരെയും * ബ്രഹ്മസഭിരാചന്ദ്രനക്ഷത്രഗണങ്ങളെയും ദ ക്ഷനാരദനാദിമാമുനിജനത്തെയും * പൎവ്വതനദിസമുദ്രാദിക ളേയും കണ്ടാൻ സൎവ്വമനോഹരദിക്കുവൃന്ദവും കണ്ടാൻ * എന്നല്ലാ ചരാചരമൊക്കെയും കണ്ടശേഷം തന്നെയും കണ്ടാൻ ബാ ലവിസ്മയംപൂണ്ടീടിനാൻ * അനന്തരം മുലകുടിച്ചീടിനകുമാര കനെന്നൊക്കെകണ്ടീലവൾ പിന്നെ മായയെന്നതെയുള്ളു * ഉത്തമ മാകുമിദ്ദേഹമെല്ലാം ചൊല്ലുന്നോനിനി ചിത്തമോദേന കേട്ടുകൊ ള്ളുവിനെല്ലാവരും *

അക്കാലംയദുവീരന്മാരുടെപുരോഹിതൻ മുഖ്യനാംഗ ൎഗ്ഗൻവസുദേവന്റെ വചനത്താൽ * നന്ദഗോകുലത്തിങ്കൽ ചെന്നിതുപോരാഞ്ഞാട്ടം നന്ദിച്ചുസൽക്കരിച്ചു നന്ദനുമതചെ യ്തു * ധന്യനായ്ചമഞ്ഞെങ്ങാനിന്നിനിതിരുവടി തന്നെക്കണ്ട ളുകൊണ്ടുംഭാഗ്യവും വന്നതുമല്ലോ * നമ്മുടെഗൃഹമതുംകുല വുംവിശുദ്ധമായ് ജന്മവുംസഫലമായ്വന്നിതുഭാഗ്യവശാൽ * മോഹവാരിധിതന്നിൽ മഗ്നരാകുടുംബികൾ ഐഹികപാ രത്രികസൌഖ്യങ്ങൾ ചമയ്ക്കുവാൻ * നിസ്പൃഹന്മാരായുള്ളോ

കന്മരായ്സമന്മാരാ യുൾപ്പൂവിൽകാരുണ്യമുള്ളോരൊന്നുനി
ന്മാർ * തങ്ങളൊരുമിച്ചു ലോകങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചീടുമെന്ന ദിവ്യ
വയസ്സിനിക്കിന്നതേകപ്പുണ്യങ്ങളോരാൻ * എന്നുടെ ഗൃ
ഹത്തിലിന്നെഴുന്നള്ളിയതു മെന്നെയനുഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ
തന്നെ നൂനം * ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രവും തപശ്ശക്തിയും ഭവാനോളം മ
റ്റൊരുത്തനുമില്ലെന്നെല്ലാവർക്കും ബോധമല്ലോ * ഞങ്ങളിന്നു
ള്ള ഭവാനെന്റെ പുത്രന്മാർക്കു സംസ്കാരമായ നാമകർമ്മങ്ങളും ചെ
യ്തീടേണം * എന്നതു കേട്ടു മുനിശ്രേഷ്ഠനോടതിന്നു ചൊല്ലി നിന്നു
ഞാനതു ചെയ്യാലുടനേതു വിഷമമാകും * ഭോജകുലജിതൻ
വസുദേവനും ചങ്ങാതി നന്ദനുമേകമാനസന്മാരെന്നെല്ലാമറി
ന്നു * യാദവപുരോഹിതനായ ഞാനിഹ വന്നു സംസ്കാരം നാമ
കർമ്മം ചെയ്കിലോ കംസൻതാനും * എന്നതിന്നു പ്രകാരമെന്ന
റിഞ്ഞീടും സന്തതം ദുഷ്ടന്മാരുടെ ഭാവനകളാൽ * ദേവകീ
സുതന്മാരിലെട്ടാമൻ കൊല്ലുമെന്നു കേവലമശരീരിവാക്കുകേ
ട്ടുശേഷം * എട്ടാമതൊരു കന്യയായതുമവൾ പിന്നെ പെ
ന്നംഗമിച്ചു ചൊന്നതില്ലയോ താനും * നിന്നുടെ കാലൻ വന്നു ഭൂ
മിയിലുളവായെന്നതു ദേവിയതാം ചൊല്ലുന്നതു കേട്ടാനവൻ *
എന്നിവ കണ്ടു വസുദേവനന്ദനൻതന്നെ മന്നിടം തന്നിലെ
ന്നു കംസനാതിരയുന്നു * എന്നതുമല്ല പിന്നെപ്പൂതനാപിശാ
ചിയെ കൊന്നിതു വസുതനെന്നതുമവൻ കേട്ടു * എന്നതു
കൊണ്ടുതന്നെ സംശയമുണ്ടവനു മെന്നതൊക്കെ പാരം വെടിഞ്ഞറി
ഞ്ഞു രഹസ്യമായ് * എന്നിവ കണ്ടു നാമകർമ്മങ്ങളൊന്നു ചെ
യ്തീടുകിൽ ഇന്നു നിൻ പുത്രന്മാർക്കു ദോഷമാമല്ലോ * എന്ന
തു കേട്ടനേരം നന്ദനുര ചെയ്തു നിന്നതമറിഞ്ഞതെ ചെയ്യേ
ണം ഭവാൻതന്നെ * തന്നുടെ വ്രജത്തിലുള്ളൊരു ഗോശാലയി
ൽ ചൊന്നാനപ്പോൾ മുനീന്ദ്രനങ്ങളെന്നെയെന്നായ ചൊന്നാൻ *
വേദോക്തകർമ്മങ്ങളെല്ലാമേവോടു ചെയ്തു വൈദികവരന്മാർക്ക്
ഗോദാനങ്ങളും ചെയ്തു * മുഖ്യമാം മുഹൂർത്തവും വന്നെന്നതേരം
മുനി മുഖ്യനാം ഗർഗ്ഗൻ നാമവും ചൊല്ലീടിനാൻ * ലോകി
കളുടെ ചിത്തം രമിപ്പിച്ചതുമൂലം രോഹിണീതനയനു രാമനെ
ന്നല്ലോ നാമം * ഇനിയും ബലമേറ്റമുണ്ടാകയാലെല്ല
ന്നതുകൊണ്ടു ബലഭദ്രനെന്നും നാമം * കണ്ടവരുടെ ചിത്ത

മാകഷിച്ചതുമൂല മുണ്ടാകുംസങ്കഷണനെന്നൊരുനാമംപി
ന്നെ * കൃഷ്ണവൎണ്ണത്തെപ്പൂണ്ടനന്ദനനവനുടൻ കൃഷ്ണനെന്നൊ
നാമമിക്കാലംപറയേണ്ടു * മുന്നമങ്ങൊരുകാലം ബാലനായി
വൻതന്നെ വന്നുടൻവസുദേവപുത്രനായ്പിറക്കയാൽ * ചൊ
ല്ലീടാംവാസുദേവനെന്നൊരുനാമംകൂടി ചൊല്ലുവാനരുതിവ
ൻതന്നുടെനാമമെല്ലാം * നാമങ്ങൾകൎമ്മങ്ങളുംജന്മങ്ങളിവ
യെല്ലാം സീമയില്ലിതുമിവന്നെന്നത്രെപറയാവൂ * ദുഃഖങ്ങളോ
രോതരംനിങ്ങൾക്കുവന്നീടുന്ന തൊക്കച്ഛേദിക്കുമിവനെന്നുള്ളു
ധരിച്ചാലും * വിശ്വസിച്ചാലുംനിങ്ങളിവനെവഴിപോലെ
രാശപൂണ്ടുകൊണ്ടുസൎവ്വവുംസിദ്ധിച്ചീടും * വിസ്തരിച്ചുര
പ്പറയുന്നതെന്തിനുമൊരു ദുത്തമപുരുഷനുതുല്യമായ്ച്ചമകി
ൻ * ഏവമെല്ലാമുരചെയ്തുഗൎഗ്ഗനമെഴുന്നള്ളി നന്ദഗോപ
നുമേറ്റംസന്തോഷത്തോടുവാണാൻ * മുട്ടുകൾകുത്തിക്കൊ
ണ്ടുബാലന്മാരതുകാല മൊരൊട്ടൊട്ടുനടന്നീടുംവീണിടുമിടയിടെ
സഞ്ചരിപ്പതുകണ്ടു കൌതുകത്തോടുംകൂടി ച്ചഞ്ചലാക്ഷിമാരെടു
ത്തീടുവാൻചെല്ലുന്നേരം * സന്മധുപൊഴിയുന്നപുഞ്ചിരി
യോടുംചെന്നു അമ്മമാരുടെമടിതന്നിലണഞ്ഞീടും * ചേറു
കളണിഞ്ഞതുമുടച്ചുംബനനിവർ കൂറോടുമുലകൊടുത്താനന്ദി
ച്ചിരുന്നീടും * പിന്നെയങ്ങവർപശുപാലന്മാരുടെപിന്നാ
ലെചെന്നീടുംവേഗത്തോടുമുട്ടുകാൽകുത്തിത്തന്നെ * ചെന്നുടൻ
പശുബാലൻതന്നുടെവാലുതന്നെ ലൊന്നിച്ചുപിടിപെട്ടുമന്ദ
മായ്വലിച്ചിടും * അന്നേരംപശുബാലരോടീടുന്നതുകണ്ടു പി
ന്നാലെചെല്ലുന്നേരംവീണീടുമിടയ്ക്കിടെ * നന്ദനമതുകണ്ടു
ചെന്നെടുത്താശ്ലേഷിച്ചു തന്നുടെപുത്രന്മാൎക്കു പല്ലവുംകൊടു
ത്തീടും * മന്ദഹാസവുംചെയ്തുചൊല്ലീടുംമാതാവെന്നു മൊന്നു
മതിരിച്ചറിഞ്ഞീടുവാൻതക്കം * അച്ഛനെന്നതുമമ്മയെ
ന്നതുംതിരിഞ്ഞിട്ട മൊച്ചകൾകേൾക്കുന്നതുമുത്സവമെല്ലാവ
ൎക്കും * അവ്യക്തവൎണ്ണങ്ങളുമാകുലാക്ഷരങ്ങൾകേൾക്കുന്നതും സു
വ്യക്താക്ഷരവാക്യംനിശ്ചയമെന്നതേയും * അങ്ങിനെചെറു
ത്തുനാൾചെന്നൊരുശേഷമവർ മംഗലപാദാംബുജസഞ്ചാരം
ചെയ്തുവന്നാർ * നാലഞ്ചുപദംവെക്കുന്നേരത്തുപതിക്കയും
ബാലന്മാർചിലരപ്പോൾചെന്നങ്ങുപിടിക്കയും * പിന്നെയു

മവർപിടിച്ചൊട്ടൊട്ടു നടന്നീടും നന്ദനും ജനനിയും കണ്ടു കണ്ടാ
നന്ദിക്കും * നാലഞ്ചു ദിനമേവം കഴിഞ്ഞോരനന്തരം കാലിക
ളുടെ പിന്നെ പാഞ്ഞു പാഞ്ഞെത്തീടിനാർ * ഗോപബാലന്മാ
രോടു ക്രീഡകൾ ചെയ്തു കൊണ്ടു ഗോപസ്ത്രീജനത്തിനു മോദവും
വളർത്തിനാൻ * അംഗനാജനമെല്ലാം ചൊല്ലീടുന്നതു കേട്ടു ത
ങ്ങളിൽ ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാരെന്നു ചൊല്ലുമവർ * ധന്യനാം വസു
ദേവനന്ദനൻ കൃഷ്ണനെന്നു നന്ദാദി ഗോപാലന്മാരാരുമറി
ഞ്ഞീല * അന്നൊരു ദിനം സന്ധ്യാകാലത്തു കുമാരന്മാർ നന്ദ
ഗോപന്റെ സമീപത്തു ചെന്നിരിക്കുമ്പോൾ * കണ്ടിതങ്ങൊ
രു വൃക്ഷശാഖാഗ്രസമീപത്തു കണ്ടോർ കൌതുകമാകും പൂർണ്ണ
ചന്ദ്രന്റെ ബിംബം * അന്നേരം കൃഷ്ണൻ താനും മോദമോടൊരു ചൊ
ല്ലാ നിന്നിതു കണ്ടീലയോ താതനും ജനനിയും * എത്രയും നല്ല
ഫലമൊന്നുണ്ടാ വൃക്ഷത്തിന്മേൽ വൈചിത്ര്യം പെരുത്തിതെനിക്കുണ്ടാ
ശോഭയും * വല്ലജാതിയുമതു കൊണ്ടുവന്നു തന്നീടേണ മല്ലാ
ളിൽ കളിക്കയുമില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും * എന്നതു കേട്ടു നന്ദൻ
ചിരിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ നിന്നതു ചന്ദ്രബിംബമാകുന്നു കുമാരകാ
നല്ലൊരു ഫലം നാളെ കൊണ്ടുവന്നു തന്നീടുവൻ ഇല്ല സംശയമ
തും വൈകാതെ കളിച്ചാലും * ചന്ദ്രനെന്നാലുമതു കൊണ്ടുവന്നു
തന്നീടേണം ഉന്നതവൃക്ഷത്തിന്മേലേറി മൽതാതനല്ലോ *
എന്നതു കേട്ടു നന്ദൻ ചൊല്ലിനാൻ മധുരമായ് ചന്ദ്രനെപ്പിടിപ്പ
തിന്നാവതല്ലൊരുവർക്കും * എങ്കിലും പിടിച്ചു ഞാൻ കൊണ്ടു
വന്നു തന്നീടുവൻ ശങ്കയില്ലതും നാലു നാഴികയ്ക്കകമെന്നു * ഇ
പ്പോഴേ തന്നീടേണമെന്നു ചൊല്ലി കൃഷ്ണ നപ്പോഴേ ഭുവി വീണു
കരഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ * നന്ദനും ചെന്നെടുത്തു ചൊല്ലിനാൻ പ
ലതരമൊന്നു ചെയ്യാലും ബോധിച്ചീടാഞ്ഞൊരനന്തരം * ചെ
ന്നിതന്നൊളിച്ചീടുകെന്നു ചൊല്ലി നന്ദനെഴുന്നേറ്റു കൃ
ഷ്ണനും കണ്ടീടിനാൻ * പിന്നാലെ ചെന്നു നന്ദൻ പിടിപ്പാൻ തു
ടർന്നപ്പോൾ ഉന്നതമായ വൃക്ഷശാഖമേലേറി കൃഷ്ണൻ * ചന്ദ്രബിം
ബവുമെടുത്തിറങ്ങിവന്നീടിനാൻ നന്ദനാദികളെല്ലാവരുമൊന്നു
സംഭ്രമം പൂണ്ടാർ * അന്നേരം കൃഷ്ണൻ താനും ചിന്തിച്ചു തന്നീടു
വാൻ നന്ദനു ചൊല്ലുന്നു ചെയ്യുന്നു അയച്ചു ശശാങ്കനെ * പുഷ്കരമാർഗ്ഗേ
ചെന്നു വിളങ്ങി ശശാങ്കനും പുഷ്കരാക്ഷനെന്തിനെപ്പുല്കിനാ

നെല്ലാവരും * ഗോപസ്ത്രീജനങ്ങൾക്കനല്ലുവരുത്തുവാൻ
ഗോപബാലന്മാരോടുംകൃഷ്ണനങ്ങുകാലം * വല്ലവീജനത്തി
ന്റെമന്ദിരേതിൽപുക്ക മെല്ലവെവെണ്ണകവർന്നീട്ടുഗമി
ച്ചിടും* പിന്നെയുമഹങ്കാരമോരോന്നസഹിയാതെ വന്നീടിന
ഗോപിമാരുംമാതാവോടുരചെയ്താർ * വല്ലവീകലനായ
പൊല്ലാപ്പുംയശോദേകേൾ നല്ലതിനല്ലതവനാരംഭിച്ചുടങ്ങു
ന്നു * വല്ലവീജനങ്ങളുംഞങ്ങൾക്കുപൊറുതിയു മില്ലാതെച
മഞ്ഞിരുന്നിതുതെന്നയനാൾ * അന്നേരമൊരുഗോപിചൊ
ല്ലിനാൾകൃഷ്ണൻതാനും മിന്നലെ മമഗൃഹേ വന്നിട്ടുരാത്രിയി
ന്നിൽ * ഉണ്ണികളായവരുമൊന്നിച്ചുനാലുംപാലും വെണ്ണയു
മുണ്ടെത്തുംപലവഴന്നാതശേഷമെല്ലാം * ഒന്നിച്ചുകൊണ്ടുവന്നുമ
ർക്കടന്മാർക്കുനൽകി ച്ചിന്നെയുംശേഷിച്ചവകപ്പരിലാക്കീടി
നാൻ * മണ്ണാത്തുമെച്ചമരച്ചതകത്തുംശിക്യകളു മന്താടുമുറി
ച്ചിട്ടവഗോരസംകാണാൻ * ക്ഷീരവുംനെയ്യുമെല്ലാംവെണ്ണ
യുംകൊടുത്താലും ശരണംചെയ്തീടുവാനെന്തൊരുമൂല്യം
ചൊല്ലാമേ * ചൊല്ലുകിലുംബാലനാകത്തിട്ടു കാരി
യമെന്തുള്ളതുകൃഷ്ണനെശപിച്ചാൽ * ഇത്തരം കേട്ടനാളുമി
ക്കിച്ചുമാറീടുന്നു ലുത്തമങ്ങളെല്ലാംപോകയെന്നുമവ
നും * മറ്റൊരുഗോപിചൊന്നാൾകോറമില്ലിപലർചൊന്ന ത
റവീനമ്മപോലെകൃഷ്ണനംകൂട്ടങ്ങളും * എന്നുടെഗൃഹത്തെ
ന്നിൽവന്നുചെയ്തവയെല്ലാം നന്നല്ലപറവതാതെങ്കിലുംപറ
യുന്ന * വൃദ്ധനാകിയതാതൻതന്നിക്കസേവിപ്പാനായ് ദുഗ്ദ്ധ
മഞ്ഞിതനാഴികാച്ചിഞ്ഞാൽവെച്ചിരുന്നേൻ * തത്രചെന്നവ
നെല്ലാംകുടിച്ചുപാത്രംതന്നിൽ മൂത്രവുംവീഴ്ത്തിവെച്ചുതാനുമയ
റിയാതെ * പോയവൻതശേഷംതാതനന്ധനായമൂലം
മായങ്ങളറിയാതെനിത്യമുള്ളതുപോലെ * ദുഗ്ദ്ധവുംകുടിച്ചു
പ്പെട്ടെന്നുമിങ്ങനാകിയതാൻ ക്രൂദ്ധനായെന്നവനംഗങ്ങ
ളിളിട്ടീടിനാൻ * അന്നേരംമറ്റൊരുത്തിചൊല്ലിനാൾ ഗൃഹം
കണ്ടു മെന്നുടെഗൃഹംതന്നിൽവന്നീടിനവൻപുത്രൻ * ഗോക്ക
ളെപ്പിരിഞ്ഞങ്ങുകെട്ടിയപൈതന്മാരെ മോക്ഷവെയൊന്നി
ച്ചകിടാക്കളെക്കുടിപ്പിച്ചു * വ്യാഘ്രശബ്ദത്തെപ്പോലെ
ശബ്ദിച്ചതുകേട്ടു ശീഘ്രമായങ്ങളെല്ലാംതേങ്ങവേ വാൻ

പോയനേരം * സതതകത്തുപുക്കതിജ്ജ്യവുംപാലുമെല്ലാ മെ
ത്തന്നാഴികളിലുള്ളതൊക്കയുംഭുജിച്ചുടൻ * എത്താതുള്ളൊരു
ഉറികളിലുള്ളതിൻകീഴെചെന്നു സതതമുരലുകളെവെച്ചതിന്മു
കളേറി * പിന്നെയുമെത്താഞ്ഞാൽനല്ലൊരുകടകോലു തന്നെ
ടവാലുകൊണ്ടുപാത്രങ്ങളെത്തുളച്ചുടൻ * വന്നീടുന്നൊരുപാ
ലുമിക്കത്തുംഭുജിച്ചുതാൻ പിന്നെയുള്ളതുചിലബാലകന്മാൎക്കു
നൽകി* പാത്രവുംതച്ചുതകൎത്താൎത്തങ്ങുപോയീടിനാൻ നാത്തിക
ളിതിലുമെന്തുചൊല്ലേണ്ടു നാഥ* താനൊരുമോഷണമൊട്ടൊരിചൊല്ലി
നാലെമൈമമ്,ഹേ വന്നവൻചെയ്യുന്നിതനേകംചൊൽ
വാൻ * താതനും മാതാവുമില്ലാതിരുന്നാൽ ഇങ്ങിനെപ്പോൾ ശ്രുത
ലെചെന്നുകിടന്നൊങ്ങിപ്പോയൻഞാനും * വസ്ത്രവുമഴിഞ്ഞു
പോയിനിദ്രയിലറിഞ്ഞീല സതതംതത്രവന്നുകൃഷ്ണനങ്ങു കൂട്ടങ്ങ
ളും * എന്നുടെമാൎഗ്ഗമവെണ്ണവെച്ചുകൃഷ്ണൻ തന്നുടെ
മാൎജ്ജാരനെക്കൊണ്ടുഭുജിപ്പിച്ചാൻ * ഞെട്ടിയങ്ങുണൎന്നിതു
ഞാനമന്നേരംകണ്ടും കെട്ടിയങ്ങില്ലാവതുംചിരിച്ചുപോയീടി
നാൻ * അന്നിനിഞങ്ങളോമോരുകോപവുംനാണക്കേട്ട മൊ
ഴിന്നാഴിമാതെചൊല്ലാനാവതല്ലിനിക്കും * പിന്നെയുമൊ
ന്നൊരുചൊല്ലിനാരെല്ലാവരും പുത്രനിൻതനയനദുഷ്ട
നെന്നതല്ല * ശിക്ഷിച്ചുവളൎത്തങ്ങുകാലത്തുബാലന്മാരെ ശി
ക്ഷിച്ചുവളൎത്താഞ്ഞാലെങ്ങിനെനാവതല്ലോ * ഇന്നാനിൻവാത്സ
ല്യത്താലൊന്നുമങ്ങിളക്കാഞ്ഞാൽ വന്നിടുംദുഷ്കീൎത്തികൾനന്ദ
നാശിവതിക്കും * ദുഷ്കീൎത്തിയിന്നുതന്നെമാറിവെച്ചീടാഞ്ഞാലൊ
വിശേഷകചോരൻകൃഷ്ണനെന്നുവിളികൊള്ളും * ഒല്ലാത്ത
തനയന്മാരുണ്ടാകുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലതുതനയന്മാരില്ലാഞ്ഞി
ലതുതന്നെ * നന്ദനെനിനച്ചുലുംനിന്നെയോൎത്താലുംതവ
നന്ദനൻദുഷ്ടനായിവന്നതുചേൎന്നില്ല * ഗോപികകളെന്നു
പേകൃഷ്ണനെങ്ങളെക്കൊന്നു ഗോപിമാരൊന്നുമെല്ലാരുംനാമവുംസ
ത്യമാണം * ഇന്നിവൻഗോപസ്ത്രീജനംകളംഗോപ
കന്യകമാരാംഞങ്ങളെല്ലാമിരുന്നീടും * നന്ദനാടിവചൊൽ
വന്നാവതല്ലല്ലോ ഞങ്ങൾ കൈന്നതുകൊണ്ടു നിന്നോടൊക്ക
യുമുരചെയ്യുന്നു * ഇന്നുനീരക്ഷിച്ചാകിൽഞങ്ങളിങ്ങിനെനീ
ടം മന്ദ്യദേശത്തെനോക്കിപ്പോകുന്നാനില്ലാഞ്ഞിലോ * ഇത്തര

മാതാവുടെവാക്കുകൾകേട്ടനേരം ചിത്തകാരുണ്യംകൊണ്ടുംപു
ത്രനെസ്നേഹംകൊണ്ടും * എന്നുതാൻചെയ്യേണ്ടതെന്നാത്മ
നായശോദയും ചിന്തിച്ചുഗോപിമാരോടീവണ്ണംചൊല്ലീടി
നാൾ * അംഗനമാരേനിങ്ങളുമേദ്ധാർക്കണ്ടാ മംഗലംവ
ന്നുകൂട്ടമില്ലസംശയമിതും * നിങ്ങളിന്നുചെയ്യുന്നതൊക്കയും
സത്യമത്രെമംഗിചൊൽകയുമല്ലസങ്കടമുണ്ടാകണ്ടാ * എങ്കി
ലുംകൃഷ്ണൻതന്നോടപ്രിയംചൊല്ലീടുവാൻ പങ്കജനേത്രമാരെ
തോന്നുന്നില്ലിനിക്കേതും * മണ്ണാത്രംപോയതിന്നിങ്ങൾക്കി
നിന്നല്ലാവകം പൊൻപാത്രംതന്നീടുവൻസങ്കടമുണ്ടാക
ണ്ടാ * എന്നാചെയ്യുകൊണ്ടുപൊന്നുകൊണ്ടുള്ളപാത്ര മെ
ന്നരെല്ലവൎക്കുവേണ്ടുന്നല്ലീടിനാൾ * പൊന്നുകൾപണ്ടങ്ങ
ളുംകൊടുത്തുചൊന്നാളിനി യൊന്നുമേയുണ്ടാകയില്ലങ്ങുപോ
ലസിച്ചാലും * എന്നതുകേട്ടുഗോപസ്ത്രീകളുംമോദത്തോടുംന
ന്നായിന്നിട്ടിനിയെന്നുമെചെയ്യുപോന്നാർ * പിന്നെയ
ങ്ങൊരുദിനംകൃഷ്ണരാമന്മാരും നന്ദിച്ചുബാലന്മാരോടൊ
ന്നിച്ചുകളിക്കുമ്പോൾ * മണ്ണുതിന്നിതുകൃഷ്ണനെന്നുയശോദ
യോടുണ്ണികളുരചെയ്യുരാമനുംചൊല്ലീടിനാൻ * എന്നതുകേ
ട്ടൊരുശേഷംകോപിച്ചുയശോദയും നന്ദനൻതന്റെകയ്യുംപിടിച്ചു
ചൊല്ലീടിനാൾ * വെണ്ണയുംപാലുംകവൎന്നുണ്ടതുപോരാഞ്ഞി
ട്ടോമണ്ണുതിന്നീടുന്നതുവിശപ്പുമാറാഞ്ഞിട്ടൊ * എന്നതുകേട്ട
ശേഷംകൃഷ്ണനുരചെയ്താ നിന്നിവരെല്ലാവരുംചൊന്നതുപൊ
ളിയത്രെ * എന്നുമേപൊളിപറഞ്ഞീടുകയില്ലരാമൻ നിന്നു
ടെപൊളിയെന്നുമമ്മതാവുപാൎത്തപ്പോൾ * എങ്കിലോവാപി
ളൎന്നുകാട്ടുവനെന്നുകൃഷ്ണൻ ശങ്കകൂടാതെവായുംപിളൎന്നുകാട്ടീ
ടിനാൻ * അന്നേരംയശോദയുംബ്രഹ്മാണ്ഡമെല്ലാംനിജ ന
ന്ദനനുടെവായിൽകണ്ടുമുൻപോലെ * എന്നതോൎത്തു ത
ളിത്തുദൈവമമസുതൻ ചിന്തിച്ചാൽനാരായണൻതാനെ
ന്നതോന്നീടുന്നു * ലോകനായകന്മൎക്കാധാരമനാരായണ
ശോകങ്ങളൊഴിച്ചെന്നെക്കാത്തുകൊള്ളുകവേണം * ഇത്ഥ
ംയശോദയുംപ്രാൎത്ഥിച്ചുനില്ക്കുന്നേരം ഉത്തമപുരുഷൻതൻ
മായയാലവൾ മെല്ലിൻ * എന്നുടെപുത്രൻബാലൻകൃഷ്ണ

ഒന്നു ചൊന്നീ ച്ചന്നൊടു താനാശ്ലേഷിച്ചു സുഖിച്ചു മരുവി
നാൾ * അന്നേരം പേടിക്കിന്നു ചോദിച്ചു മുനിയോടു നന്ദനും യ
ശോദയുമെന്നെന്തു സുകൃതത്താൽ * ശാർങ്ഗപാണിയെ പുത്രഭാ
വേന ശുശ്രൂഷിപ്പാൻ സംഗതി വന്നതും ചൊല്ലേണം ഭഗവാ
നിദം * എന്നതു കേട്ടു ശുകനരുളിച്ചെയ്തീടിനാൻ മന്നവവ
സുക്കളിലുത്തമനാകും ദ്രോണനാൻ * ധരാദേവിയോടു മന്നി
ങ്ങലെ പിറപ്പാനായ് പോതാംവണ്ണം വിരിഞ്ചനോടിരന്നരുണ
ർത്തിച്ചു * മന്നിൽ ഞാൻ പിറക്കിലെ ലോകശരണ്യ ശുശ്രൂഷയും നി
ന്നുടെ കരുണയാ സംഗതി വരേണമേ * അതിനെ നതനായ
ന്നയനാവു മതിനു ചൊല്ലാ നിന്നുവന്നവൻ നന്ദഗോപനായു
ദിച്ചാൻ * ധന്യനാം ദ്രോണൻ തന്റെ പത്നിയാം ധരയ
ല്ലോ വന്നിഹ യശോദയാകുന്നതറിഞ്ഞാലും * സാദരം സർ
വലോകരം സത്യമാകയാലില്ലാ സാദരം സകലൻ നന്ദഗോ
കുലേ വസിപ്പതും * പുത്രഭാവേന ദേവൻ തന്നെയും ശുശ്രൂ
ഷിച്ചു ചിത്തമോദേന വാണു നന്ദനും യശോദയും * അഷ്ടമ
മദ്ധ്യായത്താൽ ചൊല്ലിനേനിതിനിന്നിക്കിളിമകളേ നാകി
ലോകത്തിലും വഴിപോലെ *

—*—

അക്കാലമൊരുദിനം തന്നുടെ ദാസീജന മൊക്കെയും പ്ര
വൃത്തികളോരോന്നു ചെയ്യുമാറാക്കി * നന്ദഗേഹിനിയാകും സു
ന്ദരി യശോദതാൻ മന്ദമന്നിലെ ദധി മഥനം ചെയ്തീടിനാൾ *
തൻ കരങ്ങളിലുള്ള കങ്കണാരവത്തോടും കുചമാകിയ കുചകം
ഭകമ്പങ്ങളോടും * തിങ്ങിന മുലയോടെ വസ്ത്രമോചനങ്ങളോ
ടു മംഗലയശകങ്ങളാലീശ മോഹനഗാനത്തോടും * അങ്ങനെ
ദധിമഥനം ചെയ്യുന്നോരു മംഗലാക്ഷണാൻ ചെന്നഹ
സ്തവും പിടിച്ചപ്പോൾ * തന്മടിതന്നിൽ വെച്ചു മുലയും കൊടുത്ത
വൾ തന്മയ്യിലണച്ചു കൊണ്ടാനന്ദിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ * കാ
ച്ചുവാൻ വെച്ചുള്ളൊരു പാലതു തിക തിളച്ചുരുളുവതിന്നതു ക
ണ്ടപ്പോൾ ചെന്നീടിനാൾ * തൃപ്തിവരാതെ കൃഷ്ണൻ നച്ചുതിൽ
കരം ചെറുകുന്നു ച്ചു തയിരുപാത്രമുടച്ചു കോപത്തോടും * വെ
ണ്ണയുമെടുത്തു പോയ്ക്കൊണ്ടാരുരത്തിൽ മേലു മിരുന്നു കുരങ്ങുകളോടും തന

നംഭുജിച്ചുനില്ക്കുമന്നേരം* വന്നിതുയശോദയുംമനാകെതാപാധിപാത്രമൊന്നതെല്ലാതുരബന്ധമാശ്ശിടുകന്നു * കയ്യുമെന്നതചെയ്യുകോപവുംനടിച്ചവൾ യശ്ശിയുമെടുത്തൊത്തുതല്ലുവാൻചെല്ലുന്നേരം * ഭീതിയോടവിടെനിന്നോടിനാൻകൃഷ്ണൻതാനും പ്രീതിയോടവൾതാനുംപിന്നാലെചെന്നീടിനാൾ* പുഞ്ചിരിയോടുചോരുമണ്ടിയോരനന്തരം ചേലാഞ്ചലമെത്തിപ്പിടിച്ചുകരത്തിന്മേൽ .* യോഗികളുടെചിത്തംപോലുമണെത്താതതൻയശോദയനെന്നതെൻകയ്യിലകപ്പെട്ടു * അന്തകാന്തകവിധിമുഖ്യാംദേവന്മാരും സന്തതമുരസ്ഥലെവാഴുന്നലക്ഷ്മിതാനും * നന്ദപത്നിയെപ്പോലെമാധവപ്രസാദങ്ങളെങ്ങുമെലഭിച്ചതില്ലാതുമെന്നറിഞ്ഞാലും * ഭീതിയുംനടിച്ചണ്ണുമോദനംചെയ്യുകൃഷ്ണൻ ഭീതനായ്വന്നാനെന്നുനിനച്ചുയശോദയും * പാശങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെസത്വരമുരലിന്മേൽ കേശവൻതന്നെബന്ധിച്ചീടുവാനാരംഭിച്ചാൾ * പാശവുമിതുവിരൽപോരാതെചമഞ്ഞിതു പാശങ്ങൾകൊണ്ടുവന്നപിന്നെയുംകെട്ടീടിനാൾ * പിന്നെയുമിതുവിരൽപോരാഞ്ഞുയശോദയും തന്നുടെഗൃഹത്തിങ്കലുള്ളപാശങ്ങളും * മറ്റുള്ളഗൃഹങ്ങളിലുള്ളതുംകൊണ്ടുവന്നു തെരതെരെബന്ധിച്ചിട്ടുംകിമപിപോരായ്കയാൽ * മന്ദഹാസവുംചെയ്തുവിസ്മയംപൂണ്ടുനിന്നാൾ നന്ദഗോകുലസ്ത്രീകൾചിരിച്ചുകണ്ടുനിന്നാർ * ദീനംപൂണ്ടിതുമാതാവെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾകൃഷ്ണൻ മനസ്സകാരുണ്യത്താൽബന്ധനായ്നിന്നീടിനാൻ * ഭക്തന്മാൎക്കധീനംതാനെന്നതുജനങ്ങളെ യൊക്കവെബോധിപ്പിപ്പാൻബന്ധനമേറ്റനേരം * അത്ഭുതമുണ്ടായതുനന്ദനോട്ടുചെയ്യും നന്ദതംഗിയുംപോയനേരത്തുകൃഷ്ണൻതാനും * കെട്ടിയൊരുരലുമിഴച്ചുമന്ദംനടന്നൊട്ടുമെയനങ്ങാതെകാട്ടിലങ്ങകംപുക്കു * കണ്ടിതുതത്രരണ്ടുവൃക്ഷങ്ങൾനില്ക്കുന്നതു കണ്ടാലെത്രയുംമനോമോഹനമെന്നവണ്ണം * കേവലംകാട്ടിലുള്ളവൃക്ഷങ്ങളല്ലപണ്ടു ദേവർഷിശാപംകൊണ്ടുവൈശ്രവണാത്മജന്മാർ * അങ്ങിനവൃക്ഷങ്ങളായ്നില്ക്കുന്നതറിഞ്ഞാലും മിത്തമദ്ധ്യായമിതൊമ്പതുംചൊല്ലീടിനേൻ*

എന്നുരകേട്ടനേരംചൊല്ലിനാൻപരീക്ഷിത്തുമാമന്നൊ
ഴിയാതെശാപകാരണംചൊല്ലീടണം * എന്നുകേട്ടൊരുശു
കമാമുനിയതിൻ്റെചൊല്ലു മന്നവകേട്ടുകൊൾകശാപകാരണംഭ
വാൻ * രണ്ടുപുത്രന്മാരുണ്ടായ്വന്നിതുധനേശന്നു കണ്ടാലതിശ
യംനല്ലസുന്ദരരൂപന്മാരായ് * ജ്യേഷ്ഠനനാമംനളകൂബരനെ
ന്നാകുന്നു ശ്രേഷ്ഠനാമണിഗ്രീവനെന്നവരജനും * ശങ്ക
രസേവകന്മാരാകയാലവർക്കേതും ശങ്കയില്ലാതെവന്നുസജ്ജ
നങ്ങളെപ്പോലും * അന്നവരൊരുദിനമപ്സരസ്ത്രീകളോടും
സുന്ദരീജലംതന്നിൽക്രീഡചെയ്തീടുന്നേരം * ബന്ധമെന്നി
യേതത്രനാരികളോടെക്കളി ബന്ധുരഗാത്രിമാരുംലജ്ജയൊ
ത്തോടും * വസ്ത്രവുമെടുത്തുടുത്തത്രയുംഭക്തിയോടു ഉത്തമ
നാകുംമുനിശ്രേഷ്ഠനെവണങ്ങിനാർ * മദ്യപാനവുംചെയ്തു
മത്തമാനസന്മാരാം യൗവ്വനത്തോടുംധനനായകനന്ദനന്മാരും
പാട്ടുകൾപാടിക്കൊണ്ടുനഗ്നരായ്നിന്നീടിനാർ പെട്ടെന്നുശ
പിച്ചിതുനാരദനതുനേരം * സജ്ജനനിന്ദചെയ്യുംദുർജ്ജനങ്ങ
ളുംനിങ്ങൾ ഉജ്ജ്വലദ്ദ്രുമങ്ങളായ്വരികെന്നതിൻചെയ്തു * ത
പസ്സുംപൂണ്ടനേരംവന്ദിച്ചുമുനിതന്നെ ശാപമോക്ഷത്തെത്തരി
കെന്നവരപേക്ഷിച്ചാർ * സന്തോഷിച്ചതിൻചെയ്യുന്നാരന്ന
ദമുനീന്ദ്രനും ചിന്തയുമുണ്ടാകേണ്ടനിങ്ങൾക്കുദ്വാപരാന്തത്തിൽ *
വർദ്ധിച്ചവന്നമരംകളഞ്ഞുനിങ്ങൾക്കിന്നു ശുദ്ധിയെവരുത്തു
വാനിന്നതറിതുചൊല്ലുന്നേൻ * നന്ദഗോകുലംതന്നിൽവ
ന്നീടുംനാരായണൻ നന്നനിങ്ങൾക്കുശാപമോക്ഷവുംലഭിച്ചീടും
എന്നതിൻചെയ്തുമുനിശ്രേഷ്ഠനെഴുന്നള്ളി വന്നവർവൃക്ഷ
ങ്ങളായ്നിന്നൊരുകാലം * അങ്ങിനെനിന്നീടുന്നൊരുവൃക്ഷ
ത്തിൻനേരെചെന്നു തിങ്ങിനമോദത്തോടുംമായാമാനുഷൻ
കൃഷ്ണൻ * തന്നുടെഭക്തനായുള്ളൊരുധനനായകൻ തന്നു
ടെപുത്രന്മാർക്കുമോക്ഷത്തെക്കൊടുപ്പാനും * തനിക്കേറ്റംപ്രി
യനായനാരദമഹാമുനി തന്നുടെവചനത്തെസത്യമാക്കീടുവാ
നും * രണ്ടുവൃക്ഷത്തിന്റെയുംമദ്ധ്യേപോയതുനേരം കൊണ്ടു
ത്തിപ്പുരലൊന്നുവലിച്ചാനതുനേരം * വൃക്ഷങ്ങൾമുറിഞ്ഞങ്ങു
വീണിതുധരണിയിൽ തൽക്ഷണംഘോരമായികേട്ടിതങ്ങൊര
ശബ്ദം * അന്നേരംവൃക്ഷമദ്ധ്യേനിന്നങ്ങുപുറപ്പെട്ടു സുന്ദര

ത്പ്രമത്തോട്ടും ദിവ്യാംഗനമാരോടും * തണ്ടുപൂത്തമാശ്രമത്തിനാ
രവർ മദത്തോടും കൊണ്ടൽവേണ്ണ്ണനാകും ഭവ്യനാക്കണ
ഞ്ഞിനാർ * എത്രയും സ്തുതിച്ചവർ ചൊല്ലിനാരന്നേരങ്ങ
ളെത്രയും കൃതാർത്ഥരായ്വന്നിതിൻ കാരുണ്യത്താൽ * നാരദമ
ഹാമുനിതന്നുടെ ശാപം തന്നെ പാരമിന്നനുഗ്രഹമായ്വന്നു നാര
യണിയേ * നിന്തിരുവടിയോട്ടു സംസർഗ്ഗം ലഭിക്കയാലെന്തി
നിവരെന്നുള്ളത്തിങ്ങൾക്കെന്തറിയുമോ * അന്ധകാരങ്ങളെല്ലാ
മകന്നത്തെങ്ങൾക്കിന്ന ബന്ധനാശനഭക്തിയുമുണ്ടാ
യ് * ത്വല്പാദഭക്തിക്കിനി ചാഞ്ചല്യം വരാതൊരു ഗ്രാമ്യ
നുഗ്രഹം നൽകേണം കൃപാമയ * ഇത്തരം വാക്കുകേട്ടു പാശ
ബന്ധനാം കൃഷ്ണൻ ഉത്തരം മന്ദഹാസം പൂണ്ടരുൾചെയ്തീടി
നാൻ * നിങ്ങൾക്കു ശാപമോക്ഷം നൽകുവാനിവിടെ ഞാൻ മം
ഗലത്രപന്മാരെ വന്നതന്നറിഞ്ഞാലും * നാരദശാപം നി
ങ്ങൾക്കനുഗ്രഹമായതറിഞ്ഞുകൊൾക നാരദനുള്ള പ്രസാദം ലഭിപ്പവാൻ
ഭുവനത്തിൽ * ചിത്തശുദ്ധിയുമെങ്കൽ ഭക്തിയും ലഭിക്കയാൽ
ഉത്തമന്മാരാം നിങ്ങൾക്കേറ്റമാകുമറിഞ്ഞാലും * എങ്കിലൊരു
ന്നെപ്പോലെ വാഴ്കയെന്നുള്ളതിൻ നിങ്ങൾ സങ്കടമുണ്ടാകയു
മില്ലിനിയൊരുനാളും * ഇത്തരം നാഥൻ തന്റെ വാക്കുകൾ കേ
ട്ടനേരം ചിത്തസന്തോഷത്തോടും വന്ദിച്ചു പോയാരവർ *
ഇക്കഥകേൾക്കുന്നവർക്കെപ്പൊഴും നശിച്ചീടും സല്ഗുണമായ മഹത്താ
മദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടിനേൻ *

—*—

ഘോരമായ ശബ്ദം കേൾക്കയാലെല്ലാവരും പാര
മായ്ഭയപ്പെട്ടുനിലവേനോക്കണം * ബന്ധമൊന്നിനും വീണ
വൃക്ഷവും സമീപത്തു ബന്ധനം പ്രാപിച്ചൊരു ബാലകനെയും
കണ്ടാർ * എന്തു കാരണമിന്നു വൃക്ഷങ്ങൾ പതിപ്പാനെന്നതും
ചിന്തിച്ചവരോരോന്നു ചൊല്ലുന്നേരം * മണ്ണിൽ വന്നിപതിച്ചുള്ളോർ
വൃക്ഷങ്ങൾ പൊഴിക്കിനാൻ കണ്ണിലുണ്ണിയെന്നു നന്ദഗോപനുമാശു
കൊണ്ടുപോന്നാർ * ആനന്ദമെന്നിയെ കണ്ണീരിലപൊഴിഞ്ഞ ബാ
ല്യം സാത്വതയുള്ളവർക്ക് സന്ദേഹമുണ്ടായ്വന്നു * നന്ദനൻ ക
മനനെ കെട്ടഴിച്ചാനന്ദത്താൽ മന്ദഹാസവും ചെയ്തു കൊണ്ടു

ങ്ങുപോയിടിനാൻ * ഭാമംനെക്കണ്ടുദേവ നബെന്ധനാംചെ
യ്യുന്നും നാമവുംഭാരമാദേവന്നെന്നുമുണ്ടായ്വന്നു * ഗോ
പികജനങ്ങൾക്കുമാമോദത്തെവരുത്തുവാൻ ഗോപബാലന്മാ
രോട്ടമൊന്നിച്ചുരാമമാദേവൻ * കല്യാണഗാത്രിമാരാംവല്ല
വിജനമെല്ലാം ചൊല്ലുന്നവഴിലകളെച്ചെയ്തീട്ടുമടിയാതെ *
പാട്ടുപാടീട്ടുംനന്നായാടീട്ടുംനൃത്തംചെയ്തും കാട്ടുന്നതെല്ലാംമ
നോമോഹനമെല്ലാവർക്കും* ഇത്തരമെല്ലാവർക്കുമാനന്ദംവരുമാ
റു ഗിരിതടമാർഗ്ഗംകളിച്ചീടുന്നാരുമാധവൻ* നന്ദനന്ദനനായു
ള്ളരാമകൃഷ്ണന്മാരെയും നന്ദിച്ചുവിളിച്ചിതുരോഹിണീദേവിതാ
നും * ഇന്നിങ്ങളെങ്ങനെഭവനമുപേക്ഷിച്ചു നിത്യ വനങ്ങളിൽകളിച്ചു
ഗോദോഹങ്ങൾചെയ്തീടുവാൻ* ബാലകന്മാരെയെല്ലാമമ്മമാർ
കളിപ്പിച്ചു പാലൊട്ടന്നും ചോറുമാക്കവേ ഊട്ടിച്ചിച്ചു * ന
ല്ലാഭരണങ്ങളിട്ടുകൊണ്ടുമുല്ലിത കല്യാണരൂപന്മാരെക്ക
ണ്ടതില്ലമനിങ്ങൾ * നിങ്ങളുംകളിച്ചങ്ങുനല്ലകൊപ്പുകളിട്ടു
ഭംഗിയിൽകല്പിപ്പാനായുസ്സായാലുംവെച്ചകീടാതെ * എന്നുമ
പറഞ്ഞിട്ടും വന്നിലകുമാരന്മാർ തന്നെരാമ്യശോദയെചെന്നു
കൊണ്ടുവിളിച്ചാൾ * നന്ദനന്ദനസ്നേഹമകമ്പടിയോടും കൂ
ടെ നന്ദഗോപർ ശോദയുംചെന്നങ്ങുവിളിച്ചുതേ * പങ്കജ
ങ്ങൾകൂട്ടിവെക്കാതെ പരികരി സങ്കടമുണ്ടുദിനം ക്ഷണം
ഞങ്ങൾതിന്നില്ലപ്പോൾ * നല്ലാരുപലപ്പോലുമെല്ലാമെപോയിട്ടു
ണ്ടു കല്യാണശീലരാമെ വകവെക്കാതെപരികരി* എന്തുകൊണ്ട
ന്നല്ലിഭോജനംചെയ്യുനിങ്ങളിരുവരും സൂനപാനവുംചെ
യ്തീലല്ലോ* ഒന്നിച്ചുഭുജിക്കേണംനിങ്ങളുമൊന്നതൊത്തു നന്ദ
ഗോപനംനോക്കിപ്പാർക്കുന്നുമമോദത്തോടും* ചോറുകളുണ്ടിത്ത
ഇരാക്കുവാൻ കുളിക്കണം പോരികബാലന്മാരേഭോജനംചെ
യ്തീടുവാൻ * എന്നുരചെയ്തുംഎളിച്ചുമരകുറുപ്പോന്നു നാ
ന്നായിക്കുളിപ്പിക്കേന്നുരുചെന്നാർക്കുമ്പോൾ * ജ്യേഷ്ഠനെ
പ്പോലെമഗോത്രവുംവെച്ചുകൊള്ളണം കേട്ടുണ്ടേല്പ്പാൻബാലന്മാ
ലന്മാർഭാഷിച്ചീട്ടും * എന്നമേകരകയില്ലുറച്ചുമെച്ചീടേണം
എന്നുകേട്ടമ്മതാനും ചിരിച്ചുചൊല്ലീടിനാൾ * എന്നാടകമാ
തന്നീലമന്നിവരില്ലാ നന്ദനന്ദനരാമർവന്നുമെചെളത്ത
ല്ലോ * എന്നമേയുള്ള നിരാപോകയില്ലാതനാളു കൊണ്ടുകേട്ടും

കൃഷ്ണൻപിന്നെയുമുരചെയ്താൻ * എന്നമ്മേരാമനോടുതുല്യ
മായുള്ളൊരുകാരണം മന്ദിരത്തിങ്കലേക്കൊരുപാലികയില്ലെന്നാനം* എ
ന്നുരചെയ്തുകൊണ്ടുരോദനംചെയ്തീടിനാ നന്നേരംയശോദയും
മന്ദമായുരചെയ്താൾ * നല്ലതുനീപറഞ്ഞതല്ലയോകുമാരക വ
ല്ലാതെവെറുത്തവകൊണ്ടെന്തൊരുഭംഗിയുള്ളൂ * ആഭരണങ്ങളും
നല്ലൊരാടകളിവയെല്ലാം ശോഭയേറീടുംതവപൂമെയ്യിലണി
യുമ്പോൾ * ഭംഗിയില്ലല്ലൊവെറുത്തുള്ളവകളിവയൊന്നും മ
ങ്ങിനെയല്ലിയിന്നുചാലികരമ്മമേനോടും * മാതാവിൻവാക്ക
കേട്ടുരാമനുമുരചെയ്താൻ കൈതവമല്ലകൃഷ്ണനീപറഞ്ഞതുമനല്ല
വല്ലാതെവലഞ്ഞയാൽക്ലേശമുണ്ടിനിയ്ക്കൊറ മില്ലാതചലമി
നിയെന്നാലാൻക്ഷമിക്കുന്നു * എന്നതുകേട്ടനേരംസന്തോഷി
ച്ചിതുകൃഷ്ണൻ നന്ദനന്ദനനോടൊത്തുമാതാവുംഗൃഹംപുക്കാൾ*
ഭോജനാദികളെല്ലാംചെയ്യിപ്പിച്ചനന്തരം മോദേനകളിപ്പി
ച്ചുറക്കിപ്പുകളണിയിച്ചാൾ * ഇത്തരംജഗന്നാഥനാകിയഭഗ
വാനെ പുത്രസ്നേഹനശുശ്രൂഷിച്ചവളവാണീടിനാൾ * ന
ന്ദാദിഗോപന്മാരുമക്കാലംചിന്തിച്ചിതു നന്നല്ലനമുക്കിപ്പോ
ളിവിടെവസിപ്പതും * മററന്തികത്തിൽചെന്നുപാർക്കിലേസു
ഖംവരു കുറങ്ങളൊഴിയുമുണ്ടിവിടെനിന്നുപിരിച്ചാൽ * എ
ന്നുചിന്തിച്ചുവസിച്ചീടുന്നൊരന്തികൽ വന്നിതങ്ങുവനാന
ന്തകിയഗോപവൃദ്ധൻ * നന്ദഗോപനോടവൻചൊന്നാനിന്നിവിടെ
യ്ക്കിനി നന്നല്ലവസിപ്പതുപോകേണംവൈകീടാതെ * എ
ന്തെല്ലാമപായങ്ങൾവന്നിതുകുമാരനു ചിന്തിച്ചാൽഭയംവരു
മെന്നതപായമായ്വ * ഒന്നുമേഫലിച്ചതില്ലീശപരവിലാസ
ത്താലെന്നുമറിയുപിച്ചപാർക്കയില്ലിനിമേലതും * പുല്ലുകളും
ജലങ്ങളുമെന്നിവകളെപ്പോതുമുള്ള നല്ലോരുവൃന്ദാവനംതന്നിൽ
പോയ്വസിക്കണം * അങ്ങിനെതന്നെയെന്നുചൊല്ലിയങ്ങെ
ല്ലാവരും ഗോകുലസമസ്തരുമല്ലോപുറപ്പെട്ടാർ * തങ്ങളും
തങ്ങൾക്കുള്ളധാന്യാദിപദാർത്ഥങ്ങൾ ഉപഗോപന്മാരുംപശുവൃ
ന്ദമെന്നിവയെല്ലാം * മോദേനശകടത്തിൽമീതവേകരേറി
കൊണ്ടു ഞാൻമേവനടപ്രവോഷയാത്രയുംതുടങ്ങിനാർ * രോഹി
ണിയശോദയുംരാമനുംകൃഷ്ണൻതാനും മോഹനമായശകടത്തി
ന്മേൽവിളങ്ങിനാർ * മേരികന്നാളൊത്താടുംഗോപാലനാരു

ത്തോടും നാരിമാരുടെകൃഷ്ണലീലഗാനങ്ങളോടും * ഗോകുല
ക്കാർപാത്രയങ്ങളിനാലങ്ങളോടും ബാലകരാർത്തുവിളിച്ചീടുന്ന
ഘോഷത്തോടും* സത്വരംനടന്നവർപുക്കിതുവൃന്ദാവനം ചി
ത്രമായൊരു വനംകണ്ടുസന്തോഷംപൂണ്ടാർ * നല്ലൊരുലതക
ളുംബാലപാദപങ്ങളും ,പുല്ലുകൾജലങ്ങളുംപുഷ്പങ്ങൾഫല
ങ്ങളും * എന്നിവകണ്ടുഗോപവൃന്ദവുംനാരിമാരും നന്ദിച്ചുവാ
ടങ്ങളുംചമച്ചുവാണീടിനാർ* നല്ലൊരുവൃന്ദാവനംതന്നുടെസ
മീപത്തു ചൊല്ലേറുംഗോവർദ്ധനപർവ്വതമുണ്ടു് * എത്രയുമ
രികത്തുകാളിന്ദീനദിയും തീർത്ഥങ്ങളുംപുളിനങ്ങളുമു
ണ്ടു് * എന്നിവയെല്ലാംകണ്ടുകൃഷ്ണനുംരാമൻതാനും നന്നാ
യൊന്നുപറഞ്ഞേറവുംസന്തോഷിച്ചാർ * അക്കാലംരാമൻ
താനുംകൃഷ്ണനോടൊരുമിച്ചു പശുക്കളെമേച്ചുനടന്നുതുടങ്ങി
നാർ * മറ്റുള്ളഗോപബാലന്മാരൊക്കെയൊരുമിച്ചു ചെറുതും
വെച്ചുപന്തുകളിച്ചുതുടങ്ങിനാർ * കാളയായിട്ടുശബ്ദിച്ചീടുന്നു
ചിലരതിൽ തോളിലങ്ങെടുത്തുകൊണ്ടോടുന്നുചിലരെല്ലാം *
ജന്തുക്കൾകരയുമ്പോലങ്ങിനെയൊന്നാകെശ്ശി ചൃന്തരിച്ചോടു
പിന്നാലുണ്ടുന്നുചിലരെല്ലാം * ഇങ്ങിനെപലവിധംക്രീഡ
കൾചെയ്തുകൊണ്ടു തിങ്ങിനമോദത്തോടുകാളിന്ദീതീരംപു
ക്കാർ * വത്സകനെന്നുപേരായുള്ളൊരുദൈത്യൻപശു വത്സ
രൂപവുംപൂണ്ടുകന്നിനോടുചേർന്നാനപ്പോൾ * അതുകണ്ടുകൃഷ്ണ
നുരാമനുകാട്ടിക്കൊടുത്തു ഒന്നുമേയറിഞ്ഞതില്ലെന്നുഭാവിച്ചു
മന്ദം* ചെന്നവന്റെപിൻപാദങ്ങൾരണ്ടുംപിടിച്ചു ചുഴന്നോ
ടിച്ചിട്ടുമൊഴിഞ്ഞാനങ്ങവനപ്പോൾ * ബാലന്മാരതുകണ്ടു
വിസ്മയംപൂണ്ടീടിനാർ പാലവേപുഷ്പവർഷംചെയ്തിതുദേവ
ന്മാരും * അങ്ങുചെന്നവരെല്ലാംഘോഷിച്ചുബാലന്മാരും ഗോ
പജനങ്ങളുംവിസ്മയംപൂണ്ടീടിനാർ* പിന്നെയുംവത്സന്മാ
രെമേച്ചുകൊണ്ടൊരുദിനം ചെന്നാരങ്ങൊരുനല്ലപൊയ്കതൻ
തീരത്തിങ്കൽ * ഗോക്കിടാങ്ങളെജലപാനംചെയ്യിച്ചുതങ്ങ
ളുമക്കയ്യുംജലപാനംചെയ്തുനിന്നുനേരം * കണ്ടിതുദൈത്യമു
ഖ്യനാകിയബകത്തിനെ കണ്ടാലങ്ങവനൊരുപർവ്വതമതോ
ളംപോരും* പക്ഷിയല്ലതുബകനെന്നുപേരായദൈത്യൻ തൽ
ക്ഷണമവർവന്നകൃഷ്ണനെവിഴുങ്ങിനാൻ* ബാലന്മാരതുകണ്ടു

നിൎജ്ജീവന്മാരായ്പുന്നു താലുമൂലത്തിൽചൂട്ടുപിടിച്ചുവെകത്തി
നും* ചൂടുള്ളുസഹിയാഞ്ഞുവമിച്ചുപുറത്താക്കി ച്ചുലാവകൊം
ക്കളെകൊണ്ടുകൊത്തുവാൻതുടൎന്നപ്പോൾ*തുണ്ഡങ്ങൾപിടിപെ
ട്ടുരണ്ടായിപ്പിളൎന്നിതു ബകമെന്നിയെബാലൻവേണുകൾ
ചീന്തുംവണ്ണം * മരിച്ചജനംപിന്നെതിരിച്ചുവന്നപോലെ
ചിരിച്ചുവസിക്കുന്നകൃഷ്ണനെക്കണ്ടനേരം * രാമാദിബാലന്മാ
രമൊന്നിച്ചുപുൽകീടിനാർ നാകമാർപുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തിതുദേ
വന്മാരും * വൃത്താന്തംകേട്ടനേരംസ്ത്രീകളുംഗോപന്മാരും ചി
ത്തകൌതുകംപൂണ്ടുതങ്ങളിൽചൊല്ലീടിനാർ* നന്ദനന്ദനൻ
തനിക്കെന്നെല്ലാമപായങ്ങളുന്നുവന്നീടുന്നു ചിന്തിച്ചാൽ
ഭയമാകും * ഒന്നുമേഫലിക്കുന്നില്ലെന്നതുമല്ലപിന്നെ വന്ന
വരെല്ലാവരുമപ്പൊഴേമരിക്കുന്നു * മുമ്പേതന്നെഗൎഗ്ഗൻമുന്ന
മെചൊല്ലീടിനാൻ വൈദികന്മാരുടെവാക്യംസത്യമായ്പുവരുമല്ലൊ*
ഇത്തരംപറഞ്ഞുചെയ്യുന്നനാരീഗോപന്മാരും ചിത്തമോദേനകൃഷ്ണ
ലീലകൾകാണുകയാലെ* ഘോരമായിരിപ്പൊരു സംസാരദുഃഖ
മെന്നുമോൎക്കാതവൃന്ദാവനത്തുസുഖിച്ചുവാണീടിനാർ* രാമനും
കൃഷ്ണൻതാനും മറ്റുള്ളബാലന്മാരും പ്രേമമോടൊത്തിച്ചുലീല
കൾചെയ്തീടിനാർ * ഒരോരോദിക്കിൽചെന്നുഗൂഢമായൊ
ളിക്കയും പാരാതെമറ്റുള്ളവർതിരഞ്ഞുപിടിക്കയും * വെള്ള
ത്തിൽചിറനന്നായ്കെട്ടിയുംമുറിച്ചിട്ടു മുള്ളിലാനന്ദത്തോടുനീ
ന്തിയുംകുളിച്ചിട്ടും* നക്രങ്ങളുടെവാലുപിടിക്കുന്നേരത്തിങ്കൽ
നക്രങ്ങൾവായ്പിളൎന്നുമ്പോൾമുഴുകിയും *' വൃക്ഷശാഖാ
ഗ്രത്തിന്മേലേറിയവരെല്ലാവരും തൽക്ഷണംഭൂമിതന്നിൽചാ
ടിയുംപൊതിക്കയും * പിന്നെയുംപലവിധക്രീഡകൾചെയ്തു
കൊണ്ടു നന്ദിച്ചുവാഴിച്ചിതുകൃഷ്ണനുംരാമൻതാനും* തീയതിൽ
പതിക്കയോ വെള്ളത്തിൽപതിക്കയോ ചെയ്യുന്നതിവരെന്നു
നിനച്ചുചെല്ലായ്പൊഴും* നന്ദനന്മാരെനോക്കിനിന്നീടുംയശോ
ദയും നന്ദനംപാലിപ്പാനായ്പ്രാൎത്ഥിച്ചുനിന്നീടുന്നു * ഇങ്ങിനെ
കൌമാരമെന്നകാലവുംകഴിഞ്ഞിതു പൌഗണ്ഡംതിരന്നൊരുചര്യ
യുംചൊല്ലീടിനാൻ *

അഥ നന്ദാത്മജന്മാരാം രാമകൃഷ്ണന്മാർഷഷ്ഠികൾ ചെന്നുടൻ
വയസ്യരായുള്ളോരു ബാലന്മാരെ * ശൃംഗശബ്ദങ്ങൾകൊ
ണ്ടുനിദ്രയുണർത്തിനാർ ശംഖശീലന്മാരുംഗോക്കളുമെഴുനീ
റ്റു * പോകനാംനാമിക്കിന്നുകാനനാന്തരത്തിലെന്നു ചൈവകാ
തെളുഷിച്ചീടാമെന്നരുചെയ്തുകൃഷ്ണൻ* അപ്പൊൾബാലന്മാരും
ഭോജനത്തിന്നുവേണ്ടും കോപ്പുകളെടുത്തുകൊണ്ടെത്രയുംമോദ
ത്തോടും * തങ്ങൾതങ്ങൾക്കുള്ളഗോവത്സന്മാരോടൊത്തു
ശൃംഗഘോഷങ്ങളോടുംകാനനംപുക്കാർ* പൊന്നുകൊണ്ടാ
ഭരണമെല്ലാമവർക്കുണ്ടെങ്കിലും മിന്നുന്നതളിർകൾപീലികൾപു
ഷ്പങ്ങളും * എന്നിവകൊണ്ടുതാനായെല്ലാരുമലംകരി ച്ച
ന്യോന്യംകയ്യുംപിടിച്ചങ്ങിനെനടക്കുമ്പോൾ * ഓരോരോരൊ
കൃത്തത്തിൽഭക്ഷണസാധനങ്ങളൊരോരോബാലകന്മാർകൊ
ണ്ടുവന്നവയെല്ലാം * തങ്ങളിൽതന്നെചിലർമോഷ്ടിച്ചങ്ങൊ
ളിച്ചിട്ടു മറ്റവർപരന്റെരാശിക്യത്തമോഷ്ടിച്ചിട്ടും * തങ്ങ
ളിൽതിരഞ്ഞെത്തിക്കണ്ടുടൻചിരിച്ചിട്ടും ശൃംഗങ്ങളൂതിക്കു
ഴലെന്നിവവിളിച്ചിട്ടും * ഭൃംഗനാദങ്ങളോടുമൊന്നിച്ചുപാ
ടും ചിലർ കണ്ടിനക്കുഴൽനാദമൊന്നിച്ചുപാടും ചിലർ * ന
ല്ലൊരുഹംസങ്ങൾതൻപിന്നാലെചെന്നുചിലർതല്ലാസമൊത്തോ
ടുമത്തുപോലെസഞ്ചരിച്ചീടും * കൊററികൾസമീപത്തുചെ
ന്നിരുന്നീടുംചിലർ തൊറന്നമയിലുകളൊന്നിച്ചാടുംചി
ലർ* വാനരന്മാരോടൊത്തുവൃക്ഷമേറീടുംചിലർ മന്ദമോടേവ
രോടുചാടീടുന്നുചിലർ * തൂക്കിയിട്ടീടുന്നൊരുവാനരപ്പുച്ഛം
പിടി ച്ചുകൊണ്ടുവലിക്കുന്നൊരുത്തർകണ്ണന്മാർ* നേത്രങ്ങൾ
കൂട്ടുന്നുകണ്ണേറാംചിരിച്ചുടൻ ചെന്നങ്ങളുമൊത്തുകൊട്ടീ
ടുന്നുചിലർ * കേകകളോടുംകൂടിവെള്ളത്തിൽചാടുംചിലർ
നാകികളിവകണ്ടുസന്തോഷംചിരിക്കുന്നു *ഇത്തരംയോഗേശ്വ
രനാകിയകൃഷ്ണനോടു ചിത്തമോദേനകളിച്ചീടിനാർകുമാര
ന്മാർ* ലോകനാഥനോടൊത്തുനിത്യവുംവസിക്കുന്ന ഗോകു
ലജനത്തിന്റെപുണ്യമെന്തൊന്നുചൊല്ലൂ * ഇങ്ങിനെകളി
ച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെഅഘാസുരൻ തിങ്ങിനാകോപത്തോടുംതന്നു
ള്ളിൽനിരൂപിച്ചാൻ * സോദരനായബകൻതന്നെക്കൊ
ന്നൊരുകൃഷ്ണൻ സോദരനോടുംഭയമെന്നിയേകളിക്കുന്നു *

സോദരസോദരിന്നുകൃഷ്ണനാലെന്നുമമ സോദരൻമരിച്ച
തിൽദുഃഖവുംപോക്കീടുവൻ * ശോകമൊഴിച്ചനായകൃഷ്ണനെന്നാവ
ധിക്കുമ്പോൾശോകത്തിന്നവസരംവന്നീടുംതാനേതന്നെ *
എന്നതുസഹജന്മാരപ്പൂതിയുംലഭിച്ചിട്ടു മെന്നല്ലകംസൻതന്റി
ക്കെത്രയുംസുഖംവരും * പൂതനാകപടത്താലേവിചിന്തതെ
ഴുലൊന്നുരാൻ ദുഷ്ടന്മാരെയതപെരുമ്പാമ്പുതൻവേഷംപൂണ്ടു
ള്ളൊരഘൻവന്നീട്ടുവായതുറന്നമാത്രംവിണ്ണും ഉണ്ടതിൽപാതിത
ന്നെവണ്ണവുംകേരത്തല്ലോ * പെരുത്തഗുഹപോലെവായപിളൎന്ന്
വൻതന്നെ വഴിയിൽകിടന്നിതുകൃഷ്ണനെഗ്രസിപ്പാനായ് *
നേത്രങ്ങൾകണ്ടാലഗ്നിജ്വാലകളെന്നുതോന്നും മെത്രയുമുഗ്ര
ങ്ങളാംദന്തങ്ങൾനാലുണ്ടല്ലോ * ആയതുകണ്ടുഗോപബാല
ന്മാർവൃന്ദാവന ശ്രീയുടെമഹത്വമെന്നോർത്തരോരോന്നുരചെ
യ്തോർ * പന്നഗരിപുവൻ [illegible] കൃഷ്ണ നി
ന്നു [illegible] ചൊല്ലുവാൻ * ഭാവിച്ച
നേരമന്നേരമെത്രയുംവേഗത്തോടും ഗോവത്സന്മാരുമവൻ
വായിൽചെന്നുപുക്കു * ഞെട്ടിസംഭ്രമിച്ചിതുകൃഷ്ണന്റെ ഉള്ളം
തും ചെന്നുപുക്കിതുഗോപബാലന്മാരെല്ലാവരും * ദുഷ്ടനാമ
വനപ്പോൾകൃഷ്ണനെക്കിട്ടായ്കയാൽ പെട്ടെന്നുദഹിപ്പിച്ചീലാ
രെയുമതുനേരം * ചിത്രമെത്രയുംദൈവഗതിയെന്നോർത്തുകൃ
ഷ്ണനെത്രയുംവേഗത്തോടുതന്ത്ര[illegible] * രക്ഷിപ്പാ
നുപായവുംചിന്തിച്ചുതാനുംചെന്നു തൽക്ഷണംപുക്കുവായ
പെട്ടിച്ചുഭയമാർന്നും * ദുഷ്ടരാംകംസാദികളെല്ലാരെയുംസന്തോ
ഷിപ്പിച്ചോർ പെട്ടെന്നുവായുമടക്കീടിനാനഘാസുരൻ * കണ്ഠ
മദ്ധ്യത്തൂടെചെന്നുവളൎന്നാൻകൃഷ്ണൻതാനും കണ്ഠംപൊട്ടിക്കണ്ണും
തുറിച്ചുനേരമപ്പോൾ * വീർപ്പുകൾപോകയ്കയാൽമൂർദ്ധാവു
പിളൎന്നവ നപ്പോഴുമരിച്ചുവീണീടിനാനവനിയിൽ * സ
ൎപ്പദേഹത്തിൽനിന്നുള്ളതേജസ്സപ്പോഴുകൃഷ്ണനോ
ടുചേൎന്നിതുസമക്ഷമായ് * സൎപ്പത്തിൻശരീരത്തിനിൽവീ
ണുഴന്നവ രൊപ്പമുണ്ടചിച്ചതു കാണ്കയാൽകൃഷ്ണൻതാനും *
തന്നുടെകടാക്ഷാമൃതവൃഷ്ടിചെയ്തു തന്നുടെജനങ്ങളെയൊ
ക്കെയുംജീവിപ്പിച്ചാൻ * അന്നേരമെല്ലാവരുംപുറത്തുപോയി
ട്ടിന്ന [illegible] വൎഷവുംചെയ്തോർ *പാട്ടുകൾ

പാടീടിനാർഗന്ധൎവ്വസമൂഹവും ആട്ടവുംതുടങ്ങിനാർഗന്ധ
ൎവ്വസ്ത്രീകളെല്ലാം * എത്രയുംസ്തുതിച്ചിതുതാപസന്മാരെല്ലാ
മുത്തമവാദ്യങ്ങളുംഘോഷിച്ചുദേവന്മാരും * ശ്രോതാവുമതുകേ
ട്ടാമോദമോടെഴുന്നള്ളി പ്രീതിപൂണ്ടിരുന്നുചിലകാലംകൊണ്ട
ദേവരം * ശില്പമാംഗൃഹംപോലെബാലന്മാരെക്കളിപ്പാനായ്
സപ്തവൎഷംനാനായുണ്ടാക്കിവെച്ചിതവർ * പിന്നെയുമച്ച
ങ്കണെകണ്ടുബാലന്മാർപലകാലം നാനാവിധകളിച്ചുകൊണ്ട
ന്നകെട്ടിവിപ്പൊഞ്ഞാൻ * നന്ദനന്ദനനായിനാകിയത്രെത്ര്യർത്ഥ
ന്നെ കൊന്നിതുകൌമാരമാംകാലത്തെന്നറിഞ്ഞാലും * ബാ
ലകനാമകൃഷ്ണൻതന്നിലെപൌഗണ്ഡമാം കാലംവന്നൊന്നാൻകാ
ലംഗോപാലബാലന്മാരും * അക്കാലമുണ്ടായതെന്നൊത്ത
വർക്കുടകെ ലൊകവോഗോകുലത്തിൽചെന്നങ്ങുചൊല്ലീടി
നാർ * മായബാലകവേഷംപൂണ്ടൊരുകൃഷ്ണൻതന്റെ മായ
കളറിവതിന്നാരുള്ളുജഗത്തിങ്കൽ * സന്തോഷംപൂണ്ടുവസി
ച്ചീടിനാർഗോപന്മാരും പന്തിരണ്ടദ്ധ്യായവുംചൊല്ലിനേൻ
പൂൎത്തിയാതാൻ *

അനന്തരംപരീക്ഷിത്തുമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻതന്നെ വന്ദിച്ചു
വിനയത്തൊടിത്തരംചോദ്യംചെയ്യുന്നാൻ * ഏകതവംബാലൻ
കൃഷ്ണൻകൌമാരകാലത്തിങ്കൽ ചെയ്യുന്നകഥയിതുഗോ
പാലബാലകന്മാർ * അന്നുചൊല്ലാതെപിന്നെപൌഗണ്ഡ
കാലത്തിങ്കൽ ചൊന്നതുചെയ്തീടുവാൻകൃപചെയ്തതുമേകും
പ്പാൻ* ചിത്തത്തിൽമമമോഹമെത്രയുംവളരുന്നു തൃപ്തിയില്ല
ല്ലോഹരിതന്നുടെകഥകേട്ടാൽ * എന്നതുകേട്ടുമുനിശ്രേഷ്ഠനും
മകിഴോടു വന്ദിച്ചുനൃപൻതന്നോടിത്തരംചൊല്ലി * ഉ
ത്തമനത്രെഭവാനീശകഥകളെ പുത്തനാക്കീടുന്നതുമതി
ലക്ഷണമല്ലൊ * നിത്യവുംകേട്ടീടിലുംനാരിമാർതങ്ങടെകഥാ പു
ത്തനായിതുവിടന്മാൎക്കുതോന്നീടുംപോലെ * അക്കണക്കായ്
വൎമാധവകഥാമൃതം നിത്യവുംകേട്ടീടിലുംനൂതനമെന്നത
ന്നും * ആകയാലിന്നുഞാനംചൊല്ലുവനാവയെല്ലാം ലൊ
കെകന്മണനായ്കേട്ടാലു വഴിപോലെ * ശ്രീനാരായണ

സൂതൻതാനന്നുംകൊണ്ടുകൃഷ്ണൻ ശിഷ്ടരായിട്ടുംഗോപബാല
ന്മാരോടുംകൂടി * നല്ലൊരുസരസ്സിന്റെതീരദേശത്തുചെന്നാ
ല്പമൊചനൻതാനുമീവണ്ണമരുൾചെയ്തു* നല്ലൊരുജലമിതു
കാണെൻതോഴരാംബാലന്മാരെ ഫുല്ലപങ്കജഗന്ധമെത്രയുംമനോഹ
രം * ഇന്നിനാംകൊണ്ടുവന്നഭോജ്യങ്ങളിവിടെവെ ച്ചൊന്നി
ച്ചുസുഖത്തോടുംഭുജിക്കാംവൈകീടാതെ * പാനീയപാനം
ചെയ്തുനല്ലൊരുപുല്ലുംഭുജി ച്ചാനന്ദത്തോടുഗോവത്സങ്ങളുംനി
ൽക്കട്ടെ* എന്നതുകേട്ടനേരമെല്ലാരുംവത്സന്മാരെ ച്ചെന്നങ്ങു
പൊയ്കതന്നിലിറക്കിമോദത്തോടും * നല്ലൊരുജലപാനം
ചെയ്തുഗോവത്സന്മാരും പുല്ലുകൾതിന്നുതീരദേശത്തുനടക്കു
മ്പോൾ*രാമകൃഷ്ണന്മാരതിചേതസ്സുംബാലന്മാരും സപ്രമോദത്തോടിരു
ന്നുകൊണ്ടരികുഴിച്ചുടൻ * നല്ലൊരുദധിക്കുട്ടിയുമിട്ടുമത്ത
ക്കമാ രെല്ലാരുംകൊണ്ടുവന്നഭോജനകബളങ്ങൾ * പാത്ര
ങ്ങൾനിറഞ്ഞനേരത്തിലവെച്ചിട്ടുചിലർവൃക്ഷ പത്രത്തിൽചി
ലർവെച്ചുശിക്യത്തിലപരന്മാർ * ഓരോരോപാത്രങ്ങളിൽ
വെച്ചുകൊണ്ടെല്ലാവരും സാരമാംഭക്ഷണമോരോന്നുവിളമ്പി
നാർ * മല്ലലോചനൻതാനുമവ്വണ്ണംവിളമ്പിക്കൊ ണ്ടെല്ലാ
രുമൊരുമിച്ചുഭക്ഷണംതുടങ്ങിനാർ * തങ്ങൾതങ്ങൾക്കുള്ളൊ
രുചികൾപറകയും ശൃംഗങ്ങളിടയ്ക്കിടെയൂതിക്കളിക്ക
യും * മെല്ലവെകൈക്കൊണ്ടുടൻഭോജനകബളങ്ങൾ കീഴ്പോട്ടു
വന്നൊരംവെള്ളത്തിപിടിക്കയും * തങ്ങളിൽതാഡിക്കയുമു
ച്ചത്തിൽചിരിക്കയും മിണ്ടിനാലുണ്ടാകുന്നദോഷങ്ങളെ
ത്തുചൊൽവു * നന്ദനന്ദനൻകൃഷ്ണൻതാനുടെകബളത്തെ
സുന്ദരമായവാമഹസ്തത്തിൽവെച്ചുകൊണ്ടു * കൈവിരലിട
കളിൽവെച്ചുകൊണ്ടുപലംശം ദേവകൾകാണുമാറുഭോജനം
ചെയ്തീടിനാൻ * പങ്കജദളമദ്ധ്യകർണ്ണികയെന്നപോലെ പ
ങ്കജേക്ഷണൻഗോപബാലന്മാരുടെമദ്ധ്യേ* ഓരോരോഹാസ്യ
ങ്ങളുംചൊല്ലിയവരെല്ലാരെയും പാരമായ്ചിരിപ്പിച്ചുമോദേന
വാഴുന്നേരം * പുല്ലുകൾതിന്നുതിന്നുനടന്നുവത്സന്മാരും മെ
ല്ലവെമാറത്തിതുകണ്ടുചൊല്ലിനാൻകൃഷ്ണൻ * നോക്കെടോ
ബാലന്മാരെനമ്മുടെപശുബാല രൊക്കവെദൂരത്തായിതങ്ങ
മെങ്ങിനിയല്ലൊ * ഇങ്ങിനെകേട്ടനേരംനോക്കിനാർബാല

ന്മാരെ മെല്ലെമെ കാണാഞ്ഞു മനമെ ചിത്രമായും ഭയപ്പെട്ടാർ * അന്നേ നാ
രക്കൃഷ്ണൻ താനും ബാലന്മാരോടു ചൊന്നാൻ നിങ്ങൾ ഞാൻ ചെന്നു
കൊണ്ടുപോരുവൻ വൈകിടാതെ * എന്നെത്രെ വസിപ്പാലും
നിങ്ങളെന്നുരചെയ്തു സത്വരമെഴുന്നീറ്റു വത്സംഗവും ചൂരക്കോ
ലും * തന്നുടെ വെള്ളവും കയ്യിലങ്ങെടുത്തുടൻ മന്ദമന്നി
യെ നടന്നു കാനനമകം പുക്കു * വാരിജേക്ഷണൻ പോയകാല
ണം ബാലന്മാരെ ധാതാവുള്ളിൽ കൗതുകമായി മറച്ചിതന്നേപ്പോൾ *
സാരസേക്ഷണൻ തന്റെ മായകൾ കണ്ടീടുവാൻ സാരസോ
ത്ഭവൻ നിജമായയാ കരുതുന്നേരം * കൊണ്ടുപോയൊളിപ്പിച്ചു
ഗോവത്സന്മാരെയെല്ലാം തന്നുടെ ലോകത്തിങ്കൽ ഗോപബാല
ന്മാരെയും * പൈക്കിടാങ്ങളെ തിരഞ്ഞെങ്ങുമെ കാണാഞ്ഞു
യാൽ പുഷ്കരേക്ഷണൻ തിരിച്ചുവന്നു നോക്കിയനേരം ബാലന്മാരെ
യും അത്ര കാണാഞ്ഞു വിസ്മയിച്ചു ലീലാമാനുഷൻ വിധിമായയെ
ന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ * ഗോകുലജനങ്ങളും ഗോക്കളും വിരിഞ്ച
നും പാകരിപുമുഖവൃന്ദവും സന്തോഷിപ്പാൻ * കേവലം
നന്ദൻകൃഷ്ണൻ ബാലകരൂപങ്ങളും ഗോവത്സരൂപങ്ങളും കൈക്കൊ
ണ്ടു നിന്നീടിനാൻ * ദേഹവും വളച്ചൂലും വേണുവും ശൃംഗങ്ങളും
മോഹനവാക്യങ്ങളും കോപ്പുകൾ നാമങ്ങളും * എന്നിവകളും
പിന്നെയുള്ളതും ബാലകന്മാർക്കന്നു ഭേദമില്ലുന്നോതിലൊ
ന്നുമേ * കാലുകൾ കരങ്ങളും പൂണ്ട കിടാക്കളും വാലു
കൾ മുലകളും ശൃംഗങ്ങളും * ആകവേയിവയെല്ലാം കൂപ്പ
ത്തു ബാലന്മാർക്കു മാത്രം ഭേദമില്ലുണ്ണുള്ളതിലൊന്നും * ലോക
ത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു രക്ഷിച്ചു സംഹരിച്ചീടും ലോകൈകനാഥൻ ത
ന്നിലെക്കൂടാത്തതായതെയുള്ളൂ * തന്നുടെ വയസ്യരോടൊന്നിച്ചു കൃ
ഷ്ണൻ പിന്നെ മുന്നമെന്നതുപോലെ ഗോകുലം പുക്കീടിനാർ *
തങ്ങൾക്കു തങ്ങൾക്കുള്ള വീടുകൾ പുക്കാർ തിങ്ങിന മോദ
ത്തോടെ ബാലരും വത്സന്മാരും * എത്രയും മോദം പൂണ്ടു ഗോ
പാംഗനമാർ പുത്രരെ ലാളിച്ചിതു മുന്നേതിലധികമായ് *
തന്നുടെ തനയന്മാർക്കമ്മമാർ പാലും തൊഴുതു മന്നവും കൊടുത്ത
ങ്ങു കിടത്തിയുറക്കിനാർ * വത്സന്മാർ വരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ പ
ശുക്കളും ഉത്സാഹത്തോടു പാലും ചുരത്തി മണത്തിച്ചു * തന്നുടെ
വത്സന്മാരെ നക്കിയുമാഘ്രാണിച്ചു നന്ദിച്ചു കുടിപ്പിച്ചു നിന്നി

ളുമുന്നേപ്പോലെ* ഇങ്ങിനെ പലദിനം കഴിഞ്ഞോരനന്തരം മാ-
താക്കൾക്കും ഗോപാലന്മാർക്കും പുത്രകളിലുള്ളം * അനന്തരം ഗോത്രി
ൽതന്റെനന്ദനന്മാരെസ്സ്നേഹ മെന്നെന്നതിലുമേറെ വർദ്ധിച്ചു
ചിതന്നിതാരം * അത്ഥമപരിമിതാണ്ടൊരാണ്ടു കഴിഞ്ഞപ്പോളും
പരാത്മജന്മാരിലും കൃഷ്ണനും ബാലന്മാരും * ചിത്തമേറെ
രമിച്ചിച്ചു വത്സന്മാരെ ത്രെയ്യുവസമീപത്തുമേച്ചുനിന്നീ
ട്ടുന്നോരു* ഗോക്കളും ഗോവർദ്ധനപൃഷ്ഠശിലസ്സിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന
തൃണങ്ങളും ഭക്ഷിച്ചുനില്ക്കുന്നോരു* അനന്താദി സമീപത്തു ഗോവ
ത്സങ്ങളെ കണ്ടിട്ടു ബന്ധുക്കൂടെ കൂട്ടത്തോടിട്ടുവാനോടീടിനാർ *
ഗോപന്മാർ തടുത്തു നിന്നില്ലവരെന്നു മുന്നിൽ കോപിച്ചുകൊ
ണ്ടുതെട്ടത്തോടിച്ചുനിന്നു വേഗം * ഗോക്കളും ചെന്നുമുലകൊടു
ത്തു വത്സന്മാർക്കും നക്കിനിന്നിതു ഗോപബാലരും സന്തോഷ
ത്തോടു* പുത്രന്മാരെക്കൊണ്ടാടുവന്നോരു ഗോപന്മാരും പുത്ര
രെക്കണ്ടു സന്തോഷപ്രവിഹ്വലന്മാരായ്* പുത്രരെക്കണ്ടു ഗോപ
വൃന്ദമ്മെല്ലാമന്ന് ഇത്ഥമെല്ലാം സ്വഭാവത്താടുമത്രു കണ്ടാവാ
ന്നീടിനാർ* ഇത്തരമതിസ്നേഹം കണ്ടോരു ബലഭദ്രൻ ചിത്ത
ത്തിൽനിരൂപിച്ചുതെന്തുകാരണമിപ്പോളും * മാതാക്കൾക്കിനി
മേൽക്കും ഗോക്കൾക്കും ഗോപന്മാർക്കും പുത്രരിൽസ്നേഹമേറെ വ
ർദ്ധിച്ചുവന്നീടുവാൻ * ദേവമായയും ദൈത്യമായയുമല്ലന്തനാം
ദേവദേവനാം കൃഷ്ണൻ തന്നുടെമായയത്രെ * ഇത്തരം ചിന്തിച്ചു
തൻ കൃഷ്ണനോടുരചെയ്തു ചിത്രമെത്രയും ദേവമായയാ ദൈവദേവ
രൊത്തോർ * വത്സരൊക്കകാണുന്നതുമെന്നായിക്കാണുന്നതും
സത്വവുമെവാമെന്നതെന്നറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു * മുന്നാം ഞാനറി
ഞ്ഞില്ലിതെന്താഴിമെല്ലും ഞാനുമിന്നറിഞ്ഞിതു തവമായയെന്ന
റിയുന്നു * ഇത്ഥം ബലഭദ്രൻ ചൊല്ലിനിന്നീടുന്നേരം അത്രവ
ന്നിതു കമലാസനൻവേഗത്തോടും * തന്നുടെ കാലമാനമായാനി
മിഷം ചെന്നനേരം വന്നിതു പണ്ടവൈത്രവത്സന്മാർക്കും *
അംഭോജാസനൻ ഗോപാലന്മാരെക്കണ്ടനേരം സംഭ്രമം പൂ
ണ്ടുനിരൂപിച്ചിതുമാനസത്തിൽ * മുന്നം ഞാൻ മറച്ചോരു ബാല
രും വത്സന്മാരും ഗിരിതൻ ഗുഹയായതിൽക്കിടക്കുന്നു * എങ്കി
ലതിവരിന്നു പകർന്നവരെത്രവിധം ഇന്നോടും സങ്കടമെന്യേ കളിച്ചുകളി
ക്കുന്നു * ഇത്തരം വിധാതാവു ചിന്തിച്ചുനിൽക്കുമ്പോ

ളെത്രയുംമനോഹരന്മാരായൊന്നാകകാണായ്വന്നു * തത്രാസീനന്മാരാം
ഗോപബാലന്മാരെല്ലാവരും ഇത്രയുംമനോജ്ഞമാംപീതവസ്ത്ര
വേഷംപൂണ്ടോർ * നാലുതൃക്കൈകളോടുംശംഖചക്രാദിവന
മാലയുംകിരീടവുംമീനകുണ്ഡലങ്ങളും * കൌസ്തുഭഹാരങ്ങളും
കങ്കണാദികളോടു കൂടെശ്രീവത്സവുംപീതമാംവസനവും *
തൃപ്പാദമൂലംവിളങ്ങീടുന്നതേജസ്സോടും താപസദേവാസുര
സിദ്ധസംഘങ്ങളോടും * താവകനിഷ്കളന്മാരനേകം
കണ്ടനേരമെന്തിതെന്നോർത്തു മോഹംപൂണ്ടിതുവിരിഞ്ചനും *
ആശ്ചര്യമായ്വിളങ്ങീടുന്നതെ പിന്നെ ദ്ധ ബ്രഹ്മാവും
ല്ലാവതല്ലാതോരകമേയിളപ്പമാം * എന്നിവയറിഞ്ഞുകൃ
ഷ്ണൻമായമാക്കിക്കൊണ്ടു ചിന്തിച്ചപോലെ തനെ്ത്രിമിഴിവിധാ
താവും * പിന്നെത്താൻകണ്ണുമിഴിച്ചുനോക്കീടുന്നേരം മുന്നി
ലത്തെബാലകൃഷ്ണനെക്കണ്ടായ്വന്നു * മുന്നെപ്പോലെകിടാവുകളും
ബാലന്മാർകളുംതാനിൽ കണ്ടതില്ലപ്പോൾവിഷ്ണുരൂപങ്ങളൊ
ന്നുംതന്നെ * താനുമ്പോൾമായാമോഹംതീർന്നിതുവിരിഞ്ചനും ത
ന്നുടെവൃത്താന്തങ്ങളോർക്കുമ്പോൾ ലജ്ജതോന്നി * മോദേനമകുട
ങ്ങൾനാലുകൾകൊണ്ടുംകൃഷ്ണ പാദങ്ങൾതൊട്ടുനമസ്കാര
വുംചെയ്തു * സന്തോഷാശ്രുക്കൾകൊണ്ടുകൃഷ്ണപാദാംബുജ
ങ്ങൾ ചന്തത്തിൽകഴുകിച്ചുപിന്നെയങ്ങെഴുന്നീറ്റു * ബാല
നാംകൃഷ്ണൻതന്റെമഹത്വംനിനച്ചവൻ ലോകാലോകമൊഴുകുന്ന
ഹർഷാശ്രുക്കളൂടപ്പൊടൻ * ഹസ്തങ്ങൾകൂപ്പിനിന്നുഗൽഗദാക്ഷര
ത്തോടുമെത്രയുംഭക്തിപൂണ്ടുകൃഷ്ണനെസ്തുതിചെയ്യുവാൻ * ഇങ്ങി
നെപതിമൂന്നാമദ്ധ്യായംചൊന്നാനിനി മംഗലമാകുംകഥാമൃത
ഷാവും ചൊല്ലീടുന്നേൻ *

——

ചൊല്ലുവാംബ്രഹ്മസ്തുതിചൊല്ലുവാൻപണിയത്രേ ചൊ
ല്ലുവൻപാപഹരമെത്രയുംപുണ്യമതിനാൽ * കാർകൊണ്ടലുമ
ഞ്ജപോലെകോമളവർണ്ണംപൂണ്ടു കാർകൂന്തൽകെട്ടിനല്ലപീ
ലിയുമണിഞ്ഞുടൻ * കുന്നിമാലകൾകൊണ്ടുശോഭമേളുംചെ
ത്തു മന്ദഹാസവും പൂണ്ടുസുന്ദരമുഖത്തോടും * പാണിപല്ല
വമതിൽഭോജനകബളവും വേണുവേത്രവർണ്ണവേത്രശൃംഗ
ഭോഗങ്ങളോടും * ഉല്ലസൽപീതാംബരാലംകൃതാംഗങ്ങളോടും ന

ല്ലാതപീതാംബരശോഭിതമദ്ധ്യത്തോടും * സുന്ദരപദാബ്ജ
ങ്ങൊണ്ടൂഴിയിൽ നടക്കുന്ന നന്ദനന്ദനനായ കൃഷ്ണനു നമസ്കാരം *
എന്നെയിന്നനുഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ വസുദേവ നന്ദനനായിട്ടവ
താരം ചെയ്യാതവ * മോഹനമായീടുമീബാലകരൂപത്തി
ന്റെ മാഹാത്മ്യം പോലുമറിഞ്ഞീടുവാനല്ലഞാൻ * പി
ന്നെയെങ്ങിനെ പരമാനന്ദമയമാകും നിന്നുടെ പരമാത്മരൂപ
ത്തെയറിയുന്നു * എത്രയും പ്രയാസമാം ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തെ വി
ട്ടു മുക്തിസാധനമാകും ത്വൽകഥാമൃതരസം * ഉത്തമപുരാണ
വേദോദിതമായുള്ളതു ഭക്തന്മാർ വർണ്ണിപ്പതു കേട്ടു കേട്ടനുദി
നം * ഭക്തിയോടനന്യചിന്തകൂടാതെ സേവിക്കുന്ന ഭക്തന്മാർ
ജിതനാകുന്നു നീയും ജയിക്കുന്നു * സർവ്വസാധകമാകും ത്വൽപാ
ദഭക്തി വിട്ടു സർവ്വജ്ഞാനത്തിനായ് ക്ലേശിക്കുന്നവർക്കെല്ലാം *
ദുഃഖമെന്നിയെ ഫലസാദ്ധ്യമുണ്ടാകയില്ല ഭക്തിയുണ്ടെന്നാകി
ലെളുതായുണ്ടാകും * ജ്ഞാനമെന്നുള്ളഹങ്കാരമോടെ സാധ
നമായ് ശ്രീപാദസേവനമെന്നുപേക്ഷിച്ചീടുന്നോരെ * നിന്മ
ഹിമാനം പുകഴ്ത്തുവതല്ലാതവരാം നിന്നുടെ മായയുണ്ടാകണ
മെന്നിയേ * അജ്ഞാനത്തിലകപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നോ ഉണ്മ
യോടെന്തെല്ലാം ചെയ്തീടുന്നു കുമാരകൻ * എന്നതുകൊണ്ടവ
ർക്കുണ്ടാമോ മോക്ഷമെനിക്കു ഞാനെന്നതും പോലെ നിന്നിലുള്ളതുപോ
ലെ ഞാനും * സൃഷ്ടിയിൽ ബ്രഹ്മാവായും നീ വിഷ്ണുവായ് രക്ഷിപ്പാനും
സംഹരിപ്പതും ഹരരൂപനായതും നീയേ * വിഷ്ണുവും ശിവനെ
ന്നും ഞാനെന്നും ജഗത്തിങ്കൽ വിജ്ഞാനം പറയുന്നോരെത്രയു
ണ്ടെനിക്കോ * നിത്യാനന്ദനായുള്ള നിന്തിരുവടിയുടെ കൃത്യ
സംസർഗ്ഗത്താലുമില്ലാതസുഖം നൂനം * നന്ദഗോപന്മാരുടെ
പുണ്യവും സൌഭാഗ്യവും നന്ദനന്ദനാ പുകഴ്ത്തുവതല്ലാതവ
ർക്കും * ഉത്തമന്മാരാമുള്ള യോഗികൾക്കും ത്വൽകഥ നിത്യമന്യ
ചിന്തകൂടാതെ കേൾക്കുമ്പോൾ * ഭക്തിയും ജ്ഞാനവും വർദ്ധിക്ക
കൊണ്ടതിന്നു മുക്തിയെ ലഭിച്ചവരെല്ലാം പലജനം * എ
റിയകാലം കൊണ്ടു പരമാണുക്കളും താരകഗണത്തെയും ഗ
ണിക്കാമൂഴിയിലാം * ഇന്നോരു കല്പകോടികാലം കൊണ്ടെ
ന്നാകിലും നിന്നുടെ ഗുണഗണം ഗണിപ്പാനരുതാർക്കും * അ
ങ്ങിനെയുള്ളൊരു പദാബ്ജം ലഭിപ്പാനായ് നിന്നിൽ ഭക്തിയോടും

വാഴ്ത്തുനീകാര്യങ്ങളാൽ * ഭക്തവത്സലനിന്നെസ്സേവിക്കുംജന
ങ്ങൾക്കു മുക്തിയുംലഭിച്ചീടുമില്ലസംശയമേതും * മായകളു
റെയുള്ളജനങ്ങളെല്ലാരെയും മായകൾകൊണ്ടുമോഹിപ്പിക്കു
ന്നഭവാനെന്നു * മായകൾകാട്ടിചലിപ്പിക്കാമെന്നാത്തമമ
മമോഹവുംബുദ്ധിമാന്ദ്യവുംപൊറുതല്ല * ശാശ്വതപരമാ
നന്ദാത്മാവാംഭവാനോടു ശാശ്വതപഞ്ചഭൂതാത്മകനായുള്ളോ
ഞാൻ * കല്പനാസൃഷ്ടനാടുമാദ്ധ്യാത്മമെന്നപോലെ കല്പി
ച്ചുകൂട്ടിരച്ചുദുശ്ശാസ്ത്രികളഭേദകവും * നിന്നുടെമായകൊണ്ടു
കണ്ണുകൾകാണാതുള്ളയാ ചിന്തതൊന്നീശനെന്നനിനച്ചുപോക
മൂഢം * എല്ലാമെന്നറിയാതെതജ്ജനസ്വഭാവംകൊണ്ടു ചെയ്യുപ
ദ്ധിയെല്ലാംപൊറുത്തുകൊള്ളണമേ * പുത്രന്മാർകാട്ടുന്നു
സവ്വവുംപിതൃജനം ചിത്തകാരുണ്യംകൊണ്ടുസഹിച്ചീടുന്നു
വല്ലോ * മിഥ്യയാകുന്നോരർത്ഥകളത്രപുത്രാദിയുംമിത്രങ്ങൾസു
ഖദുഃഖഭോഗങ്ങളിവയെല്ലാം * എത്രയും സത്യമെന്നതോ
ന്നിച്ചുജനങ്ങൾക്കു ചിത്തത്തിൽകാമക്രോധലോഭമോഹാദി
യെല്ലാം * എത്രയുംവദ്ധിപ്പിച്ചുചമച്ചുദേവാസുര മർത്ത്യസ
ഞ്ചയത്തെയുമസ്മദാദികളെയും *മായയിൽഭ്രമിപ്പിച്ചുലീലയാ
വസിക്കുന്ന മഹാമായാസഹിതവരമായമാരറിയുന്നു * ഇന്നുനിന്നു
ടെമായാവൈഭവംപൊറുകാട്ടി തന്നതുമത്ഭുതമെന്നതേ
പായവ്വു * മുന്നമങ്ങൊരുബാലരൂപമായ്ക്കണ്ടുഞാനും പി
ന്നെഗോപാലബാലവത്സരൂപമായ്ക്കണ്ടു * പിന്നെയൊക്ക
യുംവിഷ്ണുരൂപമായ്ക്കണ്ടു മുന്നിലങ്ങൊരുകൃഷ്ണരൂപമായ്ക്ക
ണ്ടതിപ്പോൾ * ഇങ്ങിനെയുള്ളതവമായകൾക്കന്തമെന്തോ
ന്നു മെങ്ങിനെയറിയുന്നുചിത്രമെന്നതുചൊല്ലാം * സത്യ
മായപ്രധാനായാദ്യനായനന്തനായ് നിത്യനായ്നിരഞ്ജന
നാകിയതവതത്വം * സ്വരമാമുപനിഷദർത്ഥംകൊണ്ടറിയു
ന്ന പൂരുഷൻഭവാംബുധിവേഗേനകടന്നീടും * ത്വത്പ്രസാ
ദത്തെലഭിച്ചീടാതൊരുഭേവൻതവ മഹത്വമറികയില്ലന്തമെ
യൊരുനാളും * ത്വത്പ്രസാദവുംഭക്തികൊണ്ടേയന്യലഭിച്ചീ
ടാ തൽപ്പാദസേവയല്ലോഭക്തിക്കുമുഖ്യമൂലം * എന്നതുകൊ
ണ്ടുഞാനുമേതൊരുയോനിയിൽമേ ന്നൊന്നൊന്നാൽകാലാജനി
ക്കുന്നതജന്മങ്ങളിൽ * നിത്യവുംതൽപ്പാദമെല്ലാംസേവിച്ചുവ

സിദ്ധാന്നായുള്ളലക്ഷണമെന്നാൽകേണമനുഗ്രഹം * ഗോപബാലകഗോവത്സാകൃതിപൂണ്ടവ ഗോപികാജനങ്ങളുംഗോക്കളുംപ്രീതിയോടെ * സ്തന്യവുംനല്കിയവർപ്രീതിപൂണ്ടാരിക്കയാൽ ധന്യമാരത്രെയവരില്ലസംശയമേതും * അമ്പാടിതന്നിലുള്ളജീവജന്തുക്കൾക്കെല്ലാം വൻപിച്ചമഹാഭാഗ്യമെന്നേപറയാവൂ * നിത്യമായ്പൂർണ്ണാനന്ദമാകിയപരബ്രഹ്മ മത്യന്തമിത്രമായിവന്നതുമവർക്കുള്ള * പാരതിലുള്ളപലബാലകന്മാരെക്കൊന്നു പാരാതെതന്നെവധിച്ചീടുവാനായിവന്ന * ദുഷ്ടയാംപൂതനെക്കതെപ്പലത്തൊടുകൂടി പൊട്ടന്നവല്ലാരേംകാട്ടിക്കൊടുത്തവൻകൃഷ്ണൻ * സർവ്വദാപല്ലദേവവും ചെയ്തുകൊണ്ടുസർവ്വവുമുപേക്ഷിച്ചുഭക്തിയോടെനുദിനം * അന്തികവാസികളെന്നഗോപ്രജാനിവാസികൾ കൈനിറികൊട്ടുക്കാനതെന്നതുതോന്നീലേതും * മീനകൂർമ്മാദികളായ ഓരോരോയുഗങ്ങളിൽ മാനസകരുണയാ വന്നവതാരംചെയ്തു * ഓരോരോദൈത്യന്മാരെവധിച്ചുജഗത്ത്രയം പാരാതെരക്ഷചെയ്തുകൊണ്ടതവൻതന്നെ * ഇന്നുള്ളദൈത്യന്മാരാംകംസാദികളെക്കൊന്നു തന്നുടെഭക്തന്മാരെപ്പാലനംചെയ്തീടുവാൻ * വൃഷ്ണിവംശത്തിൽവന്നുശേഷനോടൊന്നിച്ച കൃഷ്ണനായിവന്നോരത്തിന്നുനമസ്കാരം * രജസസപരോ വന്നാംതൊറിന്നമൈശ്വര്യംകൊണ്ടു വ്യാജബാലകനാകുന്നിന്നുടെമായയെല്ലാം * കണ്ടുകൊള്ളുവാൻകൂന്നംമമവത്സന്മാരെ കൊണ്ടിങ്ങുവന്നീടിനേൻഗോപബാലന്മാരെയും * ഒന്നുമെയറിയാതെഞാൻതവമഹത്വങ്ങൾ മന്ദതകൊണ്ടുചെയ്തചൊല്ലിനേൻദയാനിധേ * അന്ധതകൊണ്ടിന്നുഞാൻചെയ്തപരാധമെല്ലാം ബന്ധമോചനദേവൻപൊറുത്തുകൊള്ളേണമേ * തവചരിത്രങ്ങളുള്ളിലെപ്പോഴുംതോന്നീടേണം തവപാദങ്ങൾമമശരണംനാരായണ * ഇങ്ങിനെപലതരംപുകഴ്ത്തിവിരിഞ്ചനും തിങ്ങിനഭക്തിയോടുംനമസ്കാരവുംചെയ്തു * പുഷ്ക്കരേക്ഷണൻതന്നോടനുജ്ഞവാങ്ങിക്കൊണ്ടു പുഷ്കരോത്ഭവൻചെന്നുസത്യലോകംപുക്കാൻ * അന്നേരംകൃഷ്ണൻപശുബാലന്മാരോടുംകൂടി ചെന്നിരുന്നിങ്ങീടിനസരസ്സിൽ * അന്നേരംബാലന്മാരങ്ങവിടെവസിക്കുന്ന നന്ദിച്ചകൃഷ്ണൻത

ന്നെക്കണ്ടവരെല്ലാവരും * നന്നിതുവത്സന്മാരെക്കൊണ്ടുവന്നിതുനമുക്കൊന്നിച്ചുഭുജിക്കേണമുണ്ടതില്ലല്ലോതെല്ലും * എന്നരചെയ്യുവരുംകൃഷ്ണനോടൊരുമിച്ചു നന്നായിബ്ഭുജിച്ചിതുഭോജനകൌതുകങ്ങളും * കുമാരന്മാരണ്ടുസംപ്രായത്തോളമേറിങ്ങീലാ കാലുംനാഴികനേരംചെന്നിതെന്നാർത്താരവർ * തെറ്റാണത്രേമോഹിനിയാംവിഷ്ണുമായയാഗോപബാലന്മാർ മോഹിച്ചിതുചിത്രമല്ലല്ലോപാർത്താൽ * പിന്നെയവരെല്ലാവരുമൊന്നിച്ചുകൃഷ്ണൻതാനും കൂന്നമെന്നതുപോലെഗോകുലംപുക്കീടിനാർ * ഓരാണ്ടുമുന്നംകഴിഞ്ഞതിടിനസപ്തമോത്സവം പാർത്താതെബാലകന്മാരിന്നെന്നറിഞ്ഞീലയാർ * അന്നല്ലോഗോകുലത്തിൽചെന്നവരെല്ലാം അന്നുകൃഷ്ണനുപൌഗണ്ഡമദ്ധ്യമാംകാലംവന്നു * കൌമാരകാലംകൃഷ്ണൻചെയ്യുന്നതൊരുബാലകന്മാർ കോമളപൌഗണ്ഡകാലത്തുചൊല്ലീടുവാൻ * കാരണമെന്തെന്നുമുനീശ്വരൻതന്നോടു സ്വാമിനാംപരീക്ഷിത്തുതന്നോടുചൊല്ലീടിനാൻ * ഇത്തരംബ്രഹ്മസ്തുതിയാകിയപതിനാലാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനേനത്രയുംചുരുക്കമായ് *

കോമളപൌഗണ്ഡമാംകാലംവന്നോരശേഷം രാമനോടൊരുമിച്ചുകൃഷ്ണനംമേരത്തോടും * ഗോക്കളെമേച്ചുതുടങ്ങീടിനാരതുകാലം പുക്കിതങ്ങാരമിനാംനല്ലോരുവനാന്തന്നിൽ * തന്നുടെവയസ്യന്മാരോടൊന്നിച്ചുവൃന്ദാവനം തന്നുടെമോഹനത്വംകണ്ടുകണ്ടാനന്ദിച്ചു * ഓരോന്നേപാകയുമുച്ചത്തിൽചിരിക്കയും മോദമോടെകളിക്കയുംഗോക്കളെവിളിക്കയും * ഇങ്ങിനെസഞ്ചരിച്ചുമദ്ധ്യാഹ്നകാലത്തിങ്കൽ ഖിന്നരതതണലിൽചെന്നെല്ലാരുമിരിക്കുമ്പോൾ * രാമകൃഷ്ണന്മാർക്കേറ്റമിഷ്ടനാംശ്രീദാമാവും പ്രേമത്താൽസുബലനാംബാലകംചൊല്ലീടിനാർ * നന്ദനന്ദനസർവ്വദുഷ്ടനാശനകൃഷ്ണ സുന്ദരമഹാബലശൌര്യവാരിധേരാമ * ഉണ്ടൊരുതാലവനമിവിടെസമീപത്തു കണ്ടാലെത്രയുംമനോമോഹനമെന്നേവേണ്ടു * താലപക്വങ്ങളുമുണ്ടെത്രയുംമനോഹരം ബാലരായനങ്ങൾക്കുകിട്ടില്ലെന്നതെങ്ങൾ * ഏറ്റവുംദുഷ്ടനാകുംധേനുകാസുരനെന്നു തന്നെത്രവസിക്കുന്നുഗർദ്ദഭവേഷത്തോടും * ഗ

ർഭാസുരൻതാനല്ലോപിടിച്ചീട്ടിരിക്കാല മറ്റിക്കിൽഗമിക്കയില്ലാരു
തമെന്നറിഞ്ഞാലും * എത്രയുംനല്ലപക്വഗന്ധവുംവന്നീട്ടു
ന്നു ചിത്തത്തിൽകൊതിപെരുത്തീടുന്നുഞങ്ങൾക്കെല്ലാം *
താലഫലങ്ങൾഭുജിച്ചീടുവാൻഞങ്ങൾക്കിന്നു ചാലവെകഴി
വരുത്തീടുകിൽകൊള്ളാമല്ലൊ * ഇത്തരംവാക്കുകേട്ടുരാമനും
കൃഷ്ണൻതാനും ചിത്തമോദേനചെന്നുതാലകാനനംപുക്കാർ *
വാമഹസ്തത്താലെതാലത്തെക്കുലുക്കിനാൻ രാമനമ്മുദാ
ഭൂമൗവീണിതുപഴങ്ങളും * ഫലപാതശബ്ദഘോഷംകേൾക്കയാൽ
കോപംപൂണ്ടു ധേനുകാസുരൻപാഞ്ഞുപാഞ്ഞണഞ്ഞീടിനാൻ *
ദുസ്സഹമായുള്ളൊരുശബ്ദവുംപുറപ്പെടീ ച്ചുതസാഹസത്തോടുവ
ന്നുരാമനെനന്നായ്ചവിട്ടിനാൻ * കാലുകൾപിടിപെട്ടുരാമനുമവൻ
തന്നെ വീശിയാതാലത്തിന്മേലടിച്ചുകൊന്നീടിനാൻ * വീ
ണുപോയിതുതാലംമറ്റൊരുതാലത്തിന്മേൽ വീണുപോയിതു
മേവംവീണിതുബഹുതാലം * ദുഷ്ടനാംധേനുകൻതന്റെഭൃത്യന്മാ
രതുനേരംക്രോധമാവിർഭാവത്തോടുകോപിച്ചുവന്നീടിനാർ *
രാമനുംകൃഷ്ണൻതാനുംകാലുകൾപിടിപെട്ടു ഭീമമാംതാലത്തി
ന്മേൽതച്ചുകൊന്നൊടുക്കിനാർ * ബാലന്മാരാനന്ദത്താലത്യു
ത്തമായുള്ളൊരു താലഫലവുംഭുജിച്ചുൽപലേക്ഷണൻതാനും *
മറ്റുള്ളബാലന്മാരുമൊന്നിച്ചുപുറപ്പെട്ടു സായാഹ്നകാലത്തി
ങ്കൽനന്ദഗോകുലത്തിങ്കൽ * അടുത്തുചെല്ലുന്നേരംകണ്ണാ
ന്തമോദംപൂണ്ടു വാസികൾഗോപീജനംവേണുഗാനത്തെ
ക്കേട്ടു * പെരുത്തുചെന്നീടിനാർപീലികാർകൂന്തൽതട്ടി
കാലികൾപൊടിയണിഞ്ഞീടിനനിറത്തോടും * മന്ദഹാസ
ങ്ങൾപൂണ്ടസുന്ദരവദനവും മന്ദമായിളക്കുന്നോരവലോകവുംഭ്രൂ
ഭംഗങ്ങളും * വന്യമാലയുംപ്രപൂരിതകടാക്ഷവു മിന്നാമിടെ
വാച്ചിതപാദപങ്കജങ്ങളും * ഇങ്ങിനെയുള്ളകൃഷ്ണൻതന്നുടെ
രൂപാമൃത മംഗനമാരുംകണ്ണുനിറെകണ്ടാനന്ദിച്ചാർ * അ
ന്നേരംയശോദയുംരോഹിണിതാനുംചെന്നു നന്ദനന്മാരെക്കു
ളിപ്പിച്ചുകോപ്പണിയിച്ചു * അന്നവുംപാലുംനെയ്യുംമധുരംപലതര
യുംഭുജിപ്പിച്ചുതന്നുടെശയ്യതന്മേൽകിടത്തിയുറക്കിനാർ * ഇ
ങ്ങിനെചിലദിനംകഴിഞ്ഞനന്തരം ഒരുദിനംരാമൻ
കൂടാതെകൃഷ്ണൻതാനും * ഗോക്കളോടൊന്നിച്ചുബാലന്മാരോ

ട്ടംകൂടി പ്പക്ഷികളുംകളിപ്പാനായ്കാളിന്ദിതീരത്തിങ്കൽ * ദാഹ
ത്തെസഹിയാതെഗോക്കളുംബാലന്മാരും മോഹനമായജ
ലംകണ്ടതിവേഗത്തോടും * പാനംചെയ്യുന്നേരംകാളിയ
ൻവിഷംകൊണ്ടു ദീനന്മാരവനിയിൽമരിച്ചുവീണീടിനാർ *
ജീവനുംവേർപെട്ടവർവീണതുകണ്ടനേരം ദേവകീസുതൻ
താനുമേറാവുംകാരുണ്യത്താൽ * തന്നുടെകടാക്ഷങ്ങളാകു
ന്നാരമൃതത്താ ലൊന്നൊഴിയാതെജീവിപ്പിച്ചു മുഴുക്കുമ
പ്പോൾ* ദുഷ്ടമാംകാളിന്ദിതൻജലമിന്നെല്ലാവർക്കും മിഴുമാന
വിച്ചീടുമാറാക്കീടേണം * എന്നോർത്തുകാളിന്ദിയിൽകിടക്കും
സർപ്പശ്രേഷ്ഠനെത്തന്നുടെപാദകൊണ്ടുകളഞ്ഞൊരു ദാമോദരൻ *
മേളത്തിൽപതിനഞ്ചാമദ്ധ്യായംചൊന്നേനിനി കാളിയമർദ്ദന
ത്തെക്കേട്ടാലുംവഴിപോലെ *

ശ്രീശുകൻതന്നോടപ്പോൾചോദിച്ചാൻപരീക്ഷിത്തു
കേശവനതിബാലനാകിയമഹാനിന്നു * എത്രയുംവേഗാൽ
മായുമുള്ളോരുജലത്തിൽനി ന്നെത്രയുംവേഗത്തോടുനാഗങ്ങളെ
കളഞ്ഞതു * വിസ്തരിച്ചതുംചൊല്ലവേണമെന്നതുകേട്ട മു
ത്തമമോദേനമുനിശ്രേഷ്ഠനരുൾചെയ്തു * നല്ലോരുരമണക
ദ്വീപത്തിൽനാഗന്മാ രെല്ലാരുംവസിക്കുന്നുപണ്ടുപൈ
ണ്ടുതന്നെ * താർക്ഷ്യനവരുതാനുംബലികൊടുത്തുമവ
താർക്ഷ്യനവർകളെക്കൊല്ലുകയില്ലകാലം * അങ്ങിനെവാഴും
കാലംകാളികസർപ്പശ്രേഷ്ഠൻ തിങ്ങിനവിഷവീര്യംകൊണ്ടേ
റ്റംമദിക്കയാൽ * നല്ലോരുബലിയെല്ലാംതാൻതന്നെഭു
ജിച്ചു കൊല്ലുവാൻവന്നീടിനാനന്നേരംഗരുഡനും * കോപി
ച്ചെന്നിയേയുദ്ധംതുടങ്ങികാളികനെ ചാടിനാൻചോരയു
മ്പിന്നപ്പോൾപക്ഷതത്താലും * തന്നുടെപുത്രമിത്രാദിക
ളോടും ചെന്നവർകാളിന്ദിതന്നുള്ളിലൊളിച്ചുവാണാർ * പ
ണ്ടൊരുനാളിൽതാർക്ഷ്യൻകാളിന്ദിതന്നിൽചെന്നു കണ്ടമത്സ്യ
ങ്ങളെല്ലാംതിന്നതിനാലൊക്കെക്കൊണ്ടാൻ * മത്സ്യങ്ങളെയെല്ലാം
കണ്ടുനൊന്തുടൻ വത്സലനായമുനിസൗഭരിതാനുംചൊല്ലി
ളുന്നിമേൽകാളിന്ദിതൻവെള്ളംനീതൊട്ടീടുന്നാകിൽ നിന്നുടെ
തലയുടനുടനെതെറിച്ചീടും * എന്നൊരുശാപംതാർക്ഷ്യനുള്ള

ഇഫണീന്ദ്രനും മുന്നമെകേൾക്കമൂലംതത്രചെന്നിരുന്നതും * ശാപശങ്കിതനായതാൎക്ഷ്യനന്നുമുതൽ കോപേനസമയവും പാൎത്തങ്ങുവാണീടിനാൻ * കാളിയൻതന്റെവിഷവീൎയ്യം കൊണ്ടന്നുമുതൽ കാളിന്ദീസമീപത്തുചെൽകയില്ലാരുമേതും വൃക്ഷങ്ങൾതീരത്തുള്ളതൊക്കയുംകരിഞ്ഞുപോയ്പക്ഷികൾമീതെപറന്നീടുകിൽകരിഞ്ഞീടും * കാളിയനാഗകയംതന്നിലങ്ങിരിക്കിലും കാളിന്ദീജലമെല്ലാംതിളച്ചുകൊകന്നു * ദുഷ്ടനാഗനായകൃഷ്ണനവിവകണ്ടു പുഷ്ടമോദത്തോടൊരുകടമ്പിൻമുകളേറി* കഞ്ചിയുമുറപ്പിച്ചുകൂന്തലുംകെട്ടിക്കൊണ്ടുപുഞ്ചിരിയോടുംകൈകൾകെട്ടിയങ്ങാക്കവെ * ഏറ്റവുംകുതിച്ചുടൻചാടിയനേരംകൃഷ്ണൻ തൊറന്നുകാളിന്ദിതൻമദ്ധ്യേപോയ്പ്പുണ്ണീടിനാൻ * പാരിച്ചശബ്ദത്തോടുംപൊങ്ങിവന്നോരുജലം തീരവുംകവിഞ്ഞങ്ങുവില്പാടുചെന്നു * തീരദേശത്തങ്ങേറപോയപ്പോളൊന്നിലും കാരണമെന്തെന്നതുചൊല്ലേണംയോഗീന്ദ്ര * എങ്കിലൊരുകൂട്ടവുംനീയമർന്നോരുവെന്നു ശങ്കകൂടാതെതാൎക്ഷ്യനമൃതുംധരിച്ചുടൻ * പൊന്നുവേൾകടമ്പതിൻമുകളിൽവസിക്കയാൽ സാരമാംബന്ധംകൊണ്ടുസാരസ്യമുണ്ടായല്ലൊ * വെള്ളത്തിൽനീന്തിത്തുടിച്ചങ്ങിനെതിരകളെ തള്ളിമറിച്ചുകൃഷ്ണൻകിടക്കുമ്പോൾ *ഘോരശബ്ദങ്ങൾകേട്ടുകോപിച്ചുഫണീന്ദ്രനും രോഷവേഗേനപുറപ്പെട്ടുവന്നോരുനേരം * കൊണ്ടൽനേർവൎണ്ണൻതാനുംക്രീഡിച്ചുകിടപ്പതു കണ്ടുകോപേനചെന്നുചുറ്റിനാൻദേഹമെല്ലാം * ദുഷ്ടനാകുമവൻകോപത്തെസഹിയാതെ മൎമ്മങ്ങൾനോക്കിത്തന്നെകടിച്ചാൻപലതരം * ഗോപാലബാലന്മാരുമായതുകണ്ടനേരം താപേനമോഹംപൂണ്ടുഭൂമിയിൽവീണീടിനാർ * ഗോക്കളുംവൃക്ഷങ്ങളുംവത്സരുംകൃഷ്ണൻതന്നെ നോക്കിനിന്നശ്രുക്കളുംപൊഴിച്ചുശബ്ദിക്കുന്നു * അന്നേരമമ്പാടിയിൽദുൎന്നിമിത്തങ്ങൾകണ്ടു നന്ദാദിഗോപന്മാരുമത്രസംശയംപൂണ്ടാർ രാമനെവർപിരിഞ്ഞുകൃഷ്ണൻപോയതുമറി ഞ്ഞതാമയംപൂണ്ടു പുറപ്പെട്ടീതങ്ങെല്ലാവരും * വൃത്താന്തമെല്ലാമുള്ളിലറിഞ്ഞു ബലഭദ്രൻ ചിത്തത്തിൽമോദംപൂണ്ടാനൊന്നുമെചൊല്ലീലപ്പോൾ * ഗോപവല്ലഭന്മാരുമബലാവൃന്ദംചെന്നു താപേന

വനംപുക്കക്കൃഷ്ണനെത്തിരയുമ്പോൾ * പങ്കജയവാങ്കുശചിഹ്ന
മാംപാദംകണ്ടു സങ്കടത്തോടുംതിരഞ്ഞുകയംതീരത്തിങ്കൽ *
ചെന്നൊരുനേരംപൊത്തുജാതിയുംബാലന്മാരു മൊന്നൊഴിയാ
തെ വീണുകിടക്കുന്നതുകണ്ടാർ* കാളിയസർപ്പംതന്നാൽവേഷ്ടി
തശരീരനായ് കാളിന്ദിമദ്ധ്യേകൃഷ്ണരൂപവുംകണ്ടീടിനാർ *അ
ന്നേരമവർക്കുള്ളിലുണ്ടായദുഃഖമെല്ലാം ഇന്നതെന്നു ചൊല്ലീടുവതാ
ർക്കുള്ളഫണീന്ദ്രനും*ഗോപന്മാരുംപാകയും മറ്റുള്ളതൊഴികളും പാ
രമാർത്ഥമായിട്ടുമോഹിച്ചുപതിക്കയും * പിന്നെയുമെഴുന്നീറ്റുകൃ
ഷ്ണനെന്നാകിലൊന്നെ നിനക്കെന്നുള്ളവാത്സല്യത്തിൽവി
ലപിച്ചാർ * പെണ്ണുങ്ങളുടെകണ്ണുനീരുകൾകൃഷ്ണനെ വ
ന്നുമറയാതപുഴപോലെയൊഴുകിക്കയും * ഉത്തമന്മാരാ
തരംഗോപാലന്മാരെയന്നേരം ചിത്തതാപം നന്ദഗോപനും യ
ശോദയും * കാളിന്ദിതന്നിൽചെന്നു ചാടുവാനൊരുങ്ങുമ്പോൾ
നാളീകനേത്രനായരാമനരുടകിനാൻ * തന്നുടെജനങ്ങൾ
ക്കുദുഃഖം വന്നതുകണ്ടു നന്ദനന്ദനൻസർപ്പബന്ധവുംവേർപെ
ടുത്താൻ * ആയിരംഫണങ്ങൾകീഴെ കണ്ടുനേരംഫണീന്ദ്രനും
വായുവേഗേന ചെന്നാൻകൃഷ്ണനെക്കടിപ്പാനായ് * അന്നേരം
കൃഷ്ണൻതന്നെപിന്നിലമ്മാറുകണ്ടു പന്നഗംതിരിഞ്ഞപ്പോൾ
കണ്ടതുപിന്നിൽതന്നെ * ഇങ്ങിനെനാലുപാടുംതിരിഞ്ഞുതി
രിഞ്ഞഥ പന്നഗേശൻതാനേറ്റമുഴറ്റുവേശംകെട്ടു * അന്നേ
രംദാമോദരനെത്രയുംവേഗത്തോടു മുന്നമായസർപ്പമസ്തകമേ
റീടിനാൻ * അന്നേരംഫണങ്ങളിൽനൃത്തവുംതുടങ്ങിനാൻ
പരമാനന്ദംപൂണ്ടു നന്ദാദിഗോപന്മാരും * പുഷ്പവൃഷ്ടിയുംചെ
യ്തുദേവകൾസന്തോഷത്താൽ അപ്സരസ്ത്രീകളപ്പോൾനൃത്തവുംതു
ടങ്ങിനാർ * ഗാനവുംചെയ്തീടിനാർമോദേന ഗന്ധർവ്വന്മാ രാ
നന്ദത്തോടുമുനിവൃന്ദവുംസ്തുതിചെയ്താർ * ദിവ്യനൃത്തത്തി
നൊത്തതാളത്തിലമർത്ത്യന്മാർ ദിവ്യവാദ്യങ്ങൾകൊട്ടിഘോ
ഷിച്ചുതുടങ്ങിനാർ * എത്രയുംകോപത്തോടുകാളിയഫണീന്ദ്ര
ൻ മുത്തമഫണങ്ങളൊരോന്നായുയർത്തീടുന്നനേരം * സന്തോഷമതി
മേൽപോയ്നൃത്തമാടീടുംകൃഷ്ണൻ മസ്തകങ്ങളുംതാഴ്ത്തുംമാറാ
യൊന്നായത്തീടും * അന്നേരമതിന്മേൽപ്പോയ്നൃത്തവുംചെ
യ്യും പിന്നെയുമതുപോലെ മറ്റൊന്നായുയർന്നതുകണ്ടു * ഉത്ത

ൻപൊലൊവുതകഴിഞ്ഞൊരനന്തരം മസ്തകമുയൎത്തുവാൻശക്തി
യില്ലായ്മമൂലം * എത്രയുംവശംകെട്ടുകാളിയഫണീന്ദ്രനും വ
ക്ത്രങ്ങളിൽതോറംപുറപ്പെട്ടിതുരുധിരവും * മസ്തകങ്ങളുംതള
ൎന്നെത്രയുംവശംകെട്ട ചിത്തത്തിൽനാരായണപാദത്തെനി
രൂപിച്ചു * പ്രാണസംശയംപൂണ്ടഭൎത്താവുതന്നെക്കണ്ടു പാ
ണികളിൽകൂപ്പിക്കൊണ്ടുകാളിയപത്നിമാരും * നന്ദനന്മാരൊ
ടൊത്തുചെന്നുടൻഭക്തിയോടും നന്ദനന്ദനൻതന്റെകാൽത
ളിരിങ്കൽവീണാർ *വന്ദിച്ചുനിന്നു പിന്നെസ്തുതിച്ചുപലതരം വ
ന്നൊരുശോകത്തോടുംകൃഷ്ണനോടുരചെയ്താർ * താമസഗുണ
നായുള്ളൊരുഞങ്ങളിന്നു കോമളാകൃതേതവതാപമെന്തറി
യുന്നു * ഇല്ലൊരുവിവേകവുംകോപവുമുണ്ടുപാരം കൊല്ലു
വാൻമടിയില്ലകാരണമെന്യെതന്നെ * ഇന്ദിരാദേവിതാനുമി
ന്ദ്രാദിദേവന്മാരും നിന്നുടെപാദസ്പൎശംകാംക്ഷിച്ചുവസിക്കുന്നു
ഇന്നിവൻതനിക്കതു സംഗതിവന്നതോൎത്താൽ ധന്യനെത്ര
യുമിവൻസംശയമതുമില്ല * ഏതുമൊന്നറിയാതെമൂഢത
കൊണ്ടിന്നിവൻ ചെയ്തപരാധമെല്ലാംപൊറുത്തുകൊള്ളണ
മെ * ഏതുമെതിർപ്രയോഗംചെയ്തില്ലല്ലോഞങ്ങൾ ചേതസി
കരുണയാഞങ്ങളെപ്പാലിക്കണം * സാരമെന്നിരിക്കിലും
ദുഷ്ടനെന്നിരിക്കിലും നാരിമാരുടെജീവനായതുഭൎത്താവല്ലൊ
ആകയാലിവനുടെജീവനമതുംനൽകി ലോകനായകഭവാൻ
ഞങ്ങളെപ്പാലിക്കണം * ഇത്തരമവരുടെവാക്കുകൾകേൾ
ക്കകൊണ്ടു ചിത്തത്തിൽദയയുംവന്നുകാളിയനതുനേരം * സുന്ദ
രപാദംകൊണ്ടുപന്നഗശേഖരൻമെല്ലി മെല്ലെന്നുതട്ടിയന്നേരം
ഉണൎച്ചപ്പൊങ്ങിനാനവൻ * ഏറാവുംതളൎന്നവൻമോഹാലസ്യ
വുംപൂണ്ടു ചോരചൊന്നപ്പോൾമോഹംതീൎന്നുഴന്നൊരമന്ദം
ദീനനായ്നമസ്കരിച്ചാനനങ്ങളുംതാഴ്ത്തി മന്ദസഖേദത്തോ
ടുംകൃഷ്ണനോടുരചെയ്താൻ * ദുഷ്ടന്മാരാകുംഞങ്ങൾതാമസസ്വ
ഭാവന്മാരെന്നുമവിവേകവുമില്ലല്ലോപണ്ടെതന്നെ * കാര
ണമെന്യെകോപമുണ്ടായിവരുമത്രെ തീൎക്കയില്ലവേഗംമഹാ
വൃദ്ധവുമുണ്ടുപാരം * നിന്തിരുവടിയുടെതത്വമറികയില്ല
ത്തംശത്തിൽമോഹംപാരമുണ്ടല്ലൊസ്വയം ഇത്തരംസ്വഭാവ
ന്മാരാംഞങ്ങളെപ്പോലുള്ള ദുഷ്ടജന്തുക്കൾക്കുഭവാൻ

തന്നെ * തന്നുടെസ്വഭാവങ്ങളൊക്കവെകല്പവതി നിന്നോ
ടവനുംപാത്രമല്ലല്ലൊജഗൽപതെ * എങ്കിലുമിന്നുമമഭാഗ്യ
ദൈവമവതാരമെ നിൻകഴലിണാമമസ്വകമെന്നുവല്ലൊ *
എന്നതുകൊണ്ടുമമപാപവുംമറ്റെല്ലാ മിന്നകന്നിതുമനശ്ശുദ്ധി
യുംവന്നുള്ളൊരും * ദുഷ്ടനിഗ്രഹത്തിനായ്ത്തനാവതരിച്ചനീ ദു
ഷ്ടനാമെന്നെയിന്നുനിഗ്രഹിക്കിലുംകൊള്ളാം * ഇച്ഛയോടെ
നുഗ്രഹംനൽകുന്നാകിലുംകൊള്ളാം തൃപ്പാദങ്ങൾമമശര
ണംനമോസ്തുതെ * ഇത്തരംപറഞ്ഞൊരുകാളിയൻതന്നോടെ
പ്പോൾ ചിത്തകാരുണ്യംപൂണ്ടുകൃഷ്ണനരുൾചെയ്തു * നിന്നു
ടെചിത്തശുദ്ധിവരുത്തീടുവാൻഞാനു മിന്നിതുചെയ്തീടി
നേൻദുഷ്ടമായുള്ളൊരുംഭവാൻ * ചിത്തശുദ്ധിയുംതവവന്നിതു
വഴിപോലെ സത്വരംകാളിന്ദിയിൽനിന്നുനീഗമിക്കണം *
എത്രയുംമുഖ്യമാകുംകാളിന്ദിജലമിതു മർത്ത്യന്മാരനുഭവിച്ചീട
ണമിനിമേലിൽ * ഇപ്രദേശത്തുകാളിച്ചെന്നാസ്ഥയാപിതൃദേവ
തൎപ്പണംചെയ്താൽപാപംനശിക്കുമെല്ലാവൎക്കും * നമ്മുടെസം
വാദങ്ങൾമൂന്നുസന്ധ്യകളുംഏതി നന്മയിൽനിനച്ചവൎക്കില്ലൊ
രുവിഷഭയം * നന്ദനമിത്രബന്ധുകളത്രാദികളോടു ചെന്നു
നീരമണകദ്വീപത്തിൽവസിച്ചാലും * എന്നുടെപാദംതവ
മൌലിയിൽപതിഞ്ഞതു പന്നഗാശനൻകണ്ടാൽവന്ദിക്കുമെ
വൻനിന്നെ * താൎക്ഷ്യനംബാവുതാനുംബലിയുംകൊടുക്കേ
ണം താൎക്ഷ്യനമെന്നാൽനിന്നെകൊല്ലുകയില്ലനൂനം * എ
ന്നരുൾചെയ്തനേരംകാളിയഫണീന്ദ്രനും വന്ദിച്ചുമോദംപൂണ്ടു
വേഗേനനടകൊണ്ടാൻ * നാഗരത്നങ്ങൾപല്ലാനാഗഹാരങ്ങ
ളിവ നാഗപതിയവൎക്കുള്ളൻതനിക്കകൊള്ളുവെച്ചാർ * വന്ദി
ച്ചങ്ങനെതന്നെയുംപകൊക്കാണ്ടുനാഗേന്ദ്രനു ചൊന്നിച്ചുരമണക
ദ്വീപവുംപുക്കിതിനാൻ * അന്നുതൊട്ടെല്ലായിടംകാളിന്ദിജലം
തന്നിൽ നന്നായിക്കളിച്ചീടുംവെള്ളവുംകുടിച്ചീടും * ഇത്ത
രംപതിനാറാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനാൻ ചിത്തമോദേനകഥാ
ശേഷവുംകേട്ടുകൊൾവിൻ *

കാളിയൻതന്നെപ്പറഞ്ഞയച്ചുകൃഷ്ണൻതാനും കാളിന്ദി
തീരത്തങ്ങേറീടിനാൻമോദത്തോടും * ദിവ്യരത്നങ്ങൾകൊണ്ടും

ദിവ്യഹാരങ്ങൾകൊണ്ടും സർവ്വാംഗമലങ്കരിച്ചുള്ളോരു ഗോവ യോടും * മന്ദഹാസങ്ങളോടും കൃഷ്ണനെക്കണ്ടനേരം നന്ദാദി ഗോപന്മാൎക്കും ഗോപസ്ത്രീജനങ്ങൾക്കും * ഉണ്ടായ സന്തോഷ ങ്ങളെല്ലാമിന്നു ഞാൻ പറയുന്നു കണ്ടവർ കണ്ടവർ ചെന്നാശ്ലേഷം ചെയ്തീടിനാർ * നന്ദരോഹിണീയശോദാദികളെല്ലാവൎക്കും നന്ദനന്മാരാകുന്ന പാലുള്ളോരു സ്വഭാവം വന്നു * പുത്രനെമടി യിൽ വെച്ചാശ്ലേഷം ചെയ്യുന്നു പതിവ്രതമാരോടും കണ്ണു നീർ വാൎത്തീടിനാർ * മന്ദഹാസവും ചെയ്തു രാമൻ മനോജ്ഞനെ മന്ദമെന്നിയെ ചെന്നു പിടിച്ചു കൂട്ടീടിനാൻ * ഇങ്ങിനെ ഗോ പന്മാരും ബാലരും പശുക്കളും ഭാഗ്യമാകുമാനന്ദവാരിധിമ ഗ്നരായ് * രാത്രിയും വന്നനേരം കാളിന്ദീതീരത്തിങ്കൽ ക്ഷു ത്തൃട്പരിശ്രാന്തന്മാരായുറങ്ങിനാർ * രാത്രിയിലെല്ലാ വരുമൊന്നിച്ചുകിടക്കുമ്പോൾ കത്തിവന്നിതു നാലുഭാഗവും ദാ വാനലൻ * കാട്ടുതീ കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടിതു ബാലന്മാരും പെട്ട ന്നു രാമകൃഷ്ണന്മാരോടു ചൊല്ലീടിനാർ * മല്ലലോചന കൃഷ്ണ കാളി യദേഹം ഇപ്പോൾ ... ബലവുള്ളോരു ബലഭദ്ര * ദാമോദര ദാവാനലൻ വന്നിതാ ദഹിക്കുന്നു കാരുണ്യമുണ്ടായിട്ടു പാലിച്ചു കൊള്ളേണമേ * എന്നതു കേട്ടു കൃഷ്ണൻ വഹ്നിയെ പ്പാനം ചെ യ്തു നന്ദാദിഗോപന്മാരെല്ലാരും സന്തോഷിച്ചാർ * എല്ലാരു മൊന്നിച്ചു പിറ്റേന്നാൾ പുലർകാലെ മെല്ലെ വനത്തിൽ ചെന്നു വാണീടിനാരഹോ * സ്നാനഭോജനാദികളൊക്കെയും കഴിച്ചു കൊണ്ടു നന്ദനത്തോടു ഗോപവൃന്ദവും ഗോപികമാരും * മല്ലലോ ചനൻ തന്റെ ലീലയും പാടിക്കൊണ്ടാർ ചൊല്ലിനാൻ പക്ഷീന്ദ്ര നോടിവ്വണ്ണം ശുകമുനി താൻ *

—

അക്കാലം കൃഷ്ണൻ താനും രാമനും ബാലന്മാരും ഗോക്ക ളോടൊരുമിച്ചു പുക്കിതു വൃന്ദാവനം * ഉഷ്ണകാലത്തെ കണ്ടു ജീവ ജന്തുക്കൾ തപിച്ചീടും ഗ്രീഷ്മകാലവും വന്നു സൂര്യനും ജ്വലിക്ക ന്നു * മാധവനായ ദേവൻ തത്ര വാഴ്കകൊണ്ടും മാധവമാസമെ ന്നു നിനച്ചു ഗോപന്മാരും * ഓരോരോതരം ക്രീഡ ചെയ്തുകൊ ണ്ടെല്ലാവരും പരമാനന്ദം പൂണ്ടു കാനനേ വസിക്കുമ്പോൾ * ചൊല്ലിനാൻ കൃഷ്ണൻ താനെ മിത്രജനം തന്നിൽ തമ്മിലെല്ലാ

വരുംതന്നുടെതാഴ്പോലെ * പിന്നോക്കംമെല്ലെക്കിലായവൎക്ക് മറ്റേവരെന്ന തന്നുടെപുറമേലിലെടുത്തു നടക്കേണം * തങ്ങളിലൊത്തന്നെയെന്നബാലന്മാരെല്ലാവരും തിങ്ങിനമോദത്തോടും തല്ലുകൾതുടങ്ങിനാർ * അന്നേരംപ്രലംബനാമാനന്നുള്ളൊരുമഹാസുരൻ വന്നിതുഗോപവേഷത്തെക്കൈക്കൊണ്ടുമോദത്തോടും കാപട്യമനസ്സോടെകൃഷ്ണനുംരാമൻതാനും വേഗമോടറിഞ്ഞിതുമറ്റാരുമറിഞ്ഞീല * ഇങ്ങിനെകളിച്ചിട്ടുതങ്ങളിലെടുത്തിട്ടുമങ്ങവർഭാണ്ഡീരികാഖ്യമായതാംവടമൂലെ * ചെന്നുപിന്നെയുമേവംകളിക്കുന്നനേരത്തിങ്കൽ നന്ദനന്ദനൻശ്രീദാമാവിനെവഹിച്ചുതേ * ഭദ്രസേനനുംപിന്നെവൃഷഭൻതന്നെബലഭദ്രനപ്രലംബനുംതാനവനേറിക്കൊണ്ടാൻ * നന്ദനന്ദനൻതന്നെവധിച്ചുകൂടായെന്നു തന്നുള്ളിൽനിരൂപിച്ചുദൈത്യനുംകോപത്തോടെ * രാമനെയെടുത്തുകൊണ്ടാകാശേചെന്നുദൈത്യൻ ഭീമരൂപവുംപ്രകാശിപ്പിച്ചുനിന്നനേരം * ഒന്നുപേടിച്ചുരാമൻപിന്നെത്തന്നുടെതത്വം തന്നുള്ളിൽനിരൂപിച്ചുകോപിച്ചുവേഗത്തോടും * മുഷ്ടികൾകൊണ്ടുദൈത്യൻതന്നുടെശിരസ്സിങ്കൽ കുട്ടനംചെയ്യുന്നേരംജീവനുംവേർപെട്ടവൻ * വജ്രമേറ്റദ്രിപോലെഭൂമിയിൽവീണീടിനാൻ വിജയംരാമാല്ലുന്നബാലന്മാരുമന്നേരം * നന്ദിച്ചുദേവന്മാരുംപുഷ്പവൃഷ്ടിയുംചെയ്താരാനന്ദിച്ചുബാലന്മാരുംരാമനെപ്പുകഴ്ത്തിനാർ * നന്ദനന്ദനാപുകഴ്ത്തീടിനാൻകൃഷ്ണൻതാനും ഇന്നിങ്ങനെഞാൻപതിനെട്ടാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനേൻ

പിന്നെയുമവരെല്ലാംക്രീഡകൾതുടങ്ങിനാർ അന്നേരംപശുക്കളുംദൂരത്തുപോയീടിനാർ * ഗോക്കളെത്തിരഞ്ഞവർ ഗോപബാലന്മാർ താനേ പുക്കിതുമുഞ്ജാരണ്യം പൂർണ്ണമാംവനംതന്നിൽ * ക്രന്ദനംകേട്ടനേരംപേർകൾചൊല്ലിക്കൊണ്ടു നാദത്തോടുവിളിച്ചീടിനാർപശുക്കളെ * കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണൻതാൻനാദത്തെക്കേട്ടുടനെ എങ്ങിവന്നിതുപശുവൃന്ദവുംമോദത്തോടെ * അന്നേരമതികാട്ടുതീയുള്ളചുഴലവും വന്നതുകണ്ടുഗോപബാലന്മാരുംചൊല്ലീടിനാർ * കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണകൃഷ്ണമനോജ്ഞാകൃതേ കണ്ണാപുനസ്സഹായമാകിമറ്റോ

ഗ്നിയെ * പണ്ടുവന്നൊരിദ്ദാവാഗ്നിയെക്കാളുമെത്രയുമുഗ്രമിതു മണ്ടുവന്നതഗ്നിയുണ്ടല്ലോ ചുഴലവും * നിങ്ങളല്ലാതെ ഗതിയില്ലല്ലോ ഞങ്ങൾക്കാരു മെന്തിനിനായെന്നാകിലും കാത്തുകൊള്ളുകവേണം * എന്നതുകേട്ടനേരം കൃഷ്ണനവരോടു ചൊല്ലിനാനൊന്നു ഞാൻ ചൊല്ലീടുവൻ കേൾക്കേണമതു നിങ്ങൾ * എല്ലാരും വഴിപോലെ കണ്ണുകളടയ്ക്കേണം ചൊല്ലുവൻ തുറക്കേണമെന്നു നേരത്തു ഞാൻ * അന്നേരമടച്ചിതു കണ്ണുകളെല്ലാവരും വഹ്നിയെമുഖം കൊണ്ടുപാനം ചെയ്തിതു കൃഷ്ണൻ * അക്ഷികൾ മിഴിച്ചാലുമെന്നരുൾ ചെയ്തു കൃഷ്ണൻ തൽക്ഷണം കണ്ണുമിഴിച്ചെല്ലാരും ഗോപകന്മാരും * കാനനം തന്നിൽ പുക കൂടവേ കാണായ്കയാൽ മാനുഷനല്ല കൃഷ്ണനെന്നവർ നിരൂപിച്ചാർ * പിന്നെ ചെന്നമ്പാടിയിൽ പുക്കിതു ബാലന്മാരും വഹ്നിയെ ഭക്ഷിച്ചതും ദൈത്യനെ വധിച്ചതും * വിസ്തരിച്ചുരചെയ്തു കേൾക്കയാലെല്ലാവരുമെത്രയുമാശ്ചര്യവും മോദവും പൂണ്ടീടിനാർ * നന്ദഗോകുലം തന്നിലുള്ളവരെല്ലാവരുമിന്നിവർ ദേവശ്രേഷ്ഠന്മാരെന്നു നിരൂപിച്ചാർ * പിന്നെയങ്ങെല്ലാവരും സുഖിച്ചു വാണീടിനാരിന്നു ഞാൻ പത്തൊമ്പതാമദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടിനേൻ *

—*—

അങ്ങിനെ ചിലദിനം കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം ഭംഗിയേറീടുന്നൊരു വർഷകാലവും വന്നു * അക്കാലേ ദിക്കുകളെല്ലാം മറച്ചു മേഘങ്ങളും പുഷ്കരേ നിറഞ്ഞിതു വായുവും വീശീടിനാൻ * പൊൻനിറമായുള്ളൊരു മിന്നലുമിടികളുമൊന്നിച്ചു മേഘങ്ങളും വർഷിച്ചു തുടങ്ങിനാർ * എത്രയും തപിച്ചൊരു ഭൂമിയിൽ വർഷമേറ സന്താപം തണുത്തിതു പുഷ്ടിയും വന്നു ഭൂമൌ * സന്തതം തപം ചെയ്തു മോക്ഷിച്ചു വാഴ്കുന്നോരം ചിന്തിതം ലഭിച്ചൊരു ജനങ്ങളെന്നപോലെ * വൃക്ഷങ്ങൾ തൃണങ്ങളും നല്ലൊരു ലതകളുമൊക്കയും തളിർ വാട്ടമൊഴിച്ചു ചമഞ്ഞിതു * രാത്രിയിൽ ഗ്രഹങ്ങൾകളേറെ ശോഭിച്ചില്ലിതന്നേരം മെത്രയും ശോഭിക്ക നഭസ്സിങ്കൽ ഖദ്യോതസമൂഹവും * ശോഭിക്കും പാഷണ്ഡന്മാർ പാപിയാം കലിയുഗേ ശോഭിക്കയില്ലതാനും വേദമെന്നതുപോലെ * മിണ്ടാതെ കിടന്നോരു മണ്ഡൂകസമൂഹവും കൊണ്ടൽനാദവും കേട്ടു ഘോഷവുമാരംഭിച്ചു * ഓരോന്നിന്നായി ഭേദകാര്യങ്ങൾ കഴിയുന്നോ

ന്മാരെനാദഘോഷംതുടങ്ങീടുന്നപോലെ * ഉത്തമന്മാരിക
ളൂടെഞ്ഞായസംസൃഷ്ടന്മാരെത്രയുംപാരംക്ഷോഭംപൂണ്ടില്ല സ
മുദ്രവും * പകുതവരാരതാതൃമാശികളുടെമീത്ത മുൽക്കല
കാമങ്ങളാൽക്ഷോഭിക്കുന്നേതുപോലെ* വൃഷ്ടിധാരകൾകൊണ്ടു
ഖേട്ടനംചെയ്യീടില്ല മെട്ടുമെകലുഷമില്ലാതവാഴുന്നഗിരികളും*
പഞ്ചതാംവരുത്തുവാനന്തകൻവരുമ്പോഴും ഭീതിയേതുമില്ലാ
തെതവിഷ്ണുഭക്തന്മാരെപ്പോലെ * പുല്ലുകളേറെച്ചിട്ടുംസഞ്ചാരം
കാണാതിട്ടും നല്ലമാർഗ്ഗങ്ങളുംസന്ദിഗ്ദ്ധങ്ങളായ്പ്പന്നു * ഏ
റിയകാലമായിട്ടഭ്യാസമില്ലാതെയു ള്ളോരന്തണരുടെവേദശാസ്ത്ര
ങ്ങളെന്നപോലെ * ഓരോരോരത്തിങ്കലോരോരോമേഘങ്ങ
ളിൽ ചേരുന്നവിദ്യുത്തുകൾചപലമതികളെപ്പോലെ * ഏറ്റ
വുംകരുത്തോടുമൊലിച്ചജലങ്ങൾചെ നാശ്യന്താംഭീമങ്ങളും
സേതുക്കൾമുറിക്കുന്നു * വേദദൂഷകന്മാരാംപാഷണ്ഡമതമെല്ലാം
മോദേനപരിഗ്രഹിച്ചോരാപാപിഷ്ഠന്മാർ * വേദദ്വാ
രംകൊണ്ടുദുഷ്ടമാംകലിയുഗേ വേദമെല്ലാംഭേദിക്കുന്ന
തുപോലെ * ഇത്തരംപലവിധമുള്ളോരത്ഭുതങ്ങൾ വിസ്ത
രിച്ചുരചെയ്യാൻകാലമേറെപ്പോരായല്ലോ * സസ്യസസ്യങ്ങളാ
ലെപൂർണ്ണമായവനിയും സമ്പൂർണ്ണകാമന്മാരുംതുഷ്ടന്മാരാംപുരാപ്പെ
ട്ടു * വർഷമാകുന്നവിൺമഹത്വങ്ങളുംകണ്ടു വർഷധാരയുമേ
റെഗോക്കളുമേറ്റീടിനാർ * ഗോക്കളോടൊരുമിച്ചുപച്ച
ഗ്രഹകളിൽ പുക്കിതുന്നാഹാരവുംകഴിക്കുംചിലരിഹ * ചെ
റുകാചാരനാശംശേഷംവന്നിതുശരൽകാലം മേറവുംസന്തോ
ഷവുംവന്നിതുജനങ്ങൾക്കും * പുഷ്ടമാർഗ്ഗമേഘപങ്ക്തികൾ
ശുഭ്രങ്ങളായ് പുഷ്ടരക്ഷണസേവകൊണ്ടുമാനസംപോലെ *
ചന്ദ്രനുംതാരങ്ങളോടൊന്നിച്ചുവിളങ്ങിനാൻ നന്ദനന്ദനൻ
ബാലന്മാരോടുമെന്നപോലെ * കാലസൂര്യൻപ്രകാശിച്ചി
തുഗഗനത്തിൽ മാലിന്യംപോകുന്നതംഭെപ്പെണമെന്നപോലെ
വാരികൾമന്ദംമന്ദംകുറഞ്ഞുവരുന്നതു വാരിയിൽകിടക്കുന്നജ
ന്തുക്കളോർക്കുന്നില്ല * മായാമോഹങ്ങൾകൊണ്ടുജീവജന്തുക്ക
ളെല്ലാ മായുസ്സുപോകുന്നതുചിന്തിക്കാത്തതുപോലെ * പങ്ക
ജകുമുദങ്ങളെന്നിവവശാഭിച്ചിതു പങ്കങ്ങളകന്നിതുമീയിലെ
ല്ലാടവും * നല്ലാതജലങ്ങളുംതെളിഞ്ഞുചമഞ്ഞിതു നല്ലസ

ജനിമൃതി ഹൃദയത്തിന്നപോലെ * കൃഷ്ണദ്വൈപായനനു
ക്കെല്ലാം ചൊല്ലീടുവാൻ കല്യാണപ്രദമെന്നു ചൊല്ലാവിത
റിഞ്ഞാലും ചിത്രമെത്രയും ശരൽകാലമെന്നു ചൊല്ലാം മി
ത്രമിതിപ്പോൾ ദയം ചൊല്ലീടിനാൻ *

—*—

അക്കാലം വയസ്യരോടൊന്നിച്ചു കൃഷ്ണൻതാനും ഗോക്ക
ളോടൊരുമിച്ചു പുക്കിതു വൃന്ദാവനം * മോഹനമായ വേണുഗാ
നം ചെയ്തിതു കൃഷ്ണൻ മോഹിച്ചാർ ഇതു കേട്ടു ഗോപനാരികളെ
ല്ലാം * സുന്ദരരൂപം കണ്ടും മോഹന വാക്യം കേട്ടും മന്ദഹാസ
വും കടാക്ഷങ്ങളും കണ്ടു കണ്ടും * കാമദീപനമായ വേണുനാദ
ത്തെ കേട്ടു കാമസായകമേറ്റു വലഞ്ഞു ഗോപിമാരും * ഭംഗി
യേറീടും കൃഷ്ണൻ തന്നുടെ ചരിത്രം മാത്രം തങ്ങളിൽ തന്നെ പറഞ്ഞീ
ടിനാർ പ്രാതർ * പീലികൾ ചാർത്തി കെട്ടി മന്ദഹാസവും പൂ
ണ്ടു കാലികളെ പിമ്പെ വനമാലയുമിട്ടുകൊണ്ടു * വേണുവുമൂ
ടുമങ്ങു പാടയായ കൃഷ്ണൻ തന്നെ കാണാതെ കാണിനാരതെ
ങ്ങിനെ പറയേണ്ടു * കണ്ണുകളുള്ള ജീവജന്തുക്കൾക്കെല്ലാമ
ക്കം കണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ഫലം വേണമെന്നിരിക്കിലോ * മന്ദഹാ
സങ്ങളോടും പ്രവേശിക്കിതത്തൊട്ടും നന്ദനന്ദനമുഖപങ്കജം
കാണ്ക വേണം * കാനനം തന്നിലുള്ള ജന്തുവൃന്ദങ്ങളെല്ലാം മന
ന്ദമോടൊട്ടും കൃഷ്ണൻ തന്നുടെ രൂപാമൃതം * കണ്ടുകണ്ടു ഭക്ഷിന്നാക
ണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ഫലം! ഉണ്ടായി വരുമതിനില്ല സംശയമേതും *
സുരനാരീജനമനോമോഹനരൂപം സുര സുന്ദരിമാരും കണ്ടു കാമി
ച്ചീടുന്നതും * നല്ലോരു പുല്ലു കൊണ്ടും പാരിയങ്ങളെല്ലാം ക
ണ്ടും കല്യാണ ഭൂഷണമാരോമൽ കൃഷ്ണനാരായും * ശോകങ്ങളോടൊ
രുമിച്ചു ശർക്കരിച്ചീടുനാവൻ പാർക്ക നമ്പാം മഹാഭാഗ്യ
മിയന്നവരെന്നു * കാട്ടാളസ്ത്രീകളെല്ലാം രാമകൃഷ്ണന്മാരുടെ ക
ണ്ണോട്ടമതാതാപം സഹിച്ചുകൂടാഞ്ഞവർ * പാദമാണിക്കരേ
കണ്ടു ചൊന്നതൽകുചങ്ങളിൽ മോദമാർന്നു ചേർത്തു മാറത്താപ
ത്തെ കളയുന്നു * ഇത്തരം ബഹുവിധം പറഞ്ഞു ഗോപിമാരും
ചിത്തത്തിൽ കൃഷ്ണൻ തന്നെ നിരൂപിച്ചു സദാകാലം * തന്മയമാരാ
യ്ക്കന്നഭാഗ്യമെത്രയുമോർത്താൽ നന്മയിലിതിപ്പറഞ്ഞോ നാവ്യാ
സം ചൊല്ലീടിനാൻ *

വന്നിതുഹേമന്തമാകുംകാലംഗോപസ്ത്രീകൾ ഭുജിച്ചു
പുലർകാലെകാളിന്ദീതീരംപുക്കാർ * സ്നാനവുംചെയ്തുശുദ്ധിവരു
ത്തിവഴിപോലെ മൌനംതന്നിലുറപ്പിച്ചിട്ടേവരുന്നാർ *
മണ്ണുകൊണ്ടൊരുദേവിരൂപമതുചമച്ചവർ പുണ്യദേശത്തു
വെച്ചുപൂജിച്ചുവഴിപോലെ * ചന്ദനധൂപദീപമാല്യങ്ങളും നി
വേദ്യങ്ങളെന്നിവകൊണ്ടുനിത്യംപൂജിച്ചുഭക്തിയോടും * മം
ഗലമായനല്ലഹവിസ്സുംഭക്ഷിച്ചുകൊണ്ടങ്ങിനെതന്നെയൊരുമാസം
സേവിച്ചാരവരെല്ലാം * നിത്യവുമവരൊരുമന്ത്രത്താൽസേവി
ച്ചിട്ടുമൈത്രമ്യൂഹ്യാനുസാരമാകയുമുണ്ടു * ലോകനായികേ
മഹായോഗിനികാത്യായിനീ ശോകനാശിനിവിശ്വവല്ലഭേമ
ഹാമായേ * നന്ദനന്ദനനായസുന്ദരരൂപൻകൃഷ്ണൻതന്നെ
ങ്ങൾക്കുഭർത്താവായിട്ടുവരേണമേ* എന്നതിനായിക്കൊണ്ടുഞ
ങ്ങളിന്നെല്ലാവരും നിന്നുടെപാദാംബുജംവീണിതാവണങ്ങു
ന്നേൻ* എന്നൊരുമന്ത്രംനിത്യംജപിച്ചങ്ങെല്ലാവരുമൊന്നി
ച്ചുകാത്യായിനീദേവിയെസ്തുതിചെയ്യുമാർ * അങ്ങൊരുദിനം
ജലക്രീഡചെയ്യുവിനായി സുന്ദരിമാരായുള്ളഗോപകന്യക
മാരും* വസ്ത്രവുമഴിച്ചുതിൻതീരദേശത്തുവെച്ചിട്ടത്രയുംമോ
ദത്തോടുമിറങ്ങികാളിന്ദിയിൽ* വെള്ളത്തിൽകളിക്കയുമൊരോട്ടു
ട്ടുളുടിക്കയും വെള്ളത്തിൽപാട്ടുപാടിരസിച്ചീടുന്നേരം* ബാ
ലന്മാരൊരുമിച്ചുകൃഷ്ണനുംതത്രചെന്നു ചേലകളെടുത്തുകൊ
ണ്ടാലിന്മേൽകരേറിനാൻ* വൃക്ഷശാഖകളതൊക്കെചേലകൾ
തൂക്കിക്കൊണ്ടു തൽക്ഷണംഗോപിമാരോടീവണ്ണമുരചെയ്തു* അ
ത്രവന്നീടുന്നാകിൽചേലകൾനൽകീടുവൻ മത്തകാശിനിമാ
രസത്യമെന്നറിഞ്ഞാലും * എല്ലാരുമൊരുമിച്ചുവന്നാൽ
ഞാൻകുഴങ്ങീടും മെല്ലവെയോരോരുത്തിനാംവന്നുകൊൾകിലേകു
വിൻ * എന്നതുകേട്ടനേരംഗോപിമാരെല്ലാവരും മന്ദ്യാന്ത്യം
നോക്കിക്കൊണ്ടുലജ്ജയാചൊല്ലീടിനാർ * ഇത്തരംചാപല്യ ചേ
ങ്ങൾക്കൊട്ടുമതല്ലാഭവാ നുത്തമനായഗോപരാജന്റെസൂനുതാനാ
ല്ലോ * നിന്നുടെദാസീജനമല്ലയോഞങ്ങളെല്ലാമിന്നീചേലാ
ന്നാവണ്ണംകേൾക്കേണ്ടുന്നജനമല്ലോ * എന്നതുകൊണ്ടുംതീർച്ചയായ്ചേ
ലകൾതരികനീ നന്ദനന്ദനചെയ്യുമല്ലാതുണ്ടറിഞ്ഞാലും * എ
ന്നതുകേട്ടനേരംകൃഷ്ണനുരചെയ്തു നിങ്ങൾനിങ്ങളെമൻറെദാ

ന്നീടുന്നാകിലൊ * ചൊന്നതുപോലെകേട്ടബാലകൾവാ
ങ്ങീട്ടും നിന്നൊൻതരികയില്ലെല്ലാടിലറിഞ്ഞാലും * നന്ദ
നോടുചെയ്യുമെന്തുചെയ്തീടും താത നെന്നതുകേട്ടവരും ല
ജ്ജയാപൂണ്ടാർ * ഹസ്തങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെഗുഹ്യദേശവു
മൊറം പൊത്തിക്കൊണ്ടാലിൻകീഴെവന്നാരന്നേരംകൃഷ്ണൻ
ശുദ്ധഭാവത്തെക്കണ്ടുംതകരമെപ്രേമംകണ്ടും ബാലമോദേന
ഗോപനാരിമാരോടുചൊന്നാൻ * വസ്ത്രംകൂടാതെചെന്നുവെ
ള്ളത്തിലിറങ്ങിയ ദൌഷ്ട്യംഹരിനിന്ദയാശ്ശുണാനിങ്ങൾക്കെ
ല്ലാം * എന്നതുകൊണ്ടുശിരസ്യഞ്ജലിബന്ധംചെയ്തു മന്ദമെ
ന്നിയെനിജവസ്ത്രങ്ങൾവാങ്ങിക്കൊൾവിൻ * എന്നുകേട്ടവ
രെല്ലാമേകൈകരാരാകരംകൊണ്ടു വന്ദിച്ചനേരംകൃഷ്ണനിത്തരമുര
ചെയ്തു* ഏകഹസ്തങ്ങൾകൊണ്ടുദേവനെവന്ദിക്കിലൊ വൈ
കാരതമമോഹഹസ്തമെറിച്ചുകളയേണം * എന്നുചൊല്ലുന്നമുനി
വസ്ത്രവുംശാസ്ത്രങ്ങളല്ല എന്നതുകൊണ്ടുരണ്ടുകൈകൊണ്ടുംകൂപ്പി
ടുവിൻ * അങ്ങിനെകേട്ടനേരംഗോനാമാരുംവ്രത ഭംഗശങ്കയാ
രണ്ടുകൈകൊണ്ടുംകൂപ്പീടിനാർ* എന്നതുകണ്ടുകൃഷ്ണനേറവും
സന്തോഷിച്ചു മന്ദമെന്നിയെകൊടുത്തീടിനാൻവസനങ്ങൾ*
അങ്ങിനെചെയ്തുകൊണ്ടുമിണ്ടുനാംകൃഷ്ണൻതന്നോ ടംഗനാജന
ങ്ങൾക്കേറീടസംതൊന്നീലെത്തും * വസ്ത്രവുമെടുത്തവരെത്രയും
ലജ്ജയോടും തന്നെത്രവഹിന്നീടിനാരാത്മമെഗമിച്ചീല * നാ
രിമാരുടെകാമമറിഞ്ഞുമോദത്തോടും വാരിജവിലോചനനി
ത്തരമുരചെയ്തു * സുന്ദരിമാരാം നിങ്ങൾക്കുള്ളൊരുമനോരഥ
മിന്നുഞാനറിഞ്ഞിതുലജ്ജയുമുണ്ടാകേണ്ട * ആരെരേവാട്ടമെ
ന്നാശ്ലേഷവീക്ഷണങ്ങൾക്ക സാദരംമുക്തിപോലുംനൽകും
ഞാൻമടിയാതെ*കാമത്താൽസേവിക്കിലുംകാലംകൊണ്ടവർ
കൾക്കകാമിനിമാരെമുക്തിനൽകീടുമറിഞ്ഞാലും * ദേവിയെ
സ്സേവിച്ചതിനുള്ളതാംഫലം നിങ്ങൾ ക്കാവലുംവൈകീടാ
തെകൈവരുമവർതോന്നും * എന്നുകേട്ടവരെല്ലാംവന്നാസ
ന്തോഷത്തോടും ചെന്നുതൻഗൃഹംപൂകകാലവുംപാർത്തുവാ
ണാർ * ഗോപസ്ത്രീജനമെല്ലാംപോയനേരംകൃഷ്ണൻ
ഗോപബാലകന്മാരോടിത്തരമരുൾചെയ്തു * ആരുതപാഹി
മവൽമെന്നിവസഹിച്ചുടൻ പൊനസികന്മായനെല്ലാരു
പ്പങ്ങളും * അർക്കരശ്മികൾകൊണ്ടുതപിച്ചജനങ്ങളു

യെക്കണ്ടുംചേരായതകൊണ്ടുരക്ഷണംചെയ്തീടുന്ന * ഉൾക്കാമ്പമാ
രായവരിണിദിനെയല്ലോതങ്ങ മൈത്ര്യംവേദിച്ചിട്ടുരക്ഷിക്കും
പരന്മാരെ * ഇത്തരമോരോന്നരചെയ്യുവരെപ്പോവതു, മൈത്ര
യുംമോഹംപൂണ്ടുകാളിന്ദീതീരംപുക്കാർ * ശുദ്ധമായൊരജല
മേററവുംപാനംചെയ്താ അദ്ധ്യായമിരുപത്തു രണ്ടെന്നറകചൊ
ല്ലേൻ *

കൃഷ്ണനുമാകാലമുനോരമാത്രയുംവന്നുകേട്ടു ചിത്തസ
ന്താപാത്താലുമൊലകന്മാരുംചൊന്നാർ * മംഗലതൃപ്പാദമ
സുന്ദരംനീറാകൃഷ്ണ ഞങ്ങൾക്കുവിശപ്പുകൊണ്ടേത്രയുംവലയു
ന്നു * ഏതുമേതാവാകീട്ടാനതഭോജനംതന്നീടായ്കിൽ പ്രേതരാ
ജാലയത്തിൽപോമീട്ടുംഞങ്ങളെല്ലാം * എന്നതുകേട്ടുകൃഷ്ണൻ
ചൊല്ലിനാനവർകളോ ടിന്നതിന്നുപായംഞാൻചൊല്ലുവൻ
കേട്ടുകൊൾവിൻ * ഏത്രയുംസമീപത്തുവിപ്രന്മാർപലരു
ണ്ടുത്തമമായയജ്ഞംതുടർന്നുവസിക്കുന്നു * ചെന്നവരോടുയാ
ചിച്ചീടുവിനെന്നാലവർ ചൊന്നതുകേട്ടുകൊണ്ടുവൈകാതെ
വന്നീടുവിൻ * എന്നതുകേട്ടവർചെന്നുസാദരംവിപ്രന്മാരെ വ
ന്ദിച്ചുവിനയത്തോടീവണ്ണംചൊല്ലീടിനാർ * നന്ദനന്ദനനാ
യകൃഷ്ണനുംരാമൻതാനു മൊന്നിച്ചുസമീപത്തുപാർക്കുന്നുണ്ടറി
ഞ്ഞാലും * ക്ഷുത്ബാധസഹിയാഞ്ഞുഞങ്ങളെനിയോഗിച്ചു
സൽബോധമുള്ളഭവാന്മാരോടുചൊല്ലീടുവാൻ * അന്നമേതേ
തിനാനതാദരമില്ലതുകൊണ്ടു മന്നത്തിനെല്ലാവരുംപാത്ര
മായതുകൊണ്ടും * ഏത്രയുംവിശക്കുന്നോരിനിക്കുംസഖിമാ
ർക്കും ചിത്രമായുള്ളോരന്നംനൽകേണംമടിയാതെ * എന്നതുമ
ചൊല്ലുകൃഷ്ണൻഞങ്ങളിന്നതുചൊന്നേ നിന്നിനിങ്ങടെചൊ
ന്നതങ്ങുപോയുരത്തീടാം * എന്നതുകേട്ടനേരംവിപ്രന്മാരെ
രുവരുമൊന്നുമേപറഞ്ഞീലകൂശ്മരായുള്ളതും * ഒന്നുമേലഭിച്ചീ
ലെന്നുകൃഷ്ണനോടവർചൊന്നാ രന്നേരംചിരിച്ചരുൾചെയ്തിതു
ദാമോദരൻ * പത്നിശാലയിൽചെന്നുചൊല്ലുവിനെന്നാൽ
വിപ്ര പത്നിമാരന്നംനൽകുമെന്നറിഞ്ഞാലും * എന്നതു
മുടുമൊരവർസാധാകാട്ടു മെന്നതിന്നായംകേട്ടുമെല
ലാംപിന്നെ * എന്നതുകേട്ടുനേരം പത്നിശാലയിൽ

6 *

ഭക്ഷണം വന്ദിച്ചു പത്നിമാരോടീവണ്ണമുരചെയ്താർ * നന്ദനന്ദ
നൻ കൃഷ്ണൻ ബലരാമനോടൊരുമിച്ചു വന്നിഹപാർത്തീടുന്നു നിങ്ങ
ളെക്കണ്ടീടുവാൻ * അന്നവും നൽകീടേണമെത്രയും വിശക്കു
ന്നു എന്നവർ നിങ്ങളോടു ചൊല്ലുവാനരുൾ ചെയ്തു * എന്നതു
കേട്ടനേരം പത്നിമാരെല്ലാവരും വന്നൊരു സംഭ്രമത്തോടുമൊന്നി
ച്ചെഴുന്നീറ്റു * എത്രയും രുചിയുള്ളോരന്നവും കറികളു മെ
ത്രയും ഭക്തിയോടും കൊണ്ടൊത്തു പുറപ്പെട്ടാർ * ഭർത്താവും പുത്ര
ന്മാരും താതനും ഇവരെല്ലാ മെത്രയും തടുത്തിട്ടും നിന്നതില്ലാ
രുവരും * സത്വരമവർ ചെന്നു കാനനം പുക്കനേരമെത്രയും
സമീപത്തു കൃഷ്ണനെ കാണായ്വന്നു * നീലക്കാർകൂന്തൽ കെട്ടി
പ്പീലിയുമണിഞ്ഞുടൻ ഫാലദേശത്തിൽ നല്ല തിലകമതും ചേ
ർത്തു * മന്ദഹാസവും പൂണ്ടു സുന്ദരവദനവും കണ്ടരെയെക്കള
ഞ്ഞീടുന്ന നേത്രങ്ങളും * നല്ലൊരു തങ്കപ്പതക്കം നാണിക്കമധ്യ
മവും നല്ല സൽക്കർണ്ണികാരകർണ്ണപൂരങ്ങളും * വന്യമാലയും ന
ല്ല പീതമാം വസനവും പൊന്നരഞ്ഞാണും രത്നശോഭിതമഞ്ജീര
വും * കങ്കണങ്ങളും പൂണ്ടു വേണുവും പിടിച്ചുടൻ തൻകരം
ശ്രീദാമാവിൻ ചുമലിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു * അന്യഹസ്തത്തി
ലൊരു പങ്കജം പിടിച്ചുകൊണ്ടു ന്യൂനാർബ്ബാലന്മാരെയും കടാ
ക്ഷിച്ചു * കായാമ്പൂനിറമൊത്ത കൃഷ്ണനെ കണ്ടനേരം മായാമ
നിയെ വിപ്രപത്നിമാർ വണങ്ങിനാർ * നേത്രങ്ങൾകൊണ്ടു
കൃഷ്ണൻ തന്നുടെ രൂപാമൃത മത്ര മസ്ത്രീകൾ പാനം ചെയ്തു ചെ
യ്തു നന്ദിച്ചാർ * മന്ദഹാസവും ചെയ്തു കൃഷ്ണനും കരുണയോട
ന്നവരോടു മന്ദമായുരചെയ്തു * സൌഖ്യമല്ലയോ നിങ്ങൾ
ക്കൊക്കയുമിക്കാലം മുഖ്യമായിട്ടു നിങ്ങൾക്കെന്തു ഞാൻ ചെ
യ്യേണ്ടു * ഭർത്തൃപുത്രാദികളെയൊക്കെയും വെടിഞ്ഞുകൊണ്ടു
ത്രവന്നതു മൂലം സന്തുഷ്ടനായേനഹം * ഒക്കെയും വെടിഞ്ഞെ
ന്നെ ചിന്തിക്കും ജനങ്ങൾക്കു ഭക്തവാത്സല്യം കൊണ്ടു മുക്തിയും
കൊടുക്കും ഞാൻ * നല്ലതു നിങ്ങൾക്കെല്ലാം വന്നുകൂടീടും മേ
ലിൽ കല്യാണശീലമാരാം പോയാലുമെങ്കിലിപ്പോൾ * നിങ്ങ
ളിങ്ങിരിക്കയാൽ യാഗവും മുടങ്ങിപ്പോം മങ്ങാതെ ചെന്നതു കഴി
ച്ചീടുവിൻ വൈകീടാതെ * ഇത്തരം വാക്കുകേട്ടു വിപ്രപത്നി
മാരെല്ലാം ചിത്തസന്താപത്തോടും കൃഷ്ണനോടുരചെയ്താർ * ഇ

ത്താരംക്രൂരവാക്യംചൊല്ലരുതഹോതങ്ങൾ ളെല്ലാരുമൊന്നാ
ന്നൊരുമ്യാനിവസിക്കണം * പങ്കജാക്ഷനാംസ്വാമിസന്നിധാനംതവ
പാദ പങ്കജംമോക്ഷപ്രദമാകയാലൊരുമിക്കാം * മന്ദുകാത
ന്നിൽവെച്ചുകൊള്ളു പാർത്തുങ്ങളെല്ലാ മെത്രനാളുണ്ടുകൊതി
ച്ചീടുന്നതെന്നിയേ * ആശ്വാസമോടതുമിന്നുകൈവരുത്തുക
വേണം പ്രാർത്ഥിച്ചതെല്ലാംനൽകുമീശ്വരനല്ലോഭവാൻ * മ
ത്താവുംപുത്രന്മാരുംബന്ധുവജനങ്ങളും മിത്രവർഗ്ഗവുമിതുകൊ
ണ്ടുതങ്ങളെയെല്ലാം * ഇന്നുകൈവെടിഞ്ഞാകിലെത്രയുംസു
ഖമത്രേ പിന്നെനിൻപാദമൂലേനിത്യവുംവാഴാമല്ലോ * എ
ന്നതുകേട്ടനേരംകൃഷ്ണനരുൾചെയ്തു ധന്യമാരത്രെനിങ്ങളില്ലസം
ശയമേതും * എന്നിലിന്നിതുപോലെമാനസമുറയ്ക്കയാൽ വ
ന്നുകൂടീടുംജന്മസാഫല്യംനിങ്ങൾക്കെല്ലാം * ശൃംഗാരസുഖ
ത്തിനുമതിചേതസ്സുഖത്തിനു മംഗലസംഗമമല്ലസൌഖ്യമെന്ന
റിഞ്ഞാലും * ചിത്തതാരിങ്കലൊത്തുവാഴുകസുഖമെട്ടു പ
ത്തുനാൾചെല്ലുന്നേരംകണ്ടുമെങ്കിലുംകൊള്ളാം * എന്നതു
കൊണ്ടുനിങ്ങളെന്നുമേമനതാരിൽ നന്നായിധ്യാനംചെയ്തു
നിത്യവുംവസിച്ചാലും * അങ്ങിനെചിരകാലംചെല്ലുന്ന
നേരത്തിങ്കൽ പംഗനമാരെനിങ്ങളെന്നോടുതന്നെചേരും * ഇ
ന്നിവിടെക്കുനിങ്ങൾവന്നതുകൊണ്ടുലോക രൊന്നുമേപാക
യുമില്ലങ്ങുഗമിച്ചാലും * എന്നുകേട്ടവരങ്ങുചെന്നപ്പോളെല്ലാ
വരും നന്ദിച്ചുമാഗേശരക്ഷംകഴിച്ചുവിധിപോലെ * അന്നൊ
രുവിപ്രപത്നിഭർത്താവുബന്ധിക്കയാൽ നന്ദനന്ദനൻതന്നെ
ക്കാണ്മാനായ്ഗമിച്ചീല * എന്നതുമൂലമവൾകൃഷ്ണരൂപവും
ധ്യാനി ച്ചനേരംതന്നെകൃഷ്ണൻതന്നോടുചേർന്നീടിനാൾ *
ഗോപബാലകന്മാരുംകൃഷ്ണനുംരാമൻതാനും സോപചാരമാമ
ന്നംഭുജിച്ചുമോദംപൂണ്ടാർ * വന്നസന്തോഷത്തോടുംഗോക
ലമകംപുക്ക പിന്നെയുമോരോതരംക്രീഡകൾചെയ്തുവാണാർ
വിപ്രന്മാരതുനേരംചിത്തത്തിൽനിരൂപിച്ചാ രപ്രിയംഭഗവാ
നനാമിന്നുചെയ്തുവല്ലോ * മൂഢമാനുഷൻകൃഷ്ണനെന്നുതന്നെ
യാചിച്ചിതു മൂഢതകൊണ്ടുകേട്ടതില്ലനാമതുമൂലം * നമ്മു
ടെശാസ്ത്രങ്ങളുംവേദവുംധർമ്മങ്ങളും ജന്മവുംകർമ്മങ്ങളുംനിഷ്ഫ
ലമായിവന്നു * യജ്ഞപുരുഷനായകൃഷ്ണനെനിന്ദിച്ചനാം യ

ണവും ചെയ്യുമെന്നാൽ സാദ്ധ്യമില്ലാതെ വന്നു * കർമ്മസാക്ഷിയായുള്ളദേവനുദിക്കാതെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാവതു നിഷ്ഫലമെന്നു ശാസ്ത്രം * കാരണമൂർത്തിയായകൃഷ്ണനുദിക്കിലോ പാരമാതമസമ്പൂർണ്ണവർഗ്ഗവും സന്തോഷിക്കും * അങ്ങിനെയുള്ളകൃഷ്ണൻതന്നെനാം നിന്ദിച്ചിട്ടു മംഗലമല്ലെന്നല്ലപാപവുമകപ്പെട്ടു * ഇന്നിപ്പോൾ വേദശാസ്ത്രസംസ്കാരശൌചാദികളെന്നുമില്ലാത്തവിപ്രപത്നികളാക്കിട്ടുപോരാ * ഉത്തമപുരുഷന്മാരുത്തമകീർത്തിമാന്മാരെത്രയും ഭാഗ്യവാന്മാരെന്നുചൊല്ലുവാനുള്ളപാത്രത്താൽ * ഇത്തരം പലവിധം ചിന്തിച്ചു വിപ്രന്മാരും ചിത്തശുദ്ധിയും പാപനാശവും വന്നവരായ് * ഏറ്റവും ഭക്തിയോടും കൃഷ്ണനെ സ്തുതിചെയ്തു സന്താപം ദൂരവിട്ടെന്നാ നമസ്കാരവും ചെയ്താർ * സംസാരഹാരനാകും കൃഷ്ണനെച്ചെന്നു കാണാൻ കംസനെ ഭയംകൊണ്ടു വിപ്രന്മാർ പോയിച്ചില്ലാ * അദ്ധ്യായമിരുപത്തിമൂന്നാമതാൻ ചൊല്ലീടിനേൻ നിത്യാനന്ദനാ കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ കഥാശേഷം *

——*——

അനന്തരമിന്ദ്രഗോപവൃദ്ധന്മാരെല്ലാവരും നന്ദനുമൊരുയാഗം ചെയ്യുന്നതിനാരംഭിച്ചാർ * എന്നതു കണ്ടുകൃഷ്ണൻ മെല്ലെ നന്ദനോടു മന്ദഹാസവും ചെയ്തു ചോദിച്ചു മധുരമായ് എന്തിനു തുടങ്ങുന്നു താതനും മറ്റുള്ളോരുമെന്തിനിപ്പദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാമിങ്ങു കൂട്ടീടുന്നു * എന്നതു കേട്ടീടുവാൻ മോഹമുണ്ടെനിക്കേറ്റമിന്നതു കേൾക്കാകുന്നതെങ്കിലോ ചൊല്ലീടേണം * എന്നതു കേട്ടു നന്ദൻ കൃഷ്ണനെ മടിയിൽ വെച്ചു നിറുകമോദത്തോടുമാഘ്രാണം ചെയ്തു ചൊന്നാൻ * വൃഷ്ടികൊണ്ടല്ലോ ഭൂവി സസ്യങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുന്നു വൃഷ്ടികൾ ചെയ്യുന്നതു മേഘങ്ങളറികനീ * ഇന്ദ്രൻ്റെ നിയോഗത്താൽ മേഘങ്ങൾ വർഷിപ്പതുമെന്നതുകൊണ്ടു ദേവരാജനെ സന്തോഷിപ്പിപ്പാൻ * ഭൂമിദേവാദികളും വേദോക്തവിധിപോലെ സാമോപാംഗങ്ങളെച്ചെയ്യുന്നു പണ്ടേതുടം * ഇന്നതു കഴിക്കേണം നാമെന്നു നിരൂപിച്ചു സന്നാഹത്തോടുമോരോ വസ്തുക്കൾ കൂട്ടീടുന്നു * നമ്മുടെ പശുക്കൾക്കും നാക്കും ദേവശ്രേഷ്ഠൻ നന്മകൾ വരുത്തീടുമിന്നിതു ചെയ്തീടുകിൽ

എന്നതു കേട്ടു കൃഷ്ണൻ മന്ദമായുരചെയ്താൻ നിന്തിരുവുള്ളമെ
ന്നതൊന്നീശനുമില്ലറിക നീ * കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ജീവലോകവും
ജനിക്കുന്നു കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ മൃത്യുവും പ്രാപിക്കുന്നു *
കർമ്മത്തിന്നധീനന്മാരായുള്ള ജനങ്ങൾക്കു നന്മകൾ വരുത്തു
വാൻ മറ്റൊരുത്തനുമില്ല * നല്ലൊരു കർമ്മം ചെയ്താൽ നല്ലതു
നൽകുമിന്ദ്രൻ വല്ലാത്ത കർമ്മം ചെയ്താൽ പാപത്തും വരുത്തീടും *
എങ്കിലോ കർമ്മം താനേ കാരണമെന്നു വന്നു ശങ്കയില്ലിന്ദ്രൻ
പോലും കർമ്മത്തിൻ വശനല്ലോ * വല്ലാത്ത കർമ്മം ചെയ്തുവാഴു
ന്ന ജനത്തിനു നല്ലതു നൽകീടുവാനിന്ദ്രനാളല്ലാ കേൾ * ആ
കയാൽ കർമ്മവശന്മാരാം ജനങ്ങൾക്കു പാകശാസനനാലെന്തുള്ള
തെന്തൊരു ഫലം പിന്നെ * എന്നല്ല നിജകുലദൈവതമാരെ
ത്തന്നെ നന്നായിസ്സേവിക്കേണമെന്നല്ലോ ശാസ്ത്രങ്ങളും *
ആരെന്നാകിലും കുലദൈവതമാരെ വിട്ടന്യദൈവന്മാ
രെസ്സേവിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ * നല്ലതു വരികയില്ലെന്നതുമല്ല പി
ന്നെ വല്ലതുമാപത്തുകളുണ്ടായിവരും താനും * നാരിമാർക്കു ഭ
ർത്താവിനെത്തന്നെ വിട്ടു ജാരസംഗമം ചെയ്യും പുംശ്ചലി
ക്കെന്നപോലെ * ഇന്നിപ്പോൾ ഗോപാലന്മാരാം നമ്മുടെ പൈക്ക
ളും വന്ദ്യരായ് വേദജ്ഞന്മാരാകിയ വിപ്രന്മാരും * ഗോക്ക
ളെപ്പല്ലുകൊണ്ടു രക്ഷിക്കും പശുക്കളും ഗോവർദ്ധനമാം കുലദൈ
വതമാകുന്നു * എന്നതുകൊണ്ടു വക്ര യാഗവും കഴിക്കേണ
മിന്നു യാഗത്തിനുള്ള കോപ്പുകൾകൊണ്ടുതന്നെ * നല്ലതു നൽ
കുമവരില്ലൊരു സംശയമേതും എല്ലാതലത്തിന്മേൽ വന്നുകൂട
ന്നാലും * കർമ്മസാക്ഷിയാം കൃഷ്ണൻ തന്നുടെ വാക്കുകേട്ടു നിശ്ച
ലൻ നന്ദൻ താനും മറ്റുള്ള വൃദ്ധന്മാരും * ചേതസി മന്ത്രം ചെയ്തു
കോപ്പുകൾ കൂട്ടീടിനാർ പായസാന്നം പൂപഭോഗപാനാദികളെ
ല്ലാം * വാടങ്ങളലങ്കരിച്ചുത്സവമോദത്തോടും ഗോക്കൾ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഗോവർദ്ധനം നോക്കിനാർ * പായസാപൂപ
വത്സഭോജനാദികൾകൊണ്ടും ശ്രേയമെന്നിയെ വിപ്രശ്രേഷ്ഠ
രെപ്പൂജചെയ്താർ * നന്ദാദിഗോപന്മാരും പൈക്കളെ അലങ്കരി
ച്ചുന്നതദ്ധ്വജപതാകാദികളോടുംകൂടി * വാദ്യഘോഷങ്ങളോ
ടുംകൂടുന്നപ്രദക്ഷിണം മുഖ്യോത്സവത്തോടു നഗരാലങ്കാരം ചെയ്തീടി
നാർ * ധൂപദീപാദികൾകൊണ്ടർച്ചിച്ചു ഭക്തിയോടും സ്വപ

ദിപദാൎത്ഥങ്ങളൊക്കയും നിവേദിച്ചു * അന്നേരംകൃഷ്ണൻത
നും പൎവ്വതമദ്ധ്യംപിളൎന്നന്നതുരൂപത്തോടുംഭോഗനപുറപ്പെ
ട്ടു * എല്ലാരുംകാണുമാറുനിന്നരചെയ്തീടിനാൻ നല്ലതുവരും
നിങ്ങൾക്കില്ലസംശയമേതും * പൎവ്വതമാകുന്നഞാനെത്രയും
സന്തോഷിച്ചേൻ സൎവ്വദേവതമാരെത്രയുംസന്തോഷിച്ചു*
എന്നതുകേട്ടനേരംനന്ദാദിഗോപന്മാരും വന്ദിച്ചുകൃഷ്ണൻതാ
നുംവന്ദിച്ചുതാനേതാനേ * പൎവ്വതമതുനേരംപായസമപൂപാ
ദികൾ സൎവ്വവുംഭുജിച്ചിതുഗോപന്മാർകാണകെത്തന്നെ * ആ
ശ്ചൎയ്യംപൂണ്ടീടിനാർകണ്ടുനിന്നവരെല്ലാം വിശ്വാസംവന്നു
ന്നേരംമാതൃനഗരപം * വാദിത്രഘോഷങ്ങളുംവാല്ലഭൽനാ
ദങ്ങളും വൈദികരാശീൎവ്വാദംചൊല്ലുന്നഘോഷങ്ങളും * എ
ന്നിവാഘോഷങ്ങളാൽനിറഞ്ഞുദിഗന്തരം നന്ദാദിഗോപന്മാ
രുംകൃഷ്ണനുംബാലന്മാരും * ബഹുമോദേനവസിച്ചീടിനാരെ
ല്ലാവരും അദ്ധ്യായമിരുപത്തുനാലുഞാൻചൊല്ലീടിനേൻ *

അന്നേരംവൃത്താന്തങ്ങളറിഞ്ഞുമഹേന്ദ്രനും വന്നൊ
രുകോപംസഹിച്ചീടാഞ്ഞതങ്ങേറനീറ * കല്പാന്തമേഘങ്ങ
ളെവിളിച്ചുചൊല്ലീടിനാൻ നന്ദനമിതുപത്താൽകാലമൈവ
വമത്രെ * മൎത്ത്യനാമവൻകൃഷ്ണൻതന്നുടെവാക്കുകേട്ട മൎത്ത്യരാ
യുള്ളഗോപവൃന്ദമാരെല്ലാവരും * നമ്മുടെയജ്ഞത്തിൻസ്ഥാ
വരത്തിനുതന്നെ നിൎമ്മരിയാദംകൊടുത്തീടിനാരിതുമൂലം *
വൈകാതെപുറപ്പെട്ടുനിങ്ങളിന്നെല്ലാവരും പൎവ്വതത്തിനുമീ
തെവൎഷിച്ചുകളകണം * ഗോക്കളുംഗോപന്മാരുംഗോപികാ
ജനങ്ങളും ഭോഷ്കിനുവിരുതുള്ളകൃഷ്ണനുംനശിക്കണം * പി
ന്നാലെദേവന്മാരോടൊന്നിച്ചുവരുവൻഞാ നെന്നതുകേട്ടമേ
ഘവൃന്ദവുംപുറപ്പെട്ടു * ഗോകുലത്തിനുമീതെചെന്നങ്ങുപ
രന്നപ്പോൾ ലോകവുമന്ധകാരപൂൎണ്ണമായ്ചമഞ്ഞുതേ * മിന്ന
ലുമിടികളുമെത്രയുംഭയങ്കര മെന്നല്ലചൊരിഞ്ഞിതുവൎഷധാര
കളേറ്റം * ധാരകളോരോന്നോരോതൂണുകൾപോലെവന്നു
പാരതിൽപതിക്കുമ്പോൾകീറുന്നുശിലകളും * അശ്മവൃഷ്ടിക
ളെന്നുമെത്രയുംചൊരിയുന്നു മന്ദമായീടുമെന്നുകരുതുന്നജനമെ
ല്ലാം * ഇത്തരംമഹാവൎഷംകണ്ടുഗോകുലജനം ചിത്തത്തിൽ

മയംപൂണ്ടുകൃഷ്ണനോടുരചെയ്തു * തന്നുടെയാഗത്തിന്നുവിഘ്നം
ചെയ്യിതുമൂല മിന്ദ്രൻകോപംപൂണ്ടുവർഷമാരംഭിച്ചാൻ *
ധാരകളുറെച്ചതന്നെഗോക്കളുംവലയുന്നു പാരമുണ്ടുഴലിന്നു
ഞങ്ങൾക്കുമറിഞ്ഞാലും * ഗോകുലമെല്ലാംനശിച്ചീടുമിക്ഷ
ണംകൊണ്ടുഗോകുലനാഥകൃഷ്ണപാലിച്ചുകൊള്ളേണമേ * എ
ന്നതുകേട്ടുകൃഷ്ണൻപേടിയാതെല്ലാരുംനിങ്ങ ളെന്നരുൾചെയ്തുകൊ
ണ്ടുവേഗേനപുറപ്പെട്ടു * ചെന്നുടൻഗോവർദ്ധനപർവ്വതംക
ത്തിയെടുത്തന്യൂനമോദത്തോടുംപിടിച്ചുകുടപോലെ * ചൊ
ല്ലിനാനെല്ലാവരുമിന്നിതിൻകീഴെവന്നു നല്ലോരുസുഖത്തോ
ടുംവസിച്ചുകൊണ്ടീടുവിൻ * എന്നുടെകയ്യിൽനിന്നുപർവ്വതം
പതിച്ചുപോ മെന്നൊരുശങ്കയാർക്കുംതോന്നിട്ടാകയുംവേ
ണ്ട * എന്നതുകേട്ടനേരംഗോപികാജനങ്ങളും നന്ദാദിഗോ
പന്മാരുംഗോക്കളുംവത്സന്മാരും * എന്നിവരെല്ലാവരുംപർവ്വ
തത്തിന്നുകീഴെ ചെന്നുതൻഗൃഹാന്തേവാണിരുന്നുസുഖത്തോ
ടും * എല്ലാരുമിരുന്നിട്ടുംപിന്നെയുംനിറഞ്ഞീല നല്ലോരു
ത്തങ്ങളുംദീപങ്ങളുള്ളതുമുണ്ട് * എത്തുകയില്ലവാതവർഷങ്ങൾ
സമീപത്തു ചിത്രമെത്രയുംവസിച്ചീടുവാനൊന്നുമേവണ്ട * വാ
മമാംകരംകൊണ്ടുപർവ്വതംതാങ്ങിക്കൊണ്ടു കോമളംവേണുഗാ
നംചെയ്തുനിന്നിതുകൃഷ്ണൻ * കണ്ണിനാനന്ദംനല്കുംകൃഷ്ണന്റെ
രൂപാമൃതം കണ്ണുകൾകൊണ്ടുപാനംചെയ്തവരെല്ലാരും *
വേണുഗാനവുംകേട്ടുവിശപ്പുമറന്നപോയ് ക്ഷീണതയുണ്ടാ
യില്ലഗോക്കൾക്കുംമറ്റുള്ളോർക്കും * ബാലന്മാർചെറുകുടപി
ടിച്ചീടുന്നപോലെ ലീലയാപർവ്വതമെടുത്തുകൊണ്ടുകൃഷ്ണൻ *
നിന്നിതങ്ങേഴുദിനമന്നേരംമേഘങ്ങൾക്കു വന്നിതുതളർച്ചയും
ഗർവ്വനാശവുംവന്നു * ഏഴഹോരാത്രംവാരിഘോരമായ്ചൊ
രിഞ്ഞിട്ടു ഭൂമിയിൽജലമല്പമെങ്കിലുംകാണായ്കയാൽ * ദേവ
രാജനുംഗർവ്വമൊക്കവെനശിച്ചുപോയ് ദേവദേവന്റെതത്വമ
ന്നേരംനിരൂപിച്ചു * പോരുമെന്നരുൾചെയ്തുമേഘങ്ങളെയാതലി
ച്ചു പാരിച്ചുലഞ്ഞുമാറ്റുംനാകലോകവുംപൂക * പുഷ്കരംതെ
ളിഞ്ഞിതുസൂര്യനുംവിളങ്ങിനാൻ പുഷ്കരേക്ഷണൻകൃഷ്ണ
നന്നരുൾചെയ്തു * എല്ലാരുമങ്ങുചെന്നുസുഖിച്ചുവാണീടുവി
ന്നില്ലിനിയേതുംവർഷംശമിച്ചുതേ * എന്നുകേട്ടെല്ലാവ

അംബരഗംഗാഗമിച്ചിതു നന്ദനന്ദനനായകൃഷ്ണനപ്പൊഴുതെന്നേരം *
എല്ലാവരുംഗിരിതന്നെത്തൊഴുതു പൂജചെയ്തീടിനാൻ നല്ലൊരുപുഷ്പ
വൃഷ്ടിചെയ്തിതുദേവന്മാരും * എത്രയുംസ്തുതിച്ചിതുതാപസ
വരന്മാരു മുത്തമഗന്ധർവ്വന്മാർഗാനവുംതുടങ്ങിനാർ * അപ്സ
രസ്ത്രീകളെല്ലാംനൃത്തവുംതുടങ്ങിനാ രപ്പൊഴുതുകൃഷ്ണൻതാനും
ഗോകുലമകംപുക്കാൻ * എത്രയുംസ്നേഹത്തോടെപൂജിച്ചാ
രെല്ലാവരു മിത്തരമിരുപത്തഞ്ചാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനേൻ *

—*—

അനന്തരംഗോപന്മാരന്തങ്ങളിൽചൊല്ലീടിനാ രിന്നി
തുചിത്രമെന്നുചൊല്ലിനിരൂപിച്ചാൽ * ഏഴാണ്ടുപ്രായ
മാകുമ്പോൾപർവ്വതമെടുത്തുകൈ കൊണ്ടേഴുവാസരംനിന്നതോർക്കുന്നാ
കിൽ നമ്മൾ * മുത്തികൊണ്ടുമുന്നമ്പേരിലെകനായ്തുകൃഷ്ണ
നെത്താലിക്കമാരൻരാലിലകൾചെറുതല്ലാ * പൂതനാശക
ടവാതാസുരാദികളെയും പ്രേതരാജാലയത്തിന്നയച്ചുചെറിയ
നേ * നഞ്ചു വൃക്ഷങ്ങളെമെറിച്ചുകളഞ്ഞതും ദുർജ്ജയവിഷ
മുള്ളസർപ്പത്തെക്കളഞ്ഞതും * എന്നിവപലതിവൻചെയ്തതു
നിനക്കുമ്പോ ളിന്നിവനൊരുമാനുഷനെന്നുതോന്നുന്നില്ല * എ
ന്നതുകേട്ടുനന്ദൻഗർഗ്ഗമാമുനിചൊന്ന തൊക്കെന്നാഴിയാതെഗോ
പവൃന്ദത്തോടുരചെയ്താൻ * എന്നതുകേട്ടനേരംഗോപന്മാരെ
ല്ലാവരും നന്ദിച്ചുനന്ദൻതന്നെപ്പൂജിച്ചുചൊല്ലീടിനാർ * ഉ
ത്തമനായഗർഗ്ഗൻചൊന്നതുനിരൂപിച്ചാ ലുത്തമപുരുഷൻത
ന്നെയാകുന്നുകൃഷ്ണൻ * വൃദ്ധിയുംനമുക്കിന്നുവന്നിതെന്നുര
ചെയ്താ രദ്ധ്യായമിരുപത്താറിന്നുഞാൻചൊല്ലീടിനേൻ *

—*—

അക്കാലമൈരാവതമേറിയുംശക്രനാഗമിച്ചു പുക്കിതുവൃ
ന്ദാവനംകൃഷ്ണനെക്കണ്ടീടുവാൻ * വൃത്രനാശനൻതാനുമപ്പോ
ഴേ മനുഷ്യരൂപം പൂണ്ടുസ്തുതിചെയ്തുകൃഷ്ണനോടുരചെയ്താൻ *
നിന്തിരുവടിയുടെമഹത്വമെല്ലാംതാനെ മന്ദന്മാരറി
ഞ്ഞീടുമെന്നിരിക്കിലും * പ്രൌഢൻമാരൊന്നുമുള്ളാ
തമോഗുണംകൊണ്ടും മൂഢതകൊണ്ടുംമഹാദേവന്മാരെ
യും കൊണ്ടും * അജ്ഞാനാൽചെയ്തപരാധമെല്ലാം നി
ന്തിരുവടിപൊറുത്തുകൊള്ളുകവേ * ഇന്ദ്രൻ

നായതവകാരുണ്യമുണ്ടാകയാ ലൈശ്വൎയ്യമദമെല്ലാമടങ്ങി
നാളകിലിപ്പോൾ * മായാമോഹങ്ങളിനിയുണ്ടാകാതിരിക്ക
ണം മായാമനുഷ്യതപാദങ്ങൾ വണങ്ങുന്നേൻ * മേഘ
വാഹനനിത്ഥം ചൊന്നതു കേട്ടനേരം മേഘഗംഭീരവാചാകൃ
ഷ്ണനുമരുൾചെയ്തു * നിന്നുടെ മഖഭംഗം ചെയ്തതൊന്നുപാ
ൎത്താൽ നിന്നെയിന്നനുഗ്രഹിച്ചീടുവാൻതന്നെയല്ലോ * മ
ത്തനായുള്ളവനേരമെന്നെയുംനിനയ്ക്കയി ല്ലെത്തീടുമെപ്പോളുക
ളുന്നോരമരാധിപ * ഇന്നതാലൈശ്വൎയ്യമദമൊക്കയുംകളഞ്ഞു
ഞാ നെന്നെയുംനിനച്ചുപോയ്നീയങ്ങുവസിച്ചാലും * നി
ന്നുടെകാൎയ്യങ്ങളുമൊക്കയുംചെയ്തുകൊണ്ടു മുന്നമെന്നതുപോ
ലെസുഖിച്ചുവസിച്ചാലും * ധന്യനാംസുരഭിയുംകൃഷ്ണനോ
ടുരചെയ്താൻ നന്ദനന്ദനനായമാധവനമോസ്തുതേ * ദേ
വഗോവിപ്രന്മാൎക്കുമിന്ദ്രനായ്പാലിക്കണം ദേവദേവനാംഭവാ
നെന്നതുചൊല്ലീടിനാൻ * ഇന്നുഞാൻവിരിഞ്ചൻതൻശാസ
നയാലെവന്നേ നിന്നെഞാനഭിഷേകംചെയ്തീടുംവൈകിടാതെ
എന്നുരചെയ്തുനിജക്ഷീരംകൊണ്ടവളപ്പോൾ നന്ദനന്ദനൻ
തന്നഭിഷേകവുംചെയ്തു * ആകാശഗംഗാജലമിന്ദ്രവാഹ
നൻതാനും ദൈവതത്തെതുമ്പിക്കയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു *
ദേവൎഷിഗണങ്ങളുമിന്ദ്രനുമൊന്നിച്ചു ദേവനാംകൃഷ്ണൻതന്നി
ലഭിഷേകവുംചെയ്തു * ഗോവിന്ദൻഭവാനെന്നുശക്രനുമുര
ചെയ്തുഗോവിന്ദൻതന്നെവന്ദിച്ചിന്ദ്രനുംനടകൊണ്ടാൻ *
പുഷ്പവൃഷ്ടിയുംചെയ്തുദേവകൾമുനികളു മുല്ലലേക്ഷണൻത
ന്നെസ്തുതിച്ചുപലതരം * ഗോക്കൾക്കപയസ്സേറംവൎദ്ധിച്ചു
ചമഞ്ഞിതു വൃക്ഷങ്ങൾമധുമയവൎഷവുംതുടങ്ങിനാർ * ഭൂമി
യുംതാനേതന്നെവിളഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ സോമാദിരത്നവൎഷം
തുടങ്ങിഗിരികളും * ജാതിവൈരങ്ങളുള്ളോരുജന്തുക്കളെല്ലാം
പ്രീതിയോടൊരുമിച്ചുവസിച്ചാരതുകാലം * ശക്തിയുംവൎദ്ധി
ച്ചിതുദേവജാതികൾക്കെല്ലാം ഭക്തിയുംജ്ഞാനങ്ങളുംവൎദ്ധിച്ചു
വിപ്രന്മാൎക്കും * ഉത്തമമിരുപത്തേഴദ്ധ്യായംചൊന്നേനിപ്പോ
ളുത്തമമായകഥാശേഷവുംകേട്ടുകൊൾവിൻ *

സൎവ്വമനോരമനായുള്ളൊരു നന്ദഗോപ നൊരുദിനമേകാദശി

നമെത്രയുംഭക്തിയോടും * മുഖ്യമാമേകാദശിനോറ്റുകൊണ്ടാ
ന്ധയോടു മങ്കനങ്ങിടിക്കുന്നുന്നാമെകുളിപ്പാനായ് * തക്ക
ജ്ജലംതന്നിൽചെന്നിറങ്ങിയനേരം മൃത്യുവാന്ത് വരുണന്റെ ഭൃ
ത്യനാമസുരേന്ദ്രൻ * നന്ദനെനക്കൊണ്ടുവരുണനായികൊണ്ടുപോ
യീടിനാനന്നേരംഗോപന്മാരും മൃത്തിൽവിലപിച്ചാർ *
ആർത്തനാദങ്ങൾകേട്ടുകൃഷ്ണനുംതത്ര ചെന്നു വാർത്തകൾകേട്ടു
നേരമുങ്ങിനാൻകാളിന്ദിയിൽ * കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണനാളുമാ
രുളുവരുണനാമുണ്ടായമോദത്തോടുംനമസ്കാരവുംചെയ്തു *
വന്ദിച്ചുഭക്തിയോടുമിത്തരമുരചെയ്തു നിന്നാലെസഫലമായ്
ന്നിതുജന്മവും* നിന്തിരുവടിതന്നെ കാണ്മതിന്നുപായത്തെ
ചിന്തിച്ചുവതാതൻതന്നെയൊൻകൊണ്ടുപോന്നേൻ* സാഹ
സംചെയ്തതെല്ലാംപൊറുത്തുകൊള്ളണമെ മോഹവാരിധിത
ന്നിൽമഗ്നന്മാരെല്ലാഞങ്ങൾ*എന്നുരചെയ്തുനന്ദൻതന്നെയും
കൊടുത്തുടൻ വന്ദിച്ചുവരുണനുംനമസ്കാരവുംചെയ്താൻ * ന
ന്ദനോടൊരുമിച്ചുകൃഷ്ണനുംപോയീടിനാൻ നന്ദിച്ചുഗോപന്മാ
രുംകൃഷ്ണനെക്കണ്ടുമൂലം * നന്ദനുംലോകപാലൻതന്നുടെവി
ഭൂതികളൊന്നൊഴിയാതെകണ്ടുവിസ്മയംതേടീടിനാൻ*ഇത്ത
രമുള്ളവനുകൃഷ്ണനിൽഭക്തികണ്ടുവൃത്താന്തംഗോപന്മാരോടൊ
ക്കയുംചൊല്ലീടിനാൻ * എന്നതുകേട്ടനേരമീശ്വരൻതന്നെകൃ
ഷ്ണനെന്നവരെല്ലാവരുംചിത്തത്തിൽനിരൂപിച്ചാർ* പിന്നെ
യുംനിരൂപിച്ചാരീശ്വരനായകൃഷ്ണ നിന്നിപ്പോൾസ്വജനമെ
ന്നുള്ളോരുവാത്സല്യത്താൽ * സൂക്ഷ്മമാംനിജരൂപവുംലോക
വുംനമുക്കെല്ലാ മീക്ഷണംചെയ്യീടുവാൻസംഗതിവരുത്തുമൊ
എന്നവർചിന്തിച്ചതുകൃഷ്ണനറിഞ്ഞപ്പോൾ തന്നുടെജനങ്ങ
ളെന്നുള്ളോരുകരുണയാ * തന്നുടെസ്വരൂപവുംലോകവുമ
വർക്കെല്ലാ മന്നേരംതന്നെകാട്ടിക്കൊടുത്താനെന്നുകേൾപ്പു *
ലോകേശൻതന്റെലോകംകണ്ടിതുനന്ദാദികൾ യോഗികളെ
ന്ന്യേമറ്റാരുംകണ്ടുവരാതില്ല * തത്രകണ്ടിതുകൃഷ്ണൻതന്നെയും
വേദങ്ങളുമെത്രയുംഭക്തിയോടുസ്തുതിക്കുന്നതുകണ്ടാർ * ബ്ര
ഹ്മലോകവുംകണ്ടുനന്ദാദിഗോപന്മാരും ബ്രഹ്മാനന്ദാമൃതാ
ബ്ധിതന്നിൽവീണഴലുമ്പോൾ * കണ്ടതിലൊന്നുമൊന്നു
ചൊല്ലുവാനുള്ളപാത്തോർ കണ്ടില്ലകൃഷ്ണൻതന്റെമായകള

റിപ്പുമാ * നന്ദാദിഗോപന്മാരും ഗോകുലേ വാണീടിനാ തിനാ
ങ്ങൊന്നിരുപത്തെട്ടദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടിനേൻ *

—— —

അക്കാലം ഗോവിന്ദനും ചിത്തത്തിൽ നിരൂപിച്ചു ദുഃഖി
ച്ചുവാഴുന്നിതു ഗോപസ്ത്രീജനമെല്ലാം * ഇക്കാലമവരുടെ ദുഃ
ഖവും കളയേണം ഭക്തിയുള്ളവരേറ്റം ദുഃഖിച്ചീടരുതല്ലൊ *
ഇന്നവരുടെ ചിത്തത്തിലുള്ളതുമൂല മെന്നോടു ചേർന്നു രമി
ച്ചീടുവാൻ കാലമാവാം * ഇത്ഥം നിരൂപിച്ചുമായാമാനുഷൻ
കൃഷ്ണൻ സത്വരം വൃന്ദാവനം പുക്കവാണോരനന്തരം * ചിത്രഭാ
നുവും ചെന്നു പശ്ചിമാബ്ധിയിൽ പുക്കാനെത്രയും തെളിഞ്ഞുദി
ച്ചീടിനാൻ ശശാങ്കനും * മല്ലികാദികളെല്ലാമുല്ലസിച്ചിതു പാ
രം നല്ലൊരു ചന്ദ്രികയും പരന്നു വനാന്തരെ * സുന്ദരിമാർക്ക
കാമവർദ്ധനമാകുംവണ്ണ മന്നേരം ഗോവിന്ദനും വേണുഗാനവും
ചെയ്തു * ഗോപികമാരതുകേട്ടപ്പോൾ പുറപ്പെട്ടു ഗോപ
ന്മാരെത്തട്ടീട്ടുമറിഞ്ഞതില്ലൊരുവരും * ദുഗ്ദ്ധങ്ങൾ കറക്കുന്ന
തിട്ടുമണ്ടിനാർ ചിലർ ദുഗ്ദ്ധവുമട്ടപ്പുറത്തു വച്ചുമണ്ടിനാർ ചി
ലർ * ഭർത്തൃശുശ്രൂഷ വിട്ടുമണ്ടിനാരതിൽ ചിലർ പുത്രരെ പാ
ലിച്ചെറിഞ്ഞോടിനാർ ചിലരെല്ലാം * താലികളരയിലും മേ
ഖലകൾ കഴുത്തിലും കാലിന്മേൽ വളകളും കയ്യിന്മേൽ തളകളും *
കുണ്ഡലം ശിരസ്സിലും മാലകൾ കണ്ണത്തിന്മേൽ കണ്ണിൽ കുങ്കു
മങ്ങളമഞ്ജനം മുലയ്ക്കലും * ചിത്തവിഭ്രമത്തോടുമിങ്ങിനെ നാ
ലും കരിച്ചെത്രയും വേഗത്തോടുമോടിനാർ ചിലരെല്ലാം *
ബന്ധമെന്നിയേ പോകുന്നേരത്തു പതികളും ബന്ധിച്ചീടുകമൂ
ലം ഗമിക്കാത്തവരെല്ലാം * എത്രയുമിച്ഛയോടും കൃഷ്ണനെക്കാ
ണാഞ്ഞുള്ളൊരു ചിത്തസന്താപംകൊണ്ടു നശിച്ചു പാപങ്ങളും *
ധ്യാനിച്ചവർ ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പുണർന്നുള്ളൊരാനന്ദം വരിക്ക
യാൽ നശിച്ചു സുകൃതവും * ദുഷ്കൃതസുകൃതങ്ങളിരണ്ടും ന
ശിക്കയാൽ മുക്തിയും ലഭിച്ചിതു ചിത്രമെത്രയുമോർത്താൽ *
എന്നതു കേട്ടനേരം ചൊല്ലിനാൻ പരീക്ഷിത്തുമിന്നിതു ചൊല്ലുന്ന
തില്ലൊരു സന്ദേഹമുണ്ടു * നമ്മുടെ കാന്തൻ കൃഷ്ണനെന്നല്ലാതൊരു
നേരം നിർമ്മലബ്രഹ്മമെന്നു ചിന്തിച്ചീലവരാരും * നിർമ്മല
ബ്രഹ്മജ്ഞാനം കൂടാതെ ഗുണങ്ങളിൽ തന്മനസ്സിരിക്കുമ്പോൾ

മുക്തിയുംസിദ്ധിക്കുമോ * എന്നതുകേട്ടുമുനിശ്രെഷ്ഠനാമ
തൾചെയ്തു മന്നവനെചൊദ്യമാകകൊണ്ടുഞാൻചൊല്ലീടു
വേൻ * കാമംകൊണ്ടെന്നാകിലുംക്രോധംകൊണ്ടെന്നാകി
ലും പ്രേമവുംഭീതിദ്വേഷമെന്നിവകൊണ്ടെങ്കിലും * നിത്യ
വുംഭഗവാനെസ്സേവിക്കുംജനങ്ങൾക്കു ചിത്തശുദ്ധിയുംവന്നു
മുക്തിയുംലഭിച്ചീടും * അങ്ങിനെയുള്ളകൃഷ്ണൻതന്നുടെപാദ
ത്തിങ്കൽ മംഗലഗാത്രിമാരാംഗോപസ്ത്രീജനമെല്ലാം * ചെ
ന്നതുകണ്ടനേരംമന്ദഹാസവുംചെയ്തു നന്ദിച്ചുകൃഷ്ണൻതാനുമി
ത്തരമരുൾചെയ്തു * സ്വാഗതംലഭിച്ചിതൊനിങ്ങൾക്കഗോ
പിമാരെ വേഗമോടിവിടെക്കുവന്നതിനെന്തുമൂലം * എന്തു
ഞാൻചെയ്യേണ്ടുനിങ്ങൾക്കുപൊകയാലും ബന്ധുഗാത്രി
മാരെക്കണ്ടതുസ്വപ്നംതന്നെ * രാത്രിയിൽവനംതന്നിൽപാ
ർക്കരുതല്ലൊനിങ്ങ ളെത്രയുംക്രൂരങ്ങളാംജന്തുക്കളുണ്ടുകാട്ടിൽ *
ഭർത്താവുംപുത്രന്മാരുംതാതനുംജനനിയു മെത്രയുംതിരഞ്ഞിട്ടും
നിങ്ങളെക്കാണാഞ്ഞുമാൽ * എന്നെക്കാണ്മതിനിന്നുവന്നതു
യുക്തംതന്നെതന്നുടെപുത്രന്മാരെസ്നേഹവുമുണ്ടല്ലൊ അങ്ങു
ചെന്നിനിനിങ്ങൾഭർത്തൃശുശ്രൂഷചെയ്തു മംഗലഗാത്രിമാരെസു
ഖിച്ചുവസിച്ചാലും * ഉത്തമസ്ത്രീകൾക്കെല്ലാംഭർത്തൃശുശ്രൂ
ഷയല്ലൊ നിത്യമായുള്ളകർമ്മംപെൺവൃത്തിതന്നെ * വൃദ്ധനാ
ന്നിരിക്കിലുംരോഗിയെന്നിരിക്കിലും നിർദ്ധനനെന്നാകിലുംദു
ർഗ്ഗുണനെന്നാകിലും * ഭർത്താവുതന്നെവെടിഞ്ഞീടൊല്ലതരു
ണിമാരെത്രയുംപാപമുണ്ടതുകൈവെടിഞ്ഞീടുന്നാകിൽ * എ
ന്നതുമല്ലപിന്നെമറ്റൊരുപുരുഷനൊ ടൊന്നിച്ചുവസിക്കുന്നൊ
തെത്രയുംനിന്ദ്യമല്ലൊ * കീർത്തിനാശവുംലൊകനാശവുംഭയ
ങ്ങളു മെത്രയുംവലുതായപാപവുംവരുംനൂനം * കേൾക്ക
യുംധ്യാനിക്കയുംകാണ്കയുമിവകൊണ്ടു ഭക്തിയുമെങ്കിലെ
റ്റംവർദ്ധിക്കുമെല്ലാവർക്കും * ഒന്നിച്ചുവസിക്കിലൊഭക്തിയുമു
ണ്ടാകയില്ലന്നതുകൊണ്ടുനിങ്ങൾവൈകാതെഗമിച്ചാലും *
ഇത്തരംകൃഷ്ണൻതന്റെവാക്കുകൾകേട്ടനേരം ഏറ്റവുംശോകം
പൂണ്ടഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളും * വാടിയമുഖത്തോടു മാടിയക
ണ്ണീരോടു മാടിയമനസ്സോടുംനെടിയവീർപ്പൊടും * ഒന്നുമെ
മിണ്ടീടാതെനിന്നിതുചെറുനേരം പിന്നെത്തൻകരംകൊ
ണ്ടുള്ളവെച്ചുകണ്ണുനീരും * കിഞ്ചനകോപത്തോടുഗൽഗദവൎന്നു

ങ്ങളാൽവഞ്ചനമൂർത്തിയാകുംകൃഷ്ണനോടുരചെയ്യാർ* ക്രൂരവാക്യ
ങ്ങളേവംചൊല്ലുന്നതെന്തു ഭവാൻ സാദരം സകലങ്ങൾ ഭവാൻകാ
രണംഞങ്ങളെല്ലാം* ഭർത്തൃപുത്രാത്മമിത്രബന്ധുവർഗ്ഗങ്ങളെയുമു
ത്തമമനോരഥമെന്നിവ സർവ്വസ്വവും * ഖേദമെന്നിയേ വെടി
ഞ്ഞോരടിയങ്ങൾതവ പാദപങ്കജംസേവിച്ചുകൊൾവാനായ്‌വന്നീടു
വാൻ * വന്നോരടിയങ്ങളോടുപോകെന്നുചൊല്ലീടുകിൽ പി
ന്നെയെന്തൊരുഗതിഞങ്ങൾക്കു ദയാനിധേ* ഭർത്താക്കന്മാരുടെധ
ർമ്മംഭർത്തൃശുശ്രൂഷയെന്ന നേരത്രേഭവാനിന്നുചൊന്നതുപാ
ട്ടിയല്ല* ജീവജാലങ്ങൾക്കെല്ലാമാത്മാവായിരിപ്പതു ദേവദേ
വേശനാകുംമാധവനല്ലോ ഭവാൻ* നിന്തിരുവടിതന്നെ ശുശ്രൂ
ഷിക്കുന്നതെങ്ങളെന്തിനു മറ്റാവിനു ശുശ്രൂഷചെയ്തീടുന്നു*
എന്നല്ലമനസ്സെല്ലാംകൊണ്ടുപോന്നിതു ഭവാൻ പിന്നൊക്കെനി
ടപ്പാനും പാദവും പോകുന്നില്ല * പ്രേമവീക്ഷണംകൊണ്ടുംമന്ദ
ഹാസങ്ങൾകൊണ്ടും കാമാഗ്നിഞങ്ങൾക്കുള്ളിൽവർദ്ധിപ്പിച്ചി
ട്ടുംഭവാൻ* ഇന്നുതവമധുരാധരാമൃതംകൊണ്ടു നന്നായിക്കെ
ടുക്കേണമതുചെയ്യാഞ്ഞുവെങ്കിൽ* തവവിരഹാഗ്നിതന്നിൽദഹിച്ചു
ഞങ്ങളെല്ലാം ദൈവഭവാനോടുചേർന്നുകൊള്ളുവൻനൂനം* മ
ന്ദഹാസവുംതവസുന്ദരവദനവും മിന്നുംനീലാളകംതട്ടുംമെന്നിയും
കടാക്ഷവും* മോഹനഭുജങ്ങളുംകാണുന്നനേരത്തിങ്കൽ മോ
ഹിയാതിരിക്കുന്നതാരിജ്ജഗത്തിൽപാർത്താൽ * ലോകൈകമാതാ
വാകുമിന്ദിരാദേവിപോലും ലോകനായകനിന്നെക്കാമിച്ചീടു
ന്നവല്ലോ* നിങ്ങൾപിന്തിരിച്ചുപോകയെന്നുമവരോടുരചെയ്യുന്ന
ഞങ്ങളോടുരചെയ്യുതിനിന്നിമറന്നിതോ * കിങ്കരിമാരായുള്ള
ഞങ്ങളെക്കരുണയാൽ പങ്കജേക്ഷണപരിപാലിച്ചുകൊള്ളു
ണമേ * ഇത്തരമവരുടെദീനവാക്യങ്ങൾകേട്ടു ചിത്തകാരു
ണ്യംപൂണ്ടുകൃഷ്ണനുംമോദത്തോടെ * മന്ദഹാസവുംചെയ്തുസു
ന്ദരീജനങ്ങളും ഒന്നിച്ചുപുറപ്പെട്ടുകാളിന്ദീതീരംപുക്ക *
നാലുഭാഗവുംഗോപനാരിമാരോടുംകൂടി നീലക്കാർവർണ്ണൻതാ
നുമേറ്റവുംവിളങ്ങിനാൻ * ശരൽപൂർണ്ണചന്ദ്രൻതാരങ്ങളോ
ടൊത്തുടൻ പാരമാകാശമാർഗ്ഗേശോഭിച്ചീടുന്നപോലെ * ആ
ശ്ലേഷചുംബനാദികാമതന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടും വിശേഷമോഹനങ്ങ

ളാംഭാവമൊവൈഭവംകൊണ്ടും * ഓരോരോ വിധങ്ങൾകൊണ്ടോരോ രോരോ നാരിമാരെപ്പാരാതെ തന്മിഴിപ്പീച്ചുകൃഷ്ണനമരുന്നേരം * തങ്ങൾതങ്ങൾക്കുള്ളൊരു മോഹങ്ങൾ സാധിച്ചപ്പോൾ ഉൾഗർവങ്ങൾ ഉണ്ടായ്വന്നു * എല്ലാവരും തന്നിൽ കേറാവുമധിനെന്നു ഉള്ളിൽ നിരൂപിച്ചു ഗർവ്വവും വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ * നശകാരനാമായഗർവ്വത്തെക്കളഞ്ഞവർക്കാശയഭക്തിയുണ്ടാക്കീട്ടുവാൻ വാസുദേവൻ * നാരിമാരെല്ലാവരുംപാർത്തുപാർത്തിരിക്കുമ്പോൾ ഉൾക്കാമ്പ് മറിയാതെ മറഞ്ഞുമായയാലേ * അദ്ധ്യായമിരുപത്തൊമ്പതും ചൊല്ലീടിനേൻ ശ്രദ്ധയോടെ കേട്ടുകൊള്ളുവിനെല്ലാവരും *

ഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളും കൃഷ്ണനെക്കാണായ്കയാൽ താപേന വിലപിച്ചതിനെന്തു പറവതോ * തമ്മിലങ്ങോരോതരം പറഞ്ഞു വിലപിച്ചു ഉന്മത്തനാരെപ്പോലെ സഞ്ചരിച്ചീട്ടന്നേരം * കണ്ണുനീർകൊണ്ടു ബുദ്ധിനേരെയില്ലായ്മമൂലം കണ്ടവൃക്ഷാദികളോടിങ്ങനെ ചോദ്യം ചെയ്തു * അശ്വത്ഥാസനവിലോകസൗഭഗങ്ങളേ വിശ്വമോഹനനായ കൃഷ്ണനെ ഉണ്ടോ കണ്ടു * പുന്നാഗപുന്നാഗങ്ങളേ നിങ്ങൾ നന്ദനന്ദനനായ കൃഷ്ണനെ ഉണ്ടോ കണ്ടു * താലസാലാശോകങ്ങളാകുന്ന വൃക്ഷങ്ങളേ ബാലകൃഷ്ണനെ നിങ്ങൾ കണ്ടിതോ ചൊല്ലീടുവിൻ * ഭൂമിപാശ ചെമ്പകങ്ങളേ നിങ്ങൾ കാമസുന്ദരനായ കൃഷ്ണനെ ഉണ്ടോ കണ്ടു * സിന്ദുവാരമേ മല്ലികാമാലതീലതകളേ സൗന്ദര്യരൂപനായ കൃഷ്ണനെ ഉണ്ടോ കണ്ടു * കൃഷ്ണസാരമേ മയിൽക്കൂട്ടമേ ഉള്ളകങ്ങളേ കൃഷ്ണനെ നിങ്ങളിന്നു കണ്ടിതോ ചൊല്ലീടുവിൻ കണ്ടിരുന്നിതെങ്കിലുമില്ലെന്നു ചൊല്ലികിലും മിണ്ടാതെ വസിപ്പതു മൌഢ്യമല്ലെന്നത്രേ * സൌഖ്യമായ്വാഴുന്നവർക്കുള്ളജനത്തിൻ്റെ ദുഃഖങ്ങളറികയില്ലെന്നതു പ്രസിദ്ധമല്ലോ * എണ്ണാവല്ലമാനിളമതിയിന്നടക്കുന്ന പ്രാണവല്ലഭൻ തന്നെക്കാണാതെന്തിതുമയോ * ചക്രവാകമേ തവ ഭർത്താവുപിരിഞ്ഞുള്ള ദുഃഖം രാത്രിതന്നിൽ നിത്യവുമറിഞ്ഞിട്ടും * എങ്കിലും ഞങ്ങൾക്കുള്ള ദുഃഖങ്ങൾ കണ്ടന്നേരം സങ്കടം ഇന്നിക്കൊട്ടുമില്ലയോ ചൊല്ലീടുനീ * ശ്രീധരണിയാകും ഭൂമിക്കേറ്റം പ്രീതി

യോടൊന്നെങ്ങാനുമിന്നൊട്ടുപോയിക്കണ്ടോ * നന്ദനന്ദനനാ
മ്പാടിയിലെ മാനിനിമാരോടുംകൂടി പ്രീതിയെകൈക്കൊണ്ടു വസിച്ചീടുമാ
നെന്നുള്ളൊരു * തെല്ലുമപേക്ഷിച്ചുപോകുന്നു കൃഷ്ണൻ തന്റെ
മംഗലപാദസ്പർശമിന്നു സംഭവിക്കയാ * വാരാഹരൂപിയോ
ടും സംഗമം ലഭിക്കയാൽ പാരം ഭൂമി സുഖമിപ്പോഴുമൊരുന്നു
യോ * ഇത്തരം ബന്ധമില്ലാതൊരൊന്നുപറകയും ചിത്തത്തിൽ
കൃഷ്ണൻ തന്റെ രൂപത്തെ നിനക്കയും * അങ്ങിനെ നടക്കുമ്പോ
ളായതിലൊരു നാരി മംഗിയോടൊരു പീലിശിരസ്സിൽ വെച്ചു
കൊണ്ടു * ഞാനെന്നു കൃഷ്ണനെന്നു ചൊല്ലിനാളിതുനേരം ഞാ
നെത്രെ മറ്റവനെന്നു മറ്റൊരു നാരിചൊന്നാൾ * അന്നേരമൊ
രുനാരി പൂതനാവേഷം ധരിച്ചു ചൂന്നു തന്റെ സ്തനങ്ങളും കൊടുത്താ
ളതന്നേരത്തിങ്കൽ * മറ്റൊരുത്തി മുലകുടിക്കുന്നതിങ്കൽ ഭ
ന്നെടിച്ചുകൊണ്ടു ചുറ്റിലവളെറിഞ്ഞാൾ * അന്നേരമൊരുനാ
രികാളിയനായിത്തീർന്നാൾ കാളിന്ദിയിൽ നിന്നാളുന്ന
ടിക്കേണം * എന്നു ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു നൃത്തവുമുടങ്ങിനാൾ ന
ന്ദഗോപന്മാരായിനിന്നിതു ചിലരപ്പോൾ * അന്നേരമൊ
രുനാരി വന്മഹസ്സുവും പൊങ്ങിച്ചിന്നാനംവെച്ചുകൊണ്ടുപറി
യമെല്ലുന്നു ചൊന്നാൾ * ഇത്തരം ഓരോന്നേ ചെയ്യുമീവക
യെല്ലാം ചിത്തമോദത്താലവർകാട്ടിയെന്നതേ വേണ്ടു * നടന്ന
തന്നടക്കുമ്പോൾ നന്ദനന്ദനൻ തന്റെ മംഗിയേറീടും പാദചി
ഹ്നങ്ങളും കണ്ടീടിനാർ * തൽപാദസമീപത്തു നാരിതന്നുടെപാ
ദ മുൽപലാനത്രമാതം കണ്ടു സന്താപത്തോടും * അന്യോന്യം
പറഞ്ഞിതു ഭാഗ്യമുള്ളോരു നാരി നന്ദനന്ദനനോടു കൂടെപ്പോയി
ട്ടുണ്ടു * പ്രാണവല്ലഭൻ തന്റെ പാദപങ്കജമെങ്ങും കാണ
ന്നില്ല ഇവിടെ പാദരേഖാവും ദേവ * പുഷ്പശയ്യയുമിതാ കാണു
ന്നു സമീപത്തു പുഷ്പമാലകളിതാ കൊഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു * അ
ല്ലായ്കിലിതിപ്പൊൾ കൃഷ്ണനവളോടു പൊയ്യല്ല കരമേറിയാന്ന
ല്ലുവെന്നുതോന്നും * അപ്പുറമവളുടെ പാദവും കാണുന്നില്ല
ചിൽ പുരുഷന്റെ പാദം പൊതിഞ്ഞു കാണുന്നുണ്ടു * കാമിനിത
ന്നെ നിജതോളതിലേറിക്കൊണ്ടു കാമിയാമവൻ നടന്നീടിനാ
നെന്നു തോന്നും * ഇത്തരം പറഞ്ഞവരെല്ലാമന്നാശമിച്ചു ചിത്ത
സന്താപത്തോടും സഞ്ചരിച്ചീടുന്നേരം * ഉദ്ധവിച്ചവരന്ന

ന്തായയെക്കണ്ടോരവർ ദുഃഖകാരണങ്ങളും ചോദിച്ചാരന്നേ
രം * ചൊല്ലിനാളവരോടു രാധയും സഖിമാരെ ചൊല്ലാവതല്ല
മമദുഃഖമെന്തുകണ്ടാൽ * എന്നെയും കൊണ്ടു കൃഷ്ണൻ പോക
ന്നനേരത്തിങ്ക ലെന്നുള്ളിൽമദമേററം വൎദ്ധിച്ചുവരികയാൽ *
സൌന്ദൎയ്യമെന്നോളമില്ലാൎക്കുമെന്നുറച്ചുഞാൻ നന്ദനന്ദനൻ
തന്നോടീവണ്ണം ചൊല്ലീടിനേൻ * പാദസഞ്ചാരം കൊണ്ടു ഖേ
ദമുണ്ടിനിയ്ക്കേററം വേദനയുമുണ്ടു കാലിന്മേൽ രണ്ടിന്മേലും
എന്നെയുമെടുത്തങ്ങു കൊണ്ടുപോകേണം ഭവാ നിന്നു ഞാനിനി
നടക്കേററമിഷ്ടമാം കാന്തയല്ലോ * എന്നതു കേട്ടു കൃഷ്ണൻ മോദ
മോടുരചെയ്തു നിന്നരികിനെന്തു ഖേദം ചാരത്തു വരികനീ *
എന്നതു കേട്ടു ഞാനും ചാരത്തു ചെന്നനേരം നന്ദനന്ദനൻ ത
ന്നെക്കണ്ടതില്ലന്നേരമുണ്ടു * എത്രയും ദുഃഖം പൂണ്ടു കൃഷ്ണനെ
ത്തിരഞ്ഞു ഞാ നെത്രവനാന്തരം നിങ്ങളെക്കണ്ടേനല്ലോ *
എന്നതു കേട്ടനേരം കഷ്ടമെന്നുരചെയ്തു വ ന്നൊന്നിച്ചു ഗോവിന്ദനെ
ത്തിരഞ്ഞു നടകൊണ്ടാർ * അസ്തമിച്ചിതു ചന്ദ്രനന്നേരം ഗോ
പിമാരും ചിത്തസന്താപത്തോടു പിൻവാങ്ങി നടകൊണ്ടാർ
ധന്നം വനാന്തികിൽ വന്നിതന്നെല്ലാവരു മൊന്നിച്ചു ദുഃഖ
ത്തോടുമെത്രയും ഭക്തിയോടും * നന്ദനന്ദനൻ തന്നെ സ്തുതിച്ചു
വാണീടിനാ രിങ്ങനെയദ്ധ്യായമുപ്പത്തും ചൊല്ലീടിനേൻ *

ഗോകുലത്തിങ്കൽ ഭവാൻ വന്നവതരിക്കയാൽ ഗോകു
ലത്തിന്നു കീൎത്തി വൎദ്ധിച്ചു മ മതൂതൽ * നന്ദനന്ദന ഭവാൻ വിഷ്ണു
വായുള്ളൊരു മിന്ദിരാദേവി നിത്യം ഗോകുലേ വാണീടുന്നു * ഞ
ങ്ങൾക്കു ജീവനാകും നിന്നെയും തിരഞ്ഞു കാ ണഞ്ഞിന്നു ദുഃഖി
ക്കുന്ന ഞങ്ങളെ വെടിഞ്ഞിതോ * കിങ്കരിമാരായുള്ള ഞങ്ങൾക്ക
തവമുഖ പങ്കജമിന്നതിനാ കാണുമാറാക്കണമേ * നല്ലചില്ലി
കൾകൊണ്ടുതല്ലുകൊണ്ടോരു ഞങ്ങൾ മല്ലലോചനനിന്നെക്കാ
ണാഞ്ഞിൽ മരിച്ചുപോം * എറിയോരാപത്തുകൾ വന്നതുമെല്ലാം
നീക്കി പരിചുകാരുണ്യത്താൽ പാലിച്ചു ഭവാനിപ്പോൾ * കാ
മിനീജനങ്ങളാം ഞങ്ങളെ ഭേദിക്കുന്ന കാമവഹ്നിയെ ത്തടുത്തീ
ടുവാൻ പണിയുണ്ടോ * ഗോപികാസുതനല്ല നീയിന്നു ഭവാ
നിൽ പാപികളാകും ദൈത്യവീരരെയൊടുക്കുവാൻ * സാദ

സോൽക്കവുമുപാദപകളത്തിങ്കൽ ശൌരിനന്ദനനായിപ്പി
റന്നാചിപ്പുവല്ലൊ * മുകുന്ദനാകുമയത്തെനൽകുന്നതവളുടെ ഹ
സ്തപങ്കജംമൂർദ്ധ്നിചേർക്കേണംനീവൈകീടാതെ * പത്മജാമേവാ
ച്ചിതമാകിയതവപാദപത്മങ്ങൾ കുചങ്ങളിൽചേർത്തടൻതെ
ങ്ങൾക്കുള്ള * കാമതാപത്തെക്കളഞ്ഞീടുകവൈകീടാതെ
കാമദനായഭക്തവത്സലനല്ലൊഭവാൻ * കാലികളോടുംഭ
വാൻകാനനേപോകുന്നേരം മാലുകൾതേങ്ങൾക്കുള്ളതങ്ങി
നെപറയുന്നു * ഒരോരോപകൽനിന്നെക്കാണാതകഴിക്കുന്ന
തൊരോരോകല്പംകഴിയുന്നതുപോലെയല്ലൊ * ഇങ്ങിനെയുള്ള
നിന്നെക്കാണാതെങ്ങളെല്ലാ മെങ്ങിനെപൊറുക്കുന്നുവല്ല
ഭയാനിധേ * ക്രൂരകണ്ടകശിലാപൂർണ്ണമാംവനങ്ങളിൽ സഞ്ചാ
രംചെയ്യുന്നപാദങ്ങൾകണ്ടുഭവാൻ * സഞ്ചരിക്കുന്നതോ
ർത്തുനെഞ്ചകമുരുകുന്നു പങ്കജവിലോചനതങ്ങൾക്കെന്തൊരുവ
ല്ലൊ * നിന്നുടെനാമങ്ങൾകേട്ടുങ്ങൾക്കിന്നല്ലാവർക്കം
വന്നോരുമങ്ങളെല്ലാമെന്നുംഗർവ്വങ്ങളും * ഭക്തിവന്നിരിപ്പൂജ
ീവനാശനത്തിന്ന് ദിക്കാലംകാലംവന്നുകൂടിയെന്നറിഞ്ഞാ
ലും * പ്രാണനാശവുംവന്നുകൂടീടുന്നതിന്മുമ്പെ പ്രാണവല്ല
ഭ പരിപാലിച്ചുകൊള്ളേണമെ * സന്താപത്തോടുമെവമോരോന്നി
ങ്ങരുളിച്ചെയ്തു മന്ദംഭക്തിയോടുനമസ്കൃത്യംസ്തുതിചെയ്തു * മ
നസംക്ലിഷ്ടർകലൊരാവുമുറപ്പിച്ച മന്ദിരമാർഗ്ഗിണീമാരവ
നാവാണീടിനാൾ * സാരമായിരിപ്പോരുഗോപികാഗീതമായ
ന്നപേരായ മുപ്പത്തൊന്നാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനാൻ *

ഇങ്ങിനെഗോപികമാർദുഃഖിച്ചുവസിക്കുമ്പോൾ മംഗ
ലംനൽകീടുന്നമാധവൻനാരായണൻ * താപനാശനൻഭക്ത
വത്സലനായകൃഷ്ണൻ ഗോപികമാരുടെഭക്തികണ്ടുസന്തോഷം
പൂണ്ടു * സുന്ദരിമാരാംഗോപനാരിമാരുടെമുമ്പിൽ സുന്ദര
വേഷത്തോടുംപ്രത്യക്ഷനായീടിനാൻ * നന്ദനന്ദനൻതന്നെ
ക്കണ്ടൊരുഗോപിമാർ വന്നൊരുസന്തോഷംതന്നെങ്ങി
നെചൊല്ലീടുന്നു * ചിത്തവിഭ്രമത്തോടുമെല്ലാരുമൊന്നിച്ചു
സന്തോഷത്തോടെചെന്നുപുണർന്നീടിനാൻഗോവിന്ദനെ * ഗോപിക
ളുള്ളൊരുഗോപികമാരൊരോരുത്തർ കാട്ടിയതെല്ലാമെത്രയുംചിത്തി

ന്നാളല്ലതൊൻ * തങ്ങൾക്കുതൊന്നുംവണ്ണമെല്ലാമെചെയ്തുകൊ
ണ്ടു മംഗലഗാത്രിമാരുമാനന്ദംപൂണ്ടുശേഷം * പ്രേമഗൽഗദ
വാചാകൃഷ്ണനൊടുരചെയ്യാർ കൌതുകത്തൊടെല്ലാരുമങ്ങു
ചൊദിക്കുന്നു * തങ്ങളെഭജിക്കുന്നൊരിഷ്ടരാംജനങ്ങളെ ത
ങ്ങളുംഭജിച്ചീടുമങ്ങിനെചിലരെല്ലാം * തങ്ങളെഭജിക്കാതെ
യുള്ളവരെയുംനിത്യ മങ്ങൊട്ടുഭജിച്ചീടുമങ്ങിനെചിലരെല്ലാം *
തങ്ങളെഭജിക്കിലുമങ്ങൊട്ടുഭജിക്കയി ല്ലങ്ങിനെഭാവമെന്നു
പൊലെയുണ്ടല്ലൊചിലർ * ഇത്തരംമൂന്നുവിധമുള്ളൊരുജന
ങ്ങളി ലുത്തമനാരെന്നതുചൊല്ലുകവെണംഭവാൻ * എന്ന
തുകെട്ടുകൃഷ്ണൻമന്ദഹാസവുംചെയ്തു സുന്ദരിമാരൊടുരചെയ്തി
തുമധുരമായ് * സ്വാൎത്ഥതല്പരന്മാരായുള്ളൊരുജനമെല്ലാ മാ
സ്ഥയാപരസ്പരംഭജിക്കുമെന്നിരുന്നാലും * അങ്ങിനെയുള്ളവരാ
'ടൎത്ഥമാനിത്രപിച്ചും ലംഗനാമാരെസഖ്യംനന്നല്ലെന്നതുനൂ
നം * തങ്ങളെഭജിക്കയില്ലെങ്കിലുമെല്ലാരെയു മങ്ങൊട്ടുഭജി
ച്ചീടുംകാരുണ്യമുള്ളജനം * ഐഹികങ്ങൾക്കവരൊടുസൌഹൃദം
ഗുണമത്രെ മൊഹനഗാത്രിമാരെകെട്ടാലുംവഴിപൊലെ * ജനാ
നുണ്ടാകൂലമാത്മാരാമന്മാരായ മാനവന്മാരുമാത്മകാമന്മാ
രായുള്ളൊരും * എത്രയുംകൃതഘ്നരായുള്ളൊരുജനങ്ങളും നിത്യ
വുംഗുരുമിത്രദ്രൊഹത്തെചെയ്യുന്നൊരും * എന്നിവർനാലു
പെരുമിങ്ങൊട്ടുഭജിക്കിലു മെങ്ങുമെഭജിക്കയില്ലങ്ങൊട്ടെന്നറി
ഞ്ഞാലും * ആത്മജ്ഞാനാൎത്ഥികളായുള്ളവൎക്കല്ലൊവൎക്ക ആ
ത്മാരാമന്മാരൊടുസൌഹൃദംഗുണമത്രെ * ആപ്തകാമന്മാരൊടു
സൌഹൃദംകൊണ്ടുഫല പ്രാപ്തിയില്ലവരെന്നതുധരി
ച്ചാലും * പിന്നെയുമൊന്നവരൊടുസൌഹൃദമുണ്ടായെന്നാൽ
വന്നീടുമനൎത്ഥവുംപാപവുമുണ്ടായ്വരും * ഇന്നിവമൂന്നുവിധ
മുള്ളൊരുജനങ്ങളി ലൊന്നുപൊലെയുമല്ലഞാനെന്നുധരിച്ചാ
ലും * നിത്യവുമെന്നെഭക്തിയൊടുകൂടഭജിക്കുന്ന സത്തമ
ന്മാൎക്കുസന്തൊഷമെന്നറിഞ്ഞാലും * ഭക്തന്മാരുടെമദമാ
നങ്ങൾനശിപ്പിച്ചു പിന്നത്തെയുമാത്മജ്ഞാനവുംനൽകിപ്പി
ന്നെ * അന്ത്യകാലത്തുമുക്തികൂടവെനൽകീടുംഞാൻ പന്ത
ണിമുലമാരെസത്യമെന്നറിഞ്ഞാലും * ഇന്നുനിങ്ങൾക്കുമദമാ
നങ്ങൾവൎദ്ധിക്കയാ ലെന്നിലെഭക്തിക്കന്തരംവന്നാകിലും

ചിത്തശുദ്ധിയുമെങ്കൽഭക്തിയുമുണ്ടാവതി നത്രഞാൻമറഞ്ഞതുമെന്നതറിഞ്ഞാലും * എത്രയുംശ്രേയസ്സുൾത്താനെന്നു നിങ്ങൾക്കുള്ളിൽ മത്തകാശിനിമാരെ തന്നാലെത്രനാളും* ക്കെന്നെക്കുറിച്ചുള്ളവാത്സല്യമെന്നോർപ്പോലെ പാർക്കിലിന്നീശപരന്മാർക്കാർക്കുമില്ലറിഞ്ഞാലും * ചിത്തശുദ്ധിയുമെങ്കൽഭക്തിയുംനിങ്ങൾക്കിപ്പോ ളെത്രയുംവർദ്ധിക്കയാൽപ്രത്യക്ഷനായീടിനേൻ * ദേവവുംകളഞ്ഞിനിനിങ്ങളുമെന്നോടൊത്തു മോദേനരമിച്ചുകൊണ്ടീടുവിൻ എന്നപ്പോലെ * ശുഭാംഗിമാരോടേവംകൃഷ്ണനുംചൊല്ലീടിനാ നദ്ധ്യായംമുപ്പത്തിരണ്ടിങ്ങിനേചൊല്ലീടിനേൻ *

ഇത്തരംകൃഷ്ണവാക്യംകേട്ടോരുഗോപിമാർക്ക ചിത്തതാപവുംതീർന്നുസന്തോഷമേറ്റുംവന്നു * കാമിനിമാരോടൊത്തുകൃഷ്ണനുമന്നേരം സാമോദംരാസക്രീഡാരംഭത്തിന്നാരംഭിച്ചു * ഓരോരോഗോപീജനംതന്നുടെയരികത്ത ങ്ങോരോരോകൃഷ്ണരൂപമന്നേരംകാണായ്വന്നു * സുന്ദരിമാരായുള്ളഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളും സുന്ദരരൂപന്മാരായുള്ളോരുകൃഷ്ണന്മാരും * വട്ടത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതങ്ങളിൽകയ്യുംപിടി ച്ചിഷ്ടമോടോരോതരംക്രീഡകൾതുടങ്ങിനാർ * ഇന്ദ്രനീലാഭംപൂണ്ടകൃഷ്ണന്മാരുടെമദ്ധ്യേ പൊൻനിറംതേടുംഗോപസ്ത്രീകളെക്കണ്ടനേരം*പൊൻമണികളുമിന്ദ്രനീലമാംമണികളും നന്മയിലിടചേർത്തുകോർത്തമാലപോലെ * പാടിയുംവരാടിയുംതോടിയെന്നിവയെല്ലാം പാടിയുംസ്വരഭേദമോരോന്നാടിക്കയും * ചെമ്പയുമടന്തയുംനല്ലൊരുപഞ്ചാരിയും ചെമ്പടാദികളായതാളത്തിൽകളിക്കയും * എന്നിവകണ്ടനേരമാകാശമാർഗ്ഗത്തിങ്കൽ വന്നുനിന്നിതുദേവവൃന്ദവുംമുനിമാരും * യക്ഷകിന്നരസിദ്ധഗന്ധർവ്വജനങ്ങളും പക്ഷിപന്നഗദൈത്യദാനവഗണങ്ങളും * പുഷ്പമാർഗ്ഗവന്നുനിറഞ്ഞുമേളത്തോടും പുഷ്പരേക്കണ്ണാലീല കണ്ടുകണ്ടാനന്ദിച്ചാർ * കല്പകകുസുമങ്ങളെപ്പുരസ്ത്രീകളെല്ലാം മുൽപ്പാടുലക്ഷണങ്ങൾതൂകിയോപുഷ്പവർഷവുംചെയ്താർ* ദേവവാദ്യങ്ങളെല്ലാംഘോഷിച്ചുദേവന്മാരും ദേവദേവശൻതന്നെസ്തു

തിച്ചുനിന്നു * മോഹനമായൊരു രാസക്രീഡ കാണ്മാനായിട്ടുനാം മോഹിച്ചു ദേവിമാരും തങ്ങളിൽ ചൊല്ലീടിനാർ * നിർമ്മലഗാത്രിമാരാം വല്ലവിമാരെക്കണ്ടാൽ നമ്മുടെ സൌന്ദര്യവും ഗർവ്വവും ശമിച്ചീടും * ഇന്ദിരാപതിയോടു ചേർന്നു രമിച്ചു രമിപ്പതിന്നിവർക്കൊഴിഞ്ഞാർക്കു സംഗതിവരുന്നതും * ധന്യമാരാകും ഗോപനാരിമാരുടെ ഭാഗ്യം നന്നുനന്നെന്നു പറഞ്ഞീടുവൂ നിത്യ പിതൃക്കൾ * ഇത്തരമോരോന്നു ചൊല്ലുവരെല്ലാവരും ചിത്തജതാപം പൂണ്ടു മോഹിച്ചുനിന്നീടിനാർ * ഗോപികജനങ്ങളും നന്ദനന്ദനനും ഭപാദചൂഡം വിളങ്ങീടുന്ന ഭൂഷയോടും * അഴിഞ്ഞകേശത്തോടും കൊഴിഞ്ഞമാല്യത്തോടും കിഴിഞ്ഞ ചേലയോടും വഴിഞ്ഞഘർമ്മത്തോടും * സ്വരഭേദങ്ങളോടും മഞ്ജുഗീതങ്ങളോടും പാദതാളങ്ങളോടും ക്രീഡകൾ ചെയ്യുന്നേരം * വിദ്യുന്മാലകളോടു മേഘങ്ങളെന്നപോലെ വിദ്യോതിച്ചിതു ഗോപീമദ്ധ്യേ കൃഷ്ണനാരും * വല്ലവീജനങ്ങളും കൃഷ്ണസംഗമം കൊണ്ടു സല്ലാപസുഖത്തോടും ഗാനവും ചെയ്തീടിനാർ * അന്നേരം രാസക്രീഡാശ്രാന്തമായവനാരീ നന്ദനന്ദനസ്കന്ധേ വെച്ചിതു നിജഹസ്തം * മന്ദാരനാറിയപ്പോൾ മധുവകരാംബുജം തന്നെ പിടിപ്പെട്ടു ചുംബിച്ചാളൊരുത്തൻ * മറ്റൊരുമാനിനി കൃഷ്ണൻതന്റെ മുഖത്തോടു തന്നുടെ മുഖം നന്നായണച്ചു മോദത്തോടും * കൃഷ്ണചർവ്വിതമായ താംബൂലം വാങ്ങിക്കൊണ്ടാൾ കൃഷ്ണനങ്ങനെ ചുംബിച്ചു പുൽകീടിനാൻ * നൃത്തഗാനങ്ങൾകൊണ്ടു ശ്രാന്തമായവനാരീ സത്വരം കൃഷ്ണഹസ്തപങ്കജം പിടിപെട്ടു * തന്നുടെ മുലതന്മേൽ വെച്ചുകൊണ്ടാനന്ദിച്ചാളന്നേരം കൃഷ്ണൻതാനുമവളെപ്പുൽകീടിനാൻ * തന്നെത്താൻ മറന്നു ചർപ്പിതന്നായുമൊരുത്തി മന്ദഹാസത്തോടും ചെയ്തു വന്നാലാപങ്ങൾ * പ്രേമവീക്ഷണം കൊണ്ടും മന്ദഹാസങ്ങൾ കൊണ്ടും കോമളകരസ്പർശം ചുംബനാദികൾ കൊണ്ടും * ഇന്ദിരാപതിയാകും നന്ദനന്ദനൻ ഗോപസുന്ദരീജനങ്ങളെ നന്നായി രമിപ്പിച്ചാൻ * ഇങ്ങിനെ രാസക്രീഡ ചെയ്തിവരെല്ലാവരും അംഗനമാരും ബഹുരൂപനാം കൃഷ്ണൻതാനും * മന്ദമെന്നിയെ ചെന്നു കാളിന്ദീതോയംതന്നിലുന്നിദ്രാനന്ദം ജലക്രീഡയുമാരംഭിച്ചു * തങ്ങളിൽ കൂടിക്കലർ

താളത്തിൽകളിക്കയും മേളത്തിൽപാട്ടുംപാടി പ്രീതിയുമാന
ന്ദിച്ചും * അന്യോന്യം വിളിക്കയുമന്യോന്യമാശ്ലേഷിച്ചു മന്യൂന
മോദംജലംകോരിയങ്ങൊഴിക്കയും * ഇങ്ങിനെജലക്രീഡചെ
യ്തുകൊണ്ടനന്തരം മംഗനമാരോടൊത്തുതീരത്തുകരയേറി * നാ
ല്ലാതകലയാനക്കൂട്ടങ്ങൾനിജനിജ വല്ലഭമാരോടൊത്തുസ
ഞ്ചരിപ്പതുപോലെ * സുന്ദരിമാരുംബഹുരൂപനാംകൃഷ്ണൻ
താനു മൊന്നിച്ചുരമിച്ചിതുശരദ്രാനിശകളിൽ * ഭക്തവത്സ
ലനായമാധവൻനാരായണൻ ഭക്തിയേറീടുന്നൊരുഗോപ
സ്ത്രീജനങ്ങളെ * എത്രയുംരമിപ്പിച്ചസൗഖ്യവുംവളർത്തിനാൻ
ഭക്തിയുള്ളവർക്കതുള്ളുമായിട്ടുള്ളു * ഇത്തരംമുനീന്ദ്രൻറ
വാക്കുകൾകേട്ടനേരം ചിത്തകൌതുകത്തോടുംചോദിച്ചുനര
പതി * നല്ലധർമ്മങ്ങളുംവൈദികമര്യാദയു മെല്ലാമര
ക്ഷിപ്പാനധർമ്മംകളവാനും * വന്നവതരിച്ചൊരുലോകേ
ശൻനാരായണ നിന്നിതുപരദാരസംഗമംചെയ്തീടുവാൻ *
അധർമ്മമേറ്റംചെയ്തുകണ്ടാനാം സ്വധർമ്മമെന്നോ
ത്തതുചെയ്തീടുമെല്ലാംപരം * ആകയാലതിൻമൂലമെന്തെന്നു
ചൊല്ലീടേണം ലോകരക്ഷകനാംസർവ്വജ്ഞനല്ലോഭവാൻ
എന്നതുകേട്ടുമുനിശ്രേഷ്ഠനരുൾചെയ്താ നിന്നതിൻമൂലമറി
ഞ്ഞീടുവാനത്രകാലം * ത്രൈലോക്യനാഥന്മാരാമീശ്വരന്മാ
രുംചില കാലത്തുധർമ്മഭംഗംചെയ്തുകാണുന്നുപോൽ * ഇ
ല്ലാതദോഷംതേജോവാന്മാർക്കതുമൂല മെല്ലാമേദഹിക്കുന്ന
പാവകനെന്നപോലെ * ധർമ്മമല്ലാതകർമ്മമീശ്വരനല്ലാത്തവർ
തന്മനസ്സിങ്കൽപോലുംചിന്തചെയ്യരുതല്ലോ * കാളമെന്നി
യെവിഷംപാനംചെയ്തിതുശിവൻ മറ്റൊരുജനംവിഷംകുടി
ക്കിൽമരിച്ചീടും * ഈശ്വരവാക്യമെല്ലാംസത്യമെന്നറിഞ്ഞവ
രു മീശ്വരൻചെയ്തീടുന്നതൊക്കയുംചെയ്യാവല്ല * കുറമില്ലീ
ശ്വരന്മാർക്കധർമ്മംചെയ്തീടിലും മറ്റുള്ളജനങ്ങൾക്കധർമ്മമേ
ചെയ്യരുത * നല്ലാതകർമ്മംചെയ്താൽനല്ലതുവരുമവൻ വ
ല്ലാതകർമ്മംചെയ്താൽദോഷവുമില്ലപാർത്താൽ * എന്നതു
കൊണ്ടുകൃഷ്ണനിന്നതുചെയ്കകൊണ്ടു നിന്നുള്ളിലേതുമൊരുസ
ന്ദേഹമുണ്ടാകേണ്ടാ * എന്നതുമല്ലഗോപസ്ത്രീകളുംഗോപന്മാ
രുമിന്നുകാണുന്നതെല്ലാമായ്ക്കൊണ്ടുകൃഷ്ണനല്ലോ * എന്ന

ഇനിനമുക്കൊരുദോഷമില്ലെല്ലാക്കൃഷ്ണൻ തന്നുടെമഹാമായയാ
ലെ പടവ ഷ ഹനേവ * ഇങ്ങിനെയൊരാണ്ടുകാലമൊക്കയുംകൃ
ഷ്ണൻ ... സുന്ദരീ... ഇഷ്ടമായ കാരുണ്യത്താൽ * ഗോ
പന്മാരെല്ലാവരുംതന്നുടെസമീപത്തു ഗോപിമാരെല്ലാരേയു
മെന്നതിൻതൃപ്തിവരുത്തി * മാധവൻസച്ചിദാനന്ദാത്മകൻകളിലുംകൊ
ണ്ടീടിലും ഗോപികളുമന്നിട്ടക്കെതിയുംവരിച്ചീടും * ഇത്തരംമുപ്പ
ത്തുമൂന്നദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനാൻ ചിത്തമോദേനകേട്ടുകൊള്ളു
വിൻകഥാശേഷം *

—*—

അക്കാലമൊരുദിനമംബികാവനംതന്നിൽ പുക്കുടൻന
ന്ദഗോപനാദിയാംഗോപന്മാരും * നല്ലൊരുസരസ്വതീനദി
യിലുകളിച്ചുടൻ തെല്ലാരുമൊരുമിച്ചുപൂജിച്ചുമഹേശനെ *
പാർവ്വതീദേവിയേയുംപൂജിച്ചുവിപ്രന്മാൎക്ക സർവ്വകാമികമായോ
രന്നദാനവുംചെയ്തു * സൂക്ഷ്മവുംവസ്ത്രങ്ങളുംഗോക്കളുമിവ
യെല്ലാമെണ്ണമില്ലാതദാനംചെയ്തുകൊണ്ടെല്ലാവരും * അ
ന്നുപവാസംചെയ്തുരാത്രിയിലുറങ്ങാതെ ചെന്നുടൻനദീതീ
രെവസിക്കുന്നനേരത്തിങ്കൽ * വന്നൊരുപെരിമ്പാമ്പുനന്ദനെ
പ്പിടിപെട്ടു നന്ദനുംകൃഷ്ണനെത്തന്നെവിളിച്ചുമുറയിട്ടാൻ * ഗോ
പന്മാരതുകേട്ടുസംഭ്രമത്തോടുചെന്നു പാപിയാമഹിതന്നെ
ത്താഡനംചെയ്തീടിനാർ * പിന്നെയുംവിടാഞ്ഞായതുകൊള്ളി
വെച്ചിട്ടുചില തെന്നെചെയ്യാലുമവൻവിട്ടുപോകാഞ്ഞമൂലം *
തന്നുടെപാദംകൊണ്ടുകൃഷ്ണനുംതൊട്ടീടിനാൻ തന്നേരംകെട്ടുവിട്ടു
സർപ്പവുംപോയീടിനാൻ * അന്നേരംസർപ്പദേഹംതന്നിൽനി
ന്നൊരുരൂപം മിന്നുന്നതേജസ്സോടുംസതാപരപ്പെട്ടു * ക
ത്തിരാകയാകൊണ്ടുകൃഷ്ണപാദാബ്ജംതൊഴുതപ്പോ ളുരക്കനിവോ
ടുമോദിച്ചീടിനാൻദാമോദരൻ * ആരുനീയിങ്ങുകാലംസർപ്പ
മായ്വന്നീടുവാൻ കാരണമെന്തെന്നതുചൊല്ലുകമഹാത്മാവേ
എന്നുകേട്ടവൻചൊന്നാൻഞാനൊരുവിദ്യാധര നന്ദനൻ
സുദർശനനെന്നാകുന്നിതുനാമം* യൌവനധനസമ്പൽസൌ
ന്ദര്യമദംകൊണ്ടു സർവ്വലോകത്തെയുംഞാൻനിന്ദിച്ചുനടക്കു
മ്പോൾ * അംഗിരസ്സുകളായദീർഘമുനിമാരെ ഭംഗിയില്ലെന്നു
പരിഹാസവുംചെയ്തീടിനേൻ * അന്നേരംമുനിമാരുംപറഞ്ഞാ

ആകമ്പത്തോടു മിന്നനീലപെരുമ്പാമ്പായിവിടകിടക്കെ
ന്നാർ * പേടിച്ചുകാക്കൽവീണുവന്ദിച്ചുഞാനമപ്പോൾ തേടു
ന്നകരുണയോടെവരമരുൾചെയ്യാർ * ദ്വാപരയുഗാന്തരേമാ
ധവൻജഗന്നാഥൻ പാപികളായദൈത്യപ്പരെവധിപ്പതിനാ
യ് * വന്നവതാരംചെയ്തുഗോകുലെവസിച്ചീടു മന്നവന്നീടും
തവസൽഗതിയവൻതൊട്ടാൽ * എന്നവർചൊന്നനേരംസ
ർപ്പമായ്ക്കുന്നഞാനു മിന്നനിൻകരുണയാശാപമോക്ഷവുംവന്നു*
മായാമാനുഷതവപാദസ്പർശനംകൊണ്ടു പോയിതുമമപാപം
ഉൾബുദ്ധിയുംവന്നുമലോ * നിന്നുടെനാമമൊന്നുചൊല്ലാതെജ
പിക്കിലും വന്നീടുമല്ലാപാപനാശവുംകൈവല്യവും * അ
ങ്ങിനെയുള്ള തവപാദസംഗമംകൊണ്ടു മംഗലംഭവിച്ചിതുചി
ത്രമല്ലല്ലോപാരത്താൽ * തവപാദാംബുജങ്ങളിലെപ്പോഴുംവിള
ങ്ങുവാ നല്പരഭക്തിണ്ടാകണമെന്നുള്ളൊരനുഗ്രഹം * എന്നുരചെ
യ്തുവീണുനമസ്കാരവുംചെയ്തു നന്ദനന്ദനൻതന്നെ വന്ദിച്ചുഭ
ക്തിയോടും * യാത്രയുംപറഞ്ഞനുവാദവുംകൈക്കൊണ്ടുവ
ന്നെത്രയുംമോദത്തോടുംനാകലോകവുംപുക്കാൻ * ഇത്തരംക
ണ്ടുനന്ദാദിഗോപന്മാരു മെത്രയുമാശ്ചര്യവുംമോദവുംപൂ
ണ്ടീടിനാർ * ഈശ്വരനാത്രേകൃഷ്ണനെന്നുവരുമപ്പോൾ വി
ശേഷമോഹിനിമായാമായയാമോഹിക്കയാൽ * ധന്യരെകൃഷ്ണൻ
ബാലനെന്നതുപിന്നെത്തോന്നി നന്മയിലുപവാസപാരണ
ങ്ങളുംചെയ്തു * നന്ദനന്ദനൻതന്നൊപ്പാർത്ഥിക്കൊണ്ടെല്ലാവരു
മൊന്നിച്ചുപുറപ്പെട്ടുഗോകുലംപുക്കീടിനാർ * അക്കാലമൊ
രുദിനംരാമനുംകൃഷ്ണൻതാനും പുഷ്കരനേത്രമാരാംഗോപസ്ത്രീക
ളങ്ങളും * ഗോക്കളുംവത്സന്മാരുംഗോപബാലകന്മാരും പു
ക്കിതുവൃന്ദാവനേരാത്രിയിൽകളിപ്പാനായ് * മല്ലികാചെമന്തിജാ
തിചെമ്പകകുസുമങ്ങ ളുല്ലസിച്ചിതുപാരംചന്ദ്രനുംവിളങ്ങി
നാൻ * ഭൃംഗതതികാരങ്ങളുംകോകിലനിനാദവും മംഗിയതീ
ടുംമയിൽപേടകൾനിനാദവും * കന്ദമന്ദാരപുഷ്പസൗരഭ്യസ
മന്വിതം മന്ദവായുവുംവന്നുമന്ദമായ്വീശീടുന്നു * ഇത്തരമാ
മോദരംകണ്ടവരെല്ലാവരും ചിത്തസമ്മോദത്തോടുംകാനനേ
നടക്കുമ്പോൾ * രാമകൃഷ്ണന്മാരതിസുന്ദരവേഷത്തോടും കോ
മളമാകുംവർണ്ണമൊന്നിച്ചുഗാനംചെയ്യാർ * മോഹനഗാനം

കേട്ടഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളും മോഹിച്ചുതാനേതന്നെമറന്നാരിൽ ക്കൊന്നാലെ * വിത്തനാഥന്റെഭൃത്യനാകിയശംഖചൂഡൻ ചിത്തമോദമാർന്നഗോപികമാരെയെല്ലാം * പെട്ടന്നുപിടിപെട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നനേരം മട്ടോലുംമൊഴിമാരുമുച്ചത്തിൽവിലാപിച്ചാർ * രോദനംകേട്ടനേരംരാമനുംകൃഷ്ണൻതാനും വേദനാമൊട്ടുമേകിടപ്പുന്നിളപിന്നാലെതന്നെ * സാലവൃക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടുരാമകൃഷ്ണന്മാരാരും കാലനെന്നോർത്തുശംഖചൂഡനുമെണ്ണീടിനാർ * ഗോപികമാരെക്കാത്തുനിന്നിതുബലഭദ്രൻ കോപിച്ചുദാമോദരൻപിന്നാലെചെന്നിതപ്പന്നാൻ * പുഷ്ടകോപേനശംഖചൂഡനെകൊന്നുകൃഷ്ണൻ പെട്ടന്നുശിരോരത്നം കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നീടിനാൻ * മോഹനമായരത്നംരാമനുനല്കീടിനാൻ മോഹനഗാത്രിമാരതമൃത്യുംസന്തോഷിച്ചാർ * രാത്രിയുംകഴിഞ്ഞവരെല്ലാരുമൊത്തിച്ചു പെറ്റുപോയവാടിയിൽചെന്നുചമഞ്ഞീടിനാർ * ഇത്തരംകൃഷ്ണത്തിനാലധ്യായംചൊല്ലുന്നവിധി ചിത്തകൌതുകമുണ്ടെന്നാകിലൊരുകേട്ടുകൊൾകവിൻ *

വല്ലവീജനങ്ങളുംകൃഷ്ണനോടൊരുമിച്ചു നല്ലൊരുനിശകളിൽക്രീഡചെയ്യീടുംനിത്യം * അക്കണങ്ങളൊപ്പതിൽച്ചുന്നമഗോകുലത്തിൽ പുക്കവർകൃഷ്ണനെയുംധ്യാനിച്ചുവസിച്ചീടും * ഗോപികാജനംനിശിപോവതും വരുന്നതും ഗോപന്മാരൊരുവനുമെന്നുമൊന്നറിഞ്ഞീല * മായയാലവരെല്ലാംനിർമ്മിച്ചുസംഗതിക്കും മായാമാനുഷനായമായമാക്കിയാലും * നിത്യവുംപകലുള്ളനേരത്തുകൃഷ്ണൻതന്നെ . ചിത്തത്തിൽനിരൂപിച്ചുഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളും * ലജ്ജയുംവെടിഞ്ഞുകൊണ്ടൊരോന്നുചൊല്ലീടുന്നു തിങ്ങനത്തിനപ്പുറത്തിട്ടുവൻപണിയത്രെ * നന്ദനന്ദനൻതന്റെലീലകൾപാടിത്തന്നെ സുന്ദരിമാരായുള്ളഗോപസ്ത്രീജനമെല്ലാം * ചിത്തമോദേനപകൽകഴിച്ചുകൂട്ടീടിനാരിത്തരംകൃഷ്ണന്റെയദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനാൻ *

അനന്തരംഅരിഷ്ടാസുരനൊരുവേഷംപൂണ്ടു വന്നിതുകംസൻചൊല്ലാലരിഷ്ടമഹാസുരൻ * പാഞ്ഞുതുള്ളിമദിക്കുംകാള

യെക്കാണുന്നേരം സർവ്വലോകവുംപേടിച്ചീടുമാറന്നുവന്തു * പാംസുഭൂഷിതനായകാലതൻമുഖത്തെ മാംസപിണ്ഡത്തെക്കണ്ടുമേഘസഞ്ചയങ്ങളും * നല്ലാതമലയിതെന്നോർത്തുകൊണ്ടതിന്മീതെ മെല്ലവെചെന്നിതന്നാരെന്നതൊൻകേട്ടിരിപ്പൂ * ഘോരമായൊരുകാളതന്നുടെശബ്ദംകൊണ്ടു പാരമായ്ഗോക്കൾക്കെല്ലാംഗർഭംസ്രവിക്കുന്നു * മേൽപെട്ടുക്കയെത്തിയ പുച്ഛാഗ്രവാലുകൊണ്ടു വിൺപാട്ടുമേഘങ്ങളുംദൂരവേനീങ്ങീടുന്നു * പർവ്വതങ്ങളെയെല്ലാംകൊമ്പുകൊണ്ടുകുത്തി തെളുള്ളിയുംകലുഷിക്കൊണ്ടുത്രയുംവേഗത്തോടും * മൂത്രവുംചുവപ്പിച്ചുകോപമോടിടക്കിടെ മൂത്രവുംതൂകിക്കൊണ്ടുപാഞ്ഞുവന്നീടുന്നേരം * പേടിച്ചുഗോകുലത്തിലുള്ളവരെല്ലാവരു മോടിച്ചെന്നിതുരാമകൃഷ്ണന്മാരുടെമുമ്പിൽ * പേടിപൂണ്ടെല്ലാവരുംവന്നതുകണ്ടുകൃഷ്ണൻ പേടിയെന്നിന്നുചൊല്ലിക്കാളതൻനേരെചെന്നാൻ * അന്നേരംവൃഷാസുരൻകുത്തിനാൻകോപത്തോടു മൊന്നോടിച്ചിതുകൃഷ്ണൻകാളയുമന്നേരം * നൂറുവിൽപാട്ടുവാങ്ങിമോഹിച്ചുവീണീടിനാൻ വീരനോടെണീറ്റുനിറപിന്നെയുംചെന്നീടിനാൻ * കണ്ണനുമതുനേരമോടിച്ചെന്നവന്റെ വണ്ണമേറീടുംകൊമ്പുപിടിച്ചുകരങ്ങളാൽ * മുക്കിയവസ്ത്രംപിഴിഞ്ഞീടുന്നകണക്കിനെമുക്കിത്തിരിച്ചപ്പോളവനുംചത്തീടിനാൻ * ഗോകുലവാസികളുമെത്രയുംസന്തോഷിച്ചാർ നാകികൾപുഷ്പവർഷംചെയ്തുടൻപുകഴ്ത്തിനാർ * നാരദമഹാമുനികംസനോടതുകാലം പാരാതെവൃത്താന്തങ്ങളെക്കയുംചൊല്ലീടുവാൻ * വേഗേനപുറപ്പെട്ടുകംസനെച്ചെന്നുകണ്ടു സ്വാഗതാദികൾകൊണ്ടുപൂജിച്ചുമഹാജനം * അന്നേരംമഹാമുനികംസനോടരുൾചെയ്തു നന്ദനന്ദനനല്ലാകൃഷ്ണനെന്നറികനീ * ദേവകീവസുദേവന്മാരുടെപുത്രനത്രേ കേവലംരാമൻതാനുംരോഹിണീസുതനല്ലോ * നിന്നെയുംഭയപ്പെട്ടുഗൂഢമായ്വസുദേവൻ തന്നുടെസുതൻതന്നെനന്ദന്റെകയ്യിൽനൽകി * നന്ദപുത്രിയെക്കൊണ്ടുപോന്നിഹവെച്ചീടിനാൻ നിന്നോടന്നവർചൊന്നതൊക്കെയുംനേരന്നില്ല * രാമനായതുശേഷൻകൃഷ്ണനായതുവിഷ്ണു ഭൂമിപാലകപരമാഖ്യമെന്നറിഞ്ഞാലും * നിന്നുടെഭൃത്യന്മാരാംധേനുകാദിക

ളേയും കൊന്നതുമവനെന്നൊന്നായിട്ടറിഞ്ഞാലും * ഒന്നുമെ
യറിയാതെമെന്നപോലിരിക്കനീ നിന്നെയുംകൊല്ലുമവനില്ല സം
ശയമേതും * എന്നതുകേട്ടുകംസൻകോപിച്ചുവസുദേവൻ ത
ന്നെക്കൊൽവതിനായിവാളുമായെടുത്തപ്പോൾ * ശങ്കിക്കു
ചൊല്ലിത്തടുത്തീടിനാൻമുനീന്ദ്രൻ ഉൾക്കാമ്പിൽകോപംപൂ
ണ്ടകംസനമഴുന്നേരം * ദേവകീവസുദേവന്മാരെയുംവൈകീടാ
തെ കേവലംശൃംഖലത്താൽബന്ധനംചെയ്തീടിനാൻ * നാ
രദൻപോയശേഷംകംസനുംകേശിയാകും വീരനോടരുളിച്ചെയ
മീവണ്ണമുരചെയ്തു * ചെന്നുനീരാമകൃഷ്ണന്മാരെയുംമായത്താലെ
കൊന്നീടേണമെന്നുകേട്ടവൻപുറപ്പെട്ടു * മുഷ്ടികൻചാ
ണൂരാദികളാകിയമല്ലന്മാരാം ദുഷ്ടരെവിളിച്ചുരചെയ്തിതുകംസൻ
താനും * നന്ദഗോകുലംതന്നിൽരാമനും കൃഷ്ണൻതാനു മൊന്നി
ച്ചുവളരുന്നതെന്നതുകേട്ടതാനും * എന്നതേതെന്നതിനി
നിവർത്രുവൃ മെന്നെന്നാരദൻചൊല്ലുന്നോരുമഹാമുനി *
എന്നതുകൊണ്ടുധനുർമ്മഖവുംതുടങ്ങേണം മിന്നിതുകാണ്മാൻവ
രുത്തീടേണമവരെയും * മല്ലയുദ്ധവുംചെയ്തുനിങ്ങളുമവർക
ളെ കൊല്ലേണമതിനിന്നതീക്ഷ്ണമഹാരംഗം * മല്ലയുദ്ധ
ങ്ങൾകാണ്മാനായിവെച്ചീടേണം മല്ലാക്ഷരുറപ്പിച്ചുനിൽ
ക്കേണമിളകാതെ * എന്നരുൾചെയ്തുഗജപാലകനോടുചൊന്നാ
നിന്നുനീരംഗദ്വാരഭിന്നത്തിങ്കൽഗജത്തിനെ * ഭീമനായുള്ളഗ
ജശ്രേഷ്ഠനെക്കൊണ്ടവർ രാമകൃഷ്ണന്മാരെയുംവൈകാതെ
കൊല്ലിക്കേണം * എന്നെല്ലാംനിയോഗിച്ചുകംസനക്രൂരനെ
നന്ദിച്ചുകയ്യുംപിടിച്ചീവണ്ണമുരചെയ്തു * അന്ധകവൃഷ്ണിഭോജ
യാദവന്മാരിൽമമ ബന്ധുവത്സലനല്ലോനീയെന്നുധരിച്ചാ
ലും * അങ്ങിനെയുള്ളാരിലൊന്നാണെന്നുചൊല്ലുന്നതൊൻ മം
ഗലാത്മാവേഭവാനാശ്രിതവത്സനല്ലോ * വീരന്മാർപരാശ്ര
യംചെയ്യായില്ലെന്നാകിലും കാര്യഗൗരവംകൊണ്ടിന്നാശ്രയി
ക്കുന്നുഞാൻ * വിരഹന്നായകന്മാരെന്നുംകാര്യാർത്ഥമായാ
ശ്രയിക്കുന്നവല്ലോലക്ഷ്മീവല്ലഭൻതാനും * നന്ദഗോകുലംത
ന്നിൽചെന്നുനീവൈകീടാതെ നന്ദിച്ചുരാമകൃഷ്ണന്മാരെയുംവ
രുത്തേണം * കേമളംമഥുരയെകാണ്മാൻപോന്നാലുമെന്ന രാമകൃ
ഷ്ണന്മാരെത്രകാലംനാമന്നോടകൽപ്പു * ഗോരസങ്ങളുംകൊണ്ടു

നന്ദാദിഗോപന്മാരും പോരികവേണം ധനുസ്സംഗത്തെക്കണ്ടി
ട്ടവർ * കാലസന്നിഭമായമദന്തിവീരനെക്കൊണ്ടു ബാലക
ന്മാരെവധിച്ചീടേണമസംശയം * ആയതുവരാഞ്ഞീലൊമല്ല
സംഹാരമെന്നമായയാവധിച്ചീടാമില്ലസംശയമേതും * ദുഷ്ട
രാംബാലന്മാരെക്കൊന്നവെന്നാകിൽപിന്നെ പെട്ടെന്നവസു
ദേവൻതന്നെയുംവധിച്ചീടാം * പിന്നെയുമവരുടെബന്ധു
വാംജനങ്ങളെ യൊന്നൊഴിയാതെവധിച്ചീടേണംവൈകീടാ
തെ * നിത്യവുംരാജ്യംരക്ഷകാത്തിരിപ്പതുമതുംവൃദ്ധനായി ശത്രുപ
ക്ഷനാംതാതൻ തന്നെയുംവധിക്കേണം * താതനെക്കൊല്ലുന്ന
തുദോഷമല്ലെന്നതല്ല താതനല്ലവൻമമകേട്ടാലുംപരമാർത്ഥം *
മാതാവുരജസ്വലയായൊരുദിനംപണ്ടുപ്രീതിയോടുപവനം പു
ക്കിതുസഖിമാരും * ഉഗ്രസേനാകൃതിപൂണ്ടൊന്നാംദ്രുമിളന മ
ഗ്രേവന്നവൻമാതൃസംഗമംചെയ്തീടിനാൻ * ദൈത്യനാംദ്രുമി
ളനെന്നറിഞ്ഞുമാതാവപ്പോൾ ഉള്ളത്തിലേറ്റംകോപംപൂണ്ടുശപിച്ചു
ചൊല്ലീടിനാൾ * ദുഷ്ടനാകിയനീയെന്നുടെപാതിവ്രത്യ നി
ഷ്ഠയെക്കളഞ്ഞിതുകഷ്ടമെന്നതേവേണ്ടു * ഇതുകശ്മലനായ
ദുർമ്മതിയാമനീഷ്യ മെത്രയുംഘോരനരകങ്ങളിൽപതിച്ചീടും *
എന്നതുകേട്ടനേരംചൊല്ലിനാൻദ്രുമിളനു മിന്നതുകൊണ്ടു
കോപിച്ചീടുകവേണ്ടബാലെ * ഏറ്റവുംപരാക്രമശാലിയാ
മൊരുതനയനെനിനക്കുണ്ടായ്വന്നീടുംവൈകീടാതെ * എ
ന്നതുകേട്ടനേരംമാതാവുചൊല്ലീടിനാൾ നിന്നുടെപുത്രനായി
ട്ടുണ്ടായിവരികിലൊ * എന്നുടെഭർത്തൃവംശംതന്നിലുള്ളവി
ച്ചൊരു നന്ദനനവനുമായുംകൊന്നീടുംദ്രോഹമാമേ * എന്നേ
ചെയ്യുമാതാവിങ്ങുപോന്നൊരുശേഷം മെന്നയുംവിപറഞ്ഞീടി
നേനെന്നുകേട്ടിരിപ്പുഞാൻ * എന്നാലക്കാലംപടിഞ്ഞിതുമ
താവുംജനകനും പിന്നെഞാൻമമതേജോബലത്താൽവളർന്നു
തും * എന്നതുമൂപനുഗ്രസേനനെക്കൊന്നാൽമമ വന്നീടാപി
തൃഹത്യാദോഷമെന്നറിഞ്ഞാലും * ദൈവദിവാശത്തെയെല്ലാ
മൊട്ടൊഴിഞ്ഞാനംപിന്നെ സൈന്യമായൂഹിതപെരുമക്കിവാണീ
ട്ടവൻ * എന്നുടെഉത്തമനാകിയജരാസന്ധനവൻവിവി
ദനംശംബരൻനരകനും * എന്നിവരെല്ലാമിനിക്കേത്രയുംബ
ന്ധുവത്രെ പിന്നെയുമൊന്നാരുമുള്ളതു നിരൂപിച്ചാൽ *എ

ന്നതുകൊണ്ടുമമിത്രകാൎയ്യാൎത്ഥം ഭവാൻ ചെന്നങ്ങു ധനുൎയ്യാഗ
വ്യാജേന ബാലന്മാരെ * എത്രയുമവൈകീടാതെ കൊണ്ടിങ്ങു
പോന്നീടേണം പ്രീതിയുമിനിക്കേറ്റം വൎദ്ധിക്കുമതുമൂലം *എ
ന്നതു കേട്ടനേരമക്രൂരൻ ചൊല്ലീടിനാൻ നിന്നാണ ഞാൻ പോയീടു
വൻ നിന്നുടെ നിയോഗത്താൽ * ദൈവകല്പിതമുണ്ടെന്നാകി
ലൊന്നരന്മാൎക്കു കേവലമസാദ്ധ്യമായുള്ളതു സാധിച്ചീടാ * ഇ
ച്ഛമാത്രമായാൽ കാൎയ്യം സാധിച്ചീലെന്നും വരും മിഥിച്ചപോലെ
വന്നുകൂടുവാൻ പണിയത്രെ * എന്നിരുന്നാകിലും ഭവാൻ പ്രീ
തിയെച്ചെയ്യീടുവാൻ ഇന്നതംശത്തിൽ മമ സംശയമില്ലതെല്ലും *
എന്നതുകൊണ്ടു ഗമിച്ചീടുവൻ വൈകീടാതെ നിന്നുടെ ഭാഗ്യം
പോലെ വന്നീടും കാൎയ്യമെല്ലാം * എന്നതു ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു ഗമി
ച്ചിതക്രൂര നമിന്നു ഞാൻ മുപ്പത്താറാമദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടി
നേൻ *

—*—

കേശിയുമതുനേരമശ്വവേഷവും പൂണ്ടു കൃഷ്ണനെത്തപ്പാ
പ്പെട്ടു ഗോകുലം തന്നിൽ പുക്കു * ഘോരനാം കുതിരതന്നാൎച്ച
യൊക്കവേ കേട്ടനേരം പാരിലുള്ളവരെല്ലാം പേടിച്ചു വിറളുന്നു *
സ്കന്ധരോമങ്ങൾകൊണ്ടു മേഘജാലത്തെപ്പിളൎന്നരികെ
നിൽക്കുന്നോരു വൃക്ഷത്തെത്തകൎത്തുടൻ * ഇത്രിലോകത്തെ
വിഴുങ്ങീടുവാനെന്നപോലെ വക്ത്രവും പിളൎന്നവൻ കൃഷ്ണനോ
ടെതിൎത്തുടൻ * എന്നതു കണ്ടു കൃഷ്ണനാടിച്ചെന്നാശു കരി ത
ന്നുടെ വായിൽ തന്റെ കരമങ്ങു കടത്തിനാൻ * കടിച്ചുകുതി
രയും കൃഷ്ണന്റെ കരമതു പൊട്ടിക്കേണമവനുടെ ദന്തങ്ങൾ കൊ
ഴിഞ്ഞുപോയ് * അത്രയുമല്ല കൃഷ്ണൻ തന്നുടെ ശരീരം മെത്ര
യും സ്ഥൂലമായി വന്നുവെന്നതേ വേണ്ടു * കണ്ഠവുമടഞ്ഞു
ച്ഛ്വാസം വീൎപ്പുകളും പോവാതെ കണ്ഠരോധമായവൻ കണ്ണുതുറിച്ചു
വിറച്ചേറ്റം * ഭൂമിയിൽ വീണു കാലും കരവും തെറ്റിച്ചുകൊണ്ടു ഭീമ
നാമസുരേന്ദ്രൻ കാലന്റെ പുരി പുക്കാൻ * ഉൽപ്പലക്കണ്ണൻ
തന്നെ സ്തുതിച്ചാർ ഗോപന്മാരും പുഷ്പവൃഷ്ടിയും ചെയ്തു ദേവ
കൾ സന്തോഷത്താൽ * കേശിയെക്കൊന്നമൂലം കൃഷ്ണനാമൊ
രു നാമം കേശവനെന്നുണ്ടായി വന്നിതെന്നറിഞ്ഞാലും * അ
ന്നേരം മഹാമുനി നാരദൻ അത്ര ചെന്നു നാരായണന്തന്നെ

സ്തുതിച്ചുചൊല്ലീടിനാൻ * ദുർജ്ജയന്മാരായുള്ളദൈത്യവീരരെ
ക്കൊന്നു സജ്ജനങ്ങളെപ്പാലിച്ചീടുവാനവനിയിൽ * വന്ന
വതാരംചെയ്തു വിഷ്ണുവാകിയദേവ നിന്നിവൻതന്നെകൊന്ന
തത്ഭുതമല്ലപാർത്താൽ * ലോകത്തെസൃഷ്ടിച്ചുരക്ഷിച്ചുസംഹ
രിച്ചീടുംലോകനായകദേവനനന്തനാഥനായുള്ള * എങ്കിലു
മവൻതന്നെക്കൊന്നതുചിത്രമെന്നു പങ്കജേക്ഷണദേവന്റെഭ
ക്തന്മാർപറഞ്ഞീടും * ആയുധാദികൾകൊണ്ടുകൃത്യവുമിവനി
ല്ലമായയുംബലവുമൈശ്വര്യമിവനാകിൽ * ദുഷ്ടനാമിവൻ
തന്റെചേഷ്ടിതംകേൾക്കനേരം പെട്ടന്നുദേവാദികൾപേടി
ച്ചുമണ്ടീടുന്നു * മല്ലന്മാരെയുംഗജേന്ദ്രൻതന്നെയുംകംസനെയും മ
ല്ലലോചനദേവൻമറന്നാൾകൊല്ലുമല്ലോ * ഞാനതുകണ്ടീടുവാ
നാണഞാൻവന്നീടുവൻ മായമൊന്നേഷതവരെവെന്നതുചൊ
ൽവു * പിന്നെനീയവനെന്നെക്കൊൽവതുംനരകനെ കൊന്നീടു
ന്നതുംമുരദൈത്യനെവധിപ്പതും * പോരതിലിന്ദ്രാദിദേവാദിക
ളെയുംവെന്നു പാരിജാതവുംകൊണ്ടുമാധവൻപോകുന്നതും * ക
ന്യകമാരെത്തപട്ടുകൊണ്ടിങ്ങുപോരുന്നതും ധന്യനാംനൃഗന്റെ
ശാപത്തെതീർക്കുന്നതും * ജാംബവാൻതന്നൊടുവന്നുദിവ്യമാം
സ്യമന്തകം സാംബവതിയോടുംകൊണ്ടിങ്ങുപോരുന്നതും *
മരിച്ചുപോയഗുരുപുത്രനെനൽകുന്നതും പെരുത്തമദമുള്ള
പൌണ്ഡ്രകനെക്കൊല്ലുന്നതും * കാശിരാജ്യത്തെദഹിപ്പിച്ചുള്ള
ദന്തവക്ത്രനാശവുംരാജസൂയമതിൽചൈദ്യനെവധിപ്പതും * ഭാര
തസേനാഭാരംതീർത്തുകൊള്ളുവാൻപാർത്ഥസാരഥിയായിവ
ഹുസൈന്യത്തെമുടിപ്പതും * അറ്റമില്ലാതെയുള്ളയാദവവം
ശത്തെയും കുറ്റമില്ലാതെതമ്മിൽതല്ലിച്ചുമുടിപ്പതും * എന്നിവ
പലലീലചെയ്തീടുംദേവനെവ വന്ദിച്ചുകണ്ടീടുവാനന്നന്നു
ഭവൻഞാൻ * നന്ദനന്ദനതവകാരുണ്യമുണ്ടാകണമി
ഞാൻശമിക്കുന്നോർനല്ലതുവരികതേ * എന്നതുംചൊല്ലി
നിശ്രേഷ്ഠനെഴുന്നെള്ളി വന്ദിച്ചുരാമൻതാനുംകൃഷ്ണനുംദേശ
ന്മാരും * ഒന്നിച്ചുപിന്നെയച്ചുതാകാനനമകംപുക്കു വനാ
ന്തമോദത്തോടുംക്രീഡകൾചെയ്യുന്നേരം * തസ്കരദാനവൻ
ബാലന്മാർചിലരെല്ലാം ഗോക്കളുമായിട്ടൊളിച്ചുകൊണ്ടങ്ങുപോ
യൊളിപ്പിക്കും * മേഷമാവവുംപൂണ്ടുനിന്നാരങ്ങതിൽചിലർ

ശേഷമങ്ങതിൽചിലർഗോപാലകന്മാരായി * അനന്തരംമായാ
പുത്രനായൊരുമയാസുരൻ വന്നിട്ടുഗോപവേഷംകൈക്കൊ
ണ്ടുമഹാശഠൻ * മേഷമോചനത്തെപ്പൂണ്ടുബാലകന്മാരെയൊ
ന്ന ശേഷിയാതവൻകട്ടുകൊണ്ടുപോയ്വേഗത്തോടും * നല്ലൊ
രുഗുഹതന്നിൽകൊണ്ടുപോയാക്കിപ്പിന്നെ മെല്ലവേഗുഹദ്വാ
രംകല്ലുകൊണ്ടടച്ചുതേ * അനന്തരംതന്നേകൃഷ്ണനറിഞ്ഞുവേഗ
ത്തോടും ചെന്നുദാനവൻതൻറകണ്ഠത്തിൽപിടിപെട്ടാൻ*
തന്നുടെരൂപംകൈക്കൊണ്ടന്നേരമസുരനും മണ്ടിമണ്ടിയെപാ
ഞ്ഞുപോവതിന്നാരംഭിച്ചു * കണ്ഠത്തിൽപിടിച്ചമർത്തീടിനാൻ
കൃഷ്ണനപ്പോൾ കണ്ഠനാളവൻചത്തുഭൂമിയിൽവീണീടിനാൻ
പിന്നെയപ്പൊഴ്ഗുഹദ്വാരംതുറന്നുദാമോദരൻ തന്നുടെവയ
സ്യരെക്കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നീടിനാൻ * ഉത്തമപുരുഷനാംകൃ
ഷ്ണനെമുനിമാരു മൈത്രയുംസ്തുതിചെയ്തുശക്രാദിദേവന്മാരും *
ബാലകന്മാരോടൊത്തുകൃഷ്ണനംഗൃഹംപുക്ക ചാലവെൻമുപ്പ
ത്തേഴാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനാൻ *

പിന്നെയങ്ങക്രൂരനുംതന്നുടെഗൃഹത്തിങ്കൽ നിന്നുടൻ
കൃഷ്ണൻതന്നെക്കാണ്മാനായ്പുറപ്പെട്ടാൻ * തേരതിലേറിക്കൊ
ണ്ടുപോകുമ്പോൾമദ്ധ്യമാർഗ്ഗേ മോരോരോന്നിങ്ങനെചിന്തനം
ചെയ്തീടിനാൻ * ലോകകണ്ടകൻകംസനെന്നെയിന്നുവാടി
യിൽ പോകയെന്നയച്ചതുമെന്നുടെഭാഗ്യമത്രെ * എത്രനാളു
ണ്ടാശനാംകൃഷ്ണനെക്കണ്ടീടുവാൻ ചിത്തത്തിൽകൊതിപൂണ്ടു
വാഴുന്നുമതിയോടും * ഇന്നതുസാധിച്ചീട്ടുമെന്നുവന്നീടുന്നാ
കിലെന്നുടെജന്മത്തിന്നുസാഫല്യംവന്നല്ലോ * യാതൊരുകൃ
ഷ്ണൻതൻറ നാമകീർത്തനംകൊണ്ടുപാതകമെല്ലാംതീർന്നു മു
ക്തിയുംലഭിക്കുന്നു * യാതൊരുദേവൻതന്നെനിത്യവുംമുനിജ
നം ചേതസിചേർത്തുകൊണ്ടുനിത്യവുംസേവിക്കുന്നു * യാ
തൊരുദേവൻതൻറമായയാൽപ്രപഞ്ചങ്ങൾ ചേതസിസത്യ
മെന്നുതോന്നുന്നുബുധന്മാർക്കും * യാതൊരുദേവൻതൻറകാ
രുണ്യമുണ്ടാകയാൽ ചേതോമോഹങ്ങൾതീർന്നുസത്യവുമറിയു
ന്നു * അങ്ങിനെയെല്ലാമുള്ളകൃഷ്ണനെക്കാണ്മാൻമമ സംഗതി
വരുന്നാകിലെന്തതിൽപരമുള്ളു * മന്ദഹാസവുംപൂണ്ടുസുന്ദ

രുചാംബുജ മിന്നു ഞാൻകണ്ടുമോദവാരിധൌമുങ്ങീടുവൻ *
പാദപങ്കജങ്ങളിൽ വീണു ഞാൻ വണങ്ങുമ്പോൾ മോദേനപി
ടിച്ചെഴുനീല്പിക്കും കൃഷ്ണനെന്നെ * ആശ്രിതന്മാൎക്കഭയം നൽ
കുന്നകരങ്ങളാ ലാശ്ലേഷമെന്നും ചെയ്യുമില്ല സംശയമേതും * പ്രീ
തിയോടെന്നോടു താനന്നുമരുൾ ചെയ്യും ചേതസി മമ സുഖ
മെത്തു ചൊൽവതുമെപ്പോൾ * അംബുജാക്ഷനോൎമ്മിച്ചീടാ
തുള്ളവരുടെ ജന്മമെത്രയും വ്യൎത്ഥമില്ല സംശയമേതും * ദുഷ്ട
നാം കംസൻതന്റെ സേവകനിവനെന്നു ചെറ്റുമതോൎത്തീടു
കയില്ലല്ലോ ഭഗവാനും * സൎവ്വജന്തുക്കളിലും സൎവ്വദാ വസിക്കു
ന്ന സൎവ്വജ്ഞനായ ജഗന്നായകനല്ലോ കൃഷ്ണൻ * എന്നുടെ ഹൃ
ദയത്തിലുള്ളൊരു ഭക്തി കണ്ടു നന്ദിച്ചു നന്നായുള്ളമെന്നനുഗ്ര
ഹിച്ചീടും * ഇത്തരം പലവിധം ചിന്തചെയ്തക്രൂരനുമെത്ര
യും ഭക്തിയോടും നന്ദമോദത്തോടും * വന്നു സംഭ്രമത്തോടും ന
ന്ദഗോകുലത്തിന്റെ സന്നിധൌ ചെന്നാനൊരു സന്ധ്യാകാലെ
വൃഷവാൻ * അന്നേരമക്രൂരനും കണ്ടിതു മഹീതലം തന്നിലങ്ങോ
രനല്പശോഭപൂണ്ട രേഖകൾ * കേശവൻതന്റെ പാദചിഹ്ന
വും കണ്ടുടനെ മന്നുതാനതിൽ കിടന്നാനങ്ങു ഭക്തിയോടെ *
പിന്നാരൂഢൎഷപോലും കാംക്ഷിക്കും വിഷ്ണുപദരേണുക്കളി
ലുരുണ്ടുകൊണ്ടാനന്ദവിവശനായ് * തേരതിലേറിപ്പിന്നെ
ചൊവ്വചെന്നുടനെ കാരണപൂരുഷനാം കൃഷ്ണനെക്കണ്ടാ
ൻ * കോമളനായ രാമൻതന്നെയും കണ്ടാനവൻ കോൾമയി
ൎക്കൊണ്ടു മഹാഭാഗ്യവാനക്രൂരനും * എത്രയും ഭക്തിയോടും ചി
ത്തവിഭ്രമത്തോടു മത്യന്തം വേഗത്തോടും തേരിൽനിന്നിറങ്ങി
നാൻ * പ്രേമത്താലൊഴുകുന്ന കണ്ണുനീരോടും ചെന്നു രാമകൃ
ഷ്ണന്മാരുടെ പാദാബ്ജേ വീണീടിനാൻ * ഭക്തിവൎദ്ധിച്ചു സുഖ
മൊന്നുമേ മിണ്ടീടുവാൻ ശക്തിയില്ലാതെ കിടന്നീടുന്നോരക്രൂ
രനും * എത്രയും മോദത്തോടും രാമനും കൃഷ്ണൻതാനും ചിത്ത
സമ്മോദത്തോടും ചെന്നെടുത്താശ്ലേഷിച്ചാർ * പൂജ്യനായ
വൻതന്നാം സംഗമംകൊണ്ടു ദുഃഖങ്ങളും തീൎന്നുള്ളു ധന്യനായ
ക്രൂരനും * ആനന്ദാമൃതപൂൎണ്ണവാരിധിനിമഗ്നനായ് മേവിച്ചു
കുശലങ്ങൾ ചോദിച്ചു മുകുന്ദനും * ഹസ്തവും പിടിച്ചു തന്മന്ദി
രേ കൊണ്ടുചെന്നിട്ടെത്രയുമാസ്ഥയോടും പാദങ്ങൾ കഴുകിച്ചു

അൎഘ്യപാദ്യാദികൊണ്ടുപൂജിച്ചുവഴിപോലെ ശ്ലാഘ്യമായുള്ള
പരമാസനെവസിപ്പിച്ചു * പാദശുശ്രൂഷചെയ്തുരാമനുംകൃ
ഷ്ണൻതാനു മാദരവോടുസുഖഭോജനംകഴിപ്പിച്ചു * ഗന്ധമാ
ല്യാനുലേപതാംബൂലാദികൾകൊണ്ടു മന്തരംഗത്തിൽപ്രീതി
വരുത്തിബലഭദ്രൻ * നന്ദനമതുനേരംനന്ദിച്ചുചൊല്ലീടി
നാൻ നന്നല്ലോഭവാനിന്നുവന്നതുമഹാമതെ * ബന്ധുവാ
കിയനിന്നെക്കണ്ടതുമൂലമിനി ക്കന്തരംഗത്തിൽസൌഖ്യമെ
ത്തുചൊൽവതുസഖെ * ശിഷ്ടരാംഭഗിനിതൻനന്ദനന്മാരെ
ക്കൊന്നദുഷ്ടനാകിയകംസൻതന്നുടെരാജ്യത്തിങ്കൽ * വാഴുന്ന
നിങ്ങൾക്കെല്ലാംസൌഖ്യമല്ലല്ലിയെന്നു പാഴിലെന്തിന്നുചോ
ദിക്കുന്നുഞാൻമഹാമതെ * ഇങ്ങിനെപലതരംചൊല്ലിനാൻ
നന്ദൻതാനും മംഗലംനാല്പത്തെട്ടാമദ്ധ്യായംചൊല്ലീടിനാൻ *

—*—

രാമകൃഷ്ണന്മാരാലെമാനിതനായിട്ടതി കോമളമായത
ല്പശയ്യാസ്ഥാക്രൂരനും * മുന്നംതാൻമനസ്യമാൎഗ്ഗംചിന്തിച്ചു
പോലെയെല്ലാം വന്നതുകൊണ്ടുസുഖമേറവുമുണ്ടല്ലൊന്നു *
ചെന്താർമാനിനീകാന്തൻമാധവൻപ്രസാദിച്ചാൽ ചിന്തി
തമെല്ലാംലഭിച്ചീടുവാൻപണിയുണ്ടൊ * രാമനുംകൃഷ്ണൻതാ
നുംഭോജനംചെയ്തശേഷം പ്രേമമോടക്രൂരനെശുശ്രൂഷിച്ചന
ന്തരം * ശുഭലോചനൻകൃഷ്ണനെത്രയുംമധുരമായ് സ്നിഗ്ദ്ധ
നാമക്രൂരനോടിത്തരംചോദ്യംചെയ്യുന്നു * ഭഗവതാഗ്രഗ
ണ്യനാകിയമഹാമതേ സ്വാഗതംഭവിച്ചിതൊചൊല്ലുകമഹാ
ത്മാവെ * നമ്മുടെസുഹൃജ്ജ്ഞാതിമിത്രങ്ങളെല്ലാവരും നന്മയോ
ടനാമയംസുഖിച്ചുവാഴുന്നീലെ * മാതുലനായകംസനെന്നൊ
രുമഹാവ്യാധി ഹേതുവായ്നിങ്ങളെല്ലാംപേടിച്ചുവസിക്കു
മ്പോൾ * രോഗശാന്തിക്കുവണ്ണംവൈദ്യത്തെച്ചെയ്യീടാതെ
സ്വാഗതകുശലങ്ങളെന്തുഞാൻചോദിക്കുന്നു * എത്രയുംക
ഷ്ടംമമതാതനുംജനനിക്കും പുത്രനാരവുംപണ്ടുബന്ധനമതും
വന്നു * ദുഃഖങ്ങളവൎക്കുണ്ടായ്വന്നതുമോൎത്തുകണ്ടാലൊക്കയും
മമമൂലമെന്നുവന്നിതുകഷ്ടം * ഉണ്ടുസങ്കടമതുകൊണ്ടിനി
ക്കെന്നാകിലു മുണ്ടായ്വന്നിതുദൈവഗത്യാകൊണ്ടുസുഖം *
ഏറിയകാലംകൂടിത്താതനെക്കാണുന്നേരം കൂറുള്ളപുത്രന്മാൎക്ക

ർസൗഖ്യമെന്തൊന്നു ചൊല്ലു * ധന്യനാകിയ ഭവാൻ വന്ന
തിനുള്ളമൂല മെന്നോടു ചൊല്ലീടേണം കേൾക്കാമെന്നിരിക്കി
ലൊ * ഇത്തരം കൃഷ്ണൻതന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടനേരം ചിത്ത
മോദേന പൂണ്ടക്കെതിരായക്രൂരനും * ദുഷ്ടനാം കംസൻ വൃഷ്ണി
യാദവകുലങ്ങളെ കഷ്ടമായുപദ്രവിച്ചീടുന്ന വൃത്താന്തവും *
നാരദമഹാമുനി കംസനോടുരച്ചതും ശൌരിയെക്കൊൽവാൻ
കംസൻ വട്ടമായതും * എന്നിവ വൃത്താന്തങ്ങൾ വിസ്ത
രിച്ചുരചെയ്തു പിന്നെ താൻ വന്നമൂലം ചൊന്നതു തുടങ്ങിനാൻ
ഇന്നു ഞാൻ വന്നമൂലം കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ നിങ്ങൾ മന്നവനായ
കംസനെന്നോടു ചൊല്ലീടിനാൻ * ഇന്നു ഞാനൊരു ധനുർയ്യാ
ഗത്തെത്തുടങ്ങുന്നു എന്നതുകൊണ്ടു ഭവാനെത്രയും വൈകീടാ
തെ * നന്ദഗോകുലം തന്നിൽ ചെന്നിവരെയെല്ലാം ചൊല്ലി നന്ദ
ഗോപനെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടിങ്ങു പോന്നീടേണം * എന്നുടെ മരു
മകനാകിയ കൃഷ്ണനെയും ധന്യനാം ബലഭദ്രനാകിയ ബാലനെ
യും * ഉത്തമമായ ധനുർയ്യാഗത്തെക്കണ്ടീടുവാനെത്രയും വൈ
കീടാതെ കൊണ്ടുപോരികവേണം * നല്ലൊരു ബാലന്മാർ കണ്ടു
കൊള്ളുവാൻ ബാലന്മാർക്കും മല്ലലോചനന്മാർക്കാഗ്രഹമേറെയു
ണ്ടാം * എന്നതുകൊണ്ടു മമ സംപ്രിയമുഖം കണ്ടു നന്ദിച്ചീടു
വാൻ മോഹമേറെയുണ്ടാകകൊണ്ടും * ഒട്ടുമേ വൈകീടാതെ കൊ
ണ്ടിങ്ങു പോന്നീടേണം പുഷ്ടമോദേന ഗോപവൃന്ദവും പോന്നീ
ടേണം * എന്നുടെ ഭടം തന്നെക്കൊണ്ടുപോയാലും ഭവാൻ നന്ദ
നന്മാർക്ക[illegible]ടന്നീടുവാൻ പണിയല്ലോ * ഇത്തരമുരചെയ്തു തന്നെ
യച്ചിതു ഞാൻ മത്രു വന്നവരെയെല്ലാം ഞാനൊമെന്നുരചെയ്തേൻ * ദു
ഷ്ടനാകിയ കംസൻ തന്നുടെ മനോഗതം ശിഷ്ടരുള്ളവർക്കറിഞ്ഞീ
ടുവാനരുതല്ലോ * സർവ്വജന്തുക്കളുള്ളിൽ സർവ്വദാ വസിക്കുന്ന സ
ർവ്വജ്ഞനായവനിങ്ങെക്കയുമറിഞ്ഞീടാം * [illegible]ന്നതുകൊണ്ടു കാ
ര്യം ചിന്തചെയ്തുറച്ചുകൊ[illegible]ണ്ടിന്നിനിപ്പോരുന്നാകിൽ കൊണ്ടു
ഞാൻ ഗമിച്ചീടാം * ഉത്തരം ചൊന്നാലതു ഞങ്ങൾ ചെന്നുരചെയ്യാം
വൃത്താന്തമെല്ലാമിന്നു സത്യമായ് ചൊല്ലീടിനാൻ * ഇത്തരം സ
ത്യമായൊരക്രൂരവാക്യം കേട്ടു ചിത്തമോദേന ബലഭദ്രനും കൃഷ്ണൻ
താനും * വൃത്താന്തമെല്ലാം ചെന്നു നന്ദനോടറിയിച്ചു ചിത്ത
മോദേന നന്ദൻ ഗോപന്മാരോടു ചൊന്നാൻ * പോകനാമെ

ല്ലാവരുമൊന്നിച്ചുവൈകുണ്ഠ ലോകവാസികളെല്ലാമവിടെവരുമ
ല്ലോ * ഉത്തമമായധനൈശ്വൎയ്യവുംകൊണ്ടാമല്ലോ സന്താപംശകട
ങ്ങളെല്ലാമവെച്ചുകൂട്ടീട്ടപിൻ * ഭോജരാജനുകല്പനൽകുവാൻ
ഗോരസങ്ങൾ ഭാജനങ്ങളിലാക്കിവെക്കേണമിന്നുതന്നെ *
സൂൎയ്യനങ്ങുദിക്കുന്നനേരത്തുഗമിക്കേണം മാതുലമടിക്കതൊ
ന്നിച്ചുപോന്നീടുവാൻ * എന്നെല്ലാംനിയോഗിച്ചുനന്ദനുമുറ
ങ്ങിനാൻ നന്നാരംഗോപിമാരുംകേട്ടിതുവൃത്താന്തങ്ങൾ * രാമ
കൃഷ്ണന്മാരോടുവേർപിരിയുന്നതോർത്തു കാമിനീജനങ്ങളുമെത്ര
യുംദുഃഖംപൂണ്ടാർ * അച്യുതരൂപംഹൃദിചിന്തിച്ചുചിലരെ
ല്ലാം നിശ്ചലമെന്നിതുതാപസിമാരെപ്പോലെ * ആനന്ദമൂ
ൎത്തിയോടൊന്നിച്ചുരമിച്ചതു മാനസേനിരൂപിച്ചുനേത്രവും
ചിമ്മിക്കൊണ്ടു * ആനന്ദസമുദ്രത്തിൽമുങ്ങിവന്നിതുചിലർ മാ
നസശോകംകൊണ്ടുമോഹിച്ചുവീണാർചിലർ * കൃഷ്ണലീല
കൾപാടിക്കളിക്കുന്നിതുചിലർ കൃഷ്ണകൃഷ്ണേതിമുറവിളിക്കുന്നി
തുചിലർ * കേശവവിരഹത്തെച്ചിന്തിച്ചുഗോപിമാരും ക്ലേ
ശത്തെസഹിയാഞ്ഞിട്ടേവമെന്നുചൊല്ലീടിനാർ * പങ്കജോ
ത്ഭവനായനാഥജയജയ പങ്കനാശനതവകാലിണവണ
ങ്ങുന്നേൻ * വല്ലവിമാരാംഞങ്ങൾശോകിക്കുന്നതുകണ്ടു തെ
ല്ലുമില്ലയോതവകാരുണ്യംമനതാരിൽ * സൌന്ദൎയ്യസാരമെല്ലാ
മുരുക്കിച്ചതുകൊണ്ടു നന്ദനന്ദനൻതന്നെസൃഷ്ടിച്ചുവോൻപി
ന്നെ * ഞങ്ങളെല്ലാരെയുമിച്ചുവാഴിച്ചുചിരകാലം ഞങ്ങൾക്കു
മംഗളമായ്വൎദ്ധിപ്പിച്ചനന്തരം* സംഗമസുഖങ്ങളുംചൊററി
യിച്ചുകൊണ്ടി ന്നിങ്ങിനെയാക്കിച്ചമച്ചീടുവതെന്തുമൂലം *
വേണ്ടാതജനങ്ങളോടൊന്നിച്ചുവസിപ്പിച്ചു വേണ്ടുന്നജനങ്ങ
ളെക്കാണാതെചമച്ചീടും * ഇത്തരംതവകൎമ്മമോരോന്നുകാ
ണുന്നേരം ചിത്തവിഭ്രമംഭവാനുണ്ടെന്നുതോന്നീടുന്നു * ബാ
ലലീലകൾപോലെവല്ലതുംചെയ്തീടുമോ ബാലകന്മാൎക്കൊ
രുണ്ടല്ലോചിലനേരം* മകമാരായുള്ളോരങ്ങൾക്കിവന്നാ
കം പങ്കജേക്ഷണൻതന്നെകൊണ്ടിങ്ങുപോയീടുവാൻ * മ
ണ്ടിവന്നോരക്രൂരനെത്രയുംക്രൂരനത്രേ രണ്ടില്ലപക്ഷമവനക്രൂ
രനല്ലതെല്ലും * രാജമാൎഗ്ഗസ്ഥന്മാരായുള്ളവർകളുംകംസ രാജ
ധാനിയിലുള്ളനാരികൾനരന്മാരും * എത്രയുംമഹാഭാഗ്യമുള്ള

വർദ്ധിതനന്ദ പുത്രൻതന്മുഖാംബുജംനിത്യവുംകാണ്മല്ലൊ * സുന്ദരിമാരാംകംസപുരസ്ത്രീജനത്തിന്റെ മന്ദഹാസവുംചന്ദ്ര തുല്യമാംവദനവും * കോമളഗാത്രങ്ങളുംമോഹനകടാക്ഷവും കാമകേളികൾക്കുള്ളകൗശലവിശേഷവും * ചാതുസല്ലാപ ങ്ങളുംസൗന്ദര്യസൗജന്യവും സാരമായുള്ളകാമകേളിമന്ദിര ങ്ങളും * എന്നിവകാണുന്നേരംകാമുകനായകൃഷ്ണൻ സുന്ദരിമാ ൎക്കുവശനായിട്ടുചമച്ചീടും * കാരുണ്യമുണ്ടെന്നാലും മൂഢത യേറീടുന്ന സാരമില്ലാത്തനമ്മെച്ചിന്തിക്കയില്ലപിന്നെ * മന്ദ ഹാസവുംചന്ദ്രതുല്യമാംവദനവും മന്ദമാംകടാക്ഷവുംതേനുള്ള വാക്യങ്ങളും * സുന്ദരശരീരവുംകേളികൗശലങ്ങളു മെന്നി ത്ഥംപറഞ്ഞോരോവാക്കോരോവ * കാൽക്ഷണംപോലുംകൃ ഷ്ണൻതന്നെടത്തുപാർത്ത മീക്ഷണംചെയ്യാതകണ്ടെങ്ങിനെ പൊറുക്കുന്നു * ഹാഹാവല്ലഭകൃഷ്ണകാരുണ്യംവെടിഞ്ഞമെ ദേ ഹവുംവിറച്ചുന്നമോഹവുംവളരുന്നു * പ്രാണങ്ങൾപോക നാതിന്മുന്നമിജ്ജനങ്ങളെ പ്രാണവല്ലഭപരിപാലിച്ചുകൊ ള്ളേണമേ * ഇത്തരംപറഞ്ഞവരെല്ലാത്തിൽകരയുമ്പോൾ ചി ത്രഭാനുവുമുദയാദ്രിമേൽവിളങ്ങിനാൻ * അന്നേരംകൃഷ്ണൻതാ നുംരാമനോടൊരുമിച്ചു മന്ദമെന്നിയെചെന്നുതേരതിൽകരേറി നാൻ * ഗോരസകുംഭങ്ങളുമെടുത്തു നന്ദാദിക ളോരോരോശ കടത്തിന്മീതെകരേറിനാൻ * എന്നുകണ്ടുപരിതാപ വുംപൂണ്ടുഗോപ സുന്ദരിമാരുംതമ്മിലോരോന്നുചൊല്ലീടി നാർ * എത്രയുംമോദത്തോടുംപോകുന്നദാമോദരൻ നന്ദ ലുമിപ്പനമ്മെവിട്ടുപോവതിന്നുള്ളം * നമ്മോടുയാത്രചൊല്ലി പ്പോവതില്ലെന്നാകിലും നിർമ്മലനവനേനാഥനാക്കിയാലെ ന്തുചേതം * എന്നുമേഗോപചിന്തനക്കുറവില്ലല്ലോനമ്മെ ചാ തകങ്ങളെപ്പോലെഞാനങ്ങൾസേവിക്കുന്നു * നന്ദഗോപാ ദിയായഗോപാലന്മാരും പിന്നാലെപുറപ്പെട്ടുനിന്നു കണ്ടതില്ല * ചെന്നുതാൻകൃഷ്ണൻതന്നെത്തടുത്തുനിന്നീ ടുകിൽ നന്നാകയില്ലകലവൃദ്ധരുംകോപിച്ചീടും * എന്നി വപറഞ്ഞേവർദ്ധിച്ചുനിൽക്കുന്നേരം നന്ദനന്ദനൻഗോപീ വല്ലഭൻകൃപയോടും * സന്ദേശവാക്യങ്ങളാലാശ്വാസംവരു ത്തിനാൻ അന്നേരംതേരുംനടത്തീടിനാനക്രൂരനും * ഗോപന്മാർ ശകടങ്ങളൊക്കെവേനടത്തിനാർ ഗോപികാജനങ്ങളുംപിന്നാ

ഖേദിച്ചുചെന്നാർ* ഏററവുംവേഗമുള്ളൊരുതേരുമായങ്ങുപ്രാ
ഉറയില്ലാതെശോകംകൈക്കൊണ്ടുഗോപിമാരും * ജീവിതേ
ശൻനായകൃഷ്ണൻപോയതുമൂലം ജീവിതാശയംവിട്ടുശോകമുൾ
പൂക്കീടിനാർ * നന്ദനന്ദനഹീനമായഗോകുലമപ്പോൾ ചന്ദ്ര
നെപ്പിരിഞ്ഞൊരുഗഗനസമാനമായ് * ഗോപികമാരുംകൃഷ്ണ
ലീലകളെപ്പാടിക്കൊണ്ടു താപവുമറിയാതെവാണിതുഭക്തി
യോടും * രാമകൃഷ്ണന്മാർതങ്ങളോടെതിരിച്ചക്രൂരനുംസാദരമാം
കാളിന്ദിതന്നുടെതീരത്തുചെന്നനേരം * തേരുമങ്ങാക്കിക്കൊണ്ടുമെ
ഹസ്തശുദ്ധിയുംചെയ്തു മോഹനമായജലപാനംചെയ്തിരിവരും*
തേരതിലേറിക്കൊണ്ടുനല്ലൊരുതണലിൽപോയ് നൈസ്സമാ
ധ്യാനത്തെശേഷംഗാന്ദിനീതനയനും * അക്രൂരജലംതന്നിലിറ
ങ്ങിമുങ്ങിക്കൊണ്ടു മുഖ്യമായുള്ളമന്ത്രംജപിച്ചീടുന്നനേരം * മ
ല്ലലോചനൻകൃഷ്ണൻതന്നെയുംരാമനെയും നല്ലൊരുജലാന്ത
രെകണ്ടുസംഭ്രമത്തോടും ഏറ്റവുംവേഗത്തോടുംപൊങ്ങിനോ
ക്കിയനേരംചിത്രമാംരഥംതന്നിലിരിക്കുന്നതുകണ്ടാൻ * എ
ന്തിതെന്നോർത്തുകൊണ്ടുപിന്നെയുംമുങ്ങിയപ്പോൾ ഉന്നതമാംജ
ലാന്തരെകണ്ടിതുശേഷൻതന്നെ * ചന്ദ്രനെക്കാളുംനിർമ്മല
നന്നതേജസ്സോടു സഹസ്രഫണാരത്നമാലശോഭകളോടും * ശംഖി
ലേറീടുംശശാങ്കപുഷ്പതരമായൊരു ശൃംഗങ്ങളോടുംവിളങ്ങീടു
ന്നതുകണ്ടളവേ * അങ്ങിനെയുള്ളശേഷതല്പമാംശയ്യതന്മേൽ
മംഗലമായവിഷ്ണുരൂപവുംകണ്ടീടിനാൻ * ശ്യാമളമേഘവർണ്ണ
നാണിക്യനിറത്തോടും കോമളമുഖത്തോടുംമന്ദഹാസങ്ങളോ
ടും * പങ്കജശോഭംവിശാലപ്പിക്കുന്നതിങ്ങളുമായ് കങ്കണദീപ്തങ്ങ
ളാംനാലുതൃക്കൈകളോടും * പൊന്മയകിരീടവുംമീനകുണ്ഡ
ലങ്ങളും വെണ്മയേറീടുന്നഹാരകൌസ്തുഭരത്നാദിയും * ഹാ
രകേയൂരവനമാല്യശോഭകളോടും ചാരുശ്രീവത്സപരിശോഭി
തവക്ഷസ്സോടും സൌവർണ്ണരത്നകാഞ്ചിശോഭിതകടിതട ദി
വ്യമാംപീതാംബരാലംകൃതശോഭയോടു*സുന്ദരപാദാംബുജമ
ഞ്ജീരശോഭയോടുമിന്ദിരാഭൂമിദേവീശോഭിതപാർശ്വത്തോടും*യ
ക്ഷകിന്നരസിദ്ധഗന്ധർവ്വദേവാസുര പക്ഷിപന്നഗമുനിചാര
ണഗണത്തോടും * ദേവവന്ദ്യന്മാരാംബ്രഹ്മശങ്കരാദികളോടും
ദേവേന്ദ്രനാദിയായലോകപാലന്മാരോടും * പിന്നെയുംസ്വന

നാരദിപാഷണ്ഡഗണങ്ങളോടും ധന്യന്മാം സനൽകുമാരാദിയോഗി കളോടും * മൂർത്തികളായകീർത്തിശ്രീപുഷ്ട്യാദികളോടു മായ യോടെല്ലാവരുംസ്തുതിക്കുന്നതുകണ്ടാൻ * ഇത്തരമെല്ലാംകണ്ടു ഘോരതാങ്ങക്രൂരനും ചിത്തത്തിൽപ്രീതിയോടുമൈത്രയുംഭക്തി യോടും * ഉത്തമപുരുഷനെസ്തുതിച്ചുതുടങ്ങിനാ നക്രൂരനായി ഇരുപ്പത്തൊൻപതാമദ്ധ്യായവും *

ലോകൈകനാഥജയമാധവജയജയ ലോകനാശനപ രമേശ്വരജയജയ * കന്മഷാപഹമഹാമായാനാഥക്ലേശനി ർമ്മലതവപാദപങ്കജംവണങ്ങുന്നേൻ * ബ്രഹ്മരൂപേണലോക മൊക്കെയുമുളവാക്കി ചിന്മയമയവിഷ്ണുരൂപേണരക്ഷിച്ചിട്ടൻ * രുദ്രരൂപേണസംഹരിക്കുന്നോരുത്തമപുരുഷനാം ദേവനുനമസ്കാരം * ഉത്തമങ്ങളാംഛന്ദോഗണങ്ങൾപാദ ങ്ങളും ഹസ്തങ്ങൾകല്പങ്ങളുംശ്രോത്രങ്ങൾനിരുക്തങ്ങൾ * ശിക്ഷകൾനാസികയുംജ്യോതിസ്സുനേത്രങ്ങളും സാക്ഷാൽവ്യാക രണങ്ങളായതുവദനവും * ഇത്ഥംപ്രധാനാംഗങ്ങളാംഷഡംഗ ങ്ങളോടു പുരാണസച്ഛാസ്ത്രോപാംഗങ്ങളോടും * ആദി യുമൊടുക്കവുമദ്ധ്യവുമില്ലാതൊരു വേദരൂപിയാംദേവദേവനു നമസ്കാരം * ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിങ്കൽമുഖ്യമായയജ്ഞഹവിസ്സാകും വപാപശ്വാദികളുംഗണങ്ങളും * യാജ്ഞികയാംഗങ്ങളു ഖാംഗങ്ങളുമായുള്ളോരു യജ്ഞപുരുഷനായദേവനുനമസ്കാരം പാദങ്ങൾപാതാളവുംശ്രുതമംമദ്ധ്യദേശം മേരുംനാഭിരൂപമാം യതുഗഗനവും * അബ്ധികളുദരവുംമാനസമതുദേവചന്ദ്രൻ ബു ദ്ധിയുംപ്രജാപതിധർമ്മങ്ങൾഹൃദയവും * പ്രാണങ്ങൾവായു ക്കളുംപ്രാണികൾദേവന്മാരും പ്രാണനായമെങ്ങൾചക്ഷുംമുനി മാർവക്ഷദേശം * നേത്രങ്ങളാദിത്യനുംപാവകൻവദനവും ശ്രോത്രങ്ങൾദിക്കുകളുംരോമങ്ങൾവൃക്ഷാദികൾ * സ്വർല്ലോകം ശിരസ്സതുംകേശങ്ങൾമേഘങ്ങളു മുല്ലസംനഖാദികൾപച്ച തൃണങ്ങളും * രാത്രികൾനിമീലനംദിനങ്ങളുന്മീലനം മൈത്ര യുംമനോഹരംമന്ദഹാസങ്ങൾമായാ * ഓഷ്ഠമായതു ലോഭം സ്വർണ്ണമായതുകാമം പൃഷ്ഠവുമധർമ്മംവൃഷ്ണികൾരേതസ്സുകൾ * പിന്നെയുമിന്നുകാണുന്നുള്ളോരുവസ്തുക്കൾക്കു മിന്നാരുവന്നു

കാണാതുള്ളോരവസ്ഥകൾക്കെല്ലാം * സകലത്തിന്നുമേകകാരണ
സ്വരൂപനായ് സകലബ്രഹ്മമാകുംദേവനുനമസ്കാരം * ആ
ത്ത്യപവിത്രരായ് സംസ്കാരത്തുടനാരായ് സാത്വികന്മാ
രായ്ഗുരുശുശ്രൂഷാനിരതരായ് * ദേവദേവനാംഗോപാംഗ
നാരായിനിത്യം വേദോക്തധർമ്മകർമ്മനിഷ്ഠയോടനുദിനം * ഇ
ന്ദ്രിയങ്ങളെയെല്ലാംജയിച്ചുവിശുദ്ധരായ് അന്യൂനഭക്തിയോ
ടുമൈത്രിയുംതപംചെയ്തു * ലോകനമസ്കാരായുമത്താനങ്ങളുംനാ
ശിച്ചധ്യാത്മജ്ഞാനംകൊണ്ടുവൈരാഗ്യമതുംവന്നു * ബ്രഹ്മ
ധ്യാനവുംചെയ്തുനിശ്ചലംവസിച്ചീടും ബ്രഹ്മജ്ഞന്മാരായുള്ള
യോഗീന്ദ്രന്മാർക്കുപോലും * ദുർജ്ഞേയമറിവതിനരിതായിരിക്കു
ന്ന നിഷ്കളബ്രഹ്മമാകുംദേവനുനമസ്കാരം * ഇത്തരംബഹുരൂ
പനാകിയഭവാനുടെ തത്വങ്ങളറിവതിന്നാരുള്ളുലോകത്തി
ങ്കൽ * ഓരോരോപ്രകാരത്തിലോരോരോജനമെല്ലാം കാരണ
പൂരുഷനാംനിന്നെയുംസേവിക്കുന്നു * അതുവണ്ണം പദ്മവില്ലാ
ദിദേവന്മാരെ ഭക്തരായ്സേവിക്കുന്നസത്തുക്കൾചിലരെല്ലാം *
സർവ്വദേവതമാർക്കുംമൂലമാമീയാകകൊണ്ടു സർവ്വസേവയുംഭവൽ
സന്നിധൌചേരുമല്ലോ * ഓരോരോനദീമാർഗ്ഗത്തൂടെചെ
ന്നീടുംജലം പാരാതെസമസ്തവുമബ്ധിയിൽചേരുംപോലെ *
ദുസ്തരമായതമാമായാപ്രഭാവംകൊണ്ടു സത്തുക്കൾപോലു
മൊന്നിച്ചീടുന്നചിലനേരം * ഇന്നുനിൻകൃപകൊണ്ടുകിഞ്ചി
നബോധമുമ വന്നതുമഹാഭാഗ്യമെന്നതേപറയേണ്ടു * എ
ന്നതിൽപരംഭവദ്ദർശമായതുപ മിന്നതെൻകണ്ടതോർത്താൽ
ചിത്രമെന്നതേയുള്ളു * ഇന്നുഞാൻകണ്ടദേവരൂപമെന്നതാരി
ലെന്നുംതോന്നുകവേണംനിന്നുടെകൃപയാലെ * മായാമോഹ
ങ്ങളിനിയുണ്ടാകാതിരിക്കേണം മായതിന്നായിക്കൊണ്ടുഞാനി
താവണങ്ങുന്നേൻ * ഇത്തരംഭക്തിയോടുംസ്തുതിച്ചങ്ങക്രൂരനു
മിത്തരമധ്യായംഞാൻനാല്പത്തുചൊല്ലീടിനേൻ *

ഇത്തരംസ്തുതിച്ചുകൊണ്ടക്രൂരൻനില്ക്കുന്നേരം ഉത്തമമാ
യവിഷ്ണുരൂപവുംമറഞ്ഞുതേ * ഉന്നതസംഭ്രമംപൂണ്ടുചാടിച്ചാ
നക്രൂരനു മന്നേരംരഥംതന്നിൽകണ്ടിതുകൃഷ്ണൻതന്നെ * പി
ന്നെയാൻകരയേറിമധ്യാഹ്നസന്ധ്യതന്നെ വന്ദിച്ചുരാമകൃ

ഷ്ണുസന്നിധൌ ചെന്നാനന്തരം * ചോദിച്ചു കൃഷ്ണൻതാനുമെന്തോ
രത്ഭുതം ഭവാൻ മേദുരഗുണാംബുധെ കണ്ടതു ചൊല്ലീടേണം *
ഇന്നൊരത്ഭുതം ഭവാൻ കണ്ടിതെന്നതു തോന്നും മിന്നുമന്നിന്നതു
മെല്ലെ നീ കേട്ടിനാം ചൊൽക * എന്നതു കേട്ടനേരം ചൊ
ല്ലിനാനക്രൂരനും ; നിന്നുടെ ലീലയല്ലാതൊന്നുമേ കണ്ടീല ഞാൻ
ഈശ പരനായ തവലീലകൾ കാണുന്നോർക്കാശ്ചര്യമുണ്ടാമല്ലോ
ലോകവാസികൾക്കെല്ലാം * എന്നിവ പറഞ്ഞു കൊണ്ടക്രൂരൻ
മഹാരഥം മന്ദമെന്നിയെ നടത്തീടിനാൻ മോദത്തോടും * മ
ദ്ധ്യമഹ്നത്തിൽ വന്നൊരു നേരത്ത് ഗോപാലകൌതുകത്തോ
ടുകളെ മാത്രജനമെല്ലാം * കണ്ണൻതന്നുടെ മുഖപങ്കജം പാ
ർത്തോരു കണ്ണുകളെടുക്കാതെ നിശ്ചലരായ് നിന്നാർ * രാ
മനും കൃഷ്ണൻതാനുമോരോരോ ഗോപികൾക്കു മാനമോടുത്താരം ചൊന്നു
കണ്ടു ചൊന്നാ പരമോ * വിഖ്യാതമായ മധുരാപുരി സമീപമുള്ള
മുഖ്യമായുള്ളോരുപവനത്തിലെത്തീടിനാർ * നന്ദഗോപാദി
കളും മുന്നമേ തത്ര ചെന്നു വന്നതില്ലല്ലോ കൃഷ്ണനെന്നോർത്തങ്ങി
രിക്കുമ്പോൾ * നന്ദനന്ദനൻ നേരം രാമനും കൃഷ്ണൻതാനും മ
ന്ദമെന്നിയെ ചെന്നു വന്ദിച്ചു ഭക്തിയോടും * ആശീർവാദവും
ചെയ്തു നന്ദനുമാശ്ലേഷിച്ചു കേശവനക്രൂരനോടന്നേരമുരചെയ്തു
ന്നാമഭവാൻ ചെന്നു കംസനോടു വസ്തുക ളെല്ലാമൊന്നൊഴിയാ
തെ ചൊല്ലിപ്പോയാലും തവഗേഹേ * കാലത്തു മധുരയിൽ ഞ
ങ്ങളും വന്നീടുവൻ കാലവൈഭവം പോലെ വന്നീടും പിന്നെ
യെല്ലാം * എന്നതു കേട്ടക്രൂരനും ചിന്തയോടു ചൊന്നാൻ നിന്നു
മൽഗൃഹത്തിങ്കൽ പോരികവേണം ഭവാൻ * നിന്നുടെ പാദാം
ബുജം കൊണ്ടു സന്തതം മമ മന്ദിരമിന്നു ശുദ്ധമാക്കേണം ദയാ
നിധേ * ത്വൽപാദാംബുജതീർത്ഥമെന്നുടെ മൂർദ്ധാവുകൊ ണ്ട
ല്പമൊഴിയാതെ പരിഗ്രഹിക്കേണം * നിന്നുടെ പാദതീ
ർത്ഥമീശനായ ശിവൻ തന്നുടെ മൂർദ്ധാവിങ്കൽ നിത്യവും ധരിക്കു
ന്നു * നിന്നെപ്പൂജിച്ചു മുമ്പം ദൈത്യനാം മഹാബലി തനിക്കു മ
നാഗമില്ലാതുള്ളൊരു സുഖം വന്നു * അങ്ങിനെയുള്ള ഭക്തവ
ത്സലനായ ഭവാൻ മംഗലം വരുത്തേണമിനിക്കു കൃപയാലെ *
എന്നുടെ ഗേഹേ ഭവാൻ വന്നതിനില്ലയോ വന്നീടുകിനി
ക്കിന്നു ജന്മസാഫല്യം വരും * താപവും നീങ്ങും മമ കർമ്മവും വി

ള്ളവരാം താപസപിതൃദേവവർഗ്ഗവുംസന്തോഷിക്കും * ആക
യാലിന്നുമമമന്ദിരേപോന്നീടേണം ലോകനായകതവകാലി
ണവണങ്ങുന്നേൻ * ഭക്തിപൂണ്ടക്രൂരനമിത്ഥംചൊന്നനേ
രം ഭക്തവത്സലൻകൃഷ്ണൻചൊല്ലിനാൻമധുരമായ് * നിന്മ
നമത്രഭവാൻതാനറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു നന്മയുംവരുംമേലിലെന്നു
ടെകൃപ മൂലമേ * ദുഷ്ടനാകിയകംസൻതന്നെയുംവധിച്ചുതാൻ
പുഷ്ടമോദേനതവമന്ദിരേവന്നീടുവൻ * എന്നുകേട്ടക്രൂരനും
വന്ദിച്ചുപുറപ്പെട്ടു ചെന്നുടൻകംസനോടുവൃത്താന്തമറിയിച്ചു
തന്നുടെഗൃഹംപുക്കുസുഖിച്ചുവാണീടിനാൻ വന്നിതുസമയാ
നന്തരംകാലവുമതുനേരം * രാമനോടൊരുമിച്ചുകൃഷ്ണനുംപുറ
പ്പെട്ടു കോമളമാമമധുരാപുരികണ്ടീടുവാൻ * അഞ്ചാറുവയ
സ്യരുമായൊന്നിച്ചുരാജമാർഗ്ഗേ സഞ്ചരിച്ചുദേശങ്ങളോരോന്നേ
കണ്ടീടിനാർ * ചിത്രമായുള്ളമധുരാപുരിമഹത്വങ്ങൾ വിസ്ത
രിച്ചുരചെയ്യുന്നാവതല്ലനന്തനും * അങ്ങിനെയുള്ളപുരിതന്നു
ടെവിചിത്രങ്ങൾതിങ്ങനെമോദത്തോടുംകണ്ടവർനടക്കുമ്പോൾ
രാമകൃഷ്ണന്മാരിങ്ങുവന്നിതെന്നതുകേട്ടു കാമിനീജനമെല്ലാംമാ
ളികമുകളേറി * ജാലരന്ധ്രത്തിലൂടെകൃഷ്ണനെനോക്കിക്കൊണ്ടു
ബാലികമാരുംചിത്രരൂപങ്ങൾപോലെനിന്നാർ * യോഷമാർ
ചിലരെല്ലാംചിത്തസംഭ്രമംകൊണ്ടു ഭൂഷണമൊന്നുമണിഞ്ഞി
ടാതെചെന്നീടിനാർ * കാലിന്മേൽവളകളുംകയ്യിന്മേൽതള
കളും താലികളരയിലുംമേഖലകൾകഴുത്തിലും * കർണ്ണത്തിൽ
മാലകളുംകുണ്ഡലംശിരസ്സിലും കണ്ണിൽകുങ്കുമങ്ങളുമഞ്ജനംമു
ഖത്തും * ഇങ്ങിനെമാറിയെല്ലാമണിഞ്ഞുചെന്നാർചിലർ
സംഗീതങ്ങളുംപാടിച്ചെന്നിതുചിലരെല്ലാം * ഭോജനകബ
ളങ്ങൾകരത്തിലേന്തിച്ചിലർ ഭാജനങ്ങളുമേറ്റിക്കൊണ്ടുടൻ
ചിലരെല്ലാം * ഏകഹസ്താക്ഷികർണ്ണപാദങ്ങളലങ്കരിച്ചേക
ദേശത്തോടുമോടിച്ചെന്നിതുചിലർ * ഗന്ധങ്ങൾതേച്ചു
കൊണ്ടുചെന്നിതുചിലരെല്ലാം ഗന്ധവുംചാന്തുംകൊണ്ടുചെ
ന്നിതുചിലരെല്ലാം * അഭ്യംഗംതേച്ചുകൊണ്ടുചെന്നിതുചില
രെല്ലാ മണ്ഡനാംഗിമാർചിലരാലോലതാനേചെന്നാർ * ഇ
ത്തരംനാരീജനംകാട്ടിയചേഷ്ടിതമെല്ലാം വിസ്തരിച്ചുചെ
യ്യാൻകഴിവാരാപാരാതല്ലോ * കോമളഗാത്രിമാരാംനാരിമാരെ

ല്ലാവരും രാമകൃഷ്ണന്മാരെയുംകണ്ടുകണ്ടാനന്ദിച്ചാർ * കൃഷ്ണ
സൌന്ദര്യംകേട്ടുള്ളമാതരുണിമാർ തൃഷ്ണയോടനാളിനെചിന്തി
ച്ചുവസിക്കുമ്പോൾ * ഒട്ടുമെനിനയ്ക്കാതെകൃഷ്ണനെക്കണ്ടനേരം
കേട്ടതിലേറെമനോമോഹനമെന്നുതോന്നി * നന്ദജരൂപാമൃ
തംകണ്ണുകൾകൊണ്ടുതന്നെ സുന്ദരിമാരുംപാനംചെയ്തുചെയ്തു
നന്നാരം * ധ്യാനത്താലാശ്ലേഷാദിസൌഖ്യങ്ങളനുഭവി ച്ചാ
നന്ദസമുദ്രത്തിൽമുഴുകിവാണാരശേഷം * രാമകൃഷ്ണന്മാരെക്കണ്ടു
നിതരുണിമാർ സാമോദംമാലപുഷ്പമാല്യങ്ങൾ വർഷിച്ചെ
യ്താർ * സുന്ദരരൂപംകൊണ്ടുംപ്രേമവീക്ഷണംകൊണ്ടും മന്ദ
ഹാസങ്ങൾകൊണ്ടുംമോഹനഭാവംകൊണ്ടും * നന്ദജനവർ
കൈചിത്തവുംകവർന്നുകൊ ണ്ടുനിന്നുമോദത്തോടുംസഞ്ചരിക്കു
ന്നനേരം * അക്ഷതമാല്യഗന്ധപൂർണ്ണകുംഭങ്ങളിവ തൽക്ഷ
ണംകാഴ്ചവെച്ചുവണിഗ്വരന്മാരും * കേശവനവരെയുംവന്ദി
ച്ചുകതിരോട്ടു മാറീട്ടുമവരുംവാങ്ങിപിന്നെയുംനടക്കുമ്പോൾ
ഏറ്റവുംമഹാദുഷ്ടനായൊരുരജകനെ വസ്ത്രഭാണ്ഡങ്ങളോടും
കണ്ടുദാമോദരൻ * ചോദിച്ചാനവനോടുനിന്നുടെകൃപ
യാലാദരംഞങ്ങൾക്കീവസ്ത്രങ്ങൾനൽകീടുമോ * ഇ
ന്നുനൽകീടുകിൽനല്ലതുവരുംനിന ക്കെന്നതുകേട്ടവനേകോ
പിച്ചുചൊല്ലീടിനാൻ * ദുഷ്ടന്മാരേനിങ്ങൾക്കെന്തിന്നുപോ
യീടുവിൻ വെട്ടുകിട്ടീടുംനിങ്ങൾക്കിത്തരംചൊല്ലീടുകിൽ *രാ
ജദ്രവ്യങ്ങൾമോഹിച്ചീടുന്നദുഷ്ടന്മാരെ രാജഭൃത്യന്മാർപിടി
പെട്ടുസംഹരിച്ചീടും * ഇത്തരംരാജയോഗ്യമായൊരുവസ്ത്രം
നിങ്ങൾ നിത്യവുമുടുക്കുമോകാനനവാസികളേമ്പോൾ * ദുർമ്മോ
ഹംനിങ്ങൾക്കേറെയുണ്ടെന്നതറിഞ്ഞുഞാൻ ദുർമ്മത്തങ്ങളി
യാലാപത്തുവന്നുകൂടും * എന്നവൻപറഞ്ഞപ്പോൾകോപി
ച്ചുദാമോദരൻ ചെന്നവൻതലയറുത്തിട്ടിതുധരണിയിൽ *
പേടിച്ചുരജകന്റെഭൃത്യന്മാരോടിപ്പോയാര ടകളെല്ലാമെടു
ത്തംബുജേക്ഷണന്മാരപ്പോൾ * തന്നുടെയാജസ്യത്തിനുള്ളോരുമെ
ലായ്ക്ക പൊൻനിറമായുള്ളോരുവസ്ത്രവുംനൽകീടിന്നേ *
നീലവസ്ത്രങ്ങൾബലഭദ്രനുനൽകിക്കൊണ്ടു നീലക്കാർവ
ർണ്ണൻപീതാംബരംചാർത്തീടിനാൻ * പിന്നെയുള്ളവയെ
ല്ലാംകൈവെടിഞ്ഞെല്ലാവരു മൊന്നിച്ചുപുറപ്പെട്ടുസഞ്ചരിച്ചീ
ടു *

ടുന്നോരം * മെത്തകൾതിരകളുംനല്ലോരുമലൎപ്പൂക ള്ളിത്തരം കത്തീടുന്നവാമകങ്കുഴലശ്രേഷ്ഠൻ * സുന്ദരന്മാരാംഭദ്രകേശ വന്മാരെക്കണ്ടുധന്യനാമവൻവാനത്തിലിരിക്കുമാറികയാൽ * ന ല്ലോരുകുപ്പായങ്ങൾതാൻഅപ്പികളിവരെല്ലാം മല്ലുംലോചനന്മാ ൎക്കുകാഴ്ചയായെഴുന്നീടിനാൻ * എത്രയുംപ്രസാദിച്ചകൃഷ്ണനെ യവൻതന്നിലെത്തമധനങ്ങളുമായുസ്സുമൈശ്വൎയ്യവും * ഭക്തി യുമന്ത്യകാലെസായൂജ്യമതുംനൽകി ഭക്തവാത്സല്യമിതുപോ ലമറ്റാൎക്കുള്ളതും * വായകൻകൊട്ടാരത്താരുകപ്പകളുമങ്ങ ി മൂൎദ്ധാവുതാങ്ങിനാൻസ്വൎഗ്ഗമാമവൂതൻഗൃഹംപൂകാൻ * ഉത്ത മ പുരുഷനെക്കണ്ടാതന്സ്വൎഗ്ഗമായു . മൈത്രയുംഭക്തിയോടുനാമ സ്മരവുംചെയ്തു* വന്ദിച്ചുയഥാവിധിപൂജിച്ചുചൊല്ലീടിനാൻ ധന്യനായ്ചമഞ്ഞുഞാൻനിങ്ങളെക്കണ്ടുമൂലം * ലോകത്തെ രക്ഷിപ്പാനായുള്ളവതാരംചെയ്തു ലോകനാഥന്മാരല്ലോനിങ്ങ ളുമെത്രമൂലം * നമ്മുടെഗൃഹത്തിങ്കൽവന്നതുമൂലംമമ ജന്മ സാഫല്യംവന്നുപാപനാശവുംതഥാ * എന്നുടെഭവനവും വംശവുംവിശുദ്ധമായ് എന്നല്ലമേലാളികളെല്ലാംസന്തോ ഷിച്ചു * എന്തുചെയ്യേണ്ടുനിങ്ങൾക്കെന്നതൊന്നറിഞ്ഞീല ചിന്തിതംനൽകീടുന്നദേവന്മാരല്ലോനിങ്ങൾ * എന്നതുചെ യ്തുമനോമോഹനപുഷ്പങ്ങളാൽ വന്നസന്തോഷത്തോടുംരണ്ടു മാല്യങ്ങൾതീൎത്തു * ഒന്നാമതൊന്നുകൃഷ്ണനുംനൽകീടിനാ നന്നേരംപ്രസാദിച്ചുകൃഷ്ണനുംചൊല്ലീടിനാൻ * എത്രയുംപ്ര സാദിച്ചുഞങ്ങളിനിതവ ചിത്തത്തിൽമോഹമുള്ളതൊക്കെ യുംനൽകീടുവൻ * ഇത്തരംകേട്ടനേരംനിശ്ചലമായവിശ്ശു ഭ ക്തിയെവരിച്ചിതുനമ്പിനാൽസ്വൎഗ്ഗമാവും * ഭക്തിയുള്ളവരോ ടുവേണ്ടതുംഭവിച്ചേറെ ചിത്തത്തിൽസമ്പൂൎത്തികാരുണ്യംകൃ ന്നോരും * എന്നിവയെല്ലാംനൽകിപ്പിന്നെയുമൈശ്വൎയ്യവും തന്നുടെസായൂജ്യവുംകൊടുത്തുമടിയാതെ * എല്ലാരുമൊന്നി ച്ചുകൃഷ്ണനുംനടകൊണ്ടാർ ചൊല്ലിനാൻനാല്പത്തൊന്നാമ ദ്ധ്യായംപൂൎത്തിക്കിഞാൻ *

അങ്ങിനെനടക്കുമ്പോൾകണ്ടിതങ്ങൊരുത്തിയെ മംഗ ലാംഗിയാമവൾസുന്ദരരൂപിയത്രെ * സുവൎണ്ണപാത്രത്തിൽകറി

കൂട്ടുകളാംപലതുമു ണ്ടാക്കുന്നഞാനിത്രതാനുംകൊണ്ടങ്ങുഗമിക്കു
ന്നു * എത്രയുംശ്രേഷ്ഠമായൊരനുലേപനമിതാ കിന്തരംക
ണ്ടാനാംകൃഷ്ണനശേഷാദ്ധ്യേചെയ്യാൻ * ആരുതാനീമനോഹരേ
നോരോരോടപറഞ്ഞാലും സാദരമംഗരാഗമെക്കുള്ളതിതുപോ
ലെ * ഞങ്ങൾക്കുതരുവാനെന്തുതാമസമിക്കിലൊ മംഗ
ലംഭവിച്ചീടുംനിനക്കതിനാലക്കാലം * എന്നതുകേട്ടനേ
രംചൊല്ലിനാളവൾതാനും സുന്ദരാകൃതേഞാനൊരുസൈരന്ധ്രി
ജാതിയല്ലൊ * നാമവുംത്രിവക്രയെന്നാകുന്നതറിഞ്ഞാലും കം
സനുഗന്ധകർമ്മനികുശലഞാൻ * ഇന്നതൊന്നുണ്ടാക്കി
യൊരംഗരാഗങ്ങളല്ലൊ തൊന്നുമകംസൻതനിക്കിഷ്ടമല്ലറി
ഞ്ഞാലും * സുന്ദരരൂപന്മാരായുള്ളോരനിങ്ങളല്ലൊ തിന്നിതു
ധരിപ്പതിനാരുള്ളുജഗത്രയെ * എന്നതുകൊണ്ടുഞാനവ്വണ്ണ
മുനൽകീടുവ നെന്നിനിക്കിതുകൊണ്ടുവല്ലതെവന്നുകൂട * എ
ന്നവളുരചെയ്യുനന്ദനന്ദനൻതന്റെ സുന്ദരരൂപംകണ്ടുംമന്ദ
ഹാസങ്ങൾകണ്ടും * പ്രേമവീക്ഷണംകണ്ടുംകോമളവാക്യംകേ
ട്ടും കാമപീഡിതയായകാമിനിതാനപ്പോൾ * നല്ലൊരുഗ
ന്ധപാത്രമങ്ങിവർക്കുതന്നെനൽകി മല്ലലോചനൻതാനുംരാമ
നുംസന്തോഷിച്ചു * തന്നുടെഗാത്രത്തിന്നുചേരുന്നോരംഗരാ
ഗം നന്നിച്ചുധരിച്ചിതുരാമനുംകൃഷ്ണൻതാനും * അംഗരാഗ
ങ്ങൾകൊണ്ടുശോഭിച്ചാരിരുവരും ഭംഗികണ്ടവർക്കെല്ലാംവിസ്മ
യംവന്നീടിനാൾ * പ്രീതിയോടിവളെന്നാക്കിയെയുംപൂജി
ക്കയുംചെയ്തതിൻഫലമിന്നുനൽകേണമെന്നുകൃഷ്ണൻ * മാ
നസേസന്നിരൂപിച്ചുമന്ദഹാസവുംപൂണ്ടുമാനിനിമൌലിതന്റെ
സന്നിധൌചെന്നിതു * തന്നുടെപാദങ്ങൾകൊണ്ടവളു
ടെപാദം നന്നായിച്ചവിട്ടിത്തൻദക്ഷിണകരംകൊണ്ടു * സുന്ദ
രിയുടെതാടിപിടിച്ചുയർത്തിനാൻ നന്നായിട്ടവളുടെവള
വുനിവർന്നുപോയി * നന്ദനന്ദനസ്പർശംകൊണ്ടവളപ്പൊൾ
സുന്ദരിമാരിൽവെച്ചുസുന്ദരിയായിവന്നു * കാമിനിമാരിതാ
നംഗങ്ങൾവളർന്നാലും കമ്പിട്ടുപാദംകൊണ്ടുമാറാച്ചുകുചങ്ങളും *
മന്ദഹാസവുംകൊണ്ടുവിലോചനംചെയ്തു നന്ദനന്ദനനോടു
മന്ദമായുരചെയ്താൾ * സുന്ദരാകൃതേവരികെന്നുടെഗൃഹന്ത
ന്നിൽ മിന്നുചൊല്ലുകവണ്ണമെങ്കിലുമതിയായൊ * നിന്നെയും

വേർപിരിഞ്ഞുപോവതിനാവില്ലഞാൻ നിന്നുനിൻകരുണയാക
ണ്ണുകൊള്ളണ്ടാമെന്നു * എന്നതുകേട്ടു കൃഷ്ണൻതാനതിവേലമ
ന്ദസ്മിതം മന്ദമായനന്ദനോക്കി കാമിനിയോടു ചൊന്നാൻ * സു
ന്ദരീകുലമൌലിമാലികേ മനോഹരേ ചന്ദ്രസന്നിഭമുഖിച
ന്ദ്രികാമന്ദസ്മിതേ * കാമുകന്മാർക്കു താപമാകെയും കളയുന്ന
കോമളമായുള്ള മന്ദിരവരവർണ്ണിനീ * ഇന്നു നാം കാർയ്യ
ത്തിനുപോകുന്നോനിങ്ങുസദാ മൂന്നുമാസത്തോടും വൈകാ
തെവന്നീടുവൻ * ദാരസംഗമംചെയ്യാതുള്ളോർക്കു പാന്ഥന്മാ
ർക്കു സാരസമിഴിമാരേ നിനെയ്ക്കുന്ന്യഗതിയുണ്ടോ * ഇങ്ങി
നെകളവാക്യശംസികളോടെകൃഷ്ണൻ നംഗനാരതത്തേയുമയച്ചു
പുറപ്പെട്ടു * തത്രതത്ര വചനനാരിമാരെല്ലാവരും ചിത്ത
ജതാപം പൂണ്ടുതന്നെത്താനറിയാതെ * നന്ദനന്ദനൻതന്നെ
ക്കണ്ടു കണ്ടാനന്ദിച്ചു നിന്നിതങ്ങിളകാതെ ചിത്രലേഖകൾ
പോലെ * പൌരന്മാരുടെ കൂട്ടമായക്കൊണ്ടുമാനിച്ചു കൊണ്ടോ
രോരോ വിചിത്രങ്ങൾ കണ്ടു സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ * യാഗശാല
യെച്ചെന്നുവിളിച്ചീടിനാൻ ചിലരോടു വേഗമോടവരെല്ലാകൊണ്ടു
പോയാക്കീടിനാർ * കണ്ടിതങ്ങുനേരമുഗ്രമായെഴുന്ന ചാപ
മണ്ഡപത്തിനു നടുവിൽ ചാപമുല്യമെന്നതേവണ്ടു * ദിവ്യരത്നങ്ങൾ
പതിച്ച മാല്യങ്ങളും തേജസ്സോടും ദിവ്യമാല്യങ്ങളോടും ദിവ്യവസ്ത്ര
ങ്ങളോടും * ധൂപദീപാദിധൂപദീപാദികൊണ്ടു പൂജിത
മായ ചാപം കണ്ടു നാരായണൻ കൃഷ്ണൻ * തൊട്ടുനിന്നീടുന്നരക്ഷി
വൃന്ദത്തെയെല്ലാം പട്ടുചോമാട്ടുനീക്കിശാലയിലകംപൂക്ക *
വാമമാം കരംകൊണ്ടു വില്ലു ചായുനിന്നു തൂക്കി തോളോടുതോടുകൾ
ചേയാറവാർത്തുടൻ തൽപ്പരം* എട്ടിക്കനുമെല്ലാംതാക്കിനിൽ
ക്കവേതന്നെ മനസ്സുപാതിക്കതന്നെയുറിഞ്ഞു ശബ്ദസ്വനം * മത്ത
വാരണമിക്ഷുദണ്ഡമെന്നതു പോലിടിക്കപ്പോ ഉത്തരിഞ്ഞുമെല്ലാം
ടന്നാർത്തിമുമഹാരാജനും * വില്ലോടിഞ്ഞതാ തന്നെ നിരഞ്ഞു
ജഗത്രയ കല്യനാം കംസനാതുകേട്ടതിഭയം പൂണ്ടാൻ * ചാ
പത്തെ രക്ഷിക്കുന്ന കിങ്കരന്മാരപ്പോൾ കോപിച്ചു വേഗത്തോ
ടുകൃഷ്ണനോടടുത്തീടിനാർ * ദുഷ്ടനെപ്പിടിപ്പെട്ടുകെട്ടെന്നുമെ
ന്നുചിലർ പെട്ടെന്നുകൊന്നീടണമെന്നിതുചിലരപ്പോൾ *
എന്നിവപലതരംചൊല്ലിയങ്ങടുക്കുമ്പോൾ വന്നാർക്കോപ

ത്തോടുംരാമനാംകൃഷ്ണൻതാനും * പാപികളായുള്ളോരുകംസകി
ങ്കരന്മാരെ ചാപഖണ്ഡങ്ങൾകൊണ്ടുതച്ചുകൊന്നൊടുക്കി
നാർ * ശാലയിൽനിന്നുപിന്നെ പുറത്തു പുറപ്പെട്ടു ലീലയാകൃ
ഷ്ണൻതാനും രാമനുംവയസ്യരും * നാനാവിചിത്രങ്ങൾ
കണ്ടുസഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ പൌരന്മാരവരുടെവിക്രമംകാരണ
മൂലം * ഇന്നിവർദേവശ്രേഷ്ഠന്മാരെന്നു നിരൂപിച്ചാരന്നേരം
പശ്ചിമാംബുധൌസൂര്യനാംമുഴുകിനാൻ * സന്ധ്യാകാലത്തെക്കണ്ടു
കൃഷ്ണാദിബാലന്മാരു മൊത്തുകൂടെനന്ദസന്നിധൌചെന്നീടി
നാർ * പാദശുദ്ധിയും ചെയ്തുമെല്ലാവരും ഭോജന
ക്ഷീരാദികൾഭുജിച്ചുനിദ്രചെയ്തുൾ * കേശവരാമന്മാരുംകംസ
ചേഷ്ടിതമെല്ലാം മാനസേനിരൂപിച്ചുകിടന്നാരന്നേരത്ത * ലീലാ
യനന്ദാത്മജൻവില്ലൊടിച്ചതും കാവലന്മാർക്കുമൃത്യുവ
ത്തെക്കൊടുത്തതും * ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചുടൻ നിദ്രയുംവരാതെക
ണ്ടന്ധനായകംസൻപേടിച്ചുവാഴുന്നേരം * തന്നുടെമരണ
ത്തിന്നുള്ളോരുനിമിത്തങ്ങൾ പലതുമുള്ളവൻകണ്ടിതുപല
തരം * തന്നുടെദേഹഛായകണ്ടിതുശിരോഹീന മൊന്നായ്വി
പഞ്ചാരണ്ടായിക്കണ്ടീടിനാൻ * ഛായകളെല്ലാറ്റിനുംഛി
ദ്രമെന്നുതോന്നി കാഴ്ചയുംപരമാംശങ്ങളൊക്കെയുംവിറച്ചു
ന്നു * കഷ്ടമായുപശ്രുതികേട്ടിതുപലതരം തേജസ്സില്ലമഗ്നി
ജ്വാലയുംകണ്ടീടിനാൻ * വൃക്ഷങ്ങളെല്ലാംസ്വർണ്ണമയങ്ങളാ
യിക്കണ്ടുതൽക്ഷണംനിജപാദംതന്നിൽക്കാണ്മാനില്ല * ഇങ്ങി
നെപലവിധംകണ്ടിതുജാഗ്രത്തിങ്കലങ്ങിനെതന്നെസ്വപ്നംക
ണ്ടിതുപലതരം * ചിരിച്ചുതലയോടുമസ്ഥിസ്ഥാനത്തെ
യ്യു മരിച്ചജനങ്ങളെപ്പിടിച്ചുകൂട്ടീടിനാൻ * ഖരത്തിൻ
പുറത്തിലുമൊട്ടകകഴുത്തിലും കഴുതപ്പുറത്തുമൊ
ട്ടകഴുത്തിലും * ചാലവേകരേറിത്താൻനല്ലോരുവേ
ഷത്തി മാലയുമിട്ടുതലയുംതേച്ചുതിവിവസ്ത്രനായ് *
ന്ദമെന്നിയെതെക്കേദിക്കിനുപോകുന്നതും ചിലന്നുമെല്ലാ
ലേകണ്ടിതുബഹുവിധം * എന്നിവകണ്ടുഭൂരിഭീതിപൂണ്ടുകം
മൂലം വന്നതില്ലുറക്കംനിദ്രാകംസനുവിചാരത്താൽ * രാത്രി
യുമൊരുവിധംകഴിച്ചുകൂട്ടിപ്പിന്നെ മിത്രനങ്ങുദിച്ചു
യുംവേഗത്തോടെ * മല്ലരംഗങ്ങളെല്ലാമത്രയുമലങ്കരി
ച്ചുല്ലാസത്തോടുമല്ലവാദ്യങ്ങൾമുഴക്കിച്ചു * എത്രയുമലങ്കരി

ല്ലാതമഞ്ചങ്ങളിൽ തത്രതത്രൈവ നൃപന്മാരെയുമിരുത്തി
നാൻ * വിപ്രക്ഷത്രിയവൈശ്യശൂദ്രാദിജനങ്ങളും മുമ്പുവിൽ
തെളിവോടുമിരുന്നാരാരോടിക്കിൽ * നാരിമാരൊരോദിശി
മാളികമുകളേറി സാദരം സകൗതുകം നിന്നാൾ പൂത്തുപാർത്തിരുന്നി
തു * അക്രൂരപ്രമുഖന്മാരായ യാദവവരന്മാരും മുഖ്യമായെയാത
നിമഞ്ചത്തിൽ കയറിനാൻ * നന്ദാദിഗോപന്മാരവരുത്തി
കംസൻതാനും നാലിഭ്യന്തരോയിമഞ്ചത്തിലങ്ങിരുത്തി
നാൻ * എല്ലാരുമിരുന്നപ്പോൾ കംസനും ഭൃത്യരോടു നല്ലൊ
രുമഹാതുംഗമഞ്ചത്തിന്മുകളേറി * വീരരായുള്ള നൃപശ്രേഷ്ഠ
ന്മാർ ചുഴലവും പാരാതെ സേവിച്ചങ്ങു നിന്നീടുന്നതിന്മദ്ധ്യേ
പൂർണ്ണചന്ദ്രാഭമായവെൺകൊറ്റക്കുടയോടും സുപർണ്ണസിംഹാസ
നസമാശ്രയിച്ചശോഭയോടും * തന്നുള്ളിലുള്ളഭീതിമറച്ചു
കംസൻതാനും മന്ദഹാസവും ചെയ്തിച്ചങ്ങിരുന്നവാണനേരം *
മല്ലവാദ്യങ്ങളെല്ലാം ഘോഷിച്ചോരനന്തരം മല്ലന്മാരലങ്കരി
ച്ചെല്ലാരും വന്നീടിനാർ * വീരനാം ചാണൂരനും ഘോരനാം മു
ഷ്ടികനും സാരനാകിയ കൂടൻ ശലനും തോശലൻതാനും * ഭീമ
വേഗകാരുപന്മാരായെന്നിവരുമെല്ലാ വീരരുപാദ്ധ്യായന്ത
ന്നോടുമൊത്തമിച്ചു * മല്ലരംഗത്തിലെഴുന്നെള്ളിച്ചുനിന്നീടിനാർ
ചൊല്ലിനോർ നാല്പതിരണ്ടദ്ധ്യായം കേട്ടുപോരെ *

അനന്തരം കൃഷ്ണൻതാനും രാമനോടൊത്തമിച്ചു സന്നാഹ
ഘോഷത്തോടും നാലഞ്ചു ബാലരോടും * മല്ലരംഗത്തെക്കാ
ണ്മാൻ ചെന്നിതുരംഗദ്വാരേ ചൊല്ലേറും ഗജേന്ദ്രനെത്തത്ര ക
ണ്ടതുനേരം * നല്ലതേകാർക്കുന്തലും കെട്ടിമുറുക്കിച്ചു ചൊ
ല്ലിനാൻ ഗജപാലൻതന്നോടു ഗംഭീരമായ് * ശൂരനായുള്ള ഗ
ജശ്രേഷ്ഠനെ വൈകീടാതെ ദ്വാരദേശത്തുനിന്നു നീക്കുക ദ്രുതമാ
യമേവ * ഇന്നിതു ചെയ്യായ്കിലൊന്നിന്നായും ഗജത്തെയു മൊ
ന്നിച്ചു കൃതാന്തന്നു കാഴ്ചവെച്ചീടുവൻ * എന്നതു കേട്ടനേ
രം കോപിച്ചു ഗജപാലൻ നന്ദപുത്രന്നു നേരേ ചാടിച്ചാൻ ഗ
ജേന്ദ്രനെ * കാലനെപ്പോലെ ഗജമോടിവന്നതു കണ്ടു മാലോ
കരെല്ലാവരും പേടിച്ചു മുറയിട്ടാർ * ഓടിവന്നൊരു ഗജം കൃഷ്ണ
നെപ്പിടിപെട്ടു പേടിയെന്നിയെ കരത്തൊന്നടിച്ചിതു കൃഷ്ണൻ

പിന്നെപ്പാഞ്ഞ്ഗജത്തിന്റെതാഴെചെന്നൊളിച്ചപ്പോൾ വ
ന്നകോപനാഗജംകൃഷ്ണനെക്കാണാഞ്ഞയാൽ * ഘ്രാണംകൊ
ണ്ടറിഞ്ഞവൻപിടിച്ചകൃഷ്ണൻതന്നെ കാണിയുംവൈകീടാതെ
വഴുതിപ്പോന്നുകൃഷ്ണൻ * പുച്ഛത്തെപ്പിടിപെട്ടുപിന്നൊക്കംവ
ലിച്ചുകൊ ണ്ടച്യുതനൊരുനൂറുവില്പാടുകൊണ്ടുപോയൻ *
പന്നഗങ്ങളെക്കൊണ്ടുഗരുഡൻപോകുംവണ്ണം നന്ദിച്ചുകണ്ടു
നിന്നുലോകവാസികളെല്ലാം* പുച്ഛവുംവിട്ടുപിന്നെക്കൃഷ്ണനുമെ
ണ്ടിടിനാൻ മൂർച്ഛിച്ചുകോപത്തോടുമെത്തിനാൻഗജേന്ദ്രനും
ഭൂമിയിൽവീണപോലെകിടന്നാൻകൃഷ്ണൻതാനും ഭീമനാംഗ
ജംവന്നുകുത്തിനാനന്നേരം * തുമ്പിയെപ്പോലെകൃഷ്ണനൊഴി
ന്നാൻഗജേന്ദ്രന്റെ കൊമ്പുകൾഭൂമിതന്നിലൊന്നുംതറച്ചുപോ
യ് * എത്രയുംപണിപ്പെട്ടുകൊമ്പുകൾപറിച്ചിട്ടു അത്യന്ത
മീർഷ്യയോടുംകൃഷ്ണനോടെതിർത്തീടിനാൻ * എത്രയുംവേഗത്തോ
ടുവന്നാനഗജത്തിന്റെ മസ്തകത്തിന്മേലടിച്ചീടിനാൻദാ
മോദരൻ * തല്ലുകൊണ്ടന്നേരംതന്റെഗജേന്ദ്രനും കൊല്ലു
വതിന്നാഞ്ഞുകൃഷ്ണനുമതിവേഗം * തുമ്പിക്കൈപിടിപെട്ടുഭൂ
മിയിൽപതിപ്പിച്ചു കൊമ്പുകൾപറിച്ചപ്പോൾചത്തിതുഗജേ
ന്ദ്രനും * വൻപരായുള്ളഗജപാലകന്മാരെയെല്ലാം കൊമ്പു
കൾകൊണ്ടുതന്നെത്തച്ചുകൊന്നാൻകൃഷ്ണൻ * ദന്തിതൻദന്ത
മൊന്നുരാമനുകൊടുത്തുതാൻ ദന്തവുമൊന്നുതന്റെകരത്തിൽ
വെച്ചുകൊണ്ടു * സ്വേദലേശങ്ങൾകൊണ്ടുശോഭിച്ചമുഖ
ത്തോടും മദരക്തവിന്ദുഭൂഷിതഗാത്രത്തോടും * ദന്തിതൻദ
ന്തമാകുമായുധവരത്തോടു മന്ദമോടുനടന്നുബലഭദ്രനുംകൃ
ഷ്ണൻതാനും * തന്നോടുവയസ്സൊത്തൊന്നിച്ചരംഗത്തിങ്കൽചെ
ന്നങ്ങുകരേറുന്നകൃഷ്ണനെക്കണ്ടനേരം * ക്രൂരന്മാരായുള്ളോരുമല്ല
ന്മാർക്കെല്ലാവർക്കുംഘോരമായുള്ളൊരിടിത്തീയെന്നപോലെതോന്നി
ചിത്തത്തിലേതുമേബോധമില്ലാതനരന്മാർക്ക് ഉത്തമനിവൻനര
ന്മാരിലെന്നുംതോന്നി മന്മഥനെന്നുതന്നെകാമിനിമാർക്കുതോ
ന്നി നമ്മുടെകൃഷ്ണനെന്നുഗോപന്മാർക്കുള്ളിൽതോന്നി*ദുഷ്ടന്മാരാ
യുള്ളോരുഭൂപതിവരന്മാർക്ക് പെട്ടെന്നുനമ്മെശാസിക്കുന്നവനെ
ന്നുതോന്നി*നന്ദനുംവസുദേവൻതനിക്കുംദേവകിക്കും നമ്മു
ടെപുത്രൻകൃഷ്ണൻബാലനെന്നുള്ളുംതോന്നി * നമ്മുടെകാ
ലനെന്നുകംസനുംപേടിതോന്നി കർമ്മികൾക്കെല്ലാംവിരാൾ

പുരുഷനെന്നും ചിലർ തോന്നി * ബ്രഹ്മജ്ഞന്മാർക്കു പരബ്രഹ്മമെന്നും
തോന്നി യാദവന്മാർക്കു പരദൈവമെന്നു വൃഷ്ണികൾക്കും * ഇങ്ങിനെ
പലവിധം തോന്നിച്ചു ജനങ്ങൾക്കു മംഗലം നൽകീടുന്ന മാധവ
നായ കൃഷ്ണൻ * രാമനോടൊന്നിച്ചു രംഗത്തെ പ്രവേശിച്ചു കോമ
ളമായ രംഗം കണ്ടു സന്തോഷം പൂണ്ടാർ * ചൊല്ലുറ്റ കുവ
ലയാപീഡമാം ഗജേന്ദ്രനെ ലീലയാ ചെന്നു കൃഷ്ണൻ കൊന്നതു
കണ്ടനേരം * രാമകൃഷ്ണന്മാർ ദുർജ്ജയന്മാരെന്നോർത്തു ഭീ
തനാകിയ കംസനേറ്റവും ഭയപ്പെട്ടാൻ * പാരാവി കേശമുള്ള
സൌന്ദര്യശരീരം കണ്ടും മോദേന സുരമാല്യം നൽകിയ മാലക
ണ്ടും * നല്ലാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ ശരീരം കണ്ടും മല്ലലോ
കനന്മാരാം രാമകൃഷ്ണന്മാരപ്പോൾ ചിത്രവേഷത്തെപ്പൂണ്ടു രംഗ
ത്തെ പ്രവേശിച്ചേറ്റം ഉത്തമനാടന്മാരക്കണ്ണാക്കവില്ലിന്നാർ
കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണൻ തന്റെ കോമളമുഖാംബുജം കണ്ടുടൻ
നാഗരന്മാർ വാസികളെല്ലാവരും * ഉള്ളിൽകൊണ്ടു പാനം ചെ
യ്തു ചെയ്യുന്നേരം മൊട്ടുമേറ്റുമപ്പോൾ വാക്യത്തെ ഓരോന്നു ചൊല്ലീടി
നാർ * ത്രൈലോക്യനാഥനായ ലക്ഷ്മീവല്ലഭൻ ഭൂമി പാലനം
ചെയ്തീടുവാൻ വന്നിങ്ങു യദുകുലേ * ശൌരി തൻ തനയനായ്പ്പി
റന്നോരിവനുടെ ശൂരതയെല്ലാമിന്നു ചൊല്ലിയാലൊടുങ്ങുമോ *
ആത്മജയറിയാതെ ദേവകീസുതൻ കൃഷ്ണൻ നാഥധാമമാം നന്ദ
ഗോകുലേ വളർന്നപ്പോൾ * പൂതനാരിഷ്ടകേശിപ്രമുഖബകാ
ദിയെ പ്രേതരാജനു കാഴ്ചവെച്ചിതുമിവനല്ലോ * വാതവർഷ
ങ്ങൾകൊണ്ടു വലഞ്ഞ ഗോകുലത്തെ പ്രീതിയോടേഴുദിനം പാ
ലിച്ചതിവനല്ലോ * പർവ്വതമെടുത്തതും പാകശാസനൻ ത
ന്റെ ഗർവ്വത്തെക്കളഞ്ഞതുമഗ്നിയെക്കുടിച്ചതും * തൽക്ഷണ
ജലം ജനാരാജ്യമായ്ചമച്ചതും പുഷ്കരേക്ഷണന്മാരോടൊന്നി
ച്ചുരമിച്ചതും * ഏന്നിവ പലതരം ലീലകൾ ചെയ്തതെല്ലാം
നന്ദനന്ദനൻ കൃഷ്ണൻ സുന്ദരനിവനല്ലോ * ധേനുകപ്രലംബാ
ദിദാനവവരന്മാരെ ദീനമെന്നിയെ കൊന്ന രാമനുമിവനല്ലോ
രാമകൃഷ്ണന്മാരുടെ മോഹനമുഖാംബുജം സാദരം കണ്ടു നിത്യം
ഗോപസ്ത്രീജനങ്ങളും * ദുഃഖങ്ങളെല്ലാം തീർന്നൈശ്വര്യമാർന്നു വാ
ണീടുന്ന ഭക്തിമൈത്ര്യം ഭാഗ്യങ്ങളെവർക്കെന്നു ചൊല്ലു * ഇ
കുമാരന്മാർ കുലം യാദവവംശത്തിങ്കൽ പുഷ്കലകീർത്തിയുണ്ടാം

കല്പാന്തകാലത്തോളം * ഇത്തരമെല്ലാവരുമോരോന്നേ ചൊല്ലുന്നേരം മൈത്രയുമേറെ ഭക്ഷിച്ചിരു വാദ്യങ്ങൾ മല്ലന്മാരും * രാമകേശവന്മാരെ വിളിച്ചു ചൊന്നാരന്നു സാമമേ മെല്ലെന്നോമീവണ്ണമുരചെയ്യുവാൻ * ധീരന്മാരുടെ മണിമൌലിയിൽ വിളങ്ങുന്ന പാദങ്ങളേ കൃഷ്ണ ശൌര്യ്യവാരിധേ രാമ * വീര്യ്യവും സാമത്ഥ്യവും യുദ്ധകൌശലങ്ങളും ശൌര്യ്യവും നിങ്ങളെല്ലാമേ ക്രമില്ലെന്നു കേട്ടു * മംഗലശീലൻ കംസൻ കാണ്മതിന്നായിത്തന്നെ നിങ്ങളെയുൾക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നതെന്നറിഞ്ഞാലും * തന്നുടെ ഭൂപാലന്മാർക്കിഷ്ടത്തെച്ചെയ്യുന്നാകിൽ വന്നീടും പ്രജകൾക്ക നല്ലതു മേൽക്കുമേലിൽ * ഭൂപന്നപരിഭവം ചെയ്യുന്ന പരിഷകൾക്കപ്പെട്ടു വത്സം പിന്നെപ്പാപവുമകപ്പെട്ടും * വല്ലവന്മാരും നിങ്ങൾ ഗോക്കളെ മേക്കുന്നേരം മല്ലയുദ്ധങ്ങൾ ചെയ്യുവാണീടുമെന്നു കേൾപ്പു * എന്നതു മൂലമിന്നു മല്ലയുദ്ധങ്ങൾ കൊണ്ടു മന്നവൻ തന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കേണം നാമെല്ലാരും * ഭൂപതി സന്തോഷിച്ചാലെവരും സന്തോഷിക്കും ഗോപബാലന്മാരേ നൃപൻ സർവ്വഭൂതാത്മകനല്ലോ * എന്നതു കേട്ടനേരം കൃഷ്ണനും ചൊല്ലീടിനാൻ മന്നവനായ കംസൻ തന്നുടെ രാജ്യത്തിങ്കൽ * കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന ഗോപന്മാരല്ലോ ഞങ്ങൾ പേടിയുണ്ടു പാരം രാജാവെന്നതു കേട്ടാൽ * നിത്യവും നൃപൻ തന്നെ സേവിച്ചീടുന്ന ഞങ്ങൾ അതെല്ലാം തീർത്തു രക്ഷിക്കേണമിതു ശ്രീശരൻ * ബാലന്മാരായ ഞങ്ങൾ വന്നമ്മെ നിരീക്ഷിച്ചു ബാലന്മാരോടു ലീലാസംഗരം ചെയ്തീടുവാൻ * ചേർച്ചയില്ലാത്ത യുദ്ധം കാണുന്ന ജനങ്ങൾക്കു വരുമെച്ചുമ്പാപമെന്നല്ലോ ശാസ്ത്രങ്ങളും * എന്നതു കേട്ടനേരം ചൊല്ലിനാൻ ചാണൂരൻ ബാലനല്ലാ നീ ബാലനന്നു ചൊന്നതു ചിത്രമത്രെ * സഹസ്രനാഗബലമുള്ളൊരു ഗജത്തെ നെ മുഹൂർത്തമാത്രം കൊണ്ടു ലീലയാ കൊന്നാനിപ്പോൾ * ദൈത്യനാം പ്രലംബനെ നിഗ്രഹിച്ചൊന്നാരിവർ തന്നെ മൈത്രയും ബലവാന്മാരില്ല സംശയമേതും * എന്നതുകൊണ്ടു നമ്മൾ സംഗരം ചെയ്തീടുന്നതന്യായമെന്നാരും ചൊല്ലുകയില്ലെന്നുതാൻ * മുഷ്ടികൻ ബലഭദ്രൻ തന്നോടു പൊരുതിടും പുഷ്കരോദരനെന്നോടും നിയുദ്ധമെപ്പൊരുതേണം * യുദ്ധാരംഭത്തോളമിത്തരമുരചെയ്തൊന്നാമദ്ധ്യായം നാല്പത്തിമൂന്നിങ്ങിനെ ചൊല്ലീടിനാൻ *

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞൊരവൻറ വാക്കുകൾ കേട്ടു കൃഷ്ണൻ നാണി നൊതനോന്നായവനോടു യുദ്ധവും തുടങ്ങിനാൻ * മുഷ്ടികനോടു ബലഭദ്രനും യുദ്ധം ചെയ്തു കണ്ടുനിന്നവർ ചെയ്തു കണ്ടവരെല്ലാവരും * മുഷ്ടികൊണ്ടിടിക്കയും കൈകൊണ്ടു തടുക്കയും മുട്ടുകൾ കൊണ്ടുതന്നെ മുട്ടിച്ചു പിടിക്കയും * മുഷ്ടികൾ ചുരുക്കയും ഭുജങ്ങൾ കടിക്കയും വിഷ്ണുതന്നോടു മല്ലന്മാർ ശബ്ദിക്കയും * ക്രൂരമാനായോരു കോന്തന്നിട്ടു പിളർക്കയും ഘോരമായ് വലിക്കയും പാരമായ് ചിരിക്കയും * ഉച്ചൈ ചിതൽ പതിക്കയും ഉച്ചത്തിൽ ചിരിക്കയും ഗർജ്ജനം ചെയ്ക്കയും പിന്നെ നാക്കിനെയൊഴിക്കയും * തല്ലുകൾ തടുക്കയും കല്ലുകൾ എറിക്കയും പല്ലുകൾ തകർക്കയും വില്ലുന്നതുള്ളതും * ഉച്ചത്തിൽ വിളിക്കയും ഒച്ചകൾ ഇടുകയും മുൾച്ചിരി നിറഞ്ഞുമച്ചിരിച്ചിരിക്കയും * കൈ പിടിച്ചടിക്കയും കാൽ പിടിച്ചിഴക്കയും കോപിച്ചു വീഴ്കയും പാഞ്ഞു നിനല്ക്കയും * ഇത്തരം പല വിധ യുദ്ധ ഭേദങ്ങൾ വിസ്തരിച്ചുരചെയ്വാൻ എവനും ഇല്ല * എതിർ മല്ലന്മാരെല്ലാം കാട്ടിനാർ വരെല്ലാം [illegible] * കൈത്തലം കൊണ്ടു തമ്മിലടിച്ചെന്നാതരേയും പുഷ്പത്തോടെ ചൊന്നാൻ ലോകരും [illegible] * നാകികളെല്ലാവരും മല്ലസംഗരം കൊണ്ടു ലോകനായകന്മാരെ പുകഴ്ത്തിനിന്നീടിനാർ * നാരദമഹാമുനി [illegible] പാടീടിനാൻ പാരിലുള്ളവരെല്ലാമത്ഭുതം തേടീടിനാർ * കലങ്ങി സമുദ്രവും [illegible] മലഞ്ഞു ധരണിയും കുലുങ്ങി മലകളും * അന്നേരം നാരിജനമെല്ലാമെന്നതമിച്ചു വന്നോരതകന്നവന്തങ്ങളിൽ ചൊല്ലീടിനാർ എത്രയും അധർമ്മമായുള്ളതരെന്നാമിതു സത്തുക്കൾ കണ്ടെന്നാകിൽ പാപവും അകപ്പെട്ടും * എത്രയും അധർമ്മങ്ങൾ കണ്ടെന്നാകിൽനിന്ന സത്തുക്കൾ പോയീടേണമെന്നല്ലോ ശാസ്ത്രങ്ങളും ബുദ്ധിയുള്ളോർ അസദൃശ്യമാകകൊണ്ടു ബുദ്ധിയുള്ളവരാരും സഭയിൽ ചെന്നീടൊല്ലാ * എത്രയും പെണ്ണിയത്രെ ഭവന്മുള്ളും വേണ്ടാത്തതു [illegible] പാപമാം * വേണ്ടതു ചെയ്യായ്കിലും വേണ്ടാത്തതു ചെയ്കിലും എന്നെന്നാകിലും പാപം വന്നീടുമെല്ലാവർക്കും * ഈ സഭാവാസികളായുള്ളൊരു ജനങ്ങളും [illegible] * ഇവ

ന്തബലന്മാരാം ബാലകന്മാരന്തന്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിന്നക-
ഴിച്ചതെത്രകഷ്ടം * സർവ്വഗാത്രവും വജ്രതുല്യകാഠിന്യം പൂണ്ടു
പർവ്വതതുല്യന്മാരാം മല്ലന്മാരെവിടെ * സാരമേറ്റുള്ള ഗാ-
ത്രന്മാരായുള്ളോരു ശൗരിനന്ദനന്മാരാം ബാലന്മാരെവിടെ
കിഞ്ചിച്ഛ്രമജാതസ്വേദലേശങ്ങളോടും ചഞ്ചലേക്ഷണൻ
മുഖപങ്കജം വിളങ്ങുന്നു * നീഹാരകണങ്ങളെക്കൊണ്ടലങ്ക-
രിച്ചുതി മോഹനമായുള്ളോരു പങ്കജമെന്നപോലെ * അത്യ-
ന്തകോപാരുണനേത്രപത്മങ്ങളോടും ചിത്രമെത്രയും രാമന്റെ
നല്ലമുഖാംബുജം * ഗോകുലത്തിലിക്കാലം പുണ്യമുണ്ടെന്നതു
നം ഗോകുലനാരിമാരും ഭാഗ്യമുള്ളവരത്രെ * നിത്യവുമിവരു-
ടെ മോഹനമുഖാംബുജം തുഷ്ടിപൂണ്ടീടുവോളമവരും കാണുമ-
ല്ലോ * ഗോക്കളോടൊരുമിച്ചു രാമനും കൃഷ്ണൻതാനും മക്കനങ്ങ
ഭൂമിക്കന്നെഴുന്നരുളുന്നേരം * വേണുഗാനത്തെക്കേൾക്ക-
ന്നേരത്തു വഴിയിൽനിന്നൊന്നാകെ സമമായവദനം കാണാമല്ലോ
എല്ലാനേരവുമെല്ലാകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുമ്പോഴും ഫുല്ലലോചനൻ
തന്റെ ലീലകൾ പാടിത്തന്നെ * നിത്യവും വസിക്കുന്നോ വല്ലവീ-
ജനമെല്ലാം എത്രയും മഹാഭാഗ്യശാലികളെന്നോർവരു * ഇ-
ത്തരമവരുടെ വാക്യഘോഷങ്ങൾ കേട്ടു പുത്രസ്നേഹനാവസു-
ദേവരും പത്നിതാനും * ചിത്തസന്താപത്താൽ ദീനരായന്ത-
ങ്കൽനിജ ചിത്തവുമുറപ്പിച്ചു നിശ്ചലം വാണീടിനാർ * ശി-
ഷ്ടപാലകനായ രാമനുമന്നേരം ദുഷ്ടനെ വധിക്കണം വേഗ-
മെന്നുറച്ചുടൻ * മുഷ്ടികമുഷ്ടിപാതമേറ്റതികോപം പൂണ്ടു
പെട്ടെന്നു ദുഷ്ടൻതന്നെയൊന്നടിച്ചപ്പോൾ * പാരതിൽ
മരാമരം മുറിഞ്ഞുവീണപോലെ ഘോരരക്തം ഛർദ്ദിച്ചവൻ മരിച്ചു
വീണീടിനാൻ * നന്ദനന്ദനൻ തന്റെ ഗാത്രഘട്ടനംകൊണ്ടു
ചണ്ഡവിക്രമനായിവനിതു ചതഞ്ഞാനും * കാലുകൾ രണ്ടും പിടി-
ച്ചന്നേരം ജനാർദ്ദനൻ ബാലകന്മാരും വടി വീശുന്ന കണക്കിനാ-
പ്പിത്രയും ചുഴറ്റിക്കൊണ്ടൂഴിയിലടിച്ചപ്പോൾ ചത്തവൻപ-
ത്തുതാനെന്നപോൽ വീണീടിനാൻ * വന്നിതു കൂടനാല്പോളവരെ
ബലഭദ്രൻ കൊന്നിതു വാമമുഷ്ടികൊണ്ടവൻ വേഗത്തോടും * വ-
ന്നോരു ശലൻതന്നെ കൊന്നിതു പാദംകൊണ്ടു നന്ദനന്ദനൻ
കൃഷ്ണൻ കോസലനതുനേരം * മണിമന്ദിരകണ്ടകൃഷ്ണനെക്ക

പേർത്താടും തണ്ടായിപ്പിളർന്നാശു ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തീടിനാൻ * ചാ
ണൂരാദികളഞ്ചു വീരന്മാർ മരിച്ചപ്പോൾ പ്രാണവേദനയോടും
ശേഷിച്ചമല്ലന്മാരും * പേടിയോടോടിപ്പുക്കു കാട്ടിലെങ്ങും കമ്പു
കൊണ്ട് തെരുന്നനെ പരമാനന്ദത്തോടും രാമനും കൃഷ്ണൻ താനും * തന്നുടെ
വയസ്യരെ വിളിച്ചു വരുത്തിക്കൊണ്ടൊന്നിച്ചു കൂത്താടുമ്പോലെ
ലീലവേഷമഞ്ചരിച്ചാർ * നന്നുനന്നെന്നു ചൊല്ലി കംസനല്ലാ
തെത്ര വന്നവരെല്ലാവരും പൂജിച്ചാർ ബാലന്മാരെ * വീര
നാകിയ കംസൻ വാദ്യങ്ങളെല്ലാമപ്പോൾ വാരണം ചെയ്തുകോ
പിച്ചിത്തരം ചൊല്ലീടിനാൻ * ദുർമ്മദമേറെയുള്ളോരീനന്ദ
നന്മാരെ നമ്മുടെ പുരത്തിൽനിന്നിപ്പോഴകറ്റയേണം * ഗോ
പന്മാരുടെ വിത്തം പറിച്ചുകൊള്ളുക നന്ദഗോപനാം ദുർബ്ബുദ്ധി
യെവധിച്ചുകളയേണം * ദുഷ്ടന്മാർക്കധിപതിയാകിയ വസുദേ
വനൊട്ടുമേ വൈകിടാതെ കാലനാക്കണ്ടീടേണം * ബന്ധു
ക്കളോടുമുഗ്രസേനനാം പിതാവിനെ ബന്ധിച്ചു കാളിന്ദിതൻ
മദ്ധ്യത്തിലെറിയേണം * എത്രയുമുഗ്രതപൂണ്ടിച്ചൊന്നിരി
ക്കിലും ശത്രുവിൻപക്ഷം തുടങ്ങീടുകിൽ കൊല്ലാമല്ലോ * ഇത്ത
രം കംസൻ തന്റെ ദുർവ്വാക്യങ്ങളെ കേട്ടു ചിത്തത്തിൽ കോപം
പൂണ്ടു കൃഷ്ണൻ മത്തനാം ഭീമനാകിയ കംസൻ വാഴുന്ന മഞ്ചത്തി
ന്മേൽ രാമഭാനന്തത്താൽപ്പോലവെ ചാടിവീണീടിനാൻ *
മൃത്യുവാം കൃഷ്ണൻ തന്നെക്കണ്ടതിഭയത്തോടും സത്വരമെഴുന്നീ
റ്റുവീരനാകിയ കംസൻ * നിർമ്മലമായ വാളും പരിശയുമെടു
ത്തുകൊണ്ടു നേരെ പോരാടീടിനാൻ പക്ഷിയെന്നതുപോലെ *
മഞ്ചഭൂമിയിൽ വന്നു നിന്നിട്ടും മുമ്പേ തന്നെ ചഞ്ചലേക്ഷണൻ
ചെന്നു കേശങ്ങളിൽ പിടിപെട്ടു * പോരതിന്നായിക്കണ്ടു ദു
ന്നാനവന്നപ്പോൾ ദേവകീതനയനാം ദേവദേവൻ കൃഷ്ണൻ *
തുംഗമഞ്ചത്തിൽനിന്നു കീഴ്പ്പോട്ടു തള്ളിയിട്ടു രംഗഭൂമിയിൽ വന്നു
വീണിതു കംസൻ താനും * പേടിയോടവൻ പണ്ടുറക്കിലും
മനോരഥേനാ കൂടെ ചാടീടിനാൻ കൃഷ്ണനവൻ മീതെ * ദേ
വകീസുതൻ ചെന്നു മാറത്തു പതിച്ചപ്പോൾ ജീവനും വേർപെ
ട്ടിതു കംസനന്നേരം വണ്ടു * സർവ്വലോകരും കാണ്കെക്കേ
ശേ മുകുന്ദൻ ഭൂമിയിലിഴച്ചിതു കംസന്റെ ശരീരത്തെ *
ഹാഹാകാരങ്ങളപ്പോൾ പരിപൂർണ്ണമായ്ജഗത്തെല്ലാം ദുസ്സഹനാ

മൻപെനക്കൃഷ്ണനെത്തഴുകിനാൻ * നിൽക്കയുമിരിക്കയുംപോ
കയുംകിടക്കയും മെയ്ക്കണ്ണിജനങ്ങളോടൊന്നിച്ചുരമിക്കയും *
എന്നെല്ലാസമസ്തവുംചെയ്യുമ്പോൾഭയത്തോടും തന്നുടെകൃത്യ
വക്കുംകൃഷ്ണനെച്ചിന്തിക്കയാൽ * പേശസ്കാരിയെയോൎത്തുകീ
ടങ്ങളെന്നപോലെ കേശവസാരൂപ്യവുംകംസനുലഭിച്ചുതേ*
പുണ്യമില്ലാതവൎക്കുള്ളമിത്രപാത്താൽ പുണ്യവാനത്രേകംസ
നില്ലസംശയമേതും * ദുഷ്ടനാംകംസൻതന്റെ സോദരന്മാരാമ
ള്ളോരെട്ടുപേരെയുമിച്ചുപുഷ്കരാപോവന്നാർ * എന്നതു
കണ്ടുരാമൻനല്ലൊരുപരിഘത്താ ലൊന്നിച്ചുതന്നെകൊന്നാ
നെട്ടുപേരെയുമപ്പോൾ* പുഷ്പവൃഷ്ടിയുംചെയ്തുദുന്ദുഭികളുംഘോ
ഷിച്ചുൽപലേക്ഷണൻതന്നെസ്തുതിച്ചുദേവന്മാരും * നൃത്ത
വുംതുടങ്ങിനാരപ്സരസ്ത്രീകളെല്ലാം മൈത്ര്യംമോദംപൂണ്ടുനാര
ദൻപാടീടിനാൻ * അന്നേരമന്തഃപുരസ്ത്രീകളുംഖേദംപൂണ്ടു
ചെന്നുടൻകംസദേഹംകണ്ടൊരുനേരത്തിങ്കൽ* വന്നസന്താ
പംകൊണ്ടുതന്നെത്താൻമറന്നവർ തന്നുടെഹൃദയത്തിൽത
ങ്ങളെതാഡിക്കയും * മോഹിച്ചുപതിക്കയുംവാവിട്ടങ്ങലറിയും
മോഹവുംതീൎന്നപിന്നെവല്ലതുംപറകയും * ഭൎത്തൃദേഹത്തെ
നന്നായാശ്ലേഷിച്ചിരിക്കയും കണ്ണുനീരോടുഭൂമിയിൽവീണ
ങ്ങുകിടക്കയും* ഇങ്ങിനെകരഞ്ഞോരോനേരംപറയുന്നശേഷം
മംഗലഗാത്രിമാരുമുച്ചത്തിൽവിലപിച്ചാർ * അയ്യയ്യോപ
തിച്ചിതോജീവനായകഭവാൻ തിങ്ങിതാപത്തീടുന്നതെങ്ങടെ
ഹൃദയത്തിൽ * നിങ്ങളില്ലാതൊരുഗതിയില്ലല്ലോഞങ്ങൾക്കാരും
പൊയ്യല്ലഞങ്ങളെയുംകൊണ്ടങ്ങുപോയീടേണം * ഭൎത്താവി
നോടുംപിരിഞ്ഞൊട്ടുമേവസിക്കരു തുത്തമസ്ത്രീകൾക്കെന്നുകേ
ട്ടിരിക്കുന്നുഞങ്ങൾ * കഷ്ടമിപ്പൊരികൂടിനിന്നോടുപിരികയാൽ
നഷ്ടമംഗലമായിഞങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ * ഉത്തമതപോ
ധനവിപ്രാദിജനങ്ങളെ നിത്യവുമകാരണംദ്വേഷിക്കകൊണ്ടു
ഭവാൻ * ദുൎജ്ജനങ്ങളെപ്പോലെകഷ്ടമായ്മരിച്ചതും സജ്ജനാ
ദ്വേഷികൾക്കെന്നുമുള്ളതുംപിഴയല്ലോ * ഇത്രിലോകേശനായകൃഷ്ണ
നോടപരാധ മിത്രനല്ലൊണ്ടുഭവാനോരോന്നേചെയ്തിട്ടുന്നു* ഈശ്വ
രന്മാരെദ്വേഷിച്ചീടുന്നജനങ്ങൾക്കു ശാശ്വതദുഃഖമെ
ന്യെ സൌഖ്യങ്ങളുണ്ടാകുമോ * ഇങ്ങിനെകരയുന്നരാജവല്ലഭ

മാരെ മംഗലവാക്യങ്ങളാലാശ്വസിപ്പിച്ചു കൃഷ്ണൻ * വേദോ
ക്തവിധിപോലെ സംസ്കാരാദികളെല്ലാം വേദിയന്മാരെക്കൊ
ണ്ടു ചെയ്യിപ്പിച്ചനന്തരം * ബന്ധനം പ്രാപിച്ചോരു താതമാ
താക്കന്മാർ ബന്ധനാദവർ പെട്ടെന്നു മോചനം കൃഷ്ണൻതാനും * സ
ത്വരം നമസ്കരിച്ചത്രയും ഭക്തിപൂണ്ടും ചിത്തകാരുണ്യം പൂണ്ടു
വന്ദിച്ചു നിന്നീടിനാർ * ദേവകിതാനും വസുദേവനും തനയ
ന്മാർ ദേവദേവന്മാരെന്നറിഞ്ഞു ശങ്കയാലവർ * ആശ്ലേഷാ
ദികളൊന്നും ചെയ്യാതെ വാണീടിനാർ സശ്ലോകം നാല്പത്തി
നാലദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടിനേൻ *

താനുടെ ജനനിക്കും താതനും താപജ്ഞാനം വന്നതു കണ്ടു
മുകിൽവർണ്ണനാമുണ്ണിതാനും * വിശ്വമോഹിനിയായ മായയാ കൂടി
പ്പിടുന്ന വിഭ്രമത്തോടുള്ള വാക്യങ്ങൾ ചൊല്ലീടിനാൻ * താത
നാകുന്നോരെ താതാലിംഗനത്രേ ഉണ്ടാം മാതാവായതും ജഗദീ
ശരീരമെല്ലാം പോൽ താൻ * അങ്ങിനെയുള്ളവർക്കു പാദശുശ്രൂ
ഷ ചെയ്വാൻ ഞങ്ങൾക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടായ്വന്നതില്ലിത്രനാളും * ബാ
ലലീലകൾകണ്ടു നിങ്ങൾക്കു സന്തോഷിപ്പാൻ കാലമൊട്ടു
മേ കാണ്മ സംഗതി വന്നില്ലല്ലോ * താതനും ജനനിയും ലാളി
ക്കേണ്ടോരു സ്വല്പ മക്കളെന്തെങ്ങനെ വിചാരിച്ചീലിത്രനാളും * ഐ
ഹികപാരത്രികസൌഖ്യങ്ങൾ വരുത്തുന്ന ദേഹത്തെ ജനിപ്പി
ച്ചുവെന്നറിയപ്പെടാത്തോരും * പ്രീതിയോടനുദിനം ലാളിച്ചു വള
ർത്തുന്ന താതനും ജനനിക്കും പ്രത്യുപകാരം ചെയ്വാൻ * ആയു
സ്സു കഴിയോളം ശുശ്രൂഷിച്ചിരിക്കിലും മാനുഷർകൊണ്ടു മതിയാക
യില്ലെന്നു കേൾപ്പൂ * ശക്തിക്കു തക്കവണ്ണം തന്നുടെ പിതൃക്കളെ
വിത്തവസ്ത്രാശനാദികൊണ്ടു ശുശ്രൂഷിക്കേണം * എന്നതു
ചെയ്യാത്തവർ മരിച്ചു ചെല്ലുന്നേരം തന്നുടെ മാംസങ്ങളെത്താൻ
കൊന്നുഭുജിപ്പിച്ചീടും * വൃദ്ധരായുള്ള പിതൃമാതൃവർഗ്ഗങ്ങളെയും ഭാ
ര്യയാം ഭാര്യയെയും ബാലനാം സുതനെയും * വിപ്രന്മാരെയും ഗു
രുക്കളെയും ഞാനെയുമപ്പനെന്നിരിക്കിലുമാശ്രയിച്ചവനെയും
ശക്തിക്കു തക്കവണ്ണം പാലിക്കാതിരിപ്പവൻ നോക്കിലോ ജീവി
ച്ചിരിക്കെ മരിച്ചവനല്ലോ * എന്നതുകൊണ്ടു താതമാതൃപുത്രന്മാരാ
യ ഞങ്ങൾ നന്ദഗോകുലേ ഗൂഢമായി വാഴ്കകൊണ്ടും * ദുഷ്ട

നാകിയ കംസൻ തന്നിലെ ഭയമാകൊണ്ടും കഷ്ടമെത്രയും പിതൃ ശുശ്രൂഷ ചെയ്യീടാതെ * കാലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിതു മെത്രയും വ്യ ർത്ഥമത്രെ കാലിന്നവനങ്ങളന്നാൾ നാങ്ങളെയും പൊറുക്കേണം * മോഹനമായുള്ളൊരു കൃഷ്ണഭാഷിതം കേട്ടു മോഹിച്ചു മായയാ കൊണ്ടു താതനും ജനനിയും * എത്രയും വേഗത്തോടും ചെന്നെടുത്താ ശ്ലേഷിച്ചു പുത്രന്മാരെയും മടിതന്നിലങ്ങിരുത്തിനാർ * ആനകദു ന്ദുഭിയും ദേവകീ താനുമപ്പോൾ ഉദാരമായതാപൂർണ്ണ ബാഷ്പാബ്ധിനിമഗ്ന രായ് * മാതാപിതാക്കളപ്പോൾ മൂകയും പൂണ്ടിതു ചേതസി നിറഞ്ഞുള്ള വാത്സല്യപൂരത്തോടും * എത്രയുമൊഴുകുന്ന ഹ ർഷാശ്രുകൊണ്ടുതന്നെ പുത്രന്മാർക്കഭിഷേകവും ചെയ്തു ശേ ഷം * ഉൽകണ്ഠാപൂർണ്ണമായൊന്നും മിണ്ടീടുവാൻ ശക്തിയി ല്ലാതെ പരവശരായ്ച്ചമഞ്ഞിതിനാർ * ദേവകീദേവിയേയും തന്നു ടെ താതനേയും ആശ്വസിപ്പിച്ചു മോദേന ദാമോദരൻ * മാ താവിൻ പിതാവായൊരുഗ്രസേനനാമവനെ നാഥനായഭിഷേകം ചെയ്തുവരുന്നാടു ചൊന്നാൻ * യാദവവംശജാതഭൃത്യന്മാരല്ലോ ഞങ്ങൾ മോദേന രാജ്യം പരിപാലിച്ചു വസിച്ചാലും * എന്നതി ന്നാകിലും ദേവന്മാരെക്കൊണ്ടുമൊന്നുമാ നന്തരമില്ലെങ്ങൾക്കെ ന്നു ധരിച്ചാലും * ചൊല്ലെഴും യയാതിയാം നൃപതി ശപിക്കയാ ലില്ലല്ലോ നൃപാസനം യാദവന്മാർക്കു പണ്ടേ * ഇന്നു ഞാൻ തവ ഭൃ ത്യനായുള്ളൂ ഭവാൻ വന്ദിച്ചു നൃപാസനേ ഇരുന്നു വസിച്ചാ ലും * എന്നല്ല ഭവൽഭൃത്യനായി ഞാൻ നിൽക്കുമ്പോൾ ഇന്ദ്രാദിലോ കപാലരൊക്കെയും ദേവന്മാരും * വന്ദിച്ചു ഭവാനിന്നു ബലിയും നൽകുമല്ലോ പിന്നെയീ നരാധീശന്മാർക്കു സന്ദേഹമുണ്ടോ * എന്നുള്ളോരുഗ്രസേനനോടു ചൊല്ലിക്കൊണ്ടാൻ തന്നുടെ ബ ന്ധുക്കളാം യാദവവൃഷ്ണികളേയും * അന്ധകകുലജാതന്മാരായ ജ നത്തെയും മന്ദമെന്നി നിജരാജ്യവാസികളേയും * എന്നല്ല കംസൻ തന്നെപ്പേടിച്ചു ഗമിച്ചോരു തന്നുടെ ജനങ്ങളെയൊ ക്കെയും വരുത്തിനാൻ * അന്യദേശത്തു ചെന്നു ദുഃഖിച്ച ജനങ്ങ ളെ തന്നുടെ ഗൃഹങ്ങളിലിരുത്തി സ്നേഹത്തോടും * വിത്തവ സ്ത്രാഭരണധാന്യാദി പദാർത്ഥങ്ങൾ ചിത്തത്തിൽ മതിവരവോ ളവും നൽകീടിനാൻ * രാമകൃഷ്ണന്മാരാലെ പാലിതന്മാരായ് നി ജ കാമിതമെല്ലാം സാധിച്ചൊരു യാദവന്മാരും * ദേവരാജ

നാൽപതിനായിരംനാരിമാരായുള്ള ദേവകളെന്നപോലെസുഖിച്ചു
മരുവിനാൻ * ഉത്തമപുരുഷനാംകൃഷ്ണൻറെപാദാമൃതം നിത്യ
വുംമനോത്രംകൊണ്ടുപാനംചെയ്യുമൂലം* വൃദ്ധന്മാരെല്ലാവരും
യൌവനയുക്തന്മാരായ് വർദ്ധിച്ചബലവും തേജസ്സുംഐശ്വര്യ
ങ്ങളും * എന്നല്ലാനിരൂപിച്ചതൊക്കെയുംസാധിച്ചുകൊ ണ്ടന്യൂ
നമോദത്തോടുംവണിതുമായർകളും * ഭക്തരാംജനങ്ങൾക്കുകാ
മങ്ങളെല്ലാംനൽകി മുക്തിയുംകൊടുക്കുന്നോരീശ്വരനല്ലോകൃ
ഷ്ണൻ * തങ്ങിരോയുള്ളനാഥൻതന്നുടെജനങ്ങൾക്കു മംഗലം
വരുന്നതുചിത്രമല്ലല്ലോപാർത്താൽ * താമരാക്ഷൻതാനുംവൈ
കാതചൊന്നപിന്നെ സാമമോന്നതൻതന്നെപ്പുണർന്നുചൊ
ല്ലീടിനാൻ * പുത്രരെക്കാളുമേററംസ്നേഹമോടതിന്നമെത്രയും
പ്രീതിമാനേടങ്ങളെവളർക്കയാൽ * നിങ്ങളിൽസ്നേഹംതെ
ങ്ങൾക്കെത്രയുണ്ടെന്നതിന്നു മംഗലശീലതാതചൊല്ലുവാനു
ണ്ടതുണ്ടോ * തന്നുടെപുത്രന്മാരെത്താതനുംജനനികളും തന്നുടെ
ദേഹത്തെക്കാൾസ്നേഹവുമുണ്ടാമല്ലോ * ദേഹകാരണന്മാരാം
താതമാതാക്കന്മാർ ദേഹനശീലപിതൃശബ്ദമാത്രമേയുള്ളു *
എത്രയുംദുഃഖത്തോടുംരക്ഷിച്ചുവളർത്തുന്ന സത്തമൻതാതന
ത്രേമാതാവുമവൾതന്നേ * ബാലന്മാരായുള്ളോന്നങ്ങളെ
ബന്ധുക്കളും പാലിപ്പാനില്ലാഞ്ഞുകൈവെടിഞ്ഞോരവശേ
ഷം * എത്രയുംസ്നേഹത്തോടുമാപ്പുകൾദുഃഖിച്ചുകൊണ്ടിത്ര
നാൾവളർത്തുമാന്ത്രം കാണൊന്നാംനാരം * താതനാംജനനിയും
ഞങ്ങൾക്കിങ്ങളത്രെ കൈതവമല്ലഭംഗിചൊല്ലുകയുമല്ല*
എന്നതുകൊണ്ടിന്നതിൻപ്രത്യുപകാരംചെയ്വാ നൊന്നുമേക
ഴിവതുകൊണ്ടുഞാൻവണങ്ങുന്നേൻ * എങ്കിലിന്നമ്പാടി
യിൽചെന്നങ്ങുവസിപ്പവും സങ്കടമുണ്ടാകല്ലാഞങ്ങളെ
പ്പിരികയാൽ* യാദവകുലംപുഷ്ടിവരുത്തിവൈകീടാതെ സ
രമമ്പാടിയിലങ്ങുംവന്നീടുവൻ * ഇത്തരമുരചെയ്തുപാരം
ന്തവീരനാവ ശുഭാനംചെയ്യിപ്പിച്ചുനന്ദനമാശ്ലേഷിച്ചു *
പുത്രരെപ്പിരിയുന്നസങ്കടംസഹിയാഞ്ഞിട്ടെത്രയുമേവിക്ക
ന്നാനന്ദപാലികളോടും യാത്രചൊൽവതിന്നോട്ടുംശക്തിയില്ലാ
ഞ്ഞുകൂല മെത്രയുംശോകത്തോടുംപിന്നെയുമാശ്ലേഷിച്ചു*തന്നുടെ
മടിയിന്നിരുത്തിബാലന്മാരെ [illegible] ദുഃഖത്തോടുംകൃഷ്ണ

ങ്ങനെതാൻ * ഉന്മേഷമിരിപ്പവാൻശക്തനല്ലെന്നാകിലും ന
ന്നായിച്ചമഞ്ഞൊന്നദ്ദേഹത്തെ വാഴ്ത്തീടിനാൻ* പിന്നെയങ്ങേ
ന്നീറനന്ദനനംഗോപന്മാരോടൊന്നിച്ചുപുറപ്പെട്ടുഖേദിച്ചതു
കണ്ടാൻ * എത്രയുമിഷ്ടനാകും ശ്രീദാമോദരൻ കൃഷ്ണൻ സന്തോ
ഷമാശ്ലേഷിച്ചുവണ്ടു നൽകിപ്പിന്നെ * മോഹനവാക്യങ്ങളാ
ലാശ്വസിപ്പിച്ചുപിന്നെ സ്നേഹമോടെല്ലാവർക്കും വേണ്ടതു നൽ
കീടിനാൻ* നന്ദനും ഗോപന്മാരുമിങ്ങൊട്ടുവരുന്നേരം നന്ദിച്ചു
കൊണ്ടുവന്നാശകടങ്ങളിലെല്ലാം * പൊന്നുകൾപണങ്ങളും ര
ത്നങ്ങൾ വസ്ത്രങ്ങളുമെന്നിവ നിറച്ചയച്ചീടിനാൻ ദാമോദരൻ
പിന്നാലെ ചെറാരെ ചെന്നു രാമനും കൃഷ്ണൻതാനും നന്ദനെപ്പാ
ർത്തയച്ചിങ്ങൊട്ടുപോന്നീടിനാർ* അക്കാലം വസുദേവൻ നന്ദ
നന്മാർക്കു വിപ്രമുഖ്യരെക്കൊണ്ടുപനീതിയും കഴിപ്പിച്ചു* രാമ
കൃഷ്ണന്മാരുടെ ജന്മനക്ഷത്രദിനം പണ്ടു കോമളശീലന്മാരാം ഗോക്ക
ളെ മനസ്സിനാൽ* മുന്നം താൻ ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു വസുദേവൻ
വരുന്നോരു വിപ്രന്മാർക്കന്നേരം ദാനം ചെയ്താൻ * സന്തു
ഷ്ടന്മാരായുള്ളോരു പുത്രന്മാരെ പുണ്യവാനായ വസുദേവ ന
ങ്ങളൊരുലക്ഷം * കേശവപ്രസാദത്താൽ ദാനം ചെയ്താനനേ
മാശീർവ്വാദവും ചെയ്തു പോയിതു വിപ്രന്മാരും * ബ്രഹ്മചര്യാശ്ര
മവും ധരിച്ചു കുമാരന്മാർ ബ്രഹ്മജ്ഞനായ ഗർഗ്ഗാചാര്യന്റെ നി
യോഗത്താൽ* കാശ്യനാം സാന്ദീപനിയാകിയ വിപ്രന്റെ
പാർശ്വേ പോയ്‌വസിച്ചിതു വിദ്യകളഭ്യസിപ്പാൻ * ചിത്തശു
ദ്ധികൾകൊണ്ടും ശുശ്രൂഷാദികൾകൊണ്ടു മെത്രയും സന്തോ
ഷിച്ചു വിപ്രനമതുകാലം * വേദങ്ങളുമംഗങ്ങളും ന്യായശാസ്ത്ര
ങ്ങൾ സർവ്വ വേദാന്തസാരങ്ങളും ധർമ്മസംഹിതകളും * നല്ലോ
രുപുരാണങ്ങളിതിഹാസങ്ങളോടു ചൊല്ലേറും ധനുർവ്വേദമെ
ന്നിവ സകലവും * മുഖ്യമാം വിധിപോലെ ളസ്ത്രപ്രവരനും പു
ഷ്കരലോചനന്മാർക്കുപദേശവും ചെയ്തുടൻ * സകലവിദ്യകൾ
ക്കധീശന്മാരാമവർ സകൃദുച്ചാരണം കൊണ്ടൊക്കെയും ഗ്ര
ഹിക്കയാൽ * ദിവ്യന്മാരിവരെന്നറിഞ്ഞു സാന്ദീപനി ദിവ്യ
മാം കലാവിദ്യാസകലം ഗ്രഹിപ്പിച്ചു * സർവ്വവിദ്യയുമുപദേശി
ച്ചോരനന്തരം മൂർത്തി വേണമ്മറുദക്ഷിണ ചെയ്തീടുവാൻ * വേ
ണ്ടതു വരിച്ചാലുമെന്നവർ ചൊന്നനേരം വേണ്ടതുപത്നിയോ

ട്ടചിന്തിച്ചു വിപ്രേന്ദ്രനും * ഇന്നിവർശിഷ്യന്മാരെന്നോർത്തവൻ
ചൊന്നാൻ മമ നന്ദനൻ പ്രഭാസമാം തീർത്ഥത്തിൽ കുളിക്ക
ന്നേരം * കണ്ടതില്ലവൻ താനും കൊണ്ടുവന്നീടുന്നാകിൽ വേ
ണ്ടതില്ലതിൽ പരമെന്നതു കേട്ടനേരം * താതനോടനുജ്ഞവാങ്ങി
ന്ന കൃഷ്ണനും രാമൻതാനും ഭംഗിയേറീടും തേരിലേറിച്ചെന്നതി
വേഗം * അംബുധിതീരേ ചെന്നു നിന്നപ്പോളറികയാലംബു
ധി നിജരൂപം കൈക്കൊണ്ടു ഭക്തിയോടും * ചെന്നു പൂജിച്ചനേരം
കൃഷ്ണനരുൾചെയ്താൻ തന്നാലും മദ്ഗുരുപുത്രനെ വൈകീടാതെ
എന്നു കേട്ടവൻ ചൊന്നാനെന്നുടെ ജലം തന്നിൽ വന്നിഹ വാ
ഴുന്നിതു ദൈത്യനാം പഞ്ചജനൻ * ആയവനത്രെ കൊണ്ടുപോ
യതു കുമാരനെ മായാമാനുഷ ശംഖരൂപിയാകുന്നതവൻ * എ
ന്നതു കേട്ടു കൃഷ്ണനംബുധൗ മുങ്ങി ചെന്നു കൊന്നിതു ശംഖരൂപ
നാകിയ ദൈത്യേന്ദ്രനെ * ശംഖത്തിന്നുള്ളിൽ ഗുരുപുത്രനെ കാ
ണാഞ്ഞിട്ടാൽ ശംഖവുമെടുത്തിങ്ങു പോന്നിതു ദാമോദരൻ *
ദൈത്യനാം പഞ്ചജനദേഹസംഭവശംഖ ഉത്തമമായ പാഞ്ചജ
ന്യമാം ശംഖമല്ലോ പാഞ്ചജന്യവും വിളിച്ചത്രയും വേഗത്തോ
ടും കാഞ്ചനരഥമേറി കൃഷ്ണനും രാമൻതാനും * മൃത്യുലോകത്തു
ചെന്നു കാലനോടു ഗുരു പുത്രനെത്തരികെന്നു കൃഷ്ണനും
ചൊല്ലീടിനാൻ * മൃത്യുവും കൃഷ്ണൻ തന്റെ കല്പന കൊണ്ടു വിപ്ര
പുത്രനെ കൊടുത്താശു പൂജയും ചെയ്തീടിനാൻ * ക്ഷിപ്രമങ്ങ
തിവത്സലനെക്കൊണ്ടു ചെന്നു വിപ്രൻ തന്നുടെ കയ്യിൽ
കൊടുത്തു ചൊല്ലീടിനാർ * ഇഷ്ടങ്ങളിനിയെന്തു വേണ്ടതെ
ന്നതു കേട്ടു തുഷ്ടിയോടാശീർവ്വാദം ചെയ്തവൻ ചൊല്ലീടിനാൻ *
ഇത്തരമുള്ള ശിഷ്യന്മാരുടെ ഗുരുജനം ചിത്തത്തിൽ നിരൂപി
ച്ചതൊക്കയും വരുമല്ലോ * എത്രയും പ്രസാദിച്ചേനെന്നതു കൊ
ണ്ടിനിങ്ങൾ കീർത്തിയും പ്രകാശിക്ക വിദ്യകൾ ദിനം തോറും * ഇ
ങ്ങിനെ ഗുരുപ്രീതി ചെയ്യുവരില്ല പാർത്താൽ മംഗലം ഭവിച്ചീ
ടും നിങ്ങൾക്കു ഗമിച്ചാലും * ഇത്തരം ഗുരുവിന്നാടാശീർവ്വാദ
വും വാങ്ങി സത്വരം ചെന്നു മധുരാപുരി പുക്കീടിനാർ * രാമകേ
ശവന്മാരെ കണ്ടൊരു യദുകുല മാരോടും പൂണ്ടു ചെന്നു സൽ
ക്കാരം ചെയ്തീടിനാർ * നഷ്ടമായൊരു ധനമൊട്ടു നാൾ ചെല്ലു
ന്നേരം കിട്ടിയ പോലെ സന്തോഷം വന്നിതെല്ലാവർക്കും * രാമകൃ

ണ്ണനുമഗ്രജനായുള്ള രാമനോടും വസിച്ചീടി ന്നെല്ലാവരും * ഉത്തരം പുനരിവർ പ്രതിവചിക്കുന്നു ഞാ നതു നാല്പത്താറാമദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടിനേൻ *

ശാരികപ്പൈതലേ കളമൊഴികിളിമകളേ സാരസ്യസൗജന്യസാരസർവ്വസ്വമേ * പാലും പഴവും മധുവും ഭുജിച്ചു നീ ബാലസ്യവും തീർത്തുകൊണ്ടു വൈകാതെ നീ * സാരസനേത്രനാം കൃഷ്ണൻ്റെ ലീലകൾ പാരം ചുരുക്കാതെ ചൊല്ലു ചൊല്ലേറ്റക്കിളിയും * വാരിജലോചനൻ തന്നുടെ ലീലക ളോരോന്നു നീയുരചെയ്തുള്ളതു കേൾക്കയാൽ * മാനിനിമാരായ ഞങ്ങൾക്കു വന്നൊരു മനോസന്താനങ്ങളെന്തു ചൊല്ലാവതും * എന്നതു കേട്ടുരചെയ്തു കിളിമക ളെന്നാൽ ചെവി തന്നു കേട്ടുകൊണ്ടീടുവിൻ * നന്ദതനുജൻ മുകുന്ദൻ പരൻ മുചു കുന്ദവരപ്രദനിന്ദിരാവല്ലഭൻ * ഇന്ദ്രാദിവൃന്ദാരകവന്ദ്യപാദൻ വിന്ദൻ പരാനന്ദനിന്ദുചൂഡപ്രിയൻ * ഇന്ദുബിംബാനനനിന്ദീവരപ്രഭ നിന്ദിതവിഗ്രഹൻ കന്ദർപ്പസുന്ദരൻ * ചന്ദ്രികനിന്ദിതമന്ദസ്മിതാനന നിന്ദീവരേക്ഷണൻ ഗോവിന്ദനീശ്വരൻ * ദേവകളർത്ഥിക്കമൂലം യദുകുലേ ദേവകീനന്ദനനായിപ്പിറന്നുടൻ * ദുഷ്ടരാം കംസാദികളെക്കൊലചെയ്തു ശിഷ്ടരെപ്പാലനം ചെയ്തു വാഴും വിധൌ * എത്രയുമിഷ്ടനാം മന്ത്രിപ്രവരനാ യുത്തമനായ ബൃഹസ്പതിശിഷ്യനായ് * ബുദ്ധിമാന്മാരിൽ വെച്ചഗ്രേസരനാക മുദ്ധവൻ തന്നെ വിളിച്ചങ്ങൊരു ദിനം * മന്ദഹാസം ചെയ്തു കയ്യും പിടിച്ചു കൊ ണ്ടിന്ദീവരേക്ഷണൻ ചൊന്നാൻ മധുരമായ് * ഭാവവിശുദ്ധിയും ബുദ്ധിഗുണങ്ങളും ജീവജന്തുക്കളിലുള്ള സമത്വവും * ദൈവവിശ്വാസവുമുള്ള ഭവാൻ മമ ജീവനാകും പ്രിയനല്ലോ മഹാമതേ * ആകയാലിന്നെനിക്കുപകാരമായ് ഗോകുലത്തിന്നു പോകവേണം ഭവാൻ * അത്ര ചെന്നെന്നുടെ മാതാപിതാക്കൾക്കുള്ളിത്തരശോകത്തെക്കളഞ്ഞു വന്നീടേണം * എന്നെപ്പിരിഞ്ഞതിഖേദം പൂണ്ടുവാണീടുന്ന തന്വംഗിമാരായ ഗോപീജനത്തെയും * എന്നുടെ സന്ദേശവാക്യങ്ങളൊക്കെയും നന്നായുരചെയ്തു ആശ്വാസിപ്പിക്കേണം * തന്നുടെ മാതൃപിതൃഭ്രാതൃബാന്ധവ നന്ദനമിത്രജനങ്ങളെയൊക്കെയും * നിർമ്മലഗാത്രിമാരാമെന്റെ ഗോപി

മാതെന്നു വന്നല്ലാതുപേക്ഷിക്ക കാരണം * ഇന്നിങ്ങനെ നല്ലാതാ
ന്നുശോചിപ്പവർക്കിന്നു കൊണ്ടെന്താനുപാലിക്കാവതാമെ *
എന്നുപറഞ്ഞാശ്ശുസന്ദേശവാക്യങ്ങൾ നന്നായുരചെയ്തീ
ടിനാൻ മാധവർ * ലോകൈകനായകൻ തന്റെ ശാസനത്തെ കൈക്കൊ
ണ്ടു ഗോകുലത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടിതുദ്ധവൻ * തന്നുടെ തേരതിലേ
റിപ്പോന്നാശു ചെന്നിതു ഗോകുലവന്നിതു സന്ധ്യയും * അ
ന്നേരമങ്ങു ഗോവത്സങ്ങൾ ഗോക്കളും വന്നുനിറഞ്ഞു പൊടിയും പ
റന്നുതേ * ഗോവൃഷന്മാരുടെയുദ്ഘോഷങ്ങളും ഗോവത്സ
ങ്ങളോട്ടമിങ്ങോട്ടുമോടിയും * പാലുകറക്കുന്നശബ്ദഘോഷങ്ങ
ളും ബാലകന്മാരുടെ വേണുനാദങ്ങളും * ആഭരണങ്ങളും പൂ
ണ്ടൊരു ഗോപിമാർ ശോഭിച്ച ദീപങ്ങളും പിടിച്ചങ്ങിനെ * ഗോ
വിന്ദലീലകൾ പാടുന്ന ഘോഷവുമീവിധമൊക്കയും കണ്ടു കണ്ടു
ദ്ധവർ * ചിത്തമോദത്തോടെ കണ്ണുചെല്ലുംവിധൌ ചിത്രങ്ങൾ
കണ്ടതിവിസ്മയം തേടിനാൻ * ഉദ്ധവർ വന്നതു കണ്ടൊരു നന്ദ,
നന്ദനും ബഹുമാനത്തോടു പൂജചെയ്യാദരാൽ * അന്നവുമാജ്യ
വും പാലും ഭുജിപ്പിച്ചു തന്നുടെ മെത്തമേലാശു വസിപ്പിച്ചു * പാ
ദശുശ്രൂഷയും ചെയ്തു നടന്നുള്ള ഖേദം ശമിപ്പിച്ചു ചോദിച്ചു
സാദരം * എന്നുടെ ജീവനായുള്ളൊരു ശൌരിയും നന്ദനന്മാ
രും സുഖേന വാഴുന്നിതോ * ശിഷ്ടരായുള്ള യദുക്കളെ നിത്യവും
ദുഷ്ടനാം കംസനുപദ്രവം ചെയ്കയാൽ * ജീവവിനാശമവനു ഭ
വിച്ചിതു ദൈവവിലാസങ്ങളാർക്കറിയാവതും * എന്നെയും
മാതാവു തന്നെയും നിത്യവുമൊന്നിച്ചു വാണ വയസ്യജനത്തെ
യും * വൃന്ദാവനത്തെയും ഗോവർദ്ധനത്തെയുമെന്നുടെ നന്ദ
നൻ കൃഷ്ണൻ മറന്നിതോ * ദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്നൊരെങ്ങളെക്കാണ്മ
തിന്നിക്കാലമിങ്ങു വരുമോ ജനാർദ്ദനൻ * വന്നുവെന്നാകിലോ
ബാലകൻ തന്നുടെ സുന്ദരമാം മുഖം കാണായിരുന്നതേ * വ
ന്നൊരാപത്തുകളൊക്കെയും തീർത്തവൻ നന്നായ് രക്ഷിച്ചതും മറന്നീ
ട്ടുമോ * ബാലകന്മാരോടുമൊത്തു ദാമോദരൻ ലീലകൾ ചെ
യ്തുള്ള വനപ്രദേശങ്ങളും * ഗോകുലഭൂമിയും ശൈലതടങ്ങളും
ശോകഹരമാകും യമുനാതീരവും * പോകുന്നനേരത്തു കൃഷ്ണനെ
ച്ചിന്തിച്ചു ശോകമുള്ളിലുണ്ടാകുന്നതില്ലൊട്ടു ഖേദവും * സുന്ദരനായു
ള്ള ഗോവിന്ദൻ തന്നുടെ മന്ദഹാസങ്ങളും മഞ്ജുവാക്യങ്ങളും *

സുന്ദരരൂപവുമേക്കുന്നതുമാരാമൊന്നുമേ ചൊല്ലുവാൻ മനസ്സുമി
ല്ലേതുമേ * രാമനും കൃഷ്ണനുമീശ്വരന്മാരെന്നു മാമുനി ഗർഗ്ഗനരുൾ
ചെയ്തു കേട്ടതോർ * നാഗായുതബലമുള്ളോരു കംസനെ വേഗേ
നകൊന്നതും വില്ലൊടിച്ചതും * മല്ലവീരന്മാരെയൊക്കവേ കാ
ന്നതും മൊല്ലുള്ള രിഷ്ടാദികളെ വധിച്ചതും * എന്നിവ ചിന്തി
ക്കിലീശ്വരന്മാരവ രെന്നാകിലും സ്നേഹമുണ്ടിനിക്കേറാവും *
ഇത്ഥം പറഞ്ഞു കരഞ്ഞു പുലമ്പിച്ചു ഭക്തിമുഴുത്തു ചമഞ്ഞിതു ന
ന്ദനും * അശ്രുവർഷത്തോടുമന്നു മേളിണ്ടാതെ വിരശോക
മാധവനെ ധ്യാനിച്ചുമേവിനാൻ * പുത്രഗുണങ്ങളെ വർണ്ണിപ്പ
തുകേട്ടു ചിത്തമഴിഞ്ഞു യശോദയുമപ്പൊഴ് * സ്നേഹപരവ
ശത്തോടു കരഞ്ഞു മോ മോഹനൻ കൃഷ്ണനെ ധ്യാനിച്ചുമേവി
നാൾ * ഇത്ഥമവരുടെ ഭക്തി കണ്ടേറാവും ചിത്തമോദത്തോ
ടുദ്ധവർ ചൊല്ലിനാൻ * ഇത്തരം കൃഷ്ണനിൽ ഭക്തിയുണ്ടാക
ം പുണ്യമാന്മാർ നിങ്ങളില്ലൊരു സംശയം * ജീവവിനാശകാ
ലത്തെന്നിരിക്കിലും കേവലാനന്ദനായുള്ളോരു ദേവനെ *
കാൽക്ഷണം പോലും നിനക്കും ജനങ്ങൾക്കു മോക്ഷം വരുമതി
നില്ലൊരു സംശയം * അങ്ങിനെയുള്ളൊരു ദേവനാം കൃഷ്ണനിൽ
നിങ്ങൾക്കിതുപോലെ ഭക്തിയുണ്ടാകയാൽ * ജന്മസാഫല്യം
വരിച്ചിതു നിങ്ങൾക്കു കർമ്മമിനിയൊന്നു ചെയ്യേണ്ടതില്ല
ട്ടോ * നിങ്ങൾക്കു സൌഖ്യം വരുത്തുവാൻ മാധവ നിങ്ങളെ വെ
ടാതെ വരുമെന്നറികനീ * ഇന്നചരാചരജാതികളുള്ളിലും
പിന്നെ പുറത്തും ജഗത്തിങ്കലൊക്കയും * വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന
കൃഷ്ണനെ നിത്യവും ഗോപതേ നിങ്ങളും കാണുന്നതില്ലയോ *
ശത്രുവുമില്ലൊരു മിത്രവുമില്ലവ നത്യന്തമിഷ്ടനായിട്ടുമില്ലാർക്ക
മേ * ആരിലും ദ്വേഷവും ഭേദവുമില്ലവ നാരുടെ പുത്രനുമല്ലാ
നിനക്കുമ്പോൾ * ജന്മമരണവികാരാദിയില്ലാത്ത നിർമ്മലൻ
നിർഗ്ഗുണനാവ്യക്തനീശ്വരൻ * ലീലാർത്ഥമോരോരവതാരവും
ചെയ്തു പാലനം ചെയ്യുന്നു സാധുജനങ്ങളെ * അങ്ങിനെയു
ള്ളൊരു കൃഷ്ണൻ നിനക്കില്ലൊ നിങ്ങൾക്കു തന്നെ തനയനല്ലോർക്ക
നീ * എല്ലാജനങ്ങൾക്കുമാത്മജനായതു മെല്ലാർക്കുമമ്മയും താ
താനാകുന്നതും * സർവ്വജനങ്ങളും സർവ്വലോകങ്ങളും സർവ്വച
രാചരജീവവൃന്ദങ്ങളും * സർവ്വമിക്കാണുന്നതൊക്കെയും സ

കപ്പുരപരനായകൃഷ്ണനോടൊന്നാക്കി * അങ്ങിനെയുള്ളൊരാനാ
ഥനെച്ചിന്തിച്ചു നിങ്ങൾക്കുദ്വേഷിപ്പവരൊന്നുതാൻ കാരണം *
ഭക്തിപരവശന്മാരായി നിങ്ങളെല്ലാം ഭക്തപ്രിയൻ മുക്തി നൽകു
മെന്നതാലും * ഏവംപലവിധം തമ്മിൽ പറഞ്ഞവർ ഭാവ
സൌഖ്യത്തോടുവാഴുംനേരത്ത് * അക്കാലമിപ്പാനാട്ടത്തുകാര
ണം പുഷ്കരനേത്രമാരാകിയഗോപികൾ * ബോധമോടെത്തോ
ടെഴുന്നീറ്റുദേഹങ്ങൾ ശുദ്ധിവരുത്തിക്കളുത്തിദീപങ്ങളും *
അഷ്ടമംഗല്യവുംവെച്ചുദധികളും പൂർണമോടേനേകലക്കിത്തുട
ങ്ങിനാർ * പങ്കജനേത്രമാരാകുമവരുടെ കങ്കണശബ്ദവും മ
ന്ഥധ്വനിഘോഷവും * കേശവലീലകൾപാടുന്നഘോഷമോ ടാ
ത്തുദിഗന്തരമൊക്കെനിറഞ്ഞിതേ * ഗോപികമാരുടെഗീത
ഘോഷംകേട്ടു പാപമകന്നിതുസജ്ജനത്തിന്നും * ദിക്കുകൾ
ക്കെല്ലാമമംഗലവുംപുന രൊക്കെനശിച്ചുതെളിഞ്ഞുവിളങ്ങി
നാർ * ഉൾപ്പൂവിൽമോദമോടദ്ധ്യായമിന്നുഞാൻ നാല്പത്തുമാ
റാംചുരുക്കമായ്ച്ചൊല്ലിനേൻ *

പിന്നെയങ്ങർക്കനുദിക്കുന്നതിൻമുമ്പേ ചെന്നുകുളിച്ചു
വിശുദ്ധനായുദ്ധവൻ * നിത്യകർമ്മങ്ങളുംചെയ്തുവിധിപോ
ലെ നിത്യദാനങ്ങളുംചെയ്തുതദനന്തരം * നന്ദഗേഹേചെ
ന്നിരുന്നോരനേരത്തു സുന്ദരിമാരായഗോപീജനങ്ങളും *
ദൂരദേശത്തുവിളങ്ങിനിന്നീടുന്ന തേരതുകാൺകയാൽതങ്ങ
ളിൽച്ചൊല്ലിനാർ * ദുഷ്ടതചെയ്യുന്നകംസന്റെഭൃത്യനാം ക
്രൂരനിന്നുമിവിടെക്കുവന്നിതോ * മൃത്യുവെപ്രാപിച്ചദുഷ്ടനാം
കംസന്റെ തൃപ്തിവരുത്തേണമെന്നുനിനയ്ക്കയാൽ * നമ്മെയും
കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊൽവതിനായിട്ടു ദുർമ്മതിയാകുമവനിങ്ങുവ
ന്നിതോ * നന്ദതനൂജനെക്കൊണ്ടുപോയോരവ ക്കിന്നുമെ
ല്ലതുവന്നുകൂടാതവും * എന്നുപറയുന്നനേരമങ്ങുദ്ധവൻ ത
ന്നെയുംകണ്ടവർചിന്തചെയ്തീടിനാർ * സുന്ദരനായിവനാ
രുവാൻദൈവമേ വന്നിതിപ്പോളിതിലില്ലൊരുസംശയം * പങ്ക
ജതുല്യമായുള്ളൊരുനേത്രവും പങ്കജമാലയുംപീതവസനവും *
നീണ്ടഭുജങ്ങളുംമന്ദഹാസങ്ങളും കണ്ടാൽമനോഹരമായൊരു
രൂപവും * എന്നിവയൊക്കെയുംകാണുന്നനേരത്തു നന്ദന

ത്തുമെന്നാപ്പാരമെന്തൊന്നതോ * ഇത്തരംചിന്തിച്ചവരുംചി ലരൊട്ടു വൃന്ദാരകന്മാരുംചൊദിച്ചാരിതുടൻ * ഇപ്പോൾ തന്നുടെസന്നിധൌചെന്നാൎത്തു ബലമൊരാത്തൊട്ടുസൽകരി ച്ചീടിനാർ * നല്ലകശലമതൊരൊപാടിച്ചുപഞ്ചമു മല്ലലുംമോക്ഷ വുംപൂണ്ടുപരൊക്ഷയും * നൃപന്മാരുകൂടാതെയുമെല്ലാമൊരാരൊൎത്തു ചാരുസ്ഥിതംപൂണ്ടുമെല്ലാരുംപരിപാലിച്ചിനാർ * ഒകെതുപദ്ധത്തി യായുള്ളോരുകൃഷ്ണൻറ ദൂതൻഭവമന്നറിഞ്ഞതാർതഞ്ഞങ്ങളും താതനുംതന്നുടെമാതാപിതാമഹനും പ്രീതിവരുത്തുവനാരെല്ലാം ണ്ടുയച്ചതോ * ഇന്നുകൂടാതെശോകമേലാശോവിന്ദനൊന്നും സ്മരിപ്പാനവകാശമില്ലല്ലൊ * മാനുഷിമാൎക്കുംസ്വജനബന്ധു ക്കളിൽ പ്രേമമുപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവാൻപണിയല്ലൊ * കാൎയ്യാ ൎത്ഥമുള്ളൊരുമതങ്ങളൊക്കയും കാൎയ്യംകഴിഞ്ഞാൽക്ഷണംകൊ ണ്ടുവിട്ടുപൊം * പുഷ്പത്തിലുള്ളമധുവൊടുങ്ങീടുകി ലമൎപ്പാരമ്മ വണ്ടുകളെല്ലാംഗമിക്കുമെ * തങ്ങളിന്നാതനെന്നപുരുഷരുംകാ മിനി സംഗമാനന്തരംവിട്ടുഗമിച്ചീടും * വിത്തമൊടുങ്ങുന്ന നേരംപുരുഷനെ സ്വന്തംമനൈകവെടിഞ്ഞിടുംഗണികമാർ * ഏറിയകാലംവഴിപൊലെപാലിച്ചു കൂറുള്ളപതിശുശ്രൂഷനെ ന്നാകിലും * പൌരുഷംപൊംവതന്നൊന്തെന്നൊൎത്തു തെറ്റെന്ന മൈകവെടിഞ്ഞീടുംപ്രജകളും നല്ലഗുരുവിനൊൽശിഷ്യന്മാരുംവിദ്യ കളെല്ലാംഗ്രഹിച്ചാൽവെടിഞ്ഞുഗമിച്ചീടും * ദക്ഷിണചെ യ്യുമെശെഷംയജമാനനെ തൽക്ഷണമൃത്വിക്കുകളുംവെടിഞ്ഞീടുമെ * നല്ലഫലങ്ങളൊടുങ്ങിയാൽവൃക്ഷങ്ങ ളെല്ലാംവെടിഞ്ഞുഗമി ക്കുന്നുപക്ഷികൾ * അശ്ശികഴിഞ്ഞഗൃഹങ്ങളെതൽക്ഷണം വിട്ടുഗമിക്കുംവഴിപൊക്കരൊക്കയും * നിത്യമിരിക്കുംവനാന്തത്തെ യുംപാവകൻ കത്തിദ്ദഹിച്ചാൽവെടിയുംകണക്കിനെ * നി ത്യവുംവന്നസുഖങ്ങളുംപാ ഞ്ഞെത്രയുമിഷ്ടമുണ്ടെന്നുഭാ വിച്ചുടൻ * പാരാതെസംഗമംചെയ്തുകൊണ്ടപ്പൊഴ ജാര നംനാരിയെവിട്ടുനടന്നീടും * വന്നീലമൌക്തികമെന്നാ കിലും പിന്നെമമതമവനില്ലതെല്ലുമെ * ഇത്ഥമുരചെയ്തുപർ ക്കളുംകൃഷ്ണനെ ച്ചിന്തനിനച്ചുകരഞ്ഞുതുടങ്ങിനാർ * ലോ കൈകനാഥനെച്ചിന്തിച്ചുപഞ്ചവും ലൌകികമെന്നതുംകൈ വിട്ടവർകളും * അച്യുതൻതന്നുടെബാലചരിതങ്ങളുച്ചത്തി

യൊത്തൊന്നുപാടിത്തുടങ്ങിനാർ * അപ്പൊഴുതൊരു ഭൃംഗമെത്തു
യുംവെഗെന തൽപ്രദെശത്തുപാറിച്ചെന്നീടിനാൻ * ഇന്ന
വൻകൃഷ്ണന്റെദൂതനായ്വന്നവ നെന്നുകല്പിച്ചൊരുഗോപിയും
ചൊല്ലിനാൾ * ധൂൎത്തനായുള്ളൊരുകേശവന്റെയുമിത്രമായു
ള്ളൊരുപത്നീകുചങ്ങളിൽ * കുങ്കുമക്കന്നാണിയിമൃഷ്ടമാമെ
ലഗ്നസമസ്തനെപ്പാറിയകന്നകം * ശ്മശ്രുക്കളിൽതേച്ചുവന്ന
മധുകര കശ്മലനീമമപാദംതൊടായ്ക്കെടോ * ഇന്നുപുരസ്ത്രീജ
നങ്ങൾക്കുകേശവൻ നന്നായ്പ്രസാദംവരുത്തുകവേണ്ടതും *
ഇന്നിഹഞങ്ങളെസൽക്കരിച്ചീടുകിൽ നന്ദാത്മജനലഭ്യ
തയുണ്ടായ്വരും * ചൊരസുഖങ്ങളറിയിച്ചുഞങ്ങളെ തെററ
ന്നുപെക്ഷിച്ചുപോയിതുമാധവൻ * പുഷ്പത്തിലുള്ളമധുവൊട്ടു
ണ്ടീടുകിലപ്പൊഴെപോകുന്നനിയെന്നതുപോലെ * മോഹ
നമായകപടവാക്യങ്ങൾകേട്ടു മോഹിച്ചുപോകയാലിന്ദിരാദേവി
യും * ഇപ്രകാരങ്ങളെന്നുമറിയാതെ തൽപാദശുശ്രൂഷ
ചെയ്തുവസിക്കുന്നു * എന്തിനുനീവൃഥാകൃഷ്ണകഥകളെ ചൊ
ന്നരമാടത്തുവന്നൊരുന്നുഭൃംഗമെ * കാന്തനില്ലാതെതന്നാരി
മാർഞങ്ങളു മെന്നുനിനക്കതുവന്നിരിക്കുന്നു * നിത്യവും
കൃഷ്ണനോടൊന്നിച്ചിരിക്കുന്ന മത്തേഭഗാമിനിമാരുടെസന്നി
ധൌ * സന്തോഷമോടുനീചെന്നുപാടീടുകിൽ സമ്മാനവുംത
വവേണ്ടതുകിട്ടുമെ * സുന്ദരരൂപവുംമഞ്ജുവാക്യങ്ങളും മന്ദ
ഹാസങ്ങളുംചാരുകടാക്ഷവും * എന്നിവകാണുന്നനേരത്തുകൃ
ഷ്ണനെ മൂന്നുലോകത്തിലുമുള്ളതരുണിമാർ * ചെന്നുവരിച്ചീ
ടുമെന്നതുകൊണ്ടവൻ നിന്നൊരുനാരിയിൽപ്രേമമില്ലെങ്കിലും*
ഇപ്രകാരവശമാരായഞങ്ങളിൽ ചിത്തകാരുണ്യമില്ലാത്തതു
യോഗ്യമൊ * ഉത്തമശ്ലോകനെന്നുള്ളൊരുനാമവും ഭക്തകാരു
ണ്യമുണ്ടാകകൊണ്ടല്ലയൊ * നിൎമ്മലന്മാരായബന്ധുജനങ്ങ
ളെ തന്മൂലമെല്ലാമുപെക്ഷിച്ചുഞങ്ങളെ * നിൎമ്മൂലമായുപെ
ക്ഷിച്ചുതനിഷ്ഠുരമായ് തമ്മിൽനിരത്തുവാമനാക്കണ്ടെനീവൃഥാ
ഒന്നുമപരാധമില്ലാത്തബാലിയെ കൊന്നുമൃഗയുക്കളെപ്പോ
ലെമാധവൻ * കാമിച്ചുവന്നൊരുരാക്ഷസനാരിയെക്കാമുക
രൊരംവിരൂപയാക്കീടിനാൻ * പാരിച്ചഭക്ത്യാസകലവും
നൽകിയ വൈരൊചനിയെപ്പിടിച്ചുകെട്ടീടിനാൻ * അങ്ങി

ദോഷമുള്ളോരതിനീട്ടു മൽതന്നോടു ഞങ്ങൾക്കു സംഗമിനിമേൽ
മതിമതേ * ഏത്രയും നീച്ചൻ കൃഷ്ണനെന്നാകിലും നിത്യവും
ഞങ്ങൾക്കു സൽകഥാകൾന്നാം * യാതൊരു കൃഷ്ണകഥാമൃതം
സേവിച്ചു ചേതസി മോഹങ്ങളൊക്കെ നാശിക്കയാൽ * ചിത്തവി
ശുദ്ധിയും പൂണ്ടു പിതൃമാതൃ പുത്രമിത്രാർത്ഥകളത്രാദികളെയും
വ്യർത്ഥമെന്നോർത്തു വെടിഞ്ഞു വിട്ടുകളഞ്ഞു ഭൈക്ഷ്യജനവൃത്തവാഴ്
ന്നതിസൗഖ്യമായ് * തങ്ങിന നായുമുള്ളോരു കൃഷ്ണൻ കഥാമൃത ങ്ങ
ങ്ങിലനേകങ്ങൾ ഏതിർക്കുന്നതെങ്ങളും * ദുഷ്ടനാം വേടൻ ധനു
ർദ്ദണ്ഡശരവുമായ് കാട്ടിലൊളിച്ചു വസിച്ചുകൊണ്ടെൻ്റിനി * പേട
മാൻനാഗങ്ങൾക്കു കൊന്നീടുകൾക്കയോ 'ചൊടിയറികുന്നു ചൊല്ലുമൃ
ഗങ്ങളെ * നല്ലശരമെയ്തു കൊല്ലുന്നതുപോലെ മല്ലവിലോച
നൻ മാധവൻ ഞങ്ങളെ * വിഷമ വചനങ്ങൾകൊണ്ടു മോഹി
പ്പിച്ചു മന്ദഗലീലാരസവുമറിയിച്ചു * കോമളരത്നനഖങ്ങളു
മേല്പിച്ചു കാമാഗ്നിതന്നിൽ പതിപ്പിച്ചു നിത്യം * സന്താപം
കൈകവിട്ടു പാദമതി കൃഷ്ണൻ്റെ വാർത്തകളല്ലാതെ വല്ലതും ചൊ
ല്ലിനീ * മറ്റൊന്നു വല്ലവിമാർ ചൊല്ലിനാളപ്പോഴേ തെറ്റന്നു നീയ
ങ്ങു ചെന്നിങ്ങു പോന്നിതോ * ഞങ്ങളെ കൊണ്ടങ്ങു ചെല്ലുവാ
നാളെല്ലാണ്ടു മംഗലചിത്രപനായുള്ളോരു മാധവൻ * എങ്കിൽനി
ണക്കിന്നു വേണ്ടതു നൽകുവാൻ ശങ്കയില്ലങ്ങൾക്കുമെന്നുമന
ല്ലോ മാധവൻ * ചെന്താമരാക്ഷൻ്റെ വക്ഷസ്ഥലമതിൽ ചെ
ന്താരിൽമാനിനീ സന്തതം വാഴുകയാൽ * ഇന്നാരീ ഞങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടെന്തുപകാരമില്ലെങ്കിലും ധന്യശീലങ്ങളെ തന്നോരുചെ
ല്ലുനും * പങ്കജനേത്രനാം കൃഷ്ണൻ മധുരയിൽ സങ്കടമെന്നിയേ സു
ഖിച്ചു വാഴുന്നിതോ * നന്ദഗോപാത്മജൻ [illegible] പി
ന്നെയും ബന്ധുവയസ്യജനത്തെയും * ഗോകുലമന്നായും വൃ
ന്ദാവനത്തെയും ഗോകുലവാസികൾ സ്മരിക്കുന്നിതോ *
ഞങ്ങടെ വൃത്താന്തമെന്തെങ്കിലുമോർത്തു സംഗതിയിങ്കൽ പറ
വല്ലതും ചൊല്ലിതോ * നല്ലോരു കില്പുകൾ ചന്ദനമെന്നിവ യെല്ലാം
ധരിച്ചോരു കൃഷ്ണൻ കരാംബുജം * ഇന്നിനി ഞങ്ങടെ മൂർദ്ധനി വെച്ചു
തിന്നെന്നുകഴിവതും ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടേ * ചെന്താളിർമാ
ത്തം [illegible] പൂണ്ടവൻ പാദതലങ്ങൾ തടവുന്നു
ന്നു * ചെന്താമരത്തിരുവടികൾ മയിൽക്കണ്ണുകൾ ചെന്താ

ങ്ങാക്ഷനെപ്പൂണ്ണനാകുന്നതോൻ * ഉത്തമന്മാരുടെ വാക്കുകൾ കേൾക്കയാൽ ധൈര്യവും വീര്യവും പൂണ്ടുകൊണ്ടുള്ളവൻ * മൂഢന്മാരുടെ സംസർഗ്ഗം കൊണ്ടു ബുദ്ധികളൊക്കവെ നഷ്ടമാക്കിനോൻ * കാമിനിമാരുമായുള്ള ചേർച്ചകൊണ്ടു കാമിച്ചതൊക്കയും സാധിച്ചിരിന്നവൻ * ഈശ്വരന്മാരുടെ കൃപ്പയാലിത്തിരം ശോഭിതങ്ങളാകുന്ന ദിക്കുകൾ വരികയാൽ * എന്നതിനാൽ ഇപ്രകാരമവരെല്ലാവരും ചിന്തിക്കുന്നു ബലമായിതാന്നുതില്ലായ * ലോകൈകനാഥനിൽ ഭക്തിയുണ്ടാകയാൽ ലൌകികപ്രവൃത്തിമാരായിരിക്കിലും * മനസംകൃത്തിയിൽ വെച്ചിരിക്കവർ മനയ്യനാഭികൾ ചെയ്യുന്ന പുണ്യം * ഒന്നുമെ ചെയ്യാതിരുന്നാലുമാനസമിന്നകുഞ്ഞുകലുഷം ഇല്ലെന്നും ഉന്നതമായ പരമാത്മവിത്തുപോലെ ചിത്തശുദ്ധിയും വ ന്നാകുമായെല്ലാം * സല്ലഗ്രഹനക്ഷത്രപുത്രാദികളെല്ലാം പക്ഷിച്ചിരിക്കെല്ലാവരും * സന്തതം കൂറുമിതൊന്നുമറിച്ചു ഇച്ചിന്തിക്കിനിയും അവർക്കഗ്രഹമെത്രയും * എല്ലാരിലുമേ വിശേഷവിച്ചുള്ള നല്ലൊരനുഗ്രഹമെന്നറിഞ്ഞിടേണം * അന്തരംഗങ്ങൾക്കു പാപങ്ങളൊക്കെപ്പോകും ചിന്തിച്ചു നിത്യമെല്ലാം തിരുനാമം * ഇന്നിതെല്ലാം ചെയ്യുന്നവരുടെ സമ്പാദ്യങ്ങൾ ഏറ്റവും വളരെയിട്ടും * സർവ്വമംഗളമായ് ആനന്ദമായി സംസ്കാരത്തിലും പ്രപഞ്ചമാകുന്നതിനാൽ * എല്ലാം കൊണ്ടുമാലിച്ചുവന്നിട്ട് എല്ലാവരും ചിന്തിച്ചു മോക്ഷം മേൽ നന്നായി നടത്തിയാൽ സകലരും ഉപദേശിച്ചു പാലിക്കുന്നു * എന്നുടെ സന്തോഷമനുഗ്രഹങ്ങൾ ചേർന്നുതന്നെ ഇരിക്കുന്നു * ഈ പരമാത്മതത്തിൽ ചേർന്നു സുഖമായി എല്ലാം കൈവരുന്നു * സൽപ്പുരുഷന്മാർ ഈശ്വരനെ സ്മരിച്ചു കൊണ്ട് പൂജിച്ചു സേവിച്ചിരിക്കുന്നു * സൽപ്പുരുഷന്മാർ സത്യവാന്മാരായിട്ട് വിപ്രഗണങ്ങളെ പാലിച്ചിരിക്കുന്നു * വിശ്വനാഥൻ പരമാനന്ദം ഈ വിശ്വത്തിലെങ്ങും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു * എന്നതിനാൽ ലോകത്തിൽ കീർത്തികൂട്ടമെല്ലാം പലരും ചൊല്ലിയും * എന്നിവ സർവ്വമറിഞ്ഞതിനാൽ ഉള്ളിൽ നോക്കുമവർക്കെല്ലാം ശുദ്ധമാകുന്നതിനാലും * എന്നിവനിൽ ഒന്നുമേ സംശയമില്ലെന്നുറപ്പിച്ചിട്ടവ

നിന്നുതാൻ നിന്നാലുവിട്ടിങ്ങു പോന്നതും * ഉൾതിങ്ങുന്നിട്ടമി
ഷ്ടമത്താധിനെ പ്പാരാതെ നാരിമാർ ചിന്തിക്കുമെപ്പോഴും *
ചാരത്തിരിക്കു ജനത്തെയുമപ്പോഴെ നേരെ നിനയ്ക്കയുമില്ലാത
കണ്ടിരെ * എന്നതു കൊണ്ടു ഗൃഹവിത്തവും വിട്ടുകൊണ്ട
ന്നെയും സന്തതം ധ്യാനിച്ചു നിത്യവും * തത്ര വാഴുന്നോരു നി
ങ്ങളെ ഞാനൊട്ടു സത്വരം ചേരുമെന്നില്ല സംശയം * വൃന്ദാവ
നെ രാസകേളികൾ ചെയ്യുന്ന സുന്ദരിമാരായ ഗോപിമാരിൽ
ചിലർ * രാത്രിയിലന്തരമാകയാലെന്നായ ചൈതന്യം ധ്യാനി
ച്ചുകൊണ്ടിഹ വരിച്ചിതു * ഇത്തരമെല്ലാമെഴുതിച്ചു മാധവൻ
സത്യമാമെഴുത്തുമെന്നിന്നു ചൊല്ലിനാൻ * ഉദ്ധവൻ വിരവോടെ
നൻ തന്നുടെ സന്ദേശം ഗോപവധുക്കളോടു ചൊല്ലിനാൻ *
ശ്രീകൃഷ്ണനച്ചൊന്ന വൃത്താന്തമിന്നു ഞാൻ സുന്ദരിമാരോടിങ്ങു
ചൊല്ലിനേൻ *

ഇങ്ങിനെ കൃഷ്ണൻ തന്റെ സന്ദേശമൊക്കയും മംഗലഗാത്രി
മാർ കേട്ടോരനന്തരം * ചേതസി ചേരുന്ന വിരഹതാപമകന്നാക
യാൽ പ്രീതിപൂണ്ടുദ്ധവൻ തന്നോടു ചൊല്ലിനാർ * സന്തത
മാരായ യാദവർ ശത്രുക്കളെ നിത്യമുപദ്രവിച്ചീടുക കാരണം * ദു
ഷ്ടനായുള്ളൊരു കംസൻ വിധിവശാൽ നഷ്ടമായ്ത്തീർന്നതു ഭാഗ്യ
മത്രേ മോദം * യാദവന്മാരോടു ചേർന്നിച്ചു മാധവൻ മോദവും
കൈക്കൊണ്ടു വാഴുന്നിതോ സുഖം * പൗരനാരീജനങ്ങൾക്കു
മോദമായവൻ പാരം പ്രസാദം വരുത്തുന്നതില്ലയോ * കേളിവി
ശേഷങ്ങളൊക്കെയറിയുന്ന സൽകലാപൂർണ്ണനാം കൃഷ്ണൻ മനോ
ഹരൻ * സുന്ദരിമാരാം പുരസ്ത്രീജനത്തിന്റെ മന്ദഹാസങ്ങ
ളും കേളീവിലാസവും * ഒന്നൊന്നു കണ്ടന്നു ഗ്രാമത്തെ വാഴുമ്പോൾ
പാരാതിരിക്കയുമില്ലെന്നു നിർണ്ണയം * നാരിമാരോടു മേളി
ച്ചിരുന്നാൽ കണ്ടവരോടു ചൊല്ലുന്നതാമെന്നാകിലും *
സംശയമില്ലതു ഉണ്ടാകുമെങ്കിലോ ഞങ്ങളെയോർക്കുമോ നമ്മുടെ
മാധവൻ * വൃന്ദാവനാന്തരത്തിങ്കലൊന്നിച്ചു മുന്നം ചി
രകാലം ക്രീഡിച്ചതോർക്കുമോ * കന്ദർപ്പസുന്ദരനിന്ദിരാമന്ദിരൻ
നന്ദതനൂജൻ മാനിനീമോഹനൻ * തന്നെക്കൊതിച്ചു തപിക്കു
ന്നൊരു ഞങ്ങൾ തന്നുടെ ഗാത്രസ്പർശസുഖത്തിനായ് * നന്നായ്

ത്തണെപ്പിപ്പതിന്നാരെയാരുമില്ലാ വന്നീടുമോ കൃഷ്ണനെന്നാതി രെത്രിയോ * ശത്രുക്കളെയും വധിച്ചു പിതൃമാതൃ മിത്രഭൃത്യാമാത്യ ബന്ധുജനത്തോടും * രാജ്യാധികാരവും ചെയ്തു ജനങ്ങളാൽ പൂജ്യനായത്യന്തമുള്ള സമ്പത്തോടും * സുന്ദരിമാരായ കന്യക മാരോടു മൊന്നിച്ചു മരുവീടുന്ന മാധവൻ * ഒന്നിനുമൊന്നിനും മുഷിച്ചിൽ വിട്ടേതു വന്നീടുവാനവകാശമില്ലെങ്കിലും * സ്നേ ഹമുണ്ടാകയാലിപ്പോളെങ്ങൾക്കതു മോഹത്തിനാലില്ലയില്ലാ മഹാമതെ * കേശവൻ താനെന്നതിനെങ്കിലും വ രാതെയെ പിരിഞ്ഞകന്നതാരെടോ * തങ്ങളിന്നാരുമില്ലാത്തതുള്ളിൽ നട്ട ങ്ങളായ സംഗമം തങ്ങൾക്കറിഞ്ഞിതില്ലെങ്കിലും * ശ്രീകാന്തനാ രീസൎവ്വകമെവ്വം സാധിച്ചു ഭോഗൈകകനാഥനാം കൃഷ്ണനെപ്പോ ഴ്ക്കിലാം * വല്ലവീമാരായ ഞങ്ങളുമെല്ലാം കില്ലാതെ പൂകി ല്ലാതെകാം തീതം * ആശയെ ഞങ്ങളിന്നാരെക്കയറി പിരിച്ചുകൊ ശാപമിതന്നെഞങ്ങൾക്കെങ്ങുമില്ല നിൽ * ഒരോന്നിലാശകളുണ്ടാ ക്കിയാൽ ഖേദങ്ങളെത്ര വന്നതല്ലാക്കും * നൈരാശ്യ മെന്നല്ലയല്ലയൊ സൗഖ്യം പിംഗല ചൊന്നതു കേട്ടി ല്ലേ * ഗോവർദ്ധനവും വൃന്ദാവനവും ഗോവത്സഗോപ ബാലഗോക്കളും * എന്നിവയെല്ലാം കൃഷ്ണനെ ചുറ്റിക്ക ന്ന നന്ദനന്ദനനെപ്പിരിഞ്ഞവും പിരിഞ്ഞവും * ചിത്രസൌന്ദൎയ്യ വും കടാക്ഷവും മന്ദഹാസങ്ങളും മഞ്ജുളവാക്യവും * എന്നി വ കണ്ടിന്നു തങ്ങൾ കൊതിച്ചു നാനാ വിഹാരങ്ങൾ ചെയ്ത ഗോ വിന്ദനെ * എങ്ങിനെ ഞങ്ങൾ മറക്കുന്നതെവ്വം ഗോപസ്ത്രീ പരിവൃതനായ * ഹാ ഹാ രമാപതേ ഹാ ഹാ ജഗന്നാഥ ഹാ ഹാ ജഗന്നാഥ ഗോകുലനായക * ഹാ ഹാ കൃപാനിധേ വല്ലവീവല്ലഭ ഹാ ഹാ വ്രജത്തിലുള്ളവരുടെ മിത്രമേ * ദേഹത്തി ലുള്ള പ്രാണങ്ങൾക്കെ ദേഹവും ഗേഹവും മറ്റുള്ളവ ഒക്ക ന്നു * പ്രാണനാഥനെ വന്നു പാൎത്തതിന്നു കാണാതെ ഞങ്ങൾ ക്കില്ലാതെ വന്നു * ദുഃഖാൎണ്ണവത്തിൽ പതിച്ചോരു ഞങ്ങ ളെ രക്ഷിച്ചിടേണമേ ചന്ദ്രകാന്താകാന്ത * ഇത്ഥം പറഞ്ഞു കരയു ന്നവരോടു ചിത്തമെഴിഞ്ഞു കണ്ടുദ്ധവൻ പിന്നെയും * ഞങ്ങളുടെ സന്ദേശ വാക്യവും മൈത്രയുമെത്ര പറഞ്ഞതോ ന്നതാം * ചിന്താസന്താപമവൎക്കൊഴിഞ്ഞിതു തൽക്ഷണേ

ങ്ങളുമുണ്ടായിവന്നാതെ* അനന്തരമുദ്ധവൻതന്നെവഴിപോലെ സുന്ദരിവൃന്ദവുംപൂജചെയ്തീടിനാർ * ഗോകുലവാസികളാ യവർക്കൊക്കയും ശോകങ്ങളെല്ലാമെയുംതീർത്തുപോന്നീടുവാൻ * നല്ലോരുമാധവലീലകളെല്ലാറ്റു മെല്ലാവരോടുംപറഞ്ഞു കൊണ്ടുദ്ധവൻ * ചിത്തമോദത്തോടുതത്രവസിച്ചവനാ പാർത്തിട്ടുസൌഖ്യവുംവന്നിതെല്ലാർക്കുമെ * കേശവലീലകൾ കേട്ടുകേട്ടെല്ലാർക്കും ശോകമൊരോന്നചിന്തയില്ലായ്കയാൽ * മോ ദോദിനങ്ങൾകഴിയുന്നിതെല്ലാർക്കും മോദമൊന്നിവിധങ്ങളെന്ന നിനച്ചുടൻ* ഉത്തമമാരാമഗോപിമാർക്കുള്ളൊരു ഭക്തികണ്ടെ ത്രയുംമോദമോടുദ്ധവൻ* എല്ലാവരുംചെന്നാരങ്ങിയനേരത്തു വല്ലവിമാരെതൊഴുതുചിന്തിച്ചിതു* ഉത്തമപൂരുഷനാകിയ കൃഷ്ണനിൽ ചിത്തമിവർക്കിന്നുഭക്തിയുണ്ടാകയാൽ * ഇത്രിലോ കത്തിങ്കലുള്ളവരങ്ങളിലുത്തമന്മാരിവരില്ലാത്തസംശയം * നിർമ്മലയാംവിഷ്ണുഭക്തിയില്ലായ്കിലോ ബ്രാഹ്മണജന്മവുമെത്ര യുംനിഷ്ഫലം * ഭക്തിപൂണ്ടീടുകിലൊരീചനാകിലും മുഖ്യ നവനതിനില്ലകില്ലൊട്ടുമെ * ഇത്ഥംവ്യഭിചാരശീലമാരല്ലന പതിമാനിനിത്യംവസിപ്പുകരങ്ങളിലോ * വൈദികിയുംശൌച്യ വുംസംസ്കാരവുംദേഹശുദ്ധിയുമാചാര്യസേവയുംകർമ്മവും * തപവിജ്ഞാനവുമില്ലാത്തഗോപിമാർക്കിത്തരംഭക്തിഭവിച്ചു തത്യത്ഭുതം * ധന്യമാരാകുമിവർക്കിതുകാരണം വന്നുകൂടുംനല്ല സൌഖ്യവുംമോക്ഷവും * എന്നുടെരോഗത്തിന്നിതൌ ഷധം നന്നെന്നറിയാതെരോഗിയായുള്ളവൻ * വ്യാധിക്കനാ ല്ലമരുന്നുസേവിക്കിലും വ്യാധിനശിച്ചീടുമെന്നാകണക്കിനെ * തപരിമാണത്തെസേവിച്ചുകൊണ്ടകിലും ഭക്തപ്രിയൻമുക്തി നൽകുമെല്ലാർക്കുമെ * സുന്ദരിമാരിവർക്കുള്ളതോടൊന്നിച്ചുവൃ ന്ദാവനത്തൊരാസക്രീഡകൾചെയ്യുന്നാൾ * ആശ്ലേഷവുംചുംബ നാലാപരാത്രികൾ ശോപതമുള്ളോരസൌഖ്യംലഭിക്കയാൽ* സത്ത്വശാന്തപ്രസാദങ്ങളിങ്ങുപോലെ സല്പുരുഷാർക്കുലഭിച്ചു തില്ലാർക്കുമെ * സുന്ദരിമാരാംഗോപിമാർനിത്യവും വൃന്ദാവ നെസഞ്ചരിക്കുംശ്ശോന്തരാ * പാദരജസ്സുകളുററവാസിക്കു ന്ന പാദപവല്ലീലതകളിൽവച്ചുഞാൻ * ഒന്നായ്‌വിവന്നുജ നിച്ചുകൊൾവോൻമമ തന്നിടവേണമനുഗ്രഹംശ്രീനിധേ *

സുന്ദരിമാരിവർമാധവലീലക ളൊന്നിച്ചുപാടുന്നശബ്ദങ്ങളും കേൾക്കയാൽ * ലോകത്രയങ്ങളുംശുദ്ധിവരികയാൽ ലോകൈകപൂജിതമാരിവരാക്കിപോൽ * എന്നതുകൊണ്ടിവർപാദങ്ങളെ പിന്നെയും പിന്നെയുംവന്ദിച്ചിടുന്നഞാൻ * ഇങ്ങനിരിപ്പവർഗോപീജനത്തോടു യാത്രയുംചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടുസത്വരം * നന്ദാദികളോടന്നേയുമോരോകഥകൾകൊണ്ടു ചെന്നലമതിവലംവശാന്തരം * കാഴ്ചകളുംകൊണ്ടുചെന്നനന്ദാദികൾ വാക്യോക്തികതിയോടിത്ഥംചൊല്ലിനാർ * നിത്യവുംശ്രീകൃഷ്ണപാദാംബുജങ്ങളിൽ ചിത്തമുറപ്പിച്ചുവരേണമേ * കായംനാഥന്റെസേവാപാത്രമായിടേണം ശയനാശ്രമങ്ങളുമൊന്നാക്കിനീക്കീടണം * ഓരോതരാകുമുള്ളവചെയ്യുന്നതൊക്കയും ഹരിക്കുപ്രീതിയായ്‌വരേണമേ * സല്ലാപമൊക്കെയുംസൽകഥയോടാകണം മല്ലാരിതൻകീർത്തിയില്ലാതെങ്ങുമൊന്നുമേ * എന്നുപറഞ്ഞതരമാശ്ലേഷമേന്നതും നന്ദിയോടുദ്ധവൻ ചെന്നുമഥുരയിൽ * നന്ദാദികളുമാഗോകുലവാസികൾനന്ദിച്ചുനൽകിയകാഴ്ചകളോടുമായും * രാമനുംകൃഷ്ണനുംയാദവേന്ദ്രന മാമുഗ്രസേനനുംകാഴ്ചകൾനൽകിനാൻ * ഗോകുലവാസികൾക്കുള്ളോരുഭക്തിയും ശോകവുംസ്നേഹവുംരാഗാദ്യുദ്വേഗവും * എന്നിവയൊക്കെയുംപിന്നെപ്പറഞ്ഞുദ്ധവൻ നന്ദാത്മജനോടുസത്യമായ്‌ചൊല്ലിനാർ * താല്പര്യമോടുമക്കൃഷ്ണനുമിന്നുഞാൻപറ ഞ്ഞുള്ളതുമൊക്കെയുംചൊല്ലിടാൻ *

—*—

അക്രൂരൻവാഴുന്നകാലത്തൊരുദിനം മംഗലരൂപനാമോരോതരമാതാൽ * പുഷ്കരലോചനനായൊരുസാരസ്വതൻ ദ്ദേവകളുമൊന്നായ്മനതാരിലുള്ളൊരു * ഉദ്ധവനോടുംപൊന്നപ്പുത്രനാമുഗ്രസേനൻതന്നോടുമൊന്നിച്ചുപോകുന്നേരം * അക്രൂരമന്ദിരംതന്നിലെഴുന്നള്ളി സംഭ്രമസന്തോഷപരവശനായനാതം * തന്നിടത്തിങ്കലെഴുന്നരുളുന്നതിന്നോരോന്നു കൊണ്ടുപോന്നാദരാൽ * മല്ലാരിതന്നുടെകാലുംകഴുകിച്ചു നല്ലോരുമെത്തമേൽവാഴിച്ചിതത്തിനാൻ * ഉദ്ധവൻതന്നെയും പൂജിച്ചുപിന്നെപ്പിന്നെ ബലഭദ്രനോടുമക്രൂരൻചൊല്ലിനാൻ * ചൊവ്വോടുകംസാദികളാകിയ ദുഷ്ടരെ മിന്നലൊടുക്കിനിങ്ങളുമാതരെ

ളും * എന്നിവകൊണ്ടുവിരാജിച്ചുകിരീടാദ്യം ചന്ദനകർപ്പൂരപു
ഷ്പമാല്യത്താലും * പൂർണ്ണകുംഭങ്ങളുംദീപങ്ങളും സ്വർണ്ണ
പാത്രങ്ങളുംപുഷ്പജാലവും * എന്നിവകൊണ്ടുവിളങ്ങുമ
ണിമയത്തിങ്കൽസ്വർണ്ണസിംഹാസനം * വസ്ത്രാഭരണ
നാട്ടുജനങ്ങളാലങ്ങ ഛത്രയുംനാനാമലങ്കരിച്ചങ്ങിരാ * സം
ഭ്രമപൂർണ്ണാംഗനാജനസ്വപദത്താലേ സന്തോഷമാത്രയുംതത്രചെന്നീ
ടിനാൻ * മന്ദഹാസത്തോടെഴുന്നീറ്റുവന്നു സുന്ദരിതന്നെ
ത്തന്നെപ്പിടിച്ചുടനേ * നല്ലോരുമെത്തമേൽ ചെന്നിരുത്തി
ക്കൊണ്ടു നല്ലവരസ്വാദ്യവാക്കുകൾചൊല്ലിനാൻ * പി
ന്നെയവളോടുമൊത്തുരമിച്ചിതു വസിഷ്ഠനാദാവിൻകമലനേ
ത്രം * തന്നുള്ളിൽവാഴുന്നുള്ള പരമാത്മാവും താനുമൊരുമിച്ചിട്ടു
തരംപൂണ്ടിടിനാൻ * മന്ദസ്മിതത്തോടെഴുന്നരമിച്ചവൾ
കൊണ്ടാടുമാറുതന്നുടെചൊല്ലുന്നതാൻ * വിഷ്ണുപത്രീക്ഷ്ണ
നൊന്നറിഞ്ഞവൻ കൃഷ്ണനെന്നാമത്തെകേട്ടുകമാരൻ * സ്വ
ന്ദരീതന്നെയുള്ളവസൗന്ദര്യവും പരമാനന്ദസ്വരൂപങ്ങളെത്ര
യുമുള്ളതും * ഇങ്ങനെപരമാനന്ദമയനായൊരുത്തമനായി
തംപൂർണ്ണപക്ഷമായവിധം * ഒരുനന്ദനതിയമനെടുന്നി
ച്ചുവിരിച്ച മനമതു വിരിച്ചുമിരുന്നതും * ആശ്ചര്യകാ
ക്ഷ്യായുക്തിപറഞ്ഞിടുവാൻ * ആശ്ചര്യനാംനാഥനൊടൊത്തരം
ചൊല്ലിനാൻ * കന്ദർപ്പസുന്ദരകാന്തസ്വരൂപമനിന്നെപ്പിരി
ഞ്ഞാൽപരാക്കമില്ലെന്നുമേ * എന്നുമുമ്പമിനിയുംപിരിയി
ല്ലെന്നോടെന്നിരിപ്പാതിലങ്ങുവന്നാലവൻ * എന്നൊരുസ
ന്തോഷമന്തരമുള്ളതും ഞാനുമെന്നുമുദാനിക്കുന്നു
ന്നും * പ്രാണനാഥവിരഹത്താലുള്ളമാലിനം പാരംതന്നാലേ
ശേഷിച്ചുപോയിതാം * കൊണ്ടുപോന്നു വർണ്ണനാകിയക്ക
ണ്ണന്മാർ കഴിവിദ്ധ്വരുമേൽസന്ധ്യയിൽ * കണ്ടാൽമ
നോഹരമായരൂപത്തോടു മുണ്ടായപുഷ്പവും മനോഹരനാ
നാൻ * സംഖ്യയില്ലാതൊരുഭാഗ്യങ്ങൾക്കായാൽ സാംഖ്യ
യോഗാചാര്യനായിനാനവൻ * രാമനോടൊന്നിച്ചുകൃഷ്ണ
നൊന്നിലിനം സാദരമുടയവനോടുംപുറപ്പെട്ടു * ശ്രീകൃഷ്ണനെ
ന്നെചൊന്നായാലുമങ്ങു തെന്ത്യാമതൊഴിച്ചുപൂകിച്ചതിക്രൂരനാം * മാ
രനാകാലുംകഴിക്കുന്നുമുമ്പം പാദാബ്ജതീർത്ഥംശിരസിമേ

ന്തീടിനാൻ * വസ്ത്രമാല്യാഭരണാന്നപാനാദികൊണ്ടത്രെ
യും സൽക്കരിച്ചാനവമഗ്നനായ് * പങ്കജനാഭന്റെപാ
ദാംബുജദ്വയം ഭക്ത്യാധരിച്ചുമോദേനചൊല്ലീടിനാൻ * സംസാ
രനാശനനായഭവാനിന്നു കംസാദികളെവധിച്ചുയദുകുലം *
പാലിച്ചുകൊണ്ടുള്ളവംശത്തിനുള്ള കാലദോഷങ്ങളൊക്കെ
യുംതീർത്തതെ * നിങ്ങളല്ലോജഗത്കാരണമായതു നിങ്ങളല്ലാ
തെമറ്റൊന്നുമില്ലെന്നുമെ * സാക്ഷാൽപരബ്രഹ്മമായതു
നിങ്ങളിന്നക്ഷിപഥത്തിങ്കൽവന്നതുമെത്രയും * ഇന്നുമമഗൃ
ഹെവന്നതുകാരണം മെന്നുടെഭാഗ്യമതിനില്ലസംശയം * ഇ
ന്നനുഗ്രഹവുംകുലവുംവിശുദ്ധമായെന്നുടെജന്മ സാഫല്യവുംവ
ന്നുതെ * മയ്യാഭ്രമമിനിവന്നീടരുതെ നായിട്ടനുഗ്രഹിക്കേ
ണംദയാനിധെ * ത്വൽപാദഭക്തിയുംവർദ്ധിച്ചിരിക്കേണം
ചിൽപൂരുഷോത്തമപാദവേണങ്ങളെന്നാൻ * ഇത്തരമേറെസ്തു
തിച്ചുകൊണ്ടക്രൂരനെത്രയുംഭക്ത്യാതൊഴുതിരുന്നീടിനാൻ* മ
ന്ദഹാസംചെയ്തുമധുരമായ്കൃഷ്ണൻ മന്ദമക്രൂരനോടുചൊല്ലീ
ടിനാൻ * എന്നുടെതാതനല്ലോഭവാനോർക്കിലോ വന്ദ്യനായു
ള്ളതുപോലെയുംഭവാൻ * പ്രീതിയുംസ്നേഹവുംകാരുണ്യവുംതേ
വചേതസിപുത്രനാമെന്നിലുണ്ടാകണം * നിന്നെക്കണ
ക്കെയുള്ളോരുജനങ്ങളെ നന്നായ്ഭജിച്ചുകൊള്ളുന്നതെല്ലാവ
രും * മാറുള്ളവർക്കുഗുണംവരുത്തീടുവാൻ നേരംശ്രമിക്കുംമ
ഹാഗുണരായവർ * പുണ്യരസങ്ങളുംപ്രവാഹങ്ങളെന്നിവ മൃണ്മ
യങ്ങളായുള്ളതീർത്ഥങ്ങളെങ്കിലും * ദേവപ്രതിമകളായുള്ളതെ
ങ്കിലും കേവലമീശ്വരന്മാരെന്നിരിക്കിലും * ഏറിയകാലമി
വരെഭജിക്കിലെ നേരെവിശുദ്ധിവരികയുള്ളൂപോൽ * സ
ജ്ജനങ്ങൾക്കമതെന്തുകിലപ്പോഴെ ദൃഷ്ടങ്ങളാകിലുംവിശുദ്ധിവ
ന്നീടുമെ * ഞങ്ങളിലേറ്റമുള്ളോരുസൗഹാർദ്ദ്യംപൂണ്ടഭവാൻ തെ
ണ്ടൽക്കപാണ്ഡുതനയന്മാരെയുംചെന്നുടൻ * എന്നതുകൊണ്ടിന്നു
ഹസ്തിനപുരത്തെ ചെന്നുവൃത്താന്തമറിഞ്ഞുവന്നീടണം *
പാണ്ഡുമരിച്ചശേഷംശിശുക്കളും പാണ്ഡവന്മാരുംജന
നിയുംകുന്തിയും * ഹസ്തിനമായപുരത്തിൽവസിക്കുന്ന വൃ
ത്താന്തമൊക്കെയുംകേട്ടിരിക്കുന്നുഞാൻ * ധൃതരാഷ്ട്രനന്ധനായുള്ളോ
രാജാവിനു [illegible] * സ്വന്തം

നാത്ഥ്യമായുണ്ടവരന്മാരെയു മന്തമനാചിന്തിച്ചു പാലിക്ക
യില്ലവൻ * ഇന്നഭവാൻചെന്നവാൎത്തയറിഞ്ഞിങ്ങു വന്നവൃ
ത്താന്തങ്ങളൊക്കെ ചൊല്ലുകിലനന്തരം * നമ്മുടെ പാണ്ഡവന്മാൎക്കേറ്റു
ഖങ്ങളും നന്മയുംപാരക്ഷമായ്ത്തന്നിൽ വെച്ചീടുവൻ * ഇത്തരമ
ക്രൂരനോടും പറഞ്ഞയ ച്ചുത്തമപൂരുഷനാകിയമാധവൻ *
സീരിയുമുദ്ധവൻതാനുമൊന്നിച്ചു പാരാതെ ചെന്നുമധുരയിൽ
മേവിനാൻ * ഇമ്പമോടദ്ധ്യായമിന്നു ഞാൻ നാല്പത്തു മെന്നു
ഇങ്ങുകേട്ടതുപോലെ ചൊല്ലീടിനേൻ *

ഹസ്തിനമായപുരത്തിലക്രൂരനും മൈത്രേയുംവേഗേന ചെ
ന്നോരനന്തരം * അന്ധനാകുംധൃതരാഷ്ട്രനെയുംകണ്ടൊരു ഗാ
ന്ധാരിയെയുംവിദുരാദികളെയും * കണ്ടുകുശലാദികളുംപറഞ്ഞു
പോയ് കണ്ടിതുസോദരിയാകിയ കുന്തിയെ * സോദരൻവന്നി
തു കണ്ടിതു കുന്തിയും സാദരംപൂജിച്ചു ഖേദേന ചൊല്ലിനാൾ *
താതനുംഭ്രാതൃജനങ്ങളുംനിങ്ങളും ഭ്രാതൃതനയരുംസോദരീവൎഗ്ഗ
വും * ഒപ്പമില്ലാതൊരു മൊന്നായ്മനസ്സേ ദുഃഖിച്ചുവാഴു
ന്നോരെന്നോൎത്തിതോ * പൈതൃഷ്വസേയരാമെന്നുടെ പു
ത്രരെ ചേതസി താനുമോൎക്കുന്നുണ്ടോ * ദുഷ്ടമൃഗഗണമ
ദ്ധ്യേ ഭയംപൂണ്ടു പെട്ടുകിടക്കും ഹരിണികളെന്നെ * എത്ര
യുംദുഃഖവുംഭീതിയുംകൈക്കൊണ്ടു ശത്രുമദ്ധ്യേവസിച്ചീടുന്നോ
രെന്നെയും * താതനില്ലാതൊരു ബാലകന്മാരെയും ചേതസി
വാത്സല്യമോടുമോൎക്കുന്നോൻ * ചിത്തകാരുണ്യമുണ്ടായിട്ടാ
ണിന്നു മത്തുണ്ണികളെയുമാശ്വസിപ്പിക്കുമോ * ലോകൈകനാഥ
കൃഷ്ണനാമോസ്തുതേ ശോകവിനാശനകൃഷ്ണനാമോസ്തുതേ * നി
ന്നുടെ പാദാരവിന്ദമൊഴിഞ്ഞിനി ക്കൊന്നുമൊരു ഗതിയില്ലയേ
യാദവ * എത്രയുംദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്നൊരെന്നെയും പുത്ര
ന്മാരെന്നുടെ ബാലകന്മാരെയും * ദുഃഖങ്ങളൊക്കെയുംതീൎത്തി
നിരവകാശേ ദുഃഖചിന്താശനകന്നുകൊള്ളണമേ * ഇ
ത്ഥം പറഞ്ഞുകരഞ്ഞു കുന്തിയും ചിന്താശോകേന കരഞ്ഞു തുട
ങ്ങിനാൾ * നല്ലവിദുരനുംഗാന്ധാരീപുത്രനു മല്ലൂരവാദംനല്ലസാ
ന്ത്വവാക്യങ്ങളാൽ * ആശ്വസിപ്പിച്ചിതു കുന്തിയെ മറ്റുമോ
മോ ടിരാധ്യാനവൃന്ദം ചെയ്തു വന്നോരുചിനാൾ * വാൎത്തകളെ

ല്ലമെറിവതിന്നായ്യത്ര പാർത്ഥന്മാരൊരാദിവസമക്രൂരന്മാം * ചൊ
ല്ലുള്ളപാണ്ഡവന്മാരുടെബുദ്ധിയും നല്ലഗുണങ്ങളുംകർമ്മധർമ്മ
ങ്ങളും * ഐശ്വര്യവുംധൈര്യവും സജ്ജനഭക്തിയും വീര്യവുംവി
ദ്യയുംമാനശീലത്വവും * നല്ലഗുരുജനഭക്തിയുമെന്നിവ യെ
ല്ലാഗുണങ്ങളുമേറെയുള്ളധികയാൽ * അവരിൽപ്രജകൾക്ക
നുരാഗമേറ വന്നതുകണ്ടുസഹിയായ്കകാരണം * കണ്ണുകാണാ
തൊരുവൃദ്ധനാം ഭൂപനും കർണ്ണൻശകുനിയുംദുര്യോധനൻതാനും
എന്നിവരൊന്നിച്ചുചിന്തിച്ചതീമനൊ കൊന്നീടുവാൻചെയ്യ
ദുഷ്കർമ്മമൊക്കയും * എന്നിവയെല്ലാംവിദുരരുംകുന്തിയും പി
ന്നെയുംബന്ധുക്കളായവരൊക്കയും * ചൊന്നതുകേട്ടാലുണ്ടാവൃ
ത്താന്തമൊക്കയും നന്നായറിഞ്ഞൊരുശേഷമക്രൂരനും * സൌ
ഭരിയായിട്ടുംവിദുരരോട്ടുംകൂടാ സാദരംയാത്രപറഞ്ഞുപുറപ്പെട്ടു *
അന്ധനായുള്ളനൃപതിതന്നോട്ടു ബന്ധുഭാവത്തോടുചിത്ത
ത്തെചൊല്ലിനാൻ * വൈചിത്രവീര്യനൃപതമഹാമതേ വൈ
ചിത്ര്യകീർത്തിഗുണഗണവാരിധേ * പൂജ്യനാം പാണ്ഡുമരി
ച്ചതിൽപിന്നെയീ രാജ്യവുംപാലിച്ചുമേവുന്നതില്ലയോ * ഉ
ചിതമിയുംധർമ്മവുംപാലിച്ചു പാപകർമ്മങ്ങളുംചെയ്യാതിരി
ക്കണം * തന്നുടെശീലഗുണത്താൽപ്രജകൾക്കു തന്നോടനുര
ാഗമുണ്ടാക്കിവെക്കേണം * നല്ലവരോടുഗുണങ്ങൾചൊ
ല്ലീടണം നല്ലസന്താപവുംവേണമെല്ലാരിലും * പക്ഷഭേദമു
ണ്ടെന്നാരെന്നാ തൽക്ഷണംവിട്ടുഗമിക്കുംപ്രജകളും * എ
ന്നതുകാരണം പാണ്ഡവന്മാരെയും നിന്നുടെനന്ദനന്മാരെയുമവ
രേയും * ഏതുമേഭേദംനിനയ്ക്കാതെനീസദാ ചേതസികാരു
ണ്യമോടുപാലിക്കണം * എന്നുടെപുത്രകളത്രാദികളെന്നു
തോന്നുന്നതുമെത്രമോഹാത്മകമെടോ * കൂടിയല്ലല്ലൊജനിക്കുന്നതാ
രുമെ കൂടിയല്ലാതുമരിപ്പതുമോർക്കപാർത്താൽ * മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേചിലരൊട്ടുമൊ
ന്നുവസിച്ചീടും പഥിമദ്ധ്യപഥികജനംപോലെ * പുത്ര
മിത്രാദിരക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവാ നെത്രയുംദുഃഖിച്ചുധർമ്മങ്ങളു
പേക്ഷിച്ചു * വിത്തവുമുണ്ടാക്കിവെച്ചാലതപ്പൊഴേ പുത്രമിത്രാദി
കൾതിന്നൊടുക്കിച്ചീടും * വിത്തമില്ലാതെവരുംപൊളവരെയും
പുത്രരുംമിത്രരുമൊക്കവെടിഞ്ഞിടും * കഷ്ടമെന്നോർത്തുതാൻ
ദുഃഖിച്ചുവളരാ യാസ്തികക്കൂട്ടെപ്പൊതുവിലവനെറുടൻ * പ

ങ്ങൾക്കുംഭാരമനന്തിാരമെല്ലാണ്ടു കണ്ടറിയാഞ്ഞോടിയ
തൊക്കയും * കണ്ടുമറിച്ചുഞ്ഞെച്ചൊല്ലുന്നനേരത്തു കണ്ടതപൂ
ങ്ങനരകപതിപ്പീട്ടം * എന്നതുകൊണ്ടുതാമരനന്ദനംതന്നിക്കെ
ന്നം തന്നുടെപുത്രമിത്രങ്ങളെന്നുള്ളതും * എന്നിവയൊന്നും
നിനയ്ക്കാതെതന്നിത്ര്യവൃ മൊന്നിന്നുമാരെയുംഭേദം നിനയ്ക്കാതെ *
പാപവുംചെയ്തുമതരക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്ന ദുഷ്കീർത്തിയും
സൌഖ്യവുംവന്നീടും * എന്നതുകൊണ്ടു സമതയോടുംഭവാ
നിന്നജനങ്ങളെപ്പാലിച്ചുകൊള്ളേണം * എന്നാൽനിനക്കു
സുഖങ്ങളുംവന്നീടു മെന്നതല്ലാസ്ഥിലനർത്ഥവുംവന്നീടും * ഇ
ന്നഭവാനിവയൊന്നുമറികയി ല്ലെന്നുമതാർത്ഥല്ലതാൻചൊന്നാ
ളുകപട * നമ്മിൽമമതമധികമുണ്ടാകയാൽ നിർമ്മലാത്മാ
വപറഞ്ഞിട്ടതാനാദരം * എന്നിവകേട്ടുപറഞ്ഞുമുചുകു
ന്ദൻ നന്നനിൻവാക്കുകളീശ്വര നാമത്രേയും * ധന്യനാംനിന്റെ
ദൈവശകൾകേട്ടു മിന്നിമിക്കെത്തുമതൃപ്തിവന്നീലെടോ *
മർത്ത്യജനങ്ങൾക്കെല്ലാമുപദ്രവത്തിന്നു തൃപ്തിവരികയില്ലല്ലോ
നല്ലത * എന്നതിരിക്കിലുമീശ്വരന്മാരായ നിന്നുടെസത്യ
വചനാമൃതംസഖേ * പുത്രകളത്രവിഷയമെന്നോട ചി
ത്തത്തിലേതുമിരിക്കയില്ലെന്നുമേ * മായാമയനായനാരായ
ണൻപരൻ മായാമനുഷ്യനായ്ഭൂതലേ തന്നിയിൽ * വൃഷ്ണിവംശ
ത്തിൽപിറന്നുവളർന്നോരു കൃഷ്ണൻമായകളാർക്കറിയാവതും *
ഇന്നപരകൃത്തിംപോലെവരുമെന്ന ഗോപാലനെയൊരു
മച്ചൻമഹാമതേ * ഭൂതലംതപതിതൊഴിന്നായവാരെക്കൊ
ണ്ടുംമറിയാതകൊണ്ടുമൊരിപ്പോൾ * നന്നിച്ചുമന്ത്രയും
ചൊല്ലിനടകൊണ്ടു ചൊന്നയുധാപുരിപുക്കനന്തരം * വൃ
ത്താന്തമാകയുംമാധവൻതന്നോടു സത്യമായ്മാമുനിയോടുംപ
റഞ്ഞീടിനാൻ * അമ്പത്തൊന്നാമദ്ധ്യായംചൊല്ലിനേൻ ചൊല്ലിയോ
ന്നെവരുടെമനസ്സുംകേട്ടുകൊണ്ടീടുവിൻ *

മല്ലവിലോചനൻകൈവന്നാനുകംസവൻ വല്ലഭമാരാ
കമസ്തിയുംപ്രാപ്തിയും * ഭർത്തുവിനാശംഭവിക്കയാലത്യന്ത
ദുഃഖത്താൽപരമോട്ടുവാഴുന്നാളെക്കാലം * ചെന്നുനിജതാതനാ
യജരാസന്ധനൻ തന്നോടുവാർത്തകളെല്ലാമറിയിച്ചു * വാർത്ത

കംസകേട്ടുകോപിച്ചുജരാസന്ധൻ സന്താപംയുദ്ധത്തിനായ്ക്കൊരു ങ്ങീടിനാൻ * ഇന്നിനിയാദവവംശമൊട്ടുകളവാനെന്നുറ ച്ചുപുറപ്പെട്ടുമാഗധൻ * അക്കോടിരുപത്തൊരായിരത്തെ ണ്ണൂറും പിമ്പഴുപത്തു തേരുംഗജങ്ങളും * അശ്വായിരത്തൊ ടറുപതിനായിരം പൊയ്യല്ലറുനൂറുംപത്തുകുതിരയും * നൂറാ മ്പതിനായിരത്തിൽമൂന്നൂറമ്പതും ഊറ്റമേറീടുന്ന കാലാൾപ്പടക ളും * എന്നിവസംഖ്യകളൊക്കെയുംകൂടിയാലൊന്നാമക്ഷൌഹി ണിയെന്നാമവും * അങ്ങോടിരുപത്തുമൂന്നുമക്ഷൌഹിണി വൻപടയോടുംപടഹധ്വനിയോടും * പിന്നെയുംസാല്വാദി മിത്രജനത്തോടും ചെന്നുമധുരാപുരിവളഞ്ഞീടിനാൻ * പേ ടിച്ചുയാദവന്മാരതുകണ്ടു പേടിയാവല്ലെന്നരുൾചെയ്തുദാമോദ രൻ * രാമനോടന്നുപറഞ്ഞിതുനാമിഹ ഭൂമിഭാരംതീർത്തുകൊ ള്ളുവാനല്ലോ * വന്നുപിറക്കയാലിന്നുജരാസന്ധൻ തന്നു ടെസൈന്യങ്ങളെല്ലാമൊടുക്കേണം * എന്നുപറഞ്ഞതൊരു നേരംഗഗനത്തിൽ നിന്നുരഥങ്ങളുമായുധജാലവും * വന്നു തുകണ്ടവർതേരിൽക്കരേറിപ്പോൾ പിന്നാലെചെന്നിതുയാദവ സൈന്യവും * പിന്നെയുണ്ടായൊരുയുദ്ധകോലാഹലമിന്നു രചെയ്യുതിനാളല്ലൊരാളെടോ * രാമനുംകൃഷ്ണനുംകൂടിവരുന്ന തു ഭൂമിപതികളുംകണ്ടുകോപത്തോടും * ബാണങ്ങൾപെരുമഴ പോലെതൂകീടിനാർ കാണികൾസംഗരംകണ്ടുകൊണ്ടാടിനാർ ഭൂമിപന്മാരുംശരവരിഷങ്ങളാൽ രാമകൃഷ്ണന്മാരെമൂടിനാർതൽ ക്ഷണം * ദുഃഖിച്ചുയാദവന്മാരെല്ലാംകണ്ടു പുഷ്കരനേത്രരാം രാ മനുംകൃഷ്ണനും * കൂർത്തുമൂർത്തുള്ളശരങ്ങൾതൂകീടിനാർ പാർത്ഥി വസേനകളേറെമരിച്ചുതേ * വില്ലുംശരങ്ങളുംവാളുംപരിച യും നല്ലഗദകളുംവേലുംചുരികയും * ചക്രങ്ങൾകുന്തങ്ങൾ ചാട്ടുകുന്തങ്ങളും മുൽഗരമായശതഘ്നിഭുശുണ്ഡിയും * ഇത്തരമാ യുധജാലങ്ങളൊന്നൊന്നു ഹന്തയധരിച്ചുനൃപതിസേനകൾ * ചാകരുതായുള്ളവർപാഞ്ഞുതങ്ങടുക്കയും ബോധംകെട്ടുകരാമകൻ കൊന്നങ്ങൊടുക്കയും * വീരരായുള്ളവരേറ്റുമരിക്കയും ഭീരു ക്കളായവർപേടിച്ചൊഴിക്കയും * നില്ലുനില്ലെന്നുപറഞ്ഞങ്ങ ടുക്കയും വല്ലാതെബാണങ്ങളേറ്റുപതിക്കയും * നല്ലൊരായു ധമിന്നങ്ങളേറ്റും തല്ലുകൾകൊണ്ടുഗജങ്ങൾപതിക്കയും

അമ്പുകളേറ്റെരിഞ്ഞുവീഴുകയും വടവാടതിൽചിലരട്ടഹാസി
ക്കയും * ദുഷ്ടർജരാസന്ധനാനന്ദിക്കയും ശിഷ്ടഗണത്തെ ഉ
ന്നതമ്മിൽപറകയും * മാടിവിളിക്കയുംവാടിവീഴുകയും മോകി
ക്കിഴിക്കയുംചാടിപ്പതിക്കയും * തുറ്റുതിമിർക്കയുംപറ്റുകയു
ക്കയും വീറ്റുരിക്കയുമാറ്റുർക്കെതിർക്കയും * പല്ലുകടിക്ക
യുംതല്ലുതടുക്കയും മെല്ലവെതിരിക്കയുംകല്ലുതകർക്കയും * പാ
രിൽപതിച്ചുചിലരങ്ങഴിക്കയും ഘോരപ്പുഴകൾവലുതായൊഴു
കിക്കയും * നാകനാരീജനംവന്നുവരിക്കയും നാരികൾ
സംഹാരംകണ്ടുരസിക്കയും * ഇത്തരംഘോരമായുണ്ടായസമ്പ
രത്തിൽ ചത്തിതുഭൂപതിസൈന്യങ്ങളൊക്കയും * സൈ
ന്യങ്ങളെല്ലാംനശിച്ചതുകണ്ടതി ദൈന്യവുംകോപവുംപൂണ്ടു
ജരാസുതൻ * വില്ലുംകുഴിയെക്കവെച്ചഹരിയോടു നില്ലനി
ല്ലെന്നുപറഞ്ഞടുത്തീടിനാർ * അക്കാലമാരാമരുത്തിൽകൃ
ഷ്ണനും പിന്നെയുണ്ടായതൊക്കെയുമാവൃത്തിച്ചു * വൃത്രനും
വാസവൻതാനുമെപ്പോരിതുമില്ലെന്നുപറഞ്ഞിതുകാ
ണികൾ * അപ്പോൾജരാസന്ധഭൂപതിതന്നുടെ കെല്ലുള്ളചാ
പംമുറിച്ചുബലരാമൻ * സൂതനേയുംതുരഗങ്ങളേയുംകൊന്നു
ചേർത്താഹവാമാറതിന്നവമതിനാൻ * എന്നതുകണ്ടുജരാസ
ന്ധഭൂപനെ മെല്ലനെപിടിച്ചുബന്ധിച്ചിതുരാമനും * ചൊല്ലി
നാൻകൃഷ്ണനുംരാമനോടപ്പോഴെ കൊല്ലാതിവനെനാംവിട്ടയ
ച്ചീടണം * ചെന്നിവൻസകലദുഷ്ടജനങ്ങളോടൊന്നി
ച്ചുവന്നാൽവധിക്കാമുപായവും * എന്നതുകേട്ടുവിട്ടിതുരാ
മനും മന്നവൻനാണവുംകെട്ടുപോയീടിനാൻ * ആത്മാവെ
ടാതെചെന്നുജരാസുതൻ പാരമഴലോടുമന്ദിരംപൂകിനാൻ *
യുദ്ധത്തിലിങ്ങനെതോറ്റവനാകയും ബന്ധനമേറ്റതുമോർത്തു
പിച്ചകൃഷ്ണനും * തോറ്റനേരാമനസംപൂജ്യമാർത്തള്ളു ഘോരപ്പ
ടത്തിൽചെന്നാരനന്തരം * ചിത്തങ്ങളിലോർത്തുദേവന്മാരാനൽ
കിനാ നേത്രയുംമോദേനമാനിച്ചതില്ലാവരും * ലജ്ജയുംചി
ന്തയുംകോപവുംകൈക്കൊണ്ടു ദുഷ്ടമനസ്സുള്ളജരാസുതൻ
പിന്നെയും * അത്രപടയുമായ്ചെന്നുമധുരയിൽ പെരുത്തും
പോർചെയ്തുതോറ്റമണ്ടീടിനാൻ * ഇത്ഥംപതിനേഴുവട്ടമു
കണ്ടനേ തൃത്ഥമിഴ്യായോടോടാതാറാതാവൻ * നാലു

വാക്കിനാലന്നേരമവനനും പാരിച്ചകോപേന ചെന്നു മധുര
യിൽ * മൂന്നുകോടിപ്പടയോടും വളഞ്ഞിതു മൂന്നുലോകങ്ങളെ
യൊന്നു വിറച്ചിതു * വീരനായുള്ള യവനനുമാകവേ ശൌ
രിയുമഗ്രജനോടു ചെല്ലീടിനാൻ * മ്ലേഛഗണങ്ങളോടൊത്തു യ
വനനും മൂർച്ഛിച്ചകോപേന വന്നതു കണ്ടിതാ * കണ്ടകനായ
ജരാസന്ധഭൂപനും രണ്ടിനത്തിലകത്തു വന്ദ്യദേവം * എ
ന്നാലനന്തരമോർത്തു നാം കൂട്ടമായ്ക്കിന്നതുകൊണ്ടു നാമൊന്നു ചെ
യ്യേണം * നല്ലോരു ദുർഗ്ഗം സമുദ്രമദ്ധ്യേ ചമ ച്ചെല്ലാവരുമ
തിൽ ചെന്നു വാണീടണം * എന്നുമരികളവിടെ വരികയി
ല്ലെന്നാൽ നമുക്കനർത്ഥങ്ങളും തീരുമേ * വിശ്വൈകനായക
നേവമരുൾചെയ്തു വിശ്വകർമ്മാവിനെച്ചിന്തിച്ചനേരമേ *
ശില്പപ്രവരനതെപ്പോഴേ വന്നിത്തു ചിൽപുരുഷൻറെ പാദാം
ബുജം കൂപ്പിനാൻ * വൃത്താന്തമെല്ലാമരുൾചെയ്തുടനേ ചി
ത്തമോദത്തോടു ചെന്നവനപ്പോഴേ * പശ്ചിമവാരിധിമദ്ധ്യേ
ദ്വാരക സൽപദമനോഹരദ്വീപവും ചമച്ചീടിനാൻ * ദീർഘവും
ദ്വാദശയോജനയുണ്ടതു ദീർഘസമാനവിസ്താരവുമുണ്ടുപോൽ
പിന്നെയദ്ദ്വീപം ചുഴലവും നല്ലൊരു പൊന്നുകൊണ്ടേഴുമതി
ലുമുണ്ടാക്കിനാൻ * ഓരോമതിലുകൾക്കോരോപുരങ്ങളിൽ
ദ്വാരങ്ങൾ നന്നാലുമുണ്ടതിവിസ്തൃതം * ദ്വാരദേശങ്ങളിൽ ഗോ
പുരമോരോന്നു പാരമുയർത്തിലങ്ങു തീർത്തീടിനാൻ * മേരുശി
ഖരങ്ങൾപോലെ വിളങ്ങുന്ന ചാരുരത്നാഞ്ചിതം ഗോപുരമൂ
ർദ്ധനി * പാരംവിളങ്ങും കുടങ്ങൾ ചമഞ്ഞു വാരിമാർഗ്ഗ
ങ്ങൾ തടുത്തു നില്ക്കുന്നതേ * പിന്നെപ്പുരങ്ങൾ ചമച്ചാൻ പ
ലതര മൊന്നുരണ്ടല്ലൊരുനൂറായിരം * നല്ല സുവർണ്ണമ
യമാം ഭവനങ്ങളുള്ളതു കണ്ണതിനില്ലൊരു ദിക്കിലും * രത്ന
ങ്ങളെല്ലാം പതിച്ച ഗൃഹങ്ങളി ലെത്രയും നല്ലോരു മാളികക്കൂട്ട
വും * ഇന്ദ്രനീലം കൊണ്ടു തീർത്തോരു സൌധങ്ങൾ ചാരുമര
ഗ്ഗതത്താലുമുണ്ടങ്ങുയരവും * സൌവർണ്ണരജിതസ്ഫടികമെ സൌ
ധങ്ങളുമുണ്ടുണ്ടൊരു ലക്ഷത്തിലപ്പുറം * ചിത്രഗൃഹങ്ങളും
നൃത്തശാലാദിക ളെത്രയും നല്ലോരു മണ്ഡപജാലവും * സം
ഗീതശാലയും ക്രീഡാഗൃഹങ്ങളും ശോഭിതമായീടുന്ന ചന്ദ്രികശാ
ലയും * സ്നാനഗൃഹങ്ങളും ഭോജനശാലയും പാനഗൃഹങ്ങ

ളുംകേളീഗൃഹങ്ങളും * നാനാജനവിധവാസഗൃഹങ്ങളു മാ
നകുതിരകൾക്കുള്ളൊരുപന്തിയും * ഉത്തമശ്രീസുരവാസഗേ
ഹങ്ങളും ചിത്രങ്ങളായുള്ളദേവാലയങ്ങളും * വേശ്യാലയ
ങ്ങളുംപണ്യപക്ഷിയു മാതൃശ്രേഷ്ഠനാരാജമാർഗ്ഗങ്ങളും * പാ
ന്ഥജനങ്ങളിരിക്കുന്നശാലയു മന്തരാളിലെപാനീയശാല
യും * ഇത്തരമെല്ലാംകനകമയങ്ങളായ് തീർത്താനൊരുനിമിഷം
കൊണ്ടസംഖ്യമായ് * സ്വർണ്ണപാത്രകുംഭജാലപൂർണ്ണങ്ങളാ
യ് സ്വർണ്ണരത്നാദിഭാസുരഗോപുരങ്ങളും * ചക്രാഹ്വസാര
സകാരണ്ഡവജല കുക്കുടഹംസനിനാദപൂർണ്ണങ്ങളായ് *
സ്വച്ഛജലങ്ങളായുള്ളൊരുപൊയ്കകൾ * ദീർഘമായോടങ്ങളുമ
ച്ചാൻപലതരം * കൂപതടാകനിപാനസമൂഹവും പാപഹ
രങ്ങളായുള്ളനദികളും * ക്ഷീരദധ്യാജ്യമെന്നിവപൂരിച്ച സാ
ഗരാദികളുംതീർത്താനായതിൽ * സൽഫലപുഷ്പദലങ്ങളായു
ള്ളോരു ദിവ്യലതാവൃക്ഷഗുൽമപൂർണ്ണങ്ങളായ് * മാതൃകൾപി
കങ്ങൾഭൃംഗരവങ്ങളോ നൃത്യനാപാളികളങ്ങനെയാതൊരിടത്തിൽ *
നന്ദനോദ്യാനംവെടിഞ്ഞമരസ്ത്രീകൾ നന്ദിച്ചുവിടെവന്നു
ളുകാണതിലോ * ആരാമമദ്ധ്യേക്രീഡാഗൃഹങ്ങളും സരോക
ളായുള്ളക്രീഡാനദികളും * ഇത്തരം വേണ്ടുന്നതാകവേംപി
ന്നെയും ചിത്രമായ്നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ടാൻമനോഹരം * ദേവ
ദേവേശ്വരനിരുന്നരുളീടുവാൻ കേവലംതീർത്താനൊരുമണിമ
ന്ദിരം * ഇന്ദ്രനീലംകൊണ്ടുനല്ലൊരുസൗധവും ചാരുധവ
ളങ്ങളായുള്ളഭിത്തിയും * ജാലരന്ധ്രങ്ങളുംവിദ്രുമമൌക്തിക
മാലകൾകൊണ്ടുള്ളനല്ലവിതാനവും * സ്വർണ്ണമയമായനല്ലൊ
രുകട്ടിലും കണ്ണാടിപോലെവിളങ്ങുംനിലങ്ങളും * രത്നപ്ര
ങ്ങളുമുത്തുതൊങ്ങലുകൾ മാനസാനന്ദംവരുത്തുംപ്രധാനവും * ക
ണ്ണിനാനന്ദംവരുന്നമേലാപ്പുകൾ സ്വർണ്ണകലശങ്ങളുംരത്നദീ
പങ്ങളും * രത്നഖചിതകനകദണ്ഡങ്ങളും മുത്തമചാമരതാ
ലവൃന്തങ്ങളും * ഏറ്റംകവാടത്തെപങ്കജമാലതി കന്ദമാ
ങ്ങൾകൊണ്ടുള്ളസൌരഭ്യവും * ചന്ദനംനല്ലൊരകിലുകൾ
കർപ്പൂരമെന്നിവധൂപിച്ചനിത്യസൌരഭ്യവും * പിന്നെയും
നല്ലൊരുമാളികകളെങ്ങും തന്നടുതാഴ്വരഗൃഹങ്ങളും *
നാലുകെട്ടാകവും പൂർവ്വതകം പക്ഷഭേദങ്ങൾകൊണ്ടുസാ

ചൊന്നവും * ഉത്തമവല്ലഭീവിചിത്രകല്പങ്ങളും രത്നമയങ്ങളാം സ്തംഭജാലങ്ങളും * സ്തംഭങ്ങളിൽചിലനാരിജനങ്ങളെ അനോടു നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ടവൻപിന്നെയും * ഭിത്തികളിൽപല ചിത്രങ്ങളുംതവ രത്നദീപങ്ങളും ദർപ്പണജാലവും * ആത്മമക്ഷാദാരതൈവണവീണാദികൾ വാദ്യഗാനങ്ങൾചെയ്യുന്നയന്ത്രവും * യന്ത്രപുത്രികളിയമൊരംപലവിധം യന്ത്രജാലങ്ങളുംയന്ത്രഗൃഹങ്ങളും * വാണികളുന്തമ്മിൽചൊല്ലാതകൾക്കും കാണികൾക്കെല്ലാം ജലസ്ഥലഭ്രാന്തിയും * ദിവ്യങ്ങളായവിതാനമൊഴങ്ങളും സൌവർണ്ണശോഭചിത്രധ്വജങ്ങളും* ശോഭനമായമതിലുംകിടങ്ങുകൾ ഗോപുരവുംനല്ലയന്ത്രകവാടവും * എന്നിവയൊക്കെയുംചിത്രമായ്തീർത്തവൻ പിന്നെയും മുവണ്ണനടാക്കയുണ്ടാക്കിനാൻ * അപ്പുരിതന്നുടെചിത്രങ്ങൾചൊല്ലുവാൻ സർപ്പാധിരാജനുമെല്ലനിർണ്ണയം * വിണ്ണവർനാഥനുമപ്പുരികണ്ടവൻ കണ്ണുകൾപോരാഞ്ഞുഖേദമുണ്ടായിപോൽ * ശില്പപ്രവരനുംതന്നുടെകൗശലം മപ്പുരിതന്നിൽസകലവുംകാട്ടിനാൻ * ത്രൈലോക്യവിസ്മയമിപ്പുരിയെന്നിതുത്രൈലോക്യവാസികളൊക്കെയുംചൊല്ലിനാർ * വാരാശിമാത്രനൊവിശ്വകർമ്മാവുതാൻ കോമളമായപുരിയും ചമച്ചുടൻ * ചൊന്നുകൃതാന്തനെവന്ദിച്ചനന്തരം നന്ദിച്ചുവാണിശനിച്ചാതനന്തരം * ഹസ്ത്യശ്വരഥവിപ്രതിപസമ്പത്തയും വിത്തരത്നാഭരണാദികളൊക്കെയും * നാട്ടിലുള്ളോരുജനങ്ങളെയൊക്കെയും വാട്ടമെന്യേയദുവംശത്തെയൊക്കയും * ആരുമറിയാതെ വാസുദേവൻ വാരിധിമദ്ധ്യപുരിയിലാക്കീടിനാൻ * ചെന്നവരോരോരവനങ്ങൾകണ്ടുടൻ പണ്ടുമേഭാഷയുംപറഞ്ഞുപോതുങ്ങൾ * മാധവനെല്ലാജനത്തെയുംതന്നൊടുക്കെ ബോധിപ്പിച്ചുമന്ദിരംതന്നിലിരുന്നിനാൻ * സ്വർഗ്ഗലോകത്തുവസിക്കുന്നതുപോലെ തൽഗൃഹെ വൈഭവ്യമാസ്ഥാനിതെല്ലാവരും * ചെന്താമരാക്ഷൻകൃപാനിധിതന്നുടെ ചിന്തിച്ചതെല്ലാം ഫലിക്കുമെല്ലാർക്കുമേ * ദേവേന്ദ്രൻ പാരിജാതത്തെയും തന്നുടെ ദിവ്യസഭയാം സുധർമ്മയും * കൊണ്ടുവന്നിങ്ങു സമ്മാനമായ് കൊണ്ടൽവർണ്ണനുകാഴ്ചവെച്ചിടിനാൻ * ഇന്ദ്രനോടപ്പോളെ

തിച്ചെയ്തു കൃഷ്ണനെ മിന്നിട്ടു കൊണ്ടതിട്ടുഷ്ടനായെന്നാലും * ഗു
ഹയിൽനിന്നങ്ങൻപോകുന്നനേരത്തു സാമോദമങ്ങുവന്നമി
വത്സരം * എന്നതിൻചെയ്തതുകേട്ടമഹേന്ദ്രനും നന്ദിച്ചു
തങ്ങളെയുംവാണിമണങ്ങിനാൻ * നന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനുംഭാഗ്യസ്വധ
ർമ്മയെ തന്നുടെമന്ദിരെവെച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ * ഇത്തമമാ
യസ്വധർമ്മിൽവാഴുന്ന മർത്ത്യർക്കൃത്യരോഗാദികളില്ലപോൽ*
ആത്തമെചെല്ലാതെതാനീശിവെച്ചിട്ടു സാരമായുള്ളൊരുപാരി
ജാതത്തെയും * എട്ടുനിധികളെട്ടുത്തുധനങ്ങളും പെട്ടെന്നു
കൃഷ്ണനുകാഴ്ചവെച്ചീടിനാൻ * ധനംജനാർദ്ദനൻനൽകിയതെ
ക്കയു മന്നമറവള്ളിദിക്പാലന്മാരൊക്കവെ * വന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനു
കാഴ്ചവെച്ചീടിനാർ നന്ദിച്ചുവരമയച്ചുദാമോദരൻ * തന്നു
ടെസാന്നിദ്ധ്യമെപ്പോഴുമപ്പുരി തന്നിലുണ്ടാക്കുകൊണ്ടുകന്ദ
നും * ദ്വാരമുഖംകൾക്കുന്നതിനാകയാൽ ദ്വാരവതിയെന്നു
പേരുമിട്ടീടിനാൻ * ദ്വാരങ്ങളേറുണ്ടായതുകാരണം ദ്വാ
രവതിയെന്നുപേരെന്നിതുചിലർ * ദ്വാരവതിയിലുള്ളജന
ത്തെയും തെരയമായൂരാശിച്ചുകൊണ്ടുജനാർദ്ദനൻ * ചെന്നുമ
ധുരയിലഗ്രജൻതന്നോടു നന്നായ്നിരൂപിച്ചുറച്ചുകാര്യങ്ങളും*
മായാമനുഷ്യനായുള്ളതേവൻ നായുധംകൂടാതെപോയിനാൻ
തെന്നോടും * ഗോപുരദ്വാരികടന്നുവന്നാനും പാപിയായുള്ളോനു
ം സന്നിധൌതനില്ലാ* ബലഭദ്രതന്നോടുനിങ്ങൾക്കെല്ലാം
പ്പുതിനാദ്ധ്യായമവുതുമൊന്നും പറഞ്ഞു ഞാൻ *

നീലാരവിന്ദനയനനാം കൃഷ്ണനെ കാലയവനനും ക
ണ്ടാനതുനേരം * നാലുഭുജങ്ങളും ശ്രീവത്സവും വനമാലയും
കൌസ്തുഭാലംകൃതകണ്ഠവും * മന്ദഹാസിട്ടനപീതവസനവു
മംബുജനേത്രവും കണ്ഠപാദാംഗമതും * മന്ദസ്മിതശ്രവണാസ
രോജവു മെന്നിവകണ്ടവൻ ചിന്തചെയ്തീടിനാൻ* മുഖ്യനാം
നാരദൻ ചൊന്നൊരു ലക്ഷണമൊക്കയുമിന്നിവനുണ്ടല്ലൊരിക
യാൽ * ഇന്നിവൻ കൃഷ്ണനതിനില്ല സംശയമെന്നാലിവനോടു
സംഗരം ചെയ്യേണം * ആയുധമിന്നിവനൊന്നുമില്ലായ്കയാ
ലായുധംകൂടാതെ ഞാനും പൊരുതുവൻ * എന്നുനിനച്ചു ചെ
ന്നു യവനനാം അന്ധാളവസ്ഥനായൻ്റെ കൃഷ്ണനും * ഭീ
തിയും ഭാവിച്ചു മണ്ടിനാൻ ഭീതിയുംകൈവിട്ടുതുടർന്നുയവ

ന്നനം * എത്രയുമോരോ മട്ടത്തങ്ങളെ ചെന്നവനെത്തിപ്പിടിപ്പാൻ തുടങ്ങും ദശാന്തരെ * ചെറുതൂരത്തങ്ങു കൃഷ്ണനെ കണ്ടീടും തെറ്റന്നവനമതങ്ങോടിയണഞ്ഞീടും * പിന്നെയും മെത്താതെ കോപിച്ചു കൃഷ്ണന്റെ പിന്നാലെ വേഗേന ചെന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ * നില്ലെന്നിയയദ്യ വംശജ! നിച്ചുവൻ പൊയ്ക്കല്ലെ പരമാർത്ഥമൊട്ടൊവറില്ലെടോ * പിന്തിരിഞ്ഞതിന്നു നില്ക്കുന്നോ കിമേവ ചന്തങ്ങൾ കൂട്ടിത്തന്നുണ്ടിന്നു ഞാൻ * കേട്ടതില്ലെന്നതു ഭാവിച്ചു കൃഷ്ണനും പെട്ടെന്നു ദൂരവേ മണ്ടിനാൻ പിന്നെയും * ഇങ്ങിനെ ദൂരമുള്ളൊരു ശൈലത്തിൻ മന്ദരതപച്ചുതഗഹ്വരം പുക്കതെ * പിന്നാലെ ചെന്ന യവനനും പുക്കിതു പിന്നെ മുകുന്ദനെക്കണ്ടതുമില്ലവൻ * കണ്ടകനാമവൻ നോക്കി നടന്നപ്പോൾ കണ്ടാനൊരുത്തൻ കിടന്നുറങ്ങുന്നതും * ഇന്നു കൃഷ്ണൻ താനറിയാതെ വന്നിഹ നന്നായുറങ്ങുന്നതെന്നോർത്തവൻ തദാ * ഒന്നു ചവിട്ടിനാൻ കാൽകൊണ്ടവനെയും നന്നായുണർന്നവനെഴുന്നേറ്റു * പിന്നെയഴിച്ചുരിയന്നവൻ കണ്ണുകൾ നന്നായ്മിഴിച്ചു ചുഴലവും നോക്കിനാൻ * മുമ്പിലായുള്ള യവനനെക്കണ്ടു തിട്ടൂറ്റിച്ചു കോപമോടൊന്നു നോക്കീടിനാൻ * എത്രയുമുത്തമനാകുമവന്റെ നേത്രാഗ്നിതന്നിൽ ദഹിച്ചു യവനനും * ഭസ്മമായ്തീർന്നിതു ഭൂമിയിലപ്പൊഴെ വിസ്മയം പൂണ്ടിതു ദേവസമൂഹവും * എന്നതു കേട്ടു നൃപൻ ചൊല്ലുടൻ കേൾക്കയാൽ വന്ദിച്ചു മന്നവൻ ചോദിച്ചിതാദരാൽ * ആരവനായതു പർവ്വതഗഹ്വരെ കാർണ്ണമെന്തു കിടന്നുറങ്ങീടുവാൻ * നേത്രാഗ്നിതന്നിലവനെ ദഹിപ്പതിൻ മാത്രമവനെന്തു ശക്തിയെന്നതും * എന്നിവ കേൾക്കേണമെന്നു നരപതി ചൊന്നതു കേട്ടരുൾചെയ്തു മുനീന്ദ്രനും * ധന്യനായുള്ളൊരു മാന്ധാതൃഭൂപതി തന്നുടെ പുത്രനായുള്ളവൻ തന്നുടെ * നാമമുചുകുന്ദനെന്നവനാകുന്നു ഭൂമിയും രക്ഷിച്ചു പണ്ടുവാഴുന്നനാൾ * ദേവകാര്യാർത്ഥമായ് നാകലോകം പുക്ക ദേവാരികളോടു പോർ ചെയ്തീടിനാൻ * ഏറിയ കാലം പൊരുതു നരേശ്വരൻ വീരരാം ദൈത്യരെയൊക്കെയൊടുക്കിനാൻ * നാകികളർത്ഥിക്കകൊണ്ടവൻ പിന്നെയും നാകലോകത്തു വസിച്ചാൻ പലയുഗം * സേനാപതിയായ് ഗുഹനെ ലഭിക്കുന്ന നാളവർ നാഥനാവനോടിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ * ഇത്ര നാളും ദേവന്മാർക്കു വ

സിക്കയാ മൈത്രയുംസൌഖ്യംലഭിച്ചുനമുക്കെടൊ * ഏറിടയാ
താപത്തുതീൎത്തുപാലിക്കയാൽ വീരനാകുംനിന്നെക്കുറിച്ചുചൊല്ലു
ന്നുഞാൻ * നിന്നുടെമാതാപിതാക്കളുംകാന്തയും പിന്നെയും
പുത്രമിത്രാദികളെല്ലാവരും * നാശംഭവിച്ചിട്ടുകാലമൊട്ടേറയാ
യ് ക്ലേശംഭവിക്കുന്നുകണ്ടുഭാവിക്കൊലാ * കാലഗതികൊണ്ടു
ദേവകൾക്കുപോലുമെ കാലംവരുന്നേരമാശ്ശുനാശിക്കുമേ * കാല
ഗതികളുതതീടാതതാക്കുമെ കാലമാകുന്നതുമീശ്വരനോൎക്കനീ *
ആകയാലിന്നുനിനക്കവേണ്ടുംവര മൊക്കവേനൽകുവൻഞാ
ൻ പറഞ്ഞാൽകൂടൊ * മുക്തിയൊഴിഞ്ഞുഭവാനവേണ്ടുംവര
മൊക്കവേനൽകുവനാകുന്നതൻനിൎണ്ണയം * മുക്തിനൽകീടു
വാൻനാരായണനൊഴിഞ്ഞൊരുത്തൎക്കുമെല്ലെന്നുധരിക്കണമെ *
എന്നതുകേട്ടുമുചുകുന്ദനുംപരം നന്ദിച്ചുദേവകളോടുചൊല്ലീ
ടിനാൻ * ഏറിയകാലമായ്നിദ്രയില്ലാഞ്ഞിട്ടു പാരംതളൎച്ചന
മുക്കുവരികയാൽ * ഏറിയവത്സരകാലമുറങ്ങുവാൻ നേരെവ
രംമെനൽകേണമിപ്പോഴെ * എന്നതുകേട്ടുവിരിഞ്ചമഹേന്ദ്ര
നും ചൊന്നാനതങ്ങിനെതന്നെവരികതെ * ആരെന്നിരിക്കി
ലുംവന്നുണൎത്തുന്നവൻ പാരാതെഭസ്മമായ്പോന്നീടുമപ്പോഴെ *
എന്നതുകേട്ടുനൃപതിയുംമോദേന ചൊന്നാനപൎവ്വതഗഹ്വ
രംപുക്കുടൻ * നന്നായ്സുഖിച്ചുകിടന്നാങ്ങീടിനാ നൊന്നുമ
റിഞ്ഞവിടെക്കജനാൎദ്ദനൻ * ചൊന്നയവനനെക്കൊണ്ടുനൃപ
തി തന്നുടെനിദ്രക്കുഭംഗംവരുത്തിനാൻ * എന്നതുകണ്ടുയവൻ
ഭസ്മമായ്പോയിതു മിന്നിതിൻകാരണമിതുധരിക്കനീ * മുചുകുന്ദവ
നൻധരിച്ചുഅനന്തരം പെട്ടെന്നകൃഷ്ണനുംഅത്രചെന്നീടിനാൻ
എത്രയുംതേജോനിധിയായകൃഷ്ണനെ അത്രകണ്ടാശ്ശുമോദിച്ചി
തുപരം * ചാരുതേജോനിധിയായഭവാൻമമ ചാരത്തുവ
ന്നതുമെത്രയുമത്ഭുതം * സൂൎയ്യനോചന്ദ്രനോവഹ്നിയോ
ചന്ദ്രനോസൂൎയ്യനോവിഷ്ണുവോശൎവ്വനോ * ദേവപ്രവരിലൊ
കൻഭവാനെന്നു കേവലംഞാനുമറിഞ്ഞീലമാനസെ * നിന്നു
ടെതേജസ്സുകൊണ്ടുഗുഹാന്തരം തന്നിലുള്ളന്ധകാരങ്ങളുംനഷ്ട
മായ് * ആരുഭവാനിന്നിവിടെവന്നീടുവാൻ കാരണമെന്തെ
ന്നതുമുരചെയ്യെടൊ * നിന്നുടെതേജസാലീതനായൊരിനി കി
ന്നിനിച്ചൊദിപ്പതിന്നശക്തനാകെ * ഇക്ഷ്വാകുവംശജനാകു

ന്നൊരുരൂപ നിഷ്കളിത്ത്യയീശൻമുകുന്ദനാഥൻ* ദേവപ്ര
വരനാൽത്തന്മനോനിദ്രയെ സേവിച്ചിവിടെകിടക്കുംദേശാന്ത
രെ * വരന്നാരദൃഷ്ടനാകുമെന്നതിനാൻ തന്നുടെകർമ്മണാമേ
സ്സുമയമാനവൻ * പിന്നെദേവനെയുംവൈകാതെകണ്ടുതാ
നെന്നുടെവൃത്താന്തമൊക്കെയുമിണ്ടിനെ * എന്നുരകേട്ടുതാം
ചെയ്യിതുകൃഷ്ണനെന്നുടെനാമങ്ങളേറെയുണ്ടാക്കനീ * ജന്മ
ങ്ങളുംപെരികയുണ്ടിനിക്കെന്നുടെ കർമ്മങ്ങളേറമില്ലെന്നധരിക്ക
ടോ * ഭൂമിപരാഗവുംജന്മശതംകൊണ്ടു കമലമൃവാനവൻഗ
ണിക്കയുമാമെടോ * എന്നുടെനാമങ്ങൾപോലുംഗണിക്കയി
ല്ലെന്നൊരുവൻകല്പകോടികൊണ്ടെങ്കിലും * എന്നെങ്ങിരിക്കി
ലുമെന്നുടെവാർത്തക ളിന്നുള്ളതുപറഞ്ഞീടുവൻകേൾക്കനീ *
ദുഷ്ടരാംദൈത്യപ്പരപാലമെയുംകൊന്നു ശിഷ്ടജനങ്ങളെപ്പാലി
ച്ചുകൊള്ളുവാൻ * ധരാവുന്നാപേക്ഷിക്കകാരണം ഭൂതലെ
വന്നുപിറന്നിതുഞാനെന്നെടോ*മുന്നായിട്ടുംവസുദേവയാദവൻ
തന്നുടെനന്ദനൻതാനെന്നറികനീ * ഇന്നുവസുദേവനന്ദന
നാകയാൽ വന്നിതുവാസുദേവാഖ്യയുംഭൂപതേ * ഭീമനായു
ള്ളോരു കംസനാകുംകാല നേമിയെക്കൊന്നുമധുരായിൽവെ
ന്നേൻ* തത്രയവനനുംവന്നതുകാരണം തത്രവരന്നേനവനാനി
ച്ചുണ്ടാകനെടോ* യാദവന്മാരാലവദ്ധ്യനവൻപണ്ടു മാലേച്ഛവ
ര്യർകൊടുത്തവരത്തിനാൽ * ഇന്നുവനെനെ ഭവാൻകൊന്നീടുമെ
ന്നോർത്തു വന്നിതുനന്നടെവാരിനക്കൊന്നതും * എന്നതുമല്ലിനീ
മേറിയജന്മമുണ്ടെന്നെന്നെപ്പൂജിച്ചുവസിക്കെന്നാനിത്യവും* എന്നു
കാരണംവേണ്ടുംവരംതവതന്നീടുവനെമലിവിടെവന്നിടിനാൻ*
എന്നുടെകഥാമന്ദങ്ങൾക്കൊരു പരമ ളെന്നുമരികയുമില്ലെ
ന്നറികനീ* ഏകയാലിന്നിനിവേണ്ടുചൊൽകനീ ശോകവും
തീർത്തുതരാനാക്കവെനൽകുവൻ * ഇത്തരംകൃഷ്ണൻറവാക്ക
കൾകേൾക്കയാലത്രയുംസംഭ്രമത്തോടെഴുനീററവൻ*ഇന്ദിരാ
കാന്തനാകുന്നൊരുദേവനെന്നു മുന്നംമഹാമുനിഗർഗ്ഗൻപറഞ്ഞതു
ളും * തന്നുള്ളിലോർത്തതിഭക്ത്യാമുകുന്ദനെ വന്ദിച്ചുവീണുനമ
സ്കരിച്ചീടിനാൻ * തൽക്ഷണമാനന്ദനായെഴുനീറ്റുതു ഗദ്
ഗദവാചാതൊഴുതുചൊല്ലീടിനാൻ * മായാമോഹകനാമനായു
ള്ളനാരായണൻ ശോകഹരൻദേവനെന്നറിഞ്ഞേനഹം *

ഇന്നു ഭവാനെ ഞാൻ കണ്ടതു കാരണം എന്നുടെ ജന്മസാഫല്യ
വും വന്നതേ * നിന്നുടെ മായയാ മോഹിതന്മാരാകയാൽ നിന്നെ
ഭജിക്കുന്നവരും കുറയുമേ * എത്രയും ദുർല്ലഭമായ നരജന്മമെത്തു
വാനെത്രയും ഭാഗ്യവും വേണമേ * അങ്ങിനെയുള്ളൊരു ജന്മം
ലഭിക്കിലും മംഗലം നൽകും ഭവാനെ ഭജിക്കാതെ * കഷ്ടം നര
ന്മാർ ഗൃഹാന്ധകൂപങ്ങളിൽ പെട്ടുഴലുന്നിതു ഗോക്കൾ കണക്കി
നെ * ശിഷ്ടനായുള്ളൊരു ശ്രീപതിയെന്നോർത്തു കഷ്ടകർമ്മങ്ങളും
ഭജിസഭാവവും * കാട്ടിമദിച്ചു നടന്നതൊഴിഞ്ഞു നാൾ കഷ്ടം
വൃഥൈവ കഴിഞ്ഞിതു കാലവും * മുൽപിണ്ഡമായ ശരീരം നിമി
ത്തമായിപ്രപഞ്ചത്തിങ്കലുള്ളവരൊക്കയും * ഓരോരോ മോഹ
ങ്ങളോർത്തു വാഴുംവിധൌ പാരതന്ത്ര്യവും വന്നുവീഴുന്നു *
ഭൂപതിയെങ്കിലും വിപ്രേന്ദ്രനെങ്കിലും പാപികളെങ്കിലും സുന്ദ
രിയെങ്കിലും * മൃത്യുവശന്മാരശേഷം കളേബരം മൃത്തികഭസ്മ
വിഷ്ഠാദികളായ്വരും * ലോകങ്ങളെല്ലാം ജയിച്ചു സിംഹാസ
നെ ലോകൈകനാഥനായ്‌ വാഴും നൃപനായും * ലോകപാലകന്മാ
ർക്കളിപ്പതിനായ് ഭവാൻ ലീലാമൃതമായ് ചമയ്ക്കുന്നമായയാ *
ശ്രീപതിയാവതിനാഗ്രഹം മർത്ത്യനാം ഭൂപന്നു ചക്രവർത്തിത്വത്തി
നാഗ്രഹം * ചക്രവർത്തിക്കു മഹേന്ദ്രപദത്തിനും പാർക്കിൽമ
ഹേന്ദ്രനു ബ്രഹ്മപദത്തിനും * ഇത്തരം മോഹത്തിനാലാരുമി
ല്ലാർക്കുമേ ചിത്രമത്രേ തവ മായ താൻ വൈഭവം എല്ലാർക്കുമിന്നു
ഗുണങ്ങൾ വന്നീടുവാനെല്ലാറ്റിലും നല്ലു സജ്ജനസംഗമം *
സജ്ജനസംഗമംകൊണ്ടു മനസ്സിലുള്ളജ്ഞാനവും തീർന്നു ശുദ്ധി
യും വന്നീടും * ചിത്തവിശുദ്ധിവരുമ്പോൾ ത്വൽപാദഭക്തിയു
ണ്ടാം പിന്നെയെന്തൊന്നു വേണ്ടതും * നിന്നുടെ കാരുണ്യമെ
ങ്ങുണ്ടാകയാലെന്നുടെ ഭാഗ്യവും ബന്ധുജനങ്ങളും * ഞാനുപേ
ക്ഷിക്കാതെ നഷ്ടമായ്‌വന്നതും മാനസദുഃഖമിന്നിങ്ങു പറഞ്ഞതു
ം * ഇന്നു ഭവൽപാദഭക്തിയൊഴിഞ്ഞിനി മറ്റൊന്നുമ
ഭിലാഷമില്ല ജഗൽപതേ * ബന്ധനാശം വരുത്തുക പാരാതെ
ട്ട ബന്ധനഹേതുക്കളൊക്കെ പരിച്ഛിത്തും * തൽപാദഭക്തികളില്ലാ
ക്കം വരാതെ നീ ഇപ്പോളനുഗ്രഹിക്കേണം ദയാനിധേ * മോഹ
ങ്ങളോരോന്നിനിയും വരുത്താതെ മോഹവിനാശന പാഹിമാം
പാഹിമാം * ഇത്ഥം മുചുകുന്ദവാക്യങ്ങൾ കേൾക്കയാൽ ചൈത്ര

യുംദാമോദരനെശ്ശുശ്രൂഷണം ചൊല്ലിനാൻ * ചിത്തവിശുദ്ധിയുമെക
ലൊകഭക്തിയു മെത്രയുംവന്നുപിന്നക്കമഹാമതെ * മാമകഭക്തി
യുറച്ചജനങ്ങൾക്കു കാമവരങ്ങൾക്കു മോഹമുണ്ടാകയില്ലാ * ചി
ത്തത്തിലെപ്പൊഴുമെന്നെയും ധ്യാനിച്ചു മുക്തനായ്സഞ്ചരി
ച്ചാലും മഹീപതെ * ക്ഷത്രിയധർമ്മനായ് മൃഗയ ചെയ്തു നീ സ
ത്വങ്ങളെക്കൊല ചെയ്തുള്ളതവ * വന്നൊരു പാപങ്ങളെന്നെ
യും ധ്യാനിച്ചു നന്നായ്തപം ചെയ്തു നാശം വരുത്തുക * ജന്മമിനി
യുമുണ്ടാമൊന്നു വാനന്തു നിർമ്മലനായൊരു വിപ്രനായ്മന്നിടും *
അന്നു സൽകർമ്മവും ചെയ്തുവസിച്ചു കൊ ണ്ടെന്നെയും ധ്യാനി
ച്ചു ചേരുമെന്നോടു നീ* ഇത്ഥം ഭഗവാനനുഗ്രഹം ചെയ്തു ഭൂപനോട
ഭ്യാസമെല്ലാം തിരഞ്ഞു ചൊല്ലീടിനാൻ *

എന്നു മനുഗ്രഹമേകുകൊണ്ടുള്ളുപനും ദേവദേവനെ
വന്ദിച്ചു സാദരം * മന്ദം നടന്നു ഗുഹതൻ പുറത്തു ചെന്നു
വന്നീടുമെന്നാക്കം ദേവന്തരെ * ക്ഷുദ്രമവല്ലികളൊക്കെയും
ജാതിയെ പാരം ചെറുപ്പമായുള്ളതൊരന്തരം * വന്കലിയു
ഗമെന്നുറച്ചിട്ടവൻ ചെന്നു പുക്കാനവനും ബദര്യാശ്രമം *
എത്രയും ശുദ്ധനായ്നിസ്സംഗനായ്ഹരി ഭക്ത്യാ തപം ചെയ്തു
തത്ര വാണീടിനാൻ * പിന്നെ മധുരയിൽ ചെന്നു ദാമോദരൻ
കൊന്നു യവനന്റെ സൈന്യങ്ങളെല്ലാക്കയും* യുദ്ധബലികളെച്ചാ
ത്തവിത്തമെടുപ്പിച്ചു ചൊല്ലാമോദരത്തോടുകൃഷ്ണനും രാമനും * പോ
കെല്ലാമക്കാരകപ്പാകനനേരത്ത നേരെപടയുമായ്വന്നാൻ ജരാ
സന്ധൻ * എന്നതു കണ്ടു ഭയങ്ങളെല്ലാം വെടി ഞ്ഞത്യന്ത ഭീതി
യും ഭാവിച്ചിരുവരും * ഓടിനാരായതു കണ്ടു ചിരിച്ചുടൻ കൂടെ
ത്തുടർന്നാൻ ജരാസന്ധനാദികൾ * ചെന്നങ്ങിരുവരും കൂടി പ്രവ
ർഷണ മെന്നുള്ളതുംഗമാം പർവ്വതമേറിനാൻ * കാലവർഷം തത്ര
നിത്യമുണ്ടായതു മൂലം പ്രവർഷണമെന്നതിൻ നാമമായ് * ചെ
ന്നു ജരാസന്ധഭൂപനും കൂട്ടരും നന്നായ്ത്തുടങ്ങിതു പർവ്വതം ചുഴ
ലെ * പാരാതെ ചെന്നു കരേറിനാൻ കണ്ണനെ മാനവും കാണാ
ഞ്ഞു കോപിച്ചു മാഗധൻ * നാലുഭാഗത്തും കൊളുത്തിനാനഗ്നി
യും ചാലവെ കത്തിപ്പിടിച്ചു മഹാനഗം * അന്നേരമഗ്രജനോ
ടും ജനാർദ്ദനൻ നന്നായ്ക്കുതിച്ചു ചാടിനാൻ * ഉച്ചി

യിൽനിന്നുപതിനൊന്നുയോജന പൊക്കത്തിന്നഗ്രമതാംകറ
യാതെ * ആരുമേകാണാതെഭൂമിയിൽവീണവർ ദ്വാരവതി
പുക്കവാണിതുസൌഖ്യമായ് * വഹ്നിയിൽവീണുമരിച്ചിതിരി
വരുമെന്നോൎത്തുമൂഢനായുള്ളജരാസന്ധൻ* സേനയോടൊന്നി
ച്ചുചെന്നുപുരിപുക്കു മന്നവൃന്ദംഭാവിച്ചുകൊണ്ടുമേവീടിനാൻ *
രൈവതനാകിയആനൎത്തഭൂപതി രേവതിയാകിയതന്നുടെപു
ത്രിയെ * പങ്കജസംഭവൻതന്നുടെവാക്കിനാൽ ശങ്കയെന്യേ
ബലഭദ്രനാൽകിനാൻ * ഭൈഷ്മിയുമതിന്നുള്ളതകാരണ
മൊക്കയുമൊന്നായെചൊല്ലീടിനേൻതാനിന്നോടോ* ഇന്ദിരാദേവിതാൻ
ഭീഷ്മകപുത്രിയായുണ്ടായിപിറന്നോരുരുഗ്മിണീദേവിയെ * ശത്രു
ഭൂപാലരെവെന്നുദാമോദരൻ രാക്ഷസവിവാഹമായ്ക്കൊണ്ടു
പോന്നീടിനാൻ * എന്നുമുനിവരൻചൊന്നതുകേട്ടുള്ളൊരു വന്ദി
ച്ചുമന്നവൻമോദേനചൊല്ലിനാൻ* നന്ദസുതൻറെവിവാഹ
വൃത്താന്തങ്ങളിന്നുപെക്കാതെചൊൽകവേണംഭവാൻ* വി
ഷ്ണുജനങ്ങൾക്കുമേ ഭഗവല്ലീലകൾ കേട്ടാൽമതിയാകയില്ലമോദയാ
നിധേ * എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുമുനീന്ദ്രനും മന്നവചൊല്ലു
വൻകേട്ടുകൊൾകകുതുകാൽ* പണ്ടുവിദൎഭഭൂപാലനാം ഭീഷ്മക നാ
ണ്ടായിവന്നിതഞ്ചുതനയന്മാർ * രുഗ്മിയാകുന്നതവർകളി
ലഗ്രജൻ രുഗ്മിണീദേവിപിറന്നതവൎക്കും * ഇന്ദിരാദേവി
യാകുന്നോരവളുടെ സൌന്ദൎയ്യമെങ്ങിനെചൊല്ലുന്നതാനാ
ടോ * നന്ദസുതൻതൻറെരൂപസൌന്ദൎയ്യങ്ങളുണ്ടാമവർ
ചൊന്നതുകേൾക്കയാൽ * ഇന്നിവൻതന്നുടെകാന്തനായീടു
ണമെന്നങ്ങുറച്ചിതുരുഗ്മിണിമാനസേ* മുരവിമോചനൻ
രുഗ്മിണിതന്നുടെ ബുദ്ധിഗുണങ്ങളുംരൂപസൌന്ദൎയ്യവും* എ
ന്നിവകേൾക്കയാലെന്നുടെകാന്തയാ യ്വന്നീടവേണമവളെ
ന്നുറച്ചിതെ * ബന്ധുജനങ്ങൾരുഗ്മിണിതന്നുടെ ബന്ധുക്ക
ളുംപിതൃമാതൃജനങ്ങളും * ചെന്താമരാക്ഷനുനല്കേണമെന്നു
ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നനേരത്തുരുഗ്മിയും * കൃഷ്ണമാഹാത്മ്യങ്ങ
ളൊന്നുമറിയാതെ കൃഷ്ണനിൽദ്വേഷമുഴുത്തുവരികയാൽ * മി
ത്രജനങ്ങളെയൊക്കനിരാകരി ച്ചത്രയുംസ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളമ
ഹാശഠൻ * സോദരിതന്നെശ്ശിശുപാലഭൂപനു സമ്മതംനൽ
കേണമെന്നുറച്ചീടിനാൻ * തന്നുടെദുൎവ്വൃത്താന്തമെ

ക്കയും വന്നുപറഞ്ഞതുകേട്ടവൈദേഹിയും * എത്രയുമിഷ്ടനാ
യുള്ളോരുവിപ്രനെ തത്രവൃത്തിവൃത്താന്തങ്ങളൊക്കയും *
ഒരുമറിയാതെചൊല്ലിദ്വിജേന്ദ്രനെ ദ്വാരവതിക്കപറഞ്ഞ
യച്ചീടിനാൾ * ചേടിക്കവേണ്ടുന്നകാൎയ്യംവരുത്തുവൻ മോ
ദേനപോകെന്നുചൊല്ലിവിപ്രേന്ദ്രനും * അമ്പിനൊക്കൊള്ളെ
റൊട്ടുംനടന്നുചെ ന്നംഭോജലോചനൻവാഴുന്നമന്ദിരെ *
ഗോപുരദ്വാരത്തുചെന്നതുകണ്ടൊരു ഗോപുരപാലകൻചൊ
ന്നുണൎത്തീടിനാൻ * താമസംകൂടാതെകൊണ്ടുവരികെന്നു ദാ
മോദരനുമരുൾചെയ്കകൊണ്ടുചെന്നവൻ * വിപ്രനെക്കൊണ്ട
ങ്ങുചെന്നതുകാണുമ്പോൾ ക്ഷിപ്രമെഴുനീററുചെന്നുദാമോദ
രൻ * ഹസ്തംപിടിച്ചങ്ങിരുത്തിനിജാസനെ ചിത്തമോദ
ത്തോടുപൂജചെയ്തീടിനാൻ * എത്രയുംശ്രേഷ്ഠമാമന്നംഭുജിപ്പി
ച്ചു മെത്തമേലങ്ങുവസിപ്പിച്ചുസാദരം * പാദശുശ്രൂഷയും
ചെയ്തുമടിയാതെ സാദരംചോദിച്ചുവിപ്രനോടിത്തരം * നി
ൎമ്മലനാംഭവാൻദുഃഖങ്ങളെന്നിയെ ധൎമ്മങ്ങളൊക്കയുംചെയ്തു
വാഴുന്നിതൊ * ദൈവഗത്യാലഭിച്ചീടുന്നതുകൊണ്ടു കേവലം
സന്തുഷ്ടരായിവാഴുന്നിതൊ * എന്നുവരികിലുംധൎമ്മപത്നിയു
മൊ സന്തുഷ്ടനായ്‌വസിക്കണംദ്വിജോത്തമൻ * എന്നുമെസ
ന്തോഷമില്ലന്നിരിക്കിലൊ വന്നീടുമേശോകമിന്ദ്രനെന്നാകി
ലും * ഇത്തരഭോഗങ്ങൾകൊണ്ടുസന്തുഷ്ടചിത്തരായന്തരാവുപോ
ലെസമസ്തജനത്തെയും ചിന്തിച്ചുഹങ്കാരലേശവുമില്ലാതെതാ
ന്തണനാമൊനമസ്കരിക്കുന്നവൻ * നിന്നുടെപുത്രമിത്രാദി
കളൊക്കയു മിന്നുഭവാനുകുശലമോചൊൽകെടോ * നി
ന്നുഭവാനിന്നുദുഃഖങ്ങളുംകെട ന്നെന്തൊരുകാരണമത്രവന്നീട്ടു
വാൻ * കേൾക്കയിലാഗ്രഹമുണ്ടിനിക്കെന്നതു കേൾക്കാവതെ
ങ്കിലൊക്കവെ പകൎന്നതുചൊൽകെടൊ ഇന്നുഭവാനെന്തൊ
ന്നുചെയ്യേണ്ടു തെന്നുമടിയാതെചൊൽകവേണംഭവാൻ * ഇ
ത്തരംകൃഷ്ണൻവാക്കുകൾകേൾക്കയാൽ ചിത്തമോദത്തോടു
വിപ്രനുംചൊല്ലിനാൻ * യോഗീശപാദപദ്മത്തിനാൽ ഭാ
ഗധേയംകൊണ്ടുസംഗതിയുണ്ടതെ * എന്തുകുശലമിതിൽപരമു
ള്ളു ഹന്തമേജന്മവുമിന്നുസഫലമായ് * കണ്ടിനാഭൂപതിത
ന്നുടെപുത്രിയാം രുഗ്മിണീലോചനനന്നുടെവാക്കിനാൽ * ഇന്ന
ലെവന്നതുമന്നധരിച്ചാലുമിന്ദീവരാക്ഷ കരുണാകാരുണ്യവാരി

ധെ * ഭക്തരായുള്ളവർചൊല്ലുന്നതാകിലും ഭക്തപ്രിയനാം ഭ
വാൻപൊവതെക്കണ്ണാമെ * നിന്നുടെ ഭക്തജനങ്ങളിൽമുമ്പുള്ള നൃ
പ ശിരോമണിമൌലിയാം രുഗ്മിണി * ചിത്തത്തെപൊറുത്താത്താരുടെ ദുഃ
ഖംസഹിയാഞ്ഞു ഭക്തപ്രിയനായനിന്നോടുചൊല്ലുവാൻ *
സന്ദേശവാക്യങ്ങളെന്നോടുചൊല്ലിയ തിന്നുഭവാനോടുചൊ
ല്ലുവതിനാകിലും * നന്നായ്ചെവിതന്നുകേൾക്കവേണം ഭവാ
നെന്നുരചെയ്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ * ലോകൈകസുന്ദരനാ
യ ഭവാനുടെ ലോകവിമോഹനമായഗുണഗണം * സജ്ജന
മെല്ലാംപുകഴ്ത്തുന്നതുകേട്ടു ലജ്ജയുംകൈവെടിഞ്ഞുതന്നുടെ മന
സം * ശങ്കകൂടാതെഗമിച്ചുതവമുഖ പങ്കജവനവസിക്കുന്നു
സത്തമാ * വിത്തവുംവിദ്യയുംരൂപസൌന്ദര്യവും ഹൃദ്യങ്ങളാ
യുള്ളവാക്യാമൃതങ്ങളും * വീര്യവുംശൌര്യവുംവംശവിശുദ്ധിയും
ധൈര്യവുംസാരസ്യസൌജന്യരീതിയും * എന്നിവകൊണ്ടു ഭ
വാനുസദൃശനായിന്നുഭുവനത്തിലാരുമില്ലായ്കയാൽ * യൌവ
നംവന്നുദിച്ചീടുന്നകാലത്തു ദിവ്യകുലസ്ത്രീജനങ്ങളെന്നാകി
ലും * നിന്നെവരിക്കാതെയുള്ളോരുനാരിമാ രിന്നുഭുവനത്തി
ലാരുമില്ലായ്കിലൊ * എന്നതുകൊണ്ടുഭവാനെവരിച്ചുഞാ നി
ന്നുഭവാൻകൊണ്ടുപോകേണമെന്നെയും * എന്നെശിശുപാ
ലന്നുനൽകേണ മെന്നുമത്സോദരൻ നിശ്ചയിച്ചീടി
നാൻ * വീരനാംകേസരിക്കുള്ളഭാഗംവന്നു പാരാതെജംബു
കൻകൊണ്ടുപോകുംപോലെ * നിന്നുടെഭാഗമാമെന്നെശിശു
പാല മന്നവൻകൊണ്ടുഗമിച്ചീടരുതല്ലോ * ദാനജപതപ
ഹോമങ്ങളെന്നിവ ഞാനുംബഹുവിധംനിത്യവുംചെയ്കയാൽ
വിഷ്ണുപ്രസാദമിന്നെന്നിലുണ്ടെങ്കിലൊ കൃഷ്ണൻമെപതിയായി
വരേണമെ * മാനസകാരുണ്യമോടുചതുരംഗ സേനകളോടു
മൊരുമിച്ചുവന്നുനീ * തൽക്ഷണംചൈദ്യാദികളെയുംവെ
ന്നെന്നെ രാക്ഷസോദ്വാഹനാകൊണ്ടുപോകേണമെ * അ
ന്തഃപുരത്തിൽവസിക്കയാലെങ്ങിനെ ബന്ധുക്കളെക്കൊലചെ
യ്യാതെനിന്നെന്നെഞാൻ * കൊണ്ടുപോമെന്നുനീനിനച്ചി
ട്ടു കൊണ്ടുവിഷാദമുണ്ടെങ്കിലൊചൊല്ലുവൻ * കന്യകമാർക്കു
നിജകുലദേവത വന്ദനംചെയ്യേണമെന്നുള്ളതിനാൽഞാൻ *
പോകുന്നനേരത്തു ഭക്തിമേറിക്കൊണ്ടു ക്ഷേത്രങ്ങൾതിരുസ

മയമുണ്ടായ്വരും * നിന്നുടെപാദസരോജരജസ്സുകൾ നന്നായ് ശിരസിധരിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ മൃത്യുഞ്ജയവിധിശക്രാദികൾ പോലു മെത്രയും മോഹിച്ചിരിക്കുന്നു നിത്യവും * അത്രമഹത്വങ്ങളുള്ളൊരു നിന്നുടെ ചിത്തപ്രസാദംലഭിച്ചതില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ * പാനാശനാദികൾകൂടാതെ താപമരണം കാനനവാന്ത തപംചെയ്യുന്നിതുവും * ജന്മശതങ്ങൾ കഴിഞ്ഞെന്നാകിലും പര ബ്രഹ്മമാകും ഭവാനോടു ചേർന്നീടുവാൻ * എന്നു ഭവാൻ ചെന്നു ചൊല്ലുകയില്ലെന്നാ ലെന്നെ വേട്ടീടുകെന്നോടു ചൊല്ലിനാൾ * ഇന്നതു സർവ്വവും നിന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ നന്ദതനൂജ ജഗൽപതേ മാധവ * ഇത്തരമുള്ളൊരവസ്ഥകൾ സ്വരൂപം യുക്തമായുള്ളതു ചെയ്തുകൊള്ളുക ഭവാൻ * ഇത്ഥമുരചെയ്തു ഭൂമിഹീസുര നദ്ധ്യായമൊപ്പത്തിമൂന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ *

—:o:—

സുന്ദരിയാകിയ രുഗ്മിണി തന്നുടെ സന്ദേശമിങ്ങിനെ കേട്ടൊരു ദാമോദരൻ * മന്ദഹാസം ചെയ്തു നന്ദിച്ചു ഭൂസുരൻ തന്നുടെ കയ്യും പിടിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ * സുന്ദരിമാർമണിമൌലിയാം രുഗ്മിണിക്കെന്നിലനുരാഗമുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ * എന്നുടെ ജന്മസാഫല്യവും വന്നിതു മുന്നമേ മോഹിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാനെടോ * പുണ്യമന്ത്രിയിലാശമുഴക്കയാൽ മേളിപ്പില്ലാതിരുന്നാദികളില്ലടോ * ദോഷനായുള്ളൊരു രുഗ്മികകതാരിൽ ദ്വേഷമുണ്ടെന്നറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഞാൻ * രുഗ്മിണി തന്നെ നമുക്കു തരുന്നതു രുഗ്മിക്കു സമ്മതമല്ലെന്നു കേട്ടു ഞാൻ * രാജസഭാവവും കാട്ടി നടക്കുന്ന രാജാധമന്മാരെ വെന്നു വൈകാതെ ഞാൻ * വണ്ടാർകുഴലിയാമെന്നുടെ കാന്തയെ കൊണ്ടുപോന്നീടുവനെന്തൊരു സംശയം * എന്നു പറഞ്ഞു വിവാഹദിവസവും നന്നായറിഞ്ഞു തേരിൽ കരേറിനാൻ * തേരതിൽ തന്നെ കരേറി വിപ്രനെ സാദരം തേരോടിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ * ദ്വാരാവതിയിൽനിന്നേകരാത്രംകൊണ്ടു വൈദർഭപോചാൻ കുണ്ഡിനം പുക്കപ്പോൾ * രുഗ്മിമതന്നെത്തടുപ്പാനൊരുങ്ങാതെ രുഗ്മിണീ തന്നുടെ താതനാം ഭീഷ്മകൻ * ചേദീശനു നിജപുത്രിയെ നൽകുവാൻ മോദേന വട്ടങ്ങളൊക്കെയും കൂട്ടിനാൻ * ചിത്രധ്വജപതാകാദികളാൽ പുര മെത്രയും നന്നായലങ്കരിച്ചാദരാൽ * ദിവ്യവിതാനങ്ങളൊക്കെ കെട്ടിച്ചു ദിവ്യധൂപങ്ങളും ധൂപി

ച്ചുനീട്ടവേ * നാളികേരക്കുലനല്ലപഴക്കുലകൾ ഭംഗിയേറീടുംക
ദളിക്കുലകളും * എന്നിവയെല്ലാമലങ്കരിച്ചങ്ങുപാൎത്തു പിന്നെ
യുംവേണ്ടുന്നതൊക്കെയൊരുക്കിനാൻ * വിപ്രപ്രവരരെക്കൊണ്ടും
കഴികിച്ചു തൽപ്രസാദംപോലെ നന്നായ്ഭുജിപ്പിച്ചു * വിത്ത
ങ്ങൾവസ്ത്രങ്ങൾപട്ടുകളെന്നിവ ചിത്രമോദത്തൊടുവേണ്ടു
നൽകിനാൻ * ആശയാനന്ദംകലൎന്നുഭൂദേവന്മാർ ആശീൎവ്വച
നങ്ങൾചൊന്നാർപലതരം * ദേവപൂജജപഹോമങ്ങളുംപ
ല ദേവബലികളുംചെയ്യിച്ചുപിന്നെയും * സുന്ദരിമാരാകുമ
ന്തഃപുരജനം കന്യകതന്നെക്കുളിപ്പിച്ചുസാദരം * ചിത്രങ്ങളാ
യോരലങ്കാരജാലങ്ങളെത്രയുംനന്നായലങ്കരിപ്പിച്ചുടൻ * ന
ല്ലോരിണപ്പുടവകെട്ടിയുടുപ്പിച്ചു കല്യാണസൂത്രംകൊണ്ടുകൂടിയിത
ത്തിനാർ * പുണ്യാഹവുംചെയ്തുകന്യകരക്ഷക്കു പുണ്യകൎമ്മ
ങ്ങളുംചെയ്യിച്ചുഭീഷ്മകൻ * ചേദിപതിയാംദമഘോഷമന്ന
വൻ മോദേനപുത്രാൎത്ഥമായിട്ടു * നല്ലജപഹോമദേ
വപൂജാദികളെല്ലാംകഴിപ്പിച്ചുചെയ്തുദാനങ്ങളും * ആനതേർ
കാലാൾകുതിരപ്പടയോടു മാനകദുന്ദുഭിശംഖവാദ്യത്തോടും *
പുത്രനായുള്ളശിശുപാലനോടുമ മൈത്രയുംമോദേനകുണ്ഡി
നംപുക്കിതു * നാലംഗമാംപടയോടുകൂടവേ ചാലവേ വന്നെ
ന്നതിസാദരാൽഭീഷ്മകൻ * നന്ദിച്ചുകൊണ്ടുപോയത്രയുംചി
ത്രമാം മന്ദിരെവാഴിച്ചുസൽക്കരിച്ചീടിനാൻ * അനന്തരമന്യ
ഭൂപതിവീരരും വന്നുനിറഞ്ഞിതുകുണ്ഡിനമാംപുരെ * അം
ഗൻകലിംഗനുംമാളവൻകേകയൻ പിംഗൻമഗധനുംകോ
ലൻസാല്വനും * വീരനാംകാശിഭൂപാലനുംസൈന്യവും ശൂ
രനവന്തിഭൂപാലൻനിഷധനും * കൊങ്കണഭൂപനുംഹൈഹയ
രാജനും വങ്കനുംസിന്ധുസൗവീരനാംമത്സ്യനും * ചോളനും
പാണ്ഡ്യനുംകേരളഭൂപനും കേളിയേറീടുന്നസൌരാഷ്ട്രഭൂപനും
തന്നുടെസൈന്യത്തോടൊന്നിച്ചുവന്നിതു പിന്നെയുമുള്ളൊരുഭൂപ
തിവീരരും * വന്നൊരുഭൂപതിവീരരെയൊക്കവെ നന്ദിച്ചു
സൽക്കാരവുംചെയ്തുഭീഷ്മകൻ * വിസ്തൃതിതാദിമദ്ധ്യാദ്യന്തങ്ങളു
പമാമന്ദിരമഞ്ചങ്ങളിലിരുത്തീടിനാൻ * കോപിയാം
സാല്വൻജരാസന്ധഭൂപനും പാപിവിദൂരഥൻദന്തവക്ത്രൻ
താനും * പിന്നെയുംചേദിപക്ഷമായുള്ളോരു മന്നവന്മാർ
പൌണ്ഡ്രകാദികളൊക്കയും * നന്ദതനൂജൻവരികിൽപിണ

ങ്ങൾക്കുമെന്നപാരംതൂർപ്പിച്ചുനിന്നീടിനാൻ * കന്യകതന്നെ
കരസ്ഥമാക്കീടുവാനിന്ദീവരേക്ഷണൻതാനാഗമിച്ചെന്നും * ശ
ത്രുക്കളായജരാസന്ധനാദികളെത്രയുംകോപ്പുകൾകൂട്ടിഗമി
ച്ചെന്നും * കേട്ടനിജാനുജസ്നേഹംപെരുകയാലൊട്ടുമേസൌ
ഖ്യമില്ലാഞ്ഞുഹലായുധൻ * യാദവസേനയോടൊന്നിച്ചുവെ
ക്കീടാതെ മോദേനകുണ്ഡിനംചെന്നുപുക്കീടിനാൻ * നന്ദത
നൂജൻവരുന്നതുംപാർത്തുപാർത്തിന്ദീവരേക്ഷണയായവൈദ
ർഭിയും * അന്തണൻപോലുംവരാഞ്ഞതുകാരണം സന്താപശോ
കാർത്തയായ്ചിന്തചെയ്തീടിനാൾ * എന്നുടെപാണിഗ്രഹണമ
ദ്ദിനത്തിലു നന്ദതനൂജനെനാക്കണ്ടതുമില്ലല്ലോ * ഭാഗ്യമില്ലാത്തുള്ള
നാരീജനങ്ങളിൽ യോഗ്യതപാർത്താലിവിടെക്കുള്ളുന്നിതോ *
അന്തണനെങ്കിലുമിങ്ങുവരായ്കതിനെന്തൊരുകാരണമെന്ന
റിഞ്ഞീലഞാൻ * എങ്കലൊരുദോഷമുണ്ടാകയോ മമ സങ്കട
മെല്ലാംദ്വിജൻപറയാഞ്ഞിതോ * പങ്കജനേത്രൻവരാഞ്ഞതു
ദൈവാൽമമ സങ്കടമേറ്റംവളർന്നുമാരാജസ * ദൈവമായുള്ളൊ
രുകാമരിദേവനും ദേവിയുമെന്നിൽവിമുഖരായ്വന്നിതോ * ഇ
ത്ഥംനിരൂപിച്ചുശോകനാകുലിനി നേത്രജലംവാർത്തുവാർത്തി
രിക്കവേവിധൌ * വാമമായനേത്രകരങ്ങൾചലിക്കയാൽ കാരി
തംസാധിക്കുമെന്നോർച്ചീടിനാൾ * ഉല്ലാസമോദേനവന്നു
ചൊല്ലുവാനപ്പോളവിടെക്കുചെന്നിതുവിപ്രനും * അന്ത
ണൻതന്റെമുഖപ്രസാദം കണ്ടു ചെന്താമരാക്ഷിയായുള്ള
വൈദർഭിയും * സാധിച്ചുപോന്നിതുകാര്യമെന്നുള്ളതു ബോ
ധിച്ചുവാർത്തകൾചോദിച്ചതുനേരമേ * ചൊല്ലിനാനപ്പോൾ
മഹീസുരനംബുജവല്ലഭൻവന്നിഹപാർക്കുന്നുകേശവൻ * രാമ
നുംയാദവസൈന്യവുംവന്നിതു കാമിനീരത്നമേഖേദിയായ്കൊ
ണ്ണുമേ * നിന്നെയുംകൊണ്ടുഗമിപ്പതിനന്നന്നാട്ടു നന്ദതനൂജ
നംസത്യമായ്ചൊല്ലിനാൻ * ഞാനെന്തുകാര്യത്തിനായ്ഗമി
ച്ചാലതു മീനവിലോചനേനിശ്ചയമാകുമേ * ഭൂരിമതിയാം
പുരിയിൽവസതിയും വാരിജനേത്രനോടൊത്തുവാഴ്കംവിധൌ *
കണ്ടുസുഖിപ്പാൻവരുന്നതുണ്ടേഷഞാൻ ഭവനാവിശ്വാസമെന്നി
ന്നുമേനാഥരേ * എന്നുപറഞ്ഞിട്ടുപിന്നെയുംവൃത്താന്ത
മൊന്നൊഴിയാതെപറഞ്ഞിതുഭൂസുരൻ * വൃത്താന്തമൊക്ക
യുംകേട്ടുതെളിഞ്ഞു ചിത്തമോദത്തോടുഭീഷ്മകപുത്രിയും *

വിത്തവസ്ത്രാഭരണാദികളൊക്കയു മുത്തമവിപ്രന്മാർക്കെണ്ണു
നൽകിനാൻ * ഇന്നിതൊന്നുമതിയല്ലെന്നാദരാത്തവൻ വ
ന്ദിച്ചുവീണുനമസ്കരിച്ചീടിനാൻ * നല്ലതുവന്നീടുമെന്നരചെ
യ്യവ നെല്ലാമെടുത്തുഗമിച്ചിതുവിപ്രന്മാർ * ലോകൈകനാ
ഥപാദാംബുജം ധ്യാനിച്ചു ശോകവുംകൈവിട്ടവാണരവൈദ
ർഭിയും * രാമനും കൃഷ്ണനും വന്നതുകേൾക്കയാ ലാദരാദരമോടും
പുറപ്പെട്ടുഭീഷ്മകൻ * ചെന്നതിരേറ്റുവഴിപോലെ സൽ
ക്കരിച്ചന്നപാനാദിവസ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ * പൂജിച്ചുക
ത്തുജനങ്ങൾനിറകയാൽ രാജിതമായൊരുപാവനസീമനി *
ചിത്രമായ്‌രണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾതീർപ്പിച്ചതി ലുത്തമപൂരുഷന്മാ
രെയിരുത്തിനാൻ * വന്നിതു കൃഷ്ണനെന്നുള്ളതു കേൾക്ക
യാൽ വന്നസന്തോഷത്തോടും പുരവാസികൾ * എത്ര
യുംവേഗേനചെന്നുമുകുന്ദന്റെ വക്ത്രാംബുജംകണ്ടു മോഹി
ച്ചുനിന്നുപോയ്‌ * ചൊല്ലിനാരിന്നിവർവൈദർഭിതന്നുടെ
വല്ലഭനാകിലെ ചേർച്ചയുള്ളൂരൂപം * ഇന്ദീവരാക്ഷന്നു കാന്തയാ
യീടുവാ നിന്നവൈദർഭിക്കുചേർച്ചയുണ്ടെത്രയും * ദുർഗ്ഗനായ
ശിശുപാലന്നുപെണ്ണ സ്സുഭ്രൂവാംതന്വിയെന്നിമകൊടുത്തീടുകിൽ *
ചേർച്ചയില്ലെന്നുമതിനില്ലസംശയം നേർച്ചകൾനേരുകവേണ
മെല്ലാവരും * ഒരൊന്നുപണ്ടുനാം നല്ലതുചെയ്തുമാൽ നാരായ
ണൻപ്രസാദിച്ചുവെന്നാകിലോ * സുന്ദരിയാമരുക്മി
ണിദേവിക്കു നന്ദതനുജൻവരനായ്‌വരേണമേ * ഇങ്ങിനെകാ
മിനികൾചൊല്ലുന്നഘോഷങ്ങൾ മംഗലവാദ്യങ്ങളോടുംപെരു
ത്തതെ * അന്നേരമന്തഃപുരസ്ത്രീജനങ്ങളും സുന്ദരിമാരായനാ
രീജനത്തോടും * ഗൌരിയെവന്ദിപ്പതിന്നുവൈദർഭിയാം സാ
ദരസാനന്ദമങ്ങെഴുന്നുപുറപ്പെട്ടു * നാലുഭാഗത്തുംനിറഞ്ഞു
പടയോടും കാൽനടയായിനടന്നുപോകുംവിധൌ * കൃഷ്ണപാ
ദാംബുജമുള്ളിലുറപ്പിച്ചു കൃഷ്ണകൃഷ്ണേതിജപിച്ചുവൈദർഭിയും *
ഗായകവന്ദിസ്തുതിപാഠകജന ഗേയസ്തുതിവൃദ്ധവാദ്യഘോഷ
ത്തോടും * സംഖ്യയില്ലാതുള്ളപൌരനാരീജനം കൂടെനട
പുരശ്രീജനരവത്തോടും * മന്ദംനടന്നുഹിമഗിരികന്യകാ മന്ദി
രോപാന്തംപ്രവേശിച്ചുസാദരം * ദേഹവിശുദ്ധിവരുത്തിയ
ഥനിതൻ ഗേഹമകംപുക്കമാത്മജനത്തോടും * സുന്ദരീത

ന്നെയുംകൊണ്ടുപോന്നീടണ മെന്നുനിരൂപിച്ചുനന്മെക്കുള്ള
നം * ഓരോവിചിത്രങ്ങൾ കണ്ടുകണ്ടങ്ങിനെ ഗൌരീഗൃഹാ
ന്തികംപ്രാപിച്ചുനിന്നീടിനാൾ * വന്നിതന്നേരംധരണീസുര
സ്ത്രീകൾ നന്നായലങ്കാരവും ചാർത്തുസൌഖ്യമായ് * വൃദ്ധമാ
രായുള്ളവിപ്രപത്നീജനം ബദ്ധമോദത്തോടുശാസ്ത്രവിധിപോ
ലെ * വൈദികിയെക്കൊണ്ടുമന്ത്രവുംചൊല്ലിച്ചു സാദരംവ
ന്ദനംചെയ്യിച്ചുഗൌരിയെ * രാജകുലദൈവമായഹരനേയും
പൂജിതമായൊരു മന്ദിരൻറസുതനേയും * വന്ദിച്ചുലോകൈകനാ
ഥനായുള്ളൊരു നിന്നുടെപാദാംബുജംവണങ്ങുന്നതാൻ *നാ
ഥനായ്കൃഷ്ണകാന്തനായീടുവാൻ നിന്നുടെകാരുണ്യമുണ്ടായ്വര
ണമെ * എന്നൊരുമന്ത്രവുംചൊല്ലിവഴിപോലെ വന്ദിച്ചുക
ന്യാനമസ്കരിച്ചീടിനാൾ * സൂപജലാപൂപപായസാദ്യങ്ങ
ളും ധൂപദീപാക്ഷതഗന്ധമാല്യങ്ങളും * എന്നിവകൊണ്ടുഭ
ദ്രചരണികൾ വന്ദിച്ചുഗൌരിയെപ്പൂജചെയ്തീടിനാർ *
കന്യാമണിദീപാദ്യപുഷ്പമാല്യങ്ങളും തീർത്ഥവുംദക്ഷിണിക്കാ
യ്ക്കുനൽകീടിനാൾ * ഉത്തമമാരാകുമന്തണസ്ത്രീകൾക്കു വി
ശേഷമായാഭരണാംബരങ്ങളിവ * ഉത്തമമാർക്കണിമൌലി
യാംദക്ഷിണി തൃപ്തിവരുമാറുംകൊടുത്തീടിനാൾ * ചെ
ന്താമരാക്ഷൻപതിയായ്വരികെന്നു സന്തോഷമോടവരാശി
സ്സുചൊല്ലിനാർ * വന്ദിച്ചവരോടനുഗ്രഹംകൈക്കൊണ്ടു
പിന്നെമുനിവ്രതത്യാഗവുംചെയ്തവൾ * ഗൌരിയെവന്ദിച്ചു
കൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടു ചാരുപാദങ്ങൾനടന്നുതുടങ്ങിനാൾ * ഉത്ത
മാംഗുലീയവിരാജിത ഹസ്താംബുജംകൊണ്ടുതോഴിതൻ
പാണിയിൽ * മന്ദംപിടിച്ചുവരുന്നൊരുകണ്ണാളു മന്നവരാ
ക്കെയുംവിസ്മയമേകിടിനാൾ * ചന്ദ്രസമാനമായുള്ളവദനവും
ചന്ദ്രികപോലെയുള്ളമന്ദസ്മിതശോഭയും * ചിത്തമലിക്കുന്നവക്ര
കടാക്ഷവും ചിത്തജവില്ലിനെവെല്ലുന്നചില്ലിയും * കന്ദർപ്പ
ദർപ്പണസന്നിഭഗണ്ഡാന്തങ്ങളും മിന്നുന്നകുണ്ഡലശോഭിതഗണ്ഡ
വും * കോമളപ്പൂവിന്നുമപ്പെഴിമവുംനാണിച്ചു ഞെട്ടിത്തരളികള
മാവുള്ളകണ്ഠവും * വ്യഞ്ജനസ്തനമാലശോഭിതഹാരവും മ
ഞ്ജുളമായപൂമാലചാർത്തുമവ്യയവും * ദിവ്യദുകൂലവുംദീനതയ
റിഞ്ഞീടാത ദിവ്യരത്നാംഗുലമേഖലശോഭയും *ത്രിപുരകാ

ന്തിയുംപൊലെപൊന്മണങ്ങളും മംപൊലെ പൂധ:വില്ലങ്ങന്നശോഭയും * ഇത്ഥമവളുടെരൂപാമൃതംകണ്ടു ചിത്തജമോഹനൻശ്രീപതിവിസ്മി തം * ഹാഹാജയജയഹാഹാഹരിഹരി ഹാഹാമനോഹര മെന്നപറയാവൂ * സുന്ദരിയാകിയരുഗ്മിണിയുംതദാ നന്ദന ന്ദനനെക്കണ്ടുകൊണ്ടീടുവാൻ * വാമകരാംഗുലികൊണ്ടുപൂ രികുഴൽ കാമിനീചെറ്റുനീക്കിക്കൊണ്ടുലജ്ജയാ * മന്ദമ ായെന്നുകടാക്ഷിച്ചിതന്നേരം വാനനാംശ്രീപതിമെറ്റൽപ്പകടാ ക്ഷേ * എന്നതുനേരംമുകുന്ദനെക്കണ്ടവൾ മന്ദാക്ഷമോടുമു ഖാംബുജംതാഴ്ത്തിനാൾ * നന്ദനന്ദനനുംവൈദർഭിയെക്കണ്ടു കന്ദർപ്പബാണങ്ങളേറ്റമയങ്ങിനാൻ * നല്ലൊരുമണിയുടെചി ല്ലികൾകൊണ്ടുള്ള തല്പങ്ങൾകൊണ്ടുനരപതിവീരരും * നല്ലൊ രാസനങ്ങളിൽനിന്നുടൻ മൂർച്ഛയായ്മോഹിച്ചുഭൂമിയിൽവീ ണുപോയ് * പിന്നെയെഴുന്നീറ്റുകാമവിക്രീഡകൾ മന്നവന്മാ രപ്പെട്ടുവിധംകാട്ടിനാർ * അപ്പോളൊരുനൃപൻകന്യകതന്നു ടെ ശില്പമായുള്ളൊരുരൂപംനിനച്ചുടൻ * നന്നായുറപ്പിച്ചുക ണ്ണുമടച്ചുകൊണ്ടങ്ങുമിരുന്നാനചഞ്ചലം * കണ്ണട ച്ചീടാതെമറ്റൊരുഭൂപതി പെണ്ണിനെക്കണ്ടുകണ്ടാനന്ദമഗ്ന നായ് * ചിത്തഭ്രമത്തോടുമെല്ലെബന്ധിച്ചു ചിത്രാർപ്പിതം പോലെനിന്നിതുനിശ്ചലം * പെണ്ണുങ്ങളെക്കാണരുതെന്നു മെന്നു കണ്ണടച്ചുവസിച്ചൊരുനൃപൻ * പങ്കജമുഖ ഖിയെക്കണ്ടൊരുമന്നവൻ ചെങ്കല്ലുപൂക്കളുണ്ടുവെച്ചീടി നാൻ * മുൻകഞ്ചുകത്തിൽവച്ചൊരുഭൂപതി പങ്കജമാലകളെ ക്കഴുത്തിൽവെച്ചീടിനാൻ * ഗോഷ്ഠികൾകാട്ടുന്നിതൊന്നൊരുത്ത ൻ്റെയുള്ളു പാട്ടുകൾപാടിക്കളിച്ചൊരുനൃപൻ * രുഗ്മിണിരു ഗ്മിണിയെന്നുജപിച്ചുടൻ നഗ്നനായ്ചാടിക്കളിച്ചൊരുനൃ പൻ * കാണികൾകാണ്കെമറ്റൊരുഭൂപതി പൂണുനൂൽ പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞീടിനാൻ * കണ്ണാടികത്തിപ്പൊടിച്ചൊരു ഭൂപതി കണ്ണൻചിരട്ടയിലാക്കിവെച്ചീടിനാൻ * മുണ്ടുമ ങ്ങളുംതാലങ്ങളും കത്തിപ്പൊടിച്ചൊരുഭൂപതിവീ രൻ * ഓടക്കുഴലിൽവെച്ചൂതിപ്പൊട്ടിച്ചു താടികരിച്ചുംകള ഞ്ഞുതിമാണീടിനാൻ * പുത്രരുംവേറൊരുഭൂപതി ചിത്രമാംരാമായണംപാടിചൊല്ലിനാൻ * പണ്ടയോദ്ധ്യാധി

പനായശേരഥ നണ്ടായിവന്നിതുനാലുതനയന്മാർ * ബാ
ലിയുംലക്ഷ്മണൻകുംഭൻജടായുവും ബാലരൊടൊന്നിച്ചവൻ
വസിക്കുംവിധൌ * മണ്ഡോദരിയുടെരാജ്യഭാരംകൊണ്ടുദ
ണ്ഡകാരണ്യെവസിച്ചസമ്പാതിയും * വൈദേഹിയെക്കട്ടു
കൊണ്ടുപോയ്‌രാവണൻ ഖരദൂഷണരാമൻതിരഞ്ഞുപോയീടി
നാൻ * അപ്പോൾബാലൻചെന്നുസുഗ്രീവനെക്കൊന്നു ശില്പ
ഭംകിഷ്കിന്ധരാമനുനൽകിനാൻ * ഭംഗിയേറുംഗംഗമായിവന്ന
ശര ഭംഗനെബാലിവിത്രപനാക്കീടിനാൻ * അപ്പോൾശ
ബരിയുമംബുധിലംഘിച്ച കെല്പുറ്റതാരയെക്കണ്ടുവന്നീടി
നാൾ * കുംഭകർണ്ണൻചെന്നുചിത്രകൂടഭേദേ വമ്പാട്ടുസേതു
വുംബന്ധിച്ചനന്തരം * രാവണൻതന്നെവധിച്ചാനഗസ്ത്യ
നും പാവകന്റെമധ്യയായ്പ്പനക്കൈകേയിയും * പുക്കിതുരാമന
യോദ്ധ്യാപുരത്തിൽ മിക്കതുംരാമായണംകഥയിങ്ങിനെ * എ
ന്നുരാമായണംചൊല്ലിയനേരത്തു നന്നായ്‌രസിച്ചങ്ങുകേട്ടി
നൊരുനൃപൻ * വൈദേശികന്നുടെകാക്കലൊരുനൃപൻ വേദ
വുംചൊല്ലിനമസ്കരിച്ചീടിനാൻ * കണ്ഠലംപൊട്ടിച്ചെറി
ഞ്ഞൊരുനൃപതി കർണ്ണവലിയൊരുചെണ്ടലംതുക്കിനാൻ *
വീണതൻതന്ത്രിയിലൊന്നുപൊട്ടിച്ചുടൻ കോണകമായിട്ടുടു
ത്താനൊരുനൃപൻ * ഭീമമായുള്ളൊരുവാളുമെടുത്താശു കോമ
ളംഉള്ളിൽനടന്നാനൊരുനൃപൻ * തന്നുടെപാർശ്വേവസിക്കു
ന്നഭൂപനെ ചെന്നുപിടിച്ചുകിടത്തിമടിയതിൽ * മദ്ദളമെന്നു
നിനച്ചൊരുഭൂപനു മുദ്യോഗമുൾക്കൊണ്ടുകൊട്ടിത്തുടങ്ങി
നാൻ * മദ്ദളമായിക്കിടക്കുന്നഭൂപനു മുദ്യോഗമോടുരസിച്ചു
പാടീടിനാൻ * അംഗരാഗഹാരങ്ങൾകുംഭമെന്നോർത്തു കും
ഭികുംഭങ്ങൾപുണർന്നാനൊരുഭൂപതി * രോമങ്ങൾകുത്തുന്നുമേ
ററിയാതെ കാമവിമോഹിതനായ്ക്കിടന്നീടിനാൻ * അന്തി
കെനില്ക്കുന്നഭൃത്യരിലേകനെ പെണ്ണാമെന്നാക്കിയന്നൊരുത്ത
നുഭൂപതി * ചെന്നുപിടിച്ചുടനാശ്ലേഷവുംചെയ്തു ധന്യനാന
മെന്നുചൊല്ലിമാനിച്ചീടിനാൻ * തൃക്കാരമുള്ളൊരുകന്യക
യെച്ചൊവാൻ മോഹംപൊൻസൂത്രമെന്നാനൊരുഭൂപതി * അ
ങ്ങനെന്താക്ഷേത്രമെന്നമറ്റൊരുവൻ മിണ്ടിനെത്തിൽപറഞ്ഞു
ടിച്ചീടിനാൻ * ഇതുസമയമോരോന്നുംകാട്ടിയശേഷ്ഠികൾ വിദ്യ

രിച്ചീടുവാനായുള്ളൊരാനന്ദം * കോമളഗാത്രിയെക്കണ്ടു മോ
ഹം പൂണ്ടു ഭൂമിപതികളായുള്ളവരെവരും * തന്വംഗിയെത്ത
ന്നെനോക്കിനോക്കിക്കൊണ്ടു താണാമന്നു വസിക്കുംദേശാന്ത
രെ * വീരരാംമന്നവരെവരുംകാണവെ തേരുമാശൈബ്യസേനാചെ
ന്നുമുകുന്ദനും * വൈദർഭിതന്നുടെ ഹസ്തപത്മംപിടിച്ചാദരെ
വേഗംരഥത്തിലേറീടിനാൻ * പണ്ടുവിബുധസഭയിന്നമൃ
തവും കൊണ്ടുഗരുഡൻഗമിച്ചകണക്കിനെ * സുന്ദരിതന്നെ
യുംകൊണ്ടുയദുക്കളോടൊന്നിച്ചുമന്ദംനടന്നുതുടങ്ങിനാൻ *
അന്തഃപുരസ്ത്രീജനങ്ങളുംഭൂപന്മന്ത്രണന്മാരുംപുരവാസിജന
ങ്ങളും * ധന്യനെന്നന്നുപുകഴ്ത്തിവാണീടിനാർ വന്നങ്ങുവി
ണ്ണിലുപുഷ്പവർഷങ്ങളും * വീരരായുള്ളജരാസന്ധനാദികൾ പാ
രംപരിഭവമോർത്തുടൻചൊല്ലീടിനാർ * കഷ്ടംമഹാകഷ്ടമിന്നാമ
ബാലനാം ദുഷ്ടഗോപാലകൻനാമിങ്ങിരിക്കവെ * കന്യകത
ന്നെയുംകൊണ്ടുഗമിക്കയാൽ വന്നിതല്ലോയശോഹാനിനമു
ക്കെല്ലാം * ഇന്നുവില്ലാളികളായനാംകൃഷ്ണനെ കൊന്നുകുമാരി
യെക്കൊണ്ടുപോന്നീടേണം * എന്നുപറഞ്ഞവരൊക്കെയുമൊ
ന്നിച്ചു സന്നദ്ധരായതികോപേനസത്വരം * യുദ്ധത്തിനുള്ളൊ
രുവട്ടങ്ങളുംകൂട്ടിനാ രദ്ധ്യായമമ്പത്തിനാലുരചെയ്യുന്നേൻ *

അങ്ങിനെഭൂപതിമാരുംപുറപ്പെട്ടു മങ്ങാതെതൻപട
യോടുമതിദ്രുതം * ചെന്നുയദുവരന്മാരെത്തടുത്തുടൻ ന്യൂന
കോപേനയുദ്ധംതുടങ്ങിനാർ * അന്നേരമിന്ദിരാകാന്തനുംരാ
മനും വന്നോരുകോപേനസാത്യകിവീരനും * പിന്നെയുമുള്ളൊ
രുയാദവവീരരു മൊന്നിച്ചുബാണവർഷംതുടങ്ങീടിനാർ * ഭൂപ
തിമാരുടെസൈന്യത്തെയൊക്കെയും കോപേനരാമനുംകൊ
ന്നൊടുക്കീടിനാൻ * സൈന്യംനശിച്ചതുകണ്ടുഭൂപാലരും ന
ന്നനെന്നുപറഞ്ഞടുത്തീടിനാർ * ഏറ്റവുംപോർചെയ്തു
ഭൂപതിവീരരും മാറലരെക്കൊന്നൊടുക്കിത്തുടങ്ങിനാർ * ബാ
ണങ്ങളേറ്റുയദുവരന്മാർക്കതി ക്ഷീണതയുണ്ടെന്നുകണ്ടുവൈ
ദർഭിയും * ഭീതിയുംലജ്ജയുംപൂണ്ടുപതിയുടെ ചേതോഹരമാം
മുഖത്തുനോക്കീടിനാൾ * എന്നതുകണ്ടുചിരിച്ചുശ്രീകൃഷ്ണനും
സുന്ദരിതാനെപേടിയാതെന്നുടെ * ബാണവർഷംചെയ്യുന്ന

ണം കൊണ്ടുതാൻ യോധനീവരരെമറിപ്പതുകാണ്കെന്നീ* എന്നു
രചെയ്തു ശരവർഷവും ചെയ്തു മന്നവവീരരെക്കൂടിനാൻ കൃഷ്ണനും
ബാണാദ്യഗങ്ങൾ സഹിച്ചുകൂടായ്കയാൽ പ്രാണഭയത്തോടു
മോടിനാരവരും * മന്നവൃന്ദവും കൈവിട്ടമന്നവവീരനും ഭീമ
സേനനോടേറ്റെതിർക്കിലെന്നെല്ലാം ചൊല്ലിച്ചതെ * മാൎത്താഹരണം മോഹിച്ചു
ദുഃഖിച്ചു വീഴ്കമില്ലാത്തുള്ളവരെക്കണക്കിനെ * ചൊടിച്ചുവാ
നമോട്ടുവസിക്കുന്നോ ചെടീശനോടു ജരാസുതൻ ചൊല്ലിനാൻ*
ദൈവഗതികൊണ്ടുവന്നതിന്നിനി കേവലം ശോകിക്കരുതു
മഹാമതേ* ദുഃഖസുഖങ്ങളെന്നിവമാൎക്കുപാൎക്കിലോ ചക്രഭ്രമം
പോലെമാറിവരുമെടോ* കാലം വരുത്തുന്നതൊക്കെ സഹിക്കേ
ണം കാലഗതി തടുപ്പാനാൎക്കുമാമെ * ഇന്നിതാ ദുഷ്കൎമ്മങ്ങൾ
വരികയാൽ മന്നവ ദോഷങ്ങളും വന്നിതൊക്കെന്നീ * കാലം നമു
ക്കുന്നൊന്നുവന്നതെന്നാൽ ലീലയാ കൃഷ്ണനേയും ജയിക്കാമല്ലൊ *
ഏതാനുമപതിതോഴ വട്ടമവനോടു തോറ്റതൊന്നോ പിന്നെ ജയി
ച്ചതെന്നോ അതോ * തോറ്റതു കൊണ്ടൊരു ദുഃഖവുമില്ലമേ മറ്റൊ
ന്നു കൊണ്ടൊരു മോദവുമില്ലെടോ * എന്നതു കൊണ്ടിനി ശോക
വും കൈവിട്ടു ചെന്നു നിജാലയെ സൌഖ്യമായ്വാഴ്കെടോ * എ
ന്നതു കേട്ടു ശിശുപാലഭൂപനും തന്നുടെ മന്ദിരം പുക്കുവാണീടി
നാൻ * ഭൂപാലരാക്കയും തോറ്റതു കണ്ടതി കോപാന്ധനായി
യും ചൊല്ലിനാനിപ്രകാരം * കൊണ്ടൽനേർവൎണ്ണനെക്കൊന്നു
ഭഗിനിയെ ക്കൊണ്ടു ഞാനിങ്ങു പോന്നീടുവൻ നിൎണ്ണയം* ഇന്നി
തു ചെയ്യാഞ്ഞിതെന്നാകിലിന്നു ഞാൻ എന്നുമെ കുണ്ഡിനെ വാഴ്
ന്നതില്ലഞാൻ* ഇത്ഥം പ്രതിജ്ഞയും ചെയ്തു പടയുമായ് സത്വ
രം ചെന്നു യദുക്കളോടേറ്റിതു * നന്ദസുതനോടു രുക്മിയും ചൊ
ല്ലിനാൻ നന്ദനവമോഹമെത്രയും ദുൎമ്മതേ * ചെദിമഹീപതി
ക്കായ്വെച്ചമന്നുടെ സോദരിതന്നെയും മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടിനി *
ചെന്നങ്ങു ജീവിച്ചു സൌഖ്യമായ്വാണീടാമെന്നു നിനച്ചതുമെ
ത്രയുമത്ഭുതം * ഇന്നു തവ ജീവിതാശയുണ്ടെങ്കിലൊ തന്നീടുക
മമ സോദരിതന്നെയും * അല്ലായ്കിലോ മമ ബാണങ്ങളിക്ക
ഷ്ടാ മല്ലകംസാദികളെപ്പോലെ നിന്നെ ഞാൻ * എന്നു പറഞ്ഞവ
ൻ കൂൎത്തശരം കൊണ്ടു നന്ദതനൂജനെ ൎറമറിയെയ്തിനാൻ *
അഗ്നിനീവല്ലഭൻ മാൎദ്ദവം ചെയ്തു അഥ ഖിന്നൻ പിളൎന്നുവീ

ച്ചീടിനാൻ * പിന്നെയും രുഗ്മിയെടുത്തൊരാധനുസ്സിനെ
വമ്പനാലും മുറിച്ചീടിനാൻ * പിന്നെയുമായുധമോരോന്നെ
ടുത്തിട്ടു നന്ദനന്ദനൻ മുറിച്ചാനതൊക്കെയും * ശസ്ത്രാസ്ത്രമ
ല്ലാമൊടുങ്ങിയനേരത്തു ചിത്തകോപത്തോടു രുഗ്മിണീസോദ
രൻ * വാളും പരിചയും കൈക്കൊണ്ടു തൽക്ഷണം ചീറിവന്നു കൃഷ്ണ
നുനേരെ ചെന്നീടിനാൻ * അമ്പുകൾകൊണ്ടു ഖണ്ഡിച്ചു കൃ
ഷ്ണനവനോടു വാളെടുത്താങ്ങു പൊടിച്ചീടിനാൻ * സോദരൻത
ന്നെ വധിക്കുമെന്നോർത്തതി ഖേദവും ഭീതിയും പൂണ്ടു വൈദർഭി
യും * പുണ്ഡരീകാക്ഷന്റെ പാദാംബുജം വീണു കണ്ണുനീർവാ
ർത്തുകൊണ്ടിത്തരം ചൊല്ലിനാൾ * യോഗേശ്വര കരുണാകര കാരുണ്യ
വാരിധേ ലോകഹരൻ മമ വല്ലഭ മാധവ * സോദരൻതന്നെ
വധിക്കരുതിന്നിനീ ഖേദമിനിക്കു വരുത്തരുതേതുമേ * ചേത
സി തെളിവേകമില്ലാത്തവർ ചെയ്യുമപരാധം പൊറുത്തു കൊ
ള്ളേണമേ * ഗദ്ഗദവാക്യങ്ങളിത്ഥം പലതരം രുഗ്മിണി ചൊ
ന്നതു കേട്ടോരു കൃഷ്ണനും * കാരുണ്യമോടു വധിക്കയില്ലെന്നുര ച്ചാ
ത്രൂഢകോപം നിരോധിച്ചു തൽക്ഷണം * ശ്മശ്രുകേശങ്ങൾ കരി
ച്ചു വിരൂപിച്ചു വിശേഷകനായകൻ തേരിലും വിരവോ *
ടെ വൽസൈന്യമൊടുക്കി യദുക്കളും ലോകനാഥനൊത്തു ചെ
ന്നീടിനാർ * ബന്ധനം പ്രാപിച്ചു വൈരൂപ്യവും വന്ന ബന്ധു
വാം രുഗ്മിയെക്കണ്ടൊരു രാമനും * മല്ലവിലോചനൻ തന്നോടു
ചൊല്ലിനാൻ നല്ലതല്ലിന്നു നീ ചെയ്തതു ബാലക * ബന്ധുക്കളെ
വിരൂപിക്കയെന്നുള്ളതു ഹന്തവധത്തിന്നു തുല്യമെന്നോർക്ക നീ *
എന്നുരചെയ്തുടൻ ബന്ധനം വേർപെടു ത്തിനാനീലപാടക-
നയച്ചിട്ടു രുഗ്മിയെ * രുഗ്മിയെ വിട്ടയച്ചോരനന്തരം രുഗ്മി
ണിയോടുരചെയ്തു നീലാംബരൻ * ഇന്നിതു കാരണം നിന്നുടെ
മാനസേ വന്നീടരുതൊരു ശോകമെന്നോമലേ * മാനാപമാന
സുഖദുഃഖമെന്നിവ മാനസേ തോന്നുന്നതജ്ഞാനമോർക്ക നീ *
ഞാനെന്നഹംഭാവമുണ്ടാകകാരണം മാനാവമാനാദിവാദതന്നെ
ണ്ടാതൊക്കെയും * പഞ്ചഭൂതാത്മകമായ ദേഹത്തിന്നു ചഞ്ചല
മില്ലുന്നാച്ചരങ്ങളും * അതൊന്നുമാത്മാവിനില്ലെ വരയന്നു
ളും അതാതിപ്പുഴ്യാൽ തോന്നുന്നതാനന്ദനും * ദേഹമനിത്യമെ
ന്നുള്ളതറിഞ്ഞാലും മോഹമകന്നുതകരുതു ചഞ്ചലമാനസം * ചി

ഭ്രമങ്ങളൊക്കവെ കൈവിട്ടു നിത്യമായുള്ളതാത്മാവെന്നറി
ഞ്ഞീടി * ഇന്നസുഖദുഃഖമാനാപമാനങ്ങ ളൊന്നുമില്ലാത്തൊ
രുവിനെന്നുമറികനീ * മായാഭ്രമംകൊണ്ടു തോന്നുന്നതൊക്കയു
മായതുശോകമോഹാദികളെകനീ * ഇത്തരംരാമന്റെവാക്കു
കൾകേട്ടാശു ചിത്തംതെളിഞ്ഞു വസിച്ചൊരു വൈദർഭിയും *
കൊല്ലാതെകൊണ്ടയച്ചോരു രുഗ്മിയും വല്ലാതെചെന്നാശു
കുണ്ഡിനസന്നിധൌ * ചിത്രമായ്ഭോജകടമെന്നൊരുപുരം
സത്വരംതീർപ്പിച്ചു തിലങ്ങുപുക്കവൻ * ദുഷ്ടനാംകൃഷ്ണനെക്കൊ
ന്നു ഭഗിനിയെ പെട്ടെന്നുകൊണ്ടുപോരാതെ ഞാനെന്നുമെ * എ
ന്നുടെകുണ്ഡിനംതന്നിൽകടക്കയി ല്ലെന്നുരചെയ്തുവൻതത്ര
വാണീടിനാൻ * ഇങ്ങിനെഭൂപതിമാരെജയിച്ചുകൊ ണ്ടംഗ
നാമൌലിയോടൊന്നിച്ചു മാധവൻ * യാദവസേനയോടൊ
ന്നിച്ചുചെന്നാശു ദ്വാരകതന്നുടെമന്ദിരംപുക്കിതു * ദ്വാരക
മന്ദിരംനന്നായലങ്കരി ച്ചുത്സവമോദേന സർവ്വജനങ്ങളും *
ചെന്നെതിരേറ്റുകൊണ്ടുപോയീടിനാർ പിന്നെയുമേറ്റ
മൊരുത്സവമത്യത്ഭുതം * മല്ലവിലോചനൻ രുഗ്മിണീദേവി
യെ നല്ലമുഹൂർത്തത്തിൽ വിവാഹംകഴിച്ചിതു * വേദവിധിപോലെ
കർമ്മങ്ങളുംചെയ്തു വൈദികന്മാർക്കു ദാനങ്ങളുംനല്കിനാൻ *
തൽക്ഷണംബ്രഹ്മചര്യാശ്രമംകൈവിട്ടു ദീക്ഷിച്ചു ഗൃഹ
സ്ഥാശ്രമംമാധവൻ * കല്യാണഘോഷങ്ങളെല്ലാംകഴിച്ചുടൻ
എല്ലാവരുംസുഖത്തോടുവാണീടിനാർ * ഏറിയകാലമാ
മോഹിച്ചിരുന്നൊരു സാരസനേത്രൻ പതിയായ്വരികയാൽ *
മാനിനീരത്നമായുള്ള വൈദർഭിയു മാനന്ദവാരിധിമഗ്നയായ്മേ
വിനാൾ * അത്ഭുതമേറ്റവും നിങ്ങൾക്കു കേൾപ്പതി നദ്ധ്യായമി
ന്നിതുമെല്ലാം പറഞ്ഞേനാൻ *

വാസുദേവാംശമായുള്ളോരനംഗൻ വാസുകിഭൂഷണൻ
തന്റെനേത്രാഗ്നിയിൽ * പണ്ടുദഹിച്ചവൻ ദേഹാർത്ഥമായുള്ള
ണ്ടു കൊണ്ടങ്ങുനേർവഴിക്കീശൻ രുഗ്മിണീനന്ദനനായ്മേവിനാൻ * ശത്രു
ണമായിത്തെളിഞ്ഞിങ്ങുകൊണ്ടു ചെന്നാൻതാനും പിന്നെകാലാന്ത
രെ * സൂദനായകന്മാരൊരു ശംബരൻ തന്നുടെമൃത്യുവെന്നോ
ർത്തുമായാബലാൽ * കൊണ്ടുപോയബ്ധിയിലിട്ടുപേക്ഷിച്ചീടി

നാൻ കണ്ടൊരു മത്സ്യം വിഴുങ്ങികുമാരനെ * കൈവൎത്തരും വ
ലവീശുന്നേരം പറ്റു ദൈവഗതികൊണ്ടുകിട്ടി മത്സ്യത്തിനെ *
അക്കൈവൎത്തന്മാൎഘോഷം ശംബരദൈത്യന കൈവൎത്തരും കാഴ്ച
വെച്ചു മീനത്തിനെ * മായമറീട്ടന്നാശംബരൻ നന്നു മായാ
വതിയുടെകയ്യിൽ നൽകീടിനാൻ * കാമൻറെ ഭാൎയ്യയായുള്ള ര
തിയവൾ കാമൻറെ ദേഹം ദഹിച്ചൊരനന്തരം * നാരദവാ
ക്യേന ശംബരഭവനേ പാൎത്തുവെപ്പിനാലുണ്ടുകൊണ്ടീടി
നാൾ * സാരങ്ങളായുള്ള പാകശാലങ്ങളും സാരസലോച
നാതീക്ഷ്ണംവിശേഷമായ് * എന്നതുകൊണ്ടവൈരത്യമില്ലാ
താ ശുന്നതുമായമറിഞ്ഞീലവരൊന്നും * മായാവതിയെന്നുപേ
രിട്ടിരിക്കുന്നു മായയാശംബരനോടുചൊന്നാളവൾ * അ
ങ്ങിനെയത്രവാഴുന്നമായാവതി തിങ്ങിനശോഭയാകണ്ടു മത്സ്യ
ത്തിനെ * കീറിയനേരം കുമാരനെക്കണ്ടവൾ ഏറിയസന്ദേ
ഹമോടിരിക്കുംവിധൌ * നാരദൻ ചൊന്നാളു വൃത്താന്തമൊ
ക്കയും നേരെപറഞ്ഞുഗമിച്ചൊരനന്തരം * ആരുമറിയാതവ
ളും കൃപയോടു മേരുപോൽ നാളിലുത്തമം വളൎത്തിനാൾ * നീ
ലാംബുജാക്ഷനാം കൃഷ്ണതനയനു കാലക്രമംകൊണ്ടു യൌവനം
വന്നതേ * കാമനെക്കണ്ടൊരു മോഹിച്ചവളന്നു കാമവികാര
ങ്ങളോരോന്നു കാട്ടിനാൾ * നന്ദാത്മജാത്മജൻ മാതാവുത
ന്നോടു നന്നല്ലിതെന്നു പറഞ്ഞൊരനന്തരം * ശംബരനോടവൻ
കൊണ്ടിങ്ങു പോന്നതു മംബുധിതന്നിലെറിഞ്ഞതുകളഞ്ഞതും *
പാരാതെ മത്സ്യം വിഴുങ്ങിയവാൎത്തയും നാരദൻ മുന്നം പറ
ഞ്ഞൊരു വൃത്താന്തവും * ദൈത്യഗേഹേ താനിരുന്നൊരുവാൎത്ത
യും പുത്രനെപ്പോലെ വളൎത്തപ്രകാരവും * പിന്നെയും നാര
ദൻ ചൊന്നൊരു വാൎത്തയു മെന്നിവവിസ്തരിച്ചുള്ളതു ചൊല്ലീ
ടിനാൾ * എന്നിവ കേട്ടുതാൻ മന്മഥൻ നന്നായുരച്ചി
തു മാധവപുത്രനും * മായാവതിയുമവനു ബഹുവിധമായകളും
കൊടുത്തതുചൊല്ലീടിനാൾ * പുത്രശോകം കൊണ്ടു നിന്നു
ടെ മാതാവു മെത്രയും ദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്നു സത്വരം * ദുഷ്ടനാം
ശംബരൻ തന്നെ വധിച്ചിനി പെട്ടന്നു പോക നാം ദ്വാരകമന്ദി
രേ * എന്നതു കേട്ടവൻ തന്നുടെ മാനസേ വന്ദിച്ചീടിനാൻ
പൂൎവ്വവൃത്താന്തങ്ങൾ * ബോധിച്ചനന്തരം ശംബരദൈത്യ
22*

ന്ന കോപനച്ചൊന്നുവിളിച്ചിതു പോരിനായ് * കോപിച്ചു
വൻ ചെന്നു പോർ ചെയ്തു നില്ലാതെ പാപിയും മായകൾ കാട്ടി
ത്തുടങ്ങിനാൻ * തന്നുടെ മായകളെല്ലാമകറ്റിച്ചു കൊ
ന്നാൻ മദനനും ശംബരദൈത്യനെ * പുഷ്പവർഷം ചെയ്തു ദേവ
കൾ മോദമോടപ്പോഴെ കാന്തയോടൊന്നിച്ചു മന്മഥൻ * പുക്കു
തങ്ങൾ ചെന്നുടെ കൈടഭാരാതി പുക്കാരിതവരം പാരകമന്ദി
രം * മിന്നലും മേഘവുമൊത്തുവരും പോലെ സുന്ദരിയോടുമൊ
ന്നിച്ചണകയാൽ * പൌരകവാസികളായൊരു നാരിമാ
രിവനെന്നോർത്തു വിസ്മയിച്ചീടിനാർ * കൊണ്ടൽ നേർവർണ്ണ
നെന്നോർത്തു ചില ജനം കണ്ടുകണ്ടൊന്നു മാറിനിന്നീടിനാർ *
എത്രയുമത്ഭുതം പൂണ്ടൊരു വൈദർഭിയും ചിത്തമോദത്തോടു ചി
ന്തിച്ചു മാനസേ * വാരിജനേത്രപ്രതിബിംബമായൊരു പൂരു
ഷാഗ്രസരനാരിവൻ ദൈവമേ * എന്നുടെ നന്ദനൻ പണ്ടു മ
രിച്ചവനിന്നു ജീവിച്ചു വന്നതുമില്ലല്ലോ * ആകൃതിഭംഗി
വയസ്സും വളർച്ചയുമൊക്കവേ ഒക്കുമിവനോടു സമമല്ലോ * എന്നി
യെ സുന്ദരനാമിവനെന്നുടെ നന്ദനൻ പോൽ അവൻ തന്നെയോ
ദൈവമേ * അല്ലെന്നിരിക്കിലോ പങ്കജനേത്രനു തുല്യനായു
ന്നീടുവതെന്തു കാരണം * ഇന്നിവനിൽ സ്നേഹമേറ്റം വളരു
ന്നു നന്നായ് ചുരന്നു വരുന്നു മുലകളും * എന്നിവ ചിന്തിച്ചു
വളരിക്കും വിധൗ നന്ദനന്ദനൻ കേട്ടു ചെന്നീടിനാൻ * ആ
രെന്നറിഞ്ഞതില്ലെന്നു ഭാവിച്ചു കൊണ്ടാത്മമോദേന നോ
ക്കിനിന്നീടിനാൻ * എല്ലാവരും മോദമോടു നിൽക്കും വിധൗ
എല്ലാമറിയുന്ന നാരദൻ തത്ര ചെന്നീടിനാൻ * വന്ദിച്ചു കൃഷ്ണനും മറ
റുള്ളവർകളും നന്ദസുതനോടു നാരദൻ ചൊല്ലിനാൻ * നി
ന്നുടെ പുത്രനിവനെന്നറികെടോ മുന്നമിവനെയും കൊണ്ടു
പോയ് ശംബരൻ * എന്നു തുടങ്ങി പരമാർത്ഥമൊക്കയും ന
ന്നായുരചെയ്തു പിന്നെ മുനീന്ദ്രനും * ഉൾപ്രീതിമാംഗനായു
ള്ളൊരിവനിനി പ്രദ്യുമ്നനെന്നു പേരെന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ * വൃ
ത്താന്തമൊക്കെയും കേട്ടു നാട്ടിലുള്ള ചിത്തമോദം വന്നിതെത്ര
യെല്ലാവർക്കും * പുത്രനെച്ചെന്നങ്ങെടുത്തു വൈദർഭിയു മെത്ര
യും മോദമുൾക്കൊണ്ടു മരുവിനാൾ * ആനന്ദമോടും പുണർന്നിതു കൃഷ്ണ
നും മാനസാനന്ദം നരന്മാർക്കുമിങ്ങിനെ * ഭൂപതിമാരുള്ള കേട്ട

വന്നിത്തിയും സംഭ്രമം കൈക്കൊണ്ടു സൽക്കരിച്ചീടിനാർ* നാ
ഷ്ടങ്ങളുമായവധൂജനങ്ങൾക്കു ലഭിക്കയാൽ പുഷ്ടസന്തോഷം ഭവിച്ചുക
ണക്കിനാ* ദ്വാരാവതിതന്നിലുള്ള ജനങ്ങളും പാർമനന്ദേന
വാണിതെല്ലാവരും * നാഥനാമച്യുതന്റെ തുപാരൂപം കണ്ടു ത
ന്നുടെ മാതൃജനങ്ങൾക്കൊക്കവേ * കന്ദർപ്പവിഭ്രമമുണ്ടായ്‌വ
ന്നതില്ല പിന്നെയ്യന്തനാരീജനവാർത്തകൾ * വിമലശു
കനാഥനെൻറനന്ദനായതോർത്ത വിമലശുകമോഹനനായമല
നാനെ * നാരീകുലത്തിൽ ജനിച്ചവരെക്കയും പൊരുതിക്കരി
പ്പൂത്തത്ത് ഇല്ലയില്ല * അദ്ധ്യായമമ്പത്തഞ്ചാമതാം പൂർത്തമായ് ശു
കവിപ്രചോദനമരം പറഞ്ഞതാൻ *

———*———

അന്നു സത്രാജിതനാകിയ യാദവ നെന്നുമറിയാതിരു
വർകളിലുത്തമൻ * തന്നുടെ ദുർജനനങ്ങൾക്കപവാദങ്ങൾ ചൊ
ന്നതു മൂലം ഭയപ്പെട്ടനന്തരം * ഉത്തമയാം നിജപുത്രിയോടും മ
ണി രത്നം മുകുന്ദനു കാഴ്ചയായ് നൽകിനാൻ* ഇത്തരം കേൾക്ക
യാൽ ചോദിച്ചു ഭൂപതി സത്രാജിതനെന്തു കൃഷ്ണനെച്ചൊന്നതും
പുത്രിതൻ വാർത്തയും നല്ല മണിയുടെ വൃത്താന്തവും വ്യക്തമായ
തൊക്കെ ചൊല്ലേണം * എന്നതു ചൊല്ലുതു കേട്ടു മുനീന്ദ്രനു മിന്ന
ങ്ങു ചൊല്ലുവൻ കേട്ടുകൊൾകെങ്കിലോ * സത്രാജിതാഖ്യനാം
യാദവേന്ദ്രൻ പണ്ടു വിത്താർത്ഥമർക്കനെ സ്സേവ ചെയ്തീടിനാൻ
ഉത്തമമാകും സ്യമന്തകമാം മണി രത്നം കൊടുത്തിതു തോഷിച്ചു
സൂര്യനും * അർക്കതുല്യപ്രഭമാകും മഹാമണി കണ്ഠദേശേ വ
ച്ചു പൂജിച്ചുകൊൾകിലോ * എട്ടു ഭാരം കനകം ദിവസവും
പെട്ടന്നതിങ്കൽ നിന്നൊന്നു പുറപ്പെടും* ഈവണ്ണമുള്ള മണിയും
ധരിച്ചൊന്നു ദേവകീപുത്രനെ കാണ്മാനൊരു ദിനം * സത്രാജി
തൻ ചെന്നു കൃഷ്ണഗൃഹം പുക്ക തത്ര ജനങ്ങളും വിസ്മയിച്ചീടി
നാർ * ഉത്തമരത്നപ്രഭയേറ്റവനേത്രവും പൊത്തി ജനങ്ങളും
ചെന്നു സസംഭ്രമം* അർക്കൻ വരുന്നതു കാണ്മതിന്നായി പു
ഷ്കരലോചനൻ തന്നോടു ചൊല്ലിനാർ * അർക്കനല്ലർക്കൻ കൊ
ടുത്ത മണി ധരിച്ചുള്ള സത്രാജിതനായ യാദവൻ * വ
ന്നതെന്നപ്പോളുര ചെയ്തു കൃഷ്ണനും ചെന്നിതപ്പോൾ ഗൃഹാദികൾ ക
സത്രാജിതൻ * എത്രയും സൽക്കരിച്ചീടിനാൻ കൃഷ്ണനും വൃ

ത്താന്തന്മാരൊന്നുചൊന്നാരനന്തരം * ഉത്തമപൂരുഷൻ
ചൊന്നാനവരോടു രത്നങ്ങളെല്ലാംനൃപാലിതമാകയാൽ *
ഇന്നുമണിരത്നമിങ്ങുതന്നീടുകിൽ മന്നവനോടുംപ്രസാദമു
ണ്ടാമെടോ * ഇന്നതൊന്നുവേണ്ടുംധനമൊക്കയും തന്നീടു
വൻഞാനതിനില്ലസംശയം * എന്നതുകേട്ടവൻദ്രവ്യലോഭ
ത്തിനാ ലൊന്നുമേമിണ്ടാതെചെന്നുപുരിപുക്കാൻ * സത്രാ
ജിതൻറസഹജൻപ്രസേനനു മുത്തമമാംമണികണ്ഠേധരി
ച്ചുടൻ * നല്ലകുതിരമേലേറിയൊരുദിനം മെല്ലവേനായാട്ടി
നാശുവനംപുക്കിതു * ശില്പമായുള്ളമണിയുടെശോഭക ണ്ടപ്പൊ
ഴവന്നൊരുസിംഹമഹാബലൻ * വാഹനത്തോടുംപ്രസേ
നനെക്കൊന്നാശു മോഹനമാംമണികൊണ്ടുപോകുംവിധൌ
ഋക്ഷേശ്വരനായജാംബവാൻകാണകയാൽ തൽക്ഷണംചെന്നു
വധിച്ചുസിംഹത്തിനെ * നല്ലമണിയുമെടുത്തുനടകൊണ്ടു
മെല്ലവേതന്നുടെഗേഹംപുക്കുടൻ * പുത്രനായുള്ളസുകുമാര
നുമണി നിത്യംകളിപ്പതിന്നായ്ക്കൊടുത്തീടിനാൻ * സോദര
നിങ്ങുവരാഞ്ഞതുകാരണം ഖേദേനചെന്നതിനെത്തുസത്രാജി
തൻ * കാടതിലെങ്ങുമേകാണാഞ്ഞുതേടിച്ചു വീടതിൽവന്നു
പറഞ്ഞുരഹസ്യമായ് * കൃഷ്ണനെന്നനുജനെക്കൊന്നിനിമന്നാട്ടു
തന്നീട്ടുമോമണിയെന്നുചോദിച്ചിതു * അന്നുകേട്ടുകൊണ്ടു
കൊണ്ടുസഹജനെ കൊന്നുമണിയവൻകൊണ്ടുപോയ്നിർണ്ണ
യം * ബാലനായുള്ളന്നശീലിച്ചതുണ്ടാം കാലാന്തരംകൊ
ണ്ടുപോകയില്ലൊക്കയും * ബാലനായന്നവൻനടന്നുള്ള
ശീലമുള്ളോളുകളിന്നിതുചെയ്യുന്നു * ഏറിയസമ്പത്തുളവായ്വ
രികിലും മാറുകയില്ലൊട്ടാവിത്തത്തിലാഗ്രഹം * നെല്ലുകൾ
സസ്യങ്ങളെല്ലാമിനിമേലിൽ നല്ലോരുവേലികൾതന്നെ ഭുജി
ച്ചീടും * രക്ഷിച്ചുനന്നായ്പുലർത്തുന്നൊരാളുകൾ ഭക്ഷിച്ചുകൊ
ണ്ടാലതിനെന്തുചെയ്യുന്നു * ഇങ്ങിനെയുള്ളോരനാട്ടിലിരി
ക്കയിൽ ഭംഗിയാമാത്രമിരിക്കുന്നതല്ലക്ഷമ * എന്നിവരൊ
ക്കയുംക്രുദ്ധമായ്ക്കണ്ടനോ ടന്നുസത്രാജിതയാദവൻചൊല്ലി
നാൻ * ചൊന്നാനവനൊരുവനോടൊക്കയുംപിന്നെയുമ
ങ്ങിനെനീളെപ്പരന്നതേ * ഇത്തരമുള്ളോരപവാദശബ്ദ
ങ്ങളും ചിന്തധരിച്ചോരനേരംജനാർദ്ദനൻ * യാദവന്മാ

ഓട്ടമൊത്തുപുറപ്പെട്ടു വേഗേനചെന്നുമഹാവനംപുക്കതേ *
തത്രനോക്കുമ്പോൾപ്രസേനശവമതും ചത്തകുതിരയുംകണ്ടി
തെല്ലാവരും * സിംഹപാദങ്ങൾകാണുകയാലേവരും സിംഹ
മിവനെവധിച്ചതെന്നോർക്കയാൽ * തൽപാദമാർഗ്ഗമാ
ർഗ്ഗേണപോയവർ ദൃഷ്ട്വാപരായവനത്തിലുൾപ്പുക്കതേ * അ
പ്പോളവരാംമരിച്ചുകിടക്കുന്ന കേൾപ്പുള്ളകേസരിവീരനെക്ക
ണ്ടതേ * വാനരപാദചിഹ്നങ്ങളുംകാണ്കയാൽ വാനരൻകൊ
ന്നാനിവനെയെന്നോർത്തവർ * തൽപാദചിഹ്നംപിടിച്ചു
ചെന്നീടിനാർ രത്നശൈലത്തിൽഗുഹകണ്ടിതുഘോരമായ് * അ
ന്ധകാരംകണ്ടുപേടിയോടേവരും അന്ധരായ്നിന്നാരന്നേര
ത്തുതുല്യരും * നിന്നാലുമൈത്രവന്ന്ഞങ്ങളെല്ലാവരു മെന്നമ
ചൊല്ലിഗുഹയിലുൾപ്പുക്കതേ * ഏറിയനേരംനടന്നുചെല്ലും
വിധൌ പാരാതെതാൻകപിബാലനെക്കണ്ടതേ * മിന്നുംമണി
യുംകപിവരബാലകൻ തന്നുടെകയ്യിലിരിപ്പതുംകാണ്കയാൽ *
ഏത്രയുംവേഗാലടുത്തുചെന്നപ്പോഴപുത്രനുംപേടിപൂണ്ടങ്ങ
നലറീടിനാൻ * ആക്രന്ദിതംകേട്ടുകോപിച്ചുജാംബവാൻ നാഥ
മോടുംതത്രചെന്നുനേരിട്ടുവിധൌ * മർത്ത്യനെക്കാണ്കയാലെ
ന്നാടിച്ചീടിനാൻ സത്വരംകൃഷ്ണനെമന്നംകത്തീടിനാൻ * പി
ന്നെയുണ്ടായൊരുയുദ്ധകോലാഹലം നന്നായുരപ്പതിനാളല്ല
ഞാനെടോ * മുഷ്ടിശിലാവൃക്ഷമെന്നിവകൊണ്ടുള്ള പുഷ്ക
പത്താട്ടുയുദ്ധംതുടർന്നപ്പോൾ * രണ്ടുകാരണത്താൽമുപ്പത്തുവാ
സരം രണ്ടുപേർക്കുംതളർച്ചകൾതീർന്നതേ * മുഷ്ടികൊണ്ടേറ്റം
തളർന്നുകപിവരൻ പെട്ടെന്നുഭൂമിയിൽവീണൊരനന്തരം * ഏ
ന്നെജയിച്ചവൻമാധവനെന്നോർത്തു നന്നായ്സ്തുതിച്ചതെ
ത്തുചൊല്ലീടിനാൻ * എന്നെജയിക്കയാൽനാരായണൻഭ
വാനെന്നുഞാൻനന്നായറിഞ്ഞേൻദയാനിധേ * നിന്നോടേകാ
ന്ത്യാദികാരണ മെന്നെജയിപ്പതിനാരുമാരാഴിൽ *
ഏതുമറിയാതെഭക്തനായുള്ളഞാൻ ചെയ്തപരാധംപൊറുത്തു
കൊള്ളേണമേ * ഇത്ഥമവനുടെവാക്കുകേട്ടുകേട്ടീടുകയാൽ ഭ
ക്തകാരുണ്യവാൻദാമോദരൻ * പീഡയാലേറ്റവുമായകരംകൊ
ണ്ടു വാനരശ്രേഷ്ഠനെമന്ദംതലോടിനാൻ * പീഡകളെല്ലാമ
കന്നുകപീന്ദ്രനും മാനസാനന്ദനാകൃഷ്ണനുംചൊല്ലിനാൻ * ഉ

ത്തമമാകുംസ്യമന്തകംകാരണം ഇത്രവന്നെന്തൊന്നറികമഹാമ
തെ * ദുഷ്കീൎത്തിയുണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ടതു മിക്കവാറുമാറ്റുതീൎത്തീ
ടവെണംഭവാൻ * എന്നതുകേട്ടൊരനേരംകപീന്ദ്രനും വന്ന
മോദത്തോടെഴുന്നീറ്റവന്ദനം * ഉത്തമന്മാൎകുലമൌലിയാ
കുംനിജപുത്രിയായുള്ളൊരുജാംബവതിയെയും * ഉത്തമമായമ
ണിയുംകൊടുത്തൊരു കൈകൂപ്പിതൊഴുതുനമസ്കരിച്ചീടിനാൻ * സു
ന്ദരീരത്നത്തെയുംമണിരത്നവുംനന്ദതനൂജൻപരിഗ്രഹിച്ചാദ
രാൽ * നന്നായ്സ്തുതിചെയ്തുഗഹ്വരം തന്നിൽനിന്നാ
ശുപുറത്തുപൊന്നീടിനാൻ * യാദവന്മാർഗുഹാദ്വാരെവസിച്ചു
വർ ദ്വാദശവാസരംപാൎത്തതിനന്തരം * നന്ദതനൂജനെക്കാ
ണാഞ്ഞുശോകിച്ചു ചെന്നങ്ങുവൃത്താന്തമൊക്കയുംചൊല്ലിനാ
ർ * ദ്വാരാവതിതന്നിലുള്ളവരൊക്കയും വാരിജനേത്രന്റെവാ
ൎത്തകൾകേൾക്കയാൽ ഏറ്റവുംശോകിച്ചുദണ്ഡപ്പെട്ടൊരു സ
ത്രാജിതനെദ്വേഷിച്ചുപലതരം * ദുൎഗ്ഗാഭഗവതിതന്നെയുംസേവി
ച്ചുതൽഗതമാനസരായിവാഴുംവിധൌ സ്ത്രീരത്നവുംമണിരത്ന
വുംകൈക്കൊണ്ടു സാനന്ദലോചനൻതത്രചെന്നീടിനാൻ *
കൊണ്ടൽനേർവൎണ്ണനെക്കണ്ടൊരനന്തരം ക്കണ്ടൊരാനന്ദ
മെന്തുചൊല്ലാവതും * അന്നുതുടങ്ങിജനങ്ങളെല്ലാവരു മന്ന
ന്നനൎത്ഥങ്ങളുണ്ടായ്സ്തതംവിധൌ * നന്നായ്ഭഗവതിസേവകൾ
ചെയ്തീട്ട മന്നാവനൎത്ഥങ്ങളൊക്കയുംതീൎന്നുപോം * നല്ലയദു
സത്തമന്മാരിതന്നെല്ലാജനങ്ങളുംകേൾക്കവെമാധവൻ *
വൃത്താന്തമൊക്കയുംചൊല്ലിസ്യമന്തകം സത്രാജിതന്റെകര
ത്തിൽനൽകീടിനാൻ * വക്ത്രവുംകുമ്പിട്ടുഭീതിയുംശോകവു മെ
ത്രയുംലജ്ജയുംപൂണ്ടുസത്രാജിതൻ * ഉത്തമമായമണിയുംപരി
ഗ്രഹിച്ചത്തൽപൂണ്ടുംചെന്നുമന്ദിരമാവിനാൻ * ചിന്താപരവ
ശനായസത്രാജിത നെന്തിനിനിയെന്നൊരുന്നുപലതരം * സ
ത്യഭാമാഖ്യയാംപുത്രിയെയുംമണി രത്നവുംകൃഷ്ണനുകാഴ്ചവെച്ചാ
ലോൽ * കാൽക്കൽവീണാനതുതാനുംചെയ്തപരാധങ്ങ ളൊക്കെ
ക്ഷമിക്കേണമെന്നുചൊല്ലീടിനാൻ * ആസമയംപെരുമ്പല
ന്നുപവീരനോർ പ്രാൎത്ഥിതയായൊരുവാളെലഭിക്കയാൽ * സ
ന്തോഷപൂൎണ്ണനായ്ക്കൊണ്ടുസത്രാജിതനോടു ചിരിച്ചുവൎണ്ണംപറ
ഞ്ഞുദാമോദരൻ * പോരുമില്ലാത്തമണിക്കാഗ്രഹമില്ലനിൻ കയ്യി
ലിരുന്നാലുമതന്നുപോരുമെ * പുത്രിയെതന്നതുകൊണ്ടുമാ

മുക്കളെളി സൈത്ര്യം സന്താപമുണ്ടായി വന്നിതു * അപ്രിയമെ
ത്തും നീക്കിളളുന്നോരു സൽപ്രിയനായ്മേവാൻ പോരായല്ലൊയെങ്കി
ലൊ * എന്നു പറഞ്ഞു മണിയും കൊടുത്തവൻ തന്നെ മാറിച്ചു
പറഞ്ഞയച്ചീടിനാൻ * പിന്നെ മുകുന്ദനും നല്ലൊരു നാൾകൊണ്ടു
കന്യകയാമവൾ വിവാഹവും ചെയ്തിതു * ചെന്താമരാക്ഷനപ്പോൾ
ദ്യോവും തീർന്നു ബന്ധുക്കളോടും സുഖിച്ചു വാണീടിനാൻ * ഇക്ക
ഥാ കേൾക്കിലും ചൊൽകിലും മെന്നുമെ ദുഷ്കീർത്തിയുണ്ടാകയില്ലെ
ന്നു നിർണ്ണയം * സിംഹമാസത്തിലെ പക്ഷമൊന്നിൽ ചതുർത്ഥിനാൾ ശശി
ഹന്താ ദൂരയാതൊരു വാലോകനം * കണ്ടാലുടൻ വന്നിച്ചു കൊണ്ടു
ഭോജമാരർ നന്ദനായ്ക്കുമാമെന്നോർക്കിനിപ്പം വിധൌ * വന്നു
പറ്റിതു ദുഷ്കീർത്തിയെന്നു പിന്നെയതിനായതു തീർന്നാരതിന്ത
രം * ദുഷ്കീർത്തിവന്നതു തീർപ്പാനപ്പോന്ന ലോകരിവെച്ചീടിനാൻ
തൽക്ഷണേ മാധവൻ * അന്നുതുടങ്ങി ജഗത്ത്രയവാസികൾ ച
ന്ദ്രദർശനത്തിനൊരുത്തർക്കുമില്ലെടോ * കണ്ടുവെന്നാകിലൊ ദുഷ്കീ
ർത്തിയും വരും രണ്ടില്ലപക്ഷമനർത്ഥങ്ങളും വരും * അദ്ധ്യായമ
മ്പത്തഞ്ചും പൂർത്തമായ് മുഖ്യ വിദ്യാമോഹനമായ് പറഞ്ഞേനാൻ

ധാന്തിയും പാണ്ഡവന്മാരും ജതുഗൃഹേ വെന്തുപോയെ
ന്നതു കേൾക്കയാൽ മാധവൻ * കൈയറിഞ്ഞിതെന്നാകിലും ഭാ
വനം ദുഃഖവും ഭാവിച്ചു ഹസ്തിനം പുക്കതേ * ഇഷ്ടരായുള്ള വിദു
രാദികളെക്കണ്ടു കഷ്ടമെന്നു പറഞ്ഞു വാഴും വിധൌ * അക്രൂര
നും കൃതവർമ്മാവുമൊന്നിച്ചു തങ്ങളും ദ്വാരകിപ്പുറപ്പെട്ടതി
നും * അന്ധനായുള്ള ശതധന്വാസ്സാകിയ ബാന്ധവം യാദവൻ
തന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ * സത്രാജിതാഖ്യനായുള്ളൊരു യാദവ
നെത്രയും കശ്മലൻ തന്നുടെ പുത്രിയെ * ചെന്നു പോഷിച്ചൊരി
നക്കൊരുനൽകിടാതെ നന്ദതനൂജനു നൽകിയല്ലോ ശോൻ * ചെ
ന്നവനുടെ നല്ല മണിരത്നമിന്നു നീ കൊണ്ടുപോരാഞ്ഞതെ
ന്തെടോ * പാപങ്ങൾ തന്നോടു ചെയ്യുവനാകയാൽ കോ
പിക്കയില്ലതു കണ്ടുദാമോദരൻ * എന്നിയെ കേശവൻ കോ
പിച്ചുവെങ്കിലും നിന്നുടെ പക്ഷത്തു ഞങ്ങളുണ്ടാകുന്നി * എ
ന്നിവ കേട്ടു ശതധന്വാവെന്നുത്രയും നന്നായ്വന്നോരു രാത്രിയിൽ
ചെന്നുടൻ * സത്രാജിതനെ വധിച്ചു മണിയതു മെത്രയും വേ

ഗേനകൊണ്ടുപോയീടിനാൻ * താതനാരെക്കൊന്നതുകാൺക
യാൽഭാമയും താതനാശേതിവിലാപിച്ചൊരനന്തരം * ഹസ്തിന
മായപുരിപുക്കുകൃഷ്ണനോ ടെത്രയുംഖേദേന ചൊല്ലിനാളുദ്ദക
യും * വാർത്തകൾകേട്ടാറ്റുരാമനും കൃഷ്ണനാ മെത്രയുംഖേദിച്ചു പാണ്ഡവരോടും
പറഞ്ഞീടിനാൻ * പോകുന്നേനെന്നു പറഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു ദ്വാ
രകാപുരിയിങ്കലെത്തിനാരനന്തരം * ചൊന്നശതധന്വാവെയന്ത്
ന്താവൻ തന്നെ വധിക്കേണമെന്നോർത്തു കൃഷ്ണനും * എത്രയും
വേഗേനരാമനോടൊന്നിച്ചു ചിത്രമാം തേരിൽകരേറിപ്പുറപ്പെ
ട്ടു * കൊന്നീടുവാനായ്പുറപ്പെട്ടുമാധവ നെന്നതുകേട്ടാശത
ധന്വാവപ്പൊഴേ * ചെന്നക്രൂരനോടതിഭീതിയോ ടെന്നെ
രക്ഷിച്ചുകൊൾകെന്നുചൊല്ലീടിനാൻ * അക്രൂരനും കൃതവർമ്മ
വുമന്നേരം മുകുന്ദനിങ്കൽഭയത്തോടു ചൊല്ലിനാർ * രാമ
നോടുംകൃഷ്ണനോടുംപൊരുതുവതി ന്നാമല്ലൊരുവരെന്നറിഞ്ഞീ
ടുനീ * ലോകൈകനാഥന്മാരാകുമവരോടു ലോകത്തിലാരുള്ള
തപ്രിയംകാട്ടുവാൻ * എന്നതുകൊണ്ടുനീപോകവല്ലേടവു
മെന്നതുകേട്ടവനേറ്റവും ഭീതനായ് * അക്രൂരനെന്നുമണിയും
സമർപ്പിച്ചു പൊക്കമേറീടുംകുതിരമേലേറിനാൻ * പിന്നെയ
ങ്ങോടിശതയോജനവഴി ചെന്നൊരനന്തരംമരിച്ചുകുതിരയും *
അപ്പോളവിടെരാമനുംകൃഷ്ണനും വെപ്പംവരുന്നതു കണ്ടവൻ
പിന്നെയും * മണ്ടുന്നനേരത്തു തേരിൽനിന്നപ്പൊഴേ കൊ
ണ്ടൽനേർവർണ്ണനൂഴിയിൽചാടിനാൻ * സത്വരംപിന്നാലെ
ചെന്നുമിഥിലതന്നന്തരേശത്രുവെ പ വനസീമനി* ചെന്നൊ
രുനേരമത്തെത്തിപ്പിടിപെട്ടു കൊന്നാൻഗുരുദ്രോഹിതന്നെജ
ഗന്നാഥൻ * എത്രയുംഖേദിച്ചു താൻശതധന്വാവിന്റെ ഗാത്രങ്ങളും
തോലുംവസനാദിചയത്തിലും * പാരംതിരഞ്ഞുമണിയുള്ള കാ
ണാഞ്ഞു പാരമതേ ചിന്തയാലഗ്രജനോടപ്പോൾ * ചൊ
ന്നാനിവനെക്കൊലചെയ്തതു ഫലം മിന്നുമണിയുള്ളതെങ്ങു
തില്ലല്ലോ * മല്ലാരിതന്നുടെവാക്കുകൾകേൾക്കയാൽ ന
ല്ലവിശ്വാസംവരാഞ്ഞു ഹലായുധൻ * ചൊന്നാനവൻമണി
മറ്റൊരുപൂരുഷൻ തന്നുടെകയ്യിൽകൊടുത്തിതു നിർണ്ണയം *
അങ്ങുനീചെന്നുതിരഞ്ഞു വരികെടോ മംഗലമായമണിവ
രുത്തീടുക * ഇങ്ങിനെയുള്ള വിശേഷങ്ങളെങ്ങുതാ നെന്നുള്ളൊ

താമസിയാതെവന്നീടുവൻ * എന്നുരചെയ്തു നടന്നാശുരാമ
നും ചെന്നുവിദേഹന്റെരാജധാനിപുക്കാൻ * എത്രയുംസൽക്കാ
രിച്ചുള്ളവിദേഹനും ചിത്തമോദേനവസിപ്പിച്ചാനന്നു *
അന്നഹലായുധനോടുസുയോധനൻ നന്നായ്ഗദായുദ്ധമഭ്യ
സിച്ചീടിനാൻ * ഉത്തമപൂരുഷനായരാമനുമെത്രയുംവ
ശേന ചെന്നപുരമതിൽ * നൃപനാസ്സിതാനെക്കൊണ്ടാദരവോ
ത്തായും സൽക്കാരമായുള്ളകൊണ്ടിരിക്കാതെയും * എല്ലാമവരോടു
രചെയ്തുതന്നുടെ വല്ലഭമായാട്ടംപൊന്നതിനെന്നന്തരം* സത്രാജി
ത്തിന്റെശേഷക്രിയാദികളെത്രയുംനന്നായ്കഴിപ്പിച്ചുമെവി
നാൻ * പേടിയോടക്രൂരനുംകൃതവർമ്മാവുമോടിയൊളിച്ചുപോ
യ്കാശിയിൽവാണുതെ * അക്രൂരനുംബഹുദക്ഷിണയോടതി
മുഖ്യങ്ങളായുള്ളയജ്ഞങ്ങൾചെയ്തുതെ* ദ്വാരകാപുരിതന്നി
ലുളവായെ ഘോരാനർത്ഥങ്ങൾ വന്നുകൂടുകയാൽ * വൃദ്ധരാ
യുള്ളയദുക്കളെല്ലാവരും മുകുന്ദനോടീവണ്ണംചൊല്ലി
നാൻ * പണ്ടൊരുകാലംവർഷമില്ലായ്കയാൽ * കാശിരാ
ജാവുപണ്ടതും * മുഖ്യനായിട്ടശ്വഫൽക്കനെക്കൊണ്ടുപോയ്
തൽക്കാലമെറെവൃഷ്ടിയുണ്ടാകയാൽ* തന്നുടെപുത്രിയാം ഗാ
ന്ദിനീതന്നെയും തന്നാൻശ്വഫൽക്കനായ്ക്കൊണ്ടുനൽകിനാൻ
പിന്നെശ്വഫൽക്കനുപുത്രനാമക്രൂരൻ ഗാന്ദിനിതന്നിലുണ്ടായി
വന്നുതെ * താനതുള്ളോരിടങ്ങളിലെല്ലാമെ വൃഷ്ടിയുംകാലമാ
തെയുണ്ടെന്നറിക നീ* ആരനാമക്രൂരനുള്ളാതെഴികിലൊ
രൊരനർത്ഥങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായ്വരാ * എന്നതുകൊണ്ടവനെവരു
ത്തേണമെന്നാൽനമുക്കുള്ളനർത്ഥങ്ങൾനീങ്ങുമെ * എന്നതു
കേട്ടതിവേഗേനകൃഷ്ണനും ഗാന്ദിനീപുത്രനെയത്രവരുത്തി
നാൻ * എത്രയുംഭീതനാമക്രൂരനെക്കണ്ടു ചിത്തമോദത്തോടു
കൃഷ്ണനുംചൊല്ലിനാൻ * നിന്നുടെദർശനംകൊണ്ടിഹഞങ്ങൾ
ക്ക വന്നിതുസൌഖ്യമനേകങ്ങളാകണ്ടാലും * അന്നതിൻകൂടാതെ
യജ്ഞങ്ങളൊക്കെയുംചിന്തിച്ചപോലസമാപ്തങ്ങളാണിതാ*
നിന്നുടെകയ്യിൽമണിയിരിക്കുന്നതു മുന്നമെഞാനറിഞ്ഞേൻ
മഹാമതേ* സത്രാജിതനുതനയനില്ലായ്കയാൽ പുത്രീസുതന്മാ
ർക്കവകാശമതെങ്കിലും * ഇന്നമറ്റാർക്കുംധരിച്ചുകൂടായ്കയാൽ നി
ന്നുടെകയ്യിലധരിച്ചാലുമെപ്പോഴും * മറ്റുള്ളവർക്കെന്റെജ

ഷ്ഠനാംഭീമനും ചൊന്നസന്ദേഹമിന്നുണ്ടായ്വരികയാൽ * ഇ
ന്നതുതീർപ്പതിന്നാരെല്ലാമെന്നു നീമമ തന്നാലുമങ്ങൊട്ടുനാൾകവനി
പ്പോഴെ * ഇത്തരംകേട്ടൊരുചക്രധരനുമണി സത്വരംകൃഷ്ണ
ൻറെകയ്യിൽനൽകീടിനാൻ * എന്നതുകണ്ടോരുപാണ്ഡവ
ന്മാർക്കു സന്ദേഹമൊക്കയുംതീർന്നാരനന്തരം* രാമനോടൊക്കാ
തെളിഞ്ഞുചൊന്നിതുകൃഷ്ണനും രാമനുംവൃത്താന്തമൊക്കയുംകേൾ
ക്കയാൽ * സന്ദേഹവുംവിട്ടനന്തരമങ്ങനെ പിന്നെയുംപി
ന്നെയുംനന്നായ്പുകഴ്കിനാൻ * അങ്ങനെവത്സരംപോയിട്ടിരിക്ക
യാൽ നെഞ്ചകംതന്നിലുള്ളാധിപൊയ്പോയതാൽ * രാമനുംകൃ
ഷ്ണനുമന്നാട്ടിയിൽവെച്ചാരാമോദമോടുംശിരസിലുകന്നതു*
രാമനവരോടുമാടക്രൂരനുമണി സാമമോദമോടെകൊടുത്തിതുകൃ
ഷ്ണനും * വ്യാധിയുംദുർഭിക്ഷദുർമ്മരണാദിയു മാധിയുംഭൂതപിശാ
ചാദിബാധയും * എന്നിവയൊന്നുംസ്യമന്തകംതന്നുടെ സ
ന്നിധൌചെല്ലുകയില്ലാതനാളുമേ * അങ്ങിനെയുള്ളമണി
യുംധരിച്ചാത്തു തിങ്ങിനമോദേനവാണിതക്രൂരനും * രാമനും
കൃഷ്ണനുംയാദവവീരന്മാരുമോദമുൾക്കൊണ്ടുവാണിതെല്ലാവരും
ഇക്കഥകേൾക്കുന്നവർക്കുദുരിതവും ദുഷ്കീർത്തിയുംനശിച്ചീടുമ
സംശയം * കോഴിക്കൂടതന്തൊരാശ്രയമവനിതു മെട്ടമറിഞ്ഞ
ഇതുപോലെചൊല്ലീടിനാൻ *

പാണ്ഡവന്മാരഞ്ചുപേരുമായുള്ളവർ ഖാണ്ഡവപ്ര
സ്ഥത്തിലുണ്ടെന്നുകേൾക്കയാൽ * സാത്യകിയാദികളോടുമൊ
ന്നിച്ചു ചിത്തമോദത്തോടുചെന്നിതുകൃഷ്ണനും * ജീവനായു
ള്ളോരുകൃഷ്ണനെക്കാൺകയാൽ ജീവിതംപെറ്റജനാദികളൊക്ക
യും * സംഭ്രമത്തോടെഴുന്നീറ്റുചെന്നുക ണ്ടുമോദേനകൃഷ്ണ
നെസൽക്കരിച്ചീടിനാർ* സാത്യകിമുഖ്യരായുള്ളജനത്തെയും
പാർത്ഥനുംഭീമനുംസൽക്കരിച്ചീടിനാർ * കൃഷ്ണനുംകുന്തിയെ
ക്കണ്ടുവന്ദിച്ചിതു കൃഷ്ണയുംപങ്കജമാവന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനെ * കുന്തി
യോടപ്പോളരുൾചെയ്തുകൃഷ്ണനും ചിന്തിച്ചതില്ലിനിക്കൊന്നുമെ
ന്നുതുമേ * നിങ്ങൾക്കുദൈവവിശ്വാസമുണ്ടാകയാൽ നി
ങ്ങൾക്കുദൈവത്തിനുണയുണ്ടെന്നിന്നിയും * എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തി
തുകുന്തിയു മെന്നുംഇണ്ടൽത്തില്ലനീയുള്ളൊഴിഞ്ഞതാരുമേ * ഹസ്തി

നൊട്ടുമെച്ചിച്ചുണ്ണങ്ങൾപാഴ്വിധൌ ചിത്തകാരുണ്യമേറെക്രൂര
നെമവാൻ * നന്നായ്പുറത്തെയച്ചുനെന്നുകാരണ മന്നവന്നു
നസ്സന്തോഷവുംവിളെ * നന്ദാത്മജനോടുധർമ്മജൻചൊല്ലി
നാൻ നിന്നെവൊഴിത്തു വന്നുകാരണം * എന്നുടെവംശവിച്ഛേ
ദിയുംവന്നിത്തു വന്നിതുജന്മത്തിനുള്ളസാഫല്യവും * യോഗ
വിത്തുമാരായ്ക്കേതാമുള്ളോരു യോഗികൾക്കുംതവചേർന്നാൻ
ല്ലുകം * എന്നിരിക്കുന്നെവനെനാൻകാണ്കയാലെന്തൊരുഭാ
ഗ്യമിതെന്നുചൊല്ലാവതു * എന്നരൊപ്പറ്റുവരെല്ലാരുമൊന്നി
ച്ചു നന്നായ്സുഖിച്ചുവസിച്ചിതുകൂട്ടുന്നം * അനന്തരം താപന
നന്ദിക്കകാരണം നന്ദതനുജനായൊന്നിച്ചുപാർത്ഥൻ *
ഖാണ്ഡവമാംവനംപുക്കാതുനേരമാ ഖണ്ഡപരദനംവരി
ഷങ്ങളുടങ്ങിനാൻ * കൃഷ്ണനസാഹായംകിട്ടുകയൊടെ അഗ്നി
ഷ്ണുവുംവൃക്ഷിതട്ടത്തുശരങ്ങളാൽ * ഖാണ്ഡവമഗ്നിക്കിതൃപ്തിച്ചു
കാരണം ഗാണ്ഡീവചാപവുമക്ഷയതൂണിയും* പാർത്ഥനനൽ
കിനാനഗ്നിയുമേരമാ ടാസമയാവണംഗമിച്ചിതുപാർത്ഥനും
വിശ്വകർമ്മാവിനെക്കൊണ്ടുനായവൻ വിശ്വമാകമോഹ
നമായൊരുമന്ദിരം * തീർപ്പിച്ചു ധർമ്മതനൂജനനൽകിനാ നല്ലു
തിയിന്ദ്രപുരിയിലുംവിസ്മയം * ഖാണ്ഡവമാമഹമയനായവി
ല്ലിയെ പൂർണ്ണമനസൂതൻപരിപാലിച്ചുകാരണം * സന്തോഷ
മോടുമൊത്തുസഭനിർമ്മിച്ചു വെന്നു പാംപാർത്ഥനുസൽക്കരിച്ചീടി
നാൻ * എത്രയുംവിസ്മയമസ്സഭപോക്കിലൊ ചിത്തജലസ്ഥ
ലഭ്രാന്തിയുണ്ടായ്വരും * അസ്സഭതന്നുടെചിത്രങ്ങൾകാണ്കി
ലൊ നിസ്സാരമായ്വരുമല്ലൊന്യധർമ്മവും* ഭൂമിയുംപാലിച്ചുനല്ല
സഭയതി ലാമോദമോടുവസിച്ചിതുധർമ്മജൻ * പിന്നെയൊ
രുദിനംകൃഷ്ണനുംപാർത്ഥനു മൊന്നിച്ചുതേരിൽകരേറിപ്പുറപ്പെട്ടു*
കാട്ടിലകംപുക്കദുഷ്ടമൃഗങ്ങളെ പ്പെട്ടെന്നുകൊന്നുനടക്കുമ്പോഴ
ന്തര * ദാഹിച്ചുപാർത്ഥനാൻകാളിന്ദിയിൽചെന്നു മോഹന
മാംജലപാനവുംചെയ്തുടൻ * തീർത്തുനില്ക്കുന്നനേരത്തു
തന്നെ ചാരുമുഖിയാം നാരിയെക്കണ്ടുയാൽ* ആരുനീയെ
ന്തിനിവിടെവസിക്കുന്നു നേരേപറകെന്നുചോദിച്ചു ജിഷ്ണുവും*
നാളീകനേത്രയുംചൊന്നാളവനോടു കാളിന്ദിയെന്നിനിക്കുകേ
ന്നാമവും * അർക്കതനൂജഞാനിന്നീജലമതി ലർക്കനാൽനി

ങ്ങിഷയായപുരമതിൽ * ഏറിയകാലം തപംചെയ്തുവാഴുന്ന നാ
രായണൻ മമകാന്തനായിടുവാൻ * ഉത്തമപൂരുഷനെന്നിയേ
മറ്റൊരു ഭർത്താവിനെ ഞാൻ വരിക്കയില്ലെന്നുമേ * തൽപ്ര
സാദം ലഭിച്ചീടായ്കിലെപ്പോഴും തൽപാദപങ്കജം ചിന്തനം ചെയ്തുണ്ടു
ഞാൻ * എന്നവൾ ചൊന്നതു കേട്ടു ധനഞ്ജയൻ ചെന്നാശു
കൃഷ്ണനോടൊക്കെയും ചൊല്ലിനാൻ * വൃത്താന്തമൊക്കെയും കേട്ടൊ
രു നേരത്തു ചിത്തകാരുണ്യവും പൂണ്ടു മുകുന്ദനും * സുന്ദരിത
ന്നെയും തേരിലേറ്റിക്കൊണ്ടു ചെന്നാശു ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥവും
പുക്കിതു * പാണ്ഡവന്മാർക്കു സുഖം വരുത്തീടുവാൻ ഖാണ്ഡ
വപ്രസ്ഥത്തിലിരിന്നു മാധവൻ * പാർത്തിരുന്നോരു നാലു
മാസം പിന്നെ യാത്രയും ചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടു സത്വരം * ദ്വാര
വതിയിലാമ്മാറു ചെന്നീടിനാൻ ദ്വാരകവാസികളെല്ലാരും തെ
ളിഞ്ഞുതേ * എന്നാളിലമ്മോദമോടു കാളിന്ദി തന്നുടെ പാണി
ഗ്രഹവും കഴിച്ചരുളീടിനാൻ * കാന്തയോടൊത്തു വസിച്ചിതു കൃ
ഷ്ണനമന്ദമോദം വസിച്ചീടിനാരേവരും * ഇത്തരം കൃഷ്ണൻ വ
സിക്കുന്ന കാലമുത്തമമാകുമവന്തിഖണ്ഡമേ * തന്നുടെ
താതസഹോദരിയായൊരു കന്യയാം രാജാധിദേവിക്കു പുത്രിയാ
യ് * വിന്ദാനുവിന്ദസഹജയാകും മിത്രവിന്ദയും തന്നെ വരിച്ച
തു കാരണം * സോദരന്മാരതു നിഷേധിച്ചതു കണ്ടു ഖേദിച്ച
വൾ വസിക്കുന്നതു കേൾക്കയാൽ * കന്യാസ്വയംവരേ ചെന്നു
ഭൂപാലരെ വെന്നവളെക്കൊണ്ടുപോന്നു ദാമോദരൻ * പാണി
ഗ്രഹവും കഴിച്ചു മോദത്തോടു മേണാക്ഷിയോടു മൊത്തു വാണീടി
നാൻ * അന്നു മഹാഭാഗനായൊരു കോസല മന്നവൻ നഗ്ന
ജിത്തെന്നു പേരാമവൻ * മന്നവന്മാരുടെ വീര്യം പരീക്ഷിച്ചു
തന്നുടെ പുത്രിയാം സത്യയെ നല്ലുവാൻ * ചൊല്ലിനാനെല്ലാ
വരോടുമേഴു ഗജതുല്യന്മാരാമുഗ്രസപ്തവൃഷങ്ങളെ * ആരെ
ന്നിരിക്കിലും ബന്ധിച്ചുവെക്കുന്നോൻ പാരാതെ പുത്രിയെ നല്ലു
വൻ നിർണ്ണയം * എന്നതു കേട്ടു നരപതിമാരും ചെന്നാശു
കാളകളോടു പിണങ്ങിനാർ * കുത്തുമിടികളുമെത്രയുമേല്ക്കയാ
ലെത്തുകയില്ലെന്നു പൂർവന്മാരൊക്കെയും * ഭഗ്നപാദാദികളോ
ടെ ഒട്ടുന്നിവരുരി തങ്ങടെ മാനവും കെട്ടുപോയീടിനാർ *
എന്നതു കേട്ടു മുകുന്ദനും പാരാതെ ചെന്നിച്ചു കോസലന്ത

ൻ്റപുരിപുക്കാൻ * തൽക്ഷണമറിയുന്നാകോസലനൃപനെത്രയും ചി
ത്തമോദത്തോടുപൂജചെയ്തീടിനാൻ * സത്യയുംകൃഷ്ണനെക്ക
ണ്ടൊരുനേരത്തു ചിത്തജതാപംവളൎന്നുവരികയാൽ * പ്രാ
ൎത്ഥിച്ചിതുകുലദൈവതമായോരു കാത്യായിനീദേവിതന്നോടു
സാദരം * പാൎവ്വതികന്യകേഗൗരിമഹേശ്വരീ സൎവ്വലോകേ
ശ്വരീകാരുണ്യവാരിധേ * നന്ദാത്മജൻമമകാന്തനായീടുവാ
നിന്നുനിൻകാരുണ്യമുണ്ടാവ്വതെന്നമ്മേ * എത്രയുംഭക്തിയോ
ടിത്തരംപ്രാൎത്ഥിച്ചു ചിത്തമുറപ്പിച്ചുവൾവസിക്കുംവിധൌ *
മന്ദഹാസംചെയ്തുനന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനും ധന്യനാംഭൂപതിതന്നോടു
ചൊല്ലിനാൻ * സത്തുക്കളായുള്ളവൎക്കുചിന്തിക്കിലിന്നൎത്ഥി
ക്കയെന്നതുനിന്ദ്യമെന്നാകിലും * ഉത്തമനാകുംഭവാനോടു
സൌഹൃദമെത്തുവാനാഗ്രഹിച്ചെന്നുചൊല്ലുന്നതുഞാൻ* സു
ന്ദരിയായൊരുനിന്നുടെപുത്രിയെ തന്നീടവേണമിനിക്കുമടി
യാതെ * എന്നാൽഭവാനുഗുണങ്ങളുംവന്നീടു മെന്നതുകേ
ട്ടുനരപതിചൊല്ലിനാൻ * പാരേഴുരണ്ടിനുംനാഥനായുള്ളോ
രു നാരായണൻഭവാനെന്നറിഞ്ഞേനഹം * ലോകൈകനാ
ഥനിനക്കെൻപുത്രിയെ നൽകുവാൻഭാഗ്യമിനിക്കവന്നീടു
മോ* ഇന്നതുസംഗതിവന്നുവന്നാകിലോ പിന്നെവരേണ്ടതി
ല്ലൊന്നുമതില്പരം * സപ്തവൃഷങ്ങളെബന്ധിച്ചവൎക്കുഞാ ന
ൽപ്പൊഴിപ്പുത്രിയെനൽകുവൻനിൎണ്ണയം* എന്നുപറഞ്ഞതോൻ
ന്നന്നതുകേട്ടു മന്നവന്മാരുംപരീക്ഷിച്ചുടങ്ങിനാർ * എന്നു
ടെഭാഷിതംസത്യമാക്കീടേണമിന്നതിനെന്തൊരുഖേദംതവ
വിഭോ * എന്നതുകേട്ടുകയറേഴുശരീരമായ് നിന്നുപാശങ്ങ
ളുംകൈക്കൊണ്ടുകൃഷ്ണനും * തുല്യമായേഴുവൃഷത്തെയുംബന്ധി
ച്ചു മല്ലവിലംഘനൻതത്രനിന്നീടിനാൻ * രോദനംചെയ്തുമ
ദവുംനശിച്ചുള്ളു മേദിനിതന്നിൽപതിച്ചുവൃഷങ്ങളും * ആ
ശ്ചൎയ്യമാശ്ചൎയ്യമെന്നുജനങ്ങളു മച്യുതൻതന്നെപ്പുകഴ്ത്തിനിന്നീ
ടിനാർ * എത്രയുംമോദേനഭൂപതിവീരനും പുത്രിയെകൃഷ്ണനു
നൽകിനാനെപ്പൊഴ് * സുന്ദരിയായൊരുസത്യയാംകന്യക
ക്കിന്ദിരാകാന്തൻപതിയായ്വരികയാൽ * അന്തഃപുരസ്ത്രീജ
നത്തിനും ഭൂപനുമന്തരാനന്ദംവളൎന്നുചമഞ്ഞതേ * വിത്തവ
സ്ത്രാഭരണാശ്വഗജരഥ തണ്ടുശാലങ്ങളുംദാസീജനങ്ങളും *
എന്നിവകന്യാധനങ്ങളസംഖ്യമായ് മന്നവൻകൃഷ്ണനുനൽ

ക്കരിച്ചീടിനാൻ * കന്യാധനങ്ങളുംനന്ദിച്ചുകൈക്കൊണ്ടു ന
ന്നായെല്ലാമിങ്ങിരുകൃഷ്ണനമനന്തരം * യാത്രയുംചൊല്ലിപ്പുറ
പ്പെട്ടനേരത്തു പാർത്ഥിവന്മാർവന്നുയുദ്ധംതുടങ്ങിനാർ * അ
സ്ത്രശസ്ത്രങ്ങളെപ്പൊഴിച്ചിതുപാർത്ഥനും പൃത്ഥ്വീപതികളുംതോ
റ്റുമണ്ടീടിനാർ * പാരാതെകൃഷ്ണനുംപാർത്ഥനുമൊത്തുപോയ്
ദ്വാരാവതിപുക്കുവാണിതുസൌഖ്യമായ് * സത്യയെപ്പാണി
ഗ്രഹംചെയ്തുമാധവൻ ചിത്തമോദത്തോടുമൊത്തുമേവീടി
നാൻ * പിന്നെപിതൃഷ്വസാവിൻറതനുജയായ് സുന്ദരി
യായോരുഭദ്രയാംകന്യയെ * കേകയഭൂപൻകൊടുത്തതുകാര
ണ മാകുലംകൂടാതെവേട്ടിതുകൃഷ്ണനും * പിന്നെമദ്രാധിപൻ
തന്നുടെപുത്രിയായ് സുന്ദരിയായൊരുലക്ഷണതന്നെയും * ക
ന്യാസ്വയംവരെചെന്നിങ്ങുകൊണ്ടുപോ ന്നന്യനാരോടെനവേ
ട്ടിതുമാധവൻ * മുഖ്യമാരായെട്ടുഭാര്യമാരിങ്ങിനെ പുഷ്കരലോ
ചനനങ്ങളായിവന്നത * മുന്നംനരകാസുരനുംനരവര കന്യ
കമാരെപ്പിടിച്ചങ്ങുകൊണ്ടുപോയ് * കാരാഗൃഹത്തിൽവസി
പ്പിച്ചനന്തരം വാരിജലോചനൻകൊന്നവനെ * കന്യ
കമാരെയുംകൊണ്ടങ്ങുപോന്നാത്രെ നന്ദതനുജനംവേട്ടുകൊ
ണ്ടീടിനാൻ * സാരസനേത്രമാരാകുമവർപതി നാറുസഹ
സ്രമുണ്ടെന്നുകേൾപ്പുണ്ടുഞാൻ * പെട്ടന്നിങ്ങിനെല്ലോടധ്യായ
മമ്പത്തു മൊമ്പതുമിന്നുരചെയ്തുകേട്ടപോൽ *

അപ്പോൾനൃപനംമുനിയോടുചോദിച്ചി തുല്പലനേ
ത്രൻനരകനെക്കൊല്ലുവാൻ * കാരണമെന്തവനോടെനന്ദ
നൻ നേരോടപണ്ടുള്ള വിദ്വേഷമെന്തെന്നും * എന്തിനങ്ങുപതി
കന്യകമാരെയും ബന്ധിച്ചുകാരാഗൃഹവാസിപ്പിച്ചതും * എ
ന്നിവചൊല്ലേണമെന്നിതുകേൾക്കയാൽ മന്ദഹാസംചെയ്തു
ചൊന്നാൻമുനിവരൻ * ഭീമനായുള്ളഹിരണ്യാക്ഷദാനവൻ
ഭൂമിയെക്കട്ടുകൊണ്ടാശുഗമിക്കയാൽ * വരാഹരൂപിയായ്
ചെന്നുജനാർദ്ദനൻ പാരാതെദൈത്യനെക്കൊന്നുധരണിയെ
ഉന്നതമായുള്ളതേറമേൽവെച്ചുകൊ ണ്ടന്നുമോദേനകൊ
ണ്ടുപോന്നീടിനാൻ * അന്നുഹരിയുംഗസംഗേനഭൂമിക്ക ന
ന്ദനനങ്ങളായിവന്നിതുതൽക്ഷണം * ദാനവസ്യാംശനപാരമ

ശുചിയായ്ശ്രീനാരായണനാം മലിനശരീരയായ് * എത്രയുംദുഃ
ഖിച്ചവാഴുന്നനേരത്തു പുത്രൻ നരകനിങ്കലെവാത്സല്യകയാൽ *
എത്രയുംദുഷ്ടനാംദൈത്യനായവൻ ധാത്രിയുംനാമെന്നറിക
ന്നിട്ടുപോൽ * നാരായണാംശസമുത്ഭവനാകയാൽ പാ
രംബലമേറുന്നവനായിവന്നതു * പുത്രനെരക്ഷിക്കവേണമെ
ന്നംബുജനേത്രനോടപ്പോളപേക്ഷിച്ചുഭൂമിയും * നാരായണ
നുംതെളിഞ്ഞുനരകനും നാരായണാസ്ത്രംകൊടുത്തുചൊല്ലീടി
നാൻ * എന്നുമൊരുവനാൽകാലത്താനാശരം തന്നേൻ
നിനക്കെന്റെശ്രീമിപ്രിയാർത്ഥമായ് * എത്രയുംദിവ്യമായുള്ളശ
രംതവ പാർത്താലൊരുനേരംനന്നായ്ഫലിച്ചീടും * എന്നുമി
ത്തവകയ്യിലിരിക്കിലൊ നിന്നെയാരെനശ്യവധിക്കയില്ലാതു
മേ * ദേവദ്വിജമുനിദ്വേഷംതുടങ്ങിയാൽ ജീവനാശംവരു
മെന്നുമറികനീ * എന്നരുൾചെയ്തുമാഞ്ഞിതുനാഥനും വ
ന്നസന്തോഷേണപൊന്നുനരകനും * ഉജ്ജ്വലമായപുരംച
മച്ചീടിനാൻ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷപുരമെന്നതിൻനാമവും * അ
പ്പുരിതന്റെചുഴലവുമായമായ കെല്പുള്ളദുർഗ്ഗങ്ങൾതീർത്താൻപ
ലതരം * ശസ്ത്രഗിരിജലപാവകദുർഗ്ഗങ്ങൾ എത്രയുംഘോരംമുര
പാശദുർഗ്ഗവും * മേദിക്കരുതാതവർക്കെദുർഗ്ഗങ്ങൾ മേദിനി
തന്റെവരപ്രസാദത്തിനാൽ * ഇഷ്ടനായുള്ളമുരനോടുമെത്ര
യും ദുഷ്ടരായുള്ളൊരുദൈത്യഗണത്തോടും * ഒരുസഹചരമായ്
പ്രാഗ്ജ്യോതിഷപുരംവാണു പ നേരായദുഷ്ടകർമ്മങ്ങൾ
ചെയ്തീടിനാൻ * ദിവ്യനായുള്ളവരുണനെവെന്നുദിവ്യ
മാംശസ്ത്രവുംകൊണ്ടുപോന്നീടിനാൻ * ദേവരാട്ടുപതിമാ
തൃക്കുണ്ഡലംചെയ്തു പാരാതെതാടങ്കമാദിരത്നങ്ങളെ * ആവതു
മില്ലാതെകൊണ്ടുപോന്നപ്പോഴ് കേവലംകാരാഗൃഹംതന്നി
ലാക്കീട്ടും * താപസന്മാരെവിപ്രഹത്യയുംചെയ്തിട്ടും പാപങ്ങ
ളിതമസംഖ്യമായ്ചെയ്തിട്ടും * ഇത്ഥംയുഗങ്ങൾപലതുംക
ഴിഞ്ഞനാൾ സന്താനഭാവകരോമെന്നസുരാലയ * ദേവ
കളോടുപോർചെയ്തുജയിച്ചവൻ ദേവമാതാവാമദിതിതൻക
ണ്ഡലം * തട്ടിപ്പറിച്ചങ്ങുകൊണ്ടുപോന്നീടിനാനൊട്ടുമതു
സഹിച്ചീലാദേവശക്രനും * ഉടനേചരിതപ്പെരുതാകെമൊ
ക്കയും നാരായണനോടറിയിച്ചനന്തരം * പക്ഷീന്ദ്രവാഹന

മേറിമുകുന്ദനും തൽക്ഷണം ഭാമയോടൊത്തു പുറപ്പെട്ടു * ചെ
ന്നവൻ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷപുരിയന്തികേ ചെന്നു വൃത്താന്തങ്ങ
ളൊക്കെയറിഞ്ഞുടൻ * ചക്രഗദാദികൾകൊണ്ടു ദുർഗ്ഗങ്ങളെ
യൊക്കെയും ഭേദിച്ചകത്തു ചെന്നീടിനാൻ * അപ്പൊൾ മുരാസു
രനഞ്ചു ശിരസ്സോടു കെല്പോടടുത്തു പോർ ചെയ്തു തുടങ്ങിനാൻ *
തന്നുടെ പുത്രരും പതിനായിരമൊന്നിച്ചു ചെന്നാശു യുദ്ധം തു
ടങ്ങിനാർ * പുത്രരോടും മുരാസുരനെ കേശവനാൽ പത്രികൾ
കൊണ്ടു വധിച്ചു മുകുന്ദനും * കേട്ടു കോപിച്ചു നരകാസുരൻ പട
ക്കോപ്പുകൾ കൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു പോരിനായ് * ദൈത്യസേനാധി
പനാകിയ വീരനും ദൈത്യരോടൊന്നിച്ചു വന്നെതിർത്തീടിനാർ *
സേനാപതിയോടു കൂടവെ മാധവൻ ദാനവവീരരെക്കൊ
ന്നൊടുക്കീടിനാൻ * സൈന്യങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചതു കാൺക
യാൽ ദൈന്യവും കോപവും പൂണ്ടു നരകനും * ഐരാവതകു
ലജാതരായുള്ളോരു വാരണവീരരോടൊത്തു വന്നീടിനാൻ *
ഉണ്ടു ഗജങ്ങളറുപത്തുനാലുപ കണ്ടാൽ മലകളെക്കാളുമത്യുന്ന
തം * കൊമ്പുകൾ നാലുമുണ്ടവയ്ക്കൊക്കെയു മമ്പിനൊക്കൊള്ളു
തിൽ വേഗവുമുണ്ടല്ലൊ * ഭേരികളൂതി വന്നാൻ നരകനന്തമി
ല്ലാതുള്ള ബാണങ്ങൾ തൂകിനാൻ * പിന്നെ നരകാസുരനും മുകു
ന്ദനും നന്നായെടുത്തു പോർ ചെയ്തു ഘോരമായ് * അപ്പോരി
നൊടൊത്തൊരു പോരൊരുനാളിലും ഇപ്പാരിലെങ്ങുമേ കണ്ടതി
ല്ലാരുമേ * പക്ഷിപ്രവരനും ഗജങ്ങളെ പക്ഷങ്ങൾ കൊ
ണ്ടടിച്ചെടുത്തെറിഞ്ഞീടിനാൻ * ഉഗ്രതവൈരിയെ കാട്ടത്തമഹാ
ബല മല്പ്പോരിൽ നരകാസുരനോടെതിർത്തീടിനാൻ * പെട്ടന്നു മാധ
വൻ ചക്രമെടുത്തതി ദുഷ്ടനാം ദൈത്യന്റെ കണ്ഠം മുറിച്ചിതേ *
മിന്നുന്ന കുണ്ഡലത്തോടുമവന്റെ തല ചെന്നു ധരണിയിൽ വീ
ണിതു സത്വരം * ഹാഹാ ശിവ ശിവ ഹാഹാ ജയ ജയ മോഹ
നമെന്നു ചൊല്ലി ദേവാദികൾ * പുഷ്പവർഷം ചെയ്തു നന്നായ്
പുകഴ്ത്തിനാരപ്സരസ്ത്രീകളും നൃത്തം തുടങ്ങിനാർ * പ്രത്യക്ഷമായ്വ
ന്നൂഴിയും കൃഷ്ണനെ പ്രീത്യാ വണങ്ങി സ്തുതിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൾ
ദുഷ്ടജനത്തെയൊടുക്കുവാനായ്ക്കൊണ്ടു പെട്ടന്നവനിയിൽ വ
ന്നു പിറന്നതി * ദുഷ്ടനാമെന്നുടെ പുത്രനെക്കൊന്നതു കഷ്ടമെ
ന്നു ഞാനെ ചൊല്ലുന്നതില്ലമെ * ഏതുകിലുമിനി ചിന്തനമേറ

ന്ദനൻ തങ്കൽതവകൃപയുണ്ടായ്വരേണമേ * ഏവമുരചെയ്തു
വാരുണഛത്രവും ദേവമാതാവുതൻകുണ്ഡലയുഗ്മവും * ഭഗ
ടെപുത്രസുതനെയുമാദരാൽ നരകതനുജൻതൻകരങ്ങളിൽവെച്ചീ
ടിനാൻ * ഭാമേശനംകൃപയോടുകൂടവെ ഭൂമിയെനന്നായ്പ്പറ
ഞ്ഞയച്ചപ്പൊഴെ* ഭൌമാത്മജനാംഭഗദത്തനുപിന്നെ ഭൂമിപ
തിയായഭിഷേകവുംചെയ്തു * മുന്നംനരകനാൽകിമപി ദിവ്യാസ്ത്ര
മന്നാവരാത്തുരപകരിയഗ്ഗയാൽ * മുന്നംപറഞ്ഞതുപോലെ
പറഞ്ഞുട നന്ദഗോപാത്മജംകൊടുത്തീടിനാൻ * മുന്നംനര
കൻപിടിച്ചുബന്ധിച്ചാരു മന്നവകന്യകമാരെജരാത്ത്യാൻ *
ഭീചനാക്കുബന്ധനംവേർപെടുത്തത്രയും നന്നായ്സ്വരാജ്യസു
ഖംവരുത്തീടിനാൻ * കന്യകമാരുമുകുന്ദനെനോക്കുകയാൽ
കന്ദർപ്പപീഡാവളർന്നുകാരണാൽ * ഇന്നിവനെന്നുടെകാ
ന്തനായീടണമെന്നവരൊക്കെയുംപ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു * അ
ന്യൂനകന്യാകുമാരിമാരൊക്കെയും തന്നുടെപുരയത്തിലെത്തു
കാരണം * സ്നാനപാനാശനമെല്ലാംകഴിപ്പിച്ചു മാറ്റിനിർമ്മല
വസ്ത്രാഭരണങ്ങളും * തൃപ്തിവരുമാറുവുംകൊടുപ്പിച്ചതി ചി
ത്രശിബികകൾതന്നിൽകരയേറി * ദ്വാരവതിക്കുപറഞ്ഞ
യച്ചപ്പൊഴെ വാരുണഛത്രംവരുണനുനൽകിനാൻ * പാരാ
തെഭാമയോടൊത്തു പുറപ്പെട്ടു വാരിജാക്ഷൻനാകലോകത്തു
ചെന്നുടൻ * വന്ദിച്ചദിതിക്കുകുണ്ഡലംനൽകിനാൻ നാനാ
സ്തുതികൾനടിതിയുംചൊല്ലിനാൻ * ഇന്ദ്രനുംകൃഷ്ണനെപ്പൂജിച്ചി
തൊറവു മിന്ദ്രാണിസൽക്കരിച്ചീടിനാൾഭാമയെ * യാത്രയും
ചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടുകൃഷ്ണന മെത്രയുംവേഗനാൽപോകുമളവന
ന്ന * വാരിജലോചനയാകിയഭാമയും പാരിജാതംകണ്ടുമോ
ഹിക്കകാരണം * ഇന്നതുകൊണ്ടുപോയീടേണമെന്ന
വാളറവുംചൊൽകയാൽകൃഷ്ണനും * പാരിജാതംഗരുഡോപ
രിവച്ചുകൊണ്ടാത്രയോമെന്നടന്നുതുടങ്ങിനാർ * പാരിജാ
തംകൊണ്ടുപോകുന്നതുകേട്ടു പാരിച്ചകോപേനചൊന്നമഹേ
ന്ദ്രനും* ഐശ്വര്യമത്തനായ്യാതൊരുകുലംപാരവശ്യൻതന്നോ
ടുപോരതുടങ്ങിനാൻ * ഇന്ദ്രാദിദേവഗണത്തെജയിച്ചുചെ
ന്നിന്ദിരാവല്ലഭൻദ്വാരകാപുരെക്കുതേ * കോമളമായതംപാരി
ജാതംസത്യഭാമയുംതന്റെഗൃഹത്തിങ്കൽവെച്ചിതു * അന്ന

തന്നുടെ പുഷ്പസൌരഭ്യങ്ങ ളെത്തുമാറങ്ങുപത്തുയോജനദൂര
വേ* മാതാഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്നുകൊണ്ടാനന്ദൻ ഭൂമിപാലാത്മ
ജമാരെമുകുന്ദനും * ഭാമാരമണനാരിമാർക്കമരാമരാത്രപവും പാ
രാതത്തെകൊണ്ടുചെന്നുകൊടുത്തീടിനാൻ * നല്ലമണിഭവന
ങ്ങളുംതീർത്തതിൽ മല്ലാക്ഷിമാരെവസിപ്പിച്ചുമാധവൻ* കല്യാ
ണിമാരായവരെല്ലാമൊന്നിച്ചു നല്ലഗാർഹസ്ഥ്യമനുഷ്ഠിച്ചുമേവി
നാൻ * ലജ്ജാനുരാഗസന്തോഷസുഖങ്ങളോ ടുല്ലവിലോ
ചനമാരവർകളും * ലോകൈകനാഥനാംകാന്തനോടൊ
ന്നിച്ചു ശോകമകന്നുരമിച്ചുവാണീടിനാർ * എന്നുടെമന്ദിര
ത്തിലുമാധവ നെന്നോടുകൂടെരമിച്ചുവാഴുന്നുസർവ്വദാ * എ
ന്നുള്ളകൊണ്ടുമുകുന്ദാനുരാഗ മെന്നിയെന്നോർത്തുതങ്ങണിമാ
രാവരും * അന്യോന്യമത്സരംകൂടാതെതങ്ങളിൽ നന്ദിയുംമാ
വിപ്ലവമണിഞ്ഞുസൌഖ്യമായ് * മായാമയനായനാരായണൻ
തന്റെ മായാവിലാസങ്ങളാരറിയുന്നതും * മുഗ്ദ്ധവിലോച
നമാരായനിങ്ങളോ ടദ്ധ്യായമിപ്പോളുരചെയ്തുചൊല്ലിനേൻ *

അങ്ങിനെവാഴുന്നകാലമൊരുദിനം മംഗലനാഥനാമാ
യാദവനൊവൈദർഭിയും * സുന്ദരമായീടുമന്തർഗൃഹെശര ച്ചന്ദ്ര
കരമലർതാല്പമനോഹരെ * ഉന്നിദ്രമോദേനവാണരുളീടുന്ന
തന്നുടെകാന്തനാംലോകൈകനാഥനെ * എത്രയുമിഷ്ടസഖി
കളുമൊന്നിച്ചു ചിത്തമോദേനപരിചരിച്ചീടിനാൾ * പ്രേ
മവുംഭക്തിയുംവർദ്ധിക്കകാരണം കോമളഗാത്രിയാംവൈദർഭി
യുംതദാ * സൌവർണ്ണദണ്ഡമാമാലവട്ടംകൊണ്ടു സർവ്വേശ്വ
രൻതന്നെവീശിത്തുടങ്ങിനാൾ * അവ്യാജമായുള്ളരൂപലാവ
ണ്യവും ദിവ്യരത്നാഭരണാദിശോഭയും * മന്ദാക്ഷവീക്ഷ
ണമന്ദഹാസങ്ങളും തന്നിലെപ്രേമവുംഭക്തിവിശ്വാസവും*
എന്നിവകണ്ടുതെളിഞ്ഞുദാമോദരൻ തന്നുള്ളിലിത്തരം
ചിന്തചെയ്തീടിനാൻ * എന്നിലിവൾക്കതിഭക്തിയുണ്ടെ
ങ്കിലു മെന്നോടുകൂടരമിച്ചുനിത്യംവസിക്കയാൽ * എത്രയു
മിഷ്ടതാമാനാഭിഗർവ്വവും നിത്യമിവൾക്കുദിക്കുന്നിതുമാ
നസേ * ഗർവ്വമൊട്ടാകനിന്നാരുള്ളതിയു മല്പംകായുമാതും

വ്വംവന്നപോം * എന്നിവകൊണ്ടിവൾക്കെല്ലാതെപ്പോവു മി
ന്നകളത്രെവിത്തുദിവസത്തേണം * ഭക്തവാത്സല്യാദികളായ
ലിത്തരം ചിരത്തനിരൂപിച്ചുകണ്ടജനാർദ്ദനൻ * സുന്ദരി
യാകിയവൈദർഭിതന്നോടു മന്ദസ്മിതാത്തോടിത്തരം ചൊല്ലി
നാൻ * സുന്ദരിമാർകുലമൌലികേ ബാലികേ ചന്ദ്രബിംബാ
നനേപങ്കജലോചനേ * ഭൂപന്മാരസകലരായാതിരിക്കെ ഭൂ
പതിതന്നുടെഭാഗ്യസർവ്വസ്വമേ * ശൂരതകരാരുംയശസ്സുംധന
ങ്ങളും ബുദ്ധിയുംവിദ്യയുംവീര്യശൌര്യങ്ങളും * സൌന്ദര്യവും
സർവ്വലോകപൂജ്യതയു മെന്നിവകൊണ്ടുമോ പ്രസിദ്ധരായ്
ലോകപാലോപമന്മാരായുമന്നവർ ഭൂവനിന്നഭിലാഷിച്ചി
രിക്കുംവിധൌ * ഒന്നുകൊണ്ടുംതുല്യതയില്ലാത്തൊരുവനെ
വരിച്ചതെന്തുനീബാലികേ * ഏതുമുപായങ്ങളോർക്കാതുള്ളോരു
രോ ഭത്യന്തവൈരങ്ങൾ ചെയ്യുംപലതരം * പിന്നെനരപതി
മാരെതമ്മെപ്പെട്ടു വന്നിങ്ങുസ്വയംവരമദ്ധ്യപുരത്തിൽ * ഇന്നുംഭ
യപ്പെട്ടു വാഴുന്നതോർക്കുന്ന തോന്നുംപ്രാപാദനമില്ലുവെങ്കിൽ
ക്കൊടോ * പാർത്തലോകലൌകികമില്ലാതുക്കെതു ദാക്ഷിണ്യമാക്
മറിയാതെതന്നമേ * അങ്ങിനെയുള്ളവരെന്നിച്ചിരിക്കുന്ന മം
ഗലഗാത്രിമാരെക്കുറ്റുമസ്സ ചിന്തമെടോ * ഏതുമൊന്നിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
ഞാനെന്തുകൊണ്ടു വിത്തവാന്മാതംഭജിക്കയില്ലാതെ * വിദ്യാ
ഭിജാത്യവുംവീര്യസൌന്ദര്യവും ഏതൈ്യവാദൃങ്ങളുംസംഗീതരീ
തിയും * എന്നിവവേണ്ടുന്ന തെല്ലാമറിന്ന ക്കിന്നപരി
പൂർണ്ണമായിവരികയാൽ * ഇന്നിതിലൊന്നുമില്ലാത്തൊരുവ
നോടു ചെന്നിച്ചിരിപ്പതിനെന്തുതവസുഖം * വിത്തവാൻ
കുലരൂപവാണ്യവു മിത്തരമൊത്തുവരുന്നവർതങ്ങളിൽ *
വേണംവിവാഹവുമൈത്രയുമെന്നല്ലൊ ചൊന്നവിചാരം
ലോകൈകസമ്മതം * എന്നതുകൂലമിവിടിക്കപ്പെന്നങ്ങളില്ല ചെ
ന്നമില്ലാത്തതു മാക്കാതെവീവ്വരം * ഭിക്ഷുജനങ്ങൾപുക
ന്നതുകേട്ടു ദാക്ഷിണ്യശീലെവരിച്ചതുമെന്തുതാൻ * വൃത്താന്ത
മൊക്കയുംസത്യമറിയാതെ ചിത്തമോഹം കൊണ്ടുവൊലവയാ
യന്നീ * എന്നവരിക്കയാലിന്നാമം ഏതി ധന്യേവിചാര

മുണ്ടെന്നുവരികിലൊ * ഇന്നുനിനക്കനത്രപ്പനായുള്ളൊരു ര
ന്നവരെത്രൊഷ്ഠനെന്നെച്ചൊന്നവരിക്കനീ * നല്പസുഖംതവവന്നീട്ടു
മെന്നതി നില്ലതുകൊണ്ടൊരുദുഃഖംനൂക്കെടൊ * അന്ധ
നാംസാലപൻശിഷ്ടപാലനാംജരാ സന്ധനാംദന്തവക്ത്രാദി
യാംരൂപതും * വിണ്ടസേനാരെനാകിയ ദമിയ്യ മെന്നിവരെ
ന്നടെശത്രുക്കളാകയാൽ * ഇത്രപരാക്രമമാർക്കുമില്ലെന്നാക്ക
ചിത്തമമവക്കുള്ളതുപോകവാൻ * ദുഷ്ടമദഹരശീലനായു
ള്ളഞാൻ പെട്ടന്നിന്നായുംകൊണ്ടുപോന്നീടിനേൻ * പുത്ര
മിത്രാത്ഥകളത്രാദിലാഭങ്ങൾ ചിത്തത്തിലൊട്ടുംനമുക്കില്ലറി
കനീ* ആത്മാദിമനൊഗ്രഹാദികളില്ലിനി കാന്തലാഭംകൊണ്ടു
സന്തുഷ്ടനേഷഞാൻ * ഇന്നുഞാൻചൊന്നൊരുവാക്കുകളൊ
ക്കെയും കന്യകാരത്നമെ സത്യമെന്നോർക്കനീ * വണ്ടാർകുഴലി
യൊടേവമുരചെയ്തു കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണനംസാമ്യമായ്മെ
വിനാൻ* ത്രൈലോക്യവാസനാംതന്നുടെകാന്തന്റെ ലീലാവ
ചനങ്ങളിത്തരംകേൾക്കയാൽ * വൈദർഭിയുംഭീതിയും
ലജ്ജയും ഖേദവുംചിന്തയുംപൂണ്ടുനിന്നീടിനാൾ * മുന്നമിതു
പോലെയുള്ളൊരുവാക്കുകൾ ഒന്നുമെകേട്ടറിവില്ലായ്കകാരണം
സംപൂർണ്ണകാംതിസ്പുരണമിതകുങ്കുമം കണ്ണുനീർകൊണ്ടുനനച്ചുതി
ടിനാളായ് * നല്പപാദാംബുജംകൊണ്ടുധരണിയിൽ മെല്ലവ
രച്ചുണ്ടുനില്ക്കുംദശാന്തരെ * ഗാത്രശോഷംകൊണ്ടുഴിഞ്ഞുവള
കളും ധാത്രിയിൽവീണുതുടങ്ങിതത്തരെ * അത്രയുമല്ല
വിറച്ചുശരീരവും സന്താപമോഹിച്ചുവീണിതുഭൂമിയിൽ * ത
ന്നെപ്പരീക്ഷിപ്പതിന്നാടോരോരൊ നിന്ദിവചൊല്ലിയതെന്നറി
യാഞ്ഞതാൽ * ദുഃഖേനമോഹിച്ചുവീണവൈദർഭിയെ പുഷ്കര
ലോചനൻചെന്നെടുത്തോരോൾ * ബന്ധമഴിഞ്ഞുനിലത്തു
കിടക്കുന്ന കുന്തളംപേശിയിൽകെട്ടിച്ചുകൊണ്ടുടൻ * ഹസ്ത
പത്മംകൊണ്ടുനേത്രങ്ങളുന്തുടെ മൈത്രയുംപ്രേമമൊട്ടുംപുണ
ർന്നീടിനാൻ * പങ്കജലോചനയായവൈദർഭിക്കു തങ്കലുള്ളൊ
രമമതാനിർബന്ധവും * ഭക്തിയുംകണ്ടുതെളിഞ്ഞുതോരോരോ
നിത്തരംതഥിനിയൊട്ടുചൊല്ലീടിനാൻ * ലൊകോത്തമഗു
ണശാലിനീവല്ലഭെ ലോകൈകസുന്ദരിശോകംകളകെടൊ *
എന്നിൽനിനക്കുള്ളഭക്തിയുംസ്നേഹവും ഒന്നുമെനന്നായറി

ഞെരിഞ്ഞിരുന്നാൾ* ഉത്തരംതോന്നിന്നചൊല്ലുന്നവാക്കുകൾ
ക്കുത്തരംനീയുരചെയ്തതുകേൾക്കയും * പ്രേമകോപസ്ഫുരി
താധരമാകിയ കോമളമാമുഖാംബുജംകാണ്കയും * എന്നി
വരണ്ടുംകൊതിച്ചുഞാൻചൊല്ലിനേൻ നന്ദ്യഗാരതന്നീടുന്നുമ
നോഹരെ * സുന്ദരീമൗലിമാരാകിയ കാന്തമാർ ഒന്നിച്ചുന
മ്മളുംപറഞ്ഞിങ്ങിനെ * നന്മയിൽവാഴ്കയല്ലോഗൃഹസ്ഥ
ന്മ ജന്മസാഫല്യമായുള്ളതുപാർക്കിലൊ * എന്നുമുകുന്ദൻപറ
ഞ്ഞതുകേൾക്കയാൽ സുന്ദരിതാനുമൊട്ടാശ്വസിച്ചീടിനാൾ *
മാധവൻചൊന്നതുഹാസ്യമെന്നുള്ളതു ബോധിച്ചനേരത്തു
ഭീഷ്മകപുത്രിയും * വല്ലഭൻകൈവെടിഞ്ഞീടുമെന്നോർത്തുള്ളൊ
രല്ലലുംഭീതിയുംകൈവെടിഞ്ഞപ്പൊഴെ * മന്ദാക്ഷമോടുംമുഖാം
ബുജംകുനിച്ചു വന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനോടിത്തരംചൊല്ലിനാൾ * സ
ർവ്വേശ്വരഭവാൻചൊന്നൊരുവാക്കുകൾ സർവ്വവുംസത്യമതി
നില്ലസംശയം * നാനാവിധമായമായക്കധീശനായ് ജ്ഞാന
സ്വരൂപനാംവിഷ്ണുവല്ലോഭവാൻ * മോഹനമായൊരുനിന്നു
ടെമായയാ ദേഹാഭിമാനാദിദുഃഖസന്തപ്തയായ് * ജ്ഞാനലേ
ശംപോലുമില്ലാതെയുള്ളൊരു മാനുഷനാരിയല്ലോഞാൻമഹാ
മതെ * എന്നതുകൊണ്ടുനാംതമ്മിൽസമതയി ല്ലെന്നുനീ
ചൊന്നതുസത്യമത്രെവിഭോ * യോഗവിത്തുക്കളായുള്ളമുനിക
ളും യോഗേശ്വരതവമാർഗ്ഗമറിയുമോ * പിന്നെമതെന്നറി
യുന്നതുമാനുഷരെന്നതുകൊണ്ടുംസത്യംത്വയോദിതം * നി
ന്നുടെതത്വങ്ങളൊന്നുമറിയാത്ത മന്ദമതികളായുള്ളവർക്കൊ
ക്കയും * ലോകേശ്വരതവകർമ്മങ്ങളിൽചില ലൌകികമല്ല
ന്നുതോന്നുന്നതുംദൃഢം * ക്രോധലോഭങ്ങളുംശോകമോഹങ്ങളു
മാധിയുംകാമവുംദേഹാഭിമാനവും * ഒക്കിലവയൊന്നുമില്ലാ
ത്തകാരണം നിഷ്കിഞ്ചനൻഭവാനെന്നതുനിർണ്ണയം * ചിത്ത
ംകൊണ്ടുകണ്ണുകാണാത്തവ ഉത്തമപൂരുഷനിന്നെഭജിക്കു
മൊ * കർമ്മസന്യാസവുംചെയ്തുവിശുദ്ധരായ് നിർമ്മലന്മാരായ
ഭിക്ഷുക്കളൊക്കയും നിത്യവുംകീർത്ത്യാപുകഴ്ത്തുന്നകേൾക്കയാൽ ഉ
ത്തമപൂരുഷനിഷ്ഠനായിക്കയാൽ* നിർഗ്ഗുണനായഭവാനെവരി
ച്ചുഞാൻ സൽഗ്ഗുണവാരിധെസത്യമിതുദൃഢം * ഭക്തജന
ങ്ങൾക്കുമുക്തിയുംനൽകുന്ന ഭക്തജനപ്രിയനായൊരുനിന്നെ

ടെ * പാദസരോരുഹസംസാധനമോരോദിനം മോദമോടാശ്രയിക്കുന്നു
ചെയ്യുന്നാരിമാർ * നിന്നെയുംകൈവിട്ടുജീവിച്ചുവങ്ങളും ക
ന്നവരെച്ചെന്നുപിന്നെവരിക്കാമോ * സ്വഭാവമായുകൊണ്ടുര
മിക്കുന്നൊരുഭവാനാത്മജകാന്താധനാദിവസ്തുക്കളിൽ * ചി
ത്തപ്രസക്തിയില്ലെന്നുചൊന്നതു മൈത്ര്യംസത്യമതിനില്ല
സംശയം * ചാപലമാനികൊണ്ടുദുഷ്ടരായുള്ളൊരു ഭൂപതിമാ
രെയുമോടിച്ചുസത്വരം * ഗോമായുമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നുനിജഭാഗ
മമെയംകൂടാതെചെന്നുഹരിച്ചവൻ * കൊണ്ടുപോരുന്നതുപോ
ലെപണ്ടെന്നെയും കൊണ്ടിങ്ങുപോരുന്നൊരുനാഥനല്ലയൊ
വാൻ * പാടവമില്ലാത്തദുഷ്ടഭൂപാലരെ പേടിച്ചുസാഗരമ
ദ്ധ്യപുരമതിൽ * ഇന്നുവസിക്കുന്നതെന്നുചൊല്ലുന്നു നിന്ദി
തമായ്പുരുതിമില്ലൊരുസംശയം * കാശീശപുത്രിയാമമ്മയെപ്പോ
ലെയു മാരെയുമോഹംചിലർക്കുളവായ്വരും * നല്ലോരുകാന്തൻ
വിവാഹവുംചെയ്തുകൊ ണ്ടുല്ലാസമോടുസുഖമായ്വസിക്കിലും *
പുംശ്ചലിമാർക്കുപരപുരുഷന്മാരി ലിച്ഛയുണ്ടായ്വരുമെന്നുകേൾ
പ്പുണ്ടുഞാൻ * എന്നതുകൊണ്ടുസ്വഭാവത്തിലായുള്ളവ രെന്നു
രമപുംശ്ചലിമാരെവരിക്കിലോ * മോഹിച്ചുചെന്നുവരിച്ചീടുകി
ലവ രൈഹികപാരത്രികങ്ങളുംനഷ്ടമാം * സർവ്വജ്ഞനാകയാ
ലെന്നുടെവാർത്തകൾ സർവ്വവുംനന്നായറിയുമല്ലോഭവാൻ * എ
ന്നതുകൊണ്ടുഭവൽപാദപങ്കജം നന്നായിനിത്യം പരിചരിച്ചീ
ടുവാൻ * ഇന്നുനൽകണമനുഗ്രഹം മാറിനി കൊന്നുമഭിലാ
ഷമില്ലജഗൽപതേ * ഇത്തരംരുഗ്മിണിചൊന്നതുകേട്ടുകൊണ്ടു ഭാ
മൈത്രിയുംമോദമോദനംകൂട്ടുന്ന ചൊല്ലിനാൻ * ഇത്തരംനിന്നുടെ
വാക്കുകേട്ടീടുവാൻ ചിത്തമാകാതിപെരുത്തീടുകകൊണ്ടു
ഞാൻ * നമ്മവചനങ്ങൾചൊന്നതെന്നാക്കനീ നിർമ്മലമാ
നസേ ചലിമായുള്ളതേ * എന്നുടെവാക്കിനുള്ളർത്ഥങ്ങളിന്ന
നീ നന്നായറിഞ്ഞതുമൈത്ര്യമുണ്ടുനം * നിന്നുടെ നിന്ദമമവാ
ക്കിനുള്ളർത്ഥങ്ങൾ പൊയ്യല്ലറിയുന്നതാണതില്ലേടോ * എ
ന്നിലെഭക്തിയുറ്റതുപരികയാൽ നിന്നുടെകാമിതംചൊല്ലുകവതും
ദൃഢം * ഉത്തമമാംപതിവ്രതാധർമ്മവും ചിത്തവിശുദ്ധിയു
മേകാന്തഭക്തിയും * നിന്നോളമില്ലൊരുനാരിമാർക്കൊന്നുമ ന
ന്നായ്പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞുഞാൻ വല്ലഭേ * നാരിമാരുംതപോധന

വ്രതങ്ങളും ആരാധനം ചെയ്യുന്നിത്യവുമെന്നെയും * എന്നുടെ മായയാൽ മോഹിച്ചുപോകയാ ലെന്നവരികെന്നകാന്തനായീട്ടുവാൻ * ഭുക്തിനൽകീട്ടുവാനീശനാമെന്നെയു മത്ഥത്തിനായി ഭജിച്ചജനങ്ങളും * അത്ഥവുംനേടിസുഖിച്ചുവസിച്ചവർ വ്യക്തമായ്ക്കൊന്നകളയുന്നജന്മവും * എന്നുമെകൎമ്മവിനാശം വരാതുള്ള മന്ദഭാഗ്യന്മാരവരെന്നറികനീ * എത്രയുംഭാഗ്യമുണ്ടായതുകാരണം ചിത്തമോഹങ്ങളുമെല്ലാംവെടിഞ്ഞുനീ * ഭക്തിയോടെന്നെവരിച്ചതുകാരണം ഭുക്തിയുംകൈവരുമില്ലൊരു സംശയം * എന്നുടെതത്വമശേഷമറികയാൽ വന്നൊരുഭൂപതിമാരെത്യജിച്ചുനീ * സത്സംഗമേല്ക്കയാലുള്ളസുരശ്രേഷ്ഠനെ മത്സമീപത്തെക്കയച്ചതുകാരണം * ഇന്നുമമഗേഹഭാഗ്യമായുള്ളതിൽ നിന്നോടുതുല്യയില്ലൊരുമനോഹര * നിന്നുടെ സോദരൻതന്നെജയിച്ചുഞാൻ മുന്നംവിരൂപിച്ചയച്ചുനീകാങ്കവേ * പിന്നെയുംപൌത്രവിവാഹമഹോത്സവേ നിന്നുടെ സോദരൻതന്നെമദഗ്രജൻ * ചൂതുപൊരുമ്പോളസത്യംപറകയാൽ പ്രേതരാജാവിന്നു വശനായ്ക്കീടിനാൻ * ഇപ്രകാരംതങ്ങൾചെയ്തിതെന്നോടൊരപ്രിയംനിത്യംചെയ്യുന്ന കാരണം * ദുഃഖമാംഭക്തികൊണ്ടെന്നെജയിച്ചുനീ മുഗ്ദ്ധവിലോചനേ സത്യംമയോദിതം * ഇത്തരംനൽവചനങ്ങളും പറഞ്ഞെത്രയുംവാത്സല്യമോടുദാമോദരൻ * ഉത്തമയാമവളെ വേൾക്കയാനിച്ചു ചിത്തമോദേനരമിച്ചുവാണീടിനാൻ * അത്യാദരവോടുനിങ്ങൾക്കുകേൾപ്പതി നദ്ധ്യായമിന്നറുപത്തൊന്നു ചൊല്ലിനേൻ *

സുന്ദരിമാരായകൃഷ്ണകാന്താജനം നന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനോടൊത്തു വാഴുംവിധൌ * നീലാംബുജാക്ഷൻറെലീലയാമോഹിച്ചു കാലംകഴിയുന്നതോർത്തതില്ലാരുമേ * ഭർത്തൃശുശ്രൂഷകൾവേണ്ടുന്നതൊക്കെയു മെത്രയുംമോദേനനിത്യവുംചെയ്യുവർ * കാമിപ്പതെല്ലാംലഭിച്ചുബഹുവിധം കാമസുഖങ്ങളോടുംവസിച്ചീടിനാർ * സുന്ദരിമാർപതിനാറുസഹസ്രവും പിന്നെപ്രധാനമാരായവരെട്ടും * ഭർത്താവുതന്നെരമിപ്പിച്ചുകൊള്ളുവാൻ നിത്യവും കാമതന്ത്രങ്ങളോരോതരം * ചെയ്യുന്നചെയ്യുമ്പോളുമി

ച്ചിതു കൃഷ്ണനും ചേതസ്സിപ്പോലും ചലിപ്പിച്ചതില്ലത്രെ * ലോകൈകനാഥൻ ചിത്തമിളക്കവൻ ലോകത്രയത്തിലൊരുത്തനങ്ങൊരുകാമാ * സുന്ദരിമാരവർക്കന്നു പതിപ്പത്തു നന്ദനന്മാരുളവായിവന്നതു* സൌന്ദര്യവീര്യശൌര്യാദിഗുണങ്ങളും നന്ദനന്മാരോടൊക്കയെല്ലാർക്കുമേ * നന്ദനന്മാരുടെ നാമങ്ങളൊക്കയു മിന്നു പറവാനരുതിനിക്കെകയാൽ * പാരം പ്രധാനികളായവരുടെ പേരിൽ ചിലതു ഞാനിന്നു ചൊല്ലീടുവൻ മുന്നേ വിദർഭജയ്ക്കുണ്ടായി വന്നിതു നന്ദനൻ പ്രദ്യുമ്നനെന്നതു ചൊല്ലിനേൻ * ചാരുദേഷ്ണാഖ്യനും പിന്നെ സുദേഷ്ണനും ചാരുദേഹാഭിധൻ പിന്നെ സുചാരുവും * ചാരുഗുപ്തൻ ഭദ്രചാരുവാം നന്ദനൻ ചാരുചന്ദ്രാഖ്യനതിചാരു ചാരുമാൻ * എന്നിവർ പത്തുപേർ വൈദർഭിതന്നുടെ നന്ദനന്മാരവർ താതനോടൊക്കുമെ * ഭാനുസ്സുഭാനുവും സ്വർഭാനുവും പിന്നെ മാനമേറീടും പ്രഭാനുവും ഭാനുമാൻ * ചന്ദ്രഭാനുവും പിന്നെ ബൃഹൽഭാനു സുന്ദരനായ ഹവിർഭാനുനാമകൻ * പിന്നെ സുഭാനുനാമൻ പ്രതിഭാനുവു മെന്നിവർ സത്യഭാമാത്മജന്മാരഹോ* സാംബസുമിത്രാദിയായുള്ള പത്തുപേർ ജാംബവതിയുടെ നന്ദനന്മാരഹോ * ഉത്തമന്മാരായ ഭാനുചന്ദ്രാദികൾ സത്യതൻ നന്ദനന്മാരുടെ പത്തുപേർ * പിന്നെ ശ്രുതാദിയായ് കാളിന്ദിതന്നുടെ നന്ദനന്മാരുടെ പത്തുപേരോർക്കെടൊ * ലക്ഷണയ്ക്കും പ്രഘോഷാദികൾ പത്തുപേർ ലക്ഷണയുക്തരായുണ്ടു തനയന്മാർ* പിന്നെ വൃകഹംസനാദികളായ് മിത്രവിന്ദയ്ക്കു നന്ദനന്മാരുടെ പത്തുപേർ * ഭദ്രയ്ക്കു സംഗ്രാമജിത്തു തുടങ്ങീട്ടു ഭദ്രരായ് പത്തുതനയന്മാരാമിപ്പോൾ * രുഗ്മവതിയെന്നു പേരായൊരു പുത്രി രുഗ്മിക്കുളവായിവന്നിതു കാലം * രുഗ്മിണീനന്ദനൻ പ്രദ്യുമ്നനും ചെന്നു രുഗ്മവതിതന്നെ വേട്ടുകൊണ്ടീടിനാൻ* എത്രയും വീരനനിരുദ്ധനെന്നൊരു പുത്രനും പ്രദ്യുമ്നനുണ്ടായിവന്നിതു* പുത്രപൌത്രപ്രപൌത്രാദിമാധവ നെത്രയും വർദ്ധിച്ചു സംഖ്യമായ്വന്നിതു * എല്ലാവരോടുമൊരുമിച്ചു കൃഷ്ണനും കല്യാണമോടു വസിച്ചു വാണീടിനാൻ * ഇത്ഥം മുനിതന്നുടെ വാക്കുകേട്ടെത്രയും മോദേന ചോദിച്ചു ഭൂപനും* എത്രയും ശത്രുവായുള്ളോരു കൃഷ്ണന്റെ പുത്രനു തന്നുടെ പുത്രിയെ രുഗ്മിയും * എന്തു

ലംകൊടുത്തീടുവാനെന്നാലും ചന്തമോടിന്നതാംചെയ്യുവ
നാംഭവാൻ* മുന്നംകഴിഞ്ഞതുമിന്നുള്ളവാർത്തയും വന്നീടുവാ
നിരിക്കുന്നവയൊക്കയും * നന്നായറിഞ്ഞീടുമല്ലൊഭവാനെന്നു
മന്നവൻ ചൊന്നതുകേട്ടു മുനീന്ദ്രനും * ചൊല്ലിനാൻഭൂപതിത
ന്നോടു സാദരം നല്ലൊരുചാരിത്രമിതുതവഭൂപതെ * എങ്കിലൊ
രുക്മാവതിയെന്നുപേരായ പങ്കജനേത്രയാംരുക്മിതനുജതാൻ*
കൃഷ്ണതനൂജനാംപ്രദ്യുമ്നനെക്കണ്ടു തൃഷ്ണപൂണ്ടാശുവരിച്ചാൻ
സ്വയംവരെ * രുക്മിക്കുകൃഷ്ണനിൽദ്വേഷമുണ്ടെങ്കിലും രുക്മി
ണീസ്നേഹംമുഴുത്തുവരികയാൽ * അപ്രിയമൊന്നുംപറഞ്ഞതു
മില്ലവനപ്പൊഴുകോപിച്ചുവന്നുള്ളഭൂപാലരും * ഏറ്റവുംസംഗ
രംചെയ്യുമവരോടു സത്വരം പ്രദ്യുമ്നൻപൊരുതീടിനാൻ *
ഏകനായരികളെയുംവെന്നു ശോകമകന്നാശുരുക്മവതി
യേയും * തേരിലേറിക്കൊണ്ടുപോന്നുപുരിപുക്കു പാരാതെ
പാണിഗ്രഹവുംകഴിച്ചതെ * ഉത്തമയാമതുവൈദർഭിതന്നു
ടെ പുത്രിയാംചാരുമതിയാംകന്യയെ* അന്നുവിശാലാക്ഷനാ
കുംകൃതവർമ്മനന്ദനൻസുന്ദരൻവേട്ടുകൊണ്ടീടിനാൻ * പ്ര
ദ്യുമ്നനന്ദനനാമനിരുദ്ധനു മുഗ്ദ്ധാംഗമോടുവളർന്നശേഷം തരെ *
രുക്മിണീസ്നേഹാൽതന്നുടെപൌത്രിയെ രുക്മിയുംദൌഹിത്ര
നന്ദനന്നുനൽകിനാൻ * രാമകൃഷ്ണാദികളായയദുക്കളും കോ
മളഗാത്രിയായുള്ളവൈദർഭിയും* ഒന്നിച്ചുഭോജകടമായമന്ദിരെ
ചെന്നിതുരുക്മിയുംസൽക്കരിച്ചീടിനാൻ * ഘോഷിച്ചുരോച
നയാകുന്നപൌത്രിയെ തോഷിച്ചനിരുദ്ധനായിനൽകീടി
നാൻ * കല്യാണമുൾക്കൊണ്ടുവിടവാഴുംവിധൌ ചൊല്ലി
നാൻരുക്മിയോടാശുകലിംഗനും * ചൂതുപൊരുതുജയിക്കനീ
രാമനെ ചൂതിൽപരിചയമില്ലവനേതുമെ* ഇന്നപമാനങ്ങൾ
മാറാതെചെയ്യണം നന്നാകയില്ലെന്നുകേട്ടതുരുക്മിയും * നാ
നാനന്നുപറഞ്ഞതാശുരാമനെ മെന്നിച്ചുചൂതുപൊരുതുതുട
ങ്ങിനാൻ* നൂറുനൂറായിട്ടുംപതിനായിരംപരാജയവാതുപറ
ഞ്ഞരിരിപതം * വെച്ചതുവെച്ചതുതോറ്റിതുരാമനു മുച്ച
ത്തിലാശുചിരിച്ചാൻകലിംഗനും * പല്ലുകൾകാട്ടിച്ചിരിച്ചു
തുകണ്ടയാൽ വല്ലാതെകോപിച്ചുകാണാശുരാമനും * ല
ക്ഷംപണയംപറഞ്ഞുപൊരുതിതു തൽക്ഷണംരാമൻജയിച്ചി

ളുരുഗ്മിയെ * ഇന്നുജയിച്ചതുഞാനെന്നുരുഗ്മിയും ചൊന്നു
നസത്യമല്ലെന്നുരാമനും * ചേതസികോപംമുഴുക്കയാൽപി
ന്നെയും ചൂതുപൊരുതാനസംഖ്യംപണയമായ് * തോററിതു
രുഗ്മിയുംകൂടാനക്കണക്കിലെന്ന തോററൊന്നവനംപറഞ്ഞാനെട്ടുനേ
രം * ഇന്നുജയിച്ചതുഞാനെന്നറിഞ്ഞ മനുജരാങ്ങൾക്കുപറവി
നല്ലാസ്സിദ്ധം * എന്നു പറഞ്ഞൊരുനേരമശരീരി തന്നുടെഭാ
ഷിതംകേട്ടിതെല്ലാവരും * വ്യാജമെന്നുരുഗ്മിചൊല്ലുന്നതുമിദ്ദൃശം
രാജീവനേത്രനാംരാമൻജയിച്ചതും * എന്നശരീരിവാക്കുകൾ
കേട്ടതി കേവലമോർമ്മിച്ചീടാതെരുഗ്മിയും * ഭൃത്യസമയമെട്ടുത്തു
വരികയാൽ ചിത്തംമദനോടങ്ങു ചൊല്ലീടിനാൻ * കാട്ടിൽ
കിടക്കുന്നഗോപാലന്മാർക്കിവ നൊട്ടുമേചൂതിൽപരിചയമി
ല്ലുറപ്പോ * ചൂതിലുംപോരിലുമുള്ളപരിചയം വീരരാംക്ഷത്രിയന്മാ
ർക്കുവരുസദാ * ഇത്തരംരുഗ്മിപറഞ്ഞതുകേൾക്കയാൽ ധൈര്യ
യുംപാരംചിരിച്ചുനൃപാലരും * എത്രയുംകോപിച്ചുനീറി
രാമനും സത്വരം പരിഘമെടുത്തുടൻ * ദുഷ്ടനാം രുഗ്മിയെ
ത്തച്ചുകൊന്നീടിനാൻ പെട്ടെന്നവൻമണ്ടിനാർകണ്ടവരൊക്ക
വെ * പത്തടിമണ്ടിയനേരത്തുചെന്നാശു പൊത്തിപ്പിടിച്ചു
കലിംഗനെരാമനും * ദന്തങ്ങൾകാട്ടിച്ചിരിച്ചതുചിന്തിച്ചു
ദന്തങ്ങളെല്ലാംകൊഴിച്ചുവിട്ടീടിനാൻ * പിന്നെയുംദുഷ്ടരായു
ള്ളനൃപാലരെ ച്ചെന്നടിച്ചീടിനാൻകോപിച്ചുരാമനും * ഹ
സ്തപാദാദിശിരസ്സുകളുംതക ർത്തത്രയുംചോരയൊലിച്ചുഭയ
ത്തോടും * ഓരോരോരാജപതിവീരരുംപോരതുപോ യൊരോരോഗൃ
ഹങ്ങളിൽപുക്കൊളിച്ചീടിനാർ * ഇത്തരംകണ്ടൊരുനേരത്തു
കൃഷ്ണനു മന്തവുംഭാവിച്ചിരുന്നിതുമിണ്ടാതെ * ഇന്നിതുനന്നാ
യതില്ലെന്നു ചൊല്ലിയാൽ തന്നുടെസ്വഗ്രജനുംതാനീട്ടമപ്രി
യം * നന്നായിയെന്നുരചെയ്കിലോതന്നുടെ വല്ലഭയ്ക്കപ്രിയം
തോന്നുമെന്നിങ്ങനെ * എന്നതിനാൽനന്നല്ലെന്നുമിണ്ടാതെ
ചെന്നുടൻദ്വാരവതീപുക്കുകൃഷ്ണനും * കല്യാണമററവുംഘോ
ഷിച്ചുരാമനെല്ലാവരോടുമൊരുമിച്ചുവാണിനാർ * ഉത്തമമാ
യദശമത്തിലധ്യായമിതഥമറുപത്തുരണ്ടുചൊല്ലീടിനേൻ *

———

ഉത്തമനായമഹാബലിതന്നുടെ പുത്രന്മാരിൽജ്യേഷ്ഠനാ
യബാണനാമവൻ * നൃത്തസമയമൃദംഗവാദ്യങ്ങളും ചെയ്തു
യുംസേവിച്ചുമന്മഥവൈരിയെ* ഭക്തപ്രിയനായശങ്കരൻബാ
ണനു ഹസ്തങ്ങളായിരംനൽകിനാനാദരാൽ* പിന്നെയതും
ചെയ്തുസേവതും വരങ്ങളെന്നാലുസ്മരിച്ചാലുമെന്നതുകേട്ടവൻ*
എന്റെമന്ദിരംകാത്തുരക്ഷിക്കേണ മെന്നപേക്ഷിച്ചതുകേട്ട
കാമാരിയും * പ്രാണേശ്വരിയായഗൗരിയോടൊന്നിച്ച ശോ
ണിതാഖ്യപുരെചെന്നുവാണീടിനാൻ * സ്കന്ദഗണേശപ്രമ
ഥഗണങ്ങളും ഒന്നിച്ചുവിളയാടുന്നനാളേകദാ * എന്നാ
ചന്ദ്രചൂഡനെവന്ദിച്ചുസാദരം ബാണനാകുന്നഭക്തോത്തമൻചൊ
ല്ലിനാൻ * മുന്നംഭവാൻമമഹസ്തങ്ങളായിരം തന്നതിനിന്നൊരു
ഫലമായ്തീർന്നതേ * എന്നോടുസംഗരംചെയ്യുവാൻഭവാനൊ
ഴി ഞാനിന്നാക്കിലോകരെയുംകണ്ടീലഞാൻവിഭോ * എന്നതു
കേട്ടുടൻകോപിച്ചുരുദ്രനും ചൊന്നാനവനോടുകേട്ടുകൊൾകെ
ങ്കിലോ* നിന്നുടെകേതുമുറിയുന്നനാളതി നെന്നോടുതുല്യനാ
യൊരുത്തൻവരുമവൻ* നിന്നുടെയുദ്ധമദത്തെക്കളഞ്ഞീടു മെന്നു
കേട്ടാനന്ദപ്രസാദിച്ചുബാണനും* ചേതസിമോദമോടെപോരുമെങ്ങാ
കയാൽ കേതുവുംനോക്കിവസിച്ചിതുനിത്യവും * ബാണസുത
യാമുഷയുമൊരുദിന മേണാങ്കചൂഡനെവന്ദിച്ചുപോയവൾ*
ചെന്നുഭജിച്ചുതന്നെയുള്ളനാളതും നന്നായ്പ്രീതികൈക്കൊണ്ടനുഗ്ര
ഹംനൽകിനാൻ* അക്കപ്രസിക്കുന്നഗൗരിയെക്കണ്ടുടൻ
പങ്കജനേത്രയുംചിന്തിച്ചുമാനസെ * നല്ലോരുകാന്തനെനാഥ
ഷിച്ചിതുപോലെ കല്യാണമാണ്ടുരമിച്ചുവാണീടുവാൻ * കന്യ
കയാമിനിക്കെന്നുകഴിയുമെ ന്നാവശ്യത്തിലറിഞ്ഞൊരുഗൗ
രിയും * മന്ദഹാസംപൂണ്ടുവാത്സല്യത്തോടുചൊല്ലി നന്ദിനിനിന്നു
ടെചിന്തയറിഞ്ഞു ഞാൻ * ഇന്നേക്കുമൂന്നാംദിവസംകിനാവ
തിൽ നിന്നെരമിപ്പിച്ചുപോകുമൊരുപുമാൻ* സുന്ദരനാമവൻ
തന്നെവരനായി വന്നീടുമുള്ളതെവകാർത്തിനിന്നുയം * എ
ന്നുരകേട്ടവൾവന്ദിച്ചുഭക്തിയാ ചെന്നനിജഗൃഹംപുക്കുവാ
ണീടിനാൾ * ഗൗരീവചനവുംചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചു പാരം
പരിഭ്രമത്തോടുവാഴുംവിധൌ * രാത്രിയിൽമൂന്നാംദിനമുറങ്ങു
ന്നേര മെത്രയുംസുന്ദരനായൊരുപുരുഷൻ * തന്നെയുമൊരാ

തളിപ്പിച്ചിതെന്നു സുന്ദരിയാമവൾകണ്ടാൾകിനാവതിൽ *
ചിത്തഭ്രമത്തോടുണർന്നാളന്നേരത്തു ചിത്തജതുല്യനെക്കാ
ണാഞ്ഞുകരഞ്ഞു * അയ്യോ ചതിച്ചിതോ കാന്താ ദേവനെന്നു മ
യ്യൽമിഴിയാളുമെന്നലറീടിനാൾ * ദൈത്യമഹീശ്വരനായ
കുംഭാണ്ഡനെൻറ പുത്രിയാം ചിത്രലേഖാഖ്യയാം തോഴിയും * രോ
ദനം കേട്ടണഞ്ഞപ്പോളെഴുനീറ്റു മോഹവും കൈക്കൊണ്ടുഷ
യോടു ചൊല്ലിനാൾ * എന്തുവാപായിതവ കാന്തൻ മനോഹര
മംഗലരൂപൻ ചതിച്ചിതോ ചൊല്ലികെ * എന്നു വിവാഹം ക
ഴിഞ്ഞതെന്നുള്ളതും സുന്ദരി നിന്നുടെ കാന്തനാരെന്നതും * ഞാ
നറിഞ്ഞീലതു ചൊല്ലേണമെന്നതു മാനിനി ചൊന്നതു കേട്ടു
ഷ ചൊല്ലിനാൾ * പോരും പരിഹാസവാക്കുകൾ ചൊല്ലികെ
പാരം പരിതാപമുണ്ടു മമ മാനസ * സുന്ദരനായൊരു പുരുഷാ
ഗ്രേസരനൊന്നിച്ചു ലീലകൾ ചെയ്യുന്നു കിനാവിൽ ഞാൻ *
ചിത്തഭ്രമത്തോടുണർന്നോരു നേരത്തു ചിത്തജതുല്യനെക്കണ്ടതു
മില്ല ഞാൻ * സുന്ദരനാമവൻ തന്നെ പിരിഞ്ഞു ഞാൻ ഒന്നു
മേ ജീവിച്ചിരിക്കയില്ലാ സഖി * ഉത്തമം തോഴി തൻ വാക്കുകൾ
കേൾക്കയാൽ ചിത്രയും മോദേന കുംഭാണ്ഡപുത്രിയും * ചിത്ര
സാമർത്ഥ്യങ്ങളേറുകയാൽ ചിത്രരൂപങ്ങളെഴുതിത്തുട
ങ്ങിനാൾ * ഇന്ദ്രാദിദേവതാവർഗ്ഗവും ഗന്ധർവ്വ കിന്നരകിമ്പുരു
ഷാസുരവർഗ്ഗവും * എന്നല്ല ദേവവംശങ്ങളെയൊക്കയും നന്നാ
യനിമിഷം കൊണ്ടെഴുതിനാൾ * പിന്നെ നരപാലവംശങ്ങ
ളൊക്കയും നന്നായെഴുതിനാൾ വൃഷ്ണിവംശത്തെയും * രാമനെ
യും മധുസൂദനൻ തന്നെയും കാമനാം പ്രദ്യുമ്നനെയുമെഴുതിനാൾ
സുന്ദരരൂപനാം പ്രദ്യുമ്നനെക്കണ്ടു സുന്ദരിയാകിയ ബാണതനൂ
ജയും * നാണവും പൂണ്ടു വസിച്ചതു കാൺകയാൽ ഏണാക്ഷിയാം
ചിത്രലേഖയുമപ്പോഴ് * സുന്ദരമായൊരനിരുദ്ധരൂപവും
നന്നായെഴുതി സഖിയെ നോക്കീടിനാൾ * എന്നുടെ കാന്തനി
വനെന്നറിഞ്ഞുടൻ സുന്ദരി താനും പറഞ്ഞു മോദത്തോടും * ചി
ത്രപ്പിതനാമനിരുദ്ധനെ നിജ മുത്തണിക്കൊങ്കമേൽ ചേർത്തി
തണീടിനാൾ * ചിത്തവിഷാദങ്ങളകന്നിനിന്നുടെ ഭർത്താവി
നെ ഞാൻ വരുത്തുവനിപ്പോഴ് * എന്നുരചെയ്തു കുംഭാ
ണ്ഡപുത്രിയു മന്യജനമറിയാതെ പുറപ്പെട്ടു * നാരദൻ തൻ

കിയമോദമോടൊത്തിനാൽ ഭോഗാവതിപുരിപുക്കവാറ് സത്വ
രം * ആരുമറിയാതെനിജാലയമകംപൂക്കു പാരാതെതാപാന്ത
സമിക്കനൽകീടിനാറ് * കാമദേവോത്ഭവന്നാകെമവർതന്റെ
കോമളരൂപംപുകണ്ണാലതന്നിലെ * ലോകൈകസുന്ദരനാമ
വരനാനിച്ച ശോഭയുംനൽകവിട്ടുയുംവസിച്ചതേ* സുന്ദരി
യോടൊരുമിച്ചുനിജാലയം സന്ദിച്ചുകാമസുഖമനുഭവിച്ചീടി
നാൻ * അത്യന്തരാഗംമുഴുത്തു പതികളോടൊന്നിച്ചിരിവ
രംകാമരസത്തോടും * നിത്യംവസിക്കയാൽകാലംഗമിച്ചതു
ചിത്തത്തിലേതുമറിഞ്ഞതുമില്ലവർ * ആരുമറിയാതിരിവരു
മൊന്നിച്ചു പാരമാനന്ദമാഴ്ന്നുഭവിച്ചതേ * കന്യകളേഴു
മേരോരടയാളങ്ങൾകാൺകയാൽ ധന്യമതായപുരസ്ത്രീജനങ്ങ
ളും * പുരുഷസംസർഗ്ഗലക്ഷണങ്ങളെകണ്ടു പാരംരഹസ്യമാ
യ്ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിനാർ * കന്യകതന്നുടെരക്ഷിവർഗ്ഗങ്ങളു ക
ന്നോരറിഞ്ഞുനിജാലോചനകൊണ്ടെയാൽ * ചിത്തഖേദത്തോടു
ബാണനാസുരനോടു വൃത്താന്തമൊക്കെയുമേറെ ചൊല്ലീടി
നാർ * ദുഷ്ടനാംഭക്തനതുകേട്ടുദ്വേഷിച്ചുബാണനും [illegible]
ണ കന്യകമാരിലൊരുത്തനാരോ * സുന്ദരാംഗ്രസരാ [illegible]
നോടൊന്നിച്ചിരിക്കുന്നപുത്രിയെകാൺകയാൽ * ഏതൊരും
വിസ്മയത്തോടുകേൾപ്പാപൂണ്ടു സത്വരംബന്ധിപ്പതിനായി [illegible]
ല്ലീടിനാൻ * ദൈത്യഭടന്മാരുടനതു കാൺകയാ [illegible]
പിച്ചുനിജാലയവീരനും * [illegible]
തച്ചുകൊന്നാക്കമുടക്കിനിന്നീടിനാൻ * [illegible]
ല്ലാംനശിച്ചതു കാൺകയാ [illegible]
നും * പിന്നെയുമസുരന്മാർ [illegible]
തന്നെന്നപറഞ്ഞുകൂട്ടി [illegible] * [illegible]
ണനും [illegible]
സ്സുമെയ്യുനിജബലത്തെഘ്യഴിച്ചു [illegible]
വിനാൻ * തന്നുടെകന്യതന്നെബന്ധിച്ചുടനേ [illegible]
യെതബാണനന്ദജയും * ഏതു [illegible]
ങ്ങിനെ ചിത്തമോഹാകരത്തുവാന്നീടിനാറ് * [illegible]
ബലനായുള്ളോരനിരുദ്ധൻ [illegible]
നുള്ളയും * സുന്ദരിയായൊരുഷയുംഗിരിജയെ വന്ദിച്ചുതേറ്റു

ലോകരെത്താമതിക്കയും * എന്നിവരൊക്കെയെന്നിരുന്നസഭാരം പന്നഗശായിനാഥൻ ചൊന്നതിച്ചൂതം * ഉത്തമമായ ദശമത്തിലദ്ധ്യായമിതറുപത്തിമൂന്നതു ചൊല്ലീടിനാൻ *

സുന്ദരനാമനിരുദ്ധനെ കാണാഞ്ഞു ഖിന്നരായ്പോരകയാദികളൊക്കെയും * ആവോളമെല്ലാം തിരഞ്ഞു കാണാഞ്ഞുളോർ ദൈവഗതിയെന്നോർത്തു കഴിച്ചീടിനാർ * നാലുമാസം പുനരിങ്ങിനെ ചെന്നോരു കാലത്തു നാരദൻ തത്ര ചെന്നാദരാൽ * മോദനവാർത്തകൾ കൃഷ്ണനോടും മററു യാദവന്മാരോടുമൊക്കവെ ചൊല്ലിനാൻ * വാർത്തകൾ കേട്ടാശു കോപിച്ചു കൃഷ്ണനും സാത്യകി പ്രദ്യുമ്ന സാംബാദി വീരരും * സീരിയും യാദവസൈന്യവുമൊന്നിച്ചു പാരിളക്കിക്കൊണ്ടു യാത്ര തുടർന്നതേ * അന്നേരം ബാണൻ തൻ കോട്ട ചുററികയാൽ സന്നദ്ധനായവനും വസിപ്പീടിനാൻ * എത്രയും കോപിച്ചു യാദവസൈന്യവും സത്വരം പ്രാപിച്ചു ശോണിതമാം പുരി * നല്ല കിടങ്ങും മതിലുകളെന്നിവ യെല്ലാം തകർത്തു കണ്ടു ബാണാസുരൻ * ദാനവസേനയോടൊത്തു പുറപ്പെട്ടു മാനമോടും ചെന്നു യുദ്ധം തുടങ്ങിനാൻ * പിന്നെയുണ്ടായ യുദ്ധകോലാഹലം നന്നായുരപ്പതിനാവതല്ലാ നിനക്കും * ബാണപ്രിയാർത്ഥമായ് ഭൂതഗണത്തോടു ശങ്കരനും സംഗരം ചെയ്തുപോൽ * പുഷ്കരസംബന്ധാക്രോശദേവകൾ പുഷ്കരമാർഗ്ഗേ നിറഞ്ഞിതു തൽക്ഷണേ * അങ്ങിനെ യുദ്ധം തുടർന്നൊരനന്തരം തങ്ങളിൽ പോരായുധം തുടങ്ങീടിനാർ * കുംഭാണ്ഡനും കൂപകർണ്ണനും പോരതിൽ വമ്പനാം രാമനോടേററമരിച്ചുതേ * ഷണ്മുഖൻ പ്രദ്യുമ്നബാണങ്ങളേൽക്കയാൽ ദുഃഖം ഭാവിച്ചു താനോടീടിനാൻ * ബാണന്റെ നന്ദനൻ സാംബനോടേററു ബാണങ്ങളേൽക്കയാൽ മോഹിച്ചുതേ * ബാണനും സാത്യകി തന്നോടെതിർത്തിതു ബാണങ്ങളേറെ പ്രയോഗിച്ചിതിരുവരും * ശങ്കരൻ തന്നുടെ ഭൂതഗണങ്ങളെ പ്രദ്യുമ്നനെയ്തു മണ്ടിക്കയാൽ * ചെന്നു മഹേശൻ കൃഷ്ണനോടേററിതു പിന്നെയുണ്ടായ രണമെന്തു ചൊൽവതു * ഹാഹാ ഹരി ഹരി ഹാ ഹാ ശിവ ശിവ ഏവം സമമെന്നു ചൊല്ലുവിരിഞ്ചനും * സപ്തലോകങ്ങൾ ...

തവർതങ്ങളിൽ ദിവ്യാസ്ത്രയുദ്ധങ്ങൾചെയ്തുപലതരം * ജൃംഭ
ണാസ്ത്രംകൊണ്ടുപുരാരിമൂഢനാ സ്തംഭനംചെയ്തുകൊണ്ടും
ഭേദമറ്റവനാം * ബാണന്റെസൈന്യങ്ങളെയൊക്കെയുമന
ന്തരം ബാണവർഷംചെയ്തുകൊന്നൊടുക്കീടിനാൻ * സൈ
ന്യംനശിച്ചതുകണ്ടുബാണാസുരൻ വന്നുകോപാന്ധതപൂണ്ടു
നേരിട്ടാനത * അഞ്ഞൂറുകൈകളിൽവില്ലുംധരിച്ചവനങ്ങു
നന്ദനംചെയ്തന്നുകണക്കില്ലാ * ഈരണ്ടുബാണങ്ങളെത്തൊടു
ധനുസ്സിങ്കൽ പാരംചേർത്തൊടുചെയ്തുവന്നംവിധൗ * ബാ
ണങ്ങളൊന്നുമേഫലിച്ചില്ലകൃഷ്ണനും ബാണനുംബാണഗണ
ങ്ങൾതൂകീടിനാൻ * ഏറ്റമടുത്തവൻചെയ്യുന്നസംഗര മൂ
റ്റമെന്നല്ലാതെചൊല്ലുന്നതെങ്ങിനെ * ബാണന്റെവില്ലു
കളെല്ലാമറുത്തും ബാണങ്ങൾകൊണ്ടറുക്കിനാൻമാധ
വൻ * ബാണനെമാധവൻകൊല്ലുമെന്നോർത്തതി ക്ഷീണത
പൂണ്ടാളുബാണജനനിയും * കേശമഴിച്ചിട്ടുനഗ്നയായ്നിന്നിട്ടു
കേശവൻതന്നുടെമുന്നിൽനിന്നീടിനാൾ * നഗ്നയാംകോട്ട
വിതന്നെയുംനോക്കാതെ കണ്ണടച്ചീവല്ലഭൻപിൻനോക്കിവാ
ങ്ങിനാൻ * വില്ലുംശരങ്ങളുംതേരുമകന്നിട്ട് വല്ലാതെ
ചെന്നുപുരംപുക്കുബാണനും * അന്നേരമുഗ്രമായുള്ളശിവജ്വ
രം വന്നുയദുക്കളെബാധിക്കകാരണം * നാരായണനുംജ്വ
രത്തെനിർമ്മിച്ചിതു പാരംപൊരുതിതുതമ്മിൽജ്വരങ്ങളും * മൂ
ന്നുശിരസ്സുംത്രിപാദവുമുള്ളോരു മൂന്നുനേത്രജ്വരംതോറ്റുമണ്ടീ
ടിനാൻ * പിന്നാലെപാഞ്ഞടുത്തു വിഷ്ണുജ്വരം പിന്നെയുമെ
ങ്ങുമേപാഞ്ഞു ശൈവജ്വരം * രക്ഷിപ്പതിനാരുമില്ലെന്നുകാണ്ക
യാൽതൽക്ഷണംകൃഷ്ണന്റെകാൽക്കൽവീണീടിനാൻ * പിന്നെ
പ്പലതരംകൃഷ്ണസ്തുതിച്ചവൻ ചൊന്നാൻമധുരിപോപാഹിമാം
പാഹിമാം * നിന്നുടെപാദാരവിന്ദംവണങ്ങുകിൽ പിന്നെയവ
ർക്കെന്തൊരാപത്തുണ്ടാകുമോ * ഇന്നുജ്വരത്തിങ്കൽനിന്നെന്നെ
യു മിന്ദിരാവല്ലഭകാത്തുകൊള്ളേണമേ * ഇത്ഥമവനുടെവാക്കു
കൾകേട്ടപ്പോൾ ചിത്തകാരുണ്യംകൃഷ്ണനും ചൊല്ലിനാൻ *
നിന്നെക്കുറിച്ചുഞാൻസന്തുഷ്ടനാകയാൽ ഇന്നുജ്വരത്തി
നെപ്പേടിക്കവേണ്ടനീ * എന്നതുകേട്ടതിമോദംസ്തുതിചെയ്തു
ള്ളുന്നായിനിന്നുജ്വരത്തിനും * നാമങ്ങളിലുള്ളോരു

സംവാദമൊക്കയും സ്വാന്തനിന്നുള്ളനാവക്കമൊന്നുമെല്ലാം *
പിന്നെജ്വരമുണ്ടാകയില്ലെടൊ നന്നായ്സ്തുതം നിന്നെക്കേന്നു
കേട്ടപ്പൊഴെ * വന്ദിച്ചവനുംഗമിച്ചൊരനന്തരം വന്നിതുതേ
രതിലേറിബാണാസുരൻ * ശസ്ത്രാസ്ത്രജാലങ്ങളും തൂകിത്തുട
ങ്ങിനാനെത്രയും കോപിച്ചുകൃഷ്ണനപ്പൊഴെ * ചക്രമെടുത്താ
ശുബാണന്റെഹസ്തങ്ങളൊക്കയും ഛേദിച്ചതുകണ്ടുശങ്ക
രൻ * ഭക്തവാത്സല്യംമുഴുക്കയാൽകൃഷ്ണനെ ഭക്തിയോടെസ്തു
തിചെയ്തുചൊല്ലീടിനാൻ * നിന്നുടെഭക്തനിവനതുകൊണ്ടു
ഞാൻ നന്നായഭയമിവന്നുനൽകീടിനേൻ * എന്നതുകൊണ്ടി
ന്നിവനെ ഭവാനിനി നന്നായനുഗ്രഹിക്കേണംദയാനിധേ *
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തിതുകൃഷ്ണനും ധന്യനിവനെന്നുനിർണ്ണയി
ച്ചേനഹം * നിന്നുടെകാരുണ്യമേവമസുരനെ വന്നതുമെത്ര
യുംഭാഗ്യമല്ലോവിഭോ * നിന്നുടെവംശജനിപ്പവരാരെയുമെ
ന്നുമേകൊല്ലുകയില്ലെന്നുഞാൻപുരാ * ഭക്തനാംപ്രഹ്ലാദനോ
ടദ്ദൈത്യേന്ദ്രന ചിത്തംതെളിഞ്ഞൊരുവരംകൊടുത്തീടിനേൻ *
എന്നതുകൊണ്ടുമിവനെവധിക്കത്തെന്നതുമല്ലവൻതവഭ
ക്തനല്ലയോ * തൽഭക്തനെന്നുടെഭക്തരിലുത്തമൻ മൽഭ
ക്തനുംത്വൽഭക്തജനോത്തമൻ * അന്തരമില്ലതിന്നതുംജഗൽ
പതേ ചിന്തിക്കിൽഞാനുംഭവാനുമൊന്നല്ലയോ * ത്വൽദ്വേ
ഷിയായീടുമെന്നുടെഭക്തനും മദ്ദ്വേഷിയാകുംഭവല്ലോകഭക്ത
നും * അന്തരംതമ്മിലുണ്ടെന്നതുമാനസേ ചിന്തിപ്പവർക്ക്
സദാനരകംഫലം * എന്നതുകൊണ്ടുഭവൽപാർഷദോത്തമ നി
ന്നിവനാലുമേഭീതിയുണ്ടാകൊല്ലാ * നാലുകരങ്ങളിവനുളവാസ്സ
തും പാലിച്ചിരുന്നതുപോലുംകൃപാനിധേ * ഏറാവുമുള്ളൊര
ഹങ്കാരംതീർപ്പാൻ ഹസ്തങ്ങളെല്ലാംമുറിച്ചുകളഞ്ഞിതു *
മേദിനീഭാരംകളവതിന്നായല്ലോഉണ്ടു മേദുരദാനവസൈന്യംമുടി
ച്ചതും * ഭക്തരായുള്ളവർദ്വേഷികാട്ടുന്ന തൊകയുംനാമിന്നു
മാറ്റിവെക്കേണമേ * ഇത്തരം കൃഷ്ണന്റെവാക്കുകൾകേൾ
ക്കയാൽ ഉത്സുകനായിബാണനുംസന്തോഷം * ചെന്നവ
ഷോട്ടുമനിരുദ്ധനെക്കൊണ്ടു വന്നുമുകുന്ദന്റെകാൽക്കൽവെ
[illegible] * വന്ദിച്ചുവീണുനമസ്കരിച്ചീടിനാൻ നന്നായ്സ്തുതി
ച്ചുകൃഷ്ണനുംചൊല്ലിനാൻ * അക്കാലംബാണനാംസംഭ്രമ

യുള്ളൊരു കന്യാധനങ്ങളുംമോദേനനൾകിനാൻ * എല്ലാം
പരിഗ്രഹിച്ചുള്ളുഹരിനോട്! മെല്ലവെയത്രപറഞ്ഞുനാരായ
ണൻ * ദൈത്യേശ്വരനെയുംമാനിച്ചുസത്വര മെത്രയുംഘോ
ഷിച്ചുയാത്രതുടൎന്നുതെ * ബാണാസുരാന്തികെക്കേളിപ്രിയനാ
ക്കു മേണാങ്കചൂഡൻവസിക്കുന്നതെപ്പോഴും * എല്ലാവരോ
ടുമൊന്നിച്ചുമാധവൻ പൊല്ലുവംദ്വാരാവതിയിലുൾപ്പുക
തെ * കല്യാണഘോഷങ്ങൾപിന്നെയുണ്ടായതു ചൊല്ലുവ
നാളല്ലതൊന്നുമറിവുള്ളോ * നല്ലാർമണിയാമുഷയോടുകൂ
ടിച്ചുകല്യാണമോദേനനിരുദ്ധനുംമേവിനാൻ * യാദവന്മാരും
കന്ദനംരാമനും മോദമുൾക്കൊണ്ടുവാണിതെല്ലാവരും *
ബാണാസുരനെജയിച്ചകഥയതു മേണാങ്കചൂഡനോടുള്ളാ
ഹവവും * നിത്യവുംമനസിചിന്തചെയ്യുന്നവർക്കുള്ളക
ഴില്ലാത്തതാപമിരിക്കയും * അദ്ധ്യായമിങ്ങനെ അൻനാ
ലുമപത്തും മൂന്നാംഗിമാരെച്ചുരുക്കമായ്ചൊല്ലിനേൻ *

അഥ നാരദനാൻസാംബപാതമേല്പ്ലാദിക ളൊന്നിച്ചുമ
റ്റെല്ലാരെവരുമ്പോവോ * എത്രയുംനല്ലോരുപവനുൾപ്പുക
ചിത്തമോദേനകളിക്കുംനേരത്തെ * നല്ലവെയിലേററാ
ഹംമുക്കരായ് എല്ലാവരുംകൂപസന്നിധൌചെന്നുതെ * അ
ക്കൂപത്തിലുണ്ടൊരുയോന്തുകിടക്കുന്നു ശില്പമവനൊരുപർവ്വത
സന്നിഭം * എന്നതുകണ്ടുവരാവേസ്ത്രമുൾക്കൊണ്ടു പിന്നെ
ക്കരേറുവാനൊന്നുമാവുതില്ല * എത്രയുംയത്നങ്ങൾചെയ്തു,
സാധിക്കാഞ്ഞു സത്വരംമാധവനോടുചൊല്ലീടിനാർ * വൃ
ത്താന്തമെല്ലാമറിഞ്ഞുദാമോദരൻ സത്വരംകൂപസമീപത്തു
ചെന്നുടൻ * മന്ദംകരംകൊണ്ടെടുത്തുകരേറ്റിനാൻ നന്നു
നന്നെന്നുപറഞ്ഞിതെല്ലാവരും * പങ്കജനേത്രകരസ്പൎശനം
കൊണ്ടു പങ്കങ്ങളെല്ലാമകന്നുകാരണം * ഓലാസ്യകലാസ
വേഷംവെടിഞ്ഞവൻ പാരാതെമാനുഷരൂപമായ്വന്നുതേ *
ദിവ്യങ്ങളായുള്ളഭൂഷണജാലങ്ങൾ സർവ്വാംഗമാകവേയലങ്കരി
ച്ചങ്ങിനെ * ദിവ്യനായുള്ളപുരുഷനെക്കാൺകയാൽ സർവ്വ
ജനങ്ങളുംവിസ്മയിച്ചീടിനാർ * ഒന്നുമറിഞ്ഞകിലുമതാരെന്നു
ഭാവിച്ചുനന്ദിച്ചുമാധവൻ ചോദിച്ചുകൂട്ടുന്നു * ചാഞ്ഞതിനെ

മയനായവനീശനാരെന്നു നേരോടറിവതിനാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കെ * ദേ
വവരനെന്നതെന്നുമാനസ കേവലംമാനുഷനല്ലെന്നു
നിണ്ണയം * നിമിത്തമായകൃകലാസത്വമായ് വന്നിട്ടവനുള്ള
മൂലവുംചൊൽകെടൊ * എന്നതുകേട്ടവൻവന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനെ
നന്നായ്നമസ്കരിച്ചിത്തരംചൊല്ലിനാൻ * ഉത്തമനായിട്ടമി
ക്ഷ്വാകുതന്നുടെ പുത്രൻനൃഗനെന്നുപ്രസിദ്ധൻപ്രഭോ *
ഞാനമഹാരാജാധിരാജനാകുന്നു ഞാനെന്നയുംകേൾപ്പതിനു
ണ്ടവകാശവും * എല്ലാമറിഞ്ഞീടുമെന്നാകിലും ചൊ
ല്ലേണമെന്നതാചൊല്ലുകൾചൊല്ലുവൻ * മുന്നമെന്നാലും
ഏറിച്ചിതന്നാണം നന്മതന്നുമുള്ളംചെയ്യാനസംഖ്യമായ്വൃ
ഷ്ടിധാരസംഖ്യയാളുംപൈക്കളെശിഷ്ടരാംശ്രോത്രിയന്മാൎക്ക
നൽകീടിനാൻ * അന്നൊരുവിപ്രവരൻതപെറ്റുതാന ഉന്ന
ഞ്ഞൊരുകൂളാടൊന്നിച്ചുനിന്നതെ * എന്നതറിയാതെഞാനൊ
ട്ടതുവിനെ ധന്യനാമൊരുവിപ്രനുനൽകിനേൻ * കൊണ്ടു
ഗമിച്ചിതുവിപ്രനുംഗോവിനെ കണ്ടുവഴിക്കുഗോസ്വാമിയാം
വിപ്രനും * ചെന്നുതടുത്തങ്ങുകോപേനചൊല്ലിനാൻ എന്നുടെ
ഗോവിനെകൊണ്ടുപോകുന്നതാർ * എന്നതുകേട്ടവൻകോപേന
ചൊല്ലിനാൻ നിന്നുടെയല്ലിതുഞാനറിയാതെ * ഇന്നൃഗ
ൻമന്നവൻനൽകിയഗോവിതു നന്നെന്നത്യുഗ്രംനിൻസംഗ്രഹം
എന്നവർതമ്മിൽകലഹിച്ചിരുവരും വന്നുകോപത്തോടുമെ
ന്നോടുചൊല്ലിനാൻ * പൊത്തിപ്പിടിച്ചൊരുവിപ്രൻതൻഗോ
വിനെ സത്വരമെന്തിനുനൽകിയതുഭവാൻ * എന്നുഗോസ്വാമി
സംഗ്രഹിച്ചവൻചൊല്ലിനാൻ നന്നല്ലഗോസ്വാമിയും
ചൊല്ലിനാൻ * എന്തുഫലംപരദ്രവ്യദാനംകൊണ്ടു ചിന്തി
ക്കപാതകമെന്നിയെ * കീർത്തിയുംപുണ്യവുമില്ലിന്നി
തുകൊണ്ടു ദുഷ്കീർത്തിയുംപാപവുമുണ്ടാകുംദൃഢം * സദ്രവ്യ
മെല്ലാമൊട്ടുങ്ങിടുന്നിടയായ ചാൎത്തികൾതോന്നതെല്ലാംമതിയാകേ
ണം * തന്നുടെപിത്തമെട്ടുത്തുകൂടാത്തവ തന്നുടെമാനങ്ങ
ളുംകൈവല്ലുമൊണ്ടെടോ * ഉത്തമവിപ്രനുടെ വാക്കുകൾകേൾക്ക
യാ പെറ്റുള്ളംദ്വേഷിച്ചുകീർത്തികളുണ്ടെങ്കിൽ * വന്ദിച്ചുവീ
ണുനമസ്കാരവുംചെയ്തു വന്നുതപോധനനോടുചൊല്ലി
നേൻ * ഏതുമറിഞ്ഞീലെകാണിതിന്നൊന്നിതു ചെയ്യുന്നതി

ങ്ങൾപൊറുത്തുകൊള്ളേണമേ * സ്വർഗ്ഗാപവർഗ്ഗങ്ങളെ ങ്ങളി ഞങ്ങൾക്കില്ലാതപദങ്ങളെ നൽകുവൻ * കാരുണ്യ മുണ്ടാകയാലവൻപൊരുൾക്കണ്ണ മാരെകിലുമതിന്നാശ്രയണഞ്ഞ നുതാൻ * എന്നിയെന്നിങ്ങൾക്കവേണമെന്നാകിൽതാ നെന്നുടെരാജ്യങ്ങളൊക്കയുംനൽകുവൻ * ഇന്നവനി ങ്ങളനുഗ്രഹിക്കായ്കിലോ ചെന്നതൊൻഘോരനരകേപതി ച്ചീടും * ഘോരനരകനിവാരം സംഭവിക്കാതെ കാരുണ്യമൊട്ടു മെംപാലിക്കവേണമേ * ഇത്തരമെന്നുടെവാക്കുകൾകേൾക്ക യാൽ സന്തുഷ്ടൻഗോസ്വാമിയാമവൻചൊല്ലിനാൻ * ഇന്നു രാജ്യാദികൾക്കാഗ്രഹമില്ലിനി കൊണ്ടുമപഹരിയായ്കിലതു മതി * എന്നുപ്രതിഗ്രഹംവാങ്ങുകയില്ലതാ നെന്നുപൊ ങ്ങളവനുംഗമിച്ചീടിനാൻ മറ്റൊരു ഗാവിനെ നൽകുവനെന്നു കെന്നു മറ്റവനുംനടകൊണ്ടാനനന്തരം * എത്രയുംദുഃ ഖിച്ചുവാണകാലാന്തരെ മൃത്യുലോകത്തുനിന്നൊൻചെന്നാൻ നരകം * ധർമ്മരാജാവുമെന്നോടുചൊല്ലീടിനാൻ ധർമ്മഫ ലമനന്തംനിനക്കുണ്ടെടോ * ഇന്നൊരുഗോവുമപുണ്യമുണ്ട്ധർമ്മ വും മുന്നമനുഭവിക്കേണ്ടതുചൊൽകനീ * എന്നതുകേട്ടൊരു ദുഷ്കർമ്മഫലം മുന്നമനുഭവിച്ചീടണമെന്നുഞാൻ * ചൊ ന്നതുനേരംകൃകലാസരൂപമായ് വന്നിക്കിണറ്റിൽപതി ച്ചേൻവിധിബലാൽ * പോരുന്നനേരത്തുകേട്ടതെന്നുഭവാ നെ പാരാതെതാരായിരത്താണ്ടുചെല്ലുന്നനാൾ* നാരായണൻ ശാപമോക്ഷംവരുത്തീടും പാരാതെപിന്നെനീപോരികെന്നി ങ്ങിനെ * നിന്നുടെകാരുണ്യമുണ്ടാകകാരണം മെന്നുമെപൂർവ്വ സ്മരണവിടായ്കയാൽ * തൽപാദപങ്കജംധ്യാനിച്ചുനിത്യവും തപ്പുരണിസംഗമംമോഹിച്ചുമേവിനേൻ * ഇന്നുമഭാഗ്യമെല്ലാം കൊണ്ടുസംഗതി വന്നതുജന്മമിന്നുസഫലമായ് * മായ യാമെന്നുമിനിഭ്രമിപ്പിക്കാതെ മായാപിശാചനകന്നുകൊ ള്ളേണമേ * തൽപാദഭക്തിക്കിളക്കംവരായ്കിനി നിൻപ്രസാദ നുഗ്രഹംനൽകവേണംവിഭോ * എങ്കിലൊരുപാപനാണെങ്ങ നൽകണമെ പങ്കജലോചനകൃഷ്ണജഗൽപതേ * എന്നുപ റഞ്ഞൊരുകൃഷ്ണനെവന്ദിച്ചു നന്നായനുജ്ഞയുംകൈക്കൊണ്ടു പോയി * സദ്യുജനങ്ങളുംകാണ്കവെ ദിവ്യവിമാനവു

മേറിമറഞ്ഞാതെ * തിരുമുൽക്കാഴ്ചയെന്നാജനങ്ങളും തമ്പ്യ
തന്തന്നെന്നസ്തുതിച്ചുനിന്നീടിനാർ * എല്ലാപരാധങ്ങൾ ചെയ്യുകി
ള്ളനാം നല്ലാരുപാക്കിലുമേകിപ്പിനെല്ലാവരും * ബ്രഹ്മാണ്ഡ
മെല്ലാംദഹിക്കുംദഹനനും ബ്രാഹ്മണപാദമതുംദഹിക്കയില്ലല്ലൊ
കേട്ടോ * വാഹിനികൾപോലുംദഹിക്കതികാത്തതു മന്നവന്മാർക്കു ദ
ഹിക്കുന്നതെങ്ങിനെ * ഇന്നഹാലാഹലമെല്ലാ വിഷം പാർക്കിൽ
നന്നായതിനുപ്രതിക്രിയയുണ്ടല്ലൊ * ബ്രാഹ്മണപാദമത്രെവിഷ
മെന്നതു ചൊൽവതും ബ്രാഹ്മണമില്ലിതിനൊരുപ്രതിക്രിയ * ന
ല്ലവിഷംകുടിച്ചാലുമവൻമാത്ര മല്ലാതെമരിക്കുമാറുള്ളുജഗത്ര
യെ * വഹ്നിയുംകത്തിപ്പിടിച്ചവനാകിലും നന്നായ്ജലത്താ
ലതുംകെട്ടടങ്ങുന്നു * ബ്രാഹ്മണരോഷപാവകൻവന്നുപിടിച്ചാകി
ലുന്മൂലനാശമകവിക്കമസംശയം * മാനസമല്ലാതെ നമ്മ
തമല്ലാതെ മൌനമവലമ്പിച്ചെത്രയുമുത്രസ്യൻ * ഭീനത
യോടുംകൊടുക്കുന്നാരധനം മന്നവന്മാതെഴുന്നേൽപിച്ചീടുമൊ
മേലിലുംകീഴിലുമപ്പുറമായന്തരം കാലപപിതൃക്കളും താനുംദഹി
ച്ചുപോം * താനുംപെരുപ്പുറത്തുകീഴിലുംമേലിലും താനംദഹിക്കും
വൊലനാഹരിക്കിലോ * വിത്തംഹരിക്കയാൽദുഃഖിച്ചുവിപ്ര
നാം നേത്രജലങ്ങൾപൊഴിച്ചുതലോലിച്ചുടൻ * ഭൂമിയിൽവീ
ണാത്തുള്ളമിദ്ധണങ്ങളി ലെത്രാണ്ടുനരകത്രസംവത്സരം *
കുംഭീപാകാദ്യനരകേകിടന്നഴ നാമ്പാടുംമെയ്യൃക്കളിലുള്ളിറ
ന്നവൻ * പിന്നെയെത്രപതിനായിരത്താണ്ടുകൾ നന്നായി
വിഷ്ഠയിൽതന്നെകിടന്നിട്ടും * നിത്യകർമ്മകളില്ലാതിരിക്കി
ലു മെത്രയുമാരാദരാദുഷ്ടതചൊല്ലിലും * വാക്ക് മനക്കയങ്ങ
ളൊന്നുകൊണ്ടെങ്കിലും ബ്രാഹ്മണദ്രോഹങ്ങൾ ചെയ്യരുതാരു
മെ * എത്രയുംകന്യാമഹീസുരവൃന്ദത്തെ നിത്യവുംനന്നായ്
നമസ്കരിക്കുന്നേൻ * എന്നതുപോലെയതെല്ലാവരും
നന്നായ്നമസ്കരിച്ചീടുവിൻവിപ്രരെ * ഇന്നതുചെയ്യാതെയു
ള്ളജനങ്ങളെ നന്നായതിനുതകശിക്ഷചെയ്തീടുവൻ * ഇ
തുംനിജജനശിക്ഷയുംചെയ്യാതെ ചിത്തമോദേനപൂരിച്ചക
മാധവൻ * വിപ്രമാഹാത്മ്യങ്ങൾകേട്ടവരൊക്കയു മപ്പൊഴെ
വീണുനമസ്കരിച്ചീടിനാർ * പിന്നെയെല്ലാവരുംചെന്നങ്ങ
ങ്ങൾക്കുള്ള മന്ദിരംപുക്കസുഖിച്ചിരുന്നീടിനാർ * ഇന്നമഹാ
കശമത്തിലെപ്പോയ വിത്തമാമെത്തുമെല്ലാ പാല്ലീരുമാൻ *

ബന്ധുവർഗ്ഗത്തിനാം രാമനെക്കൊണ്ടു ബന്ധുക്കളെക്കണ്ടു
പോരുവാനാശയാ * ചെന്നിതൊരുദിനം നന്ദവ്രജത്തിങ്കൽ
വന്നസന്തോഷംപൂണ്ടുനന്ദനെപ്പുൽകി * ചെന്നബലരാമനും
കൂത്തുഴകിനാൻ വന്ദിച്ചാനന്ദംപൂണ്ടുനന്ദനാദ്യം * പുത്രനെ
പ്പുണർന്നടുത്തു യശോദയും മൈത്രിയും സ്നേഹാനന്ദത്തോ
ടകിനാൾ * രാമസംപ്രീതനായ്പിതാക്കളെ വന്ദിച്ചാ
ദ്യവുംചെയ്തനന്തരം * ഏതുമേതോടൽ മടിയാതിരിപ്പ
വർ നേത്രജലാഭിഷേകം ചെയ്തു ചൊല്ലിനാർ * എന്നോടന
ന്ദനായനീയെന്നും വൃന്ദാവനത്തെയും ഗോപജനത്തെ
യും * ഇന്നുകണ്ടിട്ടുപാർവന്നുള്ളകാരണം വന്നിതല്ലൊ സൌഖ്യ
വുംഞങ്ങൾക്കുമനോജ * പുത്രരായുള്ളോരുനിങ്ങളിരിവരും
നിത്യവുംഞങ്ങളെപ്പേക്കരുത്തുകാരുണ്യമോ * എന്നരെചൊല്ലുക
ലെങ്ങളെല്ലാക്കരു മന്ദ്യാന്യമാതാന്നപൊടിച്ചനന്തരം * സു
ന്ദരിമാരായഗോപീജനങ്ങളും ചെന്നാത്തുരാമനെസൽക്കരി
ച്ചീടിനാർ * ഏതുമേതാനെഗോപവയസ്യരും സങ്കടം
ചൊന്നപ്പുനന്ദിനുരാമനാ * രാമനാംഗോപാലവൃന്ദത്തോടൊ
ക്കെയു മാനമോടിവാദ്യവും ചെയ്തു * സുഖമായ്താ
മസിച്ചനന്തരമുള്ള അത്രയെന്നാത്തുചൊല്ലി ഗോപി
മാർ * പങ്കജലോചനൻ ഞങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു സങ്കടമെല്ലാമ
കന്നുവാഴുന്നിതോ * ബന്ധുക്കളെയുമുപേക്ഷിച്ചുകൃഷ്ണനെ സ
ന്തതം ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നഞങ്ങളെ * കാണുവാനായെല്ലാർക്കും
കഴിഞ്ഞെങ്കിലും പ്രാണസമാനൻവരുമോമാധവൻ * നീ
ലാംബുജാക്ഷനെക്കാണാതെ കാലംകഴിഞ്ഞീടുമോ
വരികിലോ * പങ്കജനേത്രനെക്കാണാതെഞങ്ങൾക്കു ശങ്ക
യില്ലായ്മകാലംകഴിഞ്ഞീടുമോ * എന്നുപറഞ്ഞുകരഞ്ഞുതുടങ്ങി
നാർ മന്നവനുള്ളകരുണയാനന്ദനും * നന്ദനന്ദനൻ
ന്ദേശവാക്കുകൾ നന്നായ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടാശ്വസിപ്പിച്ചിതു *
ഗോകുലവാസികളായജനങ്ങൾക്കു ശോകംകളവതിനായെല്ലാ
ഞങ്ങളും * നന്നായ്വസിച്ചിതുതത്ര മാസദ്വയം അന്നവ
സന്തോഷമാകുമുള്ളവരെല്ലാം * വൃന്ദാവനംതന്നിൽഗോപസുന്ദരിമാരോ
ടൊന്നിച്ചു രാത്രിയിൽചെന്നാനുരാമനും * കന്ദർപ്പതാപമതി
പ്പുണ്യസൌഖ്യവും ചന്ദ്രകരങ്ങളുംകണ്ടുകണ്ടിതൊ * ചിന്താ

ഗോപാലന്മാരോടുമൊത്തു ഗോപികളുമായി നിത്യവും ചെയ്തു സുഖിച്ചു മരുവിനാൻ * അനന്തരം നിശി വൃന്ദാവനതന്നിൽ ചെന്നു നന്ദിച്ചു രാമൻ വസിക്കും ദശാന്തരെ * വരുണനിയോഗാൽ സുഗന്ധം വരികയാൽ തേനൊഴുകുന്നതാശ്ശു കണ്ടിതു രാമനും * പൊടുപെട്ടൊടതെന്നിൽ വരുന്നതു മോദേന കണ്ടു താനും ഹലായുധൻ * ചെന്നു സുഗന്ധിയാം മദ്യവും സേവിച്ചു സുന്ദരിമാർക്കും കൊടുത്തിതു സാദരം * ഉന്മദമുൾക്കൊണ്ടു മദിച്ചു ചാരുന്നും പുഷ്പമാല്യ ചളങ്ങളെ നല്ലപോലെ * രക്താന്തനേത്രനായ് മത്തനായ് രാമനു മുത്തമസ്ത്രീജനമധ്യ വിളങ്ങിനാൻ * ദിവ്യവാദ്യങ്ങളും ഘോഷിച്ചു ദേവകൾ ദിവ്യപുഷ്പങ്ങളാൽ വർഷിച്ചു രാമനെ * ദിവ്യമാം കനകമാലകളും ധരിച്ചവൻ ദിവ്യമാല്യങ്ങളുമാഭരണങ്ങളും * എന്നിവ പലതാലലങ്കരിച്ചങ്ങിനെ സുന്ദരിമാരോടുമൊന്നിച്ചു രാമനും * ചെന്നു യമുനതൻ തീരത്തു നിന്നഥ വന്നാലും എന്നു വിളിച്ചു കാളിന്ദിയെ * മത്തനിവനെന്നോർത്തു ചെല്ലുമില്ലാതെയാ യമുനയും കോപിച്ചു രാമനും സത്വരം * നല്ല ഹലാഗ്രം കൊണ്ടു വലിക്കയാൽ പേടിയോടു ചെന്നു കാളിന്ദിയും * സർവ്വാപരാധം ക്ഷമിച്ചുകൊള്ളേണമെ എന്നു ചൊല്ലിയിൽ വീണു നമസ്കരിച്ചീടിനാൾ * നന്നായി സങ്കടം കൂട്ടുന്നു രാമൻ ജലം തന്നിലിറങ്ങി ജലക്രീഡ ചെയ്തുടൻ * ചേതോഹരാംഗിമാരോടു ജലക്രീഡ ചെയ്തുകരേറിയനേരം യമുനയും * നീലവസ്ത്രങ്ങളും കാന്തിമതിയായ മംഗല്യാഭരണങ്ങളും നൽകിനാൾ * എല്ലാം പരിഗ്രഹിച്ചിട്ടു ഹലായുധൻ മല്ലാക്ഷിമാരോടുമങ്ങു പോയീടിനാൻ * സുന്ദരിമാരോടുമൊന്നിച്ചു രാമനു മന്നു ജലക്രീഡ ചെയ്തതീവസുഖമായി * ഇന്നും യമുനാനദി വസിക്കുന്നുള്ള ജലന്നും വളഞ്ഞുവീണ്ടുമൊഴുകുന്നതുമായ് * ഇങ്ങിനെ രാമനും ഗോകുലംതന്നിൽ ഉള്ള ജനങ്ങളെയും ഗോപജനത്തെയും * മാതാവിനെയും പിതാവിനെയുമതി പ്രീതിയതായി വസിച്ചു മാസദ്വയം * അത്ര തിരിച്ചുപോയീടിനാ നന്ദ്യമാമവരാത്തും ചൊല്ലിനാൻ

—*—

നന്ദവ്രജത്തിനകത്തുണ്ടു രാമൻ ഗമിച്ചുന്നകാലത്തൊരു പായിനാം പൌണ്ഡ്രകൻ * ദ്വാരാവതിക്കൊത്തവണ്ണം ചമച്ചിട്ടു

പറഞ്ഞതെന്നവൻകൃഷ്ണസഭാന്തരെ * സന്ദേഹമെന്നിയെ
മാധവൻതന്നോട ദൂതൻതന്നുടെവാൎത്തകൾചൊല്ലിനാൻ
ഭീതജനപരിപാലനശീലനാം ഞാനിന്നുവാസുദേവാഖ്യനാ
കുന്നതും * മിഥ്യയായുള്ളൊരുവാസുദേവാഖ്യയു മുത്തമശംഖ
ചക്രാദിചിഹ്നങ്ങളും * ഇന്നുവെടിഞ്ഞുനീമല്പാദപങ്കജെ വ
ന്നുശരണവുംപ്രാപിച്ചുകൊള്ളേണം * ഇന്നതല്ലായ്കിലൊസം
ഗരംചെയ്യേണ മെന്നമെചെയ്യായ്കിലിന്നുകൊന്നീടുവൻ *
ഇത്ഥംഭവാനോടുവന്നുചൊല്ലീടുവാൻ പൃഥ്വീപതിന്നാമെ
ന്നോടുചൊല്ലിനാൻ * എന്നതുകേൾക്കയാലുഗ്രസേനാദികൾ
നന്നായ്ച്ചിരിച്ചിതുകൃഷ്ണനുംചൊല്ലിനാൻ * ഇന്നവൻതന്റെമി
ലൂതമെന്നുചെയ്തീടുവൻ എന്നുനരപതിയോടുചൊല്ലീടുനീ *
എന്നതുകേട്ടുഗമിച്ചിതുദൂതനും സ്യന്ദനമേറിപ്പുറപ്പെട്ടുകൃഷ്ണ
നും * സേനയോടൊന്നിച്ചുചെന്നുകാശിപുരം മാനവവീര
ന്റെസന്നിധൌചെന്നതെ * പുണ്ഡരീകാക്ഷൻവരുന്നതുകാ
ൺകയാൽ പൌണ്ഡ്രകൻതാനുംപുറപ്പെട്ടുസത്വരം * തന്നുടെ
മിത്രമാംകാശിഭൂപാലനോ ടൊന്നിച്ചുചെന്നുസമരംതുടങ്ങി
നാൻ * സേനകൾതങ്ങളിലോരോയുദ്ധംചെയ്തു മാനവരാസ
ന്യങ്ങളൊക്കെനശിക്കയാൽ * കോപാന്തരേവരിവന്നൊരു
പൌണ്ഡ്രകൻ രൂപംവഴിപോലെകണ്ടിതുമാധവൻ * നാലു
കരങ്ങളുംകൌസ്തുഭവുംവന മാലയുംശംഖചക്രാദിശാൎങ്ഗങ്ങ
ളും * പീതവസനവുംപൊന്നുംകിരീടവും ചാരുഹാരംമീനക
ണ്ഡലാഭരണവും * എന്നിവകണ്ടുചിരിച്ചുദാമോദരൻ മന്ന
വൻതന്നോടുചൊല്ലിഗംഭീരമായ് * നിന്നുടെചിഹ്നങ്ങൾ
ഞാൻധരിച്ചീടുന്ന തിന്നുനിനക്കുതന്നീടുവനെടൊ * ക
ണ്ടാലുമെന്നരചെയ്തുസുദൎശനം കൊണ്ടവൻതന്നുടെകണ്ഠമു
റിച്ചിതെ * വിഷ്ണുസ്വരൂപംധരിച്ചുവസിക്കയാൽ കൃഷ്ണസാരൂ
പ്യമവനുലഭിച്ചിതെ * കാശിരാജൻതന്റെകണ്ഠവുംഛേദിച്ചു
കേശവൻദ്വാരവതിക്കുപോയീടിനാൻ * സ്വൎണ്ണമയമുള്ളകാ
ശീശമസ്തകം തന്നുടെമന്ദിരെചെന്നുവീണീടിനാൻ * രാജ
ശിരസ്സെന്നറിഞ്ഞൊരുനേരത്തു രാജമഹിഷിമാർവാവിട്ടല
റിനാർ * പുത്രനായുള്ളസുദക്ഷിണൻതാതനെ ചിതതന്നി
ലൊട്ടുസംസ്കരിച്ചാദരാൽ * പിന്നെയുമൌൎദ്ധ്വദൈഹികകൎമ്മങ്ങളും

ച്ചെയ്തു തന്നുള്ളിലൊരാവൃതാപംപൂണ്ടതയാൽ * വാരാണസി ക്ഷേത്രവാസിയാമീശനെ പാരംതപംചെയ്തുവാണോരനന്തരം * ഭക്തപ്രിയനായദേവൻമഹേശ്വരൻ ഭക്തികണ്ടേറം തെളിഞ്ഞുള്ളകാരണം * പ്രത്യക്ഷനായ്വന്നുള്ളപശുപതിതന്നോടു ചിത്തത്തിനുള്ളപൊരുൾക്കനൽചൊല്ലു * എന്നതു കേട്ടസുദക്ഷിണനുംപരംവന്ദിച്ചുശങ്കരൻതന്നോടുണർത്തിനാൻ താതനെക്കൊന്നൊരുകൃഷ്ണനെക്കൊല്ലുവാൻ പ്രീതിയോടുംവരംനൽകവേണംവിഭോ * എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തിതുനാഥനും ഇന്നുഭവാൻഗൃഹേ ചെന്നുമെവകാളതനി * ആഭിചാരാർത്ഥമായ്ദക്ഷിണാഗ്നിതന്നിൽ സാധിതമിഷ്ടംനിനച്ചുഹോമിക്കിലോ * നല്ലൊരുകൃത്യയുണ്ടാകുമതുചെന്നു കൊല്ലുംപിതൃദ്രോഹിയാമവനെക്ഷണം എന്നതുംചൊല്ലിമാഞ്ഞുമഹേശ്വരൻ ചെന്നുസുദക്ഷിണൻഹോമം തുടങ്ങിനാൻ * സാധിചാരകൻമാരെദീപിപ്പിച്ചുദൃഢമാമാഭിചാരകങ്ങളെക്കൊണ്ടുമന്ത്രങ്ങളാൽ * ഋത്വിക്സമൂഹങ്ങളോടൊന്നിച്ചു ഭക്തിയോടാഹുതിചെയ്തുവാഴുംവിധൗ * അഗ്നികുണ്ഡാന്തരെനിന്നൊരുകൃത്യയുമഗ്നിമയങ്ങളുജ്വലിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൾ * ഘോരദംഷ്ട്രങ്ങളുംതാമ്രകേശങ്ങളും പാരംജ്വലിക്കുന്നനേത്രങ്ങളും * ദിക്കുകളെല്ലാംനിറഞ്ഞമെയ്യോടു മർത്ത്യപ്രകാരമായുള്ളമുഖത്തോടും * ഇത്തരംകണ്ടാൽഭയപ്പെട്ടിടുന്നൊരു കൃത്യയുംപോരാവതിർത്തെഴുന്നീടിനാൾ * എത്രയുംപാരംജ്വലിച്ചുവരുന്നൊരു കൃത്യയെക്കണ്ടുദ്വാരകാവാസികളും * ഉണ്ടാകുംകൃത്യവരുന്നതിവന്നാളെയ ശ്രീവാസുദേവനോടോർത്തുചൊല്ലീടിനാർ. * ദൈവമേ യൊന്നിച്ചുവൃത്തിപൊരുത്തുറക്ക ചതുരംഗപ്പോരോടുംവാസികന്നമാധവൻ * ദാഹവേദനാതടവാക്കേകുൻകേൾക്കയാൽ ഖേദിക്ക വേണ്ടായെന്നരുൾചെയ്തിതൻ * കൃത്യയെച്ചെന്നുനശിപ്പിച്ചുപോരുവാൻ സുദർശനംചക്രത്തെയുംനിയോഗിച്ചിതു * കല്പാന്തപാവകകോടിതേജസ്സോടു മാപ്പുരത്തെഴുന്നസുദർശനചക്രവും * [illegible]ത്യയെക്കണ്ടുസഹിച്ചുകൂടായ്കയാൽ വിക്രമംകൈവിട്ടുകൃത്യയുംപാഞ്ഞിതാൾ * പിന്നാലെപാഞ്ഞങ്ങെടുത്തിതുചക്രവും ചെന്നുകാശീപുരമന്തികെകൃത്യയും * ഋത്വിക്കളോടുംസുദക്ഷിണൻതന്നെ സംഹാരംചെയ്തുദഹിപ്പിച്ചനന്തരം* ചക്ര

വും ചെയ്ത സകലജനത്തെയു മൈശ്വര്യം നല്ലൊരു മന്ദിരമൊക്ക
യും * പിന്നെയും വൃക്ഷശിലപാത്രമാനങ്ങൾ വൃന്ദാവനവേദിജപത്ത
നമൊക്കയും * എന്നല്ല കാശിരാജ്യങ്ങളെല്ലാക്കയും നന്നായ്ദ
ഹിച്ചു ഭസ്മമാക്കീടിനാൻ * എത്രയും വൈപ്പമാം പാപവിനാ
ശന മുത്തമമാം ക്ഷേത്രമാത്രം ദഹിച്ചീല * മെല്ലെട്ടൊത്തയൊ
യോജനവിസ്തൃതവും കീഴ്ക്കൂട്ടങ്ങളിരിക്കുന്ന കാശീപുരം * ചുട്ടു
മിക്കതൊരായിരംവത്സരം പാഴ്കിടന്നപോലെയന്തോതൃവി
സ്തൃതം * മാവത്തൻ പൊലെ മെല്ലാം ദഹിപ്പിച്ചു തിരെന്നച
ക്രവുമങ്ങ് ചെന്നീടിനാൻ * ഇക്കഥാ ചരിത്രവും ചൊൽകിലും
കേൾക്കിലും ദുഃഖങ്ങളും ശത്രുഭീതിയും തീൎന്നുപോം * എഴുമ
പത്തുമദ്ധ്യായമിന്നതെൻ കൂട്ടരെ നിങ്ങളോടിത്തരം ചൊ
ല്ലിനേൻ *

ഇത്തരം മാമുനി ചൊന്നൊരനന്തരം ചിത്തമോദത്തോ
ടുത്ത്രപനും ചൊല്ലിനാൻ * നീലാംബരനായദേവൻ ബലഭദ്ര
യൻ ലീലകളെന്തൊന്നു ചെയ്തു വയൊക്കയും * ഇന്നതൊക്കെ ചെ
യ്തെന്ന മെന്നൊടു ചൊല്ലീടു കെട്ടതൊക്കെ ചൊല്ലു മുനീന്ദ്ര
നും * അപ്പോൾ നീ പുത്രനായ്മേവുന്ന ബലഭദ്രനായ് വിശേഷക
വീരനാം ശ്രീ ബലഭദ്രനായ് * ദ്വിവിദനായിട്ടൊരു കപിവരനെ
ററ ദിവിദനാം വാനരൻ പിന്നെവിവിധനാം * ഇഷ്ടനായുള്ളനരക
നെന്നൊരു ചെട്ടുകൾ പിച്ചപ്പറപ്പെട്ടു സന്തതം * വേദി
ജലയാഗശാലകളെന്നിവ ... വരപ്പിച്ചു ഭസ്മമാക്കീടി
നാൻ * താപസന്മാൎക്കു പാപവില്ലവും ചെയ്തുകൊണ്ടപ്പ
ടിച്ചുതങ്ങൾക്കു ഗ്രഹങ്ങളും * അപ്പോലെയിവൻ ചെന്നാത്തോറുംഗൃ
ഹപതി നല്ലോരു ഭവനങ്ങളെല്ലാം തകൎത്തതെ * തീരദേശ
ങ്ങളും തടാകങ്ങളും വരമ്പും തീരത്തിൽ പുഴകിളച്ചു കളയുവാൻ *
നല്ലകലാംഗനമാരെയും പിടിച്ചു ചുറ്റുമാനം മൊട്ടുതകൎത്തു ഇരിക്ക
ലാം * സ്ത്രീകളെയും ബാലവൃദ്ധജനത്തെയും മാകവെ പൊ
ന്തിപ്പിടിച്ചവൻ കൊണ്ടുപോയ് * ഘോരതരംഗഹാരം തന്നി
ലാകെ ഇരുന്ന ചോരങ്ങളും കല്ലുകൾ കൊണ്ടടച്ചീടിനാൻ * ഇവ
ട്ടുളസങ്കടം ഭൂമി ദൈവങ്ങൾക്കും കൂട്ടിയിട്ടിടച്ചീടുംകൊണ്ടിതൊ*
ന്നിവരുപദ്രവമൊരോന്നു ചെയ്യുവൻ ദൈവതകളൊരോക

ന്നതനന്തരം * കോമളഗീതങ്ങൾകേട്ടുനാകംവിലയൊ
കാമിനിമാരെയുംകണ്ടാനനന്തരംപിന്നി * നാരിമാരെന്നിച്ചുമ
ദ്യവുംസേവിച്ചു സീതയുംതത്രവസിപ്പതുംകണ്ടവൻ * വൃക്ഷ
ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നങ്ങളെ തൽക്ഷണംപിഴുതുകൊണ്ടു
ങ്ങിനാൻ * രാമനുമൊക്കവനത്തിൽപെടിയുംകൂടാതെ കാമിനിമാ
രുംവസിപ്പതുംകണ്ടവൻ * തൽക്ഷണംമന്ത്രിവരൻമാർക
ണ്ടുപോയ് വൃക്ഷശാഖാവനങ്ങളെവെട്ടുന്നതുകണ്ടയാൽ * കല്ലു
കൊണ്ടെറിഞ്ഞാനങ്ങളെറിഞ്ഞിതുരാമനും കല്ലുപിടിച്ചുപൊട്ടി
ച്ചാൻ വിവിധനും * ദുഷ്ടനവൻപിന്നെമദ്യവുംസേവിച്ചു
പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞാൻകലശങ്ങളൊക്കയും * ഏറ്റവുമേറ്റം
നികൃഷ്ടമാകുംഗൃഹ മുത്തമസ്ത്രീകൾക്കൊട്ടിനാൻകശ്മലൻ * അ
യ്യോ കണ്ടതിക്കോപേന രാമനെ മദ്ധ്യമനെകെകൊണ്ടെഴുന്നീറ്റ
തൽക്ഷണം * കോപിച്ചെഴുന്നീറ്റുരാമനുമാക്കണ്ടെ മരത്തിൽ പാ
പിരയുള്ളതരാവണനപ്പോൾ * വൃക്ഷംപറിച്ചെന്നടിച്ചി
തുരാവണൻ തൽക്ഷണംവൃക്ഷംപൊടിച്ചിതുരാമനും * സ്വർഗ്ഗ
ശ്രീവൃക്ഷംപതിച്ചതുകണ്ടയാൽ വിസ്മയംപൂണ്ടവർകോപി
ച്ചിതന്നെയും * നല്ലവൃക്ഷങ്ങളുംതെങ്ങുകളുംഎല്ലാം
പറിച്ചുപ്രഹരംതുടങ്ങിനാർ * ... വൃക്ഷങ്ങ
ളൊക്കെയും ... രാമനും * കല്ലുകളും
... എല്ലാമൊട്ടങ്ങി... * രാ
മപ്രമാണമായുള്ള ... കല്ലിനാലൊന്നടി
ച്ചീടിനാൻ * ...
...ന്നൊന്നടിച്ചീടിനാൻ * മസ്തകംപൊട്ടിത്തെറിച്ചു...
രക്തവുംഛർദ്ദിച്ചുചത്തുവീണീടിനാൻ * നന്ദനമന്നര
ചെയ്തുമുനികളും നന്നായ്സ്തുതിച്ചിതുനാരദൻപാടിനാൻ *
പുഷ്പവർഷങ്ങളുംചെയ്തിതുദേവകൾ ഉൾപ്പൂവിൽമോദംവളർന്നി
തെല്ലാവർക്കും * ദുഷ്ടനെയുംകൊന്നാരാമനിച്ഛ പുഷ്പ
കംഗൃഹംപുക്കിതുരാമനും * ഏട്ടാമപത്തുമദ്ധ്യായമിന്ന
ഞാൻ കൊഴക്കൂടാതെചൊല്ലിനാൻ *

അനന്തരംനാരദൻതന്നുടെ ...ലക്ഷ
ണമായൊരുകന്യയെ * കേണേൾതൻവൽസൽപുത്രനാം

സാംബനാം കൊണ്ടുപോന്നീടിനാൻകന്യാസ്വയംവരെ * കോ
പിച്ചുകൗരവന്മാരുംപറഞ്ഞിതു പാപിയാംസാംബൻമഹാ
ശഠൻബാലകൻ * നമ്മെ പുച്ഛിക്കരിച്ചിത്തരംചെയ്കയാൽ
ശിക്ഷതിന്നാശുബന്ധിച്ചുകൊള്ളേണം * പുത്രനെബന്ധി
ച്ചതുകേട്ടുകൃഷ്ണനും സാത്യകിരാമാദിയാദവസൈന്യവും *
കോപിച്ചു യുദ്ധത്തിനൊരുമ്പെടുകിലോ ചാപബാണങ്ങൾക്കൊരു
കൊറ്റമില്ലയോ * എന്നുപറഞ്ഞുശകുനിയുംകർണ്ണനും മന്ന
വൻദുര്യോധനൻശല്യൻഭൂരിയും * എന്നിവർകൾക്കിവ്വണ്ണമോ
ഷമോദന ചൊന്നവൻ സാംബനോടേററതോറ്റീടിനാർ * പി
ന്നെയുംവീര്യമേറിയുള്ളവരാകയു മൊന്നിച്ചുചെന്നുപോർ
ചെയ്തനേരം * തേരശ്വകൂട്ടമൊക്കയാൽകൗരവർ പാരം
പണിപ്പെട്ടുബന്ധിച്ചുസാംബനെ * ഹസ്തിനാമപുരെകൊ
ണ്ടുപോയച്ചുകൊ ണ്ടെത്രയുംമോദമോടവന്മാർകളെല്ലാം *
ദ്വാരാവതിയിങ്കൽവൃത്താന്തമൊക്കയും നാരദൻകേശവനോടു
ചൊല്ലീടിനാൻ * വാർത്തകൾകേട്ടാശുകോപിച്ചുകൃഷ്ണനും സാ
ത്യകിമുഖ്യയാദവരെസൈന്യവും * ഉഗ്രസേനാജ്ഞയാ യാദ
വസേനയും വ്യഗ്രതയെന്യേ പുറപ്പെട്ടുപോരിനായ് * ബന്ധു
ക്കളുമുള്ളകൗരവന്മാരോടു സന്ധിയെക്കാംക്ഷിച്ചു ഹലായുധ
നപ്പോൾ * യാദവന്മാരെല്ലാം സന്താപം ചെയ്തൊരു തേരതി
ലാരൂഢനായ്ക്കരിലേറീടിനാൻ * ഉദ്ധവനും വിപ്രവൃദ്ധന്മാരു
മ വൃദ്ധരെന്നിച്ചുവന്നോരനന്തരം * ചെന്നങ്ങുഹസ്തി
നാപുരസന്നിധൗ നിന്നുപുറത്തുള്ളതോട്ടത്തിൽവന്നു * ഉ
ദ്ധവൻതന്നെപ്പറഞ്ഞയച്ചീടിനാൻ ഉദ്ധവനും ചെന്നുകണ്ടുക
ളെല്ലാം * ദ്രോണഭീഷ്മാന്ധനൃപവിദുരകൃപ ദ്രോണസുതയോ
ധനാകർണ്ണാദികളോടും * ആഗതനായിതുരാമനെന്നുള്ളതു ചൊ
ല്ലതീവിച്ചവന്നാരവരൊന്നിതെ * വന്നിതുരാമനെന്നുള്ളതു
കേട്ടവരാൽ വന്നനന്ദിതാമോദന്തദുര്യോധനാദികൾ * സൽ
ക്കരിച്ചീട്ടവർഭവാന്റെകാല്ക്കൽ തെളിക്കേയുംകൊണ്ടുപുറ
പ്പെട്ടനേരം * ചെന്നാശുരാമനെക്കണ്ടുദുര്യോധനൻ വ
ന്ദിച്ചിതുഗുരുവായതുകാരണാൽ * തൽപ്രഭാവങ്ങളറിഞ്ഞവ
രൊക്കവേ മെല്ലവെവീണുനമസ്കരിച്ചീടിനാർ * മന്നിത്തും
ചെയ്തുദുര്യോധനൻതന്നെ കനൊരനുഗ്രഹിച്ചീടിനാൻരാമ

നം * പൂജിച്ചൂതാമാദികളെക്കരുതക്കളും പൂജിച്ചുരാമനും നല്ലവാക്യ
ങ്ങളാൽ * അന്യോന്യമോദാകുശലങ്ങളും ചോദിച്ചു പിന്നെ
നീലകണ്ഠനിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ * എന്തൊരു ബന്ധുക്കളെക്കി
യറിഞ്ഞുള്ളൂ ടിനാൻ ഞാൻ വന്നതിൻ കാരണം ചൊല്ലുവൻ * മ
ന്നവന്മാരിൽ വെച്ചുത്തമനാകുന്ന ധന്യനാം യുധിഷ്ഠിരനാൻ ത
ന്റെ ശാസനാൽ * വന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടൊന്നു ചൊല്ലീടു
വാൻ മന്നവൻ തന്നുടെ കല്പനകൾ കേട്ടാലും * എല്ലാം പറക
രുതിച്ചോരു ബാലനെ എല്ലാമുതിച്ചു ബന്ധിച്ചു പാർക്കി
ലോ * ധർമ്മപുത്രരുമിപ്പോൾ ക്ഷമിച്ചുതേ ർ. നമ്മിച്ചുള്ളോരു
മതനില്ലായതു * ഇന്നുകുമാരനെ ന്താനായച്ചീടണ മെ
ന്നയോനാഥങ്ങളെല്ലാനുണ്ടായിരം * ഇന്നു ചെയ്യാഞ്ഞാൽ ന
ന്നായ്വരികയില്ലെന്നു ചൊല്ലുവാനായും ചെയ്യണോ വൻ *
എന്നു ഹനുമാൻ ചൊന്നു കേൾക്കയാൽ പിന്നെ രാമപ്പൊ
രുതകളും ചൊല്ലിനാർ * ആശ്ചര്യമായിട്ടുള്ളൊന്നു പറയാവൂ
ഇതു ഭാരതകാലഗതിയുടെ വൈഭവം * ദിവ്യന്മാരെല്ലൊം
ത്തമ കടങ്ങളും സർവ്വദോഷങ്ങൾ പാർത്ഥിവ സൂരകെ * ഇക്കാല
മാഗ്രഹിച്ചീടും ചതിപ്പുകൾ കോപ്പുല്ലാ ഞ്ഞാലമിതരം കേൾ
ക്കിലോ * ഇന്നതമ്മിൽ വിരോസംബന്ധകാരണാ ലൊന്നുമി
ല്ലാതെ തന്നെ കോന്നുപക്ഷിച്ചു * ഇന്ദ്രപ്രാസനായും നേരെ കെ
ട്ടുകയാൽ നന്നുസമമെന്നാവ തുടങ്ങിയും * നല്ലശംഖങ്ങളും
വെഞ്ചാമരങ്ങളും വെള്ളുള്ള പാണ്ഡരഛത്രവുമെന്നിവ * ഇ
ന്നു ധരിച്ചുവസിക്കുന്നവൃദ്ധി * ഉന്നംപോരയെങ്ങാനമെന്നു
റെക്കപാരൻ * ക്ഷീരം കൊടുക്കുന്ന പാൽക്കുലപ്പുരമെ ക്രൂരനാം
സർപ്പം കടിക്കുംകണക്കിനെ * സർവ്വവും നൽകിയനാമ്മാടിവൻ
വരും ഗർവ്വേണമത്സരിച്ചീടുവാൻ കാരണം * പോരുകിവക്ക്
നൃപ പിഴവിനിമേൽ പാരംമഹിമ്യമൊനത്ഥങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന
പോം * മന്നവനെന്നുംകല്പനയെന്നുമു മിന്നു ചൊൽ വാപി
വക്കില്ലാതവരെയും * പാർത്ഥമഹീശ്വരാ താനകന്റുശല്യമിയരം
പാർത്ഥിവന്മാരായനാമിന്നു നൽകിയാൽ * നല്ലദ്രോണാദികളുമി
ക്കാമമഹീന്ദ്രന ശല്യമാണ്ണിയൊളുപ്പിച്ചീടുവാൻ ക്ലൂടുമോ * വിത്ത
വീര്യമിമതൊക്കെയും കൊണ്ടുവാ നിതാന്തരാജികളിൽ ചൊല്ലാനാ
നന്ദനം * ഹസ്തിനപുരമിപ്പൊളും വാണീടിനോരെ ത്രയും കോ

പിച്ചുരാമനും ചൊല്ലിനാൻ * ഹന്ത നമ്മെത്രയാമഷമാണങ്ങ
ക്ക ചിന്തിക്കിലൊരണ്ടമത്രെശമനൌഷധം * എന്നതുകേട്ടു
പിച്ചു സോദരൻ തന്നെയും സാത്വികീരാജാദിയാദവന്മാരെ
യും * സാന്ത്വനം ചെയ്യുന്നാൻ പന്നൊരനന്തരം ശാന്തിയി
ല്ലാത്തിവൻ ചൊന്നതുമെന്ത്തതും * വൃഷ്ണിവംശകൌരവന്മാർമകു
ടങ്ങൾപോൽ ക്ലിഷ്ടമാം പൊന്നേകമായെത്തുവൃഷ്ണികൾ * പാരിജാത
സുധർമ്മാദികളെല്ലാമ വീരനാമുഗ്രസേനൻന്റപനല്ലപോൽ*
ഇന്ദ്രാദിദേവതമാരുംബലിനൽക മിന്നയദുരാജനില്ലൊരു സം
ശയം * എന്നിരിക്കെന്നൃപനൃപബന്ധുവു മിന്നതുമൊക്കെങ്ങളും
രാജചിഹ്നങ്ങളും * കൌരവന്മാർപോൽകൃപയാകെട്ടെത്തു
മാത്സഹിച്ചീടുമിത്തരം വാക്കുകൾ * ഇന്നനിക്കുത്തരവാക്കെ
വൻതല മെന്നപാണ്ഡെങ്ങേനിറഞ്ഞിതുരെന്നം * കോപാരക്തമാ
ക്കന്നാരാമനെക്കണ്ടൊരു വേപഥുപൂണ്ടിതു ദേവസമൂഹവും *
കോപാഗ്നിനാദഹിച്ചീടും ജഗത്തെന്നു താപസന്മാരുമൊയമ്പ
പുകഴ്ത്തിനാർ * പിന്നെനിജഹലാഗ്രം കൊണ്ടുസീരിയു മെ
ന്നവലിച്ചിതു ഹസ്തിനമാം പുരെ * അന്നേരമപ്പുരംമോഹാവി
തന്നിലെ വെള്ളത്തെച്ചാടിത്തിരുകണ്ടുകൌരവന്മാരും * പേടി
യോടാബാലവൃദ്ധം മുറവിളിച്ചോടിപ്പുറപ്പെട്ടു ചെന്നാരാമന്തി
കെ*കാക്കൽവീണൊരെസ്തുതിച്ചു ചൊല്ലിടിനാർ സാമ്പമായെന
ന്നതനാദേവ നല്ലൊരു പാർ*ചിത്തമോഹം കൊണ്ടുഞങ്ങളും വി
ങ്ങൾട്ട തത്വം നിറങ്ങൾ ജെണ്ടു ചൊല്ലിവനിതാക്കയും*ഭാതമെചാ
ത്തുകതവംശമൊക്കയും കാരുണ്യ വാരിധേ കാത്തു കൊള്ളുക
ൻ*എന്നു ഭീഷ്മാദികൾചൊൽകയാൽ രാമനും നന്നായ്പ്രസാ
ദിച്ചഭയവും നൽകിനാൻ *അപ്പുരംതന്നെയുദക്ഷിണഭാഗ
മിപ്പൊഴമല്പമുയൻന്നുകാണാമെടോ * ഭീതിയുംതീർന്നു ദുരിയോ
ധനനാതി പ്രീതനായുൽക്കണ്ഠാനന്തരം പുത്രിയെ * തെ
ളിവോടിരിക്കൊണ്ടു സാംബനുനന്നായ്കൊടുത്തിച്ചു പാരാതെ രാമനു കാഴ്ച
വെച്ചു ദേവൻ * പന്തിരണ്ടായിരംമത്തഗജങ്ങളും പന്ത
ലൊടുപതിനായിരമശ്വവും * സ്വർണ്ണമയങ്ങളും ആറായിരം ര
ഥമെണ്ണമില്ലാതുള്ള വസ്ത്രങ്ങളും * ശുദ്ധമാം ഭൂഷണജാലങ്ങളും രാ
മണിയെത്തുള്ളൊരു ഘോഷമാമണികളും ദാസികളായിരം * എന്നിവ
കന്യാധനങ്ങൾ ദുര്യോധനൻ നന്ദിപൂർവം സ്നേഹനാൽ നൽകിനാ

നാഥരോൽ * എല്ലാം പരിഗ്രഹിച്ചതിപ്പൊഴെയാത്രയും ചൊല്ലി
പ്പുറപ്പെട്ടുരാമനും സത്രാജിതം * പോരാ പതിപ്പുകഴ്ന്നുള്ള ഭാഷ
ഷാങ്ങളും പാർത്ഥന്മാരുമായി ചൊൽവാൻ പണിപ്പെടും * എ
ണാക്ഷിമൌലിയാം ലക്ഷണതന്നുടെ പാണിഗ്രഹണം കഴി
ച്ചിട്ടു സ്വയംവരം * ഭദ്രയും മേളിച്ചിച്ച കല്യാണവും കഴിച്ച
തെല്ലാം കേട്ടു വാണിതെല്ലാവരും * നന്ദസുതാനുഗ്രഹേ
ണ തന്നാദ്യയെ മൊന്നു കാൾച്ചിന്നു പെണ്ണു ചൊല്ലിനേൻ *

ദുഷ്ടനാരകനാം ദൈത്യനെ കൃഷ്ണൻ വധിച്ച വൃത്താന്തവും * ഏകനാം കൃഷ്ണൻ ബഹുസ്ത്രീജനത്തോടു കൂടെ വിവാഹം കഴിച്ചതും * കേട്ടുകൊള്ളുക പൂർണ്ണ ഭക്തന്മാരെ പോരുന്നതിന്നു പൊറുക്കാതെ * ഇന്ദ്രഗൃഹത്തിലുമെന്നും ചെന്നു മന്ദിരമൊരോന്നു കണ്ടുകണ്ടിതി ചെന്നുകൊണ്ടങ്ങുകേശവൻ വിരിഞ്ഞ നൽപ്പവനത്തിൽ കടന്നു ചെന്നീടിനേരത്തു പക്ഷിവാഹനിച്ചതെല്ലാതെയെത്തി മെല്ലെ തൊഴുതുനിന്നു കൃഷ്ണനെപ്പോഴ് * ചെന്നു വന്ദിച്ചതിൽ പിന്നെ കേൾക്കുന്ന ആയുധരിപ്പച്ചപരാക്രമങ്ങൾ * സ്വർണ്ണമയഗവ സിംഹിപ്പിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ വൃന്ദമൊന്നായിതായ് ചമഞ്ഞതു പരം * ഗോപാലികളിൽ മുഴുകിക്കിടക്കുന്ന ദേഹി കൾക്കിതെല്ലാമുള്ളതൊന്നല്ല * സൽക്കരിപ്പാനുള്ള യോഗം വരികിലോ ഭദ്രം പരം തീർന്നിട്ടുമെന്നു കേൾപ്പുണ്ടൊരാൻ * എ ന്നുള്ളതുകൊണ്ടുമതിന്നു പന്നാളു മെന്നുടെ ഭാഗ്യപരിശേഷമെത്ര യുഗം * എന്നാദിയിൽ ചമ്മങ്ങളും ജന്മവും മിന്നുസഫലമായ്ത്തന്ന ഹരേ * മന്ദിരവും ദൈവം ദേവും ഉള്ളതോ ളുന്നതമായി ന്നു ചൊല്ലുമാറുണ്ടൊരാൻ * എന്നുകണ്ടതിനൊന്നൊക്കെ കേൾക്ക പരംവന്ദിച്ചു നന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ പരമൻ * ലോ കനായകൻ നാഥനെ ലോകത്തിലൊക്കുള്ളതിനു ചൊല്ലുവാൻ ലോകസൃഷ്ടി സ്ഥിതിസംഹാരനാഥനാം ലോ കേശപരലോകാന്തരാത്മനേ * കേണുകൊണ്ടോറ്റുന്നതാണ് ന്നാദരായ കണ്ടുസേവിച്ചതിന്നായിതാനീടിനന്നിന്ന് ചര ണാംബുജ തൊഴുതുപോയി പിച്ചസ്ഥിരിപ്പാനായനുഗ്രഹിക്കേ ണം * ഇന്നതല്ലാതൊരാഗ്രഹമില്ലിനി ക്കെന്നുമേ ചൊല്ലുക

ച്ചുനീന്ദ്രനം * സത്യഭാമാഗൃഹത്തിലേ ചെന്നൊരു നാരദനത്ര
നന്ദ്രാൻ തന്നെയും കണ്ടിതു * കാന്തയോടൊന്നിച്ചു മോദിച്ചു
ചൂതുപൊരുതി വസിക്കുന്നമാധവൻ * ഉദ്ധവനോടു കൂടെ ചിന്തി
ച്ചു രഹസ്യം വന്ദിച്ചുടനേ ഓർത്തിരുന്നീടുമച്യുതൻ * മാ
ഗധേന്ദ്രനോടുള്ള യുദ്ധമോർക്കുന്ന സുഭഗനല്ലോ മാധവൻ ഒരു
ഗേഹത്തിൽ പൂർണ്ണകാമൻ താനെങ്കിലുമിന്നു ഞാൻ പുണ്യമായോ
രു കർമ്മമൊന്നു ചെയ്യേണമെന്നും * എന്നതു കേട്ടൊരുവിസ്മയം പൂണ്ടു
കൊണ്ടൊന്നുമേ മിണ്ടാതെ പോയാൻ മുനീന്ദ്രനം * മറ്റൊരു ഗേഹ
ത്തിൽ ചെന്നൊരു നേരത്തു കണ്ടാൻ മാധവൻ തന്നെ കുളിപ്പിച്ചു കണ്ണുരയ്ക്കാൻ
ഒരോ തരുണികളൊരു മുന്നാലെ ശുശ്രൂഷ ചെയ്യുന്നു തന്നെ മറ്റൊരു മന്ദിരം ചെ
ന്നു കണ്ടവൻ * കോമളമാകിയ മറ്റൊരു മന്ദിരത്തിൽ ഹോമങ്ങ
ളും ചെയ്തിരിക്കുന്നമാധവൻ * ശില്പമാമൊരു മറ്റൊരു മന്ദിരത്തിൽ കേ
ശവൻ വിപ്രർക്കു പൂജ ചെയ്യുന്നതു കാണുകയാൽ * സന്തോഷം പൂ
ണ്ടൊരു മന്ദിരം ചെന്നിട്ടു തത്ര സന്ധ്യയെ വന്ദിച്ചു നിൽക്കു
ന്നോൻ * മന്ത്രം ജപിച്ചു വസിക്കുന്നതും കണ്ടു മറ്റൊരു മന്ദിരഗൃ
ഹം പുക്കപ്പോൾ * ശസ്ത്രങ്ങളായുധങ്ങൾ പരിചയിക്കുന്നതു
ശരിയായ് ചെയ്യുന്നതു കണ്ടിതു * ചെന്നൊരു മറ്റൊരു മന്ദിരം
തന്നിലേ മന്ത്രവും ചൊല്ലി വസിപ്പതു കണ്ടിതു * നാരിമാരോടു
കൂടെ ജലക്രീഡയും ചെയ്തു പാർത്തനെന്നൊരു മന്ദിരേ * നാ
രായണൻ വസിച്ചീടുന്നതു കണ്ടു നാരദൻ സന്തുഷ്ടനായിട്ടു
മന്ദിരം * ഉന്നതം കണ്ടു കണ്ടാശ്ചര്യവും പൂണ്ടു മറ്റൊരു
മണിമന്ദിരം ചെന്നുടൻ * വന്ദിച്ചു നിൽക്കുന്നോരു പുത്രിമാ
രാം നന്ദനന്മാരും നിറഞ്ഞ പല കുലം * നിന്നാ....
ന്യമന്ദിരം പുക്കാൻ മനതാരിലുറപ്പിച്ചു വിഷ്ണു
തൻ കീർത്തിയും പാടി നീളെ നടപ്പതിനിക്കാലം ഇന്നു മറ്റു
ണ്ടാകയാൽ * നന്നായി നന്ദനന്മാരെ ചെയ്തിട്ടു വരുമിപ്പൊഴും എന്ന
തു കേട്ടു തൊഴുതിരുന്നാധവൻ * ധർമ്മാപദേശങ്ങൾ ചെയ്യു
ന്നതും പിന്നെ ധർമ്മങ്ങൾ രക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും * വാ
ണുന്ന വർഗ്ഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതും പൊയ്യല്ലെന്നൊരു മന്ദിരേ മ
ഹാത്മനാ * എന്നതു കൊണ്ടിന്നു ധർമ്മങ്ങളൊക്കെയും നന്നായി പ
ല്ലാക്കും പറഞ്ഞു കൊടുക്കയും * എന്നു നടന്നാനവൻ തിരുമാ
ളിൽ ചെല്ലുമ്പൊഴുമന്നവനെ പിന്നെയും കണ്ടു വന്ദിക്കയും * എന്നതും

ചെയ്തുന്നടന്നുകൊൾകവാൻ നന്നായ്വരുമെന്നുപോയമല്ലെ
കിലൊ * കൃഷ്ണനാടിതുമനുഗ്രഹംകൈക്കൊണ്ടു കൃഷ്ണകൃഷ്ണ
തിജപിച്ചുകൊണ്ടങ്ങിനെ * നാരദമാമുനിപോയനന്തരം
നാരായണനുംസുഖിച്ചുവാണീടിനാൻ * മായാമനുഷ്യനായു
൦പിറന്നോരു മാധവനായകൃഷ്ണൻതിരുവടി * തന്നുടെ
വൈഭവമോക്കയുംകേൾക്കയും നന്നായ്ഭജിക്കയുംനാമംജപി
ക്കയും * ശക്തികളോത്തതുപോലെചെയ്തീടിലും ഭക്തിയുംനാ
രായണങ്കൽവർദ്ധിക്കുമെ * എന്നിങ്ങിനെനാരദരുപദേശിച്ചതും
ചെയ്തു നന്നായെഴുപതദ്ധ്യായവുംചൊല്ലിനേൻ *

അന്നങ്ങളൊരുദിനംകൃഷ്ണനോടൊന്നിച്ചു സുന്ദരിമാരായ
ഭാര്യമാരൊക്കയും * സൌഖ്യമായ്മാത്രമൊകിടന്നുറങ്ങുംവി
ധൌ കുക്കുടങ്ങൾകരഞ്ഞുതുടങ്ങിയതുകേൾക്കയാൽ* കുക്കുടംതന്നെ
ശപിച്ചെഴുനീററവ രൊക്കയുംവേണ്ടുന്നകൃത്യംതുടങ്ങിനാർ *
ബ്രാഹ്മമുഹൂർത്തെകളിച്ചശൌച്യവുംചെയ്തു നിർമ്മലബ്രഹ്മവും
ധ്യാനിച്ചുകൃഷ്ണനും * അർക്കനെവന്ദിച്ചുഗോവിപ്രതാപസന്മാ
ർക്കനമസ്കരിച്ചത്യന്തശുദ്ധനായ് * ദാനങ്ങളുംപലഗോദാനെ
വുംചെയ്തു മാനിച്ചുയാദവവൃന്ദജനത്തെയും * പൊന്നിൻകി
രീടവുമാഭരണങ്ങളും നന്നായലംകരിച്ചംഗരാഗങ്ങളും *
പെറ്റുതിലകവുമിട്ടുകൊണ്ടങ്ങിനെ പാർത്തുകണ്ണാടിയുംനോ
ക്കിസകൌതുകം * മിത്രഭൃത്യാമാത്യഭാര്യാജനങ്ങൾക്ക വിത്ത
വസ്ത്രാദിയുംനൽകിപ്പുറപ്പെട്ടു * സുന്ദരിമാരുടെമോഹനനേത്രാ
ര വിന്ദമാലകളണിഞ്ഞുതേരേറിനാൻ * സാമന്തവന്ദിസ്തു
തിപാഠകജന മാമോദമോടുസ്തുതിച്ചുകൊണ്ടങ്ങിനെ * ആമോദ
ത്തുംകൂടവെണ്ചാമരങ്ങളും നാലുഭാഗത്തുംവിളങ്ങിനാനന്തൻ *
വല്ലസുധർമ്മയിൽചെന്നിരുന്നീടിനാനെല്ലാവരുംതത്രചെന്നു
നിറഞ്ഞുതേ * നർത്തകന്മാർചെന്നുനൃത്തംതുടങ്ങിനാർ തത്ത
മവാദ്യങ്ങൾഘോഷിച്ചിതുചിലർ * ഗായകന്മാർവേണുവീ
ണാദികൾകൊണ്ടു മധുരമാനന്ദവചെയ്തീടിനാർ * ഉ
ത്തമമായോർചതുരസമാഹിത മുത്തമരത്ന സിംഹാസ
നം * സാമന്തമന്ത്രിപ്രഭുജനത്തോടു ദാമോദരൻവസി
ച്ചീടുമനന്തരം * ദ്വാരദേശത്തൊരുദൂതൻവരികയാൽ ദ്വാ
രപാലകന്മാരന്നറിയിച്ചനന്തരം* കൊണ്ടുവന്നീടുവാൻ

മാധവൻചൊല്ലിനാൻ കൊണ്ടൽവർണ്ണന്തിരുകൈകൊണ്ടുചെ
ന്നാനവൻ * വന്ദിച്ചുനിന്നിതുദ്ധവനന്നേരം മിണ്ടീവാനീശ
ൻചോദിച്ചസാദരം * ആതരീയജ്ഞന്നിന്നിപ്പോൾവരു
ന്നതും കാരണമെന്തിവിടെക്കുവന്നിട്ടുവാൻ * എന്നിവചൊ
ല്ലേണമെന്നിവകേൾക്കയാൽ പിന്നെയുംവന്ദിച്ചുദ്ധവനുംചൊ
ല്ലിനാൻ * ഇന്നുജരാസന്ധഭൂപതിതന്നുടെ മന്ദിരംതന്നിൽനി
ന്നൊരുവന്നാൻവിഭോ * തത്രജരാസന്ധബദ്ധരാംഭൂപതി സ
ത്തമന്മാരുടെവാക്കിനാൽവന്നതും * ലോകൈകനാഥനാം
നിന്നോടുചൊല്ലുവാ നാകുലമോടവർചൊന്നോരുവാക്കുകേൾ
ഇന്നതെന്നാക്കയുംചൊല്ലുന്നതുണ്ടു നന്നായ്ചെവിതന്നു
കേൾക്കവേണംവിഭോ * ദുഷ്ടരെയെല്ലാമൊടുക്കിജഗത്രയെ
ശിഷ്ടജനങ്ങളെപ്പാലിച്ചുകൊള്ളുവാൻ * മായമനുഷ്യനായ്
ന്നപിറന്നോരുമായാമയനായവിഷ്ണുവല്ലോഭവാൻ * അങ്ങി
നെയുള്ളോരുനിൻപാദപങ്കജം ഞങ്ങൾക്കനിത്യവുംസേവി
ച്ചുകൊള്ളുവാൻ * എത്രയുംകൊണ്ടിങ്ങുസംസാരസാഗര
നിത്യവുംനീന്തിവലയുന്നഞങ്ങളും * കാരുണ്യവീക്ഷണപാ
ശേനബന്ധിച്ചു പാരമേറത്തുകരേറ്റുകഞങ്ങളെ * നിന്നുടെ
മായയാകർമ്മപാശങ്ങളാൽ മുന്നമേഞങ്ങളുംബദ്ധരെന്നാകി
ലും * ഇന്നുജരാസന്ധഭൂപനാംദുഷ്ടനെ കൊന്നുകളഞ്ഞുടൻ
പാലിക്കവേണമേ *മന്നവൻനിർദ്ദയനായിട്ടുഞങ്ങളെ യന്നാത
പാശേനബന്ധിച്ചകാരണാൽ * സ്നാനപാനാശനനിദ്രകൾ
കൂടാതെ ദീനരായ്ദുഃഖിച്ചുവാഴുന്നുസർവ്വദാ * ബന്ധനത്തി
ങ്കൽനിന്നാശുമോചിപ്പിച്ചു ബന്ധവിമോചനകാരുണ്യംകൊള്ള
ണമേ * ഇത്ഥംഭവാനോടുണർത്തിപ്പതിന്നായ എത്രയുംഭക്തി
യോടെന്നോടുചൊല്ലിനാർ * സത്യമതെല്ലാമറിയിച്ചതാമി
തി നന്തരമിന്നതുചെയ്യേണംവിഭോ * എന്നവൻചൊ
ല്ലുന്നനേരംനഭോഗതത്തിൽ നിന്നൊരുതേജസ്സിലാങ്ങിസഭാതലേ
അർക്കൻപതിക്കുന്നിതെന്നാർത്തിയെല്ലാവരും പുഷ്കരനേത്രനുംവി
സ്മയിച്ചീടിനാൻ*പാരമേറ്റത്തോരുജനങ്ങളും നാരദനെ
ന്നതിരിച്ചറിഞ്ഞീടിനാർ*തത്സഭാവാസികളെല്ലാമെഴുന്നീ
റ്റു തൽസേവ്യനാംമുനിതന്നെവണങ്ങിനാർ * ശീഘ്രമെഴുന്നീ
റ്റുവന്ദിച്ചുകൃഷ്ണനും മാല്യപാദ്യാദികൾകൊണ്ടുപൂജിച്ചുടൻ *

ഭദ്രമാമാസനംതന്നിൽവസിപ്പിച്ചു സാദരംമാമുനിതന്നോ
ടുചൊല്ലിനാൻ* നിന്നുടെലോകസഞ്ചാരംജനങ്ങൾക്കു നന്നാ
യ്വരുത്തുവാനല്ലോമഹാത്മനേ * ഞങ്ങൾക്കുമംഗലംനൽകീടു
വാൻഭവാ നെങ്ങുനിന്നിപ്പൊഴിവിടെയെഴുന്നള്ളി * സർവ്വ
ത്രസഞ്ചാരശീലനാകുംഭവാൻ സർവ്വവൃത്താന്തവുംനന്നായറി
യുമേ* ഇന്നുവിശേഷങ്ങളെന്താനുമുണ്ടെങ്കിൽനന്നായതൊക്കെചൊ
ല്ലുകവേണംതപോനിധേ * പാണ്ഡവപ്രാസാദത്തിലിന്നെഴുന്നെ
ള്ളിയ പാണ്ഡവന്മാരുടെവാർത്തയെന്തുള്ളതും * ഇത്തരംകൃ
ഷ്ണൻറവാക്കുകൾകേൾക്കയാൽ ഭക്തികലൎന്നുരചെയ്തിതു
നാരദൻ * ഓരോരവസ്ഥയറിഞ്ഞുകൊണ്ടീടുവാ നീയൊഴികി
ലുംസഞ്ചരിക്കുന്നഹം * നിന്നുടെമായകളല്ലാതൊരേടത്തു
മൊന്നുമേകണ്ടതുംകേട്ടതുമില്ലഞാൻ * എല്ലാംഭവാനറിഞ്ഞീ
ടുമെന്നാകിലും ചൊല്ലുന്നതുണ്ടൊരുവാർത്തനാംവിഭോ *
പൂജിതനായയുധിഷ്ഠിരഭൂപനു രാജസൂയംചെയ്യതിനുണ്ടൊരാ
ഗ്രഹം * ഇന്നതുകൈവരുത്തേണംഭവാനതു വന്നിങ്ങുചൊ
ല്ലുവാനിങ്ങു വന്നേനഹം * നിന്നുടെഭക്തജനങ്ങളിലൊക്കയു
മിന്നുയുധിഷ്ഠിരൻമുഖ്യനല്ലോവിഭോ * ഭക്തരായുള്ളവർക്കനുഗ്ര
ഹമുള്ളതു ഭക്തപ്രിയഭവാനൊക്കയുംനൽകുമെ * രാജസൂയ
ക്രതുവിങ്കൽമുനികളും രാജസമൂഹവുംമറ്റുള്ളവർകളും * നി
ന്നെയുംകണ്ടുസുഖിച്ചുവാണീടുവാൻ വന്നീടുമല്ലോഗഗനേ
വിബുധേശം * നിന്നുടെനാമശ്രവണമാത്രംകൊണ്ടു വന്നീ
ടുമെപാപശാന്തിയെല്ലാൎക്കുമേ * നേത്രങ്ങൾകൊണ്ടുഭവ
ല്പദാബ്ജമെത്തുന്നവർക്കുപിന്നെ വരമെന്തും * മന്ദാ
കിനിയെന്നാകുമാലോകത്തിലും പിന്നെമഹീതലെഗംഗ
യെന്നാഖ്യയും * പാതാളലോകത്തുഭോഗവതിയെന്ന പേ
രുകനാശാത്മമുണ്ടുനദികളും * മൂന്നുംഭവൽപാദതീർത്ഥങ്ങ
ളാകയാൽ മൂന്നുലോകങ്ങളുംശുദ്ധമായീടുന്നതേ * അത്രമഹ
ത്വങ്ങളുള്ളഭവാനിന്നു മർത്ത്യനായത്രവസിപ്പതത്ഭുതം *
ഇന്നിതിലോരാംനിനച്ചാലൊരത്ഭുത മൊന്നുമേകണ്ടീലതൊ
ന്നുംജഗൽപതേ * ഇത്തരംനാരദൻതന്നുടെവാക്കുകേട്ടെത്ര
യുംമോദവുംപൂണ്ടുദാമോദരൻ * മന്ത്രിയാമുദ്ധവൻതന്നോടു
ചൊല്ലിനാൻ ബന്ധുവരംമന്ത്രിപ്രവരനല്ലോഭവാൻ * കാല
ദേശങ്ങളുംകാര്യഗൗരവവും നാലുപായങ്ങളുമാറുനയങ്ങ
ളും * എന്നിവനന്നായറിയുന്നതുംഭവാനിന്നുകാണീലമമ

ത്തുചൊല്ലേണം * ഒന്നാമെഴുപത്തുമദ്ധ്യായമിതറിഞ്ഞാൻ സുന്ദരി
മാരെചൃതക്കമായ്ചൊല്ലിടാൻ *

ഇത്ഥംമാധവൻചോദിച്ചനേരത്തു സത്തമനുദ്ധ
വമന്ത്രിയുംബുദ്ധിമാൻ * നാരദചിത്തവുംമാധവചിത്തവും
നേരോടറിഞ്ഞോരുസത്യമതങ്ങളും * നന്നായറിഞ്ഞുടൻതാ
നുംവിചാരിച്ചു മന്ദമായ്കേശവൻതന്നോടുചൊല്ലിനാൻ *
രാജശിഖാമണിയാംധൎമ്മപുത്രന്റെ രാജസൂയംകഴിപ്പിക്കവേ
ണംഭവാൻ * ആശ്രിതരക്ഷയുംബന്ധുപ്രസാദവും ശശോ
ത്ഥകീൎത്തിയുംശത്രുവിനാശവും * എന്നിവസൎവ്വഗുണവുമിതു
കൊണ്ടു വന്നീടുമല്ലോഭവാനുമഹാമതേ * മുഖ്യമായുള്ളൊരു
രാജസൂയത്തിനു ദിക്കുകളെല്ലാംജയിക്കയുംവേണമെ * ദുൎജ്ജ
യനായജരാസന്ധഭൂപനെ ദിഗ്ജയഹേതുവായെല്ലാമവനെ
യും * അക്ഷൌഹിണിസഹസ്രങ്ങൾകൊണ്ടുംപുന ക്ഷിതി
പാലനെവെന്നുകൂടാതുവും * ദ്വന്ദ്വയുദ്ധത്തിൽവധിക്കാമവ
നെയു മെന്നുഭീമനൊഴിഞ്ഞുകൂടാതെമെ * മാനശീലതപവും
ബ്രാഹ്മണഭക്തിയും മാനവുമൈശ്വൎയ്യൌദാൎയ്യമുണ്ടാകയാൽ * വി
പ്രവേഷംപൂണ്ടുചെന്നുവൃകോദരൻ ക്ഷിപ്രംരണംതരികെന്നു
യാചിക്കിലോ * അല്പവുംസംശയമെന്യേകൊടുത്തീടുമപ്പോ
ളവനെയുംയുദ്ധേജയിച്ചീടാം * എന്നാൽനരപതിമാരുടെമോ
ചനം വന്നുകൂടീടുംയശസ്സുംതപോബലം * എന്നിവകൊണ്ടിനി
രാജസൂയത്തിനു നന്നായ്ഗമിക്കവേണംഭവാൻ * ഇ
ത്ഥമെന്നുദ്ധവൻ ചൊന്നതു ചിത്തമിന്നറിയുന്നജഗത്ഥ
പതേ * ഉത്തമനായിട്ടുദ്ധവൻതന്നുടെ യുക്തിയുക്തങ്ങളാം
വാക്കുകൾകേൾക്കയാൽ * അച്യുതൻതാനുംമുനീന്ദ്രരുംസത്യ
മാമത്യൎത്ഥമാതാൎത്ഥമെന്നുപുകഴ്ത്തിനാർ * തന്നുള്ളിലോൎത്തുകൊ
ണ്ടുമന്ത്രിപ്രവരൻ ചൊന്നതുകേട്ടുതെളിഞ്ഞുദാമോദരൻ * ഭൂ
പാലദൂതനോടോതുചൊല്ലീടിനാൻ ഭൂപതിമാരെഞാൻകാത്തു
കൊണ്ടീടുവാൻ * ചിത്തമലക്കേണ്ടപോവുണ്ടാകയാൽ സ
ത്തമന്മാരവരില്ലാതസംശയം * എന്നതുകേട്ടതിനാലുള്ളൊരാനന്ദം
പൂണ്ടു മന്നന്മാരുടെഭൂതന്മാർചെന്നാർ * മാഗധൻത
ന്നെ വധിപ്പിച്ചതാൻ വന്നു * വംശനാശംവരാതെപോ

ത്തീട്ടുവൻ * സത്യമിതിന്നാശങ്കിക്കവേണ്ടുത്തമ പൃഥ്വീപതി
കളോടാശുപോയ്ചൊല്കനീ * എന്നതുകേട്ടവൻ വന്ദിച്ചു
ചെന്നാശു മന്നവന്മാരോടു സർവ്വവും ചൊല്ലിനാൻ * വാർത്ത
കൾകേട്ടു നരപതിവർഗ്ഗവും ചിത്തമുകുന്ദനെ ധ്യാനിച്ചുമേവി
നാർ * നാരദൻതാനും മുകുന്ദനെ വന്ദിച്ചു പാദാംബുജങ്ങളെയും
വാങ്ങിഗമിച്ചിതു * യാദവരാജനെ വന്ദിച്ചു കൃഷ്ണനും മോദേന
താതജനനീജനത്തെയും * വന്ദിച്ചവരെയും കൈകൊണ്ടു
രാമനെ ചെന്നു പുണർന്നനുവാദവും വാങ്ങിനാൻ * മന്ദിരം
പാലിപ്പതിന്നു ബലനെയും പിന്നെയുമുള്ളയാദവന്മാരെയും *
സത്യകിതന്നെയുമേല്പിച്ചു മാധവൻ സദാരം തന്നുടെ തേരി
ലേറീടിനാൻ * സുന്ദരീമാരായനാരീജനത്തെയും നന്ദനന്മാ
രാംശിശുക്കളെയുംതദാ *നല്ലശിബികകൾതന്മേൽകരയേറി
മെല്ലവെ യാത്രതുടങ്ങിനാൻ കൃഷ്ണനും * നാനായുധധരസേനാഗ
ണത്തോടു മാനിതരഥവാജിവഹത്തോടും * ആലവട്ടംകു
ടവെഞ്ചാമരമോടു മാലാലമായകൊടിക്കൂറകളോടും * ഗാ
യകവന്ദിസ്തുതിപാഠകജന ശേഷസ്തുതിജയശബ്ദഘോഷത്തോ
ടും * വാരണവാജിരഥാദിവഹത്തോടും സാരമായുള്ളോരു
വേദധ്വനിയോടും * പ്രദ്യുമ്നനാദിയാം യാദവന്മാരോടു മുമ്പാം
ഗമേവന്നവിപ്രജനത്തോടും * മാർഗ്ഗേനടന്നുകൊണ്ടാത്തകുതൂ
ഹലാൽ ചെന്നവരോരോവനങ്ങൾരാഷ്ട്രങ്ങളും * പിന്നിട്ടു
കൊണ്ടുഗമിച്ചുനദികളും പിന്നെപ്പലഗിരിപൊയ്കകളെന്നി
വ * പിന്നിട്ടുചെന്നുകടന്നുദൃഷദ്വതി പിന്നെസരസ്വതി
യുംകടന്നാദരാൽ * പാഞ്ചാലമത്സ്യാദിരാജ്യങ്ങളുംകടന്നങ്ങു
ചെന്നാനിന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിലെത്തിനാൻ * വന്നിതുകൃഷ്ണനെന്നു
ള്ളതുകേൾക്കയാൽ വന്നാസനത്തിൽനിന്നാപാണ്ഡുതനയനും *
ഗീതവാദിത്രഘോഷങ്ങളോടുംബഹു പ്രീതരായുള്ളോരു ബ
ന്ധുജനത്തോടും * എത്രയുംവേഗേന ചെന്നുമുകുന്ദനെ സ
തംപരംപ്രേമകൻ ഗാഢമാശ്ലേഷിക്കിനാൻ * പാപവിനാശനദേഹ
സംഗംകൊണ്ടുപാപങ്ങളെല്ലാമകന്നിതുഭൂപനും* അശ്രുക്കൾ
വാർത്തുവർത്താനന്ദമഗ്നനായ് വിശ്വൈകനാഥനെനോക്കിനി
ന്നീടിനാൻ * ആനന്ദാശ്രുക്കളോടു ഭീമാദികൾ പൂർണ്ണമൂർത്തി
യെനന്നായാശ്ലേഷിക്കിനാർ * നന്ദജൻധർമ്മജൻതന്നെയുംമാതി

തന്നയുംചെയ്യുന്നഭിവാദ്യന്മാരാൽ * മാധവനഞ്ജസാന്ത
ന്നെപ്പുണർന്നുകൊ ണ്ടാധിയുംതീർന്നുകരംപിടിച്ചീടിനാർ *
മന്ദിതനായതുംകൃഷ്ണപാദാംബുജ മാർദ്ദനമായോടഭിവാദ്യവുംചെ
യ്തിതു * വിപ്രരെക്കേശവൻനന്നായ്നമസ്കരി ച്ചപ്പൊഴവ
ന്ദിച്ചിതുകതവീരനും * സൃഞ്ജയകേകയകൌരവന്മാരെയും
കണ്ടുവിമലാചാരൻമാനിച്ചിതേററവും * നർത്തനഗാനവാദ്യ
ങ്ങളാൽകൃഷ്ണനെ ചിത്തമോദത്തൊടെസേവിച്ചിതവരും *
നൃത്തവുംചെയ്തുകൊണ്ടന്തണശ്രേഷ്ഠത മുത്തമപൂരുഷൻത
ന്നെപ്പുകഴ്ത്തിനാർ * ഇത്തരംഘോഷിച്ചുപാണ്ഡവന്മാരുമായ്
സന്തോഷംകൃഷ്ണൻനടകൊണ്ടശേഷം * ഇന്ദീവരാക്ഷനെൻവന്ന
തുകേട്ടാശു സുന്ദരിമാരാംപുരസ്ത്രീജനങ്ങളും* കൃത്യങ്ങളെല്ലാം
വെടിഞ്ഞുകൊണ്ടോടിവ ന്നത്രയുംമോദേനമാളികമേറിനാർ
അന്നേരമാശുമുകുന്ദനുംകാന്തമാ യെണ്ണിച്ചമണ്ടംവരുന്നതുക
ണ്ടവർ* പുഷ്പവർഷങ്ങളുംചെയ്തുമനസ്സുകൊണ്ടുല്പലനേത്രനെ
ഗാഢംപുണർന്നതേ * നല്ലകടാക്ഷങ്ങൾകൊണ്ടുകുശലങ്ങൾ
ചൊല്ലിയനേരംപറഞ്ഞിതുതങ്ങളിൽ* എന്തൊരുഭാഗ്യങ്ങൾ
മുന്നംമുകുന്ദന്റെ കാന്തമാരാമിവർചെയ്തതിതെല്ലമേ* കന്ദർപ്പ
രൂപത്തെനിന്ദചെയ്തീടുന്ന സുന്ദരരൂപനാംകൃഷ്ണനോടുംമുദാ*
കാമസുഖത്തോടുസൌഖ്യമായ്പ്പോരുന്ന കാമിനിമാരുടെപുണ്യ
മോർത്തീടുകിൽ* കുററമില്ലെന്നുചെയ്യുവരൊക്കയും ചുററുമു
കുന്ദനെനോക്കിനിന്നീടിനാർ* പൌരജനങ്ങളുംകൃഷ്ണനുംമോദ
മോ ടോരോതരം കാഴ്ചയുംവെച്ചുവണങ്ങിനാർ * മന്ദിരസന്നി
ധൌ ചെന്നാരനന്തരമു സുന്ദരിമാരാകുമന്തഃപുരജനം * വ
ന്നെതിരേററുകൊണ്ടുപോയീടിനാർ ചെന്നുമുകുന്ദനുംമന്ദി
രംപുക്കതേ * ഉല്പലനേത്രൻവരുന്നതുകേട്ടാശു തൽപുരമു
ന്നലംകരിച്ചീടിനാർ * നല്ലൊരലംകാരഘോഷങ്ങൾചൊ
ല്ലവാ റില്ലാതുകഞ്ചൊരൈശ്വര്യമോടുമേ * ത്രിലോകേശ
നായിരുന്നോരെൻതന്നുടെ പുത്രനാംകൃഷ്ണനെക്കണ്ടൊരുകുന്തി
യും * സന്തോഷംതല്പത്തിൽനിന്നെഴുനീററുചെ ന്നത്രയുംസ്നേ
ഹേനനന്നായ്പ്പുണർന്നാൾ * ആനന്ദമൂർത്തിയാംകൃഷ്ണന്റെമു
ഖം പാർത്തുതാനന്ദാശ്രുക്കൾവർഷിച്ചുകുന്തിയും * കുന്തിയെകൃ
ഷ്ണനഭിവാദ്യവുംചെയ്തു കുന്തിയുമാശീർവ്വചനങ്ങൾചൊല്ലി

നാർ * കൃഷ്ണയും സോദരിയായ സുഭദ്രയും കൃഷ്ണപാദാബ്ജം വന്ദ്യം
ചെയ്തു ഭജിയാ * യോഗികൾക്കൊക്കെ ഹൃദ്യപ്രദായകനാം ഭഗ
ഗോപാലൻ നിജ ഗേഹ ചരികയാൽ * ഭക്തിപരവശനായ ധ
ർമ്മജൻ ശക്തനായ്തന്നെ പൂജ ചെയ്തീടുവാൻ * സത്വരം
ചിത്തമുറപ്പിച്ചു ധർമ്മജൻ ചിത്തമോദത്തോടു പൂജിച്ചു കൃഷ്ണനെ
നല്ലൊരു മണിഗൃഹം തന്നിൽ വസിപ്പിച്ചു നല്ല കഥകളും ചൊല്ലിവാ
ണീടിനാൻ * കൃഷ്ണനോടൊന്നിച്ചു വന്ന ജനങ്ങളെ ജിഷ്ണുവുമെ
ത്രയും സൽക്കരിച്ചീടിനാൻ * കുന്തി തൻ വാക്കിനാൽ പാഞ്ചാ
ലപുത്രിയും ചെന്താമരാക്ഷന്റെ കാന്താജനങ്ങളെ * ഓരോ
മണിഗൃഹെ വേറെ വസിപ്പിച്ചു പരമാനന്ദേന സൽക്കരിച്ചീ
ടിനാൾ * വസ്ത്രാഭരണാംഗരാഗമാല്യങ്ങളാലെത്രയും പ്രീ
തി വരുത്തി പാഞ്ചാലിയും * പിന്നെയും വേണ്ടുന്നതൊക്കെയും
ഭദ്രയും നന്നായവർക്കു പ്രസാദം വരുത്തിനാൾ * ഇങ്ങിനെ
പാണ്ഡവന്മാരും മുകുന്ദനും തിങ്ങിന മോദേന തത്ര വാണീടി
നാർ * ലോകൈകനാഥനോടൊത്തു വസിക്കയാൽ ശോക
ങ്ങളും തീർന്നു പാണ്ഡുതനയരും * ബന്ധുക്കളും പുരവാസിജനാ
ങ്ങളും സന്തോഷവാരിധിയിൽ മഗ്നരായ് മേവിനാർ * രണ്ടുമെട്ടു
പത്തുമദ്ധ്യായമിന്നു ഞാൻ സുന്ദരിമാരെ ചുരുക്കമായ് ചൊല്ലി
നേൻ *

— * —

അങ്ങൊരുനാൾ മയനിർമ്മിതമാം സഭ തന്നിൽ മുകുന്ദനും
ഭ്രാതൃജനങ്ങളും * മിത്രഭൃത്യാമാത്യമന്ത്രി പുരോഹിത സത്തമ വി
പ്രപുരോഹിതന്മാരോടും * ഒന്നിച്ചു മേവുന്ന നേരം യുധിഷ്ഠിരൻ
വന്ദിച്ചു കൃഷ്ണനോടിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ * മല്ലവിലോചന കൃ
ഷ്ണ ജയ ജയ കല്യാണരൂപ മുകുന്ദ ജയ ജയ * നാരായണാനന്ത
ദേവ ജയ ജയ കാരുണ്യവാരിധേ നാഥ നമോസ്തുതേ * ലോകര
ക്ഷാർത്ഥമായ്‌ മന്നിൽ പിറന്നൊരു ലോകൈകനാഥനായ വിഷ്ണു ഭഗ
വാൻ * ഇന്നെന്റെ ഗൃഹേ വന്നതു കാരണം എന്നുടെ ജന്മസാഫ
ല്യവും വന്നതേ * നിന്നുടെ ഭക്തന്മാർക്കുള്ളോരിനിക്കിന്നു തന്നു
വല്ലോ സർവ്വഭോഗങ്ങളും ഭവാൻ * വേണ്ടുന്ന സൌഖ്യങ്ങളെ
ല്ലാം വരികിലും ഉണ്ടാകാ താപമാക്ഷേ മോഹമതിൽ പാരം * എന്നുമേ
മോഹത്തിനാറാമില്ലായ്കയാൽ ചിന്തയൊന്നങ്ങുപേക്ഷിക്കുന്നു

ഞാൻ പിന്നെ * മുഖ്യമായുള്ളൊരശ്വമേധംകൊണ്ടു ശക്രാദി
കളാം തൃദീയകലകളെ * ഇന്നു ജയിക്കണമെന്നൊരാഗ്ര
ഹമെന്നുള്ളതു വരുത്തണം ഭവാനിഹ * നിന്നുടെ ഭക്തജ
നമഹത്വങ്ങളെ മിന്നു ബോധിപ്പിക്കേണമെല്ലാർക്കുമേ * എ
ന്നുരകേട്ടതിൽ ചൊല്ലിയ കൃഷ്ണനും, നമ്മുടെ പാരിലുതോന്നിയത
ത്രയും * താപസദേവപിതൃഗണമൊക്കെയും ഭൂപതിമാരുമിതര
ജനങ്ങളും * ഞാനും തെളിഞ്ഞീടുമെന്നിതു ചൊല്ലിയൊരു മന
വവീരവരാംതവ കീർത്തിയും * എന്നുള്ളകേട്ടിന്നു ദിഗ്ജയ
മൃശചെയ്യ വാനവർക്കുടക്കും കൂട്ടകസ്തരം * ലോകപാലോപ
മന്മാരാം സഹജന്മാർ പോകവേണം ദിഗ്ജയത്തിനായിട്ടിപ്പൊ
ഴ് * തുക്കംജയിച്ചുകൂടാത്തുള്ളാരെന്നായ മേക്കിൽ ഭവാൻ
ഭക്തിയെ കൊണ്ടുജയിച്ചതു * ഇത്ഥം മുകുന്ദന്റെ വാക്കുകൾ കേ
ക്കയാ മൈത്ര്യവും സന്തോഷമോടു യുധിഷ്ഠിരൻ * സേനയോ
ടൊന്നിച്ചു സോദരന്മാരെയും മാനിച്ചു ദിഗ്ജയത്തിന്നങ്ങയച്ച
തേ * ഉത്തരദിക്കിന്നയച്ചു വിജയനെ തെക്കിഴക്കോട്ടുവായു
സുതനെയും * ദക്ഷിണഭാഗേ സഹദേവനെ തൽക്ഷ
ണം പശ്ചിമഭാഗേ നകുലനെ * ഇങ്ങിനെ കല്പിച്ചയച്ചിട്ടു
പിന്നെ മങ്ങാതവമ്പോടുമവർകളും * ചെന്നുഭൂപാലരെ
വെന്നുകൈവെകീടാതെ വന്നാരസംഖ്യമായുള്ള ധനത്തോടും *
മോദേന വിത്തങ്ങളൊക്കയും ധർമ്മജ പാദാന്തികെ വെച്ചു വന്ദി
ച്ചുനാൽവരും * മന്നവനാം ധർമ്മസൂനു ചൊന്നതി
ല്ലെന്നതുകേട്ടു ധർമ്മാത്മജൻ * ചിന്താകുലത്തുളവാസികൾക്കേശ
ന്തരെ ചെന്താമരാക്ഷനായുള്ള ദാമോദരൻ * ബലഭദ്രാനുജ
ൻ ഭൂപതിശ്രേഷ്ഠനാം ധർമ്മജൻ ചൊന്നവരെയക്കയറിയിച്ചു *
അപ്പൊഴിതാനും വിജയനും ഭീമനും വിപ്രവേഷം പൂണ്ടു ചെ
ന്നവിടീതരായ് * എത്രയും ബ്രാഹ്മണകേതനാംപ്രഭോ ട്ടന്ത
രപ്പൂതനിത്താലം ചൊല്ലിനാൻ * ഭോജശീലന്മാരിൽമുമ്പുള്ള
ഭൂപതേ ധീരനായുള്ളോരതിഥികളെങ്ങളും * നിന്നുടെ കീ
ർത്തികേട്ടത്രയും ദൂരത്തു നിന്നുവന്നീടിനാൻ കിഞ്ചനകാംക്ഷമാ
യ് * ഞങ്ങളെ മടിക്കേണ്ടതിന്നുമടിയാതെ മംഗലശീലതരിക
വേണം ഭവാൻ * സത്യഹരിശ്ചന്ദ്രനും ബലിയെന്നതും മൂത്ത
മൻ മാന്ധാതാവും ശിബിഭൂപനും * വ്യാധൻ കപോതവുമെന്നി

വരരാക്കയും സാധിച്ചുകൃതിയുമില്ലരോനത്തിനാൽ * ഇത്ത
രംകൃഷ്ണൻ്റെവാക്കുകൾകേൾക്കയാൽ ചിത്തതാനിനച്ചാൻഭ
രാസനഭാഷ്പനം * നല്ലൊരുതാൺതഴമ്പുണ്ടിവർക്കാക്കയും
കല്യാണരൂപവുംശരീരനാദവും * എന്നിവലക്ഷണമുണ്ടാ
ക്കരിക്കയാ ലിന്നിവരന്തണരല്ലെന്നറിഞ്ഞു ഞാം * കണ്ടുപരിച
യമുണ്ടെന്നതോന്നുന്നി തുണ്ടിവർക്കുപാലരെന്നതന്നാവതും *
ആരെന്നിരിക്കിലുമിന്നിവർചൊന്നതു ചെയ്കകൊടുക്കുന്നതു
ണ്ടെന്നിരിപ്പാരെ * ജീവനംപോലുമെടുത്തുതന്നൽകുവൻ
ജീവനാശപനംവിപ്രാർത്ഥമല്ലയോ * വിപ്രവേഷംപൂണ്ടുവ
ന്നോരുവിഷ്ണുവി നപ്പാരെസവ്വവുംനൽകിമഹാബലി * ഇ
ന്നുമവനുടെകീർത്തിനടക്കുന്നി തെന്നറിയാഞ്ഞിട്ടാചൊല്ലുന്ന
ല്ലവൻ * ഇത്ഥംനിനച്ചവൻമാധവനോടുചൊല്ലിനാ നന്തമവി
പ്രരേവേണ്ടതുചൊല്ലുവിൻ * എന്നുടെമൂർദ്ധാവുവേണമെ
ന്നാകിലും തന്നീടുവൻഞാനതിനില്ലസംശയം * എന്നതുകേ
ട്ടാത്തുകൃഷ്ണനുംചൊല്ലിനാ നിന്നുമഹീസുരരല്ലനടന്നവരും
മന്നവന്മാരെന്നറികനീഞങ്ങളു ംരന്ദ്ധു ബലമത്തനറികവേ
ണം ഭവാൻ * ഗാണ്ഡീവമുള്ള വിജയനിവനൊരു പാണ്ഡ
വൻഭീമനാപരനമഹീപതേ * നിന്നുടെശത്രുവാംകൃഷ്ണനാക
ന്നതൊ നൊന്നതുകേട്ടുചിരിച്ചിതുഭൂപനം * പാരമായ്കോപി
ച്ചുപിന്നപ്പുറത്തിതു ഭീരുവാം നിന്നോടുപോർചെയ്കയില്ല
ഞാൻ * എന്നുഭയപ്പെട്ടുചെന്നുജലധിയി ലിന്നുവസിക്ക
ന്നുമൂഢനല്ലോഭവാൻ * എത്രയുംദുർബ്ബലൻകോമളനഞ്ഞാൻ
ശകതനാം ഭീമനോടിന്നുപൊരുതുവൻ * എന്നുപറഞ്ഞുഗദ
യുമെടുത്തവൻ നന്നായൊരുഗദഭീമനുംനൽകിനാൻ * പി
ന്നെപ്പരസ്പരമുണ്ടായസംഗരം നന്നനന്നെന്നുപറഞ്ഞുകൂട്ട
മമ * ഘോരഗദകൊണ്ടുതല്ലുകളേല്ക്കയാൽ പാരമായ്ചോര
ചൊരിഞ്ഞിതിരുവർക്കും * തമ്മിലടിക്കുന്നശബ്ദമഹാദ്ഭുതമു
ലംബോധമാർക്കുമുണ്ടാകുന്നപോരതു * നല്ലഗദായുദ്ധകൌശലം
കാൺകയാ ലെല്ലാജനങ്ങളുംവാഴ്ത്തിനിന്നീടിനാർ * ചോര
ചെന്നൊപ്പിച്ചുപൊടിഞ്ഞുഗദകളും പിന്നെയവർമുഷ്ടിയുദ്ധം
തുടങ്ങിനാർ * മുഷ്ടിയുദ്ധംചെയ്തുനിന്നാർചിരകാല മൊട്ടുമെ
ങ്ങുമില്ലാശ്ചര്യമാർമ്മധവൻ * തന്നുടെതമ്പുരുചെയ്തവ്യാകു

മേൻ തന്നുടെ ഗാത്രത്തിലാക്കീട്ടുസത്വരം * രണ്ടുപൊളിയാ ക്കിമറിയിട്ടീടുവാൻ കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണനും സംജ്ഞയാകാട്ടി നാൻ* അപ്പോളറിഞ്ഞിട്ടു ബുദ്ധിമാൻ ഭീമനും പിളർപ്പതിനുള്ള സ മയവുംപാർത്തവൻ * പാപിയായുള്ള ജരാസന്ധപാദ മകോ പോടുതലയിൽ തള്ളിയിട്ടപ്പൊഴെ * ചെമ്മെന്നതൽപാദം ചവി ട്ടിയുറപ്പിച്ചു നിന്നന്യപാദം കരണേപിടിച്ചുടൻ * വാരണേ ന്ദ്രൻപനമ്പീറുന്നതുപോലെ രണ്ടുപിളർന്നങ്ങിട്ടീടി നാൻ ദൂരവെ * ഹാഹാഹരിഹരിയെന്നു ജനങ്ങളും മോഹന മെന്നുപറഞ്ഞു നിന്നീടിനാർ * ഭീമനെ പുണ്ണുവിജയനും കൃ ഷ്ണനു മാമോദമോടെ ടൂറവേ തഴുകിനാർ * തൽപുത്രനായ സ ഹദേവനു പരന്ന തൽപുരം വാഴിച്ചു ദാമോദരൻ * കാ രുണ്യമോടും നരപതിവീരരെ പാരാതെ ബന്ധനം വേർപെടു ത്തീടിനാൻ * ബോധമോടെഴുപത്തുമൂന്നതാമദ്ധ്യായ മിന്നുപൂർണ്ണമായ്ചൊല്ലിനാൻ *

മുന്നിലിരിപത്തിനായിരത്തെണ്ണൂറു മന്നവന്മാരെ ജരാസ ന്ധമന്നവൻ * ബന്ധിച്ചവർകളെ കൃഷ്ണദാമോദരൻ ബ ന്ധനം വേർപെടുത്താനന്തരം * സുന്ദരവക്ത്രവും പൊ ന്നിൻകിരീടവും മന്ദസ്മിതങ്ങളും കർണ്ണപാശോഭയും * നാലു ഭുജങ്ങളും കൌസ്തുഭവും വനമാലയും ശംഖചക്രാബ്ജഗദകളും* ശ്രീവത്സവും തനുഭൂഷണശോഭയും പീതനിവസനം വസിക്കു മുരവും * കാഞ്ചീഗണങ്ങളും ചാരുഹാരങ്ങളും പൂണ്ടോരു ലാവണ്യപൂർണ്ണപദങ്ങളും * ഇത്തരം വിഷ്ണുരൂപാമൃതം കണ്ടോ രു തൃപ്തിയോടക്കാലം നരപതിവീരരും * വന്ദിച്ചു നന്നായ്സ്തു തിച്ചുചൊല്ലീടിനാർ നിന്തിരുവടി കണ്ണാ പാഹി ജഗത്പതെ * മാധവൻ ബന്ധനാൽ പെട്ടുഴന്നീടുന്നോരെ മായാധരൻ മുകുന്ദ മഗ്ന്യമാക്കുന്നതെ * മംഗലമായ ഭവൽപാദത്തെ സംഗതിവ ന്നിങ്ങിങ്ങളെങ്ങൾക്കിതു കാലം * നിന്തിരുവടിയായ മഹിമയാക യാൽ മുന്നം മഹീപാലരെന്നോർത്തങ്ങളും * എത്രയും പാ രംമതിച്ചുവല്പഭം ചിരത്തിലുള്ളൊരു കാലംകഴിഞ്ഞുപോ യ് * ഇന്നു ഭവൽകൃപാബലമുണ്ടാകയാൽ വന്നിതു നിങ്കലെ ഭക്തിഞങ്ങൾക്കഹോ * ത്വൽപാദഭക്തിക്കിളക്കംവരാതെക ണ്ടെപ്പൊഴും നിന്നെ സ്മരിച്ചു വസിപ്പാൻ * നന്നായനുഗ്ര

ഹിച്ചീട്ടകണ്ണങ്ങളെ യെന്നപാണ്ഡവർ വീണുവണങ്ങിനാർ * ദ്രൗപതിമാരോടരുൾചെയ്തു മാധവൻ താപവും കൈവിട്ടുവാണു കൊൾകെവരും * ഇന്നുതുടങ്ങി മൽഭക്തിയും നിങ്ങൾക്കു നന്നായുറച്ചീടുമതിനില്ലസംശയം * വിത്തദാരിദ്ര്യാദിദുഃഖങ്ങളിൽ നിങ്ങൾക്കു ചിത്തവിരക്തി ഭവിച്ചു ഭാഗ്യോദയാൽ * മുന്നം ഉല്പന്നം ഹേഹയനൃപനും പിന്നെദശഗ്രീവനും താനും നരകനും * എന്നിവരൈശ്വര്യമത്തരായ്‌ ലോകയാൽ വന്നിതുനാശമവർക്കെന്നറികെടോ * എന്നതുകൊണ്ടു മഹങ്കാരം കൈവിട്ടു മന്നിടം ധർമ്മേണ പാലിച്ചു നിത്യവും * വേദജ്ഞന്മാരെ ലാളിച്ചു സഹിച്ചു ധർമ്മങ്ങളും നന്നായ്‌ മറപ്പൊണ്ണമായ്‌ ചെയ്യുമാറാക * എന്നെയും ധ്യാനിച്ചു വാണുകൊണ്ടാൽ പുനരെന്നോടു ചേരുമതിനില്ലസംശയം * ഇത്ഥമവരോടരുൾചെയ്തു മാധവൻ ചിത്തകാരുണ്യം ദ്രൗപതിമാരെയും * സ്നാനപാനാശനവസ്ത്രാഭരണാദി നാനാപദാർത്ഥങ്ങൾകൊണ്ടുമത്യാദരം * സൽക്കരിപ്പിച്ചു സഹദേവനാകൊണ്ടു ദുഃഖങ്ങളും തീർത്തു വെച്ചോരനന്തരം * നല്ലരഥങ്ങളിലേറിപ്പുറത്തായ്‌ ച്ചൊല്ലാർന്നമോടു പുറപ്പെട്ടു മാധവൻ * പാർത്ഥനും ഭീമനുമൊന്നിച്ചു ചാരവെ പ്രസ്ഥാനഭേരിയെ ചന്തംപൊൽ വിളിച്ചിതു * നന്ദസുതൻതന്റെ ശംഖനാദം കേട്ടു വന്നിതു കാഴ്ചയെന്നോർത്തതിതെല്ലാവരും * സന്തോഷം ചെന്നുടി വാദ്യവും ചെയ്യവർ വന്നികൾ ധർമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാർ * നന്ദതനൂജനിൽ പ്രേമമേറുകയാൽ വന്നാരഹോ ഹസ്തിപുരം യുധിഷ്ഠിരൻ * ഒന്നുമേമിണ്ടാതെ നിന്നാനരക്ഷണം വന്നിതാനന്ദം സകലജനത്തിനും * ഉത്തമമാമാശ്വമേധത്തിലദ്ധ്യായമിത്ഥമെഴുപത്തുനാലു ചൊല്ലീടിനേൻ *

—*—

പിന്നെയുധിഷ്ഠിരൻ മാധവൻതന്നോടു വന്നസന്തോഷമോടിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ * ചിന്മയനായ ഭവാനിന്നടെ ശാസന ബ്രഹ്മാദികളും പൂജനമേകയും * എത്രയും ഞെരിച്ചു പൂർണ്ണം പഠിച്ചുടൻ നിത്യവും വന്ദിച്ചു വാഴുമല്ലോ വിഭോ * അങ്ങിനെയുള്ളൊരു ഭവാനെക്കാണുവാൻ ഞങ്ങളിൽ കാരുണ്യമുണ്ടാകകാരണം * ഭൃത്യകാര്യങ്ങളും ഞങ്ങൾക്കു ചെയ്യുന്ന ഭ

ക്ഷത്രിയരൊരാനന്ദമതായൊന്നും * ഇതുപോൽ പറഞ്ഞതൊരു മുനീന്ദ്ര
ജനമൊന്നുപ ദ്രുതമിങ്ങുവരികെന്നിരുന്നാരം * ദൈവതാ
വ്യാസനുമന്നുമരതമാണ വീതിഹോത്രാദികളോടുമിനനോ
ടും * മൈത്രേയകണ്വവസിഷ്ഠാദികളെയും പ്രീതിയോടാമുനി
കശ്യപവർഗ്ഗാദി * വൈശമ്പായനപരാശരഗൌതമാദികളെയും ത്രി
ലോകപൂജ്യരാമവരെല്ലാവരെയും * നാനാദിക്കിലുമുള്ള ഭൂ
പതികളും വന്നിരുന്നുടനിതൊന്നോടും * വന്നു ധൃ
തരാഷ്ട്രനുപനമ്പുത്രനും പിതാമഹൻ ദ്രോണർ കൃപർ കർണ്ണാദിയും *
എത്രയും ശ്രേഷ്ഠനാകിയ വിദുരനും ഉത്തമസ്ത്രീകളും ഗാന്ധാരിമാ
യും * നാലുവർണ്ണങ്ങളിലുള്ള ജനങ്ങളും ഉത്സാഹമോടൊത്തു
വന്നുനിറഞ്ഞിതു * എണ്ണമില്ലാതുള്ള പൊൻപാത്രങ്ങളും സുവ
ർണ്ണപാത്രങ്ങളും കണ്ടുജനങ്ങളും * വിസ്മയമാനന്ദരായും
പിന്നെ ധർമ്മസുതനായ വാഴ്ത്തിനിന്നീടിനാർ * താപസന്മാ
രെയും ധർമ്മസുതനായ ഭൂപതിശ്രേഷ്ഠനുമമ്പൊടുശാലയിൽ*
യജ്ഞദീക്ഷനാമതായോടും വിധിപോലെ യജ്ഞക്രിയകളെല്ലാമുട
ന്റെ നന്നായി * ധന്യരാമുള്ളോരു താപസശ്രേഷ്ഠരും വന്നു
സദസ്സിൽ നിറഞ്ഞിതന്നീടിനാർ * എത്രയും സന്തോഷമോ
ടു വിപ്രാദിയാം സമസ്തജനങ്ങൾ വന്നീടിനാർ * ഇങ്ങി
നെ യജ്ഞമതുടങ്ങിനാരന്നേരം മംഗലം വന്നിതു ലോകത്രയത്തി
നും * അന്നപാനാദികൾ കൊണ്ടുജനങ്ങൾക്കു വന്നൊരു സ
ന്തോഷമെന്തു ചൊല്ലാവതും * സത്യവ്രതനായ ധർമ്മദേവാ
ത്മജൻ സത്തമന്മാരായ ജനങ്ങളെയും * എത്രയും പൂജി
ച്ചു സൽക്കരിച്ചീടിനാൻ പിന്നെയങ്ങവരാശിസ്സുചൊ
ല്ലിനാർ * ഇക്കാലമഗ്രപൂജയ്ക്കുള്ള യോഗ്യത പാർക്കിലാർക്കെ
ന്നതു സർവ്വജനങ്ങളും * അന്യോന്യവാദം തുടങ്ങിനാരെന്നതു
ധന്യൻ സഹദേവനിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ * ലോകൈകനാഥ
നാം കൃഷ്ണനിരിക്കവേ ലോകത്തിൽ മറ്റാരെ വിന്നു പൂജിപ്പതും*
സർവ്വധർമ്മങ്ങളും കർമ്മാദികളും സർവ്വലോകങ്ങളും ജീവസമൂ
ഹവും * എന്നല്ല സർവ്വമാകുന്നതും മാധവനെന്നല്ലയോ വേദ
ശാസ്ത്രാർത്ഥനിശ്ചയം * ആകയാൽ കൃഷ്ണനെ പൂജിക്കിലോ സ
ർവ്വ ലോകർക്കും പൂജിതമായതും നിർണ്ണയം * വൃക്ഷമൂലെ ജലംവീ
ഴ്ത്തിയെന്നാകിലോ തൽക്ഷണം ശാഖകളും തെളിഞ്ഞീടുമേ *

ഇത്ഥംസഹദേവവാക്യങ്ങൾകേൾക്കയാൽ സന്തമനാരതം
സദസ്യരെല്ലാവരും * ആശ്ചര്യമാശ്ചര്യമെത്രയുംയുക്തമെ
ന്നുച്ചരിക്കുന്നു കേട്ടുധർമ്മാത്മജൻ * വ്യാസാദിതാപസമ
ഹർഷാദികളുടെ ശാസനയോടുമെഴുന്നീററുസത്വരം * പ്രീത്യാമു
കുന്ദനെതാനാകവുംകഴുകിച്ചു ചിത്രതരാസനെവെച്ചുകൊണ്ടാദ
രാൽ * പുത്രദാരൈസ്സഹോദരന്മാരോടു മൊത്തുപാദോദകം
ധരിച്ചപ്പൊഴെ * വസ്ത്രാനുലേപനഭൂഷണാദ്യങ്ങളാൽ ഭ
ക്ത്യാമുകുന്ദനെപ്പൂജചെയ്തീടിനാർ * സുന്ദരരൂപനായോരുസ
നാതനൻ തന്നുടെനാഥനെക്കണ്ടുധർമ്മാത്മജൻ * ആനന്ദ
ബാഷ്പങ്ങൾവാർത്തുവാർത്തങ്ങിനെ മനസാനന്ദേനനിശ്ചലം
നിന്നപ്പോൾ * സർവ്വശരീരനായുംധർമ്മജൻതന്നെയും സർവ്വ
ജനങ്ങളുംവാഴ്ത്തിനിൽക്കുംവിധൌ * കൃഷ്ണസ്തുതികൾപലതരം
കേൾക്കയും കൃഷ്ണനെപ്പൂജനംചെയ്യുന്നുകാണുകയും * എന്നിവ
കണ്ടുള്ളോരുകോപിതനായെഴുന്നീററു മന്നവൻചേദീശനിത്തരംചൊ
ല്ലിനാൻ * കാലദേശാവസ്ഥമാനങ്ങളറിയാതെ ബാലവാ
ക്യംകേട്ടുവൃദ്ധജനങ്ങളും * പൂജാർഹനല്ലാതെയുള്ളൊരുകൃഷ്ണ
നെ പൂജിപ്പതുംകണ്ടിരിക്കുന്നതെത്രയും * ജ്ഞാനവിജ്ഞാനത
പോമയന്മാരായ നാനാമുനിവരരാജർഷിമാരെയും * ആദരി
യാതെയക്കൃഷ്ണഗോപാലനെ സാദരംപൂജിച്ചതെത്രയുംനിന്ദ്യ
മാം * നല്ലകുലമാചാരവർണ്ണാശ്രമാദിക ളില്ലവനാരെയുംഭേദ
മില്ലതുമെ * നിത്യശൌചസ്നാനവുംചെയ്യാതെ സത്യവും
ശൌചവുമില്ലാത്തദുർമ്മതി * സ്ത്രീവധബന്ധുദ്രോഹാദിയും
ഗോവധം നാനാവിധപാപങ്ങളുള്ളഗോപാധമൻ * സൽപാത്ര
മെന്നാർത്തുപൂജിച്ചനിങ്ങൾക്കു കല്പാവസാനംനരകവാസം
ഫലം * ഇത്ഥംശിശുപാലവാക്യങ്ങൾകേൾക്കയാൽ സന്ത
മന്ത്രവരാസദസ്യരുംചൊല്ലിനാർ * കഷ്ടമിവനിന്നുചൊന്നതാം
ത്തുവാക്കുകൾ ദുഷ്ടനിവനിതിനില്ലൊരുസംശയം * ത്രൈലോ
ക്യനാഥനാംകൃഷ്ണനെനിന്ദിച്ചു ദുഷ്ടനരകംപതിക്കുമിക്കശ്മ
ലൻ * ദേവന്മാർനിന്ദകൾകർണ്ണത്തിലിന്നി ന്നോവലാനന്ദ
കിലുംപാപമകന്നമെപ്പൊഴെ * അല്ലായ്കിലേവംപാപപൂർണ്ണമസ്സത്ത
മെന്നു ചൊല്ലിസദസ്യരുംവാങ്ങിനിന്നീടിനാർ * നിന്ദാവ
ചനങ്ങൾകേട്ടുതദാചൈവ ശൌരിതാനന്ദമിന്ദിരാകാന്തനവാഴ്ചദോ

ന്തോര * കൃഷ്ണനിന്ദാകഥികൾകേട്ടു സഹിയാതെ ജിഷ്ണുവും
കോപിച്ചെഴുന്നീറ്റു സത്വരം * പാപിയെക്കൊല്ലുവാനായന്നു
പാഞ്ഞടുത്തു ചാപബാണങ്ങളെടുത്തു കാൺകയാൽ * കോ
കനക്ഷിതിനാഥരും കേകയസൃഞ്ജയയാദവവീരരും *
പാഞ്ചാലമത്സ്യരും ചെന്നൊരുമിച്ചുടൻ ചാഞ്ചല്യമെന്യേ ശി
ശുപാലപക്ഷം * സത്വരം വാളും പരിചയും കയ്യിലെടുത്തു പാർത്ഥാ
ദികളെല്ലാം എതിർത്തിന്നതേ * ചെമ്മേ സമരം തുടങ്ങുന്നനേര
ത്തു കണ്ടമോദം വരുമെന്നോർത്തു കൃഷ്ണനും * പെട്ടെന്നു ചക്രമെടുത്തു
ശിശുപാലദുഷ്ടന്റെ കണ്ഠമറുത്തു വീഴ്ത്തീടിനാൻ * ചേദീശദേ
ഹത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു മേദുരമായൊരു തേജസ്സതപ്പൊഴെ *
എല്ലാജനങ്ങളും കാൺകവെ ചെന്നാശു മെല്ലവെ ലീനമായന്ത
നോട്ടു ചേർന്നിതേ * നാരായണജയയെന്നു ജനങ്ങളും വാദിത്ര
നാദമുയർത്തിനീടിനാർ * പേടിച്ചു ചേദീശപക്ഷമായു
ള്ളവർ ഓടിവനാന്തരം പുക്കൊളിച്ചീടിനാർ * എത്രയും
വൈരം മുഴുക്കയാൽ കൃഷ്ണനെ നിത്യവും ചിത്തത്തിൽ നിനച്ചു വസിക്ക
യാൽ * ദുർജ്ജനമാകിലും ചേദിപ്പാലന്നു വന്നു മുകുന്ദനോടു
ള്ള സായൂജ്യവും * തൽക്ഷണമൃത്വിഗ്ജനങ്ങൾക്കു ദക്ഷി
ണ നന്നായ്ക്കൊടുത്തു ധർമ്മാത്മജൻ * നല്ലവഭൃതസ്നാനവും
ചെയ്തു പിന്നെ സുഖമാനിച്ചിതു സസോദരർ * രാജവർഗ്ഗ
ത്തെയും സർവ്വജനത്തെയും പൂജിച്ചു പണമുനൽകി വിട്ടീടി
നാൻ * മുഖ്യമായുള്ളൊരു രാജസൂയത്തെയും പുണ്ഡരീകനേത്രനാം
ദാമോദരനെയും * നന്നായ് സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടെല്ലാജനങ്ങളും
വന്നവഴിക്കു ഗമിച്ചാരനന്തരം * കേതാരിലോപ്യവുംകൈകവ
ന്നതിനെക്കൊണ്ടു ഭക്തപ്രിയനായ കൃഷ്ണനപ്പോഴെ * നന്ദിച്ചു
ധർമ്മജനാദികളെയും കൈക്കൊണ്ടു ചെന്നു നിജപുരം പുക്കുവാ
ണീടിനാൻ * ചേദീശന്മൃതികാരണങ്ങളും സാദരം മു
ന്നമേ വിസ്മരിച്ചീടിനാൻ * നന്ദജകേതനാം ധർമ്മതനയന്റെ വ
ന്ന സമൃദ്ധിയും മാനവും കാൺകയാൽ * ദുര്യോധനൻ
താനിക്കൊട്ടകം തുഷ്ടിയും വന്നീല താപം വളർന്നിതു * ശേഷമു
ള്ളൊരു ജനങ്ങളെല്ലാവരും തോഷവും കൈക്കൊണ്ടു ചെന്നുവാ
ണീടിനാർ * ഉത്തമമാം മഖരാജസൂയത്തെയും മത്രാന്തദുഷ്ട
നാം വൈരസ്യത്തെയും * കാലമതിങ്ങനെ ചിന്തിപ്പവ

ക്കൊരു കാലത്തുമില്ലനരകവാസസംഭ്രമം * മുരവൈരിയോടുമന്ന
മാരാശ്രമത്തിലദ്ധ്യായമഞ്ഞൂറ്റിയെഴുപത്തുംചൊല്ലിനേൻ *

ഇത്തരംമുനിമൊഴിയൊന്നതുകേട്ടളവു ചിത്തമോദത്തോ
ടുരചെയ്തുഭൂപനും *ഉത്തമമായുള്ളൊരാജസൂയംകണ്ടു ചിത്ത
സന്താപംസുയോധനനെന്നതും * വന്നതിനുള്ളൊരുകാര
ണംചൊല്ലുകെന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുമുനിവരൻ * ധർമ്മ
സുതൻതൻരാജസൂയത്തിനു സംബന്ധിമാരായഭൂപാല
രൊക്കയും * വന്നോരശേഷംപ്രവൃത്തികൾചെയ്കയും മന്ന
വൻകല്പിച്ചിതാരാജനങ്ങളെ * വിത്തങ്ങൾസൂക്ഷിപ്പതി
നുദുര്യ്യോധനൻ നിത്യവുംവെപ്പിന്നധിപതിമാരുതി * സ
ജ്ജനപൂജകൾചെയ്വാൻസഹദേവ നർജ്ജുനൻസജ്ജനശു
ശ്രൂഷണത്തിനും * ഭോജ്യാധിപനാക്കിവെച്ചിതുകണ്ണനെ നാ
നാപദാർത്ഥംനകുലൻവരുത്തണം * വിപ്രരെക്കാൽകഴുകി
പ്പാൻകൃഷ്ണനെ കല്പിച്ചുപിന്നെദ്രുപദാദികളെയും * ഓരോ
രോകർമ്മത്തിനാക്കിധർമ്മാത്മജൻ പാരാതെയജ്ഞംതുടർന്നാര
നന്തരം * ഘോഷങ്ങളെത്രയുമന്നുമഹാഘോഷവും സന്തോഷി
ച്ചുവാഴ്ത്തിനാർധർമ്മതനൂജനെ * ചൊരിഞ്ഞോരക്ഷംകഴിഞ്ഞതിന
നന്തരം മോദേനദക്ഷിണചെയ്തുധർമ്മാത്മജൻ * നല്ലോരവഭൃ
തസ്നാനത്തിനായുള്ളോരു മെല്ലെവെയാത്രതുടർന്നുമോദത്തോടും*
ആനതേർകാലാൾകുതിരപ്പടയോടു മാനകദുന്ദുഭിശംഖനാദ
ത്തോടും * വന്ദിസ്തുതിപാഠകന്മാർഘോഷത്തോടു മൃദംഗവ
ണവീണാദിനാദത്തോടും * പാരമലംകരിച്ചുജ്വലിച്ചുള്ളൊരു
നാരീജനപ്പരിവാരത്തോടും * ചെന്നുഗംഗാതടംപു
ക്കൊരനന്തരം വന്നോരുസന്തോഷണാസജ്ജനങ്ങളും * ഗോര
സങ്കുലവാരിളതലങ്ങളും പാരാതെതങ്ങളിലുത്തുതുടങ്ങി
നാർ * തന്നുടെപത്നിയോടൊന്നിച്ചുധർമ്മജൻ നന്നായവഭൃ
തസ്നാനവുംചെയ്തിതു * മന്നരാജനങ്ങളുമപ്പൊഴെഗംഗയിൽ
സ്നാനവുംചെയ്തുഘോഷാരവത്തിനാൽ * പുഷ്പവർഷംചെയ്തു
ദേവസമൂഹവു മപ്പൊഴെവാദ്യങ്ങൾഘോഷിച്ചിതേറവും *
പിന്നെയെല്ലാവരുമൊന്നിച്ചു ധർമ്മജൻചെന്നരമനഗൃഹംപു
ക്കൊരനന്തരം * ചിത്രവസ്ത്രാദികൾകൊണ്ടുജനങ്ങളെ ൭

പ്പിവരെത്തിപ്പുറത്തയച്ചീടിനാർ * എത്രയുംബന്ധുക്കളായ
ജനങ്ങളെ തത്രവസിപ്പിച്ചുസൽക്കരിച്ചീടിനാർ * ധർമ്മജ
പ്രീതിവരുത്തുവതിനായ്ക്കൊണ്ടു ചിന്മയനാകിയദേവകീനന്ദ
നൻ * യാദവന്മാരെപ്പുറത്തയച്ചത്രയും മോദവുംകൈക്കൊ
ണ്ടുതത്രവാണീടിനാൻ * ഇത്തരംധർമ്മസുതനാം നൃപതി ദു
ഷ്കരമായമനോരഥസാഗരം * മാധവനായൊരുപോതത്തിനാ
ലപരം ബാധകൂടാതെകടന്നുവാണീടിനാൻ * ഇത്തരംധർമ്മ
സുതനാംനൃപനുമത്തലകന്നുവസിക്കുംദശാന്തരെ * അ
ന്നാരതംനാൾതിരിയോധനൻധർമ്മജ മന്ദിരമെല്ലാംനടന്നുനോ
ക്കിവിധൌ * ദേവസുരോരഗയക്ഷജനങ്ങൾക്കു മേവമില്ലാ
ത്തൊരുസമ്പത്തുകണ്ടകയാൽ * എത്രയുംപാരമസൂയയുമുൾക്കൊ
ണ്ടവൻ ചിത്തഭ്രമംവളർന്നിതന്നേരം * അന്നൊരുനാളധ
ർമ്മപുത്രനാംനൃപതി തന്റെബന്ധുമിത്രാമാത്യവർഗ്ഗവും * സോ
ദരന്മാരുംകൂടവേയൊന്നിച്ചു മോദേനചിത്രമായുള്ളസഭാന്ത
രേ * സാമ്രാജ്യലക്ഷ്മ്യാവിളങ്ങിവാഴുംവിധൌ കാണ്മതിനാ
യ്ക്കൊണ്ടുദുര്യോധനനൃപൻ * തന്നുടെസോദരന്മാരൊരുമയൊ
ന്നിച്ചു നന്നായലംകരിച്ചുകൊണ്ടുചെന്നീടിനാൻ * തത്രജലസ്ഥ
ലഭ്രാന്തിവരികയാൽ വസ്ത്രമുയർത്തിനടന്നിതുനിർണ്ണയം * പി
ന്നെസ്ഥലമെന്നോർത്തുനടന്നവൻ ചെന്നൊരുവെള്ള
ത്തിൽവീണുമുങ്ങീടിനാൻ * പാണികൾകൊട്ടിച്ചിരിച്ചിതുഭീ
മനും കണ്ടതുമെന്നുംചിരിച്ചുപാഞ്ചാലിയും * ആതു ചിരി
ക്കുന്നതുധർമ്മാത്മജൻ പാരംതടുത്തുചൊന്നാകിലുംവേഗം *
ഇന്ദീവരാക്ഷൻതാനൊട്ടുണ്ടാകയാൽ നന്നായ്ചിരിച്ചിതുക
ണ്ടുസുയോധനൻ * എത്രയുംലജ്ജയുംകോപവുംകൈക്കൊണ്ടു
ഹസ്തിനപുരംപുക്കുവാണീടിനാൻ * ദുർന്നയനായസുയോധ
നനൃപൻ വന്നാരെപരമിത്തരംകാണ്കയാൽ * ഒട്ടുമെസൌ
ഖ്യമില്ലാതെധർമ്മാത്മജൻ കഷ്ടമിതെന്നുപറഞ്ഞുവാണീടിനാ
ൻ ഇന്നിതുഭൂഭാരനാശനകാരണമെന്നോർത്തുമോദിച്ചുവാണിതു
ശ്രീകൃഷ്ണനും * പാപിയായുള്ളസുയോധനൻനൃപനു താപമുണ്ടായതി
നൊന്നൊരുകാരണം * ഇങ്ങനെചൊല്ലീടിനൊരനന്തരംപരീക്ഷി
ത്തു തന്നോടുമാമുനിശ്രേഷ്ഠനുംചൊല്ലിനാൻ * കുലവിഭോ

ചനമാരെ ദശമത്തി ലദ്ധ്യായമാമെഴുപതും ചൊല്ലിനാൻ *
ഇന്നിനിച്ചൊൽവതിനാലാവസ്യങ്ങളിനി ക്കെന്നകിളിയും പോ
ഞ്ഞെടങ്ങീടിനാൾ *

കനകനിറമുടയശുകതരുണി ഇന്നതാമെ കൃഷ്ണലീലാമൃ
തം ചൊല്ലു ചൊല്ലെന്നാലും * മധുമഥനചരിതമതിമധുരമിതു
കേൾക്കയാൽ മാനസംതൃപ്തിവരുന്നതില്ലെത്രയും * സരസിജ
മിഴികളുടെ വചനമിതു കേൾക്കയാൽ സാദരം പൈങ്കിളി
പ്പൈതലും ചൊല്ലിനാൾ * നളിനദളനയനനുടെ മഹിതച
രിതാമൃതം നന്നായ് ച്ചെവി തന്നു കേട്ടുകൊൾകെങ്കിലോ * ന
രപതിയൊടഥ സകലഗുണനിധി മുനീന്ദ്രനും നാരായണൻ
കഥ ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിനാൻ * മഹിതഗുണഗണനിലയ നര
പതിശിഖാമണേ മാധവലീലയിലൊന്നു കേൾക്കവാൻ *
കമലദളനയനനഥ കമതി ശിശുപാലനെ ക്കൊന്നതു കേട്ടു
സഹിയാഞ്ഞു സാല്വനും * നൃപസദസി കുപിതമതി യദുകു
ലമൊടുക്കുവാൻ നന്നായ് പ്രതിജ്ഞയും ചെയ്തു ഗമിച്ചവൻ *
ഗഹനതരവിപിനമതിൽ വിരവിനൊടു ചെന്നുടൻ ഗംഗാധ
രനെ ത്തപസ്സു തുടങ്ങിനാൻ * ഭുവനപതിചരണമതു ഹൃദിക
ലതിനിത്യവും ഭൂമിവരാംശൈഗ കയ്യെള്ളു ഭക്ഷിച്ചവൻ * അനലന
ടെനടുവിലഥ രവികിരണവും സഹിച്ചങ്ങിനെ കാലമെത്ര
ണ്ടു ചെല്ലുംവിധൌ * അധികതരകരുണയൊടു മവനു വര
ങ്ങൾ [illegible] ചന്ദ്രചൂഡൻ പ്രത്യക്ഷനായിതേ * അപ്പൊഴു
തു നൃപതികുലതിലകനതി വന്ദിച്ചു ആനന്ദബാഷ്പാകുലാക്ഷ
നായ്ച്ചൊല്ലിനാൻ * മനുജ ജനവിബുധകുല ദിതിജ ജന്തുവാ
ല നാശവധ്യനായീടണമേ വിഭോ * മനസി വരുകയു
മൊട്ടുതരികെന്നതു വിമാനവും മർത്ത്യജനങ്ങൾ കാണാതെ തപ്പോ
ഴും * സചരിതവരവനിപനൊടിഹ വരമിതേവം സാധി
ക്കുമെന്നരുൾചെയ്തു മറഞ്ഞിതേ * അഥ മയനുമവനി പനുമ
ന്ദിപുരേശനാ മായാസനെസൌഭമൊന്നുണ്ടാക്കി നൽകി
നാൻ * അപ്പൊഴുതു നരപതിയുമതിലഥ കരേറിനാകാശമാ
ർഗ്ഗം ഗമിച്ചിതു സൌഭവും * അഥ നൃപനൊരു പിലബലവിവ

ഹനമതിലൊരിവച്ചാകാശമാൎഗ്ഗേണ ചെന്നജിതശ്രമം * ദന
ജബലസഹിതനതികുപിതനായിട്ടു സാല്വനും ഭോരകപ്പുകളെ
രങ്ങുടനുളുക്കിടിനാൻ * അതിമഹിതവരിഷ്ഠസമമമിതശരധാ
രകളുംബെറനിന്നുവരുന്നതു കാണ്കയാൽ * കിമിദമിതിയദു
ബലവുമഥ സപദി രാമനും കൃഷ്ണതനയനും സാത്യകി വീരനും*
കലിതരസമശരനികരംശശിനമ്മുലക്ഷമായ് കൊണ്ടുതന്ത
തെരെരുകിത്തുടങ്ങിനാൻ * സപദിഭുജചരണശിരഹിത
ഫപുഷ്ടരാൽ സാല്വബലങ്ങളുംവീണുതുടങ്ങിനാർ * അതി
കുപിതമതിസപദി നരപതിവിമാനവു മപ്പോളുവനിതലത്തി
ലിറങ്ങിനാൻ * അഥ സകലയദുവരന്മവനിഗതനൃപവു
മാലോക്യ സാല്വനിവനെന്നറികയാൽ * സപദിബഹുശര
നിരകളുഴകൊട്ടു ചൊരിഞ്ഞുതേ സാല്വനുംബാണങ്ങളുടനുളുകി
ത്തുടങ്ങിനാൻ * ഇരുപുറവുമധികബലമവനിയതിൽവീണു
പൊ യിത്തരുമുണ്ടായ യുദ്ധകോലാഹലം * പരിചിലനാട്ടുനൃ
പതിയുടെബലവതിശരങ്ങളാൽ പ്രദ്യുമ്നവീരനുംമോഹിച്ചു
വീണുതേ* സരസിജനയനനന്ദനവിപുലഥമപ്പോഴെ നൃ
തനുംപിൻനോക്കിവാങ്ങിനിന്നീടിനാൻ * കമലദലനയന
നന്ദനനെപ്പൊഴുതുകൃഷ്ണയുംകൈവിട്ടുനൃതനോടിതമ്മംചൊല്ലി
നാൻ * പലനൃപതിസദസിമമരഥമിതുഭീമനിന്നു പിൻ
നോക്കിവാങ്ങിച്ചതെത്രയുംനിന്ദിതം * കലഹമിവിയദുവരരി
ലൊരുജനമതെങ്കിലും കണ്ടുണ്ടോനിതിരിച്ചുപോരുന്നതും*
അഭയമിദമിനിവിരവിൽമമരഥമിതംഭവാ നമ്പോടരികിലങ്ങ
നൊരെക്കൂട്ടീടുക * അമലമതിഹരിസുതനമിതിസപദിചൊല്ലി
നാ നദ്ധ്യായമേഴമെഴുപത്തുംചൊല്ലിനേൻ *

———

അഥരഥവുമതിജവമൊടരികലവധത്തിനാ യ
മ്പോടുസാരഥിതാനുംനടത്തിനാൻ * തദസമൊടുശരനിരക
ളനവധിചൊരിഞ്ഞൊരു തദ്രിണീനന്ദനൻപാരത്തടുക്കവെംവി
ധ്യെ * നൃപതിയുടെകരിതുരഗരഥമനുജസഞ്ചയം നഷ്ടമാ
യ്പ്പോന്നതുകണ്ടുബലാധിപൻ * പരുഷമൊടുശരനിരകളനവ
ധിപൊഴിച്ചുതേ പ്രദ്യുമ്നനോടു വധിച്ചാനവനേയും * മതി
തെളിവൊടിരുപുകൽസമരമതുചെയ്തു പർ മൂൎച്ഛാമ്പൂരി

നംചെയ്താരനന്തരം * ദുരിതഹരനഖിലജഗദധിപതിജ
നാർദ്ദനൻ ദ്വന്ദ്വമിതുകണ്ടാശുപലവിധംകണ്ടകന്മാരൽ * യുദ്ധ
നായവിജയമുഖനൃപതികളൊടതിപ്രൗഢ യാത്രയുംചൊല്ലിപ്പു
റപ്പെട്ടസത്വരം * പവനസമജവമൊടുടനിജ ഭവനസന്നി
ധൌ പുക്കാനന്നേരത്തുകണ്ടിതുസാല്വനെ * ഭവനമതുമുപ
വനവുമതുലപരിഘങ്ങളും മർദ്ദിച്ചതുകണ്ടുകോപിച്ചുകൃഷ്ണനും
അതിജവമൊടിവനെവധശിരസികാൽവെച്ചു നന്ദന
നാചിന്തിച്ചുസാല്വനുമൊടെത്തിനാൻ * സപദിനൃപവരനു
മൊരുവിപുലഗദയാൽകൃഷ്ണ സാരഥിതന്നുടെമാറിടമെയ്തിതു
തേ * സപദിയരിപതിയുമതുനിലസദൃശമാക്കിനാൻ സാല്വ
നെയുംപുനരെയ്തുപിളർന്നുതേ * വിഗതഭയമഥനൃപനമൊരു
ശരമെടുത്തുടൻ വാമകരത്തിന്മേലെയ്തിതുകൃഷ്ണനെ * തദനു
ഹരികരകലിതകനകമയശാർങ്ഗവും താഴത്തുവീണിതുചിത്രമ
ത്രേതുപോലെ * സകലജനമതുപൊഴുതുഭയവിവശചിത്തരാ
യ് സാല്വനട്ടഹാസംചെയ്തിതുചൊല്ലീടിനാൻ * കമതിവര
നൊരിരസിസദസിശിശുപാലനെ കൊന്നിവയൊന്നീചതി
ച്ചുലമതെ * വിഗതഭയമിഹ സമരഭുവികിമപി നില്ക്കിലോ
വൈകാതെനിന്നെയുംവഴിയമാലയെ * ഇതിനൃപതിവച
നമതിപരുഷമഥകേൾക്കയാ ലിന്ദീവരാക്ഷനവനോടുചൊ
ല്ലിനാൻ * അരികളൊടുപടപൊരുതുമുല്ലവിലതിനിന്ദ്യമാം
മാത്മപ്രശംസയാകിംഫലംമൂർഖനെ * സമരമതുവിഗതഭയ
മഴകിനോടുചെയ്യുന്നിസംസാരമാർഗ്ഗമെയുമഹാജയംചൊരാ * ന
രകരിപുമഴുരമിതിനൃപതിയൊടുരച്ചുടൻ ന്യൂഗദമെടുത്തതാ
ന്നൊറിഞ്ഞീടിനാൻ * നിജശിരസികലിനതഗദയതുപതി
കയോ ചൊന്നുവിറച്ചുമറിഞ്ഞിതുസാല്വനും * അതുപൊഴു
തിലൊരുപുരുഷനാഗമലനത്തിനോ ടത്യന്തദുഃഖനായവനു
ചൊല്ലീടിനാൻ * തവജനനിവചനമിതുനിശമയമഹാമതെ
താതനെബന്ധിച്ചുസാല്വനുംകൊണ്ടുപോയ് * പരവശത
പെരുകിനാനതയർക്കകളൊക്കെയും പാലിച്ചുകൊൾകെന്നു
മെന്നുമുരചൊല്ലിനാൾ * ഇതിപരുഷവചനമതുസമയമഥ
കേൾക്കയാ ലിത്തരംചിന്തിച്ചുശോകനാകൃഷ്ണനും * മഹിത
ഭുജബലയുതയാമ സഹജവീരനും തസ്യതൻപ്രദ്യുമ്നനുംയുയു

നന്നം * പലതുമിവരതിബലികളവിടമേറ്റവുംവിലസി പാ
പിയസാല്വൻതോട്ടുമാജ്ഞാകനെ * മനസിബൂറ്റവിവ
ശതായമടിമപൊരുതുമാത്രതി മദനനായ്കൂള്ളൻവസികെ ദ
ശാന്തരെ * നിജജനകസഹിതനതികുപിതമതിസാല്വനം
നില്ക്കുന്നതുംകണ്ടുപുഷ്കരവീഥിയിൽ * അഥകമതിനരപതി
യുമധികതരഹാസമോ ടംബുജലോചനൻതന്നോടുചൊല്ലി
നാൻ * അയിപടപൂദമതപജനകനെന്നിതാകല മാത്രു
ണതന്നിന്നുവധിപ്പതുകാണുകനീ * ജളതയോടുനിജജനകവധ
വുമിഹകണ്ടഹോ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്തിനനീവൃഥാ * പ
രിഭവമിതിന്നുവളജബലവുമുണ്ടെങ്കിൽ പാലിച്ചുകൊൾക
നീമൂഢശിഖാമണെ * കുമതികളിൽ വിരുതുടയനൃപനിതി
പറഞ്ഞാറ്റുകൊന്നിതുതാതനെമായയാൻകണ്ടുവ * ജന
കനുടെതലയുമുടനവനിയിൽ വീണിതു ജല്പിച്ചുനിന്നാരു
സാല്വൻമറഞ്ഞിതു * ഉദയമതിൽവളരുമൊരുകരുണ
യൊടുകൂടുന്നം ഹാഹേതിതാസ്ലീതിമോഹിച്ചുവീണിതു *
തദനുമുകുന്ദനപി ജനമായമോഹവും തീർന്നുതെളിഞ്ഞു
ണാകംെ ശാന്തരെ * പുരുഷരനായകജനകനുടെതലയുമെ
ങ്ങുമെ പാർത്തുകാണാഞ്ഞയാൽവിസ്മയിച്ചീടിനാൻ * മധുമഥ
നനതുപൊഴുതുശാല്വപതിതന്നുടെ മായമെന്നുള്ളതറിഞ്ഞു
കോപത്തൊടും * നിരവധികശരനികരങ്ങളുവിചിട്ടിതു
നീചുവെച്ചെന്നുപരന്നശരങ്ങളും * സ്ഫടികമണിഗണസ
ഹിതമഖസംഗരം സാല്വവിലങ്ങളും ചൂർന്നുവീണീടിനാർ *
സ്ഫടികഹരികരകലിതമഹിതഗദകൊണ്ടുടൻ സൌഭംതക
ർത്തുട്ടിതന്നിൽവീഴ്ത്തീടിനാൻ * തദനുനൃപതിയുമൊരുഗി
രിതഗദകൈക്കൊണ്ടു തൽക്ഷണംകോപേനയുദ്ധംതുടങ്ങിനാൻ
കഠിനതരമഹമതിഖനൃപതിതന്നുടെ കണ്ഠംമുറിച്ചിതുച
ക്രേണമാധവൻ * പുതുമലരുമഴപൊഴുതുനാകികൾപുഷ്പനി
പൂരിച്ചുനന്നായ്സ്തുതിച്ചുദേവകൾ * അഖിലയദുവരരുമഥ
മുരഹരനെവാഴ്ത്തിനാ രധ്യായമെട്ടുമെഴുപതുംചൊല്ലിനാൻ*

കമലദളനയനനഖിലനൃപതിസാല്വനെ കൊന്നു
ളുകേട്ടാറ്റുന്ത ദന്തവക്ത്രനൃപൻ * തദ്യുതഗജബലനവനുമെ

അഗദയെടുത്തുകൊ ണ്ടംഭോജദലലോചനനോടെതിർത്തീടിനാൻ
ദനുജരിപുതദനു നിജഗദയെത്തുമെടുത്താശു ദന്തവക്ത്രൻത
ന്റെമുമ്പിൽനിന്നീടിനാൻ * മധുമഥനനൊട്ടുതദനുരൂപനാകു
രചെയ്തിതു മത്തുവരനഹലെചെയ്തുജലപ്രഹരോ * മനസിപുന
രൊരുവരുമൊരുമമതയെന്നിയെ മറവുംബന്ധുക്കളെക്കൊ
ന്നതുകാരണം * തവമരണമിതു സമയമഹമിന്നിവരുത്തുവൻ
താപമിനിക്കിതുകൊണ്ടില്ലതെല്ലുമെ * കമലശരജനകനൊട്ടു
ഖലനിതിപറഞ്ഞുടനേ കടുശപ്പെൻഗദകൊണ്ടടിച്ചിതു *
തദനുനിജകരകലിതവിപുലഗദയോടുഹരി തൽക്ഷണം കോപ
മൊടൊന്നടിച്ചീടിനാൻ * ദലിതതനുരൂപനമഥശകലിത
ശരീരനായ് ചത്തുധരണിയിൽവീണിതുതൽക്ഷണാ * സമ
രമതിൽനിജസഹജമരണമതു കേൾക്കയാൽ സൈന്യമോടും
കൂടെവന്നാൻവിദൂരഥൻ * അവനുടയവിപുലഗളമ
ലകമതുവെട്ടിനാനപ്പൊഴെ ചക്രേണ വധിച്ചുവീഴ്ത്തിനാൻ *
ഇതികമതിനൃപതികളെ വിരവൊടു വധിച്ചുട നിന്ദീവരേക്ഷ
ണൻമന്ദിരം പുക്കതു * അഖിലജനനിവഹമധുരഹരനെ
വാഴ്ത്തിനാർ നാനാപുരംകൊണ്ടുവാണിതെല്ലാവരും * തദനുകു
രുവരരുമഥശമനസുതനാദിയും തമ്മിൽ കലഹമെടുത്തതുകാ
ണകയാൽ * അഖിലജനകലിഹരണനമലമതിരാമനു മ
ന്നൊടു തീർത്ഥയാത്രതുടംഗമിച്ചിതു * സകലജനദുരിതഹര
ണങ്ങളായുള്ളോരു സരതീർത്ഥങ്ങളിൽസ്നാനവും ചെയ്തുടൻ *
നിഖിലമുനിഗണനിലയനിവഹപരിശോഭിതം നൈമിശാര
ണ്യമകം പുക്കനേരമന്നു * സകലമുനിവരതമഥസപദിബല
ദേവനു സൽക്കാരവും ചെയ്തിതത്തിയഥാസുഖം * സകല
മുനിസദസി ഗതഭയമവരാസനെ സൂതനിരിപ്പതുകണ്ടുഹ
ലായുധൻ * കുപിതമതിനിജപൂർവ്വമതിലധനിനച്ചിതു ക
ളുമധനായുള്ളൊരാസൂതൻ * സകലമുനിവരസദസിസു
ഖമൊടുവരാസനസംശയം കൂടാതെവാഴുന്നതെന്തുതാൻ * വി
വിധതരനിഗമതതിവരനധിപവൃദ്ധിമാൻ വ്യാസനോട
നുഗ്രഹിച്ചതുനിഷ്ഫലം * നയവിനയമിവനുപഹിതമപിന
ഹി ധർമ്മവും നമ്മെയുമേതും ബഹുമാനമില്ലഹോ * മമഹിത
മിവനമരിദുരിതമിതു ചെയ്കയാൽ ദുഷ്ടനിവധമിന്നില്ലാതെ

സംശയം * വിവിധതരദുരിതകൃതഖലജനവധാത്ഥമാ
യ് വന്നുപിറന്നൊരുകാർവ്വർണ്ണനിവനെയും * ഇതിമ
നസികരുതിഖരതരശത്രുഘ്നാദരത്തിന്നു ലീഢ്യവാമാമനും
സ്തുതനൊക്കെയൊന്നിച്ചു * അപ്പൊഴുതുമുനിവരന്മതിഭ്രമസ
മന്വിത മത്തരാടാഹന്തകച്ചുമെന്നാതിനാർ * ബല
ന്നാടധനസകലമുനിവരരുമരചെയ്യുതെ ബ്രഹ്മാസനങ്ങൾ
സ്തുതനാൽകിനോൻ* ദനുജരിപുചരിതമനുസതതമപി ചൊ
ല്ലുവാൻ ദീർഘമായുസ്സുംകൊടുത്തിതുഞങ്ങളും * ബഹുസ്വകൃത
മെഴുമിവമനവിരവെയാട്ടുവധിക്കയാൽ ബ്രഹ്മഹത്യാദോഷമി
ന്നുവന്നിതവ * ഇതിനുജഗദധിപനഹിദുരിതമെങ്കിലു മി
ന്നദൃഷ്ടത്തിനായ്നിഷ്കൃതിചെയ്യേണം * സകലമുനിവരവച
നമിതിസപദികേൾക്കയാൽ ശങ്കയുംകൂടാതെരാമനും ചൊല്ലി
നാൻ * കരുണയൊടുമമദുരിതശമത്തിനു നിങ്ങളും കല്പിച്ച
തൊക്കയുംചെയ്യുന്നുണ്ടുഞാൻ * ഇവനുമുനിജനവചനമ
ഇസഫലമാക്കുവാൻ നിന്നൊത്താൻമെയ്യുതെജീവനുമൊക്ക
വൻ * ബലവചനമിതിമധുരമവർകേട്ടുകേൾക്കയാൽ ബോധ
മോദേനമുനികളുംചൊല്ലിനാർ * അഖിലജഗദധിപതവമ
ഹിമശരവീഴ്ചു മസ്തകംചേരവുംനിഷ്ഫലമാകയാൽ * സദ
യമതിനിഹവിരവിലൊരുവഴിവിധിക്കണം സർവ്വേശചരമവ
രൊന്നുമറിയാത്തതും * മുനികളുടെ വചനമിതിനിശമനദേശ
ന്തരം മാനിച്ചുരാമനുമിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ * അഖിലനര
സുരപിതൃഖഗമൃഗജനങ്ങൾക്ക മാതാവുപുത്രരെന്നുള്ളവേ
ദോക്തിയും * സകലഗുണസഹിതമൊരുതനയനിവനിപ്പൊ
ഴേ സത്യമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചിട്ടും * അവനഖിലഹരി
കഥകളെക്കൊണ്ടുരചെയ്യിട്ട മന്ത്രമന്ത്രാഗ്രഹംനിങ്ങൾക്കചൊ
ല്ലുവിൻ * അപ്പൊഴുതുഹലധരനോടവർമുദാചൊല്ലിനാ
രല്ലൂമന്ത്രാഗ്രഹംഞങ്ങൾക്കമാനസ * ഇതിവിപിനമതില
ധികമതിമയമാം നിലചലപുത്രനായുള്ളോരുവല്ല
ലൻ * ഇരുവൃപകലഖിലദിശിസു പരമേട്ടചരിച്ചവ നിഷ്ഠി
കാപാത്തുപനന്ത്രയുംകള്ളവൻ * വമനമലനാരുബലബലനധിര
ഖളുമൂത്രവും വർഷിച്ചുനിത്യവുമിങ്ങിവനുടകിട്ടും * മനസിതവക
ഷ്ണനയൊടുമവനെഹതിചെയ്യുടൻ മനോഭവമിങ്ങപമദ്ധ്യാന
൩൨ *

നിച്ചയാ * വിവിധഫലവിശിഖിനാമുനിനിലയമാട്ടരാവതം വ
സംതകരണ്ടുവലാബലവച്ചുസാശരം * താഴഫലാണമതിനഖി
ല വിമലജലതീർത്ഥവു മാടിയാൽപരപാവിള്ളുഖിയും വന്നീട്ടം
തരമലമതിഫലധരനൊടിതിവുനികൾ ചൊല്ലിനാ ദമ്യായ
മെഴ്ത്തുമൊമ്പതും ചൊല്ലിനാൻ *

— * —

അസുരവധമതിനബലനാവിടമെത്തുന്നതാം ഉത്യന്ത
മുപ്യമാംപച്ച്വുംതന്നതേ * അളളസമയമസുരനാഗൗനള
വിനിന്നടനാളുമധിരാദ്വിവർഷംതുടങ്ങിനാൻ * അസുരനെട
ശിരസിശ്രീശവിപുലതനകണ്ടുയാ ഖായുധത്തെച്ചിന്തചെയ്തി
തുരാമനും * വിപുലതരഫലവ്വമഥമുസലവുമതിഗ്രതം വന്നു
നിജകരവരണൊരനന്തരം * ഭുജകുവലനഭഫനാനാനി
ജഫലത്തിനാൽ ഭാവൻതന്നെവധിച്ചുജിതശ്രമം * സപ
ദിനിജകരകലിതമുസലവരതാഡനാൽ സീരിയുംദൈത്യനെ
ക്കൊന്നുവീഴ്ത്തിടിനാൻ * അഖിലമുനിവരതമമഥഫലധര
നെവാഴ്ത്തിനാ രമ്ലാനപങ്കജമാലയുംനൽകിനാർ * നയവിന
യസഹിതമഥമുനികളൊടുയാത്രയും നന്നായ്പറഞ്ഞുനടകൊ
ണ്ടുരാമനും * അഖിലഗിരിവിപിനസുരമന്ദവിമലബഹുതീർത്ഥ
വുമാടിപ്പിതൃദൈവതർപ്പണംചെയ്തുടൻ * വനസഗരമതി
കനകസഹിതമഥഗോക്കളെ വിപ്രവരന്മാർക്കുസംപ്രീതമായ്
നൽകിനാൻ * നളിനഭവഗിരിശഹരിനിലയബഹുലിംഗവും
നതപ്രസാസംഗമിച്ചോരനന്തരം * കന്യാപതിജനസമ
മതിലവിലഭൂപന്മാരും കലപുരത്തിൽഗമിച്ചതുകേൾക്കയാൽ *
അവനിയുടെഭാരമഖിലമിതുപൊഴുതുതീർന്നു യത്യന്തസൗ
ഖ്യമെന്നാത്തുവാഴ്ംവിധൗ * സപദികുരുപതിയുമഥപാവ
നസുതവീരനും സംഗരംചെയ്യാൻതുനിന്നതുകേൾക്കയാൽ *
മനസിബഹുകൗതുകത്തോടുജ ഖമൊടഥചെന്നിതു മേനിച്ചി
തുപാർത്ഥദുര്യോധനാദികൾ * നിജചരണസഹജയുഗമഴകി
നൊടുവന്ദിച്ചു നന്നായ്പുരമകത്തുഴകിനാൻകൃഷ്ണനും * നയ
സഹിതമഥബലനമവരനാട്ടുരചെയ്തിതു നിങ്ങൾതമ്മിൽ
പൊരുതിടുകവേണ്ടാ * ഭവതിഹബലമധികമാനവ
നാഥരിലേവ്വു മെങ്കിലിവന്മാർക്കുജയംവരാ * അതികപി

അമതികളുപരിഹിതബലധരാദികൾ മപ്പുറമാരറിയാത്തതു കാരണം * വിധിവിഹിതമിതിമനസി കരുതി ബലദേവനും വീണ്ടുമപ്പോഴവനെ മിത്രമാം ദ്വിജനൊപ്പം ചൊല്ലുകയാൽ * മുനിവരരുമെല്ലാപ്പൊഴുതു സപദി ബലഭദ്രനെ മോദേന പൂജിച്ചു സൽക്കരിച്ചീടിനാർ * മനസി ബഹുസുഖസഹിതമവിടെ മരുവുന്നനാൾ മുഖ്യ യജ്ഞങ്ങളും ചെയ്തു രാമനും * താനവരതസുഖമവിടെ മരുവിന തപസ്വികൾക്കൊക്കെ വിത്തദാനവും നൽകിനാനാദരാൽ * ബലനഥ നിജപുരിയിലെഴുകിനോരു ശേഷമന്നിജബന്ധുക്കളും കണ്ടു സൽക്കരിച്ചീടിനാർ * വിവിധമതി ബഹുചരിതമഖിലമപി കേൾക്കിലോ വിഷ്ണുപാദാംബുജഭക്തിയുണ്ടായ്വരും * അതികുതുകമൊടു ദശമകഥ ചമച്ചിതൊരു മിന്നദ്ധ്യായമെണ്പതുമിന്നു ചൊല്ലീടിനേൻ *

— * —

മുനിവരനൊടെത്രയും പൊഴുതു നൃപനഥ ചൊല്ലിനാൻ മാധവലീലകൾ കേട്ടാൽ മതിവരാ * ഹരികഥകളൊരു ദിവസമൊഴികിലൊട്ടു കേൾക്കിലോ ഹന്ത മറ്റൊന്നിനും മോഹമുണ്ടായ്വരാ * മനസി തവ കരുണയൊടു മധുമഥനലീലകൾ മന്നിച്ചിട്ടിയുമതാം ചൊല്ലുവാനായ് * നൃപതിയുടെ വചനമതു മുനിയുമിതി കേൾക്കയാൽ നാരായണനെ സ്മരിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ * മുരമഥനസഖനവനിസുരനൊരുവനെത്രയും മുഖ്യൻ കുചേലനെന്നാഖ്യയായുള്ളവൻ * നിഗമനിധി മമനിയമവിനയശമശീലവാൻ നിർമ്മലനൈഹികമോഹമില്ലാത്തവൻ * നിജമനസി ഹരിചരണകമലമുറപ്പിച്ചു നിത്യകർമ്മങ്ങളും ചെയ്തു വാഴുംവിധൌ * നിജമനസി കരുണയൊടുമൊരുപൊഴുതു ഭാര്യയും നിർദ്ധനനാകുമവനോടു ചൊല്ലിനാൾ * ധരണിസുരവര സകലഗുണനിലയ സന്മതേ ധർമ്മശീലമവല്ലഭ കേൾക്ക നീ * ധനവുമൊരു പരിജനവുമൊരു ധനികബന്ധവും ധാന്യങ്ങളും നമുക്കില്ലെന്നുള്ള കാരണം * നവതനയരൊരുദിനവുമശനമിന്നിമിത്തമായ് താപേന വാഴുന്നതോർത്താൽ മഹാമതേ * പശുഗണവുമപി ച കരവധുഗവുമൊടെ പാത്രങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്തതുമോ * കരുണനിധിതനയരുടെ പരവശതകാണുകയാൽ കഷ്ടതകന്നിതെന്നുടെ മാനസം * കനകമണിവലയമണ്ഡിതപരമിവയൊക്ക

യും കാമിക്കമല്ലോതരുണിമാരൊക്കയും * അതിനുമകിമപി
നഹിപുത്രയമതിലാഗ്രഹ മന്നമൊരുദിനംകിട്ടിയാൽപോരു
മെ * സകലമപിതവമനസികരുണയുളവാകിലൊ സാധിപ്പ
തിനുവഴിയുണ്ടെന്നിർണ്ണയം * സരസിജദളനയനനാസുരമഥ
നനവസബ്രഹ്മചാരിയായിരിപ്പവല്ലവൻ * ഭവജരിപുനി
ജചരണനതജനാവരപ്പൻ ദ്വാരാവതിതന്നിൽവാഴുന്നതില്ല
യോ * അനിശമപിനിജചരണയുഗമതുനിനച്ചവക്കൊന്നും
വുരപോലുംകൊടുക്കുമമാധവൻ * ഇരവുപകലവനുടയച ര
ണയുഗവുംനിന ച്ചിരിപ്പസ്വഭാവമെവിപ്രനല്ലോഭവാൻ * ഭവ
ജരിപുസവിധഭുവിഗമനമേതുചെയ്യിലോ ദാരിദ്ര്യമെല്ലാംനമു
ക്കതീർന്നീടുമേ * ഭീജനമഥഗൃഹിണിയുടെവചനമിതുകേ
ക്കയാൽ ദൈവഗതിയുംനിനച്ചുചൊല്ലീടിനാൻ * അയിസു
മുഖിതവവചനമഖിലമുപപന്നമെ ന്നർത്ഥത്തിനാഗ്രഹമില്ലി
നിക്കെങ്കിലും ;* നളിനദളനയനനുടെസവിധമതിലിന്നു
ഞാൻ നിന്നുടെവാക്കിനാൽചെന്നുവന്നീടുവൻ * പരമസു
ഹൃദമലജഗദധിപതിയെക്കണ്ടെന്നു പ്രാഭൃതംകൂടാതെകാണ്മതു
മെങ്ങിനെ * കിമപിതരികിതിനുമൊരുപ്രാഭൃതംവല്ലതേ കല്യാ
ണിയൊന്നുകൊണ്ടുപോയീടുവൻ * നിജരമണവചനമിതി
കേട്ടുകൊണ്ടാൾകയാൽ നാലുഗൃഹേചെന്നുയാചിച്ചുപത്നി
യും * അവിരളതികരണനയൊട്ടുമേപൃഥുകമുഷ്ടിക ളപ്പാരേഴ
നാൽവരുമൊരോന്നുനൽകിനാർ * അവളുമഥപൃഥുകമൊരു
വസനശകലത്തിൽവെ ച്ചൻപോടുബന്ധിച്ചുകാന്തനുനൽകി
നാൾ * അവനിസുതനതുപെട്ടെന്നുപൃഥുകവുമെടുത്തുകൊ ണ്ടു
തൃന്തമോദേനയാത്രതുടങ്ങിനാൻ * സരസിജദളനയനനു
ടെകമലപദം സാധിക്കുമെന്നുചിന്തിച്ചുവിപ്രനും * നി
ജമനസിവളരുമൊരുസുഖമൊട്ടുനടന്നവൻ നരപതിഗൃഹ
സന്നിധൌചെന്നുതേ * അമലമണികനകഗൃഹനികരമതു
കണ്ടുക ണ്ടാനന്ദമോടുനടന്നുകുചേലനും * കരിതുരഗരഥമ
നുജഭടനിവഹപൂരിത കക്ഷ്യകളുംകടന്നങ്ങുചെല്ലും വിധൌ
മുദമൊടഥഗൃഹിണിജനമണിമേചകാദേശാദയും ഭോഗേനകണ്ടതി
ചെന്നിൽക്കടന്നിതു * രാജകുലമഥനനായ ധരിണിസുരവു
ഷ്ക്കാം ദൂരെ വരുന്നതുകണ്ടുസസംഭ്രമം * പ്രിയതമചര

വിരവിനൊടു കരമതു പിടിച്ചുടൻ പിന്നെയും പിന്നെയും ന
ന്നായ്പുഴുകിനാൻ * അഥ ഹരിയുമഥ മവനിസുരനൊടു സമാ
ഗമാ ലാനന്ദജാശ്രു പൊഴിച്ചുനിന്നീടിനാൻ * അവനിസുര
നഖിലജഗദധിപനനുസംഗമാ ലത്യന്തതുഷ്ടനാശ്ലേഷിച്ചു
നിന്നിതെ * അഥ ഹരിയുമവനിസുരകലവരപദയുഗമതു
കഴുകിച്ചുകൊണ്ടുപാദോദകം * നിജശിരസി സകലജഗദഘ
ഹരണമാത്രയും നാദിച്ചുകൈതൃധരിച്ചുടനനന്തരം * അ
തികൃപയൊടവനിസുരകരമതുപിടിച്ചുകൊ ണ്ടപ്പൊഴെവാ
ഴിച്ചു തന്നുടെ മെത്തമേൽ * അമരതരുസുമരചിതവിവിധ
തരമാല്യവുമമ്പൊടണിയിച്ചു ദിവ്യാംഗരാഗവും * അഥ ധ
രണീസുരവരനെ വിരവിനൊടു പൂജിച്ചു തല്പാദതൈലൈശ്വര്യ
യും വീയിനാൻ വിപ്രനെ * അതികുതുകസഹിതമഥ തരുണി
ജനമൊക്കയുമന്യോന്യമിത്തരം ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിനാർ * അ
വനിസുരനിവനധികമലിനനതിനിസ്പൃഹ നഞ്ജോകരത്തുമെ
ലിഞ്ഞൊരംഗങ്ങളും * വസനമതുമതിമലിനമിവനിലഖി
ലേശന വാത്സല്യമിത്രവന്നീടുവാനെന്തഹോ * സകലഗു
ണനിലയനിവനതിനനഹി സംശയം സർവ്വേശപ്രിയനാ
യിവരികയാൽ * പലവിധവുമവർ പറയുമളവിലവനീസു
രൻ പാണിപിടിച്ചിരുന്നാത്തമോദമാദരാൽ * കുശലമതു
സകലവുമപിസദയമുരചെയ്തുടൻ കൂറൊടു പിന്നെയും ചോദി
ച്ചിതിത്തരം * അയി ധരണിസുരവര മഹാമഹിമൻ ഭവാ
നാത്മാനുരൂപയാം ഭാര്യയെ വേട്ടിതോ * കിമപി ഭവഹൃദയ
മതിലഭിലഷിതമെന്നിയെ കർമ്മങ്ങളും ചെയ്യുവാഴ്ന്നിതൊ സ
ഖെ * തവമനസി തരുണിജനസുതധനസുഖങ്ങളിൽ താ
ല്പര്യമില്ലെന്നറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഞാൻ * കിമപി നഹി ഹൃദയ
മതിലഭിലഷിതമെങ്കിലും കർമ്മങ്ങളൊക്കെ ലൌകികത്തിന്നു ചെ
യ്യേണമെ * പ്രവരമിഹ ഗൃഹവാസമതിലതിസുഖേനനാം
വാണകാലത്തുള്ള വാർത്തകളോർന്നിതോ * കുളുകമൊടു ഗുരു
തരുണിവചനമതു കാരണം കാടകംപുക്കു വിറകിനായ്ക്കൊ
ണ്ടു നാം * അതുസമയമധികതരവർഷമുളവാകയാൽ ലന്ധകാ
കാരത്തൊടു രാത്രിയും വന്നിതു * അളവിലുദകങ്ങളിലതിക
ഹിമതരപ്ലവമത്യന്തമൊടന്നാം പാരം വലഞ്ഞിതു * അ

തിമിരമകറ്റീടവിമലതരിൽ നിരതിശയമതുംപിടി ച്ചവനായ്നി
ശ്ശേഷാമതനിന്നീയവയാ * ഉപദിഷ്ടവരനധികൃപയായാ
ട്ടതിനെന്തുക ണ്ടെന്നായമെന്നാൽപിടിച്ചപൂർവ്വീരായാ *സപ
ദിഷ്ടവരനതികരുണയൊട്ടുചൊല്ലിനാൻ സവ്വകാമങ്ങ
ളുംനിങ്ങൾക്കുവന്നിടും * വിവിധതരഗുണഗണവുമമലതര
കീർത്തിയും വിദ്യയുംനിങ്ങൾക്കുപൂർണ്ണമായ്വന്നിടും * മതിമതി
തമതിഗുരുവുമിതിബഹുവിധങ്ങളാ ലാശിസ്സുകളിതിനു
തോന്നുന്നിതാ * കളുകളൊക്കവിപലവുമവിടെമരുവുന്ന
നാൾ ക്രീഡിച്ചതൊക്കെയുംതോന്നുന്നിതാസ്ഥലേ * പരമ
ഗുരുകരുണയതുവരികിലിഹാദ്ഭുതങ്ങൾ പൂർണ്ണമനോരഥന്മാ
രായിവന്നിടും * അവനിസുരനിതിമധുരമായനവചനാമൃത
മാകർണ്ണ്യമോദേനമന്ദമായ്ചൊല്ലിനാൻ * വിവിധതരനിഗ
മങ്ങളപിസകലവിദ്യയും വേദങ്ങളുംവിദ്യാപാഠങ്ങളാക
യാൽ * സകലജഗദേകപരമഗുരുവാകുമവൻ സാന്ദീ
പനിഗൃഹെ വന്നതുമെത്രത്ഭുതം * ഇതിധരണിസുരവരനമജി
തനൊടുചൊല്ലിനാ നാദ്യൻ തന്മനമലിഞ്ഞെന്തുംചൊല്ലി
നാൻ *

അതുപൊഴുതുമധുമഥനനവനിസുരവര്യനോ ടത്യാദ
രാദേനസാദരംചൊല്ലിനാൻ * പരമഗുണനിലയമകിമ
പിതവചനിനാൽ പ്രാപ്തമതുകൊണ്ടിങ്ങുപോന്നീലയോഭവാൻ *
മകിമപിതരികിലതുമധികമായതും മതിഭക്തരായ ഭക്ത
ന്മാരെല്ലാംപ്രിയം * അമലഫലജലകുസുമദളപകിമപി
കിതിയോ ടാത്മരിക്കിൽ നിറ്റുമിനിക്കൊടൊ * ഭുവനമതുസ
കലമപി വിരവിനൊടുനൽകിലും ഭക്തിയില്ലെങ്കിൽപ്രസാദി
ക്കയില്ലഞാൻ * നവനളിനനയനനിഹപൃഥുകമിതുനൽക
വാൻ നാണമാകൊണ്ടങ്ങിരുന്നിതു വിപ്രനും * അതുപൊഴു
തുമധുമഥനനകതളിരിലറിഞ്ഞിതു ചെയ്തതിനെന്നെന്നമിച്ച
തുമില്ലവൻ * ഇഹമനസിധനമതിനുനഹികാംക്ഷയാകി
ലുമിന്നിവിരമാശ്ശതന്നുടെവാക്കിനാൽ * നിജമനസിധനാ
ഭിലാഷാദിഹപതികകാരണം നിർമ്മലമ്മാനസ നല്കുവാൻ
വാൻ * ഇതിമനസികരുതിഹരിരിഹദ്വിജനോടു ചൊല്ലിനാൻ

വിപ്രൻതാനുമവഴിച്ചതേ * അതികുതുകമൊടുമയിനപ്പൃഥു
കമതു കാണ്കയാ പരിതൃപ്തനായ്ഭവാനെന്നരുൾചെയ്താൻ * നി
ജമനസി കരുണയൊടു മെത്തപ്പൃഥുകമുഷ്ടിയെ വന്നായ്ഭുജിച്ചു
ടനുടനതുണ്ടാമതും * അതുപൊഴുതു കരുണയൊടു ഭഗവാനി
ജദളാക്ഷിയാം മാനസത്രപിയകാന്തമൊണ്ണീദേവിയും * കമല
ളുനയനനുടെ കരമതുപിടിച്ചാളു കിഞ്ചനപരിഞ്ഞാടിതാനും
ചൊല്ലിനാൾ * അലമലമിതവനിസുരനസുരസുരാളിക മാ
കനൈമറ്റുമിത്തുകൊണ്ടുവന്നിടും * മാനസിത പകരണായൊ
ട്ടമിത്തുബെതളക്ഷമാൽ ലോകത്തിനുമിവനിന്നിള്ളപോന്ന
മെ * നിജമനസി കൃപയോടുതുളവചപ്പൊതിവിപ്രനെ നന്നാ
യ്ഭുജിപ്പിച്ചുവഴിപ്പോരുമത്തമേൽ * പരണായുപ്രപരിചാരണ
സഹിതമുടെ രാത്രിയിൽ പാരിതഗത കളും ചൊല്ലി വാണീടി
നാർ * അവനിസുരനതിസുഖമൊടു പരജനിയുഷസി പൂർവ്വാ
ഹ്നികർമ്മങ്ങൾ ചെയ്താനന്തരം * നിഖിലജഗദധിപനൊടു
സരസമഗമാത്രയും നന്നായുരചെയ്തനന്തരം തുടങ്ങിനാൻ * നി
ജമനസി വഴിവിവിധമിതി വെഹുസുഖത്തോടും നിർമ്മലൻ ഭൂ
സുരൻചിന്തചെയ്തീടിനാൻ * അഖിലജഗദധിപനുടെ ച
രിതമതിശോഭന മന്തണാകതിയുമെത്രയുമത്ഭുതം * അ
തിമലിനനഹമധികസുഭഗതനമാധവ നാഥൻ്റെമെന്നപ്പു
ണർന്നിതു പാർക്കിലൊ * അസുരസുരവരനാ ചിപധനമതു ല
ളിപ്പതു മംഗലമൊത്രകരണാകൊണ്ടല്ലയോ * അഖിലധന
വിഭവമതു മതിവിപുലഭോഗവു മർത്ഥിജനങ്ങൾക്കൊക്കെയേകു
മെമാധവൻ * കിമപിധനമവിരയാടിഹ ചിരവിനൊടുവ
നങ്ങോൻ കിഞ്ചനവിത്തവുമർത്ഥിച്ചതില്ലഹോ * മനസിബ
ഹുകരുണയൊടുമവരവുപാർത്തുടൻ മെവുന്ന പതിനിയെ
ടെന്തുചൊല്ലുന്നതോൻ * അഖിലജനഹൃദയമതുമറിയുമഖി
ലേശ്വര മർത്ഥമാനൊത്തതുമെന്തഹോ * പരിചി
നൊടുധനനിവഹമിവനിഹകൊടുക്കിലോ പാരംമദിക്കുമി
തെന്നുമിന്നുള്ളയാ * വിവിധമിതി നിജമനസികരുതിയര
ണീസുരൻ വീണ്ടുനിജഗൃഹസന്നിധൌചെന്നതേ * അ
ഥ വിവിധമണിഭവനകനകഗൃഹജാലവു മന്തമില്ലാതൊരു
മാളികക്കൂട്ടവും * പരമധനകനകമണിവസനവെണ്ണുകൾ

ണാ പൂണ്ണങ്ങളായുള്ള കമലഗൃഹങ്ങളും * കനകമയമതിലുക
ളുമുപവനസമൂഹവും കാഞ്ചനചിത്രധ്വജപതാകങ്ങളും *
നവകനകരചിതനയവിമലവലഭികളും നല്ലോരുവാപീത
ടാകസമൂഹവും * അമരവരസദൃശമതിബഹുപുരുഷജാലവു
മപ്സരസ്ത്രീജിതനാരീസമൂഹവും * പലതുമിഹധരണീസുരനാ
യകനൊടുകാണ്കയാൽ പാരംപരിഭ്രമംപൂണ്ടിതില്ലൊവി
ധൌ * അമലമണിരചിതനവവലയകടകാദിയാം മാഭര
ണങ്ങളിൽമുങ്ങിമരുവുന്നതാട്ടും * സുരതരുണിജനസദൃശസു
ഭഗസഖിമാരൊടും സുന്ദരീമൌലിയാം ഭൂദേവപത്നിയും *
മനസിബഹുസുഖമൊടതിസരസമധികമൊടുടൻ മന്ദാക്ഷ
മോടതിമോദിച്ചുകാണ്കയാൽ * അവനിസുരവരനധികമമ
ലിതയെന്നുള്ള മച്യുതമായയിതെന്നറിയാത്തയാൽ * മാ
ധവഹരിചരണമതുമലിവിനൊടോർപ്പിച്ചു മന്ദിരംപുക്കിരുപി
ച്ചുവാണീടിനാൻ * അവനിസുരവരനധികവിഭവസ
മ്പത്തിക മുള്ളവുംകൂടാതെചെയ്യുന്നകർമ്മങ്ങളും * മുരമഥനചരണ
യുഗനിനവൊട്ടുവസിച്ചുടൻ മുക്തിയുമന്ത്യകാലത്തുലഭിച്ചു
തേ * സകലജഗദധിപകമലാക്ഷനഖിലജഗദീശ്വരൻ സർവ്വവുംഭ
ക്തജനങ്ങൾക്കേകുന്നിതാമേ * സകലസുഖമഴകിനൊടുതരുവ
തിനുകൃഷ്ണനെ സേവിച്ചുകൊള്ളേണമെല്ലാജനങ്ങളും * അ
ഖിലപതിചരിതമനുദിവസമിതുചൊൽകിലു മത്യന്തഭ
ക്തിപുരസ്സരം കേൾക്കിലും * അഖിലധനവിഭവസുഖമ
തുസപദിപുനരിഹ മർത്ത്യാദികൾക്കൊന്നുതൊഴുതീടിനാൻ *

സഹജസുതസകലജനസഹിതമഥമാധവൻ ദ്വാര
കയാകുംപുരത്തിൽവാഴുംവിധൌ * സുകൃതിജനസുഖ
മാഹരണമതിമുഖ്യമാം സൂര്യഗ്രഹണമെന്നൊന്നുണ്ടായ്‌വരിക
യാൽ * അന്നുബഹുസകലജനമധികതരപുണ്യമാം തീർത്ഥ
സമന്തപഞ്ചകംതന്നിലേ * മഹിതഭുജബലമുടയഭൂ
പതിരുപനാശനം ചെയ്തു പണ്ടു മുടിച്ചതിനന്തരം
പുനരപിചപിതൃതതിക്കു പതിതനിണങ്ങളാൽ പഞ്ചഹ്രദങ്ങ
ളുംതീർത്തുള്ളതാമതും * നിജമനസിവളരുമൊരുപരിഭവമക
റ്റുവാൻ നന്നായവരിൽക്കുളിച്ചുകൊണ്ടാദരാൽ * സക

ലമുനിവിബുധജനപിതൃനിവഹതർപ്പണം സാദരംചെയ്യാരു
യജ്ഞങ്ങളുംചെയ്തുതേ * നൃപതിമഹവധജനിതമലനിവഹ
ങ്ങളെയും നഷ്ടമാക്കുന്നിതത്തീർത്ഥമാവേദവാൽ * സകലജ
ഗദധിപപൂജ്യവരരചിതമാകയാൽ സത്തീർത്ഥത്തിലുമിത്തീ
ർത്ഥമുത്തമം * അത്തൃക്കതിലുവിസകലജനാവൃഷഭശകതിദയാട
ങ്ങിരന്നയുള്ള സമന്താപഞ്ചകേ* ഗ്രഹണദിനസമയമത്തുവ
രുവതുഗണിച്ചുടൻ ഗാംഗേയനോടൊത്തൊരുപാർശ്വംദശാന്തര *
ദ്വിജവരതമഖിലമുനിവരയതിസമൂഹവും ദ്രോണഭീഷ്മാദിക
ളവരരെയും* പരിചിനൊടുസകലയദുവരതമഹിതകൃഷ്ണനും
പാണ്ഡവവീരരുമൊരുളപ്പാമരും * മധുമഥനഗൃഹിണികളുമ
തികസഖിവൃന്ദവും മോദേനകുന്തിഗാന്ധാരിപാഞ്ചാലിയും *
നിഖിലനൃപവരനിസൃതതരുണിജനമൊക്കെയും നന്ദാദിഗോ
പാലഗോകുലവൃന്ദവും* വിവിധതരശകടമതിലനവധിധന
ത്തൊടും വൈശ്യസമൂഹവുംശൂദ്രവൃന്ദങ്ങളും * ഇവപലരു
മതിസുഭഗവിവിധതരഭൂഷണം മിചരാനുകൂലമണിഞ്ഞുവന്നീ
ടിനാർ * അമരഗണമപ്പൊഴുതുഗഗനതലവുംനിറഞ്ഞാ
ശ്ചര്യമെന്നുപറഞ്ഞുനിന്നീടിനാർ * സകലജനമപ്പൊഴു
തുളളവരസരസ്സതിൽ സ്നാനവുംചെയ്തുപവാസവുംചെയ്തു
ടൻ * വിവിധധനവസനതിലപശുഹയഗജങ്ങളെ വിപ്ര
വരന്മാർക്കുദാനവുംചെയ്തുതേ * അവരുമകലുമപ്പൊഴു പ
രിചൊടുകളങ്ങുട സാഹാരവുംചെയ്തുവാണിതെല്ലാവരും *
തദനുപുനരഖിലജനനിവഹമതികൗതുകം തന്നുടെമിത്രബ
ന്ധുക്കളെക്കാണ്കയാൽ * ഹൃദയമതിൽവളരുമൊരുസുഖ
മൊടുപുണർന്നുടൻ ഹർഷാശ്രുവാർത്തുകുശലങ്ങൾചൊല്ലിനാർ
കരുണയൊടുപൃഥമുഖസപദിവസുദേവനെ കണ്ടുകരഞ്ഞു
കൊണ്ടിതാരംചൊല്ലിനാൾ* അയി സഹജ ഞങ്ങളെ നിലയതന
യരെയുമെന്നും മന്ദഭാഗ്യത്തിൽ മറന്നുപാർപ്പവാൻ* സ
ഹജസുതസുതതനയതനയനിചയത്തൊടും ഒരു സൗഖ്യമായ്
നിത്യംവസിക്കുന്നതില്ലയോ* ഭഗിനിപിതൃജനനിജനവഹജ
ജനമൊക്കെയും ഭാഗ്യമില്ലാത്തൊരു കാലംമറക്കുമേ * അപ്പൊ
ഴുതുസഹജരൊടുസപദിവസുദേവനും മധുരവചനങ്ങളും
ചൊൽത്തുചൊല്ലീടിനാൻ * അതുതാതങ്ങളുഭഗിനിതവപൂർവ്വികമ

പിന്നശോകവു മൊഴ്വയാനിന്നതാതെന്നുംമറക്കുമോ * പന്ത ണ്ടിളുതവമനസികിമപിബ തന്താനനായ പുണ്യശീലെ വിധികല്പിതമൊക്കയും * പരിചിനാട്ടയാദവന്മഥികനാ നങ്ങളെ പൂജിച്ചുനല്ലകശലങ്ങളുമരുൾകിനാർ * സരസി ജഹനയനനൊട്ടസ്ഥനാം രമിച്ചുടൻ സൌഖ്യമൊല്ലുഴന്ന യാദവവീരനെ * സകലദിശിമതപിതൃസഹിവിജനാമ സമയാ സന്തോഷമോടുംപുനഃ കണ്ടിനിന്നീടിനാർ * അധികത രങ്ങളുകന്നൊട്ടമറ്റുപൊഴ്ത്തുനന്ദന ഗൊപ്പയാദ്യരെല്ലാരെച്ചെന്നുക ണ്ടിടിനാൻ * അതിസുഖമോടത്തുപൊഴ്തു സഹദേവസുതെ വന്നു മാതുസമനായനന്ദനെപ്പുൽകിനാൻ * ബലഭദ്രമഥ ഹരിയുമതികളുകളൊട്ടനന്ദനെ ബലമോടെത്തൊട്ടുചെന്നു വന്ദിച്ചുതെ * അതുപൊഴ്തുനിജസുതരെവലുതമൊതമോദ മോ ടാശ്ലേഷവുംചെയ്തു വെമ്പുംമടിയതിൽ * ജനനിയെ യുമതുപൊഴ്തുമവന്മഥകൂപ്പിനാർ ജനമൊമൊദനായശോദയും പുൽകിനാൾ * സുപദിയദുകുലതരുണിജനമഥ യശോദയെ സല്ക്കരിച്ചുള്ളകശലങ്ങളും ചൊല്ലിനാർ * സരസിജഹദള നയനാകമഥകൾ വസുദേവനും സാദരം നന്ദനം ചൊല്ലിവാണീ ടിനാൻ * അതുപൊഴ്തുഹൃദയമതിൽ വലുതമൊരുശോക മോടൊന്നിച്ചുമൊചാനമൊന്നായഗോപിമാർ * അതിസുഖമൊ ടവനിജഹരണമുഖപങ്കജ മാലൊകൃവാപ്പുവുംമുകിനിന്നീ ടിനാർ * നിജചരണനതികരണമതുപൊഴ്തുകുഞ്ഞുനം നന്ദി ച്ചുഗോപീജനാന്തികെചെന്നുടൻ * അവരൊടുകശല മതുസദയമുരചെയ്തുകൊണ്ടെപ്പൊഴ്തചെന്നുവിജനവനാന്ത രെ * ബഹുസുകൃതമുടയനിജതരുണികളെയൊക്കയും ബെ ലമോടെന്നുരകെത്തഴുകിനാൻ * അതിസുഖമൊടവന്മഥ ഹരിതന്റെ സമാഗമ ലാനന്ദവാരിധിതന്നിൽമുഴുകിനാർ * വലുതമൊരുമദനകൃതനിജവിരഹതാപവും വല്ലവിമാർകളു ള്ളതുദാമോദരൻ * നിജമനസിവലുതമൊരുകരുണയോട വർകളെ നിർമ്മലജ്ഞാനോപദേശവുംചെയ്തുതെ * അതുപൊ ഴ്തിലതിസുഖമൊട ഋഷിമഥവിനാ ദധ്യായമെന്നുതു ന്നചൊല്ലിടിനെൻ *

ധരണീശരണനാഥകാന്തമാരൊടു സാദരം ദ്രുപദജ
നൊടു കുശലങ്ങളെ ചൊല്ലിനാൻ * ഹരിചരണമതു പൊഴുതു
വിമലമതി ദ്രുപദജൻ ഹർഷാശ്രുവും വാർത്തുകൊണ്ടെരായ്ച്ചൊല്ലി
നാൻ * സരസിജനയനനാം തവ കാന്തനായുള്ളവാകയാൽ സൌ
ഭഗസൌഭാഗ്യമായുള്ളൊരന്തങ്ങളും* തവചരണകമലയുഗപരി
ചരണമംഗളമേ തപോബലങ്ങളും വന്നു ജഗത്പതേ* പൃ
നരപി ഭവഭയകഥകൾ സരസമുരചെയ്തുടൻ പാതിവ്രത്യമോരോ
ന്നവാണികളെല്ലാവരും* കരുണാപതിതരുണികളിലതു പൊഴുതു
മാധവൻ കാന്താജനങ്ങളെല്ലാരുമിപ്പോൾ തൊഴുതാൽ * അതികുതു
കസഹിതമഥ മറ്റു കഥകളും പ്രതി നപ്പോളവരോടു പാഞ്ചാ
ലി ചൊല്ലിനാൾ * ഭുവനമതിൽ മേവിന ധന്യതരുണികളി
ലെത്രയും ഭാഗ്യമേറും കൃഷ്ണകാന്താജനങ്ങളെ * പുരുഷകുല
വരനഖിലഭുവനപതി നിങ്ങളെ പാണിഗ്രഹം ചെയ്തവാർത്ത
കൾ ചൊൽകെടോ * അതു പൊഴുതു തരുണികളവരവരെ
മാധവൻ നാഥനായ് വേട്ട വാർത്തകളൊക്കെയും * പരതരു
ണി ജന സദസി സകലമപി ചൊല്ലിനാർ പിന്നോട്ടു ലക്ഷണാ
ചൊന്നാളതുനേരം * അഖിലഗുണഗണമുടയ മമ ജനകനാ
രാൽ ലക്ഷ്യത്തെ നന്നാക്കൊട്ടു പ്രതിഷ്ഠിച്ചു * നിജഭവനമ
തിലമലമണികനകചിത്രമായ് നന്നായൊരു ലക്ഷ്യമുണ്ടാക്കി
വെച്ചു തഥാ * അതു മനുജനൊരു ജനവുമഴകിനൊടു കാണ്കയില്ലാ
ത്തു ജലമതിൽ കാണുംപൊഴിലരന്നരം * പരിചൊടു മമ ജനകനെന്നു
മ്പെയ്തു മുറിക്കിലോ പുത്രിയെ നൽകാമവനെന്നു ചൊല്ലി
നാൻ * അതുപൊഴുതു കിതനൃപതിമാർ പരന്റെ പവീരന്മ മന്ന്യ
ങ്ങളെല്ലാമടങ്ങി നിൽപ്പൂ വിധൌ * കരബലമൊടഥ വിജയ
നൊരു ശരമയച്ചതു കൊണ്ടതു ലക്ഷ്യം മുറിഞ്ഞതില്ലൊട്ടുമേ *
അതുപൊഴുതു ഹരിയുമൊരു ശരവരമയച്ചുടൻ അമ്പൊടു ലക്ഷ്യം
മുറിച്ചു വീഴ്ത്തീടിനാൻ * മമ ജനകനതുപൊഴുതു ബഹുസ്വപ
ദൊടടന്നായും മാധവനായ്ക്കൊടുത്തൊരനന്തരം * സക
ലജനനൃപതിമഥ സമരമതു ചെയ്കയാൽ സർവ്വജനത്തെയും
വെന്നു നാരായണൻ * സകലജനസഹിതമഥ നിജഗൃഹമ
കം പൂകിനാൻ സന്തോഷമുൾക്കൊണ്ടു ഭർതൃവാണീടിനാൻ * അ

തിരുവുളമൊടവരുമിതിനിജകഥകൾചൊല്ലിനാ ഉദ്ധ്യായമെ
ണ്പത്തുനാലുചൊല്ലീടിനേൻ *

—⸙—

അഥ സകലതരുണികളുമവരുടെയഭാഗ്യമാം ഭരതൊത്ത്ര
മാധവൊത്ത്രമെന്നുപുകഴ്ത്തിനാർ * അപ്പൊഴുതുസകലമുനിവര
ന്മതിമോദമോടച്യുതസന്നിധൌചെന്നാശുകാണ്കയാൽ *
വിധിവിനൊടുസകലനൃപഗണവുമതികളുളും വന്ദിച്ചുപൂജ
യുംചെയ്തിരുന്നീടിനാൻ * മധുമഥനനഥ സകലമുനികളൊ
ടുചൊല്ലിനാൻ മാന്യരായുള്ളൊരുനിങ്ങളെക്കാണ്കയാൽ * മമ
വിവിധദുരിതമഖിലമപിനഷ്ടമായ് മാനുഷജന്മവുമിന്നു
സഫലമായ് * നിഖിലജനവിവിധദുരിതഹരണത്തിനു
നിങ്ങളല്ലോളവിതീർത്ഥങ്ങളായതും * അതിമധുരതരമിവവച
നമിതിതദനുകേൾക്കയാ മത്ത്യരൂപമഹാമുനിവർഗ്ഗവും *
അഖിലജഗദഭയകരചരണകമലന്തന്നെ താനന്ദമോടുപുക
ഴ്ത്തിനിപ്പൊൾവിധൌ വലുതമൊദകുതുകമൊടുവസുദേ
വനും വന്ദിച്ചുമാമുനിമാരൊടുചൊല്ലിനാൻ * നിഖിലമപിനി
ജമനസിസകലമറിയുന്നൊരു നിങ്ങളൊടൊന്നുണ്ടുപൃച്ഛചെ
യ്യുന്നുഞാൻ * കലിമലവിരചിതജനനിഖിലമിഹമിക്കതും ക
ർമ്മപാശംകൊണ്ടുബദ്ധരല്ലോവിധി * നരകസമജനിമൃതിയുമ
ഥസകലകർമ്മവും നഷ്ടമാവാൻകർമ്മമെന്തുചൊല്ലേണമേ *
നയവിനയസഹിതമിതിവചനമതുകേൾക്കയാൽ നാരദാദ്യ
ന്മാരൊന്നിച്ചുചിന്തിച്ചു * ഭുജഭരിപുനിജതനയനിതിപാ
ർത്തിരിക്കയാൽ ദിവ്യൻവസുദേവനിത്തരംചൊന്നതും * സ
കലജനചരിതമിതുസതതസഹവാസസന സാരമെന്നാകിലു
മാനസകർണ്ണേശപോം * ഭുവനമതിലഘഹരണമതിനുസഹ
വാസികൾ ഭാഗീരഥിവിട്ടുപോകുന്നതുപോലെ * മുനിവരരക
തികുതുകമിതിവചനമമ്പോടു മാനിച്ചുശൌരിയോടിത്തരം
ചൊല്ലിനാർ * സകലഗുണനിലയതരവർ സകലകർമ്മവും
സാദ്ധ്യനശിക്കുന്നകർമ്മമൊന്നുണ്ടെടൊ * മനസിഹരിചര
ണമതുപരിചിനൊടുറപ്പിച്ചു മററംഫലസാദ്ധ്യമൊന്നമോ
ക്കാതനീ * അഖിലജഗദഘഹരണചരണയുഗമമ്പോടു
അച്യുതപ്രീതിയ്ക്കായ്ത്തുയജിക്കടൊ * അഘവുമഥജനനമൃതി

യുഗഖിലമപി കാമവു മമ്പോടതുകൊണ്ടു നഷ്ടമാകും ദ്ധ്രുവം * മ
നുജനിഹ ഉപനതിൽ വിരവൊടു ജനിക്കിലോ മൂന്നു കടത്തോ
ടു കൂടിയല്ലോ പരം* സകലപിതൃനിവഹമുനികൃതമുനിഗണാദേ
യം സന്തതിബ്രഹ്മചര്യങ്ങളാൽ തീർത്തീടി * വിബുധഗണങ്ങ
ളൊടുമിഹ സപദി മഖവും ചെയ്തു വൈകാതെ തീർക്കനീ സർവ്വ
മാശ്വാംബുജാധ * സകലജഗദധിപനിഹ ഭവതനയനല്ലയോ
സാദ്ധ്യമല്ലാതെയെന്തുള്ളു നിനക്കെടോ * നിഖിലമിതു മുനിമു
ഖ വാസുദേവമൊടിത്ഥം കേൾക്കയാൽ നമിച്ചവരെ വരിച്ചിതു
ശൌരിയും * സകലമുനിഗണവുമതു പൊഴുതു വസുദേവനെ
സാദരം യാഗവും തത്ര ചെയ്യിച്ചിതു * ഭുവനപതി ഹരിയെപ്പെ
രികെ തിരിപതിനെട്ടു പേർ ഭാര്യമാരൊന്നിച്ചു ദീക്ഷിച്ചു ശൌരി
യും * സരസിരുഹനയനനഥ സപദി മഖസാധനം സർവ്വവു
മന്തമില്ലാതെ കൂട്ടീടിനാൻ* സകലനരതരുണികളുമഥ സകല
വർണ്ണവും സർവ്വാഭരണമണിഞ്ഞു മോദത്തോടും * ചരതമൊടു
സകലരസചരിതസ്യ വാദനം ചെയ്തു കളിച്ചു മദിച്ചു വാണീ
ടിനാർ* വിബുധജനമതു പൊഴുതു വിവിധകുസുമങ്ങളും വർഷി
ച്ചു വാദ്യങ്ങൾ ഘോഷിച്ചിതേറവും * വിവിധതരമതു പൊഴു
തിലവിടെയുള്ളവാരായോ വിസ്മയം ചൊല്ലുവാനാവതല്ലോർക്ക
മെ * അതു പൊഴുതു മുനിവരന്മാരവരായാഗവു മമ്പോടിതി
നൊത്തതല്ലാം ചൊല്ലിനാർ * സകലജനമതു സമയമവ
ഭൃഥശാന്തരെ സ്നാനവും ചെയ്തു വിശ്രമരായീടിനാർ* പത്തു
വസനധനനിവഹമനിരഥനിജങ്ങളും പാത്രേ പ്രദാനങ്ങൾ
ചെയ്തിതു ശൌരിയും * അഖിലജനമതു പൊഴുതു ധനമതു വരി
ച്ചുകൊണ്ടാശു ഭോജനം ചെയ്തു പോയീടിനാർ * സകലനര
പതികളെയുമതു പൊഴുതു ശൌരിയും സല്ക്കാരവും ചെയ്തയ
ച്ചോരനന്തരം * ഇരവുപകലധികതരസ്യ പരമൊടഥ നന്ദന
മിന്നിന്നു പോകേണമെന്നു നിനച്ചവൻ * മുരമഥന വിരഹമതു
മനസി സഹിയായ്കയാൽ വസിച്ചു നന്ദനത്ര പാർത്തു മാസദ്വ
യം * സരസിരുഹനയനനഥ വിവിധദാനങ്ങളാൽ സൽ
ക്കാരവും ചെയ്തയച്ചിതു നന്ദനെ * പരിചിനൊടു വിദുരനൊടു
സഹിതമഥ കുന്തിയും പാണ്ഡവന്മാരൊത്തു പുറത്തയച്ചപ്പൊഴേ*
സകലജനസഹിതമഥ നിജമഹിതമന്ദിരെ സന്തോഷം ചെന്നു

സ്തുതിച്ചുവാണീടിനാൻ * അഖിലഷിതമെല്ലാസകലമേഴകൊടു ത്തിക്കയും ലനഹരിന്ദ്രീതാനന്ദയുക്കളും * അധിതംഅസ്സ സഹിതമവിടമരുവീടിനാ നദ്ധ്യായമെന്നുരുമെയ്യുംപറഞ്ഞു ഞാൻ *

കമലദളനയനനതിവിസ്മിതനതന്ധാ കാക്കൽ വീണാശുവന്ദനങ്ങൾ പിന്നെച്ചെയ്തു * മുനിപ്രവരന്മാരുകന്ദി മനസി വസുദേവനും മോദമോടാശ്ലേഷവുംചെയ്തുചൊല്ലി നാൻ * സകലജഗദേകപരമപുമനിജമായയാ സൃഷ്ട്യാദി ചെയ്യുന്നനാഥനല്ലോ ഭവാൻ * സപദി തവ മഹിമയെല്ലാസക ലമുനിവൃന്ദവും സത്യമായ്ചൊൽകയാലിന്നറിഞ്ഞീടിനേൻ* സകലജഗദേകജനനായകനായ ഭവാൻ സൂതിഗൃഹത്തി കൽനിന്നരുൾചെയ്തുവ * മമമനസി മധുരതര സകലമപി നിന്നുടെ മായയാലെന്നതോന്നായ്വന്നതിപ്പോൾ * തവചരിത മിന്നുപൊഴിഞ്ഞുമുനികളുരചെയ്കയാൽ തെളിഞ്ഞുചാനങ്ങളുമിപ്പോൾ നിറച്ചുഞാൻ * മനസിമമപുനരപിചകിമപിതവമായ മോഹമുണ്ടാക്കിച്ചമയ്ക്കരുതെന്നുമേ * അരവിന്ദതവചരണയുഗ മഴകൊടുവന്ദനങ്ങിനാ നൈരന്തര്യയാതഗതിമില്ലിനിക്കാതരമേ* തവചരണനളിനയുഗമകതളിരിലെപ്പോഴും തോന്നീടുവാ നായനുഗ്രഹിക്കേണമേ* ഇതിജനകവചനമതികരുണയോ ടുരുകിക്കേട്ടംഖിലവിഭുമന്ദഹാസംചെയ്തുചൊല്ലിനാൻ * സ കലഗുണനിലയമമജനകതവഭാഷിതം സത്യവുംസത്യമതി നില്ലസംശയം* ഭുജനിവഹമിതിജഗദഖിലമുഗങ്ങളും താമ സംഞാനമേവരേ പറയും * സകലമപിവരപുരുഷനായവ നപിനില്ക്കുമഖിലമായതാനേകമായും * സതത മപിഹരിചരണമൊപ്പതിനിരുപ്പിലാ സംസാരവുംതീർന്നു ഗതിയുമകവരും * മേരുജതിപ്രചാരതിയുതമിതികേട്ടക്ക യാൽ ഭേദഭ്രമംതീർന്നുവാണിതുതൌരിയും* വിഷതനയരാ ട്ടുതന്ദനജനനിമുഴുമെച്ചിട്ടു നിങ്ങളുമീശന്മാരെന്നാടിനന്ത ഞാൻ * വിബുധരിപുവധമതിനകമലമാവരെ വരെയാൽ വ ന്ദമാതമേഖരാരിവ്വിടാനന്ത * തവചരണകമലമയിൽതരണമ യിമപിനോ തപൽഭക്തയായംഞാനെന്നുചൊല്ലുന്നതു* ഉത

സുതനെന്നു തവ ഭവാനപ്പോ ഗിരികൾ കേട്ടവാരെപ്പോൾ മോദേനനൽകി
യ വാർത്തകൾ കേട്ടതാൻ * കമതിമ സഹജന്മാരേവ സഹജ
ബലാമര ഒക്കാതെന്നാത്മേ ശ്വാസമിക്കുന്നതില്ലമേ * കിമപി പുരി
കങ്ങളെയൊട്ടുമവരെയാരും നോക്കാതെ കാട്ടിത്തരികിലോനന്നാ
യിരുന്നതേ * ഇതിജനനി വചനമതികരുണമോടുകേൾക്കയാ
ലിന്ദിരാവരനംബുജനയനരപ്പോഴ് * കളുകയൊട്ടുസുതലമതില
തിജവമിറങ്ങിനാർ കണ്ടു ദൈത്യാലയാധിപനംവണങ്ങിനാൻ *
ബലിയുമഥ വിജയ നരസിംഹമൂർത്തിനാഥനെ ബലഭദ്രരോ
ടൊട്ടു കണ്ടോരനന്തരം * പരവശതയൊട്ടു സകലധനമെല്ലാ സ
മർപ്പിച്ചു പൂജചെയ്തെന്നു സ്തുതിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ * ജയ സക
ലജഗദധിപ മമ സകലകർമ്മവും ജന്മവുമിന്നു സഫലമായ്വന്നി
തു * ഭവഹരണ തവ ചരണകമലമിഹ കാൺകയാൽ ഭാഗ്യവാ
ന്മാരിൽ വെച്ചുത്തമനായേനഹം * സകലജഗദചരചരപരമ
ഗുരുവാം തവ സാധിപ്പതിനൊന്നുമില്ലെന്നിരിക്കിലും * കരുണ
യൊട്ടുമമ സവിധഭുവി വരുവതിന്നിഹ കാരണമെന്തെന്നു
അരുൾചെയ്യണമെ * മധുമഥനനതു പൊഴുതു ബലിയോട
രുൾചെയ്തു മാധ്യശീലമവൻ കേട്ടാലുമെങ്കിലോ * വിധിത
നയമരീചിതനയുഗമതിൽ മരീചിക്ക വിഖ്യാതരായാറുപുത്ര
ന്മാരായിതെ * കമലഭവനുള്ളപ്പൊഴു നിജതനയരെക്കണ്ടു കാ
മിക്കയാലൊന്നുപഹസിച്ചുതേ * ശമരഹിതമതികളിവരി
തിജസുതരാകുന്ന ശാപം വിരിഞ്ചൻ കൊടുത്തോരനന്തരം *
ചിരവിനൊട്ടുമവർ ദിതിജകുലജാതരായ് ഹിരണ്യക
ശിപുതൻ പുത്രരായ് * അവരെ ബത മമ ജനനി ജഠരമതിൽ മാ
യയുമപ്പൊഴെ കൊണ്ടുവന്നാക്കി മല്ലാരേ സന്നാൽ * ക്രമമൊടവ
ങ്ങളുപൊഴുതു ജനനമതു ചെയ്തുതേ കൊന്നിതവർകളെ കംസ
നന്തരമെങ്ങനെ * പുനരപി ബലി ദിതിജകുലമതിലവർ പിറന്നി
ട്ടു പാർക്കുന്നുണ്ടവരെന്നും തവാന്തികെ * മമ ജനനിയുമട
നസിതനയകൃതശോകങ്ങൾ മാറുവാൻ കൊണ്ടുപോകുന്ന
നവരെ ഞാൻ * അവരുടെയദുരിതങ്ങൾ സകലമപി നഷ്ടമായ്
ദൈത്യവമൽപാദചേർന്നവർ വാണിടും * തവ മനസി ഹിതമ
ഖിലമിഹ വരുമൊരു ശ്രേയം തന്നാലുമിപ്പോളവനെന്നെ വകഞ്ഞെ
ന്നീ * ബലിയുമഥ നിജസുതരെ വരെയുമപ്പൊഴ് ബലഭദ്ര

മെത്താട്ടവന്ദിച്ചുനൽകിനാൻ * കമലദളനയനനാഥാഗിജസ
ഹജബാലനെ കൊണ്ടുപോസ്സാതവിനാശുനൽകീടിനാൻ *
തനയതെട്ടൂവകമലമലിപിതെനാട്ടുകാണ്മാൻ തന്നെമന്ന
ശ്ശുദേവകീദേവിയും * നയനജലസഹിതമഥമുലമുള്ളൂചുരന്നു
ടൻ നന്നായ്പുണൎന്നതഴുകിമോദത്തോടും * നിജമടിയിലതി
സുഖമൊടവനെയെടുത്തുവെച്ചുടൻ നന്നായ്മുലയുംകൊടുത്തി
തെല്ലാക്ഷണം * നിജതനയതനയമുതിജനിതബഹുശോകവും
നീങ്ങിസുഖിച്ചിതുദേവകീദേവിയും * നളിനദളനയനനാഥ
ജനനാദിവനസപുരാ നന്നായുളിച്ചുമുലകാകേകുടിക്കയാൽ* അ
ഖിലമപിമതുപൊഴുതുവിതൊടുനാശിച്ചുവ തമ്മെയവന്ദിച്ചു
നാകവുംപുക്കുതേ * അഖിലമപികമലദളനയനന്റെമായ
യെ നന്നായ്പ്രശംസിച്ചിതുകണ്ടവരൊക്കെയും * ഇനിയുമിവപലപ
തിതമെഴിവജഗദീശ്വര നിച്ചുമാവുചെയ്തുവയുണ്ടെന്നറിക
നെടാ * അനവധിപസമിതുപാകിയധികസുകൃതംവരും മദ്ധ്യായ
മാമിതന്നുണ്ണുമൊ ചൊല്ലിടാൻ *

മുനിവരനൊത്തുപൊഴുതുവിജയസുതനന്ദനൻ മോദേ
നവന്ദിച്ചുസാദരംചൊല്ലിനാൻ * കഥയമമജനകനെന്റെജന
നിയെജിതശ്രമം കൊണ്ടുപിതാമഹൻപോതന്നാതവാത്തകൾ
അതുപൊഴുതുമുനിവരനമഴകിനൊടുചൊല്ലിനാ നജ്ഞ്ഞൻ
തീൎത്ഥങ്ങളാടുവാൻപോയനാൾ * അഖിലജനദുരിതഹരവി
മലബഹുതീൎത്ഥവുമാടിപ്പുരാസമ്പ്രവേശിച്ചനന്തരം * മുര
മഥനസഹജയുടെഗുണഗണങ്ങളശേഷവും മോദേനകേട്ടുള്ളകാ
മമുഴക്കയാൽ * സകലപതിസഖിനാഥസപടിയതിവേഷ
മായ് സതതംഭോഗത നിലൂപിച്ചുമെത * സകലമറുവരന
മതികുതുകമൊടുരാമനും സന്യാസിയായെച്ചുന്നവന്ദിച്ചുസാദ
രം * മധുമഥനഭഗിനിയുടെമഹിതമണിമന്ദിരെ മാനിച്ചുവാ
ഴിച്ചുസൽക്കരിച്ചീടിനാർ * രമണിമണിയുടയതിവരനബല
മേവനം ശുശ്രൂഷണത്തിനുകല്പിച്ചുഭദ്രയെ * സരസിജമു
നയനയുടെശശിസദൃശവക്ത്രവും സല്ലാപരീതിയുംവക്രകടാ
ക്ഷവും * പലതുമിവയതിവരനമഴകിനൊടുകണ്ടുകണ്ടുമാൽ പ
ഞ്ചബാണാൎത്തനായ്തത്ര വാണീടിനാൻ * കമലസമമുഖിയു

ലലനാസുമശയതിരൂപവും കണ്ടുകാമാസ്ത്രജാലേറ്റു വാഴുംവി
ധൌ * അചലമതിബലനഥനിജഭഗിനീതന്നായു മാത്തു
രുത്സ്വാധനനാരെല്ലാണ്ടുനൽകുവാൻ * നിജമനസികരുതിയതു
മുരരിപുവറിഞ്ഞഥ നന്ദിമച്ചാരുസംപത്തരായുണരാകിനാൻ *
അതിനായത്രവരജമതികുതുകമൊടുരാമനെ മഹാപാടുവാരിധിതീ
രംഗമിച്ചിതു * കമലദളനയനനുടെസഹജയെധനഞ്ജയൻ
ക്ഷണ്ണാനവാമനേനതേരിൽകരേറിനാൻ * സപദിപടനിവ
ഹമഖിലമൊഴിയതൊട്ടുകമാൽ സപ്ലജനാത്തയുംവെന്നമഹാ
രഥൻ * കമലസമവദനയൊടുമഴുകൊടുഗമിച്ചിതു കേട്ടു
കോപിച്ചുപൊരപ്പെട്ടുരാമനും * സകലയത്രവരജമധുരമൊഴി
നംവെച്ചു സന്താപാമങ്ങൾപാരന്തടക്കീടിനാൻ * കനി
വിനൊടുബലനമതികുതുകമൊടുതൌതിയും കന്യാധനങ്ങൾ
കൊടുത്തയച്ചീടിനാൻ * സകലധനസഹിതമഥവിജയനു
മനാകുലം സുന്ദരിമൌലിയോടൊത്തുവാണീടിനാൻ * വി
ജയനുടെചരിതമിതിമുനിയുമരുൾചെയ്തുടൻ പിന്നൊടുകൃഷ്ണച
രിതങ്ങൾചൊല്ലിനാൻ * മുരമഥനസഖനൊരുവനഖില
ഗുണശീലവാൻ മുഖ്യൻശ്രുതദേവനെന്നൊരുപാരംദ്വിജൻ *
മനസിഹരിചരണയുഗമനവരതമോർത്തുടൻ മൈഥിലരാ
ജ്യേസുഖിച്ചുവാണീടിനാൻ * മനസിഹരിചരണമതുകരു
തിബഹുലാശ്വനാം മൈഥിലശ്രീപനുംതത്രമേവുംവിധൌ *
മധുമഥനനൊരുദിവസമവരുടെഹിതത്തിനായ് മൈഥില
രാജ്യത്തിലാശുഗമിച്ചുതേ * സകലമുനിവരസഹിതമഖില
ജഗദീശനെ സപ്ലജനങ്ങളുംകണ്ടുമദ്ധ്യേപഥം * കലിതസു
ഖമവരവർകൾനിജനിജധനോചിതം കാഴ്ചയുംവെച്ചുവണ
ങ്ങിനിന്നീടിനാർ * അഥഹരിയുമതികരുണമവരെയുമനു
ഗ്രഹിച്ചന്പൊടുചെന്നുമിഥിലപൂക്കീടിനാൻ * അപ്പൊ
ഴുതവരുമവനിസുരമുഖ്യനു മത്യന്തമോദേനചെന്നാതി
ഥ്യോവ്രതേ * അതിവിമലമതികളവരധികതരമകതാരിൽ
ഉണ്ണുനിമന്ത്രണംചെയ്താരിരുവരും * അപ്പൊഴുതുമുരഹരനു
മവരുടെഹിതാത്മാ യോരുമറിയാതെരണ്ടുരൂപത്തൊടും *
അവരുടയഭവനമതിലഴകൊടുഗമിക്കയാം പൂത്യന്തസന്തോ
ഷമോടുമിരുവരും * സകലജഗദധിപനെയുമഖിലമുനിമാ

രെയും സൽക്കരിച്ചുറെസ്തുതിച്ചരിവരും * ഹരിചരണ
പരിചരണയോടുമഥമഹിസുരൻ ഹൃഷ്ടനാമാധവൻത
ന്നോടുചൊല്ലിനാൻ * കമലദളനയനജയജയജയജഗൽപ
തേ കാരുണ്യവാരിധെ കൃഷ്ണനാമാസ്തുതേ * മമദുരിതഫലമ
ഖിലമിതുപൊഴുതുനാശമായ് മാനുഷജന്മവുമിന്നുസഫലമാ
യ് * തവചരണപരിചരണഫലമതുലഭിച്ചുമേ തൽപ്ര
സാദാൎത്ഥമിന്നുതുചെയ്യേണ്ടുഞാൻ * അതുപൊഴുതിലവ
നിസുരകരമതുപിടിച്ചുടനംബുജനേത്രൻ ചിരിച്ചുരം
ചെയ്തിതു * സകലമുനിധരണിസുരപരിചരണചെയ്തുനീ
സന്തോഷമെത്രനമുക്കെന്നുമില്ലെടോ * നിഖിലമുനിഗണവു
മഥധരണിസുരവൎഗ്ഗവും നീക്കമില്ലെന്നുടെരൂപമെന്നോൎക്ക
നീ * മുനിനിവഹധരണിസുരപരിചരണമെന്നിയെ മൽ
പൂജകൊണ്ടുപ്രസാദിക്കയില്ലഞാൻ * മമചരണപരിചര
ണരഹിതമഥവിപ്രരമാനിക്കിലുംഞാൻപ്രസാദിക്കമേററ
വും * മുനിനിവഹധരണിസുരവരരെയതിനാൽഭവാൻ
മൽപ്രസാദാൎത്ഥമായ്പൂജിക്കനിത്യവും * തവമനസികാമി
തം തു സകലമതിനാൽവരും തൽക്ഷണമിതുകണ്ടുതെളിഞ്ഞു ഞാ
നോററവും * ഭുവനപതിവചനമതുസാദരമിതികേട്ടയാൽ
ഭക്ത്യാമുനികളെപ്പൂജിച്ചുവിപ്രനും * നരവരനുമഥധരണി
സുരവരന്മാരോരോ നന്നായനുഗ്രഹം ചെയ്യുന്നാരായവൻ *
സകലമുനിജനസഹിതമഴകൊടുഗമിച്ചുടൻ സത്വരംദ്വാരാ
വതിപുക്കമേവിനാൻ * അനുദിവസമിതുപഠിക്കിലവനാശ്രിത
ഭക്തനാം അദ്ധ്യായമെഴമിന്നെണ്ണത്തുംചൊല്ലിനോൻ *

മഹിതഗുണനിലയനാഥനരവരന്മാരരാൽ മുനീ
ന്ദ്രശുകനെ വന്ദിച്ചുചൊല്ലിനാൻ * നിഗമഗതനിഖിലമഹ
ദ്ഭപരിണാമമായ് നിത്യമായുള്ളൊരു നിൎഗ്ഗുണബ്രഹ്മണി *
വിമലതരപ്പാദമുനിവൃന്ദസംഘങ്ങളും വേദങ്ങളെങ്ങി
നെസഞ്ചരിക്കുന്നതും * ഇതിമനസികിമപിമമജനിതമിഹ
സംശയമിന്നുഭവാനതുതീൎത്തുതരേണമേ * നൃപതിയോടു
ത്തുകമുനിയുമതുപൊഴുതുനാരദ നാരായണമുനിശ്രേഷ്ഠസം
വാദവും * പലമുനികളുടെസദസിപറഞ്ഞൊരുസനന്ദന

ഇപ്രാകൃതശ്രുതിഗീതയും പറഞ്ഞീടിനാൻ * സൎവ്വമാമുനി വൃഷ്ടിബാദരായണമുൾക്കൊണ്ടായാൽ സംശയം തീൎന്നിമന്നൃപനായനും * അധികതരഹൃദയസുഖസഹിതമഥ മേലിലെ അദ്ധ്യായമെണ്പത്തെട്ടും പറഞ്ഞൊരാൻ *

—:*:—

മുരമഥനസഖനായനൃപതീശ്വരൻ മാമുനിതന്നോടു പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൻ * സകലസുരഗണാദിനിജമനുജജനങ്ങൾക്കും സംഹാരമൂൎത്തിയായുള്ള കാലാരിയെ * ഭജനമതു കനിവിനൊടു കിമപി ബത ചെയ്കിലോ ഭോഗസമൃദ്ധികൾ വന്നു കാണുന്നതേ * അഥ കമലയുടെ രമണപദമതു ഭജിപ്പവൎക്കൎത്ഥങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചുകാണുന്നതേ * ഇതിവിരുദ്ധമഴകിനൊടു ഭജനമതു ചെയ്യുവൎക്കിതം വിപരീതപ്രാപ്തി ചൊല്ലുമോ * നൃപതിയുടെ വചനമിതിനിശമനാന്തരം നന്ദിപൂൎവ്വം ചെയ്തുമാമുനിശ്രേഷ്ഠനും * മഹിതഗുണനിലയനൃപ പരമശിവനീശ്വരൻ മായാനിതഗുണയുക്തനെന്നോൎക്കെടോ * സകലപതിശിവനമലഗുണസഹിതനാകയാൽ സേവിപ്പവൎക്കു സുഖികൾ നൽകുമേ * സരസിരുഹനയനനമലഗുണരഹിതനാകയാൽ സേവചെയ്യുന്നവൻ നിൎഗ്ഗുണനായ്‌വരും * അഖിലനൃപകുലതിലകനായ മതിധൎമ്മജനച്യുതൻ തന്നോടു രാജസൂയാന്തരേ * സകലജനസദസി ബഹുവിധസകലധൎമ്മവും സാദരം ചോദിച്ചറിഞ്ഞശേഷം താനും * മനസി ബഹുകുതുകമൊടു മിതു സപദി ചോദിച്ചു മാധവനാശ്ലിഷ്ടം ചെയ്തു സാദരം * മമ ചരണയുഗളമതു പരിചൊടു ഭജിക്കിലോ മാനവൎക്കൎത്ഥമെല്ലാം നശിപ്പിച്ചു ഞാൻ * അവനുടയ ധനഹരണമതു സപദി ചെയ്തീട്ടു മൎത്ഥമുണ്ടായാൽ മദിച്ചുപോമേവനും * മഹിതധനനിവഹമതു വിരവൊടു നശിക്കിലോ മിത്രബന്ധുക്കളവനെ വെടിഞ്ഞീടും * സപദി നിജജനരഹിതമവനന്തരേ നിൎത്തും സംസൎഗ്ഗമുണ്ടാകയും മമ ഭക്തരിൽ * അതുപൊഴുതു കരുണയൊടു അവനെ മമ ഭക്തിയെ

* ഇത അദ്ധ്യായത്തിലുള്ള ശ്രുതിഗീതയുടെ മൂലവും വര്യത ശോദ്ധമനായവർകൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭാഷാനുവാദവും ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ഒടുവിൽ ചേൎത്തിരിക്കുന്നു.

നന്മയോടുമ്പാർകൾ കൊടുക്കണ്ണുതുകതിയും * പരിചിനോടുമമ
നസികതണ്ണു മുളവാക്ക വൻ പാരംപരാധീനമെന്നോർത്തുസ
ച്ചൂതം * കമലഭവഹരവിബുധവരരസുതാദിയാം ക്ഷി
പ്രപ്രസാദികളെളജിരെച്ചുതുമ്പും * വിരവിനൊടുബെച്ചുവിള
വധനായുവരിച്ചുടൻ വാഴ്ന്നസംസാരസാഗരമഗ്നരായ് *
മുരമഥനകമലഭവപുരമഥനരെന്നിവർ മുഖ്യതശാപവരപ്ര
ദന്മാരഹോ * ശശിധരനമഥകമലഭവനന്നതിദൃതം ശാ
പവരങ്ങൾകൊടുക്കമഹാമതേ * നളിനദളനയനനഥവാ
മപിചശാപവും നൽകുവാൻകാമംനിരവധിചൊല്ലമേ *
പരമശിവചരിതമതുപരിചിനൊടുകേൾക്കനീ പണ്ടുവൃക
സുരനാമശകാരിജൻ * കുമതിവരനഥസകലങ്ങൾവാനവരുമട
ക്കുവാൻ കാമിച്ചുനാരദൻതന്നോടൊരുദിനം * കമലഭവപ
രശുധരഹരികളിവരിൽ ക്ഷിപ്രപ്രസാദനാരെന്നുചോദി
ച്ചതേ * മുനിവരനമതുപൊഴുതിലവനൊടുരചെയ്തു മാരാ
രിശീഘ്രം പ്രസാദിക്കുമെന്നതും * മുനിവചനമിതിവിരവില
വനമഥകേൾക്കയാൽ മാരാരിയെത്തപംചെയ്തുതുടങ്ങിനാൻ
അസുരസുതനമിതബലനധികതരനിർമ്മലമാത്രമാംസം
കൊണ്ടുഹോമം തുടങ്ങിനാൻ * കമലശരമഥനനടെവിമല
ചരണാംബുജം കാണാഞ്ഞു മാലവൻ സപ്തമവാസരേ * അതി
കുപരിതമതിസപദിനിജശിരമറുപ്പതിന്നമ്പോടു വാൾകൊണ്ടു
വെട്ടുമാറെന്നേരം * അതികൃപയൊടഖിലജഗദധിപതിമ
ഹേശ്വരൻ അഗ്നിയിൽനിന്നെഴുന്നീറ്റുസംഭ്രമം * ദനുജനുടെ
കരവുമതിഝടിതിപിടിച്ചുടൻ ദാനവഗാത്രവും പൂർണ്ണമായ
ച്ചപ്പോഴേ * അസുരവരനുവനിഹവരമഖിലമെന്നു മഹേ
ശ്വരൻനപ്പോളരുളിനാൻ * ദിതിസുതനതുപൊഴുതുഹ
രചരണപങ്കജേ ദീർഘനമസ്കാരവും ചെയ്തുചൊല്ലിനാൻ *
പുരമഥനമമകരമിതാരുവനുടെയുമിന്നി പാരാതെവെച്ചവ
ൻമരിച്ചീടണം അഖിലജഗദേകനാഥമനസിചിന്ത
യോടങ്ങിനെവന്നീടുമെന്നതും ചെയ്കയാൽ * അസുരനെ
പ്രപുരമഥനാശിരസിനിജഹസ്തവു മപ്പോഴേവെപ്പാനടുത്തു
ചെന്നീടിനാൻ * കരുണയൊടുമഹമിവനുവരമിഹകൊടു
ക്കയാൽ കെല്ലുന്നതും ഹന്തമെല്ലുന്നതാകയാൽ * ഹരനുമഥ

സപദിനിജവൃഷഭവര മേറിനാൻ ഹര കഷ്ടമെന്നതുംചെ
യ്തുരവോടികം* അന്തരമഥപുരമഥനകരകമലസംഗമ മൽ
ഭുതഭയസംഭ്രമോപം വരികയാൽ * പരുഷമൊടുമതിജവമൊടെ
വനമഥപുഷ്കരേ പാഞ്ഞുപുരാരിതൻപിന്നാലെ ചെന്നിതു *
അതിഭയമൊടഖിലദിശിഹരനഥ പാഞ്ഞുട നപ്പൊഴവെ
കണ്ടോ ലോകമുലപ്പുക്കിതു *മുരമഥനനതുപൊഴുതു സകലവുമറി
ഞ്ഞഥ മന്ദമൊരു വടുത്വമായ് ചെന്നടൻ * പഥിശകുനിസുത
നൊടഥ മധുരമുരചെയ്തു തേ പായുന്നതെന്തു നീ ദൈത്യമൂഢാ
മണേ * സകലമപി പറകപറകഴകൊടുമഹാമതെ സാഹായ്യ
മൊക്കെയും ചെയ്യുന്നതുണ്ടു ഞാൻ *മധുമഥനവചനമതിമധുര
മിതി കേൾക്കയാൽ മോഹിച്ചവൻ വാർത്തയൊക്കെയും ചൊല്ലി
നാൻ* പരുഷമൊടു ശകുനിസുതവചനമതു കേൾക്കയാൽ പര
ംചിരിച്ചതും ചെയ്തിതു വണ്ണിയും* അയിദനുജവരസുമുഖ ശൃ
ണു മമവാചാ വോ നമ്പൊന്നിനക്കിന്നു വിസ്മൃതിവന്നിതോ*പുര
മഥനനിവനറികദക്ഷ വിഹതി ചെയ്കയാൽ പ്രേതമായ്വന്നിതു ദ
ക്ഷശാപത്തിനാൽ * നിഖിലദിശി നിശിതമസിചിതയതിൽ
വസിക്കയാൽ നഷ്ടമായ്പ്പൊന്നു പോലീശപരത്വം സഖേ * ദനുജ
നായുമിവനൊടിഹ വരമതു വരിക്കയി ല്ലൊന്നും ഫലിക്കുന്നതി
ല്ലു വരങ്ങളും * മമവചനമന്യതമിതി തവമനസി സംശയം മ
നശീലനിനക്കുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ * സപദി തവശിരസി നി
ജകരമതു ധരിക്കനീ സംശയമല്ലിതു മിഥ്യയെന്നോർക്കെടോ *
അനൃതമിവനിനിയുമിവ പറകതിന്നാം അമ്പൊടവ
നെവധിക്കയും വേണമേ * മധുമഥനമധുരതരവചനസുധ
യാലവൻ മോഹിച്ചു ഹസ്തം തലയിൽ വെച്ചീടിനാൻ * അ
തുപൊഴുതു ഹരനുടയ മഹിതവരശക്തിയാ ലാശു വൃകാസു
തൻ നഷ്ടമായ്വന്നിതു * അതുപൊഴുതു വിബുധജനമുനിവിവ
രഹരമൊക്കെയും മച്യുതൻതന്നെ സ്തുതിച്ചാർ പലതരം * അമ
രതരുസുമനികരമഴ കൊട്ടു ചൊരിഞ്ഞുട നപ്സരസ്ത്രീകളും നൃ
ത്തം തുടങ്ങിനാർ * അഥ ഹരിയുമഴകിനൊടു ഹരനൊടരുളീ
ടിനാ നാത്മ പാപത്താൽ മരിച്ചിതു ദൈത്യനും * സകലസു
ത ജനരതിജവരനെങ്കിലും സജ്ജനദോഷങ്ങൾ ചെ
യ്യവനാകിലോ * ഇഹ ഖലുതിയുമധികതരനരകഫലവും വരു

മീശപാദശേഷത്തിനെന്തു ചൊല്ലാവതും * സകലജഗദേക
ചരപരമഗുരുഭവാംബുധി സാഹസം ചെയ്തിവൻ ചത്തതും ചി
ത്രമോ * മദനഹരനപ്പൊഴുതു നാരദമുനിയെ മാനി
ച്ചയാത്രപറഞ്ഞു ഗമിച്ചിതേ * ഇതി പരമശിവനുടയ ദേവജന
യമാകേണം മിത്ഥ്യയായാകിലും നന്നായിതാകിലും * അഖി
ലഭയമതുമകിതനുപിയുമകേനുമോ മദ്ധ്യായമെണ്ണുവനൊമ്പ
തും ചൊല്ലിനാൻ *

സകലമുനിവരജനവുമൊരു പൊഴുതു മുഖ്യമാം യാഗം
സരസ്വതീതീരത്തുടങ്ങിനാർ * അപ്പൊഴുതു പരമശിവഹ
രികളിവർമൂവരിൽ മാഹാത്മ്യമേറുന്നതാരെന്നതിനാൽ * അ
റിവതിനു ഭൃഗുമുനിയുമഖിലമുനിശാസനാൽ കമലജസംഭവ
സന്നിധൌ ചെന്നിതു * ജനകനുടെ ചരണയുഗമതുവ
ണങ്ങാതെ നന്നായ്സ്തുതിക്കിലുമില്ല ഭൃഗുമുനി * സകലമുനിജ
നസദസി കമലഭവസന്നിധൌ സിംഹാസനത്തിലിരുന്നി
ന്നു സമാനമായ് * അപ്പൊഴുതു കമലഭവനതികുപിതനാക
യാ ലപ്പോഴവമുനി ചെന്നു ശിവാന്തികേ * അപ്പൊഴു
തു നിജസഹജമുനിയെ ഹരനാദരാൽ ആശ്ലേഷണം ചെയ്യുതി
ന്നതുടർന്നതെ * അന്നു ഭൃഗുമുനിയുമഹരനോടുരചെയ്തിതു
തൊട്ടിടരുതെന്നെ നീ ബ്രഹ്മമല്ലായ്കയാൽ * ശശിധരനതു പൊ
ഴുതിലതികുപിതനാകയാൽ ശൂലമെടുത്തു മുനിയോടടുത്തിതു *
വിരവിനൊടു ഗിരിസുതയുമഥ ഹരപദാംബുജേ വീണുവണ
ങ്ങിപ്പാർത്തടക്കീടിനാൾ * വിഗതഭയമഥ മുനിയുമമലക
മലേക്ഷണൻ വാഴുന്ന വൈകുണ്ഠലോകം പുക്കിതു * അഥ
ഹരിയുമഴകിനൊടു സരസിജമകളുമൊ ന്നാകെ കിടപ്പതു കണ്ടു
മുനീന്ദ്രനും * വിരവിനൊടു ഹരിയുടയ സവിധത്തിലെത്തി
ഞാൻ വക്ഷഃപ്രദേശത്തിലൊന്നു ചവിട്ടിനാൻ * മധുമഥനനാ
തു പൊഴുതുണർന്നു ഭൃഗുമുനിശ്രേഷ്ഠനെ വന്ദി
ച്ചു ചൊല്ലിനാൻ * സരസിജഭവതനയ മുനിവര തപോനി
ധേ സ്വാഗതമല്ലയോ ചൊൽക മഹാമതേ * അഖിലജഗദ
ഘഹരണ തവ ചരണമെന്നുമെ ന്നത്രമമഗേഹത്തെ പോരുള്ളൂ

ന്നോത * അഖിലമുനിതിലകമമനസിഭവരോഗമ ല്ലേറു
മിന്നറിഞ്ഞീടാഞ്ഞുകാരണം * കുമതിജനസദ്ഗതമഥശമനം ച
ചെയ്യുന്നും കരുണ്യമോട്ടപൊരുത്തുകൊള്ളണമെ * മമ
ദുരിതഹരമുരസിതപചരണെലാഞ്ഞനം മനിച്ചുനിത്യയതി
കണ്ണാറ്റുണ്ടുഞാൻ * അഖിലജഗദധിപമുദുവചനമിതികേൾ
ക്കയാ ലാനന്ദവാരിമധ്യേമഗ്നനായ്മുനി * മാനസിഹരിചര
ണയുഗകമലവുമുറപ്പിച്ചു മോദേനചെന്നുമുനിജനസന്നി
ധൌ * സരസിജഹദവനപുരമഥനഹരിവാർത്തകൾ സൎവ്വ
വുമുണ്ടായപോലെചൊല്ലീടിനാൻ * സകലമുനിവരതുമഥമു
ഉുവചനഗൌരവാൽ സത്വപ്രധാനൻഹരിയെന്നുറച്ചുതാ
ൽ * സപദിമുദിതഹരിചരണകമലവുമുറപ്പിച്ചു സത്രവും
ചെയ്തുവർമുക്തിലഭിച്ചിതേ * ദനുജകുലമഥനനൊരുപൊഴു
തിലഥകേശവൻ ദ്വാരകമന്ദിരേവാഴുംദശാന്തരേ * അവ
നിസുരവരനൊരുവനൊരുതനയനുളവി ച്ചപ്പൊഴെബാ
ലൻ മരിച്ചതുകാരണം * മൃതസുതനെവിരവിനൊടുകരമതി
ലെടുത്താശു മാധവമന്ദിരദ്വാരത്തുവെച്ചുടൻ * അതികരു
ണമഖിലയദുസദസിധരണീസുര നാല്ഭുതംചെയ്തുദുഃ
ഖേനചൊല്ലിനാൻ * വിഷയസുഖമഖിലമപിസതതമനു
ഭൂതനായ്പ്രവിശേഷണംചെയ്തിലുബ്ലെനായ് * മതവുമെ
തശാന്ത്യപതിദുരിതമതുകാരണം മൽസുതനിന്നുമരിച്ചതുമി
ണ്ണായം * ദനുജസമന്വപതിയുടെധരണിസുരവാസികൾ ദുഃ
ഖിക്കയല്ലാതെയെന്തോന്നുചെയ്യുന്നും * അതിതരളതമൊടുധ
രണിസുരവചനമാത്തുകേ ട്ടാരുമൊരുത്തരംമിണ്ടാഞ്ഞുകാര
ണം * അവനിസുരവരനഥസുതശവമെടുത്തുകൊ ണ്ടങ്ങു
ചെന്നാത്യന്തദുഃഖേനമേവിനാൻ * പുനരപിചവിമലമതി
ധരണിസുരവശ്ശനും പുത്രൻജനിച്ചുമരിപ്പതുകാരണം * മധു
മഥനഗൃഹസദസിനിജസുതനെവെച്ചുടൻ മുന്നേകണക്കെ
പറഞ്ഞിതുവിപ്രനും * അതിനുമൊരുജനവുമൊരുമൊഴികൾ
പറയാഞ്ഞയാ ലന്തണൻദുഃഖിച്ചുപോന്നുവാണീടിനാൻ *
ഇതിധരണിസുരവരനുതനയരുളവായവ രിങ്ങിനെതന്നെ
മരിച്ചുപോയെട്ടുപേർ * സതതമപിധരണിസുരനതുഹരിഗൃ
ഹേവന്നു സന്താപമോടെപറഞ്ഞിങ്ങുപോന്നിട്ടും * അ

ഘനാവമസുതമരണമതുധരണിസുരവരനു മച്യുതമന്ദിരമെചെ
ന്നചൊല്ലുംവിധൌ * കിമപിപുനരാത്മജനായുമതിനുപായമ
ല്ലയാൽ കണ്ടുനിന്നൊരുധനഞ്ജയൻചൊല്ലിനാൻ * ഇഹ
ധരണിസുരവൃഷധരണിപതിയായവ രില്ലയൊവിപ്രരെര
ക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവാൻ * യദുവൃഷ്ണിവരവനിസുരകുലമതായി
തൊ യാഗവുംചെയ്തുവസിക്കുന്നുനിത്യവും * ചതുരതയൊട
വനിസുരനിവഹപരിപാലനം ചെയ്യാത്തഭൂപൻനരകസമൻ
നിണ്ണയം * ധരണിസുരതവതനയരിനിയുമുളവാകിലൊ ധ
നഞ്ജയനായുള്ളഞാൻപാലിച്ചുനൽകുവൻ * അറികമമവചന
മിതുധരണിസുരസത്യമെ നല്ലുസ്ലീലഗ്നിയിൽചാടുവന
പ്പൊഴെ * സമയമിതിവിജയനുടെവചനമതുകേൾക്കയാൽ
സന്ദേഹമോടുംദ്വിജവരൻചൊല്ലിനാൻ * കുലിശധരതന
യഗുണവിമലമതിരാമനും കൃഷ്ണനുംപ്രദ്യുമ്നനുമനിരുദ്ധനും*
അതിബലികളിവരിതിനുമമതരിതകാരണ മാകല്ലയാഞ്ഞു
വസിക്കുംശരണർ * നിജമനസിവല്ലഭമൊതമമൊട
തിബലനിനാംനിസ്ഥിതനെചൊന്നതുബോധിച്ചതില്ലമെ * രഭ
സമൊടുമതുപൊഴുതുവിജയനഥചൊല്ലിനാൻ രാമകൃഷ്ണാ
നിരുദ്ധാദികളല്ലഞാൻ * ഞാനിരസിമമസമരപടുതയുള്ളു
കാരണം തല്പ്രസാദംലഭിച്ചുമഹാരഥൻ * ഗഗനതലഗ
മനമതുപരിചൊടുലഭിച്ചവൻ ഗാണ്ഡീവമാമധനുരത്നമുള്ള
വൻ* ഭുവനതലമതിലഖിലനൃപവരരെവെന്നൊരു ഭൂപ
തിശ്രെഷ്ഠനാമൎജ്ജുനൻഞാനെടൊ * അലമലമിതവനിസുര
തവമനസിസംശയ മന്തകൻതന്നെയുംവെന്നുഞാൻനൽ
കുവൻ * വിജയനുടെവചനമിതിസുദൃഢമിതികേൾക്കയാൽ
വിശ്വാസവുംവന്നു ഭൂമീസുരന്നുനാം * പരമസുഖസഹിത
മൊടുഗൃഹമതിൽവസിപ്പിച്ചു പത്നിഗൎഭവുമുണ്ടായിവന്നി
തു * വിജയദൃഢവചനമതുഹൃദികരുതിനിത്യവും വിപ്രൻ
പ്രസൂതികാലത്തുസസംഭ്രമം * അയിവിജയകരുണയൊടു
മമസുതനെയിന്നിനി യന്നൊടുകാത്തുതരികെന്നുചൊല്ലി
നാൻ * സപദിഹരിചരണയുഗമഴകിനൊടുവന്ദിച്ചു സ്തുതി
കാരണംപൂണ്ടുമൎജ്ജുനൻ * പരിചിനൊടുശരനികരംവി

വിധമഥ തൂകിനാൻ പിന്നെയും ദിവ്യാസ്ത്രപഞ്ജരം തീർത്തുതേ * തന്നെ ബത ധരണിസുതനായനളവായവൻ തൽക്ഷണം തത്ര മറഞ്ഞു ദേഹത്തോടും * അതുപൊഴുതരണിജനാദിതമെത്തു കേൾക്കയോ ബാത്തനായ്ത്താമഥ പരിവിപ്രന്ദനം * കരുണയൊട്ടു നയനജലമൊഴുകി വിജയാന്തികെ കോപിച്ചു പാർത്ഥനോടിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ * കുമതിവര ജളഹൃദയ വിജയ പുരുഷാധമ ക്ലീബ നാം നിന്നുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടു ഞാൻ * ഹൃദയമതിലധികതര സുഖമൊടു വസിച്ചു പോയ് ഹാഹന്ത മൌഢ്യം ചെറുതല്ലിനിക്കഹോ * സകലജഗദധിപതികളിവരിഹ നിനയ്ക്കിലും സാദ്ധ്യമല്ലാത്തതു ദുർമ്മോഹിയായ നീ * നിഖിലയദുസദസി ബഹുവിധതയോടുമോരാവു മന്നഞാൻ ബോധിച്ചു മതിവിസ്മയം * രജനികരകുലജനിയുമപി ചരണാവീഴ്ച്ചയും തൽപ്രസാദവും ഗാണ്ഡീവചാപവും * ഇനിയുമിവ പലഗുണവുമഖിലജനനിന്ദയു മിപ്പോളെവിടെ നീ വെച്ചുച്ചു പോന്നതും * പൊളികളിവ പറവതിനു വിരുതുടയ ദുർമ്മതേ പാരാതെ ചെന്നു പതിക്ക നീ വഹ്നിയിൽ * ജനസദസി നാണമൊരു തരിയുമില്ലാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്തിനു നീ വൃഥാ * അവനിസുരവചനമിതി പരുഷമൊടു കേൾക്കയാലത്യന്തലജ്ജയാ പാർത്ഥനപ്പോഴേ * പരുഷമൊടുമഥ ഗഗനതലഗമനവിദ്യയാൽ പ്രേതാധിരാജപുരത്തിലും പുക്കതേ * ദ്വിജസുതനതുപൊഴുതിലവിടെ ലഭിയാഞ്ഞയാൽ ദിക്പാലമന്ദിരമൊക്കെ തിരഞ്ഞുടൻ * അവനിസുരവരനുടയ സുതനെ ലഭിയാഞ്ഞയാ ലഗ്നൌ പതിപ്പാൻ തുടങ്ങും ദശാന്തരേ * കരുണയൊടുമതുപൊഴുതു വിജയനോട സന്നിധൌ കൃഷ്ണനും ചെന്നു കരം പിടിച്ചാദരാൽ * വിജയനൊടു മൃദുഹസിതസഹിതമുരചെയ്തിതു വിപ്രകുമാരരെക്കാട്ടുവനൊക്കവെ * കുരുതിലക തവ ഭുവനമിതിലിതുനിമിത്തമായ് കീർത്തിയുമൊന്നാകവെയുണ്ടായ്‌വരും സഖേ * അഥ വിജയനൊടു സഹിതമമലകമലേക്ഷണൻ നാത്തുതേരേറിപ്പുറപ്പെട്ടു പശ്ചിമെ * സകലജനവനഗിരികൾ വിരവോടു കടന്നവർ സപ്തസമുദ്രം കടന്നു പോകും വിധൌ * അതിലസമജവമൊടഥമ ഇനടത്തിനാ നന്ധകാരത്തിലകം പുക്കനന്തരം * തുരഗഗണമതുപൊഴുതു നയനമഥ കാണാഞ്ഞു തപ്പിനടപ്പതു കണ്ടുടൻ

ത്തമാധവൻ*പ്രളയരവിശതദഹനതതിജിതസുദർശനം പ
രാത്മാനമനസിചിന്തചെയ്തീടിനാൻ * അപ്പൊഴുതുരഘു
തിലകശരസദൃശവേഗമോടന്ധകാരാന്തരേ വന്നിതുചക്രവും
അതിമഹിതരുചിപടലമുരുതരസഹിയാഞ്ഞുടൻ ലോകാലോകാചി
ഞ്ഞിവസിച്ചിതുപാർത്ഥനും * അധപവനചലിതഗിരിസദൃശ
തിരമാലയോടത്ഭുതമായജലനിധികണ്ടതേ * അതിനടയ
നടുവിലൊരുമഹിതമണിമന്ദിര മതുജ്ജ്വലമായതുകണ്ടിതുഫൽ
ഗുനൻ * രജതഗിരിസദൃശമഥഫണാശതത്തൊടു രാജിത
നാമനന്തനെക്കണ്ടതേ * വിവിധമണിലസിതമൃദുരുചി
രഫണിമെത്തമേൽ വിഷ്ണുസ്വരൂപവുംകണ്ടിതുഫൽഗുനൻ *
മണിമകുടവലയഗണ പീതരുചിയുംവന മാലയുംകണ്ഠല
കൌസ്തുഭശോഭയും * അമലനവനളിനദളസുഭഗനയനങ്ങ
ളു മസൃണജങ്ങളമായുധജാലവും * സജലഘനനിറവുമതിരു
ചിരമൃദുഹാസവും സർവ്വാംഗഭൂഷിതഭൂഷണശോഭയും * അ
സുരസുരരിതിജഖഗമുനിവരസമൂഹവു മായുധമൂർത്തികളുംസു
നന്ദാദിയും * സവിധമതിലവനിയൊടുസരസിരുഹമകയും
സേവിച്ചുനില്പതുകണ്ടോരനന്തരം * കലിതസുഖമധികജവ
സഹിതമഥപാർത്ഥനും കൃഷ്ണനുംവീണുനമസ്കരിച്ചീടിനാർ*സ
കലജഗദധിപനഥമൃദുഹസിതയുക്തനായ് സ്വാഗതപൂർവ്വമ
രുൾചെയ്തുസാദരം * കുരുതിലകയദുവൃഷഭധരണിസുരബാ
ലരെ ക്കൊണ്ടുപോന്നേനഹംനിങ്ങളെക്കാണ്മാൻ * അവ
നിതരമഖിലമപിവിരവൊടുകളഞ്ഞുട നല്പനേരമെൻസമീപ
ത്തുവന്നീടുവിൻ * നിഗമശതഗദിതമിഹസകലമപിധർമ്മ
വും നിത്യമനുഷ്ഠിക്കലോകരക്ഷാർത്ഥമായ് * കനിവിനൊടുധ
രണിസുരസുതരെകമിപ്പൊഴെ കൊണ്ടുഗമിച്ചുസുഖിച്ചുവാ
ണീടുവിൻ * അഖിലജഗദധിപനുടെവചനമിതികേൾക്ക
യാ ലതിനെമയെന്നപാഞ്ഞങ്ങിരിവരും * വിരവിനൊടുഹ
രിചരണകമലമതുവന്ദിച്ചു വിപ്രകുമാരരെക്കൊണ്ടുപോന്നീ
ടിനാർ * വിജയനഥഹരിചരണകമലയുഗമേന്നാൽ വ
ന്നോരാനന്ദംപറഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ * വിജയനൊടുസഹിതം
നതിജവമൊടഥകൃഷ്ണനും വിപ്രനുപുത്രരെനൽകി
നാൻ * ധരണിസുരനതുപൊഴുതുവിജയനൊടുചൊല്ലിനാൻ

ധന്യനത്രേഭവാനില്ലാതസംശയം * ചപലതകൾപലതുമ
ഹമധികതരശോകേന ചൊല്ലിയതെല്ലാംപൊറുത്തുകൊള്ളു
ണ്ണമെ * കമലദളനയനതെടപരമസഖനായെനിൻ കീർത്തിയും
കല്പാവസാനമുണ്ടാകില്ലതും * ദ്വിജനമഥസരസിരുഹനയന
നൊടുചൊല്ലിനാൻ ഭാനവൻതാനെനമസ്സ്യജനാർദ്ദന * ചര
ണനതഭരണതവമഹിമനിനയാതെഞാൻ ചൊന്നവയെ
ല്ലാംപൊറുത്തുകൊള്ളുണ്ണമെ * അവനിസുരവരനമിഹപ
ലതുമുരചെയ്തുട നത്യന്തമോദേനവാണിതുമന്ദിരെ * മധുമഥ
നനിവപലതുമതിമഹിതലീലകൾ ബോധേനചെയ്തുളുസർവ്വ
ജനത്തിനും * സകലധനവിഭവസുഖസുതഭവനമെന്നിവ
സർവ്വവുംതൃപ്തിവരുത്തിദാമോദരൻ * നിഖിലമുനിസഹിതമ
ഥബഹുവിധമഖങ്ങളും നന്ദിച്ചുചെയ്യിതുലോകരക്ഷാർത്ഥമാ
യ് * കുമതിവരനൃപതികളെവിജയമുഖസേനയെ കൊല്ലിച്ചു
താനുംവധിച്ചുപലരെയും * സകലദിശിനിഖിലജനമാനസി
സുഖവുംവന്നു സർവ്വധനങ്ങളുംപാലിച്ചുമേവിനാൻ * സര
സിരുഹനയനനുടെചരിതമിതുകേൾക്കിലോ സന്താനലാഭം
ലഭിക്കുമെല്ലാർക്കുമെ * അഖിലധനവിഭവമതുമഴകൊടുലഭി
ച്ചീടു മദ്ധ്യായമെണ്ണൂറുംപത്തുമേതീടിനാൻ *

— * —

അഥസകലജനസഹിതമമലകമലേക്ഷണ നച്യുതൻ
ദ്വാരകതന്നിൽവാഴുംവിധൌ * സകലജനതരുണികളുമഴകി
നൊടുസന്തതം സർവ്വാഭരണമണിഞ്ഞുകൊണ്ടങ്ങിനെ * അ
ഖിലധനവിഭവസുഖപദവികൾലഭിക്കയാ ബാലവൃദ്ധം
സുഖിച്ചുവാണീടിനാർ * ഗജതുരഗരഥനിവഹമകേരികളെ
ന്നിവ രാജമാർഗ്ഗത്തിൽനടക്കുന്നുസർവ്വദാ * വിവിധനടനിവഹ
മതുബഹുവിധവേഷമായ് വാദ്യഘോഷത്തോടുനൃത്തംചെ
യ്യുന്നു * കുസുമഫലദളമതുകനിന്ദമധുകരരവാകുലെ കോമളോ
ദ്യാനെരമിക്കുന്നുനാരിമാർ * ഒരുദിവസമതുപൊഴുതുസരസി
ജദളേക്ഷണ നോരോരൊരാർഷ്ട്രമാർക്കാരോരേത്രുപനായ് * ക
നകമയകമലശതലസിതവിമലോരകെ കാന്തമാരോടുമൊന്നു
മിച്ചിറങ്ങിനാൻ * അതുപൊഴുതുവിബുധജനമതികുതുകമോ
ടുവ ന്നംബരമാർഗ്ഗേനിറഞ്ഞുനിന്നീടിനാൻ * നളിനദളനയ

നനഥതരുണിമണിമാരോടു നല്ലജലക്രീഡചെയ്തുതുടങ്ങി
നാൻ * അമലജലമതിലധികസുഖമൊടവർനീന്തിയു മാ
നന്ദമുൾക്കൊണ്ടുപാടിത്തുടിക്കയും* അതിസുഖമൊടവരവർ
കൾനിജരമണനെദ്രുത മാലിംഗനംചെയ്തുനന്നായ്രമിക്കയും
അതിവിമലസലിലമതുകരമതിൽനിറച്ചുകൊ ണ്ടന്യോന്യമു
ള്ളുംവഴിച്ചുചിരിക്കയും * വിവിധമിതിസരസിരുഹനയനദ
യിതാജനം വിശേഷകനാഥനോടൊത്തുരമിച്ചുതേ * സകല
ജഗദധിപനൊടുസുഖമൊടുരമിച്ചോരു സുന്ദരിമാരുടെഭാ
ഗ്യമെന്തൊക്കെടോ * വശകളൊക്കനടുവിലഥമദകരികളെ
പ്പോലെ വാസുദേവൻതാനുമേറ്റംവിളങ്ങിനാൻ * അമര
തരുകുസുമമതുനിരവധിചൊരിഞ്ഞുകൊ ണ്ടച്യുതൻതന്നെ
സ്തുതിച്ചുദേവാദികൾ * വസനധനമണികടകവലയഗണ
മെന്നിവ പാദജന്മാക്കുകൊടുത്തിതുകൃഷ്ണനും * വിവിധതരവ
സനമണികനകമിവമാൎയ്യമാർ പാദജസ്ത്രീകൾക്കവേണ്ടതു
നൽകിനാൻ * സരസിരുഹനയനനുടെമധുരതരവാക്യവും
സ്മിതശുഭകടാക്ഷവുംമന്ദഹാസങ്ങളും * കമലശരതനുവിജിത
രുചിരതരരൂപവും കണ്ടുമോഹംപൂണ്ടുകൃഷ്ണകാന്താജനം * അ
വരവർകളവരവരെനിജഹൃദിമറന്നുട നത്യന്തമുന്മത്തവാക്കു
കൾചൊല്ലിനാർ * സപദിഹരിതരുണിജനമതുപൊഴുതു
ചൊല്ലിയ സംഭ്രാന്തിവാക്യങ്ങൾചൊൽവാനരുതെടോ * സ
രസിരുഹനയനനുടെസുഭഗതനുവൎണ്ണനം സംപ്രീതികേൾക്കി
ലുംനാരിമാൎക്കൊക്കവെ * കനിവിനൊടുനിജഹൃദയമതുശി
ഥിലമായ്ത്തീരും കാണുന്നവൎക്കിതുവന്നതുചിത്രമൊ * സകലജ
ഗദേകകരനഖിലജഗദീശ്വരൻ സച്ചിന്മയൻനിജകാന്ത
നെന്നോൎക്കയാൽ * സതതമപിഹരിചരണപരിചരണമ
ചെയ്യുന്ന സുന്ദരിമാർതപസ്സെന്തുചൊല്ലാവതും * സകലപതി
ഹരിയുമഥനിഖിലജനരക്ഷയും സൎവ്വധൎമ്മങ്ങളുംചെയ്തുമേവീ
ടിനാൻ * അമലതരകമലദളനയനസവിധേപതി നാറാ
യിരത്തെട്ടുമാൎയ്യമാരുള്ളവർ * പരിചിനൊടുബഹുസുകൃതവി
ഭവപരിപാകന പെററപതിപ്പത്തുപുത്രരുണ്ടായവർ * പര
മജബലികളതിലപിചപതിനെട്ടുപേർ പ്രദ്യുമ്നനാദിമഹാ
രഥന്മാരെടൊ * അതിലുമതിഗുണസഹിതനമിതബല വീ

ഷ്ഠവാനഗ്രജൻപ്രദ്യുമ്നനച്യുതസന്നിഭൻ * നയനിലയനാവ
രുടയതനയനനിരുദ്ധനാം നാഗായുതബലൻതൽസുതൻവ
ജ്രനാം * നിഖിലയദുകുലവുമൊരുമുസലമതുകാരണം നഷ്ടമാ
യ്പോയനന്തരംശേഷിച്ചവജ്രനാം * കരബലവുമതിവിമലകീർത്തി
യുംകാന്തിയും വിത്തവുംബ്രാഹ്മണഭക്തിയുംവിദ്യയും * ഇനി
യുമിവപലഗുണവുമവനിതലമതിലൊരുവർക്കുമില്ലാതെകണ്ടുള്ളവംശത്തി
ലില്ലാതമേ * അഖിലയദുജനഗണനയതിനുകഴിവീടുകി ല്ലാ
യുസ്സുപോരാവിബുധജനത്തിനും * മുരമഥനസുതതനയരു
വരകുമാരരിൽ മുഖ്യരായേറവുംലോകപ്രസിദ്ധരായ് * നയ
വിനയഗുണമൊടധനസകലനിഗമജ്ഞരായ് നാലുകോടിക്കക
മാചാര്യരുണ്ടപ്പോൾ * അഥഗണനരഹിതയദുകുലജനസമ
നിത മൂന്നരത്തരയാദവരായുന്നിതു * അസുരജനമവ
നിയതിലനവധിപിറന്നവർ മർത്ത്യജനങ്ങളെ പേഷിക്കകാര
ണം * വിബുധജനമതുപൊഴുതുഹരിയൊടുപറവതോർവാൽ വ
ന്നുയദുകുലംതന്നിൽപിറന്നതേ * നയവിനയസഹിതരവര
മിതബലശാലികൾ നൂറൊന്നുവംശമായുണ്ടുയദുകുലം * അ
ഖിലയദുകുലമതിനുമഖിലജഗദീശ്വര നച്യുതൻനാഥനാ
യ്പാലിച്ചുമേവിനാൻ * പരിചിനൊടുസകലപതികളായോ
രുസന്തതം പാലിക്കയാലവർവർദ്ധിച്ചിതേറവും * സതതമ
പിമധുമഥനനൊടുമേ യദുക്കളും സ്നാനശയ്യാസനഭോജനം
ചെയ്കയാൽ * അഖിലയദുകുലജനവുമവരവരെയും മറന്നു
സ്വമയാകുലമെന്നുചിന്തിച്ചുമേവിനാർ * പുനരപിമധുമഥന
നഖിലജനങ്ങൾക്കു പുണ്യമായുള്ളകർമ്മക്ഷേത്രഭൂമിയിൽ * ഇരു
ന്നുപകലമലമുനിവരസഹിതനായുടനേ ദീർഘവത്സരംയ
ജ്ഞങ്ങൾചെയ്തിതു * ഗഗനതലനിഹിതനിജപാദകമലസം
ഗമാൽ ഗംഗയെശ്ശുദ്ധിവരുത്തിമാധവൻ * പരുഷമാരുട
മനസിനിജകഥയതുനിനയ്ക്കിലും പാരാതെ മുക്തികൊടുക്കുന്ന
സച്ഛൻ * കലികലുഷശമനമതിന്നുഭഗവൽകീർത്തനം കേൾ
ക്കിലുംചൊല്കിലുംപാപംകെടുപ്പവൻ * സകലജഗദാധാ
രമപിചനിജമായയാ സൃഷ്ടിച്ചുരക്ഷിച്ചുസംഹരിക്കുന്നവൻ *
കരുണയൊടുമവനിഭാരഹരണത്തിനുദിച്ചവൻ കാലചക്രായു
ധൻചെയ്തുചരിത്രമോ * സരസിജവനിതാപതിയായവിബുധജ

നകാരുണ്യാ സാധുരക്ഷാർത്ഥംജനിച്ചനാരായണൻ * അനന്ത
കംസപ്രമുഖികളഴകിനൊട്ടു സംഹരിച്ചാധാരമാം സജ്ജനപാ
ലനംചെയ്തുടൻ * സകലധനവിഭവസുതപരിജനസമന്വി
തം സർവ്വധർമ്മങ്ങളുംചെയ്തുമോദത്തോടും * ദുരിതഹരനാകി
ലനരസുരനതചരിത്രനായ് ദ്വാരാവതിയിൽവസിച്ചരുളീടി
നാൻ * സകലജഗദധിപനുടെകഥകളിവകേൾക്കിലോ സ
മ്പൽസമൃദ്ധിയും സൌഖ്യങ്ങളുംവരും * സകലരിപുജയവുമതി
വിമലതരകീർത്തിയും സന്താനസൌഭാഗ്യലാഭവുംവന്നിടും *
വിവിധതരവിഭവമതുമതുലബലവീര്യവും വിദ്യായുരാരോഗ്യ
സമ്പത്തിയുംവരും * സകലജനബഹുമതിയുമമലമതിശുദ്ധി
യും സാധുപൂജ്യതാവുംസർവ്വവേദിതാവും * ബഹുജനനകൃത
ദുരിതനിവഹപരിശാന്തിയും ബ്രഹ്മഹത്യാദിമഹാപാപനാ
ശവും * സതതമപിഹരിചരണപരിചരണമോഹവും സന്ത
തംഭക്തിയുംസിദ്ധിക്കുമവനും കലിയിലൊരുതരുണിജനമി
ളകിമപികേൾക്കിലോ കന്ദർപ്പതുല്യനാംകാന്തനുണ്ടായ്വരും * സ
തതമപിസുതരെന്നബഹുധനസമന്വിതം സൌഖ്യമായ്വാ
ണീടുമില്ലൊരുസംശയം * കഥകളിവസകലമിതിമനുജരിഹ
കേൾക്കിലോ കാമിച്ചതെല്ലാംവരുമെന്നുനിർണ്ണയം * കഥകളി
ളു സകലമിതിനിജമനസിതന്നെകിൽകൃഷ്ണഭക്തന്മാരിൽമുമ്പ
നവൻദൃഢം * യദുവൃഷ്ണികഥകളിതിലൊരുകഥനിനയ്ക്കിലൊ
ന്മാത്രേതരന്മാരുകൾക്കില്ലനരകം * അതിദുരിതനിധിയരണി
സ്വർഗ്ഗനരകാദിയിലും നച്ഛൃതനാരംഭലോലൊന്നുചൊൽകയാൽ
സപദിഹരിചരണയുഗകമലമൊട്ടുചെന്നതേസർവ്വമിതുകേൾ
ക്കിലെന്തുചൊല്ലുന്നതും * ഇതിനുടയഫലനിവഹമഖിലമ
പിചൊല്ലുവാനിന്നഞാനാളല്ലാരുക്കുമില്ലായ്വരാൽ * സതത
മപിഹരിചരണമകതളിരിലോർത്തുടൻ സൽഭക്തിയോടിതു
സർവ്വവുംകേൾക്കിലോ * അഖിലവുമഥവചതുരമൊഴിയമപിക
ത്ഥാമൃതം രസിച്ചുഹരിയോടുചേരുമേ * നൃപതിലകകഥക
ളിതുസതതമതിനാൽഭവാൻ നന്നായ്നിനച്ചുകൊള്ളുകമുക്തിയും
കൈവരും * ശുകമുനിയുമതിമഹിതഭാഗവതകഥയൊക്കയും ശ്രീ
പരീക്ഷിത്തിനോടിത്തരംചൊല്ലിനാൻ * അവനിപനുമിതി
വിവിധഹരികഥകൾകേൾക്കയാൽ പരമപീയൂഷവാരിധിമ

ഗനായ് * അജിതപാദമതു മനസികരുതിരതവീടിനാ നാദ്യോ
ഷമിന്നു തൊണ്ണൂറ്റൊന്നു ചൊല്ലിനേൻ *

കമലദളനയന ജയജയ ജയജയ ജഗൽപതേ കാരുണ്യവാരിധേ കൃഷ്ണ നമോസ്തുതേ * പരമുധരകമലഭവാദിവിബുധവന്ദിത പാദാരവിന്ദ മുരാന്തക നമോസ്തുതേ * സകലജഗദേക ശരസിരുഹലോചന സൎവ്വാപരാധം സഹിച്ചുകൊള്ളേണമേ * തവചരണകമലയുഗമകതളിരിലെപ്പോഴും തോന്നീടുവാനായനുഗ്രഹിക്കേണമേ * തവകഥയിൽ രതിയുമഖിലജനനത്തിലും ത്വൽഭക്തസംഗമുണ്ടായ്വരേണമേ * നവനളിനനയന തവ കരുണയാലെ നിത്യവും ത്വൽകഥ കേൾക്കായ്വരേണമേ * ചരണനതജനശരണ തവ കഥകളിന്നൊൻ ചൊല്ലവെ പിഴച്ചെന്തു ചെയ്യുവതെങ്കിലും * തവമനസി സകലമതു ക്ഷമ ചെയ്തു പൊറുത്തു മാം ത്വൽഭക്തനായ്വനനുഗ്രഹിക്കേണമേ * ബഹുജനനകൃതദുരിതമഖിലമപി തീർത്തു മാം ബന്ധനമോചന പാഹി കൃപാനിധേ * സപദി മമ ജനിമൃതികളാകുന്ന രോഗമൊഴിച്ചു മേ സംസാരമോചനം ചെയ്തുകൊള്ളേണമേ * പരമശിവനതചരിത ദുരിതഹര സന്തതം പങ്കജലോചന പാഹി മാം പാഹി മാം * അവനിസുരവരനൊരുവനിഹ ദശമമേകമായുമത്യന്തമോദേന പാട്ടായ് ചമച്ചു തേ * അതു സകലമറിവതിന്നു കുട്ടികളോടു നിങ്ങളും ഭക്തിയോടു ഗുരുവരം ചൊല്ലിനേൻ * കഥകളിതു സതതമപി മനസി കരുതീടുകിൽ കാമിച്ചതൊക്കയും സിദ്ധിക്കുമെൽക്കവൎക്കും * കിളിമകളിതി സരസമവരൊടുരചെയ്തിനി കാണാമിതെന്നു പറഞ്ഞു പോയീടിനാൾ *

സരസിജനയനന്റെ നല്ലലീലാവിലാസം
സരസിജമുഖിമാൎക്കും ബാലകൎക്കും ഗ്രഹിപ്പാൻ
സരസമധുരഭാഷാഗാനമായിട്ടിവണ്ണം
പരിചൊടു പുറയനൂരന്തണേന്ദ്രൻ ചമച്ചാൻ.

ശ്രീ

ശ്രുതിഗീതാ.

ഭാഷാഗാനം.

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയേ നമഃ.

ആനന്ദമനാരതമാശ്രിതന്മാൎക്കേകുന്നോൻ താമരനാ
ഭോദരവേദലീലകൾ ചെയ്തുകൊണ്ടും * മാനമില്ലാതകണ്ടും
വിളങ്ങീടുന്ന സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപനാണ്ടാനെന്നും വന്ദിക്കു
ന്നേൻ * ശ്രീപതിപാദഭക്തപ്രവരൻ ഭൂമീശ്വരൻ ശ്രീപരീ
ക്ഷിത്തു സൎവ്വസൽഗുണനികേതനൻ * ശ്രീപതിലീല ചൊല്ലും
ശ്രീശുകയോഗീന്ദ്രൻ തൻ ശ്രീപാദം നമസ്കരിച്ചിങ്ങിനെ ചോ
ദ്യം ചെയ്യാൻ * മുഖ്യലക്ഷണഗുണമയന്നോവം മൂന്നുവിധം ചൊ
ല്ലേണ്ടീടുന്ന ശബ്ദപ്രവൃത്തി ഭവിക്കുന്നു * എന്നതിൽ മുഖ്യ
ങ്ങളാതിരിയാണെന്നോതീടുന്നിതു രൂഢി, യോഗം, എന്നുള്ള ഭേ
ദത്തിനാൽ * രൂഢിയും സ്വരൂപത്താൽ ജാതിയാൽ ഗുണത്താ
ലും നിൎദ്ദേശിപ്പതിന്നൎഹമായുള്ള വസ്തുവികൾ * തങ്ങനാസ്ഥി
ളങ്ങാനകാരണ്യ ഹിതദേവ! സംജ്ഞാസംജ്ഞിസങ്കേതത്തിനാ
ൽ പ്രവൎത്തിച്ചീടുന്നിതു * ചൊല്ലുന്ന സ്വരൂപേണ ഡി
ത്ഥ എന്നുള്ളവം ജാത്യാ ചൊല്ലുന്ന ഗോ അശ്വം ഹാ ഗുണ
ത്താൽ ശുക്ലമെന്നും * പാൎത്താലസ്സങ്കേതാഭിഹിതമായ് ഭവിക്കു
ന്നോരു അൎത്ഥത്തെ സംബന്ധിച്ചതാകുന്ന ലക്ഷണായും * ഗംഗ
യിൽ ഘോഷം പ്രതിവസിച്ചീടുന്നതുണ്ടെ ന്നിങ്ങിനെയതിന്നു
ദാഹരണം ചൊല്ലീടുന്നു * ഗൌണിയുമഭിഹിതമായുള്ളൊരൎത്ഥ
ത്തിനാൽ ലക്ഷിതഗുണയുക്തമാകും തൽസദൃശത്തിൽ * ന
ന്നായി പ്രവൎത്തിക്കും പഞ്ചാസ്യൻ ദേവദത്ത നെന്നേവമിതി
ന്നുദാഹരണം ചൊല്ലീടുന്നു * ചൊല്ലാന്നിടുന്നു യോഗവൃത്തി
യായതിമുമ്പിൽ ചൊല്ലിയ മൂന്നുമട്ടിലുള്ളൊരു വൃത്തികളാൽ *
പ്രതിപാദിതങ്ങളായീടുന്ന പദാൎത്ഥങ്ങൾ പ്രകൃതിപ്രത്യയാൎത്ഥ

മെന്നിവയ്ക്കുള്ളതായ യോഗത്താൽപ്രവൎത്തിച്ചുകൊള്ളുന്നപ
ക്ഷമാദിയാകുന്നിതിതിന്നുദാഹരണംനിരൂപിച്ചാൽ* ഇന്നതാ
ണെന്നുചൂണ്ടിക്കാണിപ്പാൻസാധിക്കയില്ലെന്നുമെബ്രഹ്മത്തി
നെന്തൊന്നാമെന്നാകയാലെ* ചൊല്ലപ്പെട്ടീടുന്നശുദ്ധിവൃത്തിതാ
ൻബ്രഹ്മത്തിങ്കലില്ലവുംസംഭവിച്ചീടുന്നതല്ലെന്നുവന്നു* ഇന്ന
താണെന്നുനിൎദ്ദേശിപ്പതിന്നാവില്ലെന്നു വന്നീടാൻമൂലംബ്ര
ഹ്മംനിൎഗ്ഗുണമാകയാൽതാൻ* നിൎഗ്ഗുണമാകുംബ്രഹ്മത്തിങ്കലേ ഗു
ണവൃത്തി സൽഗുരോ!വിചാരിച്ചാലെങ്ങിനെസംഭവിക്കും *
സത്തിന്നുമസത്തിന്നുമന്യമായിരിക്കയാൽ സൎവ്വമാംബ്രഹ്മം
ബ്രഹ്മൻ!നിൎഗ്ഗുണമായീടുന്നു * സത്തിന്നുമസത്തിന്നുമന്യമാക
തിൽയോഗ വൃത്തിയുംലക്ഷണായുംസംഭവിക്കുന്നതല്ലാ* ഇത്ത
രംപദാൎത്ഥതായോഗത്തിനാലുംവാക്യാ ൎത്ഥതപദാൎത്ഥ
ത്തിന്നുചേരാസ്സുമാലും * ശ്രുതികൾക്കഹോബ്രഹ്മംഗോചര
മായിത്തീരു ന്നതിനൊന്നുമെമാൎഗ്ഗമൊക്കെനോക്കുംകാണുന്നില്ലാ
തല്ലയോബ്രഹ്മൻ!നിൎദ്ദേശിക്കവാൻസാധിക്കാതെ യുള്ളതായ്
നിൎഗ്ഗുണമായ്സത്തിന്നുമസത്തിന്നും * നിനച്ചാൽപരമായിട്ടി
രിക്കുംബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ ഗുണവൃത്തികളായിവിളങ്ങുംശ്രുതികൾക്കു
താൻ * എങ്ങിനെയാണുസാക്ഷാൽപ്രവൎത്തിച്ചീടുന്നതെന്നി
ങ്ങറിയുന്നവണ്ണമരുളിച്ചെയ്യേണമെ * ഇത്തരംപരീക്ഷിത്തു
ചോദിച്ചനേരംമോദിച്ചുത്തരമിപ്രകാരംശ്രീശുകനരുളിച്ചെ
യ്യാൻ * നിത്യമുക്തനായീടുമീശ്വരൻജീവന്മാൎക്ക ബുദ്ധീന്ദ്രി
യങ്ങൾമനംപ്രാണങ്ങളിത്യാദിയെ * വിഷയംസൎവ്വകൎമ്മകര
ണമിവയ്ക്കായ്ക്കു മഴകിൽതത്തല്ലോകഭോഗത്തിന്നായിക്കൊണ്ടും
മുക്തിക്കായ്ക്കൊണ്ടുംസൃഷ്ടിച്ചീടിനാൻപുരുഷാൎത്ഥ സിദ്ധ്യൎത്ഥം
പ്രഭുദേവവൻസൃഷ്ടിയെച്ചെയ്തീടുന്നു * ഈശ്വരസ്വരൂപത്തെ
പ്രതിപാദിക്കാതെന്നും ശാശ്വതമാകുംവേദംകൈക്കൊവതിന്നാളുമ
ല്ലാ * എന്നതുമൂലംയോഗ്യയായിട്ടുള്ളതാംവൃത്തി സന്ദേഹം
കൂടാതെകണ്ടെന്നുനിനച്ചീടേണം * സൎവ്വജ്ഞൻസൎവ്വശ
ക്തൻസഗുണൻഗുണഹീനൻ സൎവ്വേശൻസൎവ്വകൎമ്മഫല
ങ്ങൾനല്കുന്നവൻ * സൎവ്വേഷാംനിയന്താവായുള്ളവൻസൎവ്വോ
പാസ്യൻ സൎവ്വകല്യാണഗുണനിധൻനിൎമ്മലൻ * ഭഗ
വാൻവിളങ്ങുന്നൊന്നാമച്ചിദ്ഘനനാ സ്സകലശ്രുതികളുംപ്രതി

പാരിക്കന്നിത്ര * ഏവമുള്ളീശപരതന്ത്രംസംസാരിയായീടുന്ന
ജീവനെതന്നിവൎത്തിപ്പിക്കുന്നതിന്നായി * തത്വമസ്യാദിമഹാ
വാക്യങ്ങൾബോധിപ്പിക്കും തത്ത്വ'തൽ' 'ത്വം' പദങ്ങൾക്ക
ള്ളൊരുവിതൎക്കാംശം * സന്ത്യജിച്ചാലോചിച്ചാൽനിൎഗ്ഗുണ
ത്തിങ്കലായ്ക്കൊ നന്തരമില്ലാതെല്ലാംപൎയ്യവസാനിക്കുന്നു * ധരി
ക്കധരാപതേ!ശബ്ദങ്ങൾക്കെല്ലാറ്റിനും പരബ്രഹ്മത്തിൽവെച്ചി
ക്കുന്നപൎയ്യവസാനം * വേദാന്തശാസ്ത്രജ്ഞാനശൂന്യരായുഴ
ന്നുവൎക്കുന്നതത്തദൎത്ഥമാത്രപൎയ്യവസാനം * മതിമൻ!വേ
ദാന്തൎത്ഥമറിഞ്ഞുവഴിപോലെ തന്നെനിഷ്ഠാനിഷ്ഠന്മാരായുള്ള
വരെല്ലാം * പരബ്രഹ്മത്തിൽതന്നെസൎവ്വശബ്ദാൎത്ഥങ്ങൾക്കും
പൎയ്യവസാനമെന്നായ്ധരിച്ചാർനിസ്സന്ദേഹം * അത്യന്തര
ഹസ്യമായുള്ളനല്ലുപനിഷ ദൎത്ഥചിന്തയാലായതറിഞ്ഞീടേ
ണമത്രേ * പണ്ടല്ലോവാമദേവപ്രഹ്ലാദാദികളായോരെല്ലാ
വരുമേവംനിശ്ചിതമായീടുന്നു * ഉൎവ്വീന്ദ്ര!ബ്രഹ്മത്തിന്റെ
സൎവ്വാന്തരാത്മത്വവും സൎവ്വദേഹവുംബ്രഹ്മദേഹമാണെന്നു
ള്ളതും * ദേഹവാചികളായിട്ടുള്ളൊരുശബ്ദങ്ങൾക്ക ദേഹി
യിൽവെച്ചിക്കുന്നപൎയ്യവസാനമെന്നും * മായമല്ലതുംമന്യന്മാ
രായമഹാത്മാക്കളായവർവഴിപോലെകണ്ടറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു *
പാരിലേതൊരുമൎത്ത്യൻനല്ലതീനിശ്ചയത്തെ പാരിക്കുംശ്ര
ദ്ധയോടുംകൈക്കൊണ്ടുവാണീടുന്നു * സൎവ്വോപാധികളേയുമായ
വൻവെടിഞ്ഞുടൻ നിൎവ്വാണംപ്രാപിച്ചീടുമില്ലസംശയമേതും
നാരദനാരായണമുനിസംവാദംസൎവ്വ സാരംനല്ലിതിഹാസം
തന്നെത്രവൎണ്ണിക്കുന്നേൻ * മന്നവ!മനസ്സുവെച്ചിതുനീകേ
ൾക്കുകെന്നാൽ സന്ദേഹംസകലവുംനീങ്ങീടുംനിസ്സംശയം *
ലോകത്തിലെങ്ങുംസ്വൈരംസഞ്ചരിച്ചീടുംസൎവ്വ ലോകസ
മ്പൂജ്യൻഭഗവൽപ്രിയൻശ്രീനാരദൻ * നിത്യനാംനാരായ
ണമുനിയെക്കാണ്മതി ന്നൊരുദിനംബദൎയ്യാശ്ര
മത്തിങ്കൽ * അല്ലയോമഹീപതേ!ഭാരതവൎഷത്തിലു ള്ളെല്ലാ
മാനവന്മാൎക്കുശ്രേയോരൂപമായ * കൈവല്യംകൈവരുന്നാളു
ള്ളാന്തകാലത്തോളം കേവലംധൎമ്മജ്ഞാനാശമസംയുതനായി
നൽതപംചെയ്തുകൊണ്ടുവാഴുന്നനാരായണൻ പ്രദേശത്തിൽവ
സിക്കുന്നതിന്നായിധരിച്ചാലും * അവിടെക്കപ്പോൾപൂജ്യഗ്രാമ

ത്തിൽ വാസം ചെയ്യുന്നവരാമൃഷികളാൽ ചൂഴപ്പെട്ടവനായി
ട്ടതവും ഭഗവാനാരദൻ നന്നായ് നമസ്കരിച്ചവനോടായി
ച്ചോദ്യത്തെച്ചെയ്തിതു * നാരദൻ തന്നോടായിട്ടരുളിവാണി
ട്ടുമുനിമാരെല്ലാം കേൾക്കെത്താനന്ദനാരായണൻ *
ജനലോകത്തിൽ വാസം ചെയ്തീടുന്നവരായ സനകൻ സനന്ദ
നൻമുതലായവരോട * ബ്രഹ്മവാദത്തെത്തന്നോടപ്പുരാൻ
ചൊല്ലീടുന്നേൻ സനന്ദന! കേട്ടീടുകെന്നരുളിച്ചെയ്തീടിനാൻ *
ബ്രഹ്മമാനസപുത്രന്മാരെന്നു വിഖ്യാതന്മാർ ജന്മമൃതരല്ല ജി
തേന്ദ്രിയന്മാരായുള്ളവർ * ജനലോകത്തിൽ വാഴും സനകാദി
കൾമഹാമുനിമാരെല്ലാമന്നനുഷ്ഠിത്ത ബ്രഹ്മസത്രം * നന്മയിൽ
സമാനന്മാർ ചൊല്ലിയും കേട്ടുകൊണ്ടും ബ്രഹ്മചിന്തനം ചെയ്തു
താകുന്നു ബ്രഹ്മസത്രം * ശ്വേതദ്വീപത്തിൽ വാഴും ഭഗവാനെക്ക
ണ്ടീടുവാൻ സാദരമക്കാലത്തു പോയിതന്നിപ്പുരവാൻ * ജന
ലോകത്തിൽ ബ്രഹ്മവാദമുണ്ടായകാര്യം മന്നവ! ഭവാനുമറി
ഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പൂർവം * അന്നഹോ മുനീന്ദ്രന്മാർ ചെയ്തതായുള്ളാശ്ച
ര്യം താനിന്നു വന്നിപ്പോൾ ഭവാനോടുരചെയ്തിടും * ഉ
ത്തരമവിടത്തിലന്നതിനുണ്ടായുള്ള തത്ത്വം മഹാമതേ!
ചൊല്ലുന്നേൻ കേട്ടുകൊൾക * ചിന്തിക്കിൽ ശ്രുതം തപം ശീ
ലമെന്നിവകളാലന്തരമില്ല തമ്മിൽ തുല്യരാണെല്ലാവരും *
ബന്ധുക്കളരാതികൾ മദ്ധ്യമരിവരെല്ലാം സന്തതമൊരുപോ
ലെയാണവർക്കെല്ലാവർക്കും * ആകയാൽ കൃപാലുക്കളാകുമായ
വരഹോ! താകുന്നവചിപ്പതിന്നെല്ലാരുമൊന്നുപോലെ * അങ്ങി
നെയാണെന്നാലുമെന്തോ കൗതുകത്തിനായ് ഉണ്ടവരൊരുത്ത
നെ പ്രവക്താവാക്കിവച്ചു * ശേഷമെല്ലാം സമരായുള്ളവർ കേട്ടു
കൊണ്ടിരുന്നിതു ചൊല്ലുഴം സനന്ദനൻ ചൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങി
നാൻ * തന്നാൽ നിർമ്മിതമായ വിശ്വത്തെ സംഹരിച്ച പിന്നീ
ട്ടതന്നിൽ സൂക്ഷ്മാവസ്ഥയിലിരിക്കുന്നോ * പ്രകൃതിപുരുഷാദിശ
ക്തികളോടുകൂടി സുഖമായ് നിദ്രചെയ്യുമാറെന്നതുപോലവ
ണ്ണം * ഓർത്താൽ ചൊല്ലുവതിനില്ലാത്തതാം സ്വാനന്ദത്തെ സ്വരൂ
പമായിട്ടനുഭവിച്ചുവർത്തിക്കുന്നു * ഈശ്വരൻ തന്നെ പ്രളയാ
ന്തത്തിൽ തന്റെ മാഹാത്മ്യം നിശ്വാസപ്രസൂതകളാകും നൽ ശ്രുതി
കൾതാൻ * നിദ്രാണനായിട്ടുള്ള ഭൂപാലനെ പ്രഭാതത്തിൽ ഭ

ത്തന്മാരായിട്ടുന്നവന്ദികളെന്നപോലെ * തൽപ്രതിപാദകങ്ങ
ളായുള്ളവാക്യങ്ങളാൽ ക്ഷിപ്രം ചെന്നുണർത്തുകയാണെന്ന
തോന്നുംവണ്ണം * നന്നായിസ്തുതിച്ചിതസ്തുതിയെശ്രുതിഗീത
യെന്നിഹ ചൊല്ലുന്നതാൽ 'ശ്രുതിഗീത'യെക്കേൾപ്പിൻ—

ഹരി:—എല്ലാവരേയുമേററംജയിച്ചുവർത്തിക്കുന്ന ചൊ
ല്ലെഴുംപ്രകൃതിയാലുള്ളടിയുമെന്നിക്കലും * ജയിക്കപ്പെട്ടിടാതെ
യുള്ളനിന്തിരുവടി ജയിച്ചീടുകനന്നായ്ജയിച്ചീടുകനാഥ! *
അത്യന്തംജീവന്മാർക്കുദോഷത്തെയുണ്ടാക്കുന്ന സത്വാദിഗുണ
ങ്ങളെസ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന * വല്ലാത്തപ്രകൃതിയെത്യജിപ്പി
ച്ചാലും,വരദ മില്ലാ നിന്തിരുവടിയവ്വണ്ണംചെയ്തീടുകിൽ * ക
രുണ്യാധിക്യമൂലമായുംപ്രമാണമായിരിക്കിലും ചേരാത്തതായുള്ള
നല്ലൊരുശാസ്ത്രമികൾ * ഹന്ത നൽസ്വഭാവത്താലൊട്ടു
മിയറ്റതുകണ്ടു നിന്തിരുവടിക്കെന്നതിന്നൂത്തെ! കൈവന്നീടും
ചിന്തിച്ചുകണ്ടീടുകിൽവല്ലാത്തപ്രകൃതിസംബന്ധത്തെയുണ്ടാ
ക്കീടുള്ള പന്നല്ലാതെയന്നും * അതിനേവേർപെടുത്താൻമതി
യാകുമോ?യെന്ന മതിയിൽശങ്കിച്ചീടുന്നതിനില്ലവകാശം *
സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളാകിയദേഹങ്ങൾക്കു മാവിധദേഹങ്ങളെ
കൈക്കൊള്ളുംജീവന്മാർക്കും * ഉണർത്തീടുന്നതാകുമെല്ലാശക്തിക
ളെയു മുണർത്തിക്കൊള്ളുന്നതുംനിന്തിരുവടിയല്ലോ * ആക
യാൽപ്രകൃതിസംബന്ധവുംജീവന്മാർക്കു ക്കാകവേചമച്ചു
തുനിന്തിരുവടിതന്നെ * പ്രകൃതിയോടുംതഥാപുരുഷനോടുംകൂ
ടി ജഗദാകാരമായിഭവിച്ചുവിളങ്ങുന്ന * നിഖിലനിദാനമാം
നിന്തിരു വടിയെത്താൻ നിഗമംചിലേടത്തിൽപ്രതിപാദി
ച്ചീടുന്നു * (ശ്ലോകം. ൧) നിന്തിരുവടിയെത്താൻനിഗമംവാ
ഴ്ത്തീടുന്ന തന്തുമില്ലതിന്നതെല്ലമെന്നിരിക്കിലും * നിഗമ
ത്ഥത്തെച്ചിന്തിച്ചീടുകിൽചിലർക്കിൽ മഘവാവിന്നുമേറ
മേറുന്നമഹാത്മ്യത്തെ* പറഞ്ഞീടുന്നതായിത്തോന്നുന്നുണ്ടി
ന്നതിൽ വിരുദ്ധമായിട്ടുള്ളതല്ലല്ലാതെല്ലപോരും * കാണ
പ്പെടുന്നതെല്ലാംബ്രഹ്മസ്വരൂപനായി വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിടുന്നോ
ന്നിന്തിരുവടിയത്രെ * എന്നുള്ളതറിഞ്ഞീടാംസർവ്വവുംമ
ണ്ണാലും നന്നായ്നിന്തിരുവടിശേഷിക്കുന്നതുമൂലം* മണ്ണിൽ
നിന്നുണ്ടാകുന്നതായുള്ളഘടാദികൾ മണ്ണിൽതാൻലയംപ്രാപി

ച്ചീടുന്നിതെന്നപോലെ * തെല്ലുവുംവികാരമില്ലാത്തതാംബ്ര
ഹ്മത്തിങ്കലുള്ളത്തിലയങ്ങളുണ്ടാകുന്നിതെല്ലാററിനും * ആക
യാൽമനംകൊണ്ടുംവചനംകൊണ്ടുമുള്ള താകുംനൽപ്രവൃത്തി
യെന്നിന്നിരുവടിയിങ്കൽ * ധരിച്ചൃഷികളീമർത്ത്യന്മാർ വെ
ച്ചുംപാദം ധരിത്രീതലത്തിങ്കലല്ലാതെവിഷ്ണോ? (ശ്ലോകം ൨൨)
സത്വാദിഗുണത്രയയുക്തയായുള്ളമായാ നർത്തകിതന്നെനൃ
ത്തംചെയ്യിക്കുന്നോരപ്രഭോ!* ഈവണ്ണംവിവേകികളാകിയജന
ങ്ങളും ഭൂവിങ്കൽവിചാരിച്ചുനിന്തിരുവടിതന്റെ മട്ടൊഴി
യാതെയുള്ളലോകങ്ങൾക്കെഴുംപാപം നഷ്ടമാക്കുന്നതായചരി
ത്രാമൃതാബ്ധിയെ * കില്ലെന്ന്യസമ്പ്രാപിച്ചങ്ങകവിട്ടുദുഃഖങ്ങ
ളെയില്ലയോപരമനായുള്ളോവേ! ചിലർപിന്നെ * നന്മയിൽ
സദാസത്രപസ്സ്മരണംമൂലംമനോധർമ്മങ്ങളായരാഗംമുതലായ
വമ്മരാട്ടും * എന്നതുപോലെകാലത്തിന്നെഴുംധർമ്മങ്ങളും ക
ന്നൊരുജരാദികളായിടുന്നവരയാട്ടും * ഹന്തദേവർപെട്ടുപ
ണ്ഡാനന്ദാനുഭവമായ നിന്തിരുവടിയുടെപാദത്തെബ്ഭജിക്കു
ന്നു * ആവിധംവാണുകൊണ്ടീടുന്നവരാതങ്കത്തെ കൈവെ
ടിഞ്ഞീടുന്നിതെന്നുള്ളതുചൊല്ലേണമോ? * (ശ്ലോകം ൨൩) നി
ന്തിരുവടിയുടെഭക്തന്മാംമനുഷ്യർതാൻ ചന്തത്തിൽജീവിച്ചു
കൊള്ളുന്നവരെന്നാകിലും * ഭക്തന്മാരല്ലാതുള്ളമർത്ത്യന്മാർതീ
യ്യൂതുവാൻ തീർത്തതോൽത്തുരുത്തികളെന്നപോലാകുന്നിതു *
ബുദ്ധിയുമെല്ലാമഹത്തത്വവുമഹങ്കാര തത്വവുംമററുമുണ്ടായ്വ
ന്നോരുകാലത്തിങ്കൽ * യാതൊരുതത്വത്തിന്നുയാതൊരു
കാര്യത്തെയും സാധിപ്പാൻശക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ലല്ലോപൊ
ലും * അന്നവിടുന്നാരണ്ണവേശിച്ചോരോരോതത്വങ്ങളിൽപിന്നു
നിന്തിരുവടിസാമർത്ഥ്യംജനിപ്പിച്ചു സമഷ്ടിവ്യഷ്ടിരൂപമായുള്ള
ശരീരത്തെ ചമച്ചിതല്ലോകർത്താവെന്നതിൽപിന്നീടഹോ ഈ
വിധമിരിക്കുന്നദേഹത്തെയാശ്രയിച്ചുമേവുമ്പോൾ, ദേഹം
സൃഷ്ടിച്ചീടുവാൻസാഹായ്യത്തെ * ചെയ്യുനിന്തിരുവടിത
ന്നെവിസ്മരിപ്പവരെല്ലാംസന്ദേഹമില്ലനന്ദിയാകെട്ടവർതന്നെ *
അന്നമയാദിപഞ്ചകോശങ്ങൾക്കൊക്കയുംമേച തിന്റെത്ത
ച്ചേർന്നതുംനിന്തിരുവടിതന്നെ * അന്നമയാദികളായീടു
ന്നകോശങ്ങളിൽ ചേർന്നുകൊണ്ടതാതിന്നുചേർന്നാകാരംപോ

ലെ * വർത്തിച്ചീടുന്നതായുള്ളോരരയുക്തനായി ട്ടത്യൽഭം
ശോഭിക്കുന്നനിന്തിരുവടിപാർത്താൽ * വാസ്തവത്തിങ്കൽപ
ഞ്ചകോശങ്ങളോടുബന്ധ മിത്തിരിപോലുമില്ലനിന്തിരുവടി
ക്കഹോ * ഊനംവിട്ടുള്ളൊരമത്തേതായിട്ടുചൊല്ലീടുന്നോ രാന
ന്ദമയാഖ്യമായീടുന്നകോശത്തിന്നും * നല്ലൊരുസാക്ഷിയായി
ട്ടല്ലൊനിന്തിരുവടി യെല്ലാനേരവുംശോഭിച്ചീടുന്നതുമല്ലാ
സൂക്ഷ്മമായതിൽനിന്നുംസ്ഥൂലമായതിൽനിന്നും സൂക്ഷ്മമായ്വി
ചാരിച്ചാലൊന്നുംഭിന്നനായി * ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെല്ലാംനാശ
ത്തെസമ്പ്രാപിച്ചു കൊണ്ടീടുംകാലത്തിങ്കൽശേഷിച്ചീടുന്ന
തായി * യാതൊരുവസ്തുസത്യമായിരിക്കുന്നവാദ ഭേദമെയി
ല്ലിങ്ങതുംനിന്തിരുവടിതന്നെ * (ശ്ലോകം ൪.) മുനിസമ്പ്രദാ
യമാർഗ്ഗങ്ങളിൽപാർത്താലെത്ര മുനിമാരിഹമുഖ്യന്മാരായീട്ടു
ന്നു * ആയവർപൊക്കിളിന്നനേരെയുള്ളിലുള്ള തായീടും
മണിപൂരകാഖ്യമാംചക്രത്തിങ്കൽ * ബ്രഹ്മസ്വരൂപനായനി
ന്തിരുവടിതന്നെനന്നായിൽധ്യാനം ചെയ്തുകൊണ്ടെന്നുംവാ
ണീടുന്നു * ഏവരരുണികളെന്നൊരാവുംപ്രസിദ്ധരായ് മേ
വീടുംമുനിമാരുംനന്നായ്നാഡികൾക്കുള്ള * പരമതിയായീട്ടു
ന്നഹൃദയത്തിങ്കൽതന്നെ യെത്രയുമസൂക്ഷ്മാകൃതിയായിട്ടുവി
ളങ്ങുന്ന * പരബ്രഹ്മാത്മകനാംനിന്തിരുവടിതന്നെ സരസം
സദാകാലംധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടീടുന്നു * ആദിയെന്നതുമന്തമെ
ന്നതുമില്ലാതെയും ഭേദമവികാരമില്ലാതെയുംമേവുംവിഭോ! *
അന്തർദ്ദൃഷ്ടികൊണ്ടുണ്ടാം കാഴ്ചകൾക്കിടമായിസ്സന്തതംജ്യോതി
ർമ്മയമായിരിക്കമൂലം * സ്വതരാംശ്രേഷ്ഠതയോടിരിക്കുംസു
ഷുമ്നതാൻ ഹൃദയത്തിങ്കൽനിന്നുംനന്നായിമൂർദ്ധാവിന്റെ *
നേരിട്ടുനീണ്ടുപോയിട്ടുയതിനോടുചേർന്ന് പാരമായ്ശോഭി
ക്കുന്നദേഹത്തിൻമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ * അവ്വണ്ണമിരിക്കുന്നനാഡി
യിൽക്കൂടെദേഹം കൈവിട്ടുപോയീടുന്നോരാത്മാവിന്നനന്ത
രം * കാലൻതൻമുഖത്തിങ്കൽപതിക്കുന്നതിന്നുള്ള കാലത്തു
മൊന്നുമുണ്ടാകൽസംഗതിയുണ്ടായീടാ* ന്നുനമായവൻജനമര
ണാദികളകന്നാനന്ദപരിപൂർണ്ണനായിരുന്നീടുമെന്നും * (ശ്ലോ
കം ൫.) തന്നാൽസൃഷ്ടകളായനാനായോനികൾതന്നിൽ മുന്ന
മെഹേതുതയാചേർന്നുകൊണ്ടിരിക്കയാൽ * പിന്നെയുംപ്രവേ

ശിഷ്യനെല്ലനിന്തിരുവടി യെന്നാലുംപ്രവേശിച്ചുവാഴുന്നോ യെന്നീവണ്ണം * തോന്നീടത്തക്കവണ്ണംസ്ഥിതനായ്പ്പോകിന ചേൎന്നീടുംഭേദംമൂലമായതിൽശോഭിക്കുന്ന * വഹ്നിപോലെ തത്തുദേഹങ്ങളെയനുസരിച്ചുന്ന ഭേദശോഭിക്കുന്നചെറുതും വലുതുമായ് * മിഥ്യാഭൂതങ്ങളായീടുന്നോരിദ്ദേഹങ്ങളിൽ സത്യമായ്സമമായിസന്മാത്രമായീടുന്ന * നിന്തിരുവടിക്കുള്ളതായീടുംസ്വരൂപത്തെ സന്തതമുള്ളിലൈഹികാമുഷ്മികങ്ങളായ * ഭോഗസഞ്ചയങ്ങളിൽകാംക്ഷകൈവിട്ടുകൂട്ടരാകിയനല്ലത്തുലബുദ്ധികളറിയുന്നു * (ശ്ലോകം ൩.) സ്വകൎമ്മാധീനങ്ങളാംശരീരങ്ങളിൽചേൎന്നകത്തുംപുറത്തുമാച്ഛാദനംകൂടാതെതാൻ * വൎത്തിച്ചീടുന്നജീവാത്മാവിനാസൎവ്വശക്തിയുക്തനായീടുന്നോരുനിന്തിരുവടിയുടെ * നന്നായിട്ടുള്ളോരംശഭൂതനാണെന്നുചൊല്ലീടുന്നിതു,പുരുഷന്റെതത്വത്തെയിപ്രകാരം * പരിശോധിച്ചുബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു,പാരിലത്തിങ്കൽ മരുവുന്നവരായവിദ്വാന്മാരെല്ലാവരും*വേദോക്തകൎമ്മങ്ങളെയൊക്കെയുംസമൎപ്പണം ചെയ്തുകൊണ്ടീടുന്നതിന്നുള്ളനൽസ്ഥാനമായി * ഭക്തന്മാരായവൎക്കുള്ളസംസാരസങ്കടങ്ങളൊക്കയുമെന്നുമില്ലാതാക്കിവെക്കുന്നതായ * നിന്തിരുവടിയുടെ പാവനമായപാദം സന്തതംവിശ്വസിച്ചുസേവിച്ചുകൊണ്ടീടുന്നു * (ശ്ലോകം ൪.) അറിവാൻകഴിയാത്തുള്ളതത്വത്തെനന്നാ യറിയിപ്പതിന്നായിട്ടാശ്രിതവാത്സല്യത്താൽ * ദേഹത്തെസ്വീകരിച്ചസകലേശ! പാരം മാഹാത്മ്യമേറീടുന്നനിന്തിരുവടിയുടെ * ചരിതാമൃതപാരാവാരത്തിലൊമുങ്ങി പരിഖേദത്തെവിട്ടഭക്തന്മാർചിലരഹോ * നിന്തിരുവടിയുടെനിൎമ്മലപാദങ്ങളിൽ സന്തതംപത്മങ്ങളിൽഹംസങ്ങളെന്നപോലെ * പാരിച്ചശക്തിയോടുകൂടിയഭക്തോത്തമന്മാരുടെസംഘത്തോടുകൂടീടുംസംസൎഗ്ഗത്താൽ * വല്ലാത്തഗൃഹപാശത്തിങ്കൽനിന്നുടൻവേർപെട്ടുള്ളത്തിൽഭക്തികൊണ്ടു സംതൃപ്തന്മാരാകയാൽ * ഒട്ടയത്നവുംകൂടാതെതന്നീടുംമോക്ഷമെന്ന പുരുഷാൎത്ഥത്തെപ്പോലുമാഗ്രഹിക്കുന്നതില്ലാ* (ശ്ലോകം ൫.) നിന്തിരുവടിയെത്താനനുവൎത്തിച്ചുമൂലം സന്തതം

തപഃസ്വഭാവത്തെച്ചെയ്തീടുന്നുള്ളതായ * കായമിതന്തമായവന്നു
പോലെയുംനല്ലബന്ധുവായവൻപോലെയുംനൽചങ്ങാതി
പോലെയുംതാൻ * സ്വാധീനമായിട്ടുണ്ടാംവർത്തിച്ചുകൊണ്ടീ
ടുന്നി തെളിവുമസന്ദേഹമില്ലായതിന്നൊന്നാകിലും * തന്നെ
സ്സേവിപ്പവർക്കാസൽഗതിവേഗമേകീ ടുന്നതിന്നായിട്ടാഭിമുഖ്യ
ത്തെസ്വഭാവത്താൽ * കർമ്മങ്ങളനർത്ഥങ്ങളെക്കയുംനീ
ക്കീട്ടിഷ്ട ഭോഗക്കയുമെന്നിവച്ചുകാൻമതിയായവനായും * സ
ർവ്വവസ്തുക്കളെക്കാളാനന്ദമധികമായ് സർവ്വദാനിവ്വിവാദംനൽ
കീടുന്നവനായും * തങ്ങൾക്കുള്ളതൊന്നാവയുംവർത്തിച്ചുകൊ
ണ്ടീടുന്ന തുംഗമാഹാത്മ്യമേറ്റുംനിന്തിരുവടിയിങ്കൽ * കഷ്ട
മേറാവുംകഷ്ടംരമിക്കാത്തവരായി വിഷ്ണുപത്തിങ്കൽഭവിക്കുന്നി
ളചിലരെല്ലാം * എപ്പോഴുംദേഹംപോഷിപ്പിക്കയുംമറ്റുമേ
റം താല്പര്യത്തോടുകൂടിച്ചെയ്തുകൊണ്ടവരഹോ * നിന്തിരു
വടിയുടെചിന്തവിട്ടിരിക്കയാലന്തരമില്ലതന്നൊതൃപ്തിപ്പോരാ
യീടുന്നു * അന്നന്നായ്സമ്പാദിച്ചുകൂട്ടിയകർമ്മങ്ങളെ ന്നാ
യിട്ടനുസരിച്ചങ്ങിനെയുള്ളോരെല്ലാം * താണുതാണിങ്ങീടു
മേ ഓരോരോയോനികളിൽകേറിപ്പോയ്ജനിക്കയുംമരണംപ്രാ
പിക്കയും * ഘോരങ്ങളാകുംമഹാരോഗങ്ങൾക്കുപരീതി ദാരി
ദ്ര്യംചോരഭയംമുതലായവകളാൽ * സങ്കടപ്പെടുകയുംചെയ്തു
കയെന്നല്ലാതെ സങ്കടംനീങ്ങീടുകയില്ലവർക്കൊരിക്കലും *
(ശ്ലോകം ൯.) പ്രാണൻമനസ്സിന്ദ്രിയങ്ങളെന്നിവകളെ സ്വ
ന്തമെന്നുംനന്നായൊതുക്കിസ്ഥിരമായി * നിശ്ചയംചെയ്തു
കൊണ്ടുവാണീടുംമുനികളും ഹൃത്തിങ്കൽധ്യാനംചെയ്തുകൊള്ളു
ന്നയതൊന്നിനെ * അതിനെശ്ശത്രുക്കളുംപ്രാപിച്ചുകൊണ്ടീ
ടുന്നു മതിയിൽസദാകാലംസ്മരണംചെയ്കമൂലം * ഭുജഗാധി
പൻനല്ലുടലെടുത്തീടുന്ന ഭുജദണ്ഡത്തെക്കണ്ടുകാമിക്കു
ന്നവരായ * കാമിനിമാരും,ഋഷ്യൃദ്രക്കളായിരുക്കാൽ താമര
പ്പൂവിലൂറീടുന്നമധുരസം * സേവിക്കും,ശ്രുതികളുമങ്ങനെ
ളുമെപ്പോഴും പ്പൂവിൽനിന്തിരുവടിക്കൊരുപോലായീടുന്നു
(ശ്ലോകം ൨൦.) എല്ലാറ്റിന്റെയുമുല്പത്തിക്കുമൂലമായോരുമേ
യുള്ളനിന്തിരുവടിതന്നെയീജഗത്തിങ്കൽ * പിന്നെയുണ്ടാ
യിവ്വന്നജന്മവുംമരണവും ചേർന്നീടുമതൊരുത്തനറിഞ്ഞീടു

നുപിത്രം * പങ്കജോത്ഭവനായദേവൻ നിന്തിരുവടി യിങ്കൽ നിന്നുല്പന്നവനായീടുന്നു * ധാതാവുണ്ടായതിന്റെ ശേഷമായിട്ടരണ്ടു മാതിരിയായദേവസഞ്ചയമുണ്ടായ്വന്നു * നിസ്സാനരൂപനായനിന്തിരുവടിയപ്പോൾ സർവ്വസംഹാരം ചെയ്തുസാനന്ദംശയിക്കുന്നു * സ്ഥൂലവുമപ്പോളില്ലാസൂക്ഷ്മവുമില്ലപിന്നെ സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മങ്ങൾക്കുപെട്ടതായദേഹവുമില്ലാ * ഇന്ദ്രിയപ്രാണാദിയുംകാലവൈചിത്ര്യവുമി ല്ലെന്നുതന്നെയുമല്ലാശാസ്ത്രവുമപ്പോളില്ലാ * (ശ്ലോകം ൫൫) നേരായിവിചാരിച്ചാലസത്തായുള്ളജഗൽ കാര്യം കാരണവശാലുത്ഭവിക്കുന്നതുതന്നായ് * ഏതാനിൽവൈശേഷികന്മാരെല്ലാമോർത്തീടുന്നു സത്തായിരിക്കുമേകവിംശതിദുഃഖത്തിന്റെ * നാശംതാൻപരമമായീടുന്നപുരുഷാർത്ഥം സംശയമില്ലെന്നോർത്തീടുന്നുനൈയായികന്മാർ * ഓതീടുന്നിതുസാംഖ്യന്മാരെയുള്ളവരാത്മഭേദത്തെത്തഥാകർമ്മഫലത്തിൻവ്യവഹാരം * സത്യമണെന്നുമീമാംസകന്മാരോർത്തീടുന്നു ബ്രീത്തരമതാതിനെയുപദേശിപ്പതെല്ലാം * തത്വദൃഷ്ടികൊണ്ടല്ലോപാർക്കുംഭ്രമംകൊണ്ടാ ണോർത്തീടിൽസന്ദേഹമില്ലായതിന്നല്പംപോലും * പുരുഷന്നുമഹാഭേദംസത്വാദിഗുണവശാൽ പറയുന്നതുംതഥാഭേദങ്ങളഖിലവും * കാരച്ചുന്നാലുമുള്ളിൽനിന്തിരുവടിതന്നെ കുറിച്ചുള്ളറിവുണ്ടാകായ്കകൊണ്ടായീടുന്നു * പരമാർത്ഥത്തിലതുമുണ്ടായീടുന്നതല്ലാ പുരുഷന്നജ്ഞാനമായീടുന്നതെന്നതുതാനും * അജ്ഞാനത്തിങ്കൽനിന്നുവേറെനിൽക്കുന്നതായുംസ്വജ്ഞാനാലനമായുംവർത്തിക്കുംപദാർത്ഥത്തിൽ * അജ്ഞാനംസംഭവിക്കയില്ലെന്നിരിക്കവേസ്വ വാജ്ഞാനംപുരുഷന്നുസിദ്ധിക്കയില്ലയല്ലോ * (ശ്ലോകം ൫൬) പാരിച്ചമനോമാത്രംഹേതുവായിട്ടുനാനാകാരണശോഭിച്ചതായ്സത്വംതുടങ്ങിയുള്ള* മൂന്നുഗുണങ്ങളോടുംകൂടിവർത്തിച്ചുകൊണ്ടീ ടുന്നോരീവിശ്വംസത്യമല്ലാത്തതായീടുന്നു * നന്നായിപുരുഷൻതാൻനിന്തിരുവടിയായീടുന്നതല്ലധിഷ്ഠാനത്തിങ്കലുൾപ്പെട്ടകയാൽ * സത്യമെന്നതുപോലെശോഭിച്ചീടുന്നിതേവം സത്തെന്നുതന്നെന്നാൽമൂലംനിന്തിരുവടിതന്നെ * ലോകത്തുഭോഗ്യതാകമായുത്തിച്ചീടുന്നവിശേഷമാകയുമാത്മതത്വത്താലാത്മജ്ഞാനികളു

ല്ലാം * സത്യമെന്നറിയുന്നു പൊന്നിന്റെ വികാരമായ് വ
ന്നിരിക്കുംതളവളമോതിരമിത്യാദികം * കനകംതന്നെയാണെ
ന്നാകയാലതുകളെ കനകാൎത്ഥികളാരുംകൈവെടിയുകയില്ലാ
ആത്മകാൎയ്യമാംവിശ്വമപ്പൂൎണ്ണമെല്ലാമോൎ ആത്മസ്വരൂപമാ
യിട്ടിരിക്കുന്നതുമൂലം * ആത്മലാഭത്തെക്കാംക്ഷിക്കുന്നവർ
കൈവിട്ടീടാ താത്മതേജസ്സതാൻ കണ്ടുകൊണ്ടീടുന്നിതായതിനെ
ആയതുകൊണ്ടീയാത്മകാൎയ്യമായുള്ളവിശ്വ മായതുമനപ്രവേ
ശിച്ചിരിക്കുന്നതായ * പുരുഷസ്വരൂപമതുമാത്മാവുതന്നെയതി
ന്നൊരുസംശയമില്ലനിശ്ചിതമായീടുന്നു * (ശ്ലോകം. ൧൩)
സത്വസംഖ്യകളിലൊക്കെയുംവാണീടുന്നു നിത്യംനിന്തിരു
വടിയെന്നഭാവനയോടും * ഉപാസിച്ചീടുന്നനിന്തിരുവ
ടിതന്നെ പാരിലെയവനതിൻമാഹാത്മ്യംമൂലമായി * ഇത്തി
രിവെളുത്തമനംകൂടാതെനിഷ്ഠയോടും ക്രതുവിൻമസ്തകത്തെ
ത്തന്നെടകാലിനാലെ * സത്വരമാക്രമിച്ചുമുക്തിയെപ്രാപി
ക്കുന്നു ഭക്തിയില്ലാത്തവന്നാൽവിദ്വാന്മാരാണെന്നാലും *
നിന്തിരുവടിപാദംകൊണ്ടുമഹാപാപങ്ങളെ ബന്ധിക്കുംവ
ണ്ണംവാക്കാലപരൊന്നുണ്ടിക്കുന്നു * ഉൽപ്രേമമാക്കാകുന്നനി
ന്തിരുവടിയിങ്കൽ സൽപ്രേമനവൻനന്നായ്തനിക്കുംമാറാ
മോക്ഷം * ശ്രുതിയെസ്സമ്പാദിപ്പാൻശക്തനായ്ഭവിക്കുന്നു
ണ്ടിത്തരമാകമൂലംമുൻപ്രേരണാരാതജ്ഞാനം * നന്നായ്ല
ഭിക്കുന്നുവേദാന്തവാക്യങ്ങളിൽ നിന്നിഹവേണ്ടാവേറെയോ
തൊന്നുമെന്നിങ്ങിനെ * കരുതിക്കൊണ്ടുത്തമഭക്തിയെസ്സ
ന്ത്യജിച്ചിടരുതെന്നോതീടുന്നുനല്ലറിവുള്ളോരെല്ലാം * ഭക്തി
യില്ലാത്തവൎക്കീവേദാന്തവാക്യങ്ങളാൽ സിദ്ധിപ്പാൻവിഷമം
ജ്ഞാൻവിജ്ഞാനമതൊന്നുംപരം * സൎവ്വത്രപാൎത്താൽസഹകാരി
ണിയായിബ്ഭക്തി നിൎവ്വാണംചേൎന്നിരുന്നാലായതുസുലഭമാം *
(ശ്ലോകം. ൧൪) നിന്തിരുവടിക്കതുമിന്ദ്രിയസംബന്ധമി ല്ല
ന്തമില്ലാത്തസ്വയംജ്യോതിസ്സായ്ത്തിളങ്ങുന്നു * നന്നായ്നിന്തി
രുവടിസൎവ്വപ്രാണികൾക്കു മിന്ദ്രിയശക്തികളെപ്രവൃത്തി
പ്പിക്കുന്നിതു * എന്നതുഹേതുവായിട്ടുവിദ്ര്യായകന്മാരാം മി
ന്ദ്രാദിദേവന്മാരുംബ്രഹ്മാവുമുമ്പായോരും * ബലിഭൂപന്മാർ
ഭൂലോകേന്ദ്രനെയെന്നപോലെ നന്നായിപ്പൂജിക്കുന്നുനിന്തിരു

വടിയെത്താൻ * ഭോഗ്യവസ്തുക്കളെല്ലാംതന്മയമുള്ളോരിൽനി
ന്നു യോഗ്യമായനുഭവിക്കയുംചെയ്യുന്നു * ധാതാവുംസം
ക്രന്ദനൻമുതലായവരെല്ലാം യാതൊന്നിലധികൃതന്മാരായി
ബ്ഭവിക്കുന്നു * നിന്തിരുവടിയിലുൾപ്രീതികൊണ്ടവരെല്ലാ മ
ന്തരംകൂടാതെകണ്ടതിന്നെച്ചെയ്തീടുന്നു * സന്തതംസ്വകർമ്മ
ത്തെശരിയായ്ചെയ്യുന്നതത്രെ നിന്തിരുവടിക്കാനൽപൂജയായ്തീ
രുന്നതും * (ശ്ലോകം. ൨൭) നിത്യമുക്തമഹമായമല്ലെത്താതത്ത്വ
ത്തിങ്കൽ വർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നനിന്തിരുവടിക്കതാൻ * ന
ന്നായുള്ളിക്ഷണംകൊണ്ടെതാനകാലംമായാ തന്നോടുകൂടെ
ക്രീഡയുണ്ടാകമക്കാലത്തിൽ * മലകൾമരങ്ങളിത്യാദികളാ
യീടുന്ന ചലനംകൂടാതെകണ്ടുള്ളോരുദേഹങ്ങൾക്കും * ആട്ട
മാടാനായശ്വമണമെന്നാദ്യാദിയാ യീടുന്നചരങ്ങളായുള്ളോ
രുദേഹങ്ങൾക്കും * യോഗ്യതയോടുകൂടിയുള്ളോരുജീവാത്മാ
ക്കൾ നീക്കമെന്നിയെസ്വകർമ്മാദിമുഖ്യങ്ങളായ * കർമ്മങ്ങ
ളോടുയുക്തന്മാരായിട്ടുണ്ടാകുന്നു നിശ്ചയംനിരൂപിക്കിൽകരു
ണാമൂർത്തിയായി * ഏകമാകാശമെന്നപോലെങ്ങുംസമനാ
യിട്ടുണ്ടുതുല്യനായ്പ്പുനാവരകൾക്കൊക്കെയായുള്ള * നിന്തിരു
വടിക്കില്ലാസ്വപരമെന്നായിട്ടൊരു സ്വന്തമല്ലാതെകണ്ടുമാരു
മില്ലെന്നറിയണം * നിന്തിരുവടിയാമലൊന്നീക്ഷിക്കപ്പെട്ടക
യാൽ ഹന്തസംജാതക്ഷോഭയായകിയമായതന്നാൽ * ഉണർത്ത
പ്പെട്ടകർമ്മസഞ്ചയയുക്തരായി ട്ടനിശംജീവാത്മാക്കൾകർമ്മാ
നുസാരമൊന്നതാൻ * പലദേഹങ്ങളേയുംസ്വീകാരംചെയ്തു
കൊണ്ടും പരദേഹങ്ങളേയുംസന്ത്യാഗംചെയ്തുകൊണ്ടും *
ഘോരസംസാരസാഗരത്തിൽപെട്ടുഴലുന്നു നേരോർത്തുകണ്ടാ
ലിതുനിന്തിരുവടിയുടെ * കാരുണ്യമില്ലായ്മയല്ലെന്നുസന്ദേഹ
മില്ല ശ്രീകാരുണ്യസിന്ധുതന്നെനിന്തിരുവടി * നിന്തിരുവ
ടിക്കില്ലതെല്ലുമെവൈഷമ്യവും സന്തതംസമനായിശോഭിച്ചീ
ടുന്നിതെങ്ങും * വാക്കിന്നുംമനസ്സിന്നുമെത്തുകയെത്താതെയു
ള്ളത്യന്തംപരിശുദ്ധനല്ലോനിന്തിരുവടി * സൃഷ്ട്യാദിലീല
കൊണ്ടുവൈഷമ്യമെന്നതല്പമെന്ന്യങ്ങ ളൊട്ടുംനിന്തിരുവടിക്ക
ണ്ടെവാൻതരമില്ല * (ശ്ലോകം. ൨൮) നിത്യമാംജീവാത്മാ
ക്കൾക്കില്ലിതസംഖ്യയെന്നും നിത്യന്മാരവർസർവ്വവ്യാപിക

ളെന്നുമേവം * ചൊല്ലുന്നുചിലരെല്ലാമവ്വണ്ണമാണെന്നാകിൽ
കില്ലില്ലജീവാത്മാക്കൾശാസിക്കപ്പെട്ടീടുവാൻ * ഭോഗ്യമാ
നാകുന്നതില്ലതുകൊണ്ടുജീവാത്മാക്കളെശ്ശാസിക്കുന്നാനിന്തി
രുവടിയെന്നായ് * ചൊല്ലപ്പെട്ടുപ്രമാണങ്ങളൊക്കയുമെല്ലാ
ഷിക്കുന്നു തപ്പമെന്നാലുംചൊൽച്ചയില്ലാത്തതാണെന്നാകും *
വേദവിധത്തിലാണെന്നായീടിലായതിന്നും ത്താരിൽചി
ന്തിച്ചുകണ്ടാൽചൊല്ലുമെന്നുതാനം * എന്താണെന്നതിൻവി
കാരപ്രായമായ്ജനിക്കുന്നു വാദമില്ലാവസ്തുതാനതിനൊന്നിക്കും
ണ്ണെതെപ്പാനന്നായ്ചൊന്നിരിക്കുന്നതായും * അറിഞ്ഞിട്ടുന്നാ
നെന്നുചൊല്ലീടുന്നവർക്കഴ മറിവിന്നതിമാത്രംദോഷമുണ്ടാ
കയില്ലം * അതിന്നുവിഷയമാവാതെയുംവർത്തിപ്പതു സതതം
പരമാത്മതത്ത്വമതുതന്നെ * ജീവനിയാമകമാംവസ്തുവായി
ട്ടുന്നതെന്നവരായിരിക്കയാൽപരമാത്മാവായുള്ള * നിന്തി
രുവടിയിൽനിന്നവിദ്യാകൃതങ്ങളാം മന്ത്രമറാപാധികൾകൊ
ണ്ടുകൊണ്ടംശങ്ങളായ് * ജനിച്ചജീവാത്മാക്കൾസംസാരമാ
യീടുന്നോ രന്ധത്തിങ്കൽപെട്ടുവലഞ്ഞീടുന്നിതെന്നും *
അന്തരമില്ലജീവനിയന്താവാകുന്നിതു നിന്തിരുവടിയെന്നമി
തെങ്ങളെത്തീടുന്നു * (ശ്ലോകം ൫൨)പരമാത്മാവിൽനിന്നു
സംഭവിച്ചീടുന്നതു പരമജീവാത്മാക്കളെന്നായിവന്നീടുകിൽ*
നന്നായിനിയമേകനിയത്യഭാവംചൊന്ന മെന്നാലുംജനനമുള്ളതു
കൾക്കെല്ലാമറിന്നും * നീക്കമില്ലതുംനാശമുണ്ടെന്നാകയാൽ
ജീവാ ത്മാക്കൾക്കുനിത്യതമെന്നായിവന്നുകൂടും * എ
ന്നാൽനന്മോക്ഷമായീടുന്നതുജീവാത്മാവു തന്നുടെസ്വരൂപ
ത്തിൻനാനിതാമനന്യവൃത്തം * സ്വപ്രകാശാനന്ദാത്മാവി
ന്നമവിദ്യയാ ലുണ്ടായിച്ചുള്ളോരനർത്ഥങ്ങൾനീങ്ങുകയത്രെ *
നിർവ്വാണമെന്നുള്ളനൽസിദ്ധാന്തത്തിന്നുപോലും നിർവ്വാഭം
ഗംവന്നുചേരുന്നതാകയില്ലം * ഉണ്ടായിവന്നുജീവാത്മാക്ക
ളിങ്ങുപാധിക ളുണ്ടായിവന്നീടുകകൊണ്ടുതാനെന്നീവണ്ണം *
പാരിതിൽവ്യവഹാരമുള്ളതുപറ്റുകണ്ടാൽ വേദവിധത്തി
ലെന്നുചേരുകെന്നുള്ളതില്ലാ * മായയാകുന്നജീവത്വപ്രേണ
ജനിച്ചതെ ന്നായീടിൽജഡതചിജ്ജീവന്മാർക്കുണ്ടാകേമ * പു
രുഷൻതന്മാഭവിച്ചീടുന്നിതെന്നായീടിൽ പുരുഷൻവിക്രതി

യാണെന്നാലും വന്നുകൂട്ടും * പ്രകൃതിപുരുഷന്മാരായവരൊന്നി
ച്ചവ രെങ്കിലുമുൻപൊന്നോരുദോഷമുണ്ടെന്നാകയാൽ *
അവർക്കു തദ്വശമാത്രാൽ ദുഃഖമുണ്ടായീടുന്നി തവരെജനിക്കാ
ത്താരെന്നല്ലോ ചൊല്ലീടുന്നു * ഉണ്ടാകുന്നിതു ജീവാത്മാക്ക
ളെന്നേവം ചൊല്ലി ക്കൊണ്ടതിങ്ങവർക്കുപചൈകൃതാലായീ
ടുന്നു * അനന്ത്യാദ്യന്ത്യാസ്വരൂപമായുള്ള ജന്മമല്ലാതെന്നുമേവാ
സ്തവത്തിൽ ജന്മം സിദ്ധിക്കയില്ലാ * പ്രകൃതിപാരതന്ത്ര്യമതി
ന്റെയുമാവഴി വകയാൽ ജീവേശാന്മാർക്കുള്ള ഭേദം ചോദ്യം *
ഉൽഭവം ജീവാത്മാക്കൾക്കുള്ളതു നീർപ്പോളക ളുൽഭവിച്ചീടുന്ന
തുപോലെയാകുന്നതു താം* ഉണ്ടാകയില്ല വെള്ളപ്പോളകൾ കേവ
ലം വെള്ളം കൊണ്ടുമങ്ങിന്നെതന്നെ കേവലം കാറ്റുകൊണ്ടും *
വെള്ളവും കാറ്റും തമ്മിൽ യോജിച്ചാലുണ്ടായീടും വെള്ളപ്പോള
കളെല്ലാമെന്നതുപോലെതന്നെ * കേവലം പ്രകൃതിയെക്കൊ
ണ്ടുമീ ജീവന്മാർക്ക് കേവലം പുരുഷനെക്കൊണ്ടുമുത്ഭവമില്ലാ *
തമ്മിലായവർ ചേർന്നാലുത്ഭവിച്ചീടും ജീവജന്മമീവണ്ണമൌപാ
ധികമായ്നിരന്തരം * ഹന്ത നിന്തിരുവടിയിങ്കൽ നിന്നാകയാ
ലെ ചിന്തിക്കിൽ പലനാമഗുണങ്ങളോടുകൂടെ * മധുവിൽ
പൂന്തേനുകളെന്നപോലെയും വാരാന്നിധിയിൽ സരിത്തുകൾ
പോലെയുമവരഹോ * നന്നായിലയിക്കുന്നു നിന്തിരുവടിയി
ങ്കൽ തന്നെ നൽ സുഷുപ്തിസമയേ ത്രമെന്നിത്യാദിയിൽ * (ശ്ലോ
കം. ൩൭) ചൊൽകൊള്ളും മതിമന്മാരൊക്കയുമത്ര ജീവാത്മാ
ക്കളിൽ, ചിദ്രൂപനാം നിന്തിരുവടിയുടെ * മായയാലുണ്ടായീ
ടും ഭ്രമമതെയറിഞ്ഞിട്ടു സംസാരനിവൃത്തകനായിട്ടുവിളങ്ങുന്ന
നിന്തിരുവടിയിങ്കലുൽകൃഷ്ടം ക്രമേണ സമ്പ്രാപിച്ചീടുന്നതാ
യഗതിയെക്കൈക്കൊള്ളുന്നു * സംസാരത്തിങ്കൽ ഭയം നിന്തിരു
വടിതന്നെ സംസേവിക്കുന്നവർക്കൊരു പോതുമുണ്ടാകയില്ലാ * നി
ന്തിരുവടിയെത്താൻ രക്ഷിതാവാണെന്നുവ മന്തരംഗത്തി
ലോർക്കാതിരിക്കുന്നവർകളിൽ * നിന്തിരുവടിക്കിയന്നീടും
നൽഭ്രൂഭംഗവും ചിന്തിക്കിൽ ശീതോഷ്ണവത്സരമായിട്ടുന്ന *
നല്ലെങ്കിൽ നിമിത്രയയുക്തവുമായകാലം കില്ലൊന്ന്യപെരുതാ
നരീതിയെയുണ്ടാകുന്നു * (ശ്ലോകം. ൩൮) ഇന്ദ്രിയവൃന്ദത്തെ
യും പ്രാണാദിവായുക്കളെ തങ്ങൾതാനും നന്നായ്ജയിച്ചിരിക്കു

ന്നവരാലും * ഒതുക്കപ്പെടാത്തതും ചാപല്യമേറാമേറ ന്നുള്ള
മായിട്ടന്നോരു മനസ്സാം കപിയെ * സ്വാധീനമാക്കീട്ടവൻ
സൽഗ്ഗുരുനാഥൻതന്റെ പാദാബ്ജമാശ്രയിക്കാതായഹോ യ
തികന്നു * ഓരോരോവിധം രൂപായങ്ങളിൽ ചെന്നും മാറി മാറി
പ്രവൃത്തിക്കയാൽ ക്ലേശിപ്പാൻ പാത്രങ്ങളായ് * പാപികളാം വ്യ
സനത്താലന്യഹം പരവശരായ് നന്നായ് വിട്ടവർ തോണികൾ തോറും വി
ല്ലാത്തതായി * തോണിയിൽ വാണുകൊണ്ടു തോയമാർഗ്ഗ്വണ
പോകും വാണിഭക്കാരായുള്ളോർ വാരിധിയിലെന്നപോലെ *
ഓരുണമായസംസാരാർണ്ണവത്തിങ്കൽ മുങ്ങി തീരം കാണാതെ
കണ്ടു തീർച്ചയായ് ഉഴന്നീടും * ഗുരുസേവയും ചെയ്തു ശരിയായ്
പ്രയത്നിക്കിൽ തരണം സംസാരത്തെക്കടക്കാം നിസ്സംശയം *
(ശ്ലോകം. ൨൦) സന്തതം സച്ചിദാനന്ദസമ്പൂർണ്ണനായീടുന്ന നി
ന്തിരുവടി നന്നായാശ്രയിക്കുന്നവർക്ക് * ഭൂതാവാളത്തി
ങ്കലോരോമർത്ത്യർക്കബന്ധങ്ങളും മരണമോദിതം തഥാ ഭേദവും
ഓരോന്നും * ധനവും ധാന്യങ്ങളും പ്രാണാദിവായുക്കളും വാ
ഹനമെന്നിവകളും ഭൂമിയുമെന്തിന്നഹോ * അല്പവുമിവകൊ
ണ്ടു കാര്യമില്ലെന്നാകയാൽ എപ്പോഴും പുത്രമിത്രാദികളിൽ സ
ക്തി മാറ്റും * വൈരാഗ്യത്തോടെ കാലക്ഷേപം ചെയ്തീടാതുള്ളവരിൽ
പെരുകും വിരക്തിയെക്കൊള്ളുണ്ടു നിരന്തരം * നന്നായ് നിന്തി
രുവടിതന്നെയുൾക്കൊണ്ടാശ്രയിക്കുന്നോവർ പരമാർത്ഥമാം സുഖം
പ്രാപിച്ചീടും * ഇത്തരം ഭക്താരോഹണ സ്ത്രീയോടു ചേർന്ന് മാ
യാ മാത്രമായീടുന്നോരു മൈഥുനസുഖത്തിനെ * പ്രാപിപ്പാ
നായിപ്പാരം പ്രയത്നം ചെയ്തീടുന്ന പാപികളായീടുന്ന പാമര
സ്വഭാവത്താൽ * നരരുള്ളതായ് തഥാ നിസ്സാരമായുള്ളോരീ
സംസാരത്തിങ്കലോർത്താൽ നിത്യം ദുഃഖിപ്പിക്കും * (ശ്ലോകം.
൨൧) നിന്തിരുവടിയുടെ പൊന്നുങ്കാലാം പാദ മന്ത്രംഗ
ത്തിൽ നിത്യം ചിന്തിക്കുന്നവരായും * തന്റെ കാൽക്കുഴികിയ
വെള്ളമതൊരു മർത്ത്യൻ തന്റെ മേൽ തട്ടീടുന്നിതായവന്റെ
ഉള്ള പാപം * പാടെ സംഹരിച്ചുകൊണ്ടീടുവാനിതിമാത്രം പാട
വം കലർന്നുള്ള മഹത്വം ചേർന്നോരായും * മേവുമമാനനീയന്മാ
രായുള്ള നിങ്ങൾക്കോ പൂവിലിപ്പഹങ്കാരമെന്നുള്ളതല്പം പോലും
ഇല്ലയായതുമില്ലിന്നോണമാണെന്നതുകൊണ്ടു മായവർക്കരി

കളും ബന്ധമുണ്ടാകയില്ലാ * എന്നാലും സൽസംഗതികൾ
കൊണ്ടു പുണ്യതീൎത്ഥ സന്നിധികളിൽ തന്നെയാണവർ വാഴു
ന്നതും * സൎവ്വാത്മാവായി നിത്യാനന്ദനായിട്ടുള്ള നിൎഗ്ഗുണ
പ്രബോധകം നിൻ തിരുവടിയിങ്കൽ * ഭക്തിയോടെ ചിത്തസ്ഥിരനായ്മു
ത്തീടുന്നവർ കൂടി പുനരപി സംസാരം പ്രാപിക്കുന്ന ഭയത്തെ *
മന്ദിരങ്ങളെ പിന്നീടാശ്രയിക്കുന്നതില്ലാ വന്ദ്യരാമൃഷികളും
പിന്നെ മറ്റുള്ളവരുമുണ്ടോ? * (ശ്ലോകം ൨൨) സത്യമാം ബ്ര
ഹ്മത്തിൽ നിന്നുളവാമീ പ്രപഞ്ചം സത്യമായ്ത്തന്നെ ഭവിച്ചീ
ടുന്നിതെന്നീവണ്ണം * ചിത്തത്തിൽ ശങ്ക ചെറുതുണ്ടായീടുക
തത്തു യുക്തിയാൽ ഹനിക്കപ്പെട്ടുള്ളതാകുന്നുവല്ലോ * നാദനാൻ
താതങ്കൽ നിന്നുളവാകുന്ന പാരി ലെന്നതു മതാതനായിഭവി
ച്ചീടുന്നതില്ലാ * ഘടത്തിൻ ഭേദമെപ്പോഴും ഭേദത്തിൽ നിന്നുണ്ടാ
യീടും ഘടത്തിൻ നാശം ഭേദമായ് ഭവിച്ചീടുന്നതില്ലാ * സ
ത്താം പുരുഷങ്കൽ നിന്നു സത്താം സംഭവമായ മിഥ്യാദിയുണ്ടാവ
ന്നു നിത്യവും കാണുന്നില്ല * അതിൽനിന്നുളവായീടുന്നതു സ
കലവും മത്തനാകമെന്നായ് നിശ്ചയം കാണുന്നില്ലാ * നിൎണ്ണ
യം വ്യഭിചരിച്ചീടുന്നു ചിലേടത്തി ലെന്നല്ലോ ചിലേടത്തു മി
ഥ്യയായ് ഭവിക്കുന്നു * രജ്ജുസൎപ്പാദികളോടു കൂടിയതെപ്പോ
രജ്ജുവായീടുന്നതില്ലാ മറ്റും മിഥ്യയല്ലോ * തൃവിധമഭ്യ
യോജിക്കുന്നതുമല്ലാ കേവലം വ്യവഹാരത്തിന്നുവേണ്ടീട്ടത
ന്നെ * പാരിച്ചുള്ള ബന്ധപാരം പെയ്യുന്നതാൎക്കു ക്രമം നേരായിട്ടും
ഗീകൃതമായിരിക്കുന്ന പാത്രത്തിൽ * നിശ്ചയമെന്നാദിതൊട്ടു
വായിട്ടു പൂൎവ്വ പൂൎവ്വ വികല്പദൃഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിന്നഹോ * ഉത്ത
രോത്തരമായുള്ളാരോപം ഭവിക്കുന്നി തിത്തരമന്ധപരമ്പരയാം
വികല്പം താൻ * ലോകത്തിൽ വ്യവഹാരസാധകമായീടുന്നി
താകയാലൎത്ഥക്രിയാകാരിതാവുണ്ടെന്നാലും * സത്യതാം ഭവി
ക്കേണമെന്നുള്ളറിയപ്പെ ട്ടില്ലതുമാകയാൽ ജഗത്തസത്താ
ണെന്നുവന്നു * അനാദ്യഹംകൎമ്മശ്രദ്ധാഭേദത്താലാക്രാന്തരാ
യ് മന്ദബുദ്ധികളായിവൎത്തിക്കുമെൎത്ത്യന്മാർ * അല്ലയോ ഭ
ഗവാനേ നിൻ തിരുവടിയുടെ ചൊല്ലായ വാക്കുകൾ ഗൌണീലക്ഷ
ണാദികളായ * പാരിച്ചവൃത്തികളെക്കൊണ്ടഹോ പാരിട
ത്തിൽ പാരമായ് ഭ്രമിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നിതത്രയുള്ളൂ * (ശ്ലോ

കം. ൨൩) ഉണ്ടായിരുന്നതില്ലാസൃഷ്ടിക്കുമ്പൊഴിതു ഉണ്ടാകു
ന്നതുമല്ലാപ്രളയംവന്നാൽപിന്നെ * ആദ്യന്തങ്ങൾകൊണ്ടുമദ്ധ്യ
ത്തിങ്കലുംകേവലാത്മാ വായിട്ടുവിളങ്ങുന്നനിന്തിരുവടിയി
ങ്കൽ * മിത്ഥ്യാകാൎയ്യമായശോഭിച്ചീടുന്നതാകുന്നതുള്ള തോ
ന്നുകാണുന്നാന്നാരംനിശ്ചിതമായിടുന്നു * എന്നതുനിമിത്തമാ
യദ്രവ്യഭേദങ്ങളായി ടുന്നനൽഘടാംപടംകൃതമായവയൊടെ *
ഇവൃതമായൊടുംനിരൂപിക്കപ്പെട്ടീടുന്നിതി ചൊല്ലിയകാൎയ്യങ്ങ
ളായുള്ളോരുഘടാദികൾ * നിന്റെ നാമങ്ങൾതാ,നവയിൽ
കാരണമായ പൊന്നുള്ളതുംമറ്റുംതന്നെയാകുന്നുസത്യം *
അതുപോൽകാൎയ്യങ്ങളാമാകാശംവായുവഹ്നി യുദകംഭൂമിയെ
ന്നിത്യാദികളഖിലവും * നന്നായിനിരൂപിച്ചാൽനാമധേയ
ങ്ങൾതന്നെ സന്ദേഹമില്ല,ബ്രഹ്മംതന്നെയാകുന്നുസത്യം *
സത്യമല്ലാത്തതായചിത്തത്തിൻവിലാസത്തെ സത്യമെന്നോ
ൎത്തീടുന്നിതെത്രയുമബുധന്മാർ * (ശ്ലോകം. ൨൪) അവിദ്യാനാ
ശനായിമായയാൽജീവാത്മാവി ങ്ങവിദ്യാകാൎയ്യങ്ങളാംദേ
ഹേന്ദ്രിയാദികളെ * അഭ്യാസിച്ചാത്മതയാസേവിച്ചുകൊ
ണ്ടീടുന്നു ബന്ധങ്ങളെയെല്ലാം,എന്നതുനിമിത്തമായ * ആ
നന്ദാദികളായതൻഗുണങ്ങളെവിട്ടു താനെന്നുംസംസാര
ത്തെപ്രാപിച്ചുകൊണ്ടീടുന്നു * നിത്യപ്രാപ്തമായീടുന്നൈശ്വൎയ്യ
ത്തൊടുകൂടി വൎത്തിച്ചുകൊണ്ടീടുന്നനിന്തിരുവടിയാകെ * ച
ട്ടയെസ്സൎപ്പമെന്നപോലെതൻമായയെയകെ വിട്ടുകൊള്ളുന്നു
പാൎത്താലെത്രകണ്ടുഞാനെന്നേവം * പരിച്ഛേദിക്കപ്പെടാതുള്ള
നന്തെല്ലൈശ്വൎയ്യംശോ ഭിക്കുംപരമാത്മാവായനിന്തിരുവടി *
ആവിദ്യാശക്തിയില്ലന്നാകയാൽതനിക്കുള്ളോ രൈശ്വൎയ്യ
ത്തിന്നുഹാനിവന്നീടാത്തതുമൂലം * എന്നുമെ സംസാരത്തെ
പ്രാപിച്ചീടുന്നതില്ലാ നന്നായിട്ടണിമാദ്യെട്ടുമാതിരിമായ
പരമൈശ്വൎയ്യത്തൊടുയുക്തനായിട്ടുതന്നെ പരമാനന്ദമൂൎത്തേ!
സൎവ്വദാശോഭിക്കുന്നു * (ശ്ലോകം. ൨൫) ഭഗവൻ!സന്ന്യാസിക
ളുകതാരിങ്കലുള്ള രാഗമൂലങ്ങളാമഖണ്ഡവാസനകളെ * പ
റിച്ചുകളയുന്നീക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ,ദുഷ്ടന്മാൎക്കും കരുതാനിൽ സ
മീപിസംഗതനായിരുന്നാലും * ദൎശനായീടുന്നനിന്തിരുവടി,
യവർക്കെല്ലാമസ്പൃഷ്ടനായ്ഭവിക്കുന്നു* ഇന്ദ്രിയപ്രീതി

യോരോവിഷയങ്ങൾകൊണ്ടുണ്ടാ കുന്നതിൽതാല്പൎയ്യമുള്ളവ
രായ്ക്കാണീടുന്നു * കള്ളയോഗികൾക്കെല്ലാമസുഖംവളൎത്തു വ
നമുള്ളവരായിട്ടുണ്ടുരണ്ടുപേരെന്നറിനാം* പിരിയാതിരിക്കുന്നമൃ
ത്യുവരണ്ടാന്ത, മറ്റാരറിയപ്പെടാത്തുള്ളനിന്തിരുവടിതന്നെ
(ശ്ലോകം. ൨൭) ഐശ്വൎയ്യാദികളായഷൾഗുണങ്ങളുംചേൎന്ന
വിശ്വനായക! വിഭോ! തൽബോധമിയന്നവൻ* സന്തതംക
ൎമ്മങ്ങൾതൻഫലഭോക്താവായുള്ള നിന്തിരുവടിമൂലമായിട്ടുവി
ച്ചവയാം* പുണ്യപാപങ്ങളുടെഫലങ്ങളായീടുന്നവയാ
കുംസുഖദുഃഖസംബന്ധങ്ങളെ * അറിയുന്നില്ലാ, തദ്ദേഹാ
ഭിമാനികൾക്കായ് പറയുംവിധിനിഷേധങ്ങളാംവാക്യങ്ങളും*
തെല്ലുമേയറിയുന്നതില്ല, ദേഹാഭിമാന മില്ലായ്കകൊണ്ടുരണ്ടും
ചേരുന്നിതവന്നഹോ* നേരോടെയുഗംതോറുമുള്ളനല്ലപാദശ
പാരമ്പൎയ്യത്തെയനുസരിച്ചമനുഷ്യരാൽ * ശ്രവണംമൂലംസ
ന്മനസ്സിൽധരിക്കപ്പെ ട്ടവനായ്തീൎന്നിട്ടുള്ളോനഹോ! നിന്തിരുവ
ടി * ആയവൎക്കെല്ലാംമോക്ഷദാതാവായിരിക്കയാ ലായവൻ
സമ്പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടീടുന്നിതുമോക്ഷം * (ശ്ലോകം. ൨൮) അമ
ലാശയന്മാരായമഹത്തുക്കളായ കമലാസനാദ്യരാമമരന്മാരുംകൂ
ടി* അന്തരംഗത്തിൽനന്നായ്നിന്തിരുവടിയുടെ യന്തത്തെ
യറിയുന്നില്ലതിന്നുമറ്റാൎക്കയും * നിന്തിരുവടിതാനുംനി
ന്തിരുവടിയുടെ യന്തത്തെപ്രാപിക്കുന്നില്ലന്തമറ്റിരിക്കയാ
ൽ * നിന്തിരുവടിയായീടുന്നനല്ലസ്വരൂപത്തിൽ സന്തതംപൃ
ത്ഥ്വ്യാദിസപ്താവരണങ്ങൾചേൎന്ന* അനന്തബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങൾ
കാലചക്രത്തിനാലെ യനന്തംതന്നിൽപാറുംപൊടികളെന്ന
പോലെ * ഒന്നിച്ചുപരിഭ്രമിക്കുന്നിതെന്നുംവരുത്തി ക്കുന്നു നി
ന്തിരുവടിക്കന്തമുണ്ടാകയില്ലാ * വേദങ്ങളുമഹോ തവ ഗുണവൈഭ
വത്തിനെപ്പറ്റി ച്ഛേദിച്ചുകൊണ്ടീടുകയെന്നുള്ളതില്ലന്തം *
സഗുണനായീടുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ ഗുണങ്ങൾക്കവസാ
നമില്ലായ്കകൊണ്ടുംതഥാ * നിൎഗ്ഗുണനായീടുന്ന നിന്തിരുവടി
ന്നന്നാ യുക്തിക്കുഗോചരമായില്ലായ്കകൊണ്ടുമെന്നും* ചൊ

ല്ലാത്തവേദങ്ങൾക്കെനിന്തിരുവടിയിങ്കൽ തെല്ലുമെസാക്ഷാൽ
ഗതിസംഭവിക്കുന്നതില്ലാ * എന്നാലുമെല്ലായങ്ങൾ, സൎവ്വവും
നിഷേധിച്ചു വന്നുകേവലനായനിന്തിരുവടിയിങ്കൽ * പ
ൎയ്യവസാനിച്ചീട്ടെന്നിതെന്നാകയാൽ നിന്തിരുവടിയി
ങ്കൽത്തന്നെയായ്പ്പലിക്കുന്നു * (ശ്ലോകം. ൫൦) ഇത്തരംബ്രഹ്മാ
വിൻറപുത്രനാംമരീച്യാദി സിദ്ധന്മാർസനന്ദനോക്തംശ്രുതി
ഗീതയെക്കേട്ടു* പരമാത്മാവുതൻറഗതിയെനിശ്ചയിച്ചു പ
രമ്പൂൎണ്ണൻതന്നെസമ്പൂജിച്ചിതു മാന്യന്മാർമഹാത്മാക്ക
ളാൽ വരഹനിസ്സൃഷ്ട ശാസ്ത്രപുരാണങ്ങൾക്കിയലുംതാല്പൎയ്യ
ത്തെ * അതേവംസമുദ്ധരിച്ചീടിനാർധാതാവിൻറ നന്ദ
നനീയുംനന്നായിതിനെശ്രദ്ധയോടും * ധരിച്ചുയഥാസുഖം
പാരിടത്തിങ്കലെങ്ങും ചരിച്ചീടുകയെന്നനുഗ്രഹംനാരായ
ണൻ * അരുളിച്ചെയ്തതെല്ലാംശ്രദ്ധകൈക്കൊണ്ടുകേട്ടു ധരിച്ചു
തന്നിലുള്ളസംശയമെല്ലാംവിട്ടു * ആത്മവാൻവീരവ്രതൻനാ
രദൻനാഥനാകുന്നാത്മജൻഗുരുവിനോടേവംചൊല്ലീടി
നാൻ*സമസ്തപ്രാണികൾക്കുസായൂജ്യമേകിടുവാൻ വിമല
കലകളെധരിക്കുംഭഗവാനായ*സകലലോകത്തിനു പരനായ
മലയായ കൎമ്മപാശമറ്റോരുത്തില്ലുള്ളവനായി*വിളങ്ങുംകൃപാം
ബുധേ!നിന്തിരുവടിക്കിതാ വളരെക്കനിയോടുംചെയ്യുന്നേൻ
നമസ്കാരം * എന്നെല്ലാമൃഷിനാഥൻശ്രീനാരായണനോടും ധ
ന്യന്മാരായുള്ളതൻശിഷ്യന്മാരോടുംചൊല്ലി * ബദര്യാശ്രമ
ത്തിൽനിന്നുനടന്നവനായ ബാദരായണൻറവാഴുമാശ്രമം
സമ്പ്രാപിച്ചാൻ* നന്നായിവേദവ്യാസൻപൂജിച്ചങ്ങിരുത്തി
നാ നാന്നാംശ്രീനാരദൻവൎണ്ണിച്ചാനിതൊക്കയും *അല്ലയോ
മഹീപതേ!നീചെയ്തുചോദ്യത്തിനു ചൊല്ലീടേനിതിനൊത്ത
രത്തരമായിട്ടെല്ലാം * ഇന്നതാണെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിപ്പാൻ
സാധിക്കയില്ലെന്നല്ലാതിന്നിൎണ്ണയമെന്നാലുംബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ*
ശ്രുതികൾചരിച്ചുകണ്ടീടുന്നതാണെന്നുള്ള തിതിനാലുൾ
ക്കൊണ്ടിൽ ബോധ്യംവന്നീടുമല്ലോ * ഓരോവിധിചരിച്ചുക

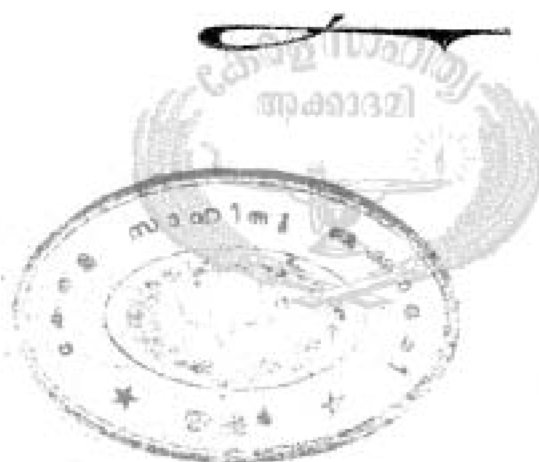
ങ്ങളാംകൎമ്മവശ്യ ന്മാരായജീവന്മാൎക്കുപുരുഷാൎത്ഥങ്ങളെ
ല്ലാം * സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നായ്സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യന്തങ്ങളെ സ
മ്പ്രാപിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതായ ഭവാനിലതാ * ഉൾക്കണ്ഠ
ന്നികലാകെ പൊറുപ്പവനായിട്ടില്ലൊന്നുമക്ഷയനിമിത്തമായീ
ടുന്നവനാകുന്നതാൻ * ഇത്തരമേതുമൊഴിച്ചുസൃഷ്ട്യാദികൎമ്മങ്ങ
ളിൽ വൎത്തിച്ചിട്ടുപാപനാശകനായുമായവനത്രതാൻ * പാരിന്നു
നിമിത്തംപാപങ്ങളുളവാകുന്നില്ല കാരണാവസ്ഥയിങ്കൽവ
ൎത്തിക്കുന്നവനായ * പ്രകൃതിപുരുഷന്മാരെന്നുള്ളവരാമവൎക്ക
മൊക്കെയറിയുന്നതായവാസ്ഥാംശനായുമായവനത്രതാൻ ഇത്തരമഹദാദി
യായ്പൃഥിവ്യന്തമായ തത്വജാലത്തെസൃഷ്ടിചെയ്തിട്ടുജീവ
നോടും * ആയതിൽപ്രവേശിച്ചുദേവാദിശരീരങ്ങ ളായിട്ടു
ള്ളൊരുജീവരാശികളായവനങ്ങളെ * നന്നായിനിൎമ്മിച്ചിട്ടുമേ
ഹങ്ങളിലെന്നതു [illegible] ൎഷം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നായ
തൊരുവൻ * നിൎമ്മലനായിട്ടുള്ളനായവനത്രതാനേച്ചുന്
കൎമ്മവശ്യന്മാരാംജീവന്മാരൊന്നും പ്രാപിച്ചിടാൻ * നല്ലാതെസൃഷ്ടി
ഷ്ടിയെപ്രാപിച്ചിട്ടുമൊരുവൻ കില്ലശരീരത്തെത്ത്യജി
ക്കുന്നതുപോലെ * വല്ലാത്തൊരവിദ്യയെദൂരവെപാരംകളവെടി
ഞ്ഞു ചെല്ലാനുള്ളോരുമുക്തനെന്നായിവന്നീടുന്നു * സംസാ
രികൾക്കൊക്കെമോക്ഷം നല്കീടുന്നതുകൊണ്ടു സംസാരദുഃഖമൊക്ക
നീക്കീടുന്നവനായി * ഭയത്തെക്കളയുന്നഭഗവാനാകുമച്ചി
ന്മയനാംഹരിയെഞാനെപ്പോഴും ധ്യാനിക്കുന്നേൻ * വന്ദ്യനാം
വേദവ്യാസനന്ദനൻശുകമുനിവരം ചൊന്നതുകേട്ടുപാരമെന്നാ
വൻതെളിഞ്ഞുടൻ * ധന്യനായുള്ളൊന്നീടിനെന്നിന്നങ്ങനെരാമെ-
ച്ചു വന്ദിച്ചുമുനീന്ദ്രനെനന്ദിച്ചുകൊണ്ടുവാണാൻ *

മന്ദൻഞാനെന്നാകിലുമെന്നാലൊട്ടുദ്യുമതിയല്ലുന്ന
ള്ളബോധമുള്ളിൽതന്നെയുണ്ടെന്നാകിലും * കേരളത്തിങ്കൽ
കേളികൾക്കൊന്നു 'കല്പദ്രുമം' പോലെചൊല്ലുകൾകൂട്ടംതീൎന്നൊരു
ശ്ലോകങ്ങൾപ്പാടം * പാലനംചെയ്തുകൊണ്ടും 'ഭാരതവിലാസ'മി
ക്കാലത്തുവരിക്കുവാൻവല്ലചെയ്തുകൊണ്ടും * മോദകര

കാരികയെന്നപേരുതന്നെടിയമാര്യ നാകുമൻസ്വപ്നത്താലെത്ര
പ്പെട്ടുപ്പെട്ടുകയാൽ * ഭാഷയായ്ചൊന്നൊരീനവം ശ്രുതിഗീത
യെയിതിൽ ദോഷങ്ങളുള്ളതെല്ലാം സജ്ജനങ്ങൾ പൊറുക്കണം *
കവനംപാർക്കിലതരക്ഷചെയ്യുന്നചിറമ ന്മേയുമിക്കരി
ഭവാട്ടുമേകണംസന്മംഗളം *

ശ്രുതിഗീതാവ്യാഖ്യാനം

സമാപ്തം.

കേരളസാഹിത്യ
അക്കാദമി